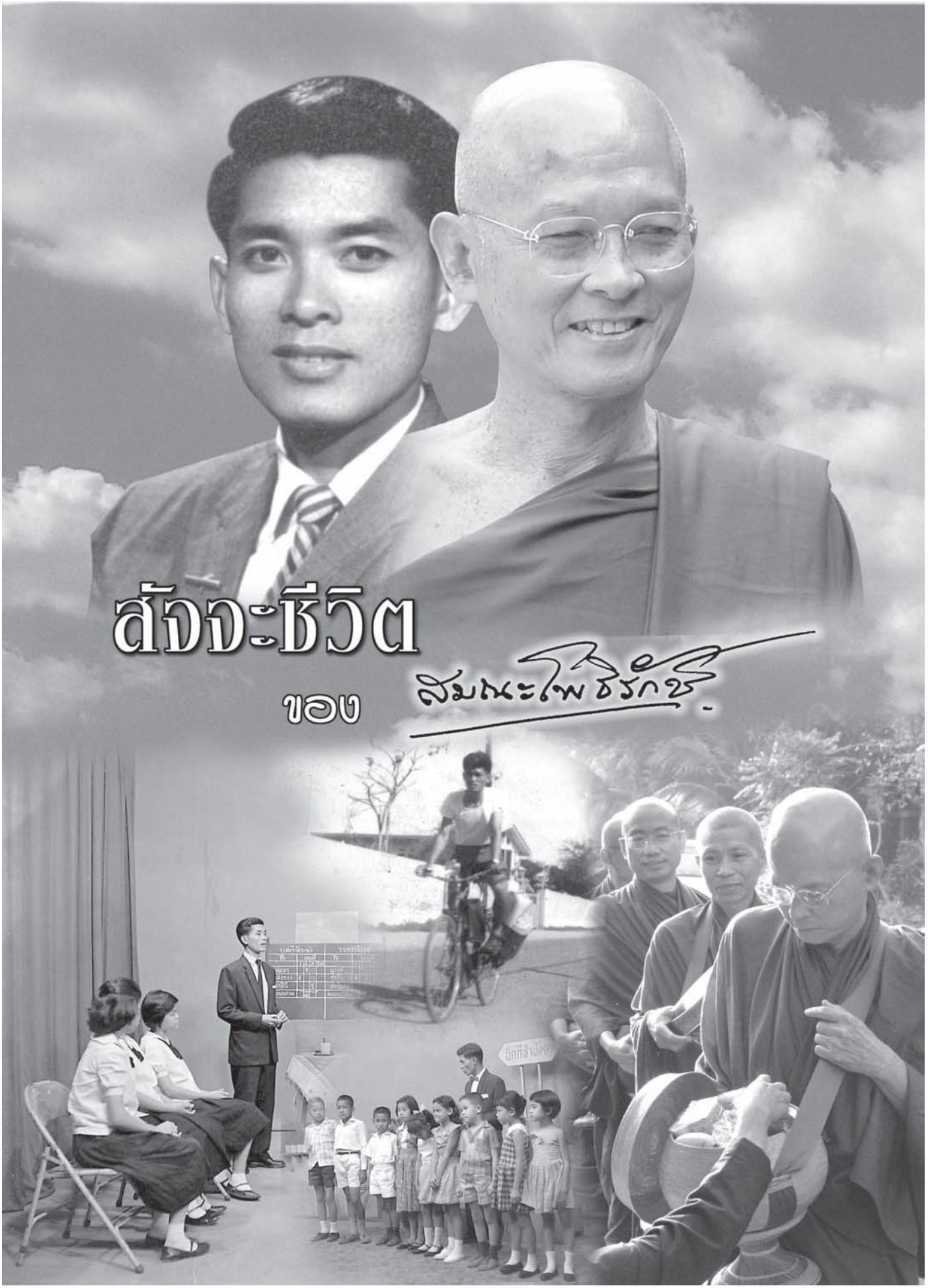
สัจจะชีวิต
ของ
สมณะโพธิรักษ์

สัจจะชีวิต ของ สมณะโพธิรักษ์

ครั้งที่ ๔ (ฉบับปรับปรุงใหม่ ๑)

ภาค ๑ ชีวิตโลกียะ

ISBN 974-374-120-8

พิมพ์ครั้งแรก มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับปรับปรุงใหม่ ๑)

จำนวนพิมพ์ ๗,๒๐๐ เล่ม

ผู้จัดพิมพ์และเผยแพร่ มูลนิธิธรรมสันติ

๖๕/๑ ซ.นวมินทร์ ๔๔ (เทียมพร) ถ.นวมินทร์

แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐ โทร. ๐๒ ๓๗๔ ๕๒๓๐

www.asoke.info, e-mail : thatfah 2520 @ yahoo.com

พิมพ์ที่ บริษัท ฟ้าอภัย จำกัด

๖๕/๔๕ ซ.นวมินทร์ ๔๔ (เทียมพร) ถ.นวมินทร์

แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐

โทร. ๐๒ ๓๗๕ ๘๕๐๑ โทรสาร ๐๒ ๓๗๕ ๗๘๐๐

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา นางสาวลัดดา ปิยะวงศ์รุ่งเรือง

สัจจะชีวิต ของ สมณะโพธิรักษ์

ครั้งที่ ๔ (ฉบับปรับปรุงใหม่ ๑)

แบ่งออกเป็น ๔ ภาค

ภาค ๑ ชีวิตโลกียะ

บทที่ ๑ - ๓ และ ภาคผนวก ๑

ภาค ๒ “โลกียะ” สู่ “โลกุตระ”

บทที่ ๔ - ๖

ภาค ๓ “ชาวอโศก” เพื่อมวลมนุษยชาติ

บทที่ ๗ - ๘ และ ภาคผนวก ๒

ภาค ๔ “โพธิรักษ์” กับ “โพธิกิจ”

บทที่ ๙ - ๑๐ และ ภาคผนวก ๓

คำนำ

ครั้งที่ ๔ (ฉบับปรับปรุงใหม่ ๑)

หนังสือ "สัจจะแห่งชีวิตของพระโพธิรักษ์" จัดพิมพ์ครั้งที่ ๑ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๒๖ และครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๓๑ รวม ๓๐,๐๐๐ เล่ม บัดนี้ได้จำหน่ายจ่ายแจกหมดแล้ว

จึงได้ขออนุญาตจาก **"พ่อท่าน"** เพื่อจะทำการจัดพิมพ์ขึ้นใหม่อีกเป็นครั้งที่ ๔ เนื่องในโอกาส **"พ่อท่าน"** ขึ้นอายุ ๗๒ ปี วันที่ ๕ มิ.ย. ๒๕๔๘ และเต็ม ๗๒ ปี วันที่ ๔ มิ.ย. ๒๕๔๙

แต่การพิมพ์ทั้ง ๓ ครั้ง หัวข้อเนื้อหาคำความยังคงเดิมทุกประการ *(ครั้งที่ ๓ ปรับรูปเล่มให้เล็กลงเท่าขนาด pocket book)* คณะทำงานต่างเห็นว่า *ระยะเวลาในการพิมพ์ครั้งที่ ๑ และที่จะพิมพ์ใหม่อีกครั้งนี้ นานถึง ๒๓ ปี (๒๕๒๕-๒๕๔๘) เนื้อหา* ***"สัจจะชีวิตของพ่อท่าน"*** *มีมากขึ้น บวกกับเนื้อหาในอดีตที่ตกหล่นไป ล้วนมีคุณค่าควรแก่การเก็บรวบรวมไว้ทั้งสิ้น*

ฉะนั้น **การพิมพ์ครั้งใหม่นี้** จึงได้ปรับปรุงเพิ่มเติมเนื้อหา-รูปภาพ-รวมตลอดถึงปรับหัวข้อคำความสำนวนใหม่ ให้อ่านง่ายและได้อรรถรสในทางธรรมมากยิ่งขึ้น

การรวบรวมเรียบเรียง "สัจจะชีวิตของพ่อท่าน" จากเทปคำบรรยาย และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ นั้น **"พ่อท่าน"** ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องแล้ว เมื่อรวบรวมเสร็จ ปรากฏว่า *"หนังสือเล่มนี้แน่นด้วยเนื้อหา ขนาดของรูปเล่มก็หนาขึ้นมาก จึงต้องแบ่งออกเป็น ๔ ภาค"*

อนึ่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ เมื่อเกิด **"คดีกรณีสันติอโศก"** ขึ้น ได้มีการเจรจาตกลงกันกับคณะบริหารของรัฐ และมหาเถรสมาคม ให้เรียก **"นักบวชชาวอโศก"** ว่า **"สมณะ"**

จึงขอปรับเปลี่ยนชื่อหนังสือใหม่เป็น **"สัจจะชีวิตของสมณะโพธิรักษ์"**

ส่วนคำความในหนังสือที่ใด ที่ยังคงใช้คำว่า **"พระ"** อยู่ ขอให้ท่านผู้อ่านเข้าใจด้วยว่า *"เป็นช่วงเหตุการณ์ก่อนที่จะเกิดคดีกรณีสันติอโศก"*

การพิมพ์ "สัจจะชีวิตของสมณะโพธิรักษ์" ครั้งนี้ รูปเล่มใหญ่และหนามาก เห็นแล้วท่านอาจท้อใจที่จะอ่าน จึงขอให้กำลังใจกับทุกๆ ท่าน ได้พยายามอ่านกันเถิด !

ท่านจะพบว่า *"ได้มีความพยายามเรียบเรียงให้อ่านง่าย ได้บรรยากาศเหมือนพ่อท่านกำลังพูดคุยเล่าเรื่องราวต่างๆ ของท่านให้เราฟังอย่างสนุกสนาน และน่าติดตามอย่างต่อเนื่องจริงๆ"*

ประการสำคัญ ก็คือ ท่านจะได้รับรู้เรื่องราว **"สัจจะของชีวิตจริงๆ"** ที่เป็นแบบอย่างที่ดี ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพราะได้สอดแทรกหลักปรัชญาพุทธธรรม และเป้าหมายของชีวิตไว้ ทั้งแนวกว้างและลึกทุกบท-ทุกตอน ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับชีวิตทุกชีวิต ที่เกิดมาได้ร่างเป็นมนุษย์ ท่านจะได้รับทั้งความรู้ (วิชชา) ความเพลิดเพลินในธรรม และสาระสัจจะของชีวิต

เราเชื่อมั่นว่า *"หากท่านอ่านด้วยใจที่ปราศจากอคติแล้ว"* ท่านจะ **"เข้าถึงธรรมตามสมควรแก่ธรรม"** จากการศึกษา **"สัจจะชีวิตของสมณะโพธิรักษ์"** เล่มนี้

หนังสือเล่มนี้ จัดทำขึ้นโดยการดำริของคณะทำงาน ซึ่งเห็นคุณค่าและความจำเป็นที่จะต้องรวบรวมเรียบเรียงไว้เพื่อประโยชน์แก่อนุชนรุ่นหลัง จึงเป็นอีกหนึ่งในความพากเพียรพยายามของ **"ชาวอโศก"** ทุกๆ ฐานะ ที่ช่วยกันกระทำให้สำเร็จออกมาเป็นรูปเล่ม เพื่อประโยชน์แด่มวลมนุษยชาติ.

จริงใจ ไมตรี จาก "ชาวอโศก"

ขออนุโมทนาและขอบคุณยิ่งกับคณะทำงานรวบรวม
เรียบเรียงประวัติอาตมา ด้วยความอุตสาหะ
ครานก่อนนี้ เมื่อปี ๒๕๒๕ ก็ได้พยายามรวบรวมเรียบเรียง
กันออกมาได้เป็นเล่ม "สัจจะแห่งชีวิตของพระโพธิรักษ์"
ก็เห็นว่าได้ขวนขวายและตั้งใจกันยิ่งแล้ว ยิ่งมาเป็น
"สัจจะชีวิตของสมณะโพธิรักษ์" เล่มนี้ ก็ยิ่งได้เห็น
ความขวนขวายอุตสาหะพยายามกันอีกหลายเท่าพันทวี
ถึงกระนั้น มันก็ไม่สามารถจะเก็บเอาความครบถ้วนในความเป็นความมีของคนคนหนึ่งได้หมดสิ้นออก
แต่คณะทำงานคณะนี้ ก็อุตสาหะพยายามเหลือเกิน
และทำออกมาจนปรากฏว่า นี่มันอะไรกันนักกันหนา!
อาตมายังไม่เคยพบเห็นหนังสือ ประวัติของใครมากมาย
ยืดยาวเยอะแยะปานนี้ ผู้คนเห็นเข้า มันจะมีเป็น
ที่น่าหมั่นไส้กันไปดอกหรือ?!
ก็ขออภัยต่อผู้ที่รู้สึกดังกล่าวเป็นอย่างมากยิ่ง
ความเห็นที่ต่างกันเป็นสัจจะหนึ่งที่อาตมาให้ความเคารพ

สมณะโพธิรักษ์
๒๕ มี.ค. ๒๕๔๓

สารบัญ

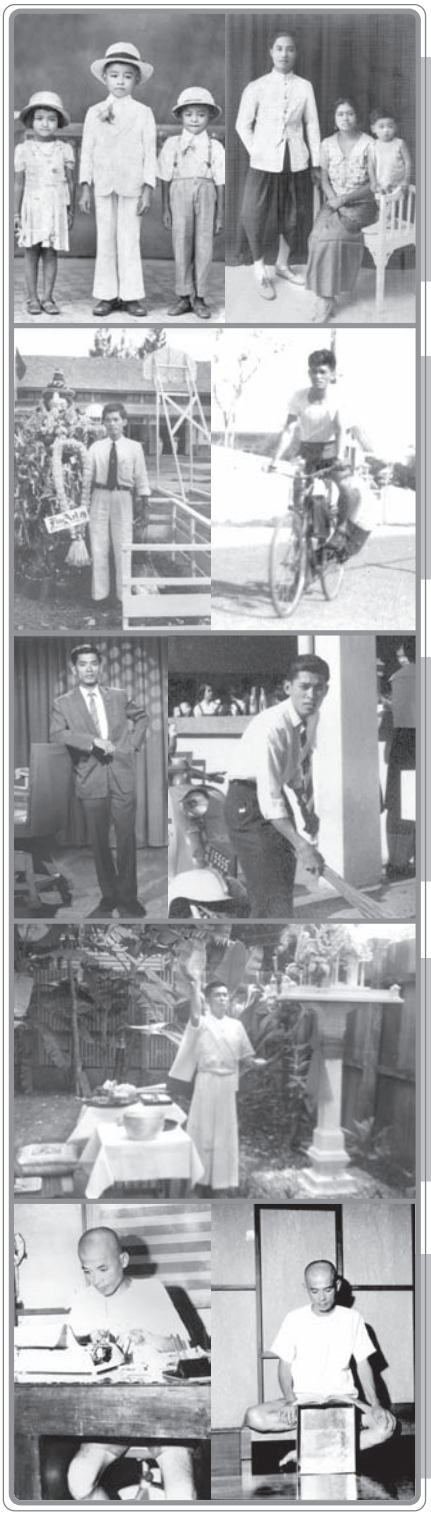

บทที่ ๑ (พ.ศ. ๒๔๗๗-๒๔๙๒) ๙ - ๙๖
วัยเด็ก วัยเรียน วัยวุ่น

บทที่ ๒ (พ.ศ. ๒๔๙๒-๒๕๐๐) ๙๗ - ๑๗๒
โรงเรียนชีวิต และชะตากรรมในกรุงฯ

บทที่ ๓ (พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๑๓) ๑๗๓ - ๒๘๔
ชีวิตการงานในเพศคฤหัสถ์

บทที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๑๐)
“อำนาจจิต” กับ วิถีชีวิตใหม่

บทที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๓)
“พุทธศาสตร์” กับ การแสวงหา

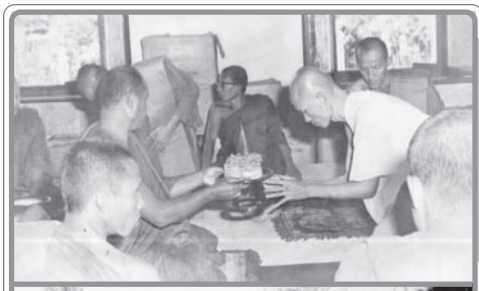

บทที่ ๖ (๗ พ.ย. ๒๕๑๓)
“ออกบวช” สู่ทางสว่างสงบ

บทที่ ๗ (๔ ก.ค. ๒๕๑๔-ปัจจุบัน)
“ชาวอโศก” เพื่อมวลมนุษยชาติ

บทที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๓-ปัจจุบัน)
ชีวิตนี้เพื่อศาสนา แด่...มวลมนุษยชาติ

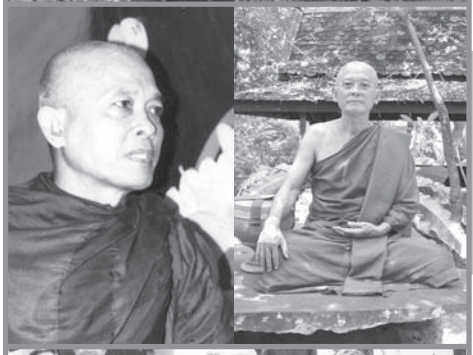

บทที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๑๓-ปัจจุบัน)
โพธิรักษ์ กับ โพธิกิจ

บทที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๒-๒๕๓๘)
จำเลยศาสนา (ฝ่าฟันวิกฤติ)

ภาคผนวก ๑ ๒๘๕ - ๓๖๐

เมื่อสังคมวิพากษ์วิจารณ์ ! สัจจะชีวิตก็ถูกเปิดเผย...!

๑. วัยเด็ก วัยเรียน วัยวุ่น

๑. ชาติกำเนิด ๑๑
๒. เชื้อสายเจ้าเมืองเก่า ๑๒
๓. บรรพบุรุษ คุณยาย คุณตา ๑๒
๔. ประวัติบรรพบุรุษ ๑๖
๕. ลำดับวงศ์พระตา ๒๐
๖. มูลเหตุตั้งเมืองพิมูล ๒๑
๗. ลักษณะการปกครอง ๒๓
๘. คณะกรรมการเมืองพิมูล ๒๔
๙. ลูกของคุณยาย ๒๗
๑๐. นามสกุล **"พรหมพิทักษ์"** ๒๗
๑๑. พ่อบังเกิดเกล้า ๓๐
๑๒. พ่อเลี้ยง ๓๑
๑๓. แม่แต่งงานกับพ่อเฉย ๓๓
๑๔. ลำดับน้องๆ และหลานๆ ๓๕
๑๕. น้องของอาตมา ๔๑
๑๖. ย้อนไปสมัยเด็ก เมื่ออยู่กับลุง ๔๓
๑๗. ความกลัวตาย ๔๕
๑๘. กลับสู่อ้อมอกแม่ ๔๗
๑๙. กลับถิ่นเดิม ๔๙
๒๐. หนีภัยสงคราม ๕๐
๒๑. แสนขมขื่นเมื่ออยู่ ม. ๑ ๕๑
๒๒. สนุกสนานกับการเล่น ๕๔
๒๓. การเล่น เป็นเหตุ ๕๖
๒๔. เมื่อบวชเณร ๗ วัน ๕๘
๒๕. ตอนเด็กๆ กับ ความขยัน ๕๙
๒๖. ฐานะครอบครัวดี แต่...ตำรวจตามจับ ?!? ๖๓
๒๗. พ่อ กับ แม่ ๖๖
๒๘. ครอบครัวอบอุ่น ๗๑
๒๙. วัยเรียน ๗๕
๓๐. โธ่ ! กีฬา...ก็แค่การละเล่น ๗๗
๓๑. **"กีฬา"** กลายเป็น **"หายนะ"** ๗๘
๓๒. พรสวรรค์ (โคลง กลอน เพลง) ๘๐
๓๓. นักสะสมภาพ (ภาพชีวิตในอดีต) ๘๓
๓๔. ทำบาป (ฆ่าสัตว์ ตัดชีวิต) ๘๖
๓๕. อุปนิสัยใจคอ ๘๘
๓๖. โกรธน้อง ๙๑
๓๗. เคล็ดลัดตัดความโกรธ ๙๓

คุณป้า คือ คนที่อุ้ม "น้องติ๋ว" อยู่บนตัก
ส่วนข้านั้นยังตัวน้อย ใส่ชุดขาว นั่งเห็นขายาวๆ ๒ ขาชัด
(ถ่ายเมื่อ ๓๐ ม.ค. ๒๔๘๒)

ข้านั่งหน้าคนกลาง
ต้องจากบอก "พ่อแม่"
มารวมอยู่กับ "คุณลุง"
(พ.ศ. ๒๔๘๑)

▲ พ.ศ. ๒๔๘๒

ข้าในคราบ
"ลูกเสือ"
สมัยเมื่อ
พ.ศ. ๒๔๘๔

๑
วัยเด็ก วัยเรียน วัยวุ่น

(พ.ศ. ๒๔๗๗-๒๔๙๒)

▲ ชาติกำเนิด

อาตมาเกิดที่ จ.ศรีสะเกษ เมื่อวันอังคารที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๗
ตรงกับ แรม ๘ ค่ำ เดือน ๗ ปีจอ
เวลาตกฟาก โยมแม่บอกอาตมาว่า *"ตอนพระกำลังกลับจากบิณฑบาต"*

เกิดมาก็ได้ชื่อว่า *"สไมย์ จำปาแพง"* *("จำปาแพง" เป็นนามสกุลของคุณตา ก็คือสกุลเดิมของแม่ สกุลเดิมของคุณยาย "สุวรรณกูฏ")* ก็ไม่รู้ด้วยซ้ำว่า *"ตัวเองชื่อนี้-สกุลนี้"* แต่ไปตามค้นเจอในใบเกิด เพราะชื่อ-สกุลที่ใช้อยู่เดิม คือ **"มงคล รักพงษ์"** ซึ่งเป็นชื่อที่ท่านสมเด็จพระมหาวีรวงศ์ ติสโส (อ้วน) วัดบรมนิวาสฯ เป็นผู้กรุณาตั้งให้

ส่วน **"ชื่อเล่น"** ที่เรียกกัน ก็คือ **"แป๊ค"**

สำมะโนครัว บันทึกวันเกิดเพี้ยนไปเป็น วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๔๗๗
ใบสุทธิกระทรวงศึกษา เพี้ยนไปอีกเป็น เกิด ๑๘ มิถุนายน ๒๔๗๗

แรกๆ อาตมาก็นึกว่า *"ตัวเองเกิดวันที่ ๘"* เดี๋ยวนี้ในใบสำมะโนครัว และบัตรประชาชน ก็ยังเกิดวันที่ ๘ มิ.ย. ๒๔๗๗ แต่ไปค้นเจอใบเกิดถึงได้รู้ว่า *"เกิดจริงๆ วันที่ ๕ มิ.ย. ๒๔๗๗"* เมื่อตรวจสอบกับปฏิทินร้อยปี ก็ตรงตามใบเกิด

วันเกิดแท้ๆ ของอาตมา จึงคือ **๕ มิถุนายน ๒๔๗๗**

ชื่อ **"สไมย์"** อาตมาก็แปลไม่ได้ จะอ่านว่า "อะไร ก็ไม่รู้ !"
จึงอ่านว่า "สะ-ไม" แล้วก็เลยเอามาใช้เป็นนามปากกา

ชื่อ "รัก" อาตมาก็มาเปลี่ยนเอาเอง ตอนกำลังเรียนอยู่ที่เพาะช่าง ปี ๕

▲ เชื้อสายเจ้าเมืองเก่า

แม่อาตมาเป็นลูกหลานเชื้อสายเจ้าเมืองเก่า คือ **"ท้าวคำผง"**

ยายอาตมาเป็นหลานรุ่นปลายของ **"ท้าวคำผง"**

อาตมาก็ต่อไปอีก ๒ ช่วง เป็นรุ่นเหลน-โหลน ของ **"ท้าวคำผง"**

ที่ อ.พิบูลมังสาหาร ทั้งอำเภอเลยนะ ทั้งบ้านเหนือ-บ้านใต้ทั้งหมด ตั้งแต่ยุคอาตมาเป็นเด็ก ก็เห็นทุกคนทั้งอำเภอ เรียกคุณยายว่า **"ญาแม่คุณ"** กันทั้งนั้น

ไม่เคยได้ยินใครเรียกชื่อของคุณยายเลย คงเป็นเพราะคุณยาย เป็นลูกหลานเจ้าเมือง คนก็เลยเรียกตามประสาที่เรียกผู้มีศักดิ์ มีฐานะ

อาตมาเลยไม่รู้จักชื่อของคุณยาย มารู้เอาตอนโตมากแล้ว

คงจะเพราะอย่างนี้กระมัง เขาถึงไม่ยอมให้แม่แต่งงานกับพ่อเฉย

ที่ร้านคลินิกของคุณลุง *(นายแพทย์สุรินทร์ พรหมพิทักษ์)* เมื่อก่อนข้างหน้าร้านเป็นโรงหนัง เจ้าของโรงหนังสนิทสนมกับครอบครัว เพราะคุณลุงเป็นหมอประจำจังหวัดอุบลฯ เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ เจ้าของโรงหนังเขาก็เชิญให้ไปดูหนังฟรี อาตมาก็ดูฟรี จะเดินเข้าเดินออกกี่เที่ยวก็ได้ ดูเมื่อไหร่ก็ได้

เขาเชิญคุณยายไปดูหนัง คุณยายก็ดูไม่เป็น !

ก็รู้สึกแปลกเหมือนกันว่า *"ทำไมยายดูหนังไม่เป็น"* เรายังชอบดูเลย

ยายก็ว่า *"ไม่รู้เรื่อง อะไรก็ไม่รู้"* ว่าอย่างนั้น เชิญไปดูฟรี...ก็ไม่ดู

ยายไม่มีบันเทิงเริงรมย์เลย แต่ก็ไม่ใช่คนเศร้า ไม่ใช่คนเครียดนะ เป็นคนค่อนข้างจะเคร่ง เฮี้ยบ ! ไม่สนใจในเรื่องมหรสพบันเทิง ไม่เอาเลย !

แล้วห้ามลูกๆ หลานๆ ด้วย ไม่ให้ไปยินดียินร้ายอะไรพวกนี้

ทุกวันนี้อาตมารู้แล้วว่า "ยายเป็นอาริยะโดยกำเนิด" จัดอยู่ในมนุษย์ระดับเป็น "อาริยะโดยสัจธรรม" คือ *"ไม่เคยเห็นยายทำชั่วอะไรเลย ไม่เคยเห็นด่าว่านินทาใคร ไม่หยาบ"* แต่ยายนี่ *"ค่อนข้างดุ เจ้าระเบียบ มีแต่เรื่องเคร่งเหมือนกับพระเคร่ง เหมือนพระกรรมฐาน"* แต่ก็ไม่ได้เคร่งจนเข้าไม่ติดนะ ทุกคนรัก !

▲ บรรพบุรุษ คุณยาย คุณตา

เดิม **"คุณยาย"** มีชื่อว่า *"บับภา หรือ บับภาวันดี"*

คุณลุงหมอ มาเปลี่ยนให้เป็น **"ประภาวดี"** ในภายหลัง

ท้าวคำผง หรือ **พระประทุมวรราชสุริยวงศ์** เจ้าเมืองอุบลราชธานีคนที่ ๑ เป็น **"ทวดของคุณยาย"**

ท้าวกุทอง หรือ **พระปทุมราชวงศา** *(บางฉบับก็ว่า "พระพรหมราชวงศา")* เจ้าเมืองอุบลราชธานี คนที่ ๓ เป็น **"ปู่ของคุณยาย"**

ท้าวโพธิสาร หรือ **ท้าวโพธิสาราช** *(เสือ สุวรรณกูฏ บุตรของท้าวกุทอง)* อุปฮาด *(อุปราช)* เมืองพิมูลมังษาหาร เป็น **"พ่อของคุณยาย"** คุณยายเป็นบุตรสาวคนสุดท้อง

[ขณะที่ "พระบำรุงราษฎร์" (คือ ท้าวธรรมกิตติกา พี่ชายของท้าวโพธิสาร) เป็นเจ้าเมืองพิมูลมังษาหาร และพระปทุมราชวงศา (ท้าวกุทอง) ขณะนั้นเป็นเจ้าเมืองอุบลราชธานี (ท้าวกุทองบิดาของท้าวธรรมกิตติกา และท้าวโพธิสาร เป็นบุตรชายของท้าวคำผง หรือพระประทุมวรราชสุริยวงศ์ซึ่งเป็นปฐมเจ้าเมืองอุบลราชธานี)]

ท้าวโง่นคำ มีตำแหน่งเป็น "ราชวงศ์" คือ พี่ชายคนโตของ "อุปฮาดเสือ" หรือ "ท้าวโพธิสาราช" ผู้เป็น **"บิดาของคุณยาย"**

ท้าวโง่นคำ จึงเป็น **"ลุงของคุณยาย"** เป็นปู่ของ **"หลวงบริคุตคามเขตร์"**

"คุณยาย" ใช้นามสกุล **"สุวรรณกูฏ"** ตามสายที่เป็นนามสกุลพระราชทาน ซึ่ง **"หลวงบริคุตคามเขตร์"** *(ชื่อเดิม "โง่นคำ" ซึ่งมีชื่อซ้ำกัน)* มีศักดิ์เป็นหลานของคุณยาย ได้ทูลเกล้าขอพระราชทาน เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๘

นามสกุล **"สุวรรณกูฏ"** ก็เป็นคำความที่สืบเค้ามาจาก **"กุทอง"**

และนามสกุล **"พรหมวงศานนท์"** ที่คุณลุงหมอใช้แต่เดิมนั้น ก็คือ นามที่สืบเค้ามาจาก **"กุทอง"** อีก เพราะ **"ท้าวกุทอง"** นั้น ก็คือ **"พระพรหมราชวงศา"**

("พระพรหมราชวงศา" บางฉบับก็ว่า "พระปทุมราชวงศา")

"คุณตา" ของอาตมา ชื่อ **"ท้าวรินทร์"** มีคุณพ่อชื่อ **"ท้าวจารย์จำปา"** คุณแม่ชื่อ **"นางจวง"** *(เป็นลูกสาวคนหนึ่งของ "พระบำรุงราษฎร์" หรือ ท้าวจูมมณี เจ้าเมืองพิมูล)*

คุณทวด ทั้ง ๒ ของอาตมา คือ **"ท้าวจารย์จำปา"** กับ **"นางจวง"** มีลูก ๕ คน คือ **ท้าวรินทร์** *(คุณตาของอาตมา)* ท้าวสาร นางสิงห์ นางอ่อน นางอิน

"คุณตา" ใช้นามสกุล **"จำปาแพง"** ซึ่งคงได้มาจากชื่อคุณทวด

"**คุณตา**" ได้ตำแหน่ง **"ท้าวพรหมสุรินทร์"** กรมการเมืองปูนหลังเมืองพิมูล

คุณตา "พรหมสุรินทร์ จำปาแพง"

ท่านผู้ให้กำเนิด
"แม่" ของข้า
นามท่านมีว่า...
"พรหมสุรินทร์ จำปาแพง"
"ประภาวดี สุวรรณญฐ"

คุณยาย "ประภาวดี" จาก ตระกูล "สุวรรณญฐ"

▲ งานศพคุณตา พ.ศ. ๒๔๘๐ ▲

◀ วันที่ ๔ มี.ค. ๒๔๘๑
ข้ายืนดูเขาเก็บอัฐิคุณตา
ข้า คือ ตัวน้อย
กว่าเพื่อน ที่ยืน
เห็นพุงป่องๆ
อายุ ๔ ขวบ

ใส่ชุดขาว ▶
นั่งกอดอก
นั่นแหละข้า
๓๐-๑-๘๒

ตักบาตรวันปีใหม่ ๑ ม.ค. ๒๔๘๒ คุณป้าอุ้ม "น้องแต๋ว" ส่วนข้าก็ใส่ชุดขาวยืนตาวาวอยู่ข้างหน้าคุณป้า คุณลุงก็มีถ้าใครตาดีจะเห็นเป็นเงาดำๆ กำลังทำหน้าที่ถ่ายภาพ

▼

"คุณแม่บุญโฮม" จากตระกูล
"พรหมพิทักษ์" (เดิม "จำปาแพง")
แล้วมาใช้นามสกุล "รักพงษ์"

▲ ประวัติบรรพบุรุษ

ขอเล่าถึงประวัติบรรพบุรุษของอาตมาไว้อีกหน่อยเถอะ ไหนๆ ก็อุตส่าห์มีเชื้อมีสายพอได้เล่า อย่าว่ายังโง้นยังงี้เลย และจริงๆ แล้ว ก็ไม่เหลืออะไรเป็นฤทธิ์ เป็นอำนาจหรอก ก็แค่อดีตเก่าๆ ที่ผ่านไปเสร็จสิ้นมอดสนิทแล้วเท่านั้น เป็นประวัติจริงนิดหนึ่งสั้นๆ ขอเริ่มต้นจาก **"เจ้าพระตา"** ผู้เป็นบิดาของ **"ท้าวคำผง"** หรือ **"พระปทุมวรราชสุริยวงศ์"** ซึ่งเป็น **"คุณทวด"** ของ **"คุณยายประภาวดี"**

"เจ้าพระตา" เป็นโอรสของ **"เจ้าปางคำ"** *(ผู้สร้างและครองเมือง "หนองบัวลุ่มภู")*

สมัย **"เจ้าพระตา"** ท่านได้เปลี่ยนชื่อ "หนองบัวลุ่มภู" เป็น "นครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน"

"เจ้าพระตา" เป็นเชื้อสายเจ้านครเชียงรุ้งแสนหวีฟ้า อันสืบมาแต่น่านเจ้าโบราณ สายเดียวกับ **"พระเจ้ากิงกิสราช"** แห่งนครหลวงพระบางราชธานี

*(ข้อความต่อไปนี้คัดลอกมาจาก หนังสือ"อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ**นายแพทย์สุรินทร์ พรหมพิทักษ์"** ซึ่งเป็นสำนวนที่คัดลอกจากหนังสือประวัติเมืองอุบลราชธานี ของ **ดร.ปรีชา พิณทอง** ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ เมื่อ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๓๕)*

"พระตา" เป็นนายหมู่ว่าการกองนอก เมืองเวียงจันทน์ มีบุตร ๗ คน ชาย ๓ คน หญิง ๔ คน

พระวอ เป็นบุตรชายคนโตของ **พระตา** ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยการกองนอก

สาเหตุที่ **"พระตา"** อพยพจากเวียงจันทน์ คือ เมื่อกษัตริย์เมืองเวียงจันทน์สิ้นพระชนม์ โอรสขึ้นเป็นกษัตริย์นามว่า **"อนุวงศ์"** ได้ขอลูกสาวของ **"พระตา"** ไปเป็นนางห้าม **"พระตา"** เคืองแค้นคิดย้ายถิ่นฐาน และได้อพยพเมื่อเดือน ๓ วันอังคาร ขึ้น ๕ ค่ำ จุลศักราช ๑๐๒๑ ผู้คนประมาณห้าหมื่นเศษ ในจำนวนนี้มีผู้พอเป็นทหารได้ ๑๕,๐๐๐ คน เดินทางถึงหนองบัวลุ่มภู เพื่อตั้งเมือง

เวียงจันทน์ ส่งทัพมาตี ๓ ครั้ง แพ้กลับไปทุกครั้ง

โดยฝ่าย **"พระตา"** มี **"พระวอ"** เป็นแม่ทัพ

เวียงจันทน์ ขอทัพเชียงใหม่มาช่วย ยกมาตีเป็นครั้งที่ ๔ ก็แพ้อีก

"พระตา" อพยพไพร่พลไปบ้านดู่-บ้านแก ใกล้เมืองจำปาศักดิ์ เจ้าเมืองจำปาศักดิ์ เกรงจะเป็นการชักศึกเข้าบ้าน **"พระตา"** จึงขออยู่เขตชายแดน อยู่นานถึง ๑๐ ปี เวียงจันทน์จึงส่งทัพมาตีเป็นครั้งที่ ๕ ฝ่าย **"พระตา"** ไม่ได้เตรียมตัว เพราะ

เห็นว่า *ย้ายมาอยู่ไกลและอยู่มาถึง ๑๐ ปีแล้ว* จึงมีกำลังพลเพียง ๒,๐๐๐ คน สู้กับฝ่ายเวียงจันทน์ ที่มีถึงกว่า ๒๐,๐๐๐ คน **"พระวอ"** ขันอาสาเป็นทัพหน้า และสิ้นชีพด้วยความอ่อนเพลียและบอบช้ำ หลังจากการต่อสู้นาน ๒ เดือน

"พระตา" ส่งสาส์นกราบทูลขอทัพ **"พระเจ้าตากสิน"** มาช่วย ซึ่งก็ได้โปรดเกล้าให้ **"เจ้าพระยาจักรี"** คุมทัพมาช่วยตีเวียงจันทน์แตก แล้ว **"เจ้าพระยาจักรี"** ให้ **"พระตา"** จัดกำลังสมทบเข้าตีจำปาศักดิ์ เจ้าเมืองไม่ต่อสู้ ขอเป็นข้าส่วย

"เจ้าพระยาจักรี" ให้ **"ท้าวคำผง"** (บุตรพระตา) ร่วมทัพไปตีเวียงจันทน์

โดยให้ **"พระตา"** กลับไปสร้างเมือง ซึ่ง **"พระตา"** เห็นว่า *"ลำมูลมีความสมบูรณ์พอที่จะสร้างเมืองได้"*

ฝ่ายเมืองเวียงจันทน์ ไม่ทันได้เตรียมตัว จึงไม่สู้ ขอเป็นข้าขอบขัณฑสีมา

"เจ้าพระยาจักรี" ได้ให้ **"ท้าวคำผง"** กลับเมือง โดยได้เกณฑ์กำลังพลเวียง-จันทน์ เข้าตีเมืองหลวงพระบางได้อีก

และได้อัญเชิญ "พระบาง และ พระแก้วมรกต" มากรุงธนบุรี พร้อมทั้งนำ "เจ้านางเขียวค้อม" พระธิดาของเจ้าเมืองเวียงจันทน์มาถวาย **"พระเจ้าตากสิน"**

"พระตา" ป่วยเมื่ออายุ ๘๘ ปี ก่อนตายได้สั่งสอนลูกหลานให้สามัคคีกันประพฤติในธรรม ทั้งให้ขุดศพ **"พระวอ"** มาเผาพร้อมกันเมื่อ **"พระตา"** สิ้น

"ท้าวคำผง" จัดงานศพ **"พระวอ พระตา"** ตามประเพณี เสร็จแล้วอพยพไพร่พลไปดอนมดแดง ซึ่งอยู่ลำมูลตามที่ **"พระตา"** บอกไว้

ต่อมาเมื่อวันขึ้น ๑๓ ค่ำ เดือน ๓ ปีจอ จุลศักราช ๑๑๔๐ ตรงกับ พ.ศ. ๒๓๒๑ **"ท้าวคำผง"** พาไพร่พลอพยพจากบ้านดอนมดแดง มาที่บ้านท่าวังหิน แล้วมีสาส์นไปกราบทูล **"พระเจ้าตากสิน"** เพื่อขอสถานที่ตั้งเมือง และชื่อเมือง

"พระเจ้าตากสิน" โปรดเกล้าให้ **"พระยาราชสุภาวดี"** มาดูสถานที่ ได้เลือกเอาดงอู่ผึ้ง ซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของท่าวังหิน เป็นที่ตั้งเมือง ส่วนชื่อเมืองก็อนุวัตรตามเมืองหนองบัวลุ่มภู ที่เคยอยู่มาแต่ก่อน ตั้งชื่อ **"เมืองอุบล"**

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๓๓๕ "พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า" พระราชทานนาม "**เมืองอุบลราชธานี"**

ทรงแต่งตั้ง "**ท้าวคำผง"** เป็น **"พระปทุมวรราชสุริยวงศ์"** เจ้าเมือง

"ท้าวพรหม" *(น้องท้าวคำผง)* เป็นอุปฮาด

บรรพบุรุษ

เจ้าพระตา

ท้าวคำผง (พระปทุมวรราชสุริยวงศ์)
(เจ้าเมืองอุบลราชธานีคนที่ ๑)

ท้าวกุทอง (พระปทุมราชวงศา)

พระบำรุงราษฎร์

นางจวง

ท้าวโพธิ์สาราช

ท้าวพรหมสุรินทร์ (คุณตา)
จากตระกูล **"จำปาแพง"**

นางบับภา (คุณยายประภาวดี)
จากตระกูล **"สุวรรณกูฏ"**

นางบุญโฮม (คุณแม่)

นายทองสุข แซ่โง้ว (คุณพ่อ)

พ่อท่านสมณะโพธิรักษ์

"ท้าวก่ำ" *(บุตรพระวอ)* เป็นราชวงศ์

"ท้าวสุดตา" *(บุตรท้าวคำผง)* เป็นราชบุตร

"พระปทุมวรราชสุริยวงศ์" เป็นเจ้าเมืองอุบลราชธานีอยู่ ๑๗ ปี ก็พิราลัย เมื่อพระชนมายุได้ ๘๕ ปี ตรงกับปีเถาะ จุลศักราช ๑๑๕๗ *(พ.ศ. ๒๓๓๘)*

"พระเจ้าอยู่หัว" โปรดเกล้าฯ ให้ **"อุปฮาดพรหม"** *(น้องพระปทุมฯ)* เป็น **"พระพรหมราชวงศา"** เจ้าเมืองอุบล สืบแทน

ให้ **"ท้าวก่ำ"** *(บุตรพระวอ)* เป็น อุปฮาด

"ท้าวสุดตา" *(บุตรท้าวคำผง หรือพระปทุมฯ)* เป็น ราชวงศ์

"ท้าวหำทอง" *(บุตรคนรองของพระปทุมฯ)* เป็น ราชบุตร

"พระพรหมราชวงศา" ขอพระบรมราชานุญาต ตั้งบ้านกงพะเนียง เป็นเมืองเขมราฐ **"พระเจ้าอยู่หัว"** โปรดให้ **"ท้าวก่ำ"** (บุตรพระวอ) อุปฮาดเมืองอุบล เป็น **"พระเทพวงษา"** ครองเมืองเขมราฐ

เลื่อน **"ราชวงศ์สุดตา"** เป็น อุปฮาด เมืองอุบล

"ราชบุตรหำทอง" เลื่อนเป็น ราชวงศ์

"ท้าวกุทอง" *(บุตรชายคนสุดท้ายของท้าวคำผง หรือพระปทุมฯ)* เป็น ราชบุตร

เมื่อจุลศักราช ๑๑๘๐ **"อุปฮาดสุดตา" ถึงแก่กรรม**

พระเจ้าอยู่หัวโปรดให้ **"ราชวงศ์หำทอง"** เลื่อนเป็น อุปฮาด

"ราชบุตรกุทอง" เลื่อนเป็น ราชวงศ์

"ท้าวแก่น" (บุตรท้าวหำทอง) เป็น ราชบุตร

เมื่อ **"อุปฮาดหำทอง" ถึงแก่กรรม**

"พระเจ้าอยู่หัว" โปรดเกล้าฯ ให้เลื่อน **"ราชวงศ์กุทอง"** เป็นอุปฮาด

"ราชบุตรแก่น" เป็น ราชวงศ์

"ท้าวหมาคำ" (บุตรพระปทุม) เป็น ราชบุตร

เมื่อ **"ราชบุตรหมาคำ"** ถึงแก่กรรม **"พระพรหมราชวงศา"** เตรียมกราบทูลขอตั้ง "ท้าวสุ้ย" แต่พระพรหมฯ ถึงแก่พิราลัยก่อน หลังจากเป็นเจ้าเมืองอุบล อยู่ ๔๕ ปี มีพระชนมายุ ๑๒๖ ปี *(ปีชวด แรม ๗ ค่ำ เดือนอ้าย จุลศักราช ๑๒๐๒ ตรงกับ พ.ศ. ๒๓๘๓)*

พระพรหมฯ ไม่มีบุตร พระเจ้าอยู่หัวจึงโปรดเกล้าฯ ให้ **"อุปฮาดกุทอง"** *(บุตรท้าวคำผง หรือพระปทุมวรราชสุริยวงศ์)* รักษาการแทนเจ้าเมือง จนจุลศักราช ๑๒๐๗ จึง

โปรดเกล้าให้ "**อุปฮาดกุทอง**" เป็น **"พระปทุมราชวงศา"** เจ้าเมืองอุบล *(บางฉบับ ก็ว่า เป็น **"พระพรหมราชวงศา"** ซ้ำฉายาท้าวพรหม ไม่ใช่ซ้ำฉายาท้าวคำผง)*

"ราชบุตรแก่น" เป็น อุปฮาด

"ท้าวโท" *(บุตรท้าวโพธิสาร)* เป็น ราชวงศ์

"ท้าวสุริยะสุ้ย" *(หลานอุปฮาดสุดตา)* เป็น ราชบุตร

เมื่อ **"อุปฮาดแก่น"** ถึงแก่กรรม พระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้เลื่อน **"ราชวงศ์ท้าวโท"** เป็นอุปฮาด ตั้ง **"ท้าวโง่นคำ"** (บุตรท้าวกุทอง : พระปทุม) เป็น ราชวงศ์

พระปทุมราชวงศา (กุทอง) มีภรรยา ๗ คน บุตรชาย ๒๑ บุตรหญิง ๘ *(บางฉบับว่ามี ๓๑ คน)* เป็นเจ้าเมืองอุบลอยู่ ๒๓ ปี มีพระชนมายุ ๙๖ ปี ถึงแก่พิราลัย วันอาทิตย์ แรม ๔ ค่ำ เดือน ๑๒ ปีกุน จุลศักราช ๑๒๒๕ ตรงกับ พ.ศ. ๒๔๐๖

พระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดให้ บุตรพระปทุมฯ (กุทอง) ดำรงตำแหน่งต่างๆ ดังนี้

"ท้าวธรรมกิตติกา" *(จุมมณี)* เป็น "พระบำรุงราษฎร์" เจ้าเมืองพิมูลมังษาหาร

"ท้าวโพธิสาราช" *(เสือ)* น้องท้าวจุมมณี เป็น อุปฮาด

"ท้าวศรีฐาน" *(สาง)* เป็น ราชวงศ์

"ท้าวขัตติยะ" *(น้องต่างมารดา)* เป็น ราชบุตร ฯลฯ

▲ ลำดับวงศ์พระตา

พระตา มีชายาชื่อ **บุสดี** มีโอรส ๓ องค์ คือ *"พระวอ ท้าวคำผง และท้าวพรหม"* มีธิดา ๔ องค์ คือ *"อุษา สีดา ราตรี และ แพงแสน"*

๑. พระวอ มีชายาชื่อ **"บับพา"** มีโอรส ๕ องค์ คือ *"ท้าวก่ำ ท้าวเสน ท้าวเครือ ท้าวลาด และท้าวฮด"* มีธิดา ๓ องค์ คือ *"ทุมมา ต่อนแก้ว และปัดธรรมา"*

๒. ท้าวคำผง (พระประทุมวรราชสุริยวงศ์) มีโอรส ๔ องค์ คือ *"ท้าวสุดตา ท้าวหำทอง ท้าวหมาคำ และ **ท้าวกุทอง**"* มีธิดา ๒ องค์ คือ สีดา และสุ้ย

๓. ท้าวพรหม (พระพรหมราชวงศา) ชายา และ โอรส ไม่ปรากฏนาม

ท้าวกุทอง *(พระปทุมราชวงศา)* มีชายา ๗ องค์ และมีโอรสดังต่อไปนี้ *"โง่นคำ อ้ม จุมมณี ไชย นาค เบาะ ลวง คำพูล **เสือ** (คุณพ่อของคุณยาย) สาง เสน คำมณี เหง้า เขีย หอย อ่อน บัวริน ศรีจันทร์ ขัตติยะ กุลบุตร"* มีธิดาดังต่อไปนี้ *"สินแท่ง บัวทอง เขียว เข็มมา แจ่ม คำเกิ่ง ปัญจา"*

▲ มูลเหตุแห่งการตั้งเมืองพิมูล

[คัดจากหนังสือ ประวัติเมืองพิมูลมังษาหาร โดย นายสวน เชื้อโชติ เรียบเรียง พระธรรมปิฎก วัดพระศรีมหาธาตุ ตรวจแก้ พิมพ์เมื่อ ๑๕ เมษายน ๒๕๐๔]

มูลเหตุแห่งการตั้งเมืองพิมูล เนื่องด้วยพระพรหมราชวงศา (กุทอง) เจ้าเมืองอุบล เห็นว่า *"บุตรหลานของเจ้าเมืองมีอยู่หลายคน ซึ่งพอจะเป็นเจ้าเมือง อุปฮาด ราชวงศ์ ราชบุตร ทำราชการฉลองพระเดชพระคุณได้"* จึงปรึกษาคณะท้าวเพียกรมการเมือง ซึ่งแต่ละท่านต่างก็มีความเห็นร่วมกันว่า *"ท้าวธรรมกิตติกา (จูมมณี)* ***ท้าวโพธิสาราช*** *(เสือ) ท้าวสีฐาน (สาง) และท้าวขัตติยะ (ผู) เป็นผู้มีสติปัญญาพอจะปกครองอาณาประชาราษฎร ให้ความร่มเย็นสงบสุขได้"*

เมื่อปรึกษากันตกลงแล้ว พระพรหมราชวงศา จึงให้จัดเรือ ๓ ลำ และหาคนชำนาญทางน้ำ ลงเรือล่องไปตามลำน้ำมูล พร้อมด้วย ท้าวธรรมกิตติกา และ ท้าวสีฐาน สำรวจภูมิประเทศตั้งเมือง

พอถึงบ้านสะพือ ที่ตั้งอยู่ฝั่งซ้ายแม่น้ำมูล ทิศเหนือแก่งสะพือ ก็จอดเรือขึ้นสำรวจภูมิประเทศทางฝั่งขวาแม่น้ำมูล ทิศใต้แก่งสะพือ สังเกตเห็นภูมิสถานเหมาะกับการตั้งบ้านเมือง เพราะเมื่อแลดูตามลำน้ำมูลทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตลอดถึงหัวแก่งสะพือ จะมองเห็นทิวฝั่งมูลเป็นคุ้ง มีน้ำไหลเลี้ยวลงแก่งสะพือ เป็นที่น่าทัศนานำมาซึ่งความรื่นรมย์ แม้ชาวค้าประชาชนเดินเรือไปมา ก็แลเห็นได้ถนัดชัดเจน ถ้าตั้งบ้านอาจเป็นเมืองได้ในอนาคต พระพรหมราชวงศา จึงมอบให้ท้าวธรรมกิตติกา กับ ท้าวสีฐาน จัดการ แล้วกลับเมืองอุบลก่อน

ท้าวธรรมกิตติกา กับ ท้าวสีฐาน นำราษฎรบุกเบิกป่า ตั้งแต่หัวสระแก้วไปถึงห้วยวัดกลาง พอให้ตั้งบ้านเรือนได้ประมาณ ๓๐ ครัว เมื่อจัดการเรียบร้อยแล้วก็กลับเมืองอุบล รายงานให้พระพรหมราชวงศาทราบ

พระพรหมราชวงศา จึงจัดราษฎรไปอยู่หลายครัว และให้ท้าวไชยมงคล กับท้าวอุทุมพรไปอยู่ด้วย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๔ ตั้งชื่อว่า **"บ้านกว้างลำชะโด"**

เพราะบ้าน **"บ้านกว้างลำชะโด"** นี้ อยู่ในย่านกลางของ ๒ ห้วย คือ ห้วยกว้าง อยู่ทางทิศตะวันออก และลำชะโด อยู่ทางทิศตะวันตก

ต่อมา **"บ้านกว้างลำชะโด"** มีราษฎรเข้าอยู่เป็นปึกแผ่นแน่นหนา คณะกรมการเมืองอุบลเห็นว่า *"ควรขอตั้งเป็นเมืองได้"* จึงได้จัดสร้างศาลาว่าการขึ้น ในที่ริม

ฝั่งแม่น้ำมูล ใกล้ท่าที่ชาวค้าประชาชนขึ้นลง-ไปมา-ติดต่อเจ้าขุนมูลนายได้สะดวก ซึ่งบัดนี้เป็นที่ตั้งสถานีตำรวจภูธร สโมสร และท่าเรือกลไฟ

เมื่อสร้างศาลาว่าการแล้ว **พระพรหมราชวงศา** กับ คณะท้าวเพียกรมการเมืองอุบล เห็นว่า *"ควรขออนุญาตตั้งเป็นเมืองได้"*

จึงแจ้งข้อราชการเสนอเจ้าพระยากำแหงสงคราม *(แก้ว)* เจ้าเมืองนครราชสีมา เพื่อขอรับพระราชทานตั้ง **"บ้านกว้างลำชะโด"** เป็นเมือง

ตั้ง ท้าวธรรมกิตติกา *(จูมมณี)* เป็น เจ้าเมือง
ตั้ง **ท้าวโพธิสาราช** (เสือ) เป็น อุปฮาด
ตั้ง ท้าวสีฐาน (สาง) เป็น ราชวงศ์
ตั้ง ท้าวขัตติยะ (ผู) เป็น ราชบุตร

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว *(รัชกาลที่ ๔)* ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ยก **"บ้านกว้างลำชะโด"** เป็น **"เมืองพิมูลมังษาหาร"** ณ วันอังคาร ขึ้น ๑๒ ค่ำ เดือน ๙ จุลศักราช ๑๒๒๐ ปีมะเมีย สัมฤทธิศก พุทธศักราช ๒๔๐๖

ตั้ง ท้าวธรรมกิตติกา เป็น พระบำรุงราษฎร์ ดำรงตำแหน่งเจ้าเมือง
ตั้ง **ท้าวโพธิสาราช** เป็น อุปฮาด
ตั้ง ท้าวสีฐาน เป็น ราชวงศ์
ตั้ง ท้าวขัตติยะ เป็น ราชบุตร

และพระราชทานเครื่องยศส่วนเจ้าเมือง คือ ถาดหมากเงิน คนโทเงิน สัปทนแพร ผ้าวิลาศห่มนอน แพรสีทับทิมติดขลิบ เสื้อเข้มขาบ แพรขาวห่ม ผ้าม่วงจีน

ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดให้ยก **บ้านกว้างลำชะโด** เป็น **เมืองพิมูลมังษาหาร** นั้น เห็นจะให้ตรงกับชื่อลำน้ำ ซึ่งแต่เดิมเขาเรียกว่า **"ลำแม่น้ำพิมูล"** และเพื่อให้ **"เมืองพิมูลมังษาหาร"** เป็นคู่กับ **"เมืองพิมาย"** ซึ่งอยู่เหนือขึ้นไป

ต่อมายุบ "เมืองพิมูลมังษาหาร" เป็น "อำเภอพิมูลมังษาหาร"
ยุบ "เมืองตระการพืชผล" เป็นตำบลขึ้นสังกัด "อำเภอขุหลุ"
ยุบ "เมืองมหาชนะชัย" เป็น "อำเภอฟ้าหยาด"

บัดนี้ทางราชการเปลี่ยน อ.พิมูลมังษาหาร เป็น อ.พิบูลมังสาหาร
อ.ขุหลุ เป็น อ.ตระการพืชผล และ
อ.ฟ้าหยาด เป็น อ.มหาชนะชัย

▲ ลักษณะการปกครองเมือง

ลักษณะการปกครอง ของหัวเมืองภาคอีสาน ผู้ปกครองเรียกว่า **"เจ้าเมือง อุปฮาด ราชวงศ์** และ**ราชบุตร"** ซึ่งสืบเป็นจารีตประเพณีมาตั้งแต่ครั้งหลวงพระ-บาง มีเวียงจันทน์เป็นราชธานี

ผู้ดำรงตำแหน่ง "เจ้าเมือง อุปฮาด ราชวงศ์ และ ราชบุตร" ชื่อว่า "เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด" ตำแหน่งทั้ง ๔ นี้ เรียกว่า **"อาชญาสี่"** แบ่งออกเป็น ๔ กอง คือ **"กองเจ้าเมือง กองอุปฮาด กองราชวงศ์ และ กองราชบุตร"**

อำนาจและหน้าที่อาชญาสี่

เจ้าเมือง มีอำนาจสิทธิขาดในการบ้านเมืองทั้งปวง แต่ถ้าเป็นเมืองขึ้นไม่มีอำนาจตัดสินประหารชีวิตแก่ผู้ร้ายอุกฉกรรจ์ และไม่มีอำนาจแต่งตั้ง หรือถอดถอนกรมการเมือง ตำแหน่งอุปฮาด ราชวงศ์ และ ราชบุตร ได้

อุปฮาด มีหน้าที่ทำการแทนเจ้าเมือง และรักษาการในเมื่อเจ้าเมืองชราภาพ หรือตาย หรือ ถูกถอดถอน

ราชวงศ์ มีหน้าที่เกี่ยวกับอรรถคดี ตัดสินว่าถ้อยชำระความ

ราชบุตร มีหน้าที่ควบคุมเก็บรักษาผลประโยชน์แผ่นดินของเมือง

สรุปแล้ว ราชวงศ์ และ ราชบุตร นี้ เป็นผู้ช่วยราชการเจ้าเมืองและอุปฮาด

ผู้ช่วยอาชญาสี่ ท้าวขัตติยะ ท้าวสุริโยทัย ท้าวโพธิสาร ท้าวสิทธิสาร ทั้ง ๔ ตำแหน่งนี้ เป็นผู้ช่วยอาชญาสี่ ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาอรรถคดีพิพากษาแห่งศาลเมืองชั้นสูง และการปกครองแผนกต่างๆ ของเมือง

ขื่อบ้านขางเมือง ตำแหน่งขื่อบ้านขางเมืองมีอยู่ ๑๗ ตำแหน่ง คือ

เมืองแสน มีหน้าที่กำกับฝ่ายพลกำลังของเมือง

เมืองจันทร์ มีหน้าที่กำกับฝ่ายพลเรือน

เมืองขวา เมืองซ้าย และ **เมืองกลาง** มีหน้าที่ดูแลพัสดุทุกอย่างของเมือง รักษาดูแลนักโทษ จะปล่อยหรือคุมขัง ตามที่คณะอาชญาสี่สั่ง ปฏิสังขรณ์ หรือสร้างวัดวาอาราม กำกับในการสักเล และรักษาบัญชีไพร่พลที่ไปมีภรรยาต่างเมือง

เมืองคุก เมืองฮาม และ **เมืองแพน** มีหน้าที่เป็นพะทำมะรงหรือพัศดี และช่วยเมืองขวา เมืองซ้าย เมืองกลาง

นาเหนือ นาใต้ มีหน้าที่จัดหาเสบียงไว้ในยุ้งฉาง สำรวจสำมะโนครัว ๓ ปี ต่อครั้ง เก็บส่วย จับกุมควบคุมรักษาสัตว์พาหนะ และแทงจำหน่ายเลข

ซาเนตร ซานนท์ เป็นเสมียนของเมือง

มหาเสนา มหามนตรี เป็นหัวหน้าออกคำสั่งนัดประชุม หรือทำพิธีการต่างๆ ของเมือง

ซาบัณฑิต เป็นพนักงานอ่านท้องตรา และ อ่านประกาศคำสั่งของเจ้าเมือง กรมการผู้ใหญ่ในเวลาประชุม

กรมเมือง และ **สุโภ** เป็นแม่ทัพฝ่ายทหารของเมือง

ตำแหน่งพิเศษ

เพียซาโนชิต ซาภูธร ราชต่างใจ คำมงคุล มีหน้าที่ใกล้ชิดเจ้าเมือง

เพียซาบรรทม มีหน้าที่จัดที่บรรทม หรือที่นอน

เพียซาตีนแท่นแล่นตีนเพียง พนักงานตามเสด็จ หรือตามเจ้าเมือง

เพียซาหลาบคำ มีหน้าที่เชิญพระแสง หรือดาบ

เพียซามณเฑียร มีหน้าที่รักษาพระราชฐานปรางค์ปราสาท

เพียซาบุฮม มีหน้าที่คอยกั้นพระกลด หรือพัดจามร

เพียซามาตย์อาซาไนย มีหน้าที่ทางช่างวิศวกรรม

เพียแขกขวา เพียแขกซ้าย มีหน้าที่รับแขกต่างด้าวท้าวต่างแดน

เพียศรีสุนันท์ เพียศรีธรรม เพียศรีบุญเรือง เพียศรีอัครฮาด เพียอัครวงศ์ มีหน้าที่จัดการศึกษา และการศาสนา

ตำแหน่งสำหรับหมู่บ้าน

ท้าวฝ่าย เทียบกับ นายอำเภอ

ตาแสง เทียบกับ กำนัน

พ่อบ้าน หรือ นายบ้าน เทียบกับ ผู้ใหญ่บ้าน

จ่าบ้าน เทียบกับ สารวัตรหมู่บ้าน หรือตำบล

▲ คณะกรรมการเมืองพิมูล

คณะกรมการเมืองปูนต้น "พระบำรุงราษฎร์" *(จุมมณี)* เป็นเจ้าเมืองปูนต้น พร้อมด้วยกรมการเมือง ๓ คน คือ **อุปฮาดเสือ** ราชวงศ์สาง และราชบุตรผู

พระบำรุงราษฎร์ มีภรรยา ๓ คน คือ

หม่อมขิ่ง มีลูก ๑๐ คน คือ *นางไข่ ท้าวลอด นางม่วง ท้าวมิน ท้าวรัตน์ **นางจวง** (แม่ของท้าวพรหมสุรินทร์ คุณตาของอาตมา) ท้าวฮง นางยี ท้าวห่วน นางหล้า*

หม่อมทุม มีลูก ๔ คน คือ *นางอมรา นางแก้ว ท้าวบุญเฮ้า นางเลื่อน*

และ **หม่อมคา** มีลูกคนเดียว คือ *ท้าวหำทอง*

อุปฮาดเสือ มีภรรยา ๒ คน คือ **หม่อมผุสดี** มีลูก ๕ คน คือ *นางก้อยคำ ท้าวหนู นางดวงจันทร์ นางทองสุก **นางบับภา** (คุณยายของอาตมา)*

หม่อมทุมมา มีลูกหญิงคนหนึ่ง ชื่อว่า *นางเข็มมา*

ราชวงศ์สาง มีภรรยาคนเดียว ไม่ปรากฏชื่อ มีลูกชายหญิง ๕ คน คือ *ท้าวบัวทอง ท้าวบัวคำ นางหอมอ่อน นางบุญล้อม นางนัด*

ราชบุตรผู มีภรรยา ๓ คน คือ

หม่อมคำพัน เป็นแม่หม้ายมีลูกติดมาคนหนึ่ง ชื่อ *ท้าวแสง* มีลูกกับราชบุตรผู อีก ๕ คน คือ *ท้าวพูน นางคำ นางสอน ท้าวหอม ท้าวเทศ*

หม่อมป้อง มีลูก ๓ คน คือ *นายเขียน นางเจียม นางเงา*

ส่วน **หม่อมคา** ไม่ปรากฏว่ามีลูก

การเปลี่ยนแปลงของคณะกรมการเมืองปูนต้น

อุปฮาดเสือ ซึ่งเป็นน้องชายของ **พระบำรุงราษฎร์** *(หลักฐานอื่น ระบุว่า อุปฮาดเสือเป็นพี่ของพระบำรุงราษฎร์)* ดำรงตำแหน่งอยู่ประมาณ ๑๕ ปี ถึงแก่กรรมด้วยโรคชรา คำนวณอายุได้ ๖๓ ปี เก็บศพไว้หนึ่งปี รอรับพระราชทานศิลาหน้าเพลิง

เมื่อคณะกรมการเมือง จัดการพระราชทานเพลิงศพอุปฮาดเสือแล้ว ได้พิจารณาเลือกเสนอขอ **ท้าวลอด** บุตรพระบำรุงราษฎร์ ให้เป็นอุปฮาด รับราชการสืบไป

ครั้นถึง พ.ศ. ๒๔๓๐ **พระบำรุงราษฎร์** ซึ่งครองเมืองมาประมาณ ๒๕ ปี ได้ถึงแก่กรรมด้วยโรคชรา คำนวณอายุได้ ๗๓ ปี

ราชบุตรผู ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าตั้งให้เป็น **พระบำรุงราษฎร์** เจ้าเมืองพิมูล ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๑ และขอให้ **ท้าวแสง** เป็นราชบุตร

คุณยาย และ คุณลุงทั้งหลาย
แม่ข้า คุณป้า และน้องๆ
ถ่ายในวันทำบุญอายุครบ ๘๐ ปี คุณยาย

▲ ลูกของคุณยาย

คุณยายของอาตมา ชื่อ ประภาวดี มีชื่อเดิมว่า ***บับภาวันดี*** หรือ ***บับภา*** เป็นบุตรีของ **ท้าวโพธิสาราช** หรือ **ท้าวโพธิสาร** *(เสือ สุวรรณกูฏ อุปฮาดเมืองพิมูลมังษาหาร)* ซึ่งเป็นหลานปู่ของ **พระปทุมราชวงศา** *(ท้าวกุทอง)* เจ้าเมืองอุบลราชธานี คนที่ ๓

ซึ่ง **"ท้าวกุทอง"** เป็นบุตรของ **พระปทุมวรราชสุริยวงศ์** *(ท้าวคำผง)* เจ้าเมืองอุบลราชธานี คนที่ ๑ *(ท้าวคำผง เป็นบุตรของ เจ้าพระตา)*

คุณยาย จึงเป็นเหลน ของ **พระปทุมวรราชสุริยวงศ์** *(ท้าวคำผง)*

คุณยาย *(ประภาวดี)* กับ **คุณตา** *(ท้าวพรหมสุรินทร์)* มีบุตรทั้งสิ้น ๑๐ คน

๑. นายบุญรอด พรหมพิทักษ์ *(ถึงแก่กรรม)*

๒. นายบุญเพ็ง พรหมพิทักษ์ *(ถึงแก่กรรม)*

๓. นายกุคำ พรหมพิทักษ์ *(ถึงแก่กรรม)*

๔. นางคำผิว ศิริภาคย์ *(ถึงแก่กรรม)*

๕. นายจูมมณี พรหมพิทักษ์ *(ถึงแก่กรรม)*

๖. ด.ญ.คำ *(ถึงแก่กรรมเมื่ออายุ ๓ ขวบ)*

๗. **น.พ.สุรินทร์ พรหมพิทักษ์** *(ถึงแก่กรรม) [เป็นคนกลางผี คือ พี่ตาย-น้องตาย]*

๘. ด.ญ.ดอกแก้ว *(ถึงแก่กรรมเมื่ออายุ ๓ ขวบ)*

๙. นายบุญศรี พรหมพิทักษ์ *(ถึงแก่กรรม)*

๑๐. **นางบุญโฮม รักพงษ์** *(ถึงแก่กรรม)*

▲ นามสกุลพรหมพิทักษ์

คุณลุงหมอ น.พ.สุรินทร์ พรหมพิทักษ์ มีนามเดิมว่า ***บุญมี พรหมวงศานนท์*** เกิดเมื่อวันที่ ๒๐ ต.ค. ๒๔๔๖ ที่อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

เป็นบุตรของ **"ท้าวพรหมสุรินทร์ จำปาแพง"** กับ **"นางประภาวดี"**

คุณลุงหมอใช้นามสกุล *พรหมวงศานนท์* เพราะ ***พระอุบลการประชานิตย์*** *(บุญชู พรหมวงศานนท์)* ผู้ทูลขอพระราชทานนามสกุลนี้ มีศักดิ์เป็นลุง และท่านได้ให้คุณลุงหมอใช้นามสกุลนี้ของท่าน *[ซึ่งหนังสืองานศพของ นางปทุม (สุวรรณกูฏ) บัวขาว ๒๕ พ.ย. ๒๕๑๗ ระบุว่า พระอุบลการประชานิตย์ เป็นเจ้าเมืองอุบลราชธานี ลำดับที่ ๑๑]*

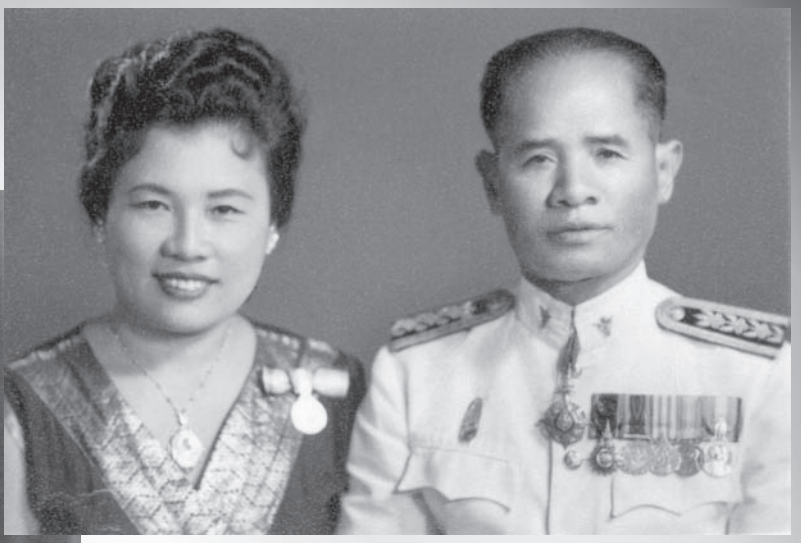

คุณป้าสัมจีน และ คุณลุงสุรินทร์
ถ่ายเมื่อ ๒ พ.ย. ๒๕๐๕

คุณลุง คุณป้า
กับ ลูกคนแรก (ตี๋ว)

จุมพล (ตี๋ว), ประยงค์ (แต๋ว), วราวดี (ต้อย)
คุณลุง, อาภรณ์ (ตุ๊), สุภาพรรณ (ตุ๋ย)
หลังสุด จุฬา (ตี๋ม)

ด้าว (แต๋ม), สุภาวดี (ตึ๋ง),
อาภาวดี (ติ๋ง), ฟ้า (ต๋อน)

เสร็จงานประชุมเพลิงคุณตา *(ท้าวพรหมสุรินทร์ จำปาแพง)* เสาร์ที่ ๔ มี.ค. ๒๔๘๑ คุณลุงหมอคิดเปลี่ยนนามสกุล *(โดยไม่ได้บันทึกบอกเล่าสาเหตุของการเปลี่ยน)* ศุกร์ที่ ๓ พ.ย. ๒๔๘๒ คุณลุงหมอได้ยื่นคำร้องต่อคณะกรมการเมืองหนองคาย ขอเปลี่ยนนามสกุลจาก ***"พรหมวงศานนท์"*** และ ***"จำปาแพง"*** มาเป็น **"พรหมพิทักษ์"**

ต่อมา คุณลุงหมอ ก็เปลี่ยนชื่อตนเอง เป็น **"สุรินทร์"** ตามชื่อส่วนหนึ่งของฉายานามคุณตา *(ท้าวพรหมสุรินทร์)* ชื่อของคุณลุงหมอนี้ มีอีกเรื่องหนึ่งที่อาจจะเป็นเหตุให้คุณลุงหมอคิดเปลี่ยนชื่อจาก "บุญมี" ก็ได้ คือ คุณลุงหมอมีญาติผู้พี่ ชื่อเดียวกัน-นามสกุลเดียวกัน ชื่อว่า *"นางบุญมี พรหมวงศานนท์"*

เมื่อ นางบุญมี ออกเรือนกับ พระบริคุตคามเขตร์ *(โง่นคำ สุวรรณกูฏ)* จึงใช้สกุล "สุวรรณกูฏ" ตอนนั้นคุณลุงหมอ อายุประมาณ ๖ ปี เมื่อนางบุญมี ถึงแก่กรรม คุณลุงหมออายุประมาณ ๑๙ ปี คุณลุงหมอคงเห็นว่า *"ชื่อและนามสกุลของท่านซ้ำกันกับ "นางบุญมี พรหมวงศานนท์" อาจจะก่อให้เกิดการสับสนขึ้นได้ แม้นางบุญมีจะสิ้นชีวิตไปแล้วก็ตาม" (นางบุญมี เป็นบุตรี ของ พระอุบลการประชานิตย์)*

คุณลุงบันทึกไว้ว่า *เมื่อวันเสาร์ที่ ๑๑ ม.ค. ๒๔๙๐ ได้กราบเรียนท่านสมภารวัดบรมนิวาสว่า "จะย้ายไปอยู่โรงพยาบาลโรคจิตอุบลฯ" ท่านได้เมตตาแจ้งว่า "ชื่อ **สุรินทร์** เป็นกาลกิณี ควรเปลี่ยนไปชื่อ **บุญมี** ตามเดิม"* แต่ คุณลุงหมอ ก็ไม่ได้เปลี่ยน คงใช้นาม **"สุรินทร์"** มาจนสิ้นชีวิต คุณลุงหมออาจจะไม่ถือในเรื่องอย่างนี้ และการเปลี่ยนกลับไปกลับมา ก็ยุ่งยากวุ่นวายไปเปล่าๆ เลยไม่ไปเปลี่ยน

และอาตมาก็เห็นท่านเจริญรุ่งเรืองดี ไม่เจ็บไม่ไข้อะไร เห็นท่านแข็งแรงดี อายุตั้งเกือบ ๙๐ แล้ว ยังวิ่งจ็อกกิ้งออกกำลังกายอยู่เลย ท่านอายุยืนตั้ง ๙๔ ปี ถึงได้เสียชีวิต ดังนั้นคนทั้งหลาย จึงไม่น่าจะไปหลงติดหลงยึด ในเรื่องตัวอักษรที่เป็นชื่อกันเลย ไปหลงถือกันอยู่ได้ว่า *"ถ้าชื่อมีตัวอักษรไม่ดี จะมีผลร้ายมีโทษต่อชีวิตอย่างนั้นอย่างนี้"* ก็ดูอย่างคุณลุงหมอนี่ไง ไม่เห็นจริงเลย

แม้ชื่อที่ใช้อยู่ทุกวันนี้ว่า "โพธิรักษ์" ก็มีคนทักว่า *"มีอักษรที่ไม่ดี มีอักษรให้โทษเช่นกัน"* อาตมาก็ใช้มาจนป่านนี้ ไม่เห็นว่า *"จะมีโทษอะไร"* ลูกพระพุทธเจ้าแท้ๆ ไม่น่าจะไปหลงงมงายกับแค่ตัวอักษรว่า *"จะมีฤทธิ์อย่างนั้นอย่างนี้กับชีวิต"*

ผู้ที่ยังไม่มีสัมมาทิฏฐิตามคำสอนของพระพุทธเจ้า หรือ มีศรัทธินทรีย์ และปัญญินทรีย์ไม่เพียงพอ ย่อมหลงไปตามความเชื่อถือนอกพุทธ ก็เป็นเรื่องธรรมดา

นามสกุล **"พรหมพิทักษ์"** นี้ จึงเป็นนามสกุลที่คุณลุง **"นายแพทย์สุรินทร์ พรหมพิทักษ์"** ซึ่งแต่เดิมชื่อว่า "บุญมี พรหมวงศานนท์" ได้ประชุมกับบรรดาคุณลุงทั้งหลาย ขอเปลี่ยนนามสกุล และคุณลุงหมอก็ได้เปลี่ยนชื่อจาก "บุญมี" เป็น "สุรินทร์" ซึ่งคำว่า **"สุรินทร์"** ก็เอามาจากชื่อของคุณตา นั่นเอง

คุณตา ของอาตมา *(คุณพ่อของคุณลุงทั้งหลาย)* คือ **"ท้าวพรหมสุรินทร์"** เมื่อเอาคำว่า **"สุรินทร์"** ไปแล้ว ก็เอาคำว่า **"พรหม"** ไปใช้เป็นนามสกุล

ทุกคนก็เห็นว่า คำว่า **"พรหม"** มีส่วนร่วมกันอย่างสำคัญ และก็เป็นคำที่หมายถึง *"ความประเสริฐ ความบริสุทธิ์ ความสูงสุด ที่ยิ่งใหญ่ในมหาสากลโลก"*

เพื่อเป็นสิริมงคลของตระกูล จึงนำเอาคำว่า **"พรหม"** มาเป็นหลักเอก เป็นคำแรกของต้นตระกูลร่วมกัน แล้วก็พร้อมกันตั้งจิตอัญเชิญบรมคุณมหาคุณานุ-คุณแห่งความเป็น **"พรหม"** มาให้ความ **"พิทักษ์"** คุ้มครองลูกๆ หลานๆ

ตั้งแต่นั้นสืบมา คำว่า **"พรหมพิทักษ์"** ก็เกิดขึ้นมาเป็นนามของสกุล ด้วยประการฉะนี้

▲ พ่อบังเกิดเกล้า

พ่อจริงๆ ของอาตมา ไม่มีเรื่องราวอะไรที่จะได้พูดถึงเลย

คุณยายชอบ **"พ่อทองสุข"** ก็คลุมถุงชนให้แม่แต่งงานกับ **"พ่อทองสุข"**

แม่ก็ไม่ค่อยดีใจเท่าใดนัก ที่ได้แต่งงานชนิดถูกบังคับกลายๆ

แม่แยกจาก **"พ่อทองสุข"** ทันทีที่คลอดอาตมา

แล้ว **"พ่อทองสุข"** ก็ตายไปด้วยโรคหืด ตั้งแต่อาตมายังไม่ประสีประสาอะไร ยังเด็ก-ยังไม่คลาน หรือกำลังนั่งประมาณนั้นแหละ **พ่อทองสุข** ก็มีอาตมาคนเดียว

แล้วแม่ก็แต่งงานใหม่กับ "พ่อเฉย" นี่แหละ อาตมาจึงไม่ได้เชื่อมโยงติดต่อกับญาติทาง **"พ่อทองสุข"** และไม่มีใครรู้เรื่องเกี่ยวกับ **"พ่อทองสุข"** เลย

แม้แต่น้องๆ ก็ไม่มีใครรู้ว่า *"อาตมา คือ ลูกพ่อทองสุข"*

ล้วนเข้าใจว่า *"อาตมา คือ ลูกของพ่อเฉยกันอย่างสนิทสนม"*

อาตมาก็ไม่รู้อะไรมากไปกว่าที่ได้พูดสู่กันฟังนี้หรอก ถ้าอาตมาไม่พูดถึง **"พ่อทองสุข"** ขึ้นมา เมื่อคราวสัมภาษณ์ประวัติอาตมา เพื่อจะรวบรวมเรียบเรียงทำเป็นหนังสือ **"สัจจะแห่งชีวิตของพระโพธิรักษ์"** ในคราวนั้น ก็จะไม่มีใครรู้เรื่องนี้เลย

อาตมาเห็นว่า *"เรื่องนี้น่าจะเปิดเผยได้แล้ว"* เผื่อญาติๆ ของ **"พ่อทองสุข"** จะได้รู้-ได้ทราบถึงอาตมาบ้างว่า *"อาตมาเป็นลูกของพ่อทองสุข"*

และ อาตมาก็มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับ **"พ่อทองสุข"** เพียงเท่านี้

▲ พ่อเลี้ยง

พอ "พ่อทองสุข" ตาย "พ่อเฉย" ก็ได้โอกาสเลย มาดูแลเลี้ยงดูอาตมาเหมือนลูกเลยนะ คือ **"พ่อเฉย"** กับแม่เขารักกันน่ะ ก็เข้ามาสวมแทนเป็นพ่อเลย แล้วยังมีความรักอันพร้อมทั้งพ่อแม่อีกด้วย ก็ไม่ได้ประหลาดอะไรมีพ่ออีกคนหนึ่ง

ถึงแม้ไม่ใช่ **"พ่อให้กำเนิด"** แต่ก็สวมแทนได้ด้วย **"วิญญาณ"**

"พ่อเฉย" ก็รักอาตมาเหมือนลูกแท้ๆ ทุกอย่าง นิยายรักของแม่เขา ก็มีของเขา แต่แม่ปิดปากเงียบ ไม่มีใครได้ล่วงรู้นิยายเรื่องนี้

"พ่อเฉย" เป็นคนอำเภอพิบูลมังสาหาร แม่ก็เป็นคนเมืองพิบูลฯ

พ่อคนบ้านเหนือ แม่คนบ้านใต้ ก็รักกันชอบกันอยู่ที่เมืองนี้

พ่อของพ่อเฉย *(ปู่)* ชื่อ ***"ทิพเนตร"*** **แม่ของพ่อเฉย** *(ย่า)* ชื่อ ***"คำต่อน"***

ป้าคนใหญ่ ชื่อ **"คำบิ่น"** พี่สาวของ **"พ่อเฉย"** นี่ อายุยืน ๑๐๑ ปี

ป้าคนรอง ชื่อ **"คำพัก"** พี่สาวคนที่ ๒ ของ **"พ่อเฉย"** ตายอายุ ๖๐ กว่า

"พ่อเฉย" เป็น **"ลูกชายคนโต"**

อาผู้หญิงคนรอง ต่อจาก **"พ่อเฉย"** ชื่อ **"หนูคำ"**

อาผู้หญิงคนเล็ก ต่อจากอาหนูคำ ชื่อ **"คำผาย"** ขณะนี้ *(๑๒ ส.ค. ๔๗)* อายุกว่า ๙๓ เดินเหินไม่ค่อยไหวแล้ว อยู่ จ.สมุทรปราการ

"อาคำผาย" เป็น **"แม่บุญธรรม"** ของ **"อิ๋ว"** น้องสาวคนเล็กของอาตมา

อาผู้ชาย ต่อจากอาคำผาย ชื่อ **"อานิตย์"** อยู่ที่อุบลฯ อานิตย์จบกฎหมายธรรมศาสตร์ เคยเป็นตำรวจ *(ร้อยตำรวจโทนิตย์ รักพงษ์)* แล้วก็ลาออกจากตำรวจมาหากินทางทนาย ขณะนี้ *(๑๒ ส.ค. ๔๗)* ก็อายุ ๘๐ กว่า ใกล้ๆ ๙๐ แล้ว

ตอนงานศพหลานชาย *(ลูกชายคนโตของอาคำผาย)* *เจอกัน...ก็เห็นยังแข็งแรง !!!*

เมีย "อานิตย์" เป็นชาวตำบลบุ่งกะแทว นับถือศาสนาคริสต์

น้องชายคนสุดท้องของ "พ่อเฉย" ชื่อ **"ประสิทธิ์"** ตอนนี้อายุ ๘๐ กว่าแล้ว

▲ ผู้ที่ข้าเรียกว่า "คุณยาย" กับ "แม่" ผู้ให้กำเนิดข้า

▲ คุณพ่อบุญเฉย

▲ คุณแม่บุญโฮม

▲ ผู้ที่เลี้ยงข้ามาในหน้าที่ "พ่อ" และ "แม่" ผู้ให้กำเนิดข้า รูปนี้ถ่ายเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖

▲ คุณพ่อบุญเฉย คุณแม่บุญโฮม คุณแม่ถูกโจรครุมรถนเข้าให้แล้ว (ถ่ายเมื่อ ๕ เม.ย. ๒๔๙๖)

▲ พ่อ, แม่, ข้า พ.ศ. ๒๔๗๙

อาผู้ชายทั้ง ๒ คน อายุตั้ง ๘๐-๙๐ *(พ.ศ. ๒๕๔๗)* ก็ต้องถือว่า **"อายุยืน"** มี **"พ่อเฉย"** นี่แหละ อายุสั้นกว่าเพื่อน อายุ ๖๓ ปีเอง เพราะกินเหล้ามาก

▲ แม่แต่งงานกับพ่อเฉย

แม่แต่งงาน กับ "พ่อเฉย" ก็มีลูกไล่กันมาเกือบจะปีละคน

๑. "ชาติ" *(ป้อม)* น้องชายคนรองต่อจากอาตมา คลอดก่อนกำหนดตัวเล็ก เมื่อเด็กๆ เรียกกันว่า "จ่อย" อายุห่างกันกับอาตมา ๑๙ เดือน

ตอนนี้ก็เป็น **"พระ"** อยู่รูปเดียวโดดเดี่ยว ที่เมืองกาญจน์ฯ

อาตมาเกิดเดือน ๗ ปีจอ ของปี พ.ศ. ๒๔๗๗ ก็ค่อนมาต้นๆ ปี

นายชาติ เกิดเดือนยี่ ปีกุน ของปี พ.ศ. ๒๔๗๘ จึงค่อนไปปลายๆ ปี

แต่ก่อนนี้นับเดือน ๕ หรือ เดือนเมษายน เป็นเดือนที่ ๑ ของปี

อาตมาเกิดวันที่ ๕ มิถุนายน ตรงกับ แรม ๘ ค่ำ เดือน ๗ ปีจอ พ.ศ. ๒๔๗๗

ส่วนนายชาติ เกิด ๑๒ มกราคม ตรงกับ แรม ๔ ค่ำ เดือน ๒ ปีกุน พ.ศ. ๒๔๗๘ จึงห่างกัน ๑๙ เดือน

๒. "กิ่งรัก" *(แอ๊ว)* เกิดปีฉลู ๖ สิงหาคม ๒๔๘๐ (ห่างจากนายชาติ ๑๙ เดือน)

๓. "สกล" น้องชายอีกคนหนึ่ง เกิดตอนอาตมาอยู่ จ.สกลนคร กับ คุณลุงหมอ *(คือ คุณลุงแต่งงานทีหลังแม่ ยังไม่มีลูกของตนเอง ก็เอาอาตมาไปเลี้ยงตั้งแต่เล็กๆ)*

แม่อยู่ จ.ศรีสะเกษ ก็คลอดน้องชายคนนี้ เป็นน้องของ **"กิ่งรัก"** เป็นพี่ชายของ **"บัวบูชา"** อายุได้ปีเศษ ก็ป่วยตาย

๔. "บัวบูชา" *(แอ๊ด)* เกิด ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕

๕. "มณฑา" น้องสาวอีกคนเป็นน้อง **"บัวบูชา"** อายุไม่ถึงปีก็ตาย *("บัวบูชา" จึงเป็น "คนกลางผี" หมายถึง พี่ก็ตาย น้องก็ตาย)*

๖. "นายฟ้า" *(ต๋อน)* เกิด ๒๐ กันยายน ๒๔๙๐

๗. "นิตยา" *(อิ๋ว)* เกิด ๑๙ เมษายน ๒๔๙๒ พอคลอดมา "อาคำผาย" ก็เอาไปเลี้ยงเป็น "ลูกบุญธรรม" จึงเป็นลูกของอา ใช้นามสกุล "เจริญศรี" ของอาเขย คือ "อาคำ" อาเขาตั้งชื่อกันเองว่า **"นิตยา"**

▲ บัวบูชา (แอ๊ต), ด้าว (แต๋ม), คุณพ่อเฉย,
ฟ้า (ต๋อน), กิ่งรัก (แอ๋ว), ข้า

▲ นิตยา (อิ๋), ฟ้า (ต๋อน), ด้าว (แต๋ม)

▲ ภาพนี้ถ่ายเมื่อ ๑๐ พ.ค. ๒๔๘๕
น้องคนที่ ๒ กิ่งรัก (แอ๋ว)
คนกลางนั่นคือ ข้าพี่ใหญ่ของน้องทั้ง ๖
น้องคนที่ ๑ ชาติ (ป๋อม)

▲ ภาพนี้ถ่ายเมื่อ ๒๗ ส.ค. ๒๔๙๕
ข้าเขย่าหัว ด.ช.ด้าว
ฟ้า กับ บัวบูชา พากันหัวเราะ

◀ น้องสาวข้า "แต๋น"
ตายแล้วเมื่อ ๒ ก.ย. ๒๔๙๕
ซึ่งเพราะแกแท้ๆ แม้ข้า
เกือบดับชีพ แต่แกมา
ดับชีพไปเสียเอง.

*อาเอาไปเลี้ยง แล้วก็หายไปตั้งนาน ไปอยู่ที่ไหนก็ไม่รู้ อาตมาก็เฝ้าตามหา กว่าจะได้เจอกันก็โตจนอายุ ๑๐ กว่าปีแล้ว อาตมาตั้งชื่อให้ใหม่ว่า **"เกร็ดดาว"** แต่เขาไม่ได้ไปเปลี่ยน จึงยังใช้ชื่อ **"นิตยา"** มาจนบัดนี้*

๘. "นายด้าว" *(แต๋ม)* เกิด ๗ มีนาคม ๒๔๙๔ เป็นน้องชายคนเล็กสุด

๙. "น้องสุดท้องสุดท้าย" เป็นผู้หญิง เกิดมาได้ไม่กี่วัน ก็ตาย

ตกลง "แม่" มีลูก ๑๐ คนพอดี อาตมาคนโต ตาย ๓ เหลือ ๗ ตอนนี้เหลือ ๖ เพราะ **"นายด้าว"** น้องชายคนเล็ก ตายไปแล้ว เมื่อ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๒

ถึงวันนี้ *(๑๖ เมษายน ๒๕๔๕)* อาตมาก็เหลือน้อง ๕ คน แต่งงานไป ๔ คน เลยมีหลานๆ อีกหลายคน

▲ ลำดับน้องๆ และหลานๆ

น้องคนที่ ๑ "นายชาติ รักพงษ์" (ป้อม) ไม่ได้แต่งงาน บวชเป็นพระ เมื่ออายุ ๔๐ กว่าแล้ว ตอนแรกบวชอยู่ด้วยกันกับอาตมานี่แหละ แต่ก็เข้ากับหมู่ไม่ค่อยได้ จึงออกจากหมู่แยกไปอยู่เมืองกาญจน์ โดดเดี่ยวแต่รูปเดียว

คนนี้เรียนแค่มัธยม ๒ แล้วก็ไม่ยอมเรียนต่อ ออกจากบ้านไปสู้ชีวิตเดี่ยวๆ ฝึกฝนตนเองตามประสบการณ์ เป็นช่างยนต์ และ ช่างสารพัด

ในบรรดาน้องๆ นั้น **นายชาติ** ออกไปเผชิญโลกแต่โดยเดียว ตั้งแต่อายุยังไม่ถึง ๒๐ ปี ได้ความว่า *"ไปทรหดอยู่ในเมืองลาวเป็นส่วนใหญ่"*

อายุ ๓๐ กว่าแล้ว จึงกลับมาอยู่กับอาตมา ติดเหล้ามางอมแงม อาตมาต้องให้เงินใช้อาทิตย์ละ ๒๐-๓๐ บาท จะได้ไม่มีเงินไปซื้อเหล้ากิน ให้ซ่อมรถ ทำนั่นทำนี่ไปตามประสาอยู่ที่บ้าน เมื่ออาตมาออกบวชแล้ว ไม่นานนัก เขาก็คงจะมีบุญอยู่พอสมควร อายุ ๔๐ กว่า ก็กลับตัวได้ และออกบวช

บวชแล้วก็ปฏิบัติดี ถึงกับประกาศตนว่า ***"ได้บรรลุธรรม"*** สุดท้ายก็แยกไปอยู่เดี่ยวแต่เดียวโดด ไม่ขึ้นกับใคร กระทั่งปัจจุบันนี้ *(๑๘ เม.ย. ๒๕๔๕)*

น้องคนที่ ๒ "น.ส.กิ่งรัก รักพงษ์" (แอ๊ว) เรียนจบเป็น "นางพยาบาล" เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ตั้งแต่ยังเป็นพยาบาลประกาศนียบัตร โรงพยาบาลหญิง

มาเรียนต่อได้ "ปริญญาพยาบาลศาสตร์" เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๙

น้องป้อม (ชาติ)
น้องชายของข้าเอง
ต้องร่อนไปมา
เตะฝุ่นอยู่ตั้งแต่จากลำปาง
มา ๔ ม.ค. ๙๗ จนบัดนี้ ๑ ก.พ. ๙๗
ก็ยังคงไร้งานอยู่นั่นเอง
สู้...และทนไปก่อนเถิด...จนกว่าจะลุผล

▲ ที่บ้านเช่า ด.พิชัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓
ฟ้า (ต๋อน), ด้าว (แต๋ม), บัวบูชา (แอ๊ต), นิตยา (อ๋อ)

▲ ด้าว (แต๋ม) กับ
กิ่งรัก (แอ๊ว)

ทำงานอยู่ที่โรงพยาบาลเด็ก ตั้งแต่ต้นจนเกษียณอายุ เมื่อ ๓๐ ก.ย. ๒๕๔๐

ตำแหน่งสุดท้ายเป็น "รองผู้อำนวยการโรงพยาบาล" และ "หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล" โรงพยาบาลเด็ก ระดับ ๙

แต่งงานกับ "นายสุวิชช์ ต้นตระกูล" *(โป๊)* เมื่อปี ๒๕๐๕ มีลูก ๓ คน

หลานคนที่ ๑ "น.ส.แววรัก ต้นตระกูล" *(เอิญ)* เกิดเมื่อ ๓๑ ก.ค. ๒๕๐๖

เรียนจบบัญชีบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยหอการค้า พ.ศ. ๒๕๒๙

และขณะเรียนอยู่หอการค้า ก็เรียนคณะศิลปศาสตร์ ที่ธรรมศาสตร์ด้วย สอบปี ๓ ได้แล้ว พอจบปริญญาบัญชี จากหอการค้า ก็ไปทำงาน เลยไม่มีเวลาไปสอบเอาปริญญา จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ทำงานอยู่จน พ.ศ. ๒๕๔๔ ก็ลาออกไปศึกษาต่อปริญญาโท อินเตอร์เนชั่นแนล มาร์เก็ตติง ที่ซิดนีย์ ออสเตรเลีย ขณะนี้ *(พ.ศ. ๒๕๔๗)* ทำงานที่ บริษัท น้ำมันพืช คิง ด้านการตลาด และยังไม่มีท่าว่าจะแต่งงาน

หลานคนที่ ๒ "น.ส.แกมใจ ต้นตระกูล" *(ออม)* เกิดเมื่อ ๑๒ มี.ค. ๒๕๐๘

เรียนจบวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชาเครื่องกล

เคยทำงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ๑ ปี แล้วลาออก มาทำงานที่ฝ่ายช่าง ของ การบินไทย ในตำแหน่งแอร์คราฟ สทรัคเจอร์ เอนจิเนียร์

แต่ทำอยู่ ๘ ปี ก็ลาออก ไปศึกษาต่อปริญญาโท เอ็ม บี เอ วิชาเอกการเงิน จากมหาวิทยาลัย California State University, Fullerton

ก็เลยไปรักกับหนุ่มอเมริกัน แต่งงานกับ Mr. Patrick F. Revere ตอนนี้ยังอยู่อเมริกา มีลูกชาย ๑ คน *(๒๑ ส.ค. ๒๕๔๖)*

หลานคนที่ ๓ "นายวรดล ต้นตระกูล" *(โอม)* เกิดเมื่อ ๑๑ ก.ค. ๒๕๑๐ เรียนจบวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชาคอมพิวเตอร์

เคยทำงาน "บริษัท บริการข้อมูลผู้จัดการ จำกัด" และ "บริษัท สยาม แม็คโคร จำกัด" แล้วลาออก มาเปิดกิจการส่วนตัวทางด้านคอมพิวเตอร์ ชื่อ **"บริษัท ดาต้าโกลบ จำกัด"** ยังไม่ได้แต่งงาน

น้องคนที่ ๓ "น.ส.บัวบูชา รักพงษ์" (แอ๊ต) เรียนจบครุศาสตรบัณฑิต เดือน มี.ค. ๒๕๐๖ และจบอักษรศาสตรบัณฑิต มี.ค. ๒๕๐๙ แล้วไปจบครุศาสตร-มหาบัณฑิต *(สาขาบริหารการศึกษา)* มี.ค. ๒๕๑๔

▲ กิ่งรัก รักพงษ์ (แอ๊ว)

▲ บัวบูชา รักพงษ์ (แอ๊ต)

ที่บ้านเช่า ถ.พิชัย พ.ศ. ๒๕๐๓ ▶
จากซ้าย... ฟ้า (ต๋อน), นิตยา (อิ๋ว),
บัวบูชา (แอ๊ต), ดาว (แต๋ม)

สอนอยู่ ร.ร.เซนโยเซฟคอนแวนต์ ๑ ปี แล้วมาสอนที่ ร.ร. กรมไปรษณีย์โทรเลข ตั้งแต่ พ.ค. ๒๕๐๗ ถึง มิ.ย. ๒๕๑๕ หลังจากนั้นก็ไปอังกฤษ

พอกลับจากอังกฤษ ก็ทำงานสังกัดกองฝึกอบรม กรมไปรษณีย์โทรเลข จนถึง ธ.ค. ๒๕๑๗ พอ ม.ค. ๒๕๑๘ ก็ไปทำงานเป็นผู้สอน (instructor) ที่ Asia Pacific Postal Training Center สิ้นปี ๒๕๒๕ ก็กลับมาทำงานที่กองฝึกอบรม กสท

ถึงปี ๒๕๓๑ ย้ายไปเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการกองพาณิชย์ พอเดือน พ.ย. ๒๕๓๑ ก็ไปประเทศเยอรมัน ศึกษาดูงานทางด้านการตลาด ธุรกิจโทรคมนาคม

จนสิ้น มี.ค. ๒๕๓๒ ก็กลับมาทำงานที่กองพาณิชย์เช่นเดิม จน พ.ค. ๒๕๓๗ จึงได้เลื่อนขึ้นเป็นผู้อำนวยการกองพาณิชย์ การสื่อสารแห่งประเทศไทย และอยู่ในตำแหน่งนี้จนเกษียณอายุ เมื่อ ก.ย. ๒๕๔๕

แต่งงานกับ "นายจินดา ซื่อตรง" เมื่อ เม.ย. ๒๕๐๙ มีลูก ๒ คน

หลานคนที่ ๑ "นายบดินทร์ ซื่อตรง" *(เอ๋)* เกิดเมื่อ ๒๐ ต.ค. ๒๕๑๐ เรียนจบวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาด-กระบัง สาขาโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ เคยทำงาน บริษัท เจ๊บเซ่น แอนด์ เจ๊บเซ่น จำกัด แล้วก็ บริษัท ดาต้าแมท จำกัด และ บริษัท ไอ.อี.ซี. จำกัด สุดท้ายก็ลาออกมาทำธุรกิจส่วนตัว

สมรสกับ *"น.ส. อมรรัตน์ รุ่งเรืองพานิช" (หมี)*

มีลูกสาว ๑ คน ชื่อ *ด.ญ. เอนิตา ซื่อตรง (ต้า)*

หลานคนที่ ๒ "นายแพทย์บันดาล ซื่อตรง" *(โอ๋)* เกิดเมื่อ ๓ ต.ค. ๒๕๑๖ เรียนแพทยศาสตรบัณฑิต จากคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล จบปี ๒๕๓๘ แล้วไปทำงานใช้ทุนที่ จ.ชุมพร ๓ ปี จึงได้กลับมาศึกษาต่อเพื่อทำวุฒิบัตรกุมารเวชกรรม จบปี ๒๕๔๔ และศึกษาต่อโรคเฉพาะทางระบบหายใจ และเวชบำบัดวิกฤต *(I.C.U. เด็ก)* จบ มิ.ย. ๒๕๔๖ ปัจจุบัน *(๒๕๔๗)* เป็นอาจารย์แพทย์อยู่ที่ โรงพยาบาลรามาธิบดี สมรสกับ *"แพทย์หญิงบาจรีย์ บุญมี" (แตง)* มีลูกสาว ๑ คน ชื่อ ด.ญ. เบญญาชลี ซื่อตรง *(เตยหอม)*

<u>น้องคนที่ ๔ "นายฟ้า รักพงษ์"</u> (ต่อน) เรียนจบวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัย California State University, Fullerton อเมริกา เมื่อ ม.ค. ๒๕๑๘ แล้วก็ทำงานอยู่ที่นั่น เป็นวิศวกรไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์อยู่หลายบริษัท ตั้งแต่ ม.ค. ๒๕๑๘ ขณะทำงานก็เรียนต่อปริญญาโท แต่ไม่ได้ทำวิทยานิพนธ์

พ.ค. ๒๕๒๔ กลับมาแต่งงานที่เมืองไทย แล้วพากันกลับไปทำงานที่อเมริกา

นายฟ้า ทำงานบริษัทสุดท้าย คือ บริษัท เอ็มเมอร์สัน อีเลคทริค ในแคลิฟอร์เนีย อเมริกา ตำแหน่งวิศวกรอาวุโส

จนกระทั่งปี ๒๕๓๓ ลาออกจากงาน แล้วย้ายครอบครัวกลับเมืองไทย

ทำงานที่เมืองไทย บริษัท เอ.ที. แอนด์ ที. จำกัด จ.ปทุมธานี ในตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายวิจัยและพัฒนา ต่อมาภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท อัลฟาเทล จำกัด กระทั่งวิกฤติเศรษฐกิจบริษัทปลดพนักงานออกเกือบหมด แต่ยังจ้าง **นายฟ้า** ให้เป็นที่ปรึกษาทางด้านเทคนิคอยู่ ขณะเดียวกันก็รับเป็นที่ปรึกษาให้บริษัทอื่นๆ ด้วย ได้แก่ บริษัท เทเลคอมเอเชีย จำกัด (มหาชน), Nynex, Atlantic Bell ฯลฯ

จนปี ๒๕๔๕ เขาจึงรับกลับเข้าเป็นผู้จัดการฝ่ายวิจัยและพัฒนา ตามเดิม

แต่งงานกับ "น.ส. ปริศนา ตันติวณิชย์" *(ติ๋ม)* มีลูกเกิดที่อเมริกา ๓ คน

หลานคนที่ ๑ "น.ส.ปิยะพร รักพงษ์" *(เพิร์ลลี่)* เกิดเมื่อ ๒ มิ.ย. ๒๕๒๕ ขณะนี้ *(พ.ศ. ๒๕๔๗)* กำลังเรียนคณะวิทยาศาสตร์ ปีที่ ๔ มหาวิทยาลัยมหิดล

หลานคนที่ ๒ "น.ส.สวิวัณ รักพงษ์" *(เอมมี่)* เกิดเมื่อ ๑๒ มิ.ย. ๒๕๒๘ ขณะนี้ *(พ.ศ. ๒๕๔๗)* กำลังเรียนที่ ม.ธรรมศาสตร์ รังสิต แผนกสถาปัตยกรรม

หลานคนที่ ๓ "ด.ช.ปกป้อง รักพงษ์" *(ป๊อก)* เกิดเมื่อ ๒๒ ส.ค. ๒๕๓๒ ขณะนี้ *(พ.ศ. ๒๕๔๗)* กำลังเรียนอยู่เกรด ๙ NIVA International School

น้องคนที่ ๕ "น.ส.นิตยา เจริญศรี" *(อิ๋ว)* เป็นลูกบุญธรรมของอา อาตมาพยายามตามหา กว่าจะได้พบกันก็โตอายุ ๑๐ กว่าขวบ เมื่อต่างก็มาอยู่กรุงเทพฯ เรียนมัธยมชั้นอะไรก็จำไม่ได้แล้ว อาตมาก็เลยมาส่งเสียให้เรียนต่อ

สุดท้าย **"นิตยา"** เรียนจบ ปวช. จาก เกริกวิทยาลัย เมื่อ มี.ค. ๒๕๑๔

จบแล้วก็ออกย่ำต๊อกหางานทำ ได้ทำงานแต่ไม่ได้เงิน ได้อยู่ครั้งเดียว ๕๐๐ บาท กระทั่งปลายปี ๒๕๑๔ จึงได้ทำงานที่ การไฟฟ้านครหลวง ตลอดมายืนยาวจนถึงปัจจุบัน ตำแหน่งพนักงานธุรการ ๗ ฝ่ายกฎหมาย

แต่งงานกับ "นายโอภาส ศิรินาวิน" มีลูก ๑ คน คือ

"นายธีรพล ศิรินาวิน" *(เด็ด)* เกิดเมื่อ ๒๑ พ.ย. ๒๕๒๑ เรียนจบครุศาสตรบัณฑิต สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา จากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต

พ.ศ. ๒๕๔๓ เข้าทำงาน โรงพยาบาลบางกอกเนิสซิ่งโฮม ทำอยู่หนึ่งปี

พอ ธ.ค. ๒๕๔๔ ก็ลาออกไปศึกษาต่อปริญญาโท MBA ที่ซิดนีย์ ออสเตรเลีย ขณะนี้ (พ.ศ. ๒๕๔๗) กำลังศึกษาต่อ กราฟฟิค ดีไซน์ เพื่อเอาปริญญาโทอีกใบ

น้องคนที่ ๖ "นายด้าว รักพงษ์" *(แต๋ม)* เรียนจบวิทยาลัยเกษตรบางพระ ปี ๒๕๑๕ แล้วเรียนต่อคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร จบปริญญาตรี ปี ๒๕๑๗ *(ขณะเรียนประสานมิตร ทำงานเป็นลูกจ้างที่ ม.รามคำแหง)*

"นายด้าว" นี่ เคราะห์ร้ายเคยถูกคนขับรถตุ๊กๆ แทงด้วยมีดแล่เนื้อชนิดยาว ของแขก ทะลุอวัยวะสำคัญภายใน ปอด ม้าม กระเพาะอาหาร ต้องเข้าห้องผ่าตัดใหญ่ ผ่าแล้วก็ต้องผ่าใหม่อีกถึง ๗ ครั้ง !!!

รอดตายมาได้ !! อย่างไม่น่ารอด !! ประสาทเลยไม่ค่อยดีนัก

ออกจากงานแล้วก็อยากไปอเมริกาตามพี่ชาย ขอเงินไปที่พี่ชาย คือ นายฟ้า ซึ่งเรียนจบแล้ว ทำงานอยู่ที่อเมริกา พี่ชายก็ส่งเงินมาให้ จึงเดินทางไปเป็นโรบินฮู้ดอยู่ ๓ ปี แล้วก็สร้าง "วีรเวร" คือ ขับรถของพี่ชายไปถูกเขาชนจนรถแหลกทั้งคัน รถบี้แบนถึงขนาดต้องจ้างคนลากรถที่พังยับแล้วนี้ไปทิ้ง แต่ก็เหลือเชื่อตัวนายด้าวไม่เป็นอะไรเลย ปลอดภัยอย่างประหลาด ไม่ต้องเช็คร่างกายใดๆ

แต่ประสาทก็ยิ่งแย่ลง อาการหนักถึงขั้นมีเสียงคนพูดแว่วอยู่ในหู

กลับมาเมืองไทย ก็ทำงานอะไรไม่เป็นชิ้นเป็นอัน อาศัยอยู่กับพี่ๆ ไปเรื่อยๆ

จนกระทั่งสุดท้าย ก็ตายอย่างพิลึกกึกกือ คือ ถูกตัวต่อรุมต่อยทั้งหัว-ทั้งตัว ที่นับแผลได้ ก็ราวๆ ๒๐๐ กว่าแผล จนทนพิษบาดแผลไม่ไหว !

ตายเมื่อ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ชุมชนปฐมอโศก

▲ "น้อง" ของอาตมา

เรื่องของน้องๆ นี่ หลังจากแม่อาตมาได้เสียชีวิตไป

"คุณลุงหมอ" ก็รับเหมาน้องๆ ของอาตมา ไปอุปการะไว้ทั้งหมด

พออาตมาเรียนจบ จึงได้รับน้องๆ มาเลี้ยงดูต่อ ก็เหมือนเลี้ยงลูกกันทุกคน พยายามส่งเสียให้ได้เรียนกัน ใครปรารถนาจะเรียนอะไร ก็จงเรียนเอา

แม้แต่ **"ด.ญ.นิตยา"** อาตมาก็ตามหาจนเจอ เมื่ออายุ ๑๐ กว่าขวบแล้ว ก็เอามาส่งเสียให้เรียน ส่วน **"นายฟ้า"** เรียนจบมัธยมปลายแล้ว เรียนอะไรๆ ต่ออยู่ที่เมืองไทยหลายแขนง ก็ไม่ค่อยเหมาะใจ อยากไปเรียนต่อวิศวกรรมศาสตร์ ประเทศ

หัดเลี้ยงน้อง
ป้อนข้าวน้อง
มาตั้งแต่ตัวน้อยๆ
ยืนเถือจานข้าว
นั่นแหละ...ข้า

นั่งหน้านั่น "น้องแต๋ว"
(ประยงค์ พรหมพิทักษ์)
ลูกสาวคนโตของคุณลุง
นั่งหลังนั้น "น้องติ๋ว"
(จุมพล พรหมพิทักษ์)
ลูกคนโตของคุณลุง
เป็นพี่ชายใหญ่คนเดียวของ
น้องสาวทั้ง ๗

▲ ต้องหัดบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แต่เล็กเช่นนี้
(๒๙-๗-๘๐)

▲ **อยู่กับคุณลุง** ที่บ้านพักนายแพทย์
ประจำจังหวัดหนองคาย
คนยืนเถือจานข้าวโซ่วนั่นล่ะ "ตัวข้า"

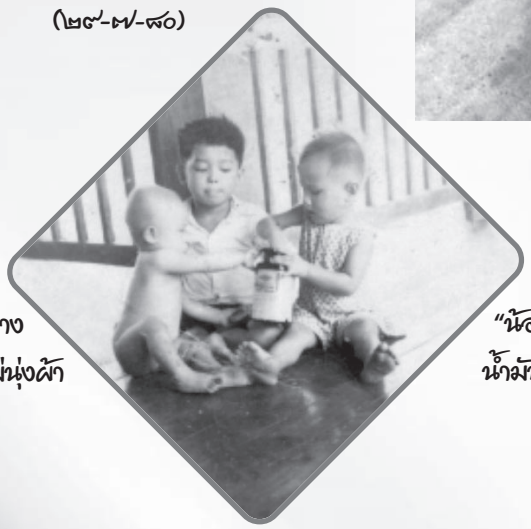

ข้าอยู่กลาง
"น้องแต๋ว" ไม่นุ่งผ้า

"น้องติ๋ว" คว้าขวด
น้ำมันตับปลาไปครอง

อเมริกา ก็เอา...! อาตมาก็พยายามกระเบียดกระเสียรส่งเสียให้ไปเรียน แต่ยังเรียนไม่จบดี อาตมาก็ออกมาบวชก่อน แล้วให้น้องๆ รับช่วงส่งเสียกันต่อ

ซึ่งเขาก็ทำหน้าที่พี่สาวกันได้อย่างดี

อาตมา "มีบุญ" ไม่มีน้องคนใดเกเรเหลวไหล หรือ เลวร้ายสร้างความไม่ดีไม่งาม ให้อาตมาต้องเป็นทุกข์สักคนเดียว ทุกคนต่อสู้ชีวิตขวนขวายพากเพียรสร้างชีวิต ให้ดำเนินไปสู่ความเจริญก้าวหน้าด้วย "ลาภ-ยศ-สรรเสริญ" ตามแบบโลกๆ

ก็ถือว่า *"น้องๆ สู้ชีวิต จนอยู่ในฐานะชนชั้นกลางของสังคมพอได้ ไม่มีใครทำความชั่วร้าย จนเสียหายตราไว้เป็นความเสื่อมแก่สกุล ไม่มีใครได้รับโทษถึงฟ้องร้องขึ้นโรงขึ้นศาลกัน แม้แต่หนึ่งคน"*

ยกเว้นแต่อาตมาเท่านั้น ที่มาบวชแล้วก็ต้องถูกจับขึ้นโรงขึ้นศาล สู้ความอยู่นานถึง ๘ ปี เป็นกรณีพิเศษ วิเศษจริงๆ ! *(สู้ความ ๖ ปี รอลงอาญา ๒ ปี)*

▲ ย้อนไปสมัยเด็ก เมื่ออยู่กับคุณลุง

อาตมาเล็กๆ อายุ ๒ ขวบ คุณลุงหมอ *(น.พ.สุรินทร์ พรหมพิทักษ์)* กับ คุณป้า ซึ่งแต่งงานทีหลังแม่ ก็เอาอาตมาไปเลี้ยงแล้วตั้งแต่ท่านยังไม่มีลูก เพราะฉะนั้น ลูกๆ ของคุณลุง-คุณป้า จึงเป็นน้องอาตมาหมด คุณลุงเป็นหมอประจำจังหวัด ถูกย้ายไปประจำจังหวัดโน้นจังหวัดนี้ ตามสายราชการแพทย์ประจำจังหวัด อาตมาก็ไปกับครอบครัวคุณลุง ประมาณ ๓-๔ ปี เท่านั้น เรียนได้แค่ชั้นประถม ๑

▲ คุณลุง-คุณป้า ผู้อนุเคราะห์ข้าและครอบครัว

▶ "คุณยาย" (ประภาวดี) ของข้า แต่ทว่าเป็นคุณแม่ของคุณลุงหมอ (น.พ.สุรินทร์) คือ ผู้ที่เห็นนั่งอยู่ในรูปนี้ ท่านมีพี่ชายร่วมท้อง ๔ มีพี่สาว ๑ และ น้องชายอีก ๑ น้องสาวสุดท้องอีก ๑ ซึ่งก็คือ... "คุณแม่" ของข้า

เด็กๆ เหล่านี้
อยู่กันในบ้านนี้ทั้งสิ้น
คือ บ้านคุณลุงหมด
แล้วยังงี้...ไม่สนุก
จะทนไหวหรือ ?

แถวนั่ง :- ▶
ฟ้า (ต๋อน) รักพงษ์
อามาวดี (ติ่ง) พรหมพิทักษ์
สุมาวดี (ตึ๋ง) พรหมพิทักษ์
วราวดี (ต้อย) พรหมพิทักษ์
จุฬา (ตึ๋ม) พรหมพิทักษ์

แถวยืน :- ประยงค์ (แต๋ว) พรหมพิทักษ์, กิ่งรัก (แอ๊ว) รักพงษ์, วิไล (อ้อย) พรหมพิทักษ์, มณฑา (แป๊ต) สีนวล, บัวบูชา (แอ๊ต) รักพงษ์, อามรณ์ (ตุ๊) พรหมพิทักษ์, สุมาพรรณ (ตุ๋ย) พรหมพิทักษ์ และยืนหลังสุด รัก (แป๊ด) รักพงษ์

ใครจำทั้งชื่อจริง ชื่อเล่น ถูกตัว-ถูกตนได้ครบ เป็นความเก่งชนิดหนึ่งจริงๆ

(ภาพนี้...ข้าถ่ายเอง ๙ มี.ค. ๒๔๙๘)

▲ คุณลุงสุรินทร์ พรหมพิทักษ์
และ ลูกชาย ลูกสาว

▲ คุณป้าสัมจีน พรหมพิทักษ์
และ ลูกชาย ลูกสาว

◀ คุณป้าสัมจีน
พรหมพิทักษ์
และ ลูกสาว

พอดีเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ แม่กำลังท้องลูกคนที่ ๕ ก็ **"บัวบูชา"** *(แอ๊ต)* นี่แหละ คุณลุงเลยส่งกลับไปให้แม่ที่ จ.ศรีสะเกษ ตอนนั้นอายุ ๖ ขวบ แล้วมาเรียนชั้นประถม ๒ ที่ จ.ศรีสะเกษ สงครามก็ยังเกิดอยู่

คุณลุงหมอย้ายไปหลายจังหวัดเท่าที่จำได้ จ.หนองคาย แล้วก็ไป จ.สกลนคร จ.กรุงเทพฯ จ.นราธิวาส สุดท้าย คุณลุงหมอ ก็ย้ายมาเป็นแพทย์ประจำจังหวัดอุบลฯ มาสร้างโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ คุณลุงเป็นคนดำริ แล้วก็เป็นตัวตั้งตัวตีหาทุนรอนมาสร้างเป็น **"โรงพยาบาลโรคจิตแห่งแรก"** ของภาคอีสาน

ตอนนั้นย้ายจาก จ.หนองคาย ไปอยู่ จ.สกลนคร สงครามกำลังโจมตีหนัก เครื่องบินมาทิ้งลูกระเบิดตูมๆ เสียงกัมปนาทพังพินาศ ทั้งไฟก็ไหม้ลุกโชน

ในคืนหนึ่งอาตมายังจำได้ว่า *"อาตมานอนตัวแข็งทื่อ ไม่กล้ากระดุกกระดิกตัวเลย"* ด้วยความกลัวว่า *"ถ้าเรากระดิกตัว จะเกิดเสียงดังไปถึงหูนักบิน ที่กำลังขับเครื่องบินทิ้งระเบิดอยู่ขณะนั้น"* ก็เลยต้องนอนนิ่งเกือบจะไม่หายใจทีเดียว **กลัวแสนกลัว** กว่าเครื่องบินจะหยุดทิ้งระเบิดบินกลับไป ก็ทรมานอยู่อย่างนั้น

คุณลุง คุณป้า ก็...ไหนจะสงคราม...ไหนจะต้องหอบลูกกะเตงหลาน

ขณะนั้น คุณลุง-คุณป้า มีลูก ๒ คน คือ ด.ช.ติ๋ว *(ผศ.จุมพล พรหมพิทักษ์)* กับ ด.ญ.แต๋ว *(น.ส. ประยงค์ พรหมพิทักษ์)* ซึ่งน้อง ๒ คนนี้ อาตมาก็ได้ช่วยเลี้ยง-ช่วยอุ้มมา ตามประสาที่อาตมาโตกว่า ตอนนั้นคุณป้าก็กำลังท้อง ด.ญ.ตุ๋ย *(ร.ศ.สุภาพรรณ โคตรจรัส)* และยังจะต้องย้ายไปนั่นไปนี่อีก...

คุณลุงหมอ บอกว่า *"ได้รับคำสั่ง จะต้องย้ายกลับเข้าไปอยู่กรุงเทพฯ"*

ก็เลยส่งอาตมากลับไปหาแม่ที่ จ.ศรีสะเกษ เพราะค่อนข้างจะทุลักทุเล เป็นความลำบากเอาการ ที่ต้องหอบหิ้วกันทั้งลูก-ทั้งหลาน ที่ยังเล็กๆ หลายคน

▲ ความกลัว "ตาย"

เรื่อง "กลัวตาย" นี่ อาตมาเคยทุกข์ คือ กลัวความตาย อยู่ ๒ ช่วงชีวิต

อาตมายังจำได้ ช่วงเด็ก เคยกลัวตาย โอ้โฮ ! กลัวอย่างชนิดที่บอกไม่ถูกเลย ตอนนั้นอยู่ศรีสะเกษ แม่ยังไม่ได้ย้ายไปอยู่อุบลฯ ยังจำอาการจิตได้ กลัวความตาย กลัวคนตาย เห็นเขาแห่ศพหามศพผ่านบ้าน ก็กลัวเราจะตายอย่างที่เขาตาย เห็นแล้วเราก็เป็นทุกข์ แล้วก็กลัวสิ่งนี้ กลัวจริงๆ เลย กลัวจะตายอย่างเขา ต้องไปหาทางนอนให้หลับ จนตื่นขึ้นมาค่อยคลายกลัว แล้วมันก็หายกลัวไปเมื่อไร ไม่รู้ !

แต่ก่อนก็ไม่รู้ว่า *"ทำไมเราต้องมีอาการกลัวมากขนาดนั้น"*

ตอนเด็กๆ ก็เป็นอาการที่กลัวจริงๆ เลยนะ !

ทั้งๆ ที่ **"ความตาย"** ก็เป็น **"อริยสัจจะ"** ชนิดหนึ่ง *(เกิด แก่ เจ็บ ตาย)*

พอเป็นหนุ่มขึ้นมา กลัวอีกทีช่วงที่ทำงานแล้ว เช่าบ้านเขาอยู่ที่ ถ.พิชัย ตอนนั้นทำงานใหม่ๆ อยู่กันพร้อมหน้ากับน้องๆ ต้องเลี้ยงน้อง ก็กลัวเราจะตายก่อน กลัวมากเลย กลัวจริงๆ เลย เพราะอาตมาต้องเลี้ยงน้อง ต้องดูแลรับผิดชอบ

แล้วก็มีเหตุว่า *"กลัวจะเป็นมะเร็ง แล้วจะต้องตาย"* ก็กลัวเรื่องป่วยอีก

เพราะเขาบอกกันว่า *"เป็นมะเร็งแล้ว รักษาไม่ได้ จะต้องตาย"*

ก็มากลัวเป็นมะเร็งอีก ทั้งๆ ที่ตัวเองก็ไม่มีเค้า ไม่มีท่าว่า...*จะเป็นโรคร้ายแรงอะไร*...ก็กลัวชนิดอย่างเดียวกันกับกลัวตาย พอเป็นโน่นนิด นี่หน่อย ใจก็กลัว

วิธีที่อาตมาจะทำให้หายกลัว ก็คือ ต้องพยายามรีบหาทางนอนให้หลับๆ จะได้หายกลัว แต่ก็ไม่เคยคิดถึงยานอนหลับนะ พอตื่นขึ้นมาก็ค่อยยังชั่วหน่อย

พอมีเหตุอะไรขึ้นมาอีก ก็กลัวใหม่อีก เกิดเหตุปัจจัยปั๊บ ก็จะเกิดกลัวอย่างนั้นอีก แล้วก็กลัวอย่างชนิดที่เราบอกไม่ถูก

กลัวอยู่พักใหญ่เลย มีอยู่ ๒ ช่วง ในชีวิตที่ **"กลัวตาย"**

เป็นความกลัวที่จับจิตจับใจบอกไม่ถูก เพราะไม่ใช่สภาพความกลัวอย่างสามัญ เป็นสภาพที่ลึก แต่ก่อนอาตมาไม่รู้ว่า *"ทำไมถึงกลัวอย่างนั้น"* ทั้งๆ ที่ **"ความเจ็บ-ความตาย"** ก็เป็นธรรมดาความจริงของโลก เป็นเรื่องของ **"เทวทูต"**

ตอนนั้น **"ญาณหยั่งรู้ความจริง"** ยังไม่ฟื้น ! ก็เลยเกิดความสะดุ้งกลัว !

มาถึงวันนี้ อาตมาศึกษาปฏิบัติธรรม จึงเข้าใจ และระลึกได้ จนรู้รายละเอียดอะไรต่ออะไร ในเรื่องของ **"ความเกิด-แก่-เจ็บ-ตาย"** อย่างลึกซึ้ง

อาตมาจึงมานึกเทียบเคียงถึง **"พระพุทธเจ้า"** ที่พระองค์ไปพบ **"คนแก่-คนเจ็บ-คนตาย"** แล้วพระองค์ก็สะดุ้งกลัวทั้งหมด เป็น **"เทวทูต"** ความกลัวอย่างนี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ใน **"จิตวิญญาณ"** ที่สั่งสม

ลักษณะ **"กลัวตาย"** ก็เป็น **"เทวทูต"** ของอาตมาเหมือนกัน แต่บารมีอาตมาก็กลัวแค่นี้ อาตมาไม่เคยกลัวแก่ เจ็บป่วยก็ไม่กลัวมาก **"กลัวตาย"** อย่างเดียว

เดี๋ยวนี้ **อาตมาไม่กลัวตาย-ไม่กลัวเจ็บ-ไม่กลัวป่วยอะไรอีกแล้ว**

เพราะอาตมาเข้าใจชีวิตแล้ว คนเราก็เท่านี้แหละ ! ก็เล่าสู่กันฟังถึงสภาพจริง

เพราะฉะนั้น ถ้ามา **"ปฏิบัติธรรม"** แล้ว เราจะได้พบกับ **"ความจริง"** อย่าง

ที่ **"พระพุทธเจ้า"** ทรงค้นพบ แล้วเราจะไม่กลัวเรื่องเหล่านี้เลย จนกระทั่งกล้าเสียสละ-กล้าจน-กล้าที่จะไม่ต้องมีอะไรอีก มีน้อยๆ เท่านี้ ก็พอ !

▲ กลับสู่อ้อมอกแม่

ตอนที่อาตมากลับมาอยู่กับแม่นั้น "พ่อเฉย" ถูกเกณฑ์เป็นทหาร ไปรบในสงครามโลกครั้งที่ ๒ แม่เริ่มตั้งท้อง "บัวบูชา" แม่จึงอยู่คนเดียวเลี้ยงดูลูกๆ หลายคน พออาตมากลับมาอยู่กับแม่ที่ จ.ศรีสะเกษ "บัวบูชา" ก็เกิดที่ จ.ศรีสะเกษนั่นแหละ แม่ก็มี อาตมา, ด.ช.ป้อม *(ชาติ),* ด.ญ.แอ๊ว *(กิ่งรัก),* ด.ญ.แอ๊ต *(บัวบูชา)*

ตอนนั้น คุณยายเห็นว่า *"ภัยสงครามน่ากลัว"* จึงให้แม่อพยพกลับไปอยู่ภูมิลำเนาเดิมของเราดีกว่า คือ จ.อุบลราชธานี แม่ตกลงเห็นด้วย ก็กลับ

แต่อยู่ค้าขายที่ อ.วารินชำราบ ตอนแรกๆ ก็อยู่ด้วยกันทุกคน อยู่ไปหลายปี สงครามก็ยังไม่เลิกสักที แม่ก็เลยให้อาตมากับน้องๆ ทุกคน หลบลูกระเบิด ไปอยู่อำเภอพิบูลมังสาหาร พร้อมกับคุณยาย ซึ่งเป็นรกรากของตระกูลของเราดั้งเดิม *(คุณยาย เป็นลูกสาวของท้าวโพธิสาราช หรือ ท้าวโพธิสาร อุปราชเมืองพิมูลมังษาหาร)*

แม่จึงทำมาหากินอยู่คนเดียว ที่อำเภอวารินฯ ก็เป็นเรื่องหนักเอาการ แต่แม่เป็นคนแกร่ง สู้ชีวิต ทำมาหากินเก่ง เรียกได้ว่า *"แม่เป็นหลักของครอบครัวมาตลอด สร้างฐานะอยู่ในขั้นแนวหน้าของถิ่นทีเดียว"*

แม่เลี้ยงดูอุ้มชูลูกๆ ทั้ง ๗ จนตัวเองล้มป่วยหนัก ตั้งแต่อายุ ๔๐ กว่า ฐานะทางครอบครัวจึงเริ่มทรุด และทรุดมาเรื่อยๆ จนถึงขั้นอยู่ในฐานะลำบาก

แม่ต้องทรมานกับโรค กระทั่งอายุ ๔๕ ก็เสียชีวิต !

คุณลุงหมอ ต้องเอื้อมมือเข้ามาช่วยอุ้มชูครอบครัวของอาตมา

บรรดาลูกๆ ของคุณลุงหมอ กับ ลูกๆ ของแม่ จึงอยู่ด้วยกันมาตั้งแต่เด็กๆ สนิทสนมกลมเกลียวเหมือนครอบครัวเดียวกัน

ที่จริงคุณลุงหมอไม่ใช่มีแต่หลานๆ ที่เป็นลูกของแม่เท่านั้น ที่มาอยู่อาศัยกับคุณลุงหมอ หลานที่เป็นลูกของคุณลุงคนอื่นๆ ก็มาอยู่ด้วยอีกมากมาย ให้คุณลุงหมอเลี้ยงดู เพราะคุณลุงหมอเป็นคนใจกว้าง-โอบอ้อมอารี จึงเป็นที่พึ่งของบรรดาลูกหลานญาติๆ ทั้งหลาย

แม่อาตมาเป็นลูกสาวคนสุดท้อง อาตมาจึงมีแต่ คุณลุง คุณป้า คุณลุงทั้ง

▲ ข้า, พ่อ, น้องแต๋ม, น้องแอ๊ว, แม่
ข้าถ่ายที่หลังบ้านเราเอง เมื่อ ๙ มี.ค. ๙๘

▲ คุณแม่บุญโฮม
๙ มี.ค. ๙๘

▲ คุณพ่อบุญเฉย
๙ มี.ค. ๙๘

เพราะภัยสงครามอินโดจีน
ข้าจึงได้จากอ้อมอกลุง
มาสู่อ้อมอกแม่ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔

▲ แม้จะอายุ ๘๒ แต่ยายข้ายังสามารถทำสวนได้
อย่างไม่แพ้หนุ่มๆ เลย (๒๗ ส.ค. ๙๕)

▲ พ.ศ. ๒๔๙๑

▲ ปี ๒๔๙๒ ขณะเรียน ม.๖ (ซ้ำชั้น)

ภาพ ๔ ร่าง ข้าซากับตัวเอง นั่งดูตัวเอง และตัวเองยืนเป็นกรรมการ

หลายของอาตมาล้วนอายุยืน มี ***ลุงบุญรอด*** ซึ่งเป็นคุณลุงคนโตเท่านั้น ที่อายุ ๖๐ กว่า ก็เสียชีวิต นอกนั้นล้วนแต่อายุ ๘๐ กว่า ๙๐ กว่า กันทั้งนั้น

แต่คุณป้าที่เป็นพี่สาวของแม่ มีทั้งหมด ๓ คน อายุสั้นทั้งนั้น สั้นถึงขนาดเสียชีวิตไปตั้งแต่อายุ ๓ ขวบ ถึง ๒ คน เหลือคุณป้าที่มีชีวิตยาวมาจนได้แต่งงานคนเดียว คือ ***ป้าคำผิว ศิริภาคย์*** ซึ่งคุณป้าคนนี้ ก็เสียชีวิตตั้งแต่อายุยังไม่ถึง ๔๐ ปี

ลูกสาวของคุณยาย อายุสั้นทุกคน รวมทั้ง ***"นางบุญโฮม"*** *(แม่ของอาตมา)* ลูกสาวคนสุดท้องด้วย แต่ก็แปลก ! คุณยายกลับอายุยืนกว่าลูกผู้หญิงของท่าน

คุณยาย เสียชีวิตอายุ ๙๔ ปี *(คุณลุงหมอ ก็เสียชีวิต อายุ ๙๔ ปี เช่นกัน)* คุณยาย เป็นคนแข็งแรง ไม่เคยใช้ไม้เท้า ไม่ต้องใช้แว่นตา ฟันก็ไม่มีปลอม หักก็ไม่กี่ซี่ ไม่ต้องใส่ฟันปลอมเลย แม้แต่ซี่เดียว ไม่เป็นโรคอะไร คุณยายตายเพราะชรา

▲ กลับถิ่นเดิม

แม่อยู่ที่ศรีสะเกษได้ไม่กี่ปี ก็เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒

ทำมาค้าขายอยู่ดีๆ พ่อก็โดนเกณฑ์เป็นทหารกองหนุน ไปออกรบทางเหนือแถวเชียงตุง ที่นั่นหนาวมาก ก็เลยไปกินเหล้า กลับจากทหารได้แง่งมา ๒ แง่ง

เป็น **"สิบโทเฉย รักพงษ์"** กับ ได้ติดเหล้ามาด้วย เป็นของแถม

แม่อยู่บ้านที่ จ.ศรีสะเกษ ก็ทำงานเลี้ยงลูกไป ขณะที่พ่อก็ยังอยู่ในสนามรบสงครามโลกมันหลายปี ยายอยู่กับแม่ด้วย ยายบอกแม่ว่า *"กลับบ้านเถอะ ไปอยู่ใกล้พี่ใกล้น้องเรา"* ถึงได้โยกย้ายกลับถิ่นเดิม *(ภูมิลำเนาเดิม คือ จ.อุบลราชธานี)*

ก็เลยหอบกันย้ายจาก จ.ศรีสะเกษ กลับไป จ.อุบลราชธานี คุณยายก็ย้ายไปด้วย ตอนนั้น อ.พิบูลมังสาหาร ยังเป็นอำเภอที่เป็นชนบท เป็นป่าอยู่มาก

แม่เห็นว่า *"ทำเลไม่ดี ค้าขายไม่ดี สู้ อ.วารินฯ ไม่ได้"*

แม่ก็เลยไม่ไปพิบูลฯ เช่าตึกเช่าห้องแถว ๓ คูหา เป็นร้านใหญ่อยู่วารินฯ ชื่อร้านว่า **"รักพงษ์ตราภรณ์"** ร้านของแม่ข้างหน้า ๓ คูหา ก็ขายของสารพัด เหมือนห้างสรรพสินค้าทุกวันนี้ ซึ่งมีทั้งของชำประเภทข้าวสาร-อาหารแห้ง-พืชผัก-ผลไม้ และมีทั้งเสื้อผ้าหน้าแพร-เครื่องใช้ไม้สอยต่างๆ และยังมีข้างหลังร้านอีก กว้าง ซึ่งเคยทำเป็นโรงงานหลายอย่าง บางครั้งก็เป็นโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า แม่ไปประมูลเหมาตัดเย็บชุดทหารจากกรมทหารมาทำเป็นร้อย-เป็นพันชุด บางทีก็เป็นโรงงานทำเส้น

หมี่ เส้นก๋วยเตี๋ยว บางทีก็เป็นโรงงานทำปลาร้า มีไหหมักปลาร้าเต็มโรงงาน

แม่ทำงานเก่ง หากินเก่ง ค้าขายทุกอย่าง ตั้งแต่ไม้จิ้มฟันยันเรือรบ จะไม่ขาย ก็คือ เรือรบกับไม้จิ้มฟันนั่นแหละ แม่เป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นคนทำงานวิ่งเต้นไปมา ค้าขายไปทั่วทิศ คล่องแคล่วทันยุคทันสมัยตลอดเวลา

ส่วนพ่อนั้น ไปรบตั้งแต่แม่ตั้งท้องบัวบูชา จนบัวบูชา ๓ ขวบ กว่าจะปลดประจำการก็ยังมาเป็นทหารต่อ เป็นทหารอยู่กี่ปีถึงปลดจากทหาร ก็จำไม่ได้แล้ว

งานการอะไรต่ออะไร ไม่เอาถ่าน ไม่ช่วยอะไรนัก กินแต่เหล้าเมา !

▲ หนีภัยสงคราม

ย้ายจากศรีสะเกษมาอยู่ที่วารินฯ สงครามก็ยังยืดเยื้อ ที่ อ.วารินชำราบ มีกรมทหารบกซึ่งใหญ่พอควรจึงเป็นเป้าโจมตีของข้าศึก ร้านก็อยู่ใกล้ค่ายทหารด้วย

ย้ายมาอยู่วารินฯ ได้ไม่นาน แม่ชักไม่ไว้ใจ ก็เลยให้อาตมากับน้องๆ ๓ คน ไปอยู่ที่ อ.พิบูลมังสาหาร กับ คุณยาย **หนีภัยสงคราม**...ว่างั้นเถอะ !

ตอนนั้น แม่บอกว่า *"มีแต่เรือบินมาทิ้งระเบิด ที่วารินฯ มีกรมทหาร มันอันตราย ให้ไปอยู่ตามอำเภอนอกๆ ดีกว่า"* ที่จริงรกรากดั้งเดิมของเรา ก็อยู่ อ.พิบูลมังสาหาร ปู่ ย่า ตา ทวด เหล่ากอ ชิดเชื้อเก่าแก่อยู่ที่นั่น

ตอนสงครามยังเด็กอยู่เลย ไม่มีเนื้อหาอะไร ย้ายโรงเรียนเกือบโรงเรียนละชั้น

อาตมาเรียน ประถม ๑ ร.ร.ของครูอนงค์ *(จำชื่อไม่ได้)* จาก จ.หนองคาย

มาต่อ ประถม ๒ - ๓ ที่ จ.ศรีสะเกษ โรงเรียนวัดหลวงพ่อโต

มาอยู่ อ.วารินฯ เรียนต่อชั้น ประถม ๔ ที่ โรงเรียนเทศบาลวารินฯ

แล้วก็ไปเรียน มัธยม ๑ ที่ ร.ร.เทพอำนวย ใน จ.อุบลราชธานี

มัธยม ๒ กลับมาเรียนที่ ร.ร.สิทธิธรรมวิทยา อยู่ในวัดวารินฯ อีก

จากนั้น แม่ให้อาตมากับน้องๆ ทั้งหมด ไปอยู่ อ.พิบูลฯ กับ คุณยาย

ตอนที่ไปอยู่ อ.พิบูลฯ นี่ ก็เรียน มัธยม ๓ - ๔ ร.ร.วัดกลาง อาตมาเริ่มหัดแต่ง โคลง กลอน ตอนเรียนอยู่ ม. ๓ ม. ๔ นี่แหละ

พอ ม. ๕ ก็ย้ายกลับไปเรียนที่ จ.อุบลฯ ร.ร.อุบลวิชาคม ตั้งอยู่ในวัดศรีทอง คุณลุงย้ายกลับไปเป็นนายแพทย์ ร.พ.โรคจิต ที่อุบลฯ ก็มาอยู่กับคุณลุงอีก

ม. ๖ เรียน ร.ร.เบ็ญจะมะมหาราช ที่ จ.อุบลฯ

▲ แสนขมขื่นเมื่ออยู่ ม.๑

มีเรื่องน่าเล่าให้ฟัง ตอนอยู่ ม. ๑ คือ *"แม่ส่งอาตมาไปอยู่บ้านคนอื่น"* ซึ่งแม่บอกว่า *"เป็นคนรู้จักกัน"* ให้อาตมาเรียกเจ้าของบ้านนี้ว่า *"พ่อใหญ่ แม่ใหญ่"*

ไปอยู่แล้ว เขาก็ใช้งานอย่างชนิดที่นึกน้อยใจว่า *"โอ้โฮ ! ทำไมแม่ส่งเรามาลำบากอย่างนี้ ทั้งๆ ที่แม่ก็มีสตางค์ มีฐานะดีนะ"*

แต่แม่ก็บอกว่า *"ให้ไปอยู่กับเขา"*

ทางนั้นก็ใช้ยิ่งกว่าคนใช้ แม่ต้องให้ตังค์เขาด้วยนะ เดือนหนึ่งตั้ง ๒๐ บาท *(พ.ศ. ๒๔๘๖)* เราไปอยู่ให้เขาใช้แล้ว ยังต้องให้สตางค์ค่าข้าวเขาอีก ก็เกินไป

แต่แม่คิดยังไง อาตมาไม่รู้ ! แม่ก็ยังเต็มใจให้เงินเขา และส่งเราไปให้เขาใช้

ตื่นเช้าต้องหุงข้าว เสร็จจากหุงข้าว เขาขายของที่ตลาด เราก็ต้องหาบของไปส่งที่ตลาดให้เขาขาย ทำทุกอย่างเลย แล้วค่อยไปโรงเรียน ดีที่ว่าโรงเรียนอยู่ตรงหน้าบ้าน อยู่คนละฟากกัน ข้ามถนนไป ก็เดินเข้าโรงเรียนได้เลย

ไปโรงเรียน เขาก็ทำกับข้าว ทำขนมอะไรๆ ไปขาย เราก็ช่วยเขาทำทั้งนั้นแหละ ต้องขูดมะพร้าวทำแกง ทำผัด ทอดเลือดไก่ ทอดปลาทู ทอดอะไรๆ คอยคั้นมะพร้าว โขลกน้ำพริก โม่แป้ง ปั้นขนม แล้วเขาก็เอาไปขายที่โรงเรียน

โรงเรียนอยู่หน้าบ้าน แล้วเราก็เรียนอยู่ที่นั่น แต่ว่า *"ถ้าเราจะกิน ก็ต้องซื้อเขานะ !"* ของที่เราทำเองกับมือแท้ๆ นั่นแหละ คือ เขาไม่ให้กินฟรี ถ้าจะกินต้องซื้อ ตอนกินข้าวที่บ้านก็ให้กินอยู่นะ พอออกจากบ้านไปแล้วต้องซื้อหมด

ครั้นขนของกลับบ้าน ก็ให้เรานั่นแหละ เป็นผู้ช่วยขนกลับ

คิดดูเถอะว่า *"มันกดดันในใจแค่ไหน คนอะไรช่างไม่มีน้ำใจบ้างเลย !"*

ต้องอดทนจนรู้สึกว่า *"ขมขื่นใจมาก"*

กลับจากโรงเรียน เย็นก็ทำงาน กลางคืนก็ทำงาน ต้องตักน้ำจากบ่อรดน้ำต้นหมากรากไม้ งานครัวก็มี เขาทำขนมขะต้ม เราก็ต้องนั่งทำขนม บางทีง่วงแสนง่วงก็ต้องนั่งทำขนมถั่วแปบบ้าง ทองม้วนบ้าง ทำตั้งแต่เย็นไปถึงกลางคืน โม่แป้งบ้างแล้วแต่ขนม ทำแล้วเขาก็เอาไปขายโรงเรียน ที่บ้านมีร้านแผงลอยขายหน้าบ้านด้วย

ถ้าเราจะกินขนมนี่ *"เราก็ต้องซื้อกินอีก ขนมที่เราทำเองกับมือนี่แหละ !"*

"อาตมาก็ขโมยกินเสียเลย !" คือ เขาทำขนมขายหน้าบ้านด้วย เป็นแผงลอย

ข้างๆ ถนนที่หน้าบ้าน ขนมใส่โหลต้องขนลง-ขนขึ้น เราก็ต้องขนจากบ้าน ลงมาวางไว้ที่แผงลอยข้างล่าง พอเย็นก็ต้องขนกลับขึ้นบ้าน เวลาขนขึ้น-ขนลง เราก็แอบล้วงหยิบใส่ปาก ไม่ให้เห็น ขโมยกินเสียเลย คงอยากแก้แค้นมั้ง !

พ่อใหญ่นี่ ก็ยอดขยันเลย แกขยันมาก ว่างไม่ได้นะ !

ว่าง ! ต้องให้ขูดกะลาทำกระบวย-ทำกระจ่า ขัดคันกระบวย-กระจ่าสารพัด

มะพร้าวนี่ ขูดยากที่สุดเลย เพราะลูกมะพร้าวทุกลูก ไม่ให้ทุบผ่าแบบทั่วไป จะต้องเลื่อยตามสัดส่วน คือ จะต้องขีดเส้นรอบหัวลูกมะพร้าวไว้ แล้วเลื่อยเฉือนเฉพาะค่อนมาทางหัวมะพร้าว แบ่งเป็นฝาออกไป ส่วนตัวมันที่เหลือก็เอาไว้ขัดทำกระบวยตักน้ำ เพื่อเป็นสินค้าอีกทอดหนึ่ง เพราะฉะนั้น มะพร้าวก็จะเป็นลูกกะลาโค้งๆ งุ้มๆ ปากแคบๆ เวลาขูดเอาเนื้อออกก็ขูดยาก

ถ้าผ่าครึ่งเลยนี่ ขูดง่าย ! แต่นี่ห้ามผ่า ! ต้องเลื่อยทุกลูกตามสัดส่วน จะได้เอาไปทำกระบวยต่อคันให้สวยงาม ขาย ไม่มีทิ้งเลย

ลูกไหนแตกร้าว หรือไม่ดี ทำกระบวยไม่ได้ ก็เลือกเอามาทำกระจ่า

อาตมาก็ได้แต่นึกในใจว่า *"โอ้โฮ ! ทำไมชีวิตเราถึงได้เป็นอย่างนี้ ?"*

ว่างเมื่อไหร่ ก็ต้องเอาเจ้าพวกกะลาเหล่านี้ มาขูดเปลือกนอก ขูดเยื่อใน ก็มีเครื่องมือ ต้องขูดควักเอาเนื้อมะพร้าวที่ยังแห้งติดอยู่ข้างในออก แล้วก็ขูดเยื่อในกะลาให้เกลี้ยงสะอาด ข้างนอกก็ตะไบขนมะพร้าวออกก่อน แล้วค่อยขูด ค่อยขัด ขูดขั้นหยาบก็ใช้ตะไบท้องบุ้งขั้นแรก แล้วค่อยใช้ตะไบหยาบไปถึงละเอียด หลายขนาด สุดท้ายขัดกระดาษทรายน้ำ แล้วจึงขัดมันด้วยผ้าเช็ดขี้ผึ้ง

ต้องขูดหลายขั้น ต้องขัดให้เกลี้ยง ให้เลื่อมมัน

เย็นวันเสาร์ ก็พาไปอีกแล้ว ไปลงอวน เรียกว่า "ไหลมอง" *("มอง" คือ อวน "ไหล" คือ วิธีการจับปลาด้วยอวนวิธีหนึ่ง)* ดึกกว่าจะได้นอน ต้องไปนอนในป่าโน่นแหละ ลงแม่น้ำแล้วก็ขึ้นมานอนป่า ตอนนั้นกลัวเสือมาก

เขาลือกันว่า *"มีเสือออกมาเพ่นพ่านด้วย เราก็กลัว แต่ก็ไม่กล้าพูดอะไร"*

รุ่งขึ้นวันอาทิตย์ ก็เข้าไปตัดฟืนที่ในป่า ก็ยังกลัวเสืออยู่อีกนั่นแหละ ลงอวนกันแล้ว ได้ปลาก็ผูกร้อยด้วยเครือไม้ไว้เป็นพวง ไม้ที่ไปตัดมาจากป่า ก็นำมามัดรวมกันเป็นมัดไม้ฟืนดิบ พวงปลาก็ห้อยข้างหัว กับ ข้างท้ายมัดฟืน

เวลากลับบ้าน ก็ใช้มัดฟืนเป็นไม้คานหาบปลามาด้วย แบกมัดฟืนมาด้วย

ใช้ไม้ฟืนดิบๆ นั้นแหละ เป็นไม้คานในตัว ไม้นั้นมีทั้งที่เลือกๆ เอามาไว้สำหรับเหลาสลักทำคันกระบวย-กระจ่า มีทั้งที่เอามาเป็นฟืน

แบกทั้งมัดไม้ดิบนั้นด้วย หาบปลามาด้วย บ่านี่แดง ! ทั้งหนัก ! ทั้งเจ็บ ! ทั้งลำบาก ! ต้องวางพักมาเรื่อยตลอดทาง กว่าจะถึงบ้าน ระยะทางก็หลายกิโล

ภายในบ้านเป็นสวน ปลูกทั้งไม้ต้นที่มีผลกินได้ ปลูกทั้งไม้ล้มลุก ปลูกทั้งผัก จะต้องตักน้ำบ่อมารด ด้วยการใช้ไม้เส้า ซึ่งเอาไม้ไผ่ยาวๆ ทั้งลำมาทำ มีตะขออยู่ที่หัวไม้เส้า เพื่อให้ถังตักน้ำที่เรียกว่า **"คุ"** อาศัยเกี่ยวไว้ คนตักไม่เป็น ตักไม่ได้หรอก **คุ**จะหลุดออกจากไม้เส้าแน่ๆ ก็ต้องตักจนเป็น

ทั้งๆ ที่ตัวเล็กแค่ ๙ ขวบ นั่นแหละ ก็ต้องทำ หาบบ้าง หิ้วบ้าง รดน้ำต้นไม้ให้ทั่ว เช้าก็รดต้นไม้พวกหนึ่งก่อนไปโรงเรียน เย็นก็จะต้องรดต้นไม้อีกพวกหนึ่ง

ความรู้สึกตอนนั้น เราช่างลำบากเหลือเกิน ต้องถูกเคี่ยวเข็ญให้ทำงานหลายอย่างสารพัด เกินเด็ก ไม่ได้หยุด ไม่ได้พัก

ทั้งจู้จี้ ทั้งประหยัด ซึ่งเราก็รู้สึกว่า *"ช่างขี้เหนียวเหลือเกิน"*

ก็คิดดูเถอะ ! ขนาดใช้สบู่ถูตัวเวลาอาบน้ำนี่ ถ้าขืนเอาสบู่ทั้งก้อนถูเข้าไปตามตัวเลย ก็จะถูกดุทันทีว่า เปลือง ! จะต้องเอาสบู่มาถูเบาๆ กับฝ่ามือ ให้สบู่ติดฝ่ามือเสียก่อน แล้วค่อยเอามือที่มีสบู่ติดมือนั้น ไปถูตามตัวอีกที

นี่คือ วิธีการใช้สบู่ถูตัว ที่พ่อใหญ่สอนให้ทำ จะได้ไม่เปลืองสบู่

เราก็แสนจะอึดอัดขัดข่มอยู่ในใจว่า *"ทำมั้ย...ถึงได้ขี้เหนียวอะไรขนาดนี้"*

ตอนนั้นอาตมาก็ยังเด็กนะ อยู่ ม. ๑ ก็เพิ่ง ๘-๙ ขวบ เอง ต้องทำสารพัดอย่าง ตามที่เล่าคร่าวๆ นั้นคือ ประสบการณ์ที่ผ่านมา คิดดูเถอะ !

บางทีก็เคยหนีกลับไปบ้าน ถึงบ้านแม่ก็ไล่กลับมาอีก !

อาตมาหนีกลับไปหาแม่หลายครั้ง ขอกลับไปอยู่บ้าน

แม่ก็พูดปลอบ แล้วส่งกลับไปอยู่อย่างทรมานอีกตามเดิมทุกครั้ง

กลับมาทางนี้ ก็ถูกดุเอาอีก ! ต้องทนทำ ทนสู้อยู่อย่างนั้น !

อาตมาอยู่ได้ปีเดียว ร้องไห้กลับบ้าน แต่ก่อนนี้ก็คิดว่า *"แม่นะ ! ทำไมแม่ต้องทารุณเรา ลูกคนอื่นไม่ต้องลำบาก เขาสบายทุกอย่าง ทำไมแม่เคี่ยวเข็ญแต่เรา มีแต่เราคนเดียวต้องลำบาก"* อาตมาต้องแอบร้องไห้อยู่บ่อยๆ

"รู้สึกมันทรมาน-โหด-ทารุณ" ตอนเด็กก็นึกไปถึงปานนั้น

ตอนนั้นก็ไม่รู้ว่า *"แม่ประสงค์จะให้อาตมาได้มีประสบการณ์อันวิเศษ"*

ซึ่งจริงๆ แล้ว แม่รักอาตมามากนะ ในชีวิตแม่เคยตีอาตมาทีเดียวครั้งเดียว ตีไปพลางแม่ก็ร้องไห้ไปด้วย ตีที่แขน เอาไม้ตี จำได้ว่า *"แม่ตีอยู่ครั้งเดียวจริงๆ"*

เป็นเรื่องที่เราไปทำอะไรไม่รู้ จำไม่ได้ถนัด แม่เลยน้อยใจเสียใจ นี่แหละ

พอโตขึ้น ยิ่งมาถึงทุกวันนี้ อาตมาจึงได้รู้ได้กระจ่างว่า *"เป็นบุญคุณเหลือล้นหาที่เปรียบได้ยากยิ่ง ที่อาตมาได้รับการเรียนรู้ฝึกฝนอย่างดี ถึงขนาดต้องนึกถึงพระคุณอันล้นพ้นนี้ ของพ่อใหญ่-แม่ใหญ่อย่างไม่รู้ลืม"*

บทฝึกหัดทั้งงานน้อย-งานใหญ่ ที่มนุษย์พึงเป็น-พึงได้ ทั้งขัดเกลาอุปนิสัยใจคอหลากหลายดังกล่าว ที่ท่านได้เพียรพร่ำสั่งสอนฝึกหัดอาตมามานั้น *"เป็นคุณงามความดีของมนุษย์โดยแท้ เป็นสมรรถนะ เป็นความอดทน เป็นความเข้มแข็งชำชอง ประณีต ประหยัด หลากหลายสารพัดแห่งคุณค่าของความเป็นคน"*

▲ สนุกสนานกับการเล่น

อาตมาตอนเด็กๆ ชอบเล่น ลูกหมาก ลูกไม้ ยิงหมากบ้า หมากแต้ *(ลูกบ้า ลูกมะค่าแต้)* เล่นบัตร เล่นซองยา *(ซองบุหรี่)* เล่นอะไรต่ออะไรสารพัด

เก็บเม็ดมะขาม เม็ดหมากแต้ เม็ดน้อยหน่า เม็ดอะไรๆ หอบอีนุงตุงเตง เม็ดมะขาม ก็เล่นทอดบ้อ ทอยกอง หยอดหลุม เขี่ยหลุม เม็ดน้อยหน่า ก็เล่นอีตัก

เม็ดหมากแต้ ก็ตั้งยิงเหมือนโยนโบว์ลิ่ง นี่แหละ เอาเม็ดหมากแต้ หรือ เม็ดหมากบ้า ตั้งเรียงกันเป็นแถวเดียวยาวไปเลย โดยเอาด้านข้างของเม็ดหันออก เอาด้านแบนของเม็ดเข้าไปเรียงกัน เว้นช่องให้ห่างกันขนาดเม็ดลอดได้ หมากบ้าก็ห่างขนาดความโตของเม็ดหมากบ้าลอดได้ ถ้าหมากแต้ก็ห่างขนาดความโตของเม็ดหมากแต้ลอดได้ ขนาดช่องที่ห่างนี้ ถ้าคนยิงเม็ด "อีโต" ไม่เก่ง ก็จะลอดได้ ไม่ถูกเม็ดไหนล้มเลย ก็ยิงเสียเที่ยว ยิงฟรี ไม่ได้อะไร

การยิง ก็จะยิงแบบใช้นิ้วมือหมุนลูก "อีโต" นั้น แล้วก็ยิงพุ่งใส่แถวเม็ดหมากบ้า หมากแต้ ที่เรียงกันอยู่ ซึ่งเม็ดที่เรียกว่า "อีโต" นี้ จะเป็นเม็ดที่คัดเลือกอย่างดี มีรูปทรงดี มีขนาดค่อนข้างโต หรืออ้วน หรือมีความเด่นพิเศษ มีประสิทธิภาพเก่งๆ เชิงไหนก็แล้วแต่ใครจะเห็นว่า...มี แต่ละคนก็มักจะมี "อีโต" ที่เลือกไว้อย่างเหมาะมือของตัวเอง "อีโต" เป็นเม็ดสำหรับใช้นิ้วมือหมุนยิงไปใส่แถวที่ตั้งเรียงไว้

ยิงไปโดนล้มเท่าไหร่ ? ก็ได้เท่านั้น ! ยังมี “กติกาพิเศษ” อีกหลายอย่าง แล้วแต่จะตกลงกันก่อนเล่น มากมาย “กติกา” ที่ใช้เล่นกัน

ขายหมากแต้-หมากบ้ากันด้วย ใครไม่มีก็ซื้อ เอาไปร่วมลงตั้งในแถวเล่นกัน เช่น ลงกันคนละ ๕ เม็ด หรือ ๑๐ เม็ด ถ้าเล่น ๓ คน แถวก็จะมี ๑๕ เม็ด หรือ ๓๐ เม็ด ถ้า ๔ คน แถวก็จะมี ๒๐ เม็ด หรือ ๔๐ เม็ด เป็นต้น

ถ้าไม่ซื้อจะเอาสตางค์ลงก็ได้ ตั้งเรียงไว้ด้วย เรียงไว้ต่อจากเม็ดหมากแต้ ข้างซ้าย หรือข้างขวา หรือทั้ง ๒ ข้าง สตางค์ที่ลง ก็ตามราคาที่ขายกัน

ถ้าขาย ๑๐ เม็ดต่อ ๑ สตางค์ หากเกมนั้น ต้องลงกันตาละ ๑๐ เม็ด ก็ต้องใช้สตางค์ ๑ สตางค์ เป็นต้น ใครยิงถูกสตางค์ล้ม ก็ได้สตางค์นั้นไปเลย

เวลาเล่น จะเล่นทีละกี่คนก็ได้ สลับกันยิง “กติกา” สำคัญอย่างหนึ่งเป็นที่รู้กันเป็นสามัญ ก็คือ ถ้ายิงไปถูกเม็ดเดียว ล้ม ! จะไม่ได้อะไร เม็ดนั้นจะจับมาตั้งกลับคืนในแถวตามเดิม ภาษาที่เรียกการยิงถูกเม็ดเดียวล้มนี้ คือ “เก็ก”

ถ้าใคร “เก็ก” ก็ไม่ได้อะไรไป ต้องยิงให้ล้มตั้งแต่ ๒ เม็ด ขึ้นไปจึงจะได้ ล้มมากเท่าไรก็ได้เท่านั้น หรือบางทีก็ตั้งกติกาเฉพาะว่า ถ้าใครยิงล้ม ๒ เม็ด ถือว่าได้ทั้งหมด แต่ถ้ายิงล้มมากกว่า ๒ เม็ด ก็ได้ไปเท่าที่มันล้ม บางทีก็ตกลงกติกากันว่า ใครยิงล้ม ๓ เม็ด ถือว่า ได้ไปทั้งหมด อย่างนี้ก็มี เป็นต้น

ส่วนใครยิงลอดช่องไปเลย ไม่โดนอะไรสักเม็ด ก็ถือว่า *ไม่ได้อะไร*

แต่ก็ยังมี “กติกาพิเศษ” ตกลงกันเฉพาะเป็นคราวๆ ที่เล่นก็ได้ ว่า *“ถ้าใครยิงลอดไม่ถูกเม็ดไหนล้มเลยนี่แหละ ! ถือว่าได้ทั้งหมด !”* อย่างนี้ก็เป็นกติกาเฉพาะคราว แล้วแต่จะตกลงกติกาพลิกแพลงไปก่อนจะเล่นกัน

“กติกาสามัญ” นั้น ถ้ายิงถูกเม็ดหนึ่ง ล้มเม็ดเดียว เรียกว่า “เก็ก” บางทีก็เรียก “เก็กป๊ก” แต่ถ้ายิงถูกสตางค์ล้ม แม้จะล้มเหรียญเดียว ก็ได้เหรียญนั้นไป ไม่ถือว่า “เก็ก” สำหรับสตางค์ ยิงถูกสตางค์ล้มก็ได้สตางค์นั้น ล้มเท่าไหร่ ก็ได้เท่านั้น ถ้าเป็นสตางค์ ไม่ถือว่า “เก็ก” ถือว่า ได้ ยิงถูกเม็ดหมากบ้า หรือ หมากแต้ล้มเม็ดเดียว จึงจะ “เก็ก” ไม่ได้อะไร

ถ้ายิงลอดช่อง ไม่โดนเม็ดไหนล้มเลย เขาก็มีชื่อเรียกเหมือนกัน เรียกว่าอะไรอาตมาก็จำไม่ได้เสียแล้ว

ถ้ายิงล้มมากๆ เรียกว่า “โคบ” คนยิงเก่งๆ มี “อีโต” ดีๆ บางทียิง “โคบ” ล้มหมดทั้งแถว ทั้งสตางค์ก็ล้มหมดเลย ถือว่า ทีเด็ดเก่งมาก

ก็ได้ฮากระโดดลิงโลด ดีใจกันสนุก คนเสียก็หน้าจ๋อย

เล่นหมากแต้-หมากบ้านี้ เล่นกันอยู่ดีๆ บางทีก็มีคนอันธพาล เข้ามาทำทุรกรรม กวาดหอบรวบเอาหมากบ้า-หมากแต้ไปทั้งแถว บางทีก็มีทั้งสตางค์ด้วยที่ตั้งเรียงอยู่ในแถวนั้นแหละ แล้วก็วิ่งหนีเอาไปดื้อๆ คล้ายๆ กับคนวิ่งราว ทุรกรรมแบบนี้ ก็เรียกกันว่า "โหบ" หาก "ถีกโหบ" คราวใด ก็เท่ากับถูกโจรกรรมทีเดียว

มีการวิ่งไล่ตามเอาคืนบ้าง ไม่วิ่งตามบ้างแล้วแต่ ถ้ารู้ตัวคน "โหบ" วันหลังเจอตัวก็จัดการกันไป ตามแต่จะสามารถทวงเอาคืนกันได้ บางทีก็ถึงขั้นชกต่อยกัน แย่งของกันไปตามประสา บางทีบางรายก็ปล่อยเลยตามเลย ไม่เอาเรื่องกัน

แต่ถ้ารู้ตัว ก็จำหน้ากันไว้ว่า *"ไอ้หมอนี่ คือ คนแลว คนขี้โกงทำชั่ว"* ก็จะระวังตัว คนทำชั่ว-ขี้โกง ก็ได้รับความรังเกียจ ที่สุดก็ถึงขั้นไม่ให้ร่วมวงด้วย

ก็มีประสบการณ์กันไปอย่างเด็กๆ ดีก็มาก ชั่วก็มี ตามธรรมชาติคน

แม้เป็นเด็ก อาตมาก็ไม่เคย "โหบ" กับเขาสักครั้งหรอก

มีแต่ถูกคนเขา "โหบ" ก็หลายครั้งอยู่

▲ การเล่น เป็นเหตุ

ตอนนั้น ที่มุมวัดวาริน ทางไปกรมทหาร ตรงมุมแยกไปที่ว่าการอำเภอ มีต้นมะค่าแต้ต้นใหญ่อยู่ต้นหนึ่ง ขนาดสูงเท่าต้นเสาไฟฟ้า สัก ๘ เมตร หรือ ๑๐ เมตร ละมัง อาตมาอายุ ๑๐ ขวบ กับ น้องชาย คือ ด.ช.ชาติ พากันไปปีนเก็บเม็ดมะค่าแต้ อาตมาเป็นคนปีนขึ้นไปบนต้นหมากแต้ พร้อมกับพร้าเล่มหนึ่ง เกิดพลาดเหยียบกิ่งไม้ที่แห้งตาย กิ่งก็หัก

จึงพลัดตกลงมา เอาก้นกระแทกพื้น ตกลงมาในท่านั่ง ทับพร้าที่ตกลงมาก่อน เคราะห์ดีที่พร้าไม่หงายคมอยู่ให้เราตกทับ

ถ้าพร้ามันหงายคมให้เราทับ... ! ก็คงเหวอะหวะ ไม่รอดแน่ๆ !

และ เคราะห์ดีอีก ที่อากาศก็เย็นชื้น ครึ้มฟ้าครึ้มฝน แดดไม่มี จึงรอดมาได้

ถ้าขืนอากาศตอนนั้นร้อนๆ ไม่ชื้น-ไม่เย็นอย่างนั้น คงกระแทกกับพื้นแข็งๆ หรือ ตกลงมาทับพร้าที่หงายคมตัดคอพอดี อาตมาก็คงตายแต่ครั้งนั้นแล้ว

น้องช่วยประคองไปนอนพัก ที่กระท่อมแผงลอยข้างถนนไปกรมทหาร ตอนแรกก็พอเดินได้ พอนอนที่แผงลอยไปได้สักครู่ ก็ปวดร้าวไปหมดทั้งตัว ขยับลุกขึ้น

ไม่ได้เลย จนมีคนไปส่งข่าวที่บ้าน คนที่บ้านมารับ ขี่คอเขาไป

ถึงบ้าน "คุณยาย" เยี่ยวใส่กะลาไว้รอ ให้อาตมาดื่ม คนตกต้นไม้ โบราณเขาจะให้ดื่มเยี่ยว หรือไม่ก็น้ำเหล้าผสมเลือดเป็ด จะแก้อะไร ก็ไม่รู้ !

อาตมาต้องนอนป่วยอยู่หลายเดือน ที่จริงไม่ใช่นอน เพราะนั่งตรงๆ ก็ไม่ได้ นอนราบก็ไม่ได้ เจ็บมาก ต้องพิงหมอนอิงกับที่นอน มีหมอนรองข้างหลัง

คนที่มาเห็นสภาพอาตมา อยู่ในท่ากึ่งนั่ง-กึ่งนอน ! เจ็บอยู่อย่างนั้น

บ้างก็ถึงกับว่า *"อาตมาคงจะไม่รอด !"*

ก็ไม่ได้ไปรักษาที่โรงพยาบาล รักษาโดยดื่มน้ำมนต์ของพระหมอ ที่วัดวารินนั่นแหละ ทั้งดื่มทั้งอาบ *"เออ...ก็หายได้เหมือนกันแฮะ !"* จะเพราะน้ำมนต์ หรือหายเองตามธรรมชาติก็ไม่รู้ล่ะ แต่ก็หาย ! แม่ก็ไม่ค่อยมั่นใจกลัวว่า *"อวัยวะภายในจะมีช้ำ มีอักเสบ"* ก็พาไปตรวจเช็คเอ็กซเรย์ แต่ไม่พบว่า *"มีอะไรบกพร่อง"*

นี่ก็คือ "วัยเด็ก กับ การเล่นซน" เจ็บเกือบตายเพราะเรื่องเล่นๆ

อาตมาอยากได้เม็ดมะค่าแต้มาเล่น ก็ทำให้เกือบตาย ที่จริงก็มีคนตาย หรือพิการ หรือเสื่อมถอยล่มจม เพราะเรื่องเล่นๆ มาแล้วมิใช่น้อย

เล่นเม็ดหมากบ้า เม็ดมะค่าแต้ เม็ดมะขาม หรือเล่นอื่นๆ ก็เป็นเหตุนำพาไปสู่ความพิการ ไปสู่ความตาย หรือความเสื่อมเสียในรูปแบบอื่นๆ มากกว่ามากได้จริงๆ

โดยเฉพาะ "ทุจริต" ในการเล่นนี่ จะมีกันมาก จะเล่นอะไรแบบไหนๆ ก็ทั้งนั้นล่ะ ไม่ละเว้น ยิ่ง **"การเล่น"** ที่มีพนัน-มีได้-มีเสีย ก็ยิ่ง **"ทุจริต"** กันหนัก

"การเล่น ทั้งเกม ทั้งกีฬา" จึงนำพาไปสู่ความเสื่อมทรามหนักอย่างลึกซึ้ง ทุกวันนี้ถึงขั้น "หลงการเล่น" *(กีฬา)* เป็น "อาชีพ" เป็นงาน "ชูหน้าชูตาประเทศ"

เมื่อ "การละเล่น" ได้ก้าวไกล ไปถึงขั้น **"อาชีพ"** มันก็ได้ **"ผิดสัจธรรม"** ไปแล้ว เพราะ **"เล่น"** คือ **"เล่น"** ไม่ใช่...**จริง** ไม่ใช่...**สาระสำคัญ** ไม่ใช่...**เนื้อหา** ที่จะต้องมีให้มากในความเป็นชีวิต "เล่น" ก็เพียง "เล่น" บ้าง ตามสมควร

ไม่ใช่ไปจริงจังยึดเอา **การละเล่น** เป็นงานของชีวิต หรือเป็นสาระของสังคม

ถ้า "การเล่น" ถูกยกขึ้นเป็น "การจริง" ถูกยกย่องขึ้นเป็น **"งานสำคัญ"** ที่จะต้องใช้ทั้งเงินทอง-ทั้งเวลา-ทั้งแรงงาน ทุ่มเทให้กับ **"การเล่น"** จนเอาจริง-เอาจังในชีวิต ! ไม่ว่า **"การเล่น"** ชนิดไหนๆ ก็เป็นอันได้ **"หลงสัจธรรม"** แล้ว !

"การเล่น" จะมีอยู่ในคน ผู้ยังไม่เดียงสาเท่านั้น หรือ มีแซมเป็นครั้งคราว อยู่ในชีวิตของผู้ที่ยังต้องมี **"การเล่น"** ให้กับชีวิตบ้างเล็กๆ น้อยๆ เท่านั้น

แต่เมื่อ **"หลงผิด"** แล้วก็ **"หลงติด-หลงส่งเสริม"** กันเป็นวงกว้างในเชิงลึก ด้วย **"อวิชชา"** ก็เป็นอันหวังได้ถึง ***"ความล่มจมในสังคมและชีวิต ทั้งแนวลึก และแนวกว้าง"*** ซึ่งมีให้เห็นอยู่ในสังคมปัจจุบันนี้ เต็มโลก !

หากใช้ **"วิจารณญาณพินิจ"** จะรู้ จะเห็น ได้ชัดเจน !!!

ผู้ "รู้ความสำคัญ" ใน **"สาระ"** ว่า เป็น **"สาระ"** คือ **ผู้ "มีสาระ"**

ผู้ "ไม่รู้ความสำคัญ" ใน **"สาระ"** ว่า เป็น **"สาระ"** คือ **ผู้ "ไม่มีสาระ"**

โลกนี้ จึงมีคน "ไร้สาระ" มากขึ้น ทั้งโดยตรง และโดยอ้อม ทั้งอาการหนัก และอาการเบา จวนจะเต็มโลก-เต็มสังคมแล้ว !

เหตุก็เพราะ *กิเลส **"โลภ"** และ **"หลง"** ครอบงำ จัดจ้าน แพร่หลาย*

▲ เมื่อบวชเณร ๗ วัน

อาตมาเคยบวชเณร ๗ วัน ในชีวิตนี้ แล้วก็ไปซนอยู่ในวัด ไม่ได้เรื่องอะไรเลย อายุ ๑๐-๑๑ ขวบ ที่บวชเพราะว่า *"ตกต้นมะค่าแต้"*

ตอนนั้นตกต้นไม้ลงมาในท่านั่ง สรีระบางส่วนคงเสีย นั่งก็ไม่ได้ นอนก็ไม่ได้ ต้องอยู่ในท่ากึ่งนั่ง-กึ่งนอนอยู่เป็นเดือน รักษากับหมอพระด้วยน้ำมนต์ อาบ กิน

ที่จริงก็คงหายเอง เพราะสรีระของคนเรามีการปรับรักษาตัวเอง

แม่เป็นห่วงกังวลมาก แล้วแม่ก็ไปบนขอให้หาย แล้วจะให้บวช ๗ วัน

แม่ไปบนไว้เมื่อไหร่ อาตมาไม่รู้หรอก พอหายแล้วก็ต้องไปบวชแก้บน เพราะแม่ไปบนไว้ แล้วจะไปรู้เรื่องอะไรกับศาสนาล่ะ !

อาตมาก็ต้องไปบวชเณร ที่วัดสุปัฏฐ์ จ.อุบลราชธานี เป็นวัดใหญ่นะ เจ้าคุณศาสนดิลก เป็นเจ้าคณะจังหวัด ก็บวชที่วัดนั้น ๗ วัน

แล้วก็ไปซนอยู่ในวัด ปีนต้นพิกุล เก็บลูกพิกุลกิน เป็นเณรที่ไม่ได้เรื่องได้ราว ได้แต่วิ่งซน ไม่ได้ทำอะไร ลงโบสถ์ทำวัตรก็ไม่ได้ลงเลย

ซนจนกระทั่งเจ้าคุณ ให้ไปอยู่อีกกุฏิหนึ่งของท่านมหา แล้วก็ไปซน จนท่านมหาบอกว่า *"ผมเอาไม่ไหวครับ"* ต้องคืนกลับไปให้เจ้าคุณ

ไปอยู่กับเจ้าคุณ ท่านก็ให้นอนหน้าประตูห้องที่ท่านนอนจำวัดอยู่ข้างใน เย็น

ก็ทำน้ำอัฐบานแจกพระทั่ววัด อาตมาเป็นลูกมือ ก็มีมะนาวเป็นหลัก ใส่เกลือ ใส่น้ำตาล แล้วก็ชดกันทั้งวัด บวช ๗ วัน ได้ความรู้มาอย่างเดียว "ทำน้ำอัฐบาน"

นอกนั้น ก็ไม่ได้เรื่องได้ราวอะไรเลย ! ซนไปตามประสาเด็ก !

นั่นคือ ได้บวช !

▲ ตอนเด็กๆ กับ ความขยัน

ตอนเด็กๆ อาตมาก็หลงเล่น ก็แค่เล่นเม็ดหมากแต้ เม็ดมะขาม อะไรต่างๆ ดังกล่าว ด้วยความไม่รู้เพราะยังเด็ก ถึงอย่างนั้นก็ไม่ได้ติดยึดหลงใหล จนเสียงานเสียการอะไร ซ้ำมิหนำอาตมายังกลับนำมันมาพลิกแพลง ให้เป็นสาระอยู่บ้าง

"เม็ดมะขาม" นี่ ทางอีสานเขาเอาไปคั่ว แล้วกินเป็นของเคี้ยวกินเล่น พอเวลานั่งคุยกันก็มีจานเม็ดมะขามคั่ว เคี้ยวกรอบแกรบ แข็งโป๊กเลยนะ

ถ้าไม่อยากเคี้ยว กรอบๆ แข็งๆ ก็เอามาแช่น้ำเกลือ แล้วมันจะพองๆ บวมๆ นุ่มๆ ใส่เกลือหน่อย ให้มีรสปะแล่มๆ อาตมาก็เอามาคั่วกินกันในบ้าน

ตอนนั้น มีเม็ดมะขาม เก็บเป็นลังๆ เลย ก็คิดว่า *"เอ...เราจะเอาไปทำอะไรดีนะ"* คั่วเอามากินกันก็แล้ว ก็ยังเหลืออีกตั้งเยอะ

นึกไปนึกมา *"เราคั่วเอาไปขายดีกว่า"* คั่วแล้วใส่เกลือแช่ไว้ มันก็ล่อน ก็นุ่มพอง เราก็เอาเปลือกออก เอาแต่เม็ดขาวๆ เย็บกระทงใส่

แล้วก็เอากระทงเม็ดมะขามนั้น ใส่ถาด ถือไปตากหน้าขายเม็ดมะขามคั่ว

ไม่เคยมีใครเขาขายกันหรอก ก็นั่งขายบ้าง ถือถาดกระเดียดเดินไปขายบ้าง

ขายกระทงละ ๕ สตางค์ เออ...ก็ขายได้แน่ะ !

ตอนแรกใครๆ เขาเห็น *"เขาก็หัวเราะเยาะเลย หาว่าขายเม็ดมะขามคั่ว"* ก็มันของพื้นบ้าน กินกันเล่นๆ มีแต่เขาคั่วแจกกันกิน ไม่มีใครมานั่งขายหรอก เอามาขายยังไง ของแจก ของต่ำๆ ของพื้นๆ น่ะ แรกๆ ก็ขายยาก พอนานๆ เข้า ก็ขายได้

ขายได้ก็ยิ่งทำมาก หมดเม็ดมะขาม ก็เลยเอา **เม็ดมะค่าแต้** มาทำขายบ้าง

ตอนหลังนี่ คนก็ทำตามเยอะแยะเลย ทีนี้ก็เลยมีคนทำเม็ดมะขาม เม็ดมะค่าคั่วไปขายตลาดกัน จนเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ใช่เรื่องแปลกแล้วในตลาดวาริน

ก็หัดค้า-หัดขายอย่างนี้แหละ ทำมาตั้งแต่เด็กๆ มันมีหัวของมันเอง ที่จะคิดดัดแปลงประยุกต์เป็นการค้าขาย ทำเป็นรายได้ขึ้นมา

ขาย "แข็งหลอด" ตอนนั้นอยู่อีสาน พวกญวนหนือพยพเข้ามาเยอะ มาทำไอติมแท่งขาย แต่ทางอีสานเขาเรียก **"น้ำแข็งหลอด"**

เรียกกันสั้นๆ ว่า **"แข็งหลอด"** เป็นหลอดกลมๆ เสียบไม้ตรงกลาง

ก็มีแต่ลูกญวนเท่านั้นแหละ ที่หิ้วกระติก **"แข็งหลอด"** ขาย

ไม่มีลูกคนไทยคนไหน ที่เขาอุตริไปขาย **"แข็งหลอด"** หรอก !!

อาตมาเห็นว่า *"ถ้าเราขายบ้าง ก็ไม่เห็นจะเป็นไร ก็ของซื้อของขายนี่ !"*

พอไปบอกญวนเจ้าของที่เขาทำ **"แข็งหลอด"** ว่า *"เราจะขอเป็นเด็กขายแข็งหลอดนี้บ้าง จะได้ไหม ?"* เขาก็มองหน้าเหมือนไม่แน่ใจ คงคิดว่า *"เราพูดเล่น"*

เราก็บอกว่า *"จริงนะ !"* เขาจึงว่า *"เอาซี...ถ้ากล้าขาย !"*

เราก็เอาเลย หิ้วกระติกออกเดินขายอย่างสนุกสนานภาคภูมิใจ

คนซื้อเขาก็มองหน้า *"เอ๊ะ ! นี่มันเด็กไทย"* ทำไมขายแข็งหลอดเหมือนเด็กญวน เขาก็มองหน้าแบบเหยียดๆ ว่า *"ไปแย่งอาชีพเด็กญวนมาขายทำไม ?"* ของพวกญวนหนือพยพ เป็นงานของเขา เขาถือว่าชั้นต่ำ แต่เราไม่เห็นเป็นอะไร ดีซะอีก

แรกๆ ก็มีคนมองเราอย่างที่ว่า แต่พอขายไปๆ นานเข้าคนเขาก็คงหยุดถือสามั้ง หรืออาจจะเห็นเราเอาจริง ก็เลยเอ็นดูก็ได้ เราคนไทยขายนี่

ชาตินิยมก็คงมีบ้าง เขาก็เลยอุดหนุนซื้อ ก็อาจจะซื้อเพราะอย่างนี้ก็ได้

อีกอย่างอาตมาก็ขายอะไรๆ แบบนี้ เป็นที่รู้กันกว้างขวางอยู่แล้ว ไม่ช้าไม่นานก็เลยขายได้เป็นเทน้ำเทท่า ขายดี ได้กำไรวันหนึ่งตั้งหลายตังค์แน่ะ !

เวลาขายก็ร้องขายเป็นกลอนเลยนะ *"แข็งหลอดจ้า แข็งหลอด หวานเย็นเย็นจิต เย็นใจ เย็นไส้ เย็นพุง คุณป้าคุณลุง กินแล้วชื่นใจ ขี้เหนียวทำไม หลอดสิบสตังค์ แข็งหลอดมาแล้วจ้า"* ก็อุตริร้องขายไปตามประสา ก็แปลกไปอีกแบบ

ขาย "ถ่าน" ก็ขาย ธรรมดากลับจากโรงเรียน มาที่บ้านแม่ก็จัดของให้ จะเอาอะไรไปขาย ก็เชิญ บางทีขายถ่าน เข็นรถถ่านตัวดำเมี่ยมไปส่งเขา สวนกับเพื่อนบางคนที่เถลไถลกลับจากโรงเรียนยังไม่ถึงบ้าน ส่วนเรากลับมาบ้านทำงานแล้ว

เพื่อนเห็นก็ล้อเลียน บางคนเห็นเขาก็ไม่ทัก ก็ลูกผู้ดี-ลูกเจ้านายที่ถือตัวก็มี

แต่อาตมาเองตอนนั้น *"กลับรู้สึกภาคภูมิใจ ที่เราได้ทำงาน ไม่เคยนึกท้อถอยหรือถือว่า เป็นปมด้อยอะไร"*

เกาลัด-ถั่วลิสง-ขนม-ผลไม้ ก็ขาย พอตอนเย็น ก็เอาเกาลัด เอาถั่วลิสง ไปคั่วขายตรงสี่แยกที่มีคนจอแจ บางทีก็เอาผลไม้ บางทีแม่ทำขนมให้ไปขาย ก็ตั้งเหมือนหาบเร่แผงลอยข้างถนนนั่นแหละ มีพ่อค้าแม่ค้าที่ขายของกินเล่นอย่างอื่นด้วย ๗-๘ เจ้า ก็พากันมาตั้งแผงขายเป็นเจ้าๆ เรียงกันไปสองฟากถนน

รุ่นเด็กๆ ก็มีอาตมากับน้องๆ นี่แหละ แต่ก่อนรถยนต์ยังน้อยมาก มีแต่รถรับจ้างไม่กี่คัน กับรถม้าที่วิ่งรับจ้างไปมา ก็ไม่ได้กีดขวางทางอะไร

อาตมาก็มีชีวิตอย่างนี้ สนุกไปกับเพื่อนๆ ๒ ทุ่ม ๓ ทุ่ม จึงได้กลับไปนอน

เป็นกุลี แจวเรือ ก็ทำ อาตมาเป็นคนไม่ค่อย "ถือตัว" มาแต่ไหนแต่ไร ขอให้อาชีพสุจริต อาตมาทำได้ทั้งนั้น แจวเรือก็เคยแจว เป็นกุลีแบกของตามสถานีรถไฟก็ทำ ขยัน ! ว่างไม่ได้ ต้องไปรับจ้างแบกของตามสถานีรถไฟ เวลารถไฟเข้าคนมารถไฟก็มีของมาเยอะ ขนเองไม่ไหว แต่ก่อนการขนส่งยังไม่มีมาก เราก็ไปหากินได้ ๒ วิธี ๑. รับจ้างแบกของ ๒. รับจ้างพาแขกไปพักในโรงแรม เจ้าของโรงแรมเขาก็ให้เป็นค่าพาคนมาพัก ๑๐ ส.ต. บ้าง ๕๐ ส.ต. บ้าง ก็ได้สองต่อ ได้ค่านายหน้าด้วย ได้ค่าแบกของด้วย บางทีก็แบกของจากโรงแรมไปส่งสถานีรถไฟ

เป็นกุลีรับจ้าง ก็เหมือนพวกรถเข็นนี่แหละ แต่เราไม่มีรถ เราก็แบกใส่บ่าเองเลย แล้วคิดค่าจ้างเขา สลึงหนึ่ง ๕๐ ส.ต. บางวันได้สลึงหนึ่ง บางวันก็ได้ ๕๐ ส.ต. บางวันได้บาท บางวันหลายเที่ยวได้มากกว่านั้น ก็มี !

แต่ก่อนนี้ใช้เงินกันแค่ ๕ ส.ต. ๑๐ ส.ต. ตอนอาตมามากรุงเทพฯ ใหม่ๆ ยังใช้สตางค์ ๕ เป็นค่ารถรางอยู่เลย วันหนึ่งได้สลึงหนึ่งนี่ สบายล่ะ กินขนมอิ่มเลย

เราหาเงินได้เท่าไหร่ ? เราก็ใช้ของเราไป แม่ไม่เคยยุ่ง-ไม่เคยขอ-ไม่เคยให้แม่ให้แม่...ก็ไม่เอา และ แม่เองก็สนับสนุนให้ทำงาน

ตอนสงครามอินโดจีน แม่ส่งไปอยู่กับยาย ที่ อ.พิบูลมังสาหาร ก็มาเรียน ม.๓ ม.๔ ร.ร.วัดกลาง อยู่ อ.พิบูลฯ นี่นะ อาตมาตื่นตั้งแต่เช้าตี ๓ ตี ๔ ออกไปดักต้นทาง พวกชาวบ้าน-ชาวชนบทนอกๆ อำเภอ เขาจะเอาของมาขายในเมือง ในตลาด เราก็ไปดักซื้อก่อนที่ต้นทาง ไม่รู้ล่ะ อะไรราคาถูก ซื้อทั้งนั้น

ซื้อผัก-ผลไม้-กบย่าง-อึ่งอ่างย่าง ฤดูที่มีจักจั่น...ก็ซื้อจักจั่น ยิ่งไข่นี่...ชอบซื้อมาก คือ ไข่เป็ด ไข่ไก่ ซื้อมาลูกหนึ่ง ๘ - ๙ สตางค์ เราเอามาขายที่ตลาดต่อ ๑๐ สตางค์ เรารู้ราคาตลาดนี่ ก็ดักซื้อก่อนทั้งนั้น ขายของเสร็จ ประมาณโมงกว่า สองโมง ก็กลับบ้าน กินข้าว แต่งตัว รีบไปโรงเรียน โรงเรียนเข้าสามโมง

เรื่องขายของ อาตมาทำเอง ไม่มีใครบอก ตอนนั้นอยู่กับยายด้วยซ้ำ ขายของได้เงินมา เราก็ใช้ของเรา แต่คุณยายนี่ ชอบขอเอาไปเก็บ กลัวเราจะเอาเงินไปใช้หมด เราก็ไม่ค่อยอยากจะให้ ก็ต้องคอยหลบ

คุณยายบอกว่า *"เก็บไว้เองแล้วมันหาย เอามาไว้ที่ยายเถอะ"* เราก็ต้องให้

อาตมาก็คิดโน่น คิดนี่ ทำอะไรต่ออะไรสารพัดต่างๆ นานา รู้สึกสนุก ที่ได้ทำงานน่ะ ของบางอย่างขายเหลือ ก็เอามาเป็นอาหารการกินในบ้าน ทุ่นรายจ่ายในบ้าน หรือของอะไรเอาไว้นานไม่ได้ ไว้สองวันมันเน่ามันเสีย ก็เป็นอาหารการกินอยู่ในบ้านนี่แหละ ขายไม่ค่อยขาดทุนหรอก ได้กำไรส่วนมาก ก็มีบ้างที่ขาดทุน

ของไปขายที่ตลาด อาตมาขายมานับชนิดไม่ถ้วน ผ้าก็ขาย ปลาร้าก็ขาย เนื้อเค็มก็ขาย อะไรๆ ก็ขายทั้งนั้นแหละ

แม่ซื้อของมาขาย ก็ต้องช่วยแม่ขาย แล้วอาตมาก็อุตริหามาขายเองด้วย

ปลาร้า นี่ จำได้ว่า *"ปรุงแต่งขาย ดูๆ ก็เหมือนทำขี้โกง"* คือ ต้มน้ำเกลือผสมใบกระถิน มันก็ออกสีแดงๆ น้ำตาลๆ ทำให้ปลาร้าสีดูดี-ดูงาม ปลาร้าถึงมันจะฉุๆ เน่าๆ หน่อย ก็ไม่เป็นไร สีมันสวยแล้วนี่

เนื้อเค็ม *ก็ต้องต้มน้ำเกลือชุบแช่กันก่อน ให้มันชุ่มมีน้ำหนัก* แล้วค่อยเอาออกตลาดขาย ตอนซื้อมานี่เนื้อมันแห้งๆ เวลาเอาไปชั่งขายก็ต้องทำให้หนักตาชั่ง อาตมาใช้ตาชั่งที่มีลูกตุ้ม ใช้เก่ง จนรู้จักวิธีชั่งโกง เคยโกงเท่าที่ทำได้

ขายข้าวสาร *ก็มีเหลี่ยมโกง ลิตรที่ตวงขาย เผลอไม่ได้นะ ถ้าเผลอโกงเลย*

เวลาตวงก็เต็มดีเหมือนกัน คือ เวลาตวงต้องปาดหน้า เวลาจะเทก็เอามือเรานี่จุ่มลงไป มันก็ล้นออก ถ้าเผลอ เสร็จเราทุกที แต่ไว ก็มันชำนาญน่ะ !

แค่นี้ก็เอา ! แต่ก็ไม่เคยไปโกงชนิด ดื้อๆ ด้านๆ นะ มีแต่ใช้เทคนิค ใช้กลเม็ดอะไรๆ ต่างๆ อย่างนี้แหละ ซึ่งแท้ๆ มันก็เลวแย่อยู่กับโลก

ดูสิ ! "ความขี้โลภ" ของคนเรา

ถ้าไม่ตั้งหน้าตั้งตาศึกษาล้าง **"กระแสโลกีย์"**

ชาวโลกก็พากันทำอย่างนี้ ตามประสา **"กระแสโลก"** ที่มีสนามแม่เหล็กแห่ง **"โลกีย์"** อันควบแน่นจัดจ้าน จนอาบฉาบพอก **"คน"** ได้อย่างนี้

ทำให้ **"คน"** เมาไปกับโลกแห่ง **การแสวงหา ลาภ-ยศ-สรรเสริญ-โลกียสุข**

หากใครไม่ตั้งใจอย่างมุ่งมั่น และพากเพียร เพื่อออกจาก **"โลกีย์"** ชนิดมี **"สัมมาทิฏฐิ"** จริงๆ ก็ยากที่จะหลุดพ้น !

ชีวิตตอนเด็กๆ จำได้ว่า เป็นคนขยันมาแต่ไหนๆ ขยันทำโน่นทำนี่ ทำหมด เย็บปักถักร้อย ทำขนม กับข้าว แบกหาม จับกัง

จนกระทั่งเขาว่า อุตริทำ ! *"เคยอุตริเอาไข่ไก่ไปทอดทั้งลูกในกระทะ"* สนุกดีนะ กลิ้งไข่ไปมาทอดใหญ่เลย ทอดไปๆ ไข่ไก่ก็ระอุแตกทีเดียว มันก็...ระเบิดตูม...! ถูกหน้าตา แม่ร้องเสียงลั่นเลย นึกว่า *"หน้าตาจะเสียโฉม"* บังเอิญมันไม่มาก

ชีวิตที่ผ่านมาก็ทำอะไรต่ออะไร มากกว่าเด็กๆ สามัญอย่างนี้มาตลอด ตั้งแต่อายุยังไม่ถึง ๑๐ ขวบ จนกระทั่ง ๑๐ กว่าขวบ

เรียน ม. ๔ ม. ๕ ม. ๖ ยังขายถ่าน ขายอ้อย ขายปลาร้าอยู่เลย บางทีก็หาบขนมถ้วยขาย หาบห่อหมกขาย แล้วแต่แม่ทำอะไร ก็ขายอันนั้น

แม่ทำอะไรขายนี่ คนชอบ ฝีมือดี ขนมถ้วยก็ถึงกะทิ ห่อหมกก็ถึงเนื้อถึงมัน

เวลาหาบไปขาย จะต้องร้องว่า *"ขนมถ้วยแม่โฮมมาแล้วจ้า ห่อหมกแม่โฮมมาแล้วจ้า"* ทำอย่างนี้อยู่ จนกระทั่งเข้ากรุงเทพฯ

หัดค้าหัดขาย แรกๆ ได้เงินมา ก็ยังไม่ดีใจนัก แต่พอทำไปแล้ว ชักได้เงินมากขึ้น ก็ชอบเงิน ชอบลาภ อยากได้อะไรเรามีเงินก็ซื้อเองได้ เอาเงินไปซื้อของมาอวดแม่ แม่ก็ดีใจด้วย เราก็ยิ่งภูมิใจใหญ่ นึกภูมิใจว่า *"เป็นความสามารถส่วนตัวของเราเอง เราเก่ง เราอิสระ"* เราหาเงินได้เอง ดีกว่าเราไปขอเงินแม่มา แล้วเอาไปซื้อของที่เราอยากได้ อย่างนั้นมันไม่โก้ ไม่แจ๋ว เผลอๆ ก็ถูกดุ

▲ ฐานะครอบครัวดี แต่...ตำรวจตามจับ ?!?

อาตมาอยู่กับแม่ แม่ฐานะดี ค้าขายร่ำรวย ร้านใหญ่ ๓ คูหา ก็เรียกว่า *"ดังในอำเภอ"* เขารู้จักกันทั่ว ส่วนอาตมาเองก็ขยัน อยากทำงาน รู้สึกสนุก

ถ้าว่ากันจริงๆ แล้วนะ แม่นี่ ใครๆ เขาเรียกกัน **"คุณนาย"**

แต่เจ้าลูกชาย *"ไปเป็นกุลีแบกของรับจ้าง"* แม่ก็ไม่ว่าเลยสักคำ สนับสนุนด้วย บอก...ดี...ทำ ! ผู้มี **"วรรณะ"** ในหัวใจเขาก็รู้สึกกัน อาตมาไม่รู้สึกเลยนะ

ในเรื่องของการทำมาหากิน จะคิดจะนึกจะขยันทำโน่นทำนี่ อาตมาก็คิดทำเอง ไม่มีใครบอกใครสอน แม้ใครๆ จะว่า *"งานต่ำ ไม่ขายหน้าหรือ ?"*

อาตมาก็ไม่เห็นว่า *"ต่ำ...ตรงไหน ?"* ขายถ่าน เป็นกุลีแบกของ ก็ไม่ใช่งานต่ำ ไม่เห็นต้องอายขายหน้าเลย ไม่ได้ไปทำชั่ว-ทำทุจริตนี่

▲ ข้า กับ คุณแม่บุญโฮม

▲ คุณยาย (ประภาวดี) กับ บัวบูชา (แอ๊ต) ลูกหลานของคุณยาย

▲ แฝด ๔ รูปนี้ฝีมือเพื่อนถ่าย

จักรยานคันนี้แหละ ที่ถีบป่อไปป่อมา ▶
แถวหน้าโรงเรียนหญิง จนตก ม. ๖

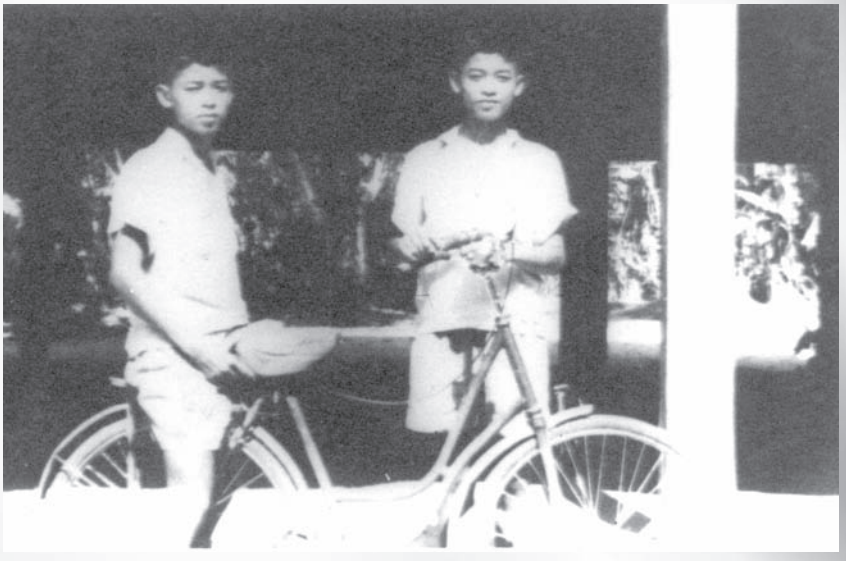

ภาพนี้ไม่ใช่ภาพคู่แฝด แต่เพื่อนผู้ถ่ายภาพให้ เขาถ่ายเก่ง เลยถ่ายให้เป็นแฝด

ขายถ่าน แบกของ เป็นงานสุจริต ก็คิดทำเอง ทำมาตั้งแต่เด็ก แม่ไม่ได้สอน ไม่ได้บอก แต่ก็ไม่ห้าม เห็นเป็นเรื่องดี สนับสนุนให้ทำด้วย ทำจนเกือบถูกจับ

เคยมีเรื่องมีราวอยู่คราวหนึ่ง อาตมาไปสถานีรถไฟ เพื่อรับจ้างแบกของ แต่วันนั้นอาตมาไม่ได้งานเลย ก็เดินกลับบ้าน ขึ้นไปชั้นบนบ้านแล้ว แต่ยังไม่เข้านอน ไปหยอกล้อเล่นกันอยู่กับน้องบัวบูชาและคุณยาย ที่เตียงนอนของคุณยายนั่นแหละ

คือ **"บัวบูชา"** นี่ เขานอนกับคุณยาย คุณยายรักมาก จนป็น **"ลูกหล่า"** ของคุณยายกันทีเดียว แล้วเขาก็ใช้คำแทนตัวกับคุณยายว่า **"ลูกหล่า"** ติดปาก

อาตมาหยอกล้อกันเล่นอยู่ดีๆ แม่ก็ร้องเรียกอาตมา กระหึดกระหอบจากข้างล่าง ขึ้นมาชั้นบน เห็นอาตมาเล่นอยู่กับ น้อง ก็รีบตรงรี่เข้ามาหา

พูดเสียงดังว่า *"มานี่ๆ ลงไปให้ตำรวจเขาดูซิ ! เขาหาว่า ลูกไปรับแบกชะลอมไหมของเขาจากสถานีรถไฟ แล้วก็เชิดเอาของเขาหนีมา"*

พลางดึงตัวอาตมาจากข้างบนบ้าน ลงมาชั้นล่าง ไปหน้าร้าน

ตอนนั้นดึกหลายทุ่ม ปิดร้านหยุดขายของกันแล้ว

ตำรวจคนนั้น เป็นเจ้าของชะลอมไหมด้วย มาจากต่างจังหวัด นั่งรถไฟเที่ยวค่ำนั้น ชะลอมไหมของเขาถูกเด็กคนไหนไม่รู้ แบกเชิดหนีไป !

เขาก็ออกสืบ-ตามหา แล้วไปถามใคร-ก็ไม่รู้

คนนั้นก็บอกว่า *"อาตมานี่แหละ เป็นเด็กกุลีแบกของรับจ้างที่สถานีรถไฟ"*

และแถมยืนยันด้วยว่า *"วันนี้ก็เห็นอาตมาไปรับจ้างที่สถานี"*

ที่จริงวันนั้น เมื่อไม่ได้งาน อาตมาก็เดินตุปัดตุเป๋กลับบ้าน ขณะกลับกลางทางอาตมาก็เห็นสิบตำรวจโทคนนี้เหมือนกัน เห็นแกเดินตกท้องร่องหน้าร้านห้องแถวตรงหัวถนน แต่แกไม่เจ็บอะไร อาตมายังขำที่เห็นแกตกท้องร่องเลย

แต่อาตมาไม่รู้หรอกว่า *"แกถูกคนเชิดชะลอมไหม"*

อาตมากลับมาถึงบ้านพักใหญ่ แกจึงได้ตามมาเคาะประตูร้าน

แม่ก็ตกใจเปิดประตูออกมาพบ แล้วก็ถาม *"เรื่องอะไรกัน ?"*

แกก็ถามหาชื่ออาตมาเลยนะ รีบบอกทันทีว่า *"เด็กที่บ้านนี้ ไปรับจ้างแบกของ แล้วพาชะลอมไหมของผมเชิดไป มีคนยืนยัน เขาอยู่ไหม เอาตัวมาให้ผม"*

เขาก็บอกหมด วันนี้ไป มีคนเห็นยืนยัน

แม่ก็ไหวทันบอกว่า *"ไม่รู้นะ ฉันไม่เห็นลูก ลูกบ้านนี้เคยไปแบกหามหากินสุจริต ก็ไม่ได้ห้ามอะไร ไปหรือเปล่าก็ไม่รู้"* เขาก็คงงงๆ นึกอยู่บ้างเหมือนกันว่า

"ฐานะดีอย่างนี้ คงไม่ใช่มั้ง !" แต่มีคนบอกเขามาอีกที

แม่จึงได้ร้องเรียกถามหาอาตมาอยู่หรือเปล่า ?

ยายก็ตะโกนตอบลงมาว่า *"อะไรกัน ? ก็เล่นอยู่กับน้องข้างบน"*

แล้วแม่ก็เลยวิ่งขึ้นไปข้างบนบ้าน ตามที่เล่าให้ฟัง

พอลงมาข้างล่างหน้าร้าน แม่ก็จับตัวอาตมา ดันตัวไปให้สิบตำรวจโทคนนั้นดูตัว พลางพูดว่า *"นี่ไงลูกชายฉัน นอนเล่นอยู่กับน้องข้างบนบ้าน ไม่ได้ไปไหน ? ที่คุณว่า ไปเชิดของอะไรของคุณน่ะ ดูซิ ! ใช่ไหมนี่ ?"*

ตำรวจคนนั้น อาจจะพอจำเด็กที่เชิดชะลอมไหมไปได้อยู่บ้าง พอเห็นอาตมาคงไม่เหมือนเด็กคนนั้น และอีกอย่างเขาคงเห็นร้านของแม่ ซึ่งเป็นร้านห้องแถวใหญ่ ๓ คูหา ข้างหลังยังเป็นโรงงานเย็บผ้าเครื่องแบบทหาร ที่แม่ไปประมูลรับจ้างเย็บ จากกรมทหาร

ร้านใหญ่ขนาดนั้น เขาก็รู้สึกไม่น่าเชื่อว่า *"ลูกชายเจ้าของร้านนี้ จะเป็นโจร"*

เรื่องก็เลยง่ายเข้า เขาก็ขอโทษแม่อาตมา !

แม่อาตมาคงจะเสียความรู้สึก ที่ลูกชายถูกตู่ว่า *"เป็นโจร"*

ก็เลยพูดออกไปว่า *"นี่คุณเป็นตำรวจด้วยนะ จะหาว่าใครเป็นโจร ก็น่าจะดูหน้าดูหลังบ้าง ฉันส่งเสริมให้ลูกทำงาน ให้ขยัน แม้จะเป็นกุลีก็ตาม ก็ไม่ให้ดูถูกงาน แต่น่าจะใช้สามัญสำนึกบ้างว่า ลูกบ้านนี้จะไปทำชั่วถึงขนาดนั้นได้หรือ ?"*

ตำรวจคนนั้น รู้สึกตัว *"รีบขอโทษขอโพยยกใหญ่"*

อาตมาเห็นแล้ว ก็ยังสงสารเขาเหมือนกัน

หลังจากตำรวจนั้นไปแล้ว แม่ก็มาถามอาตมาว่า *"วันนี้ไปหรือเปล่า ?"*

อาตมาก็ว่า *"ไป แต่ไม่ได้งานเลย มือเปล่า ไม่ได้สักสตางค์ เดินกลับมายังเห็นเจ้าหมอนี่ตกท้องร่องเลย"* เป็นเหตุการณ์ที่จำได้แม่น

"เกือบไหมล่ะ...เกือบซวยไม่เข้าเรื่อง ! หวิดต้องขึ้นโรงพัก...ถูกสอบสวน !"

▲ พ่อ กับ แม่

แม่หาเงินเก่ง ค้าขายเก่ง แต่ตอนหลังมาแม่ป่วยเป็นวัณโรค ก็เลยทรุด และก็เป็นจังหวะชีวิตอย่างไรก็ไม่รู้ ถูกโกง มีบ้าน มีร้านค้า ร้านขาย มีทั้งร้านตัดผม ให้เขาเช่า ถูกโกงมันทั้งร้านเลย แพ้คดีความด้วย ทั้งๆ ที่เป็นของเราจริงๆ

อาตมาก็ยิ่งกว่ารู้ว่า *“เป็นของแม่อาตมาเองจริงๆ ด้วย”*

ถูกโกงยังไม่พอ พ่อเป็นทหารกลับมาจากสนามรบ ไปได้ของดีมา ติดเหล้า !! ก็หัวหน้าครอบครัวเป็นคนติดเหล้า ทุกคนก็คงจะใช้สามัญสำนึกนึกเดาเอาก็ได้ว่า *“สภาพภายในครอบครัวจะเป็นยังไง”* แม่ก็ต้องกลายเป็นตัวหลักของครอบครัวไป

อาตมาขอเล่าถึงความจริงให้ครบๆ ก็แล้วกัน ที่จริงก็ไม่ค่อยอยากจะพูดเท่าไหร่ แต่ที่เล่าให้ฟังนี้ ไม่ใช่ไม่สะดุดใจที่จะพูดถึงความไม่ค่อยดีของพ่อ เมื่อจะเล่าประวัติก็ต้องพูดความจริง อาตมาในฐานะลูกก็ต้องขออโหสิอย่างยิ่งจริงๆ คือ *“พ่อนี่ เมื่อเอาแต่เมา ก็เอาภาระสำคัญไม่ได้”* แม่จึงเป็นเรี่ยวเป็นแรงของครอบครัว

แต่พ่อกับแม่ มีสังคมศาสตร์ ในเรื่องครอบครัวที่ดี ไม่เคยทะเลาะกันให้ลูกเห็นเลย อาตมาไม่เคยเห็นพ่อแม่ทะเลาะกัน *“แต่มันต้องมีเรื่องกันหนักพอสมควรแน่ คนเราถ้าไม่ทะเลาะกัน แล้วจะไปหย่ากันทำไม ?”*

พ่อหย่ากับแม่ ไม่เคยมีเรื่องผู้หญิงเลย หย่าที ก็แบ่งสมบัติคนละครึ่งทีหนึ่งทั้งๆ ที่แม่เป็นคนหา พ่อก็ขอแบ่งครึ่งทุกทีนะ *“อ้าว...! ไม่นานกลับมาอีกแล้ว มาดีกันแล้ว”* อยู่ไปๆ ก็มีลูกมีเต้าต่อไปอีก แล้วก็หย่ากันอีก แบ่งสมบัติอีก

เวลาหย่ากันก็หย่ากันเงียบๆ แทบจะไม่มีใครรู้ บางครั้งน้องๆ บางคนก็ไม่รู้ด้วยซ้ำว่า *“พ่อกับแม่หย่ากัน”* มีแต่สงสัยว่า *“พ่อหายไปไหนตั้งนานพักใหญ่”*

เท่าที่จำได้ เริ่มหย่าครั้งแรก ก็หลังจากพ่อกลับมาจากสนามรบ หย่าไปแล้ว ก็กลับมาคืนดีกับแม่อีก เป็นอย่างนี้แล้วๆ เล่าๆ หย่ากันถึง ๓ ครั้ง ๓ คราพวกเราอยู่กับแม่หมด ไม่มีใครไปกับพ่อสักคนเดียว สักครั้งเดียว !

พวกอาตมา จึงไม่มีใครพูดถึงพ่อเท่าไหร่ ? พูดถึงก็ต้องพูดอย่างนี้ !

ก็ไม่อยากจะพูดถึง เพราะเราก็ต้องกตัญญูใช่ไหม ?

พูดแล้วมันเชิงไม่ดี คือ *พ่อไม่ได้สร้าง “วีรกรรม” อะไรให้ลูกๆ ได้ประทับใจ* มีแต่ข่าวว่า *“ใจดี กินเหล้าแล้วก็แจกเงิน มีเท่าไหร่ก็แจก”*

แบ่งสมบัติไปเท่าไหร่ๆ ก็หมด ที่ดินแม่ซื้อไว้หลายต่อหลายแห่ง เฉพาะตรงที่ **“ร้านบัวบูชา”** อยู่ขณะนี้ ตั้งแต่หัวถนนรวมที่ที่เป็นตึกของคนอื่นอยู่ขณะนี้ด้วย ที่ดินตรงนี้ ก็เป็นของแม่ทั้งหมด เป็นที่ผืนเดียวกัน

หัวถนนสายหน้าร้านมาจนสุดถนน ถึงศาลเจ้าถนนใหญ่ฝั่งนี้ ที่ทั้งหมดเฉพาะฝั่งทางด้าน **“ร้านบัวบูชา”** นะ ตั้งแต่หัวถนนใหญ่ทางโน้น ถึงสุดต่อถนนใหญ่ทางนี้ นั่นแหละยาวไปสุดทางโน้น สุดหน้าถนนเลย ที่ดินที่แม่ซื้อไว้ไม่ใช่น้อยๆ

▲ คุณแม่บุญโฮม ๒๗ ส.ค. ๙๕
เมื่อคราที่หวิดตาย ก็เหลือสภาพดั่งนี้แล

▲ งานศพคุณแม่บุญโฮม รักพงษ์ พ.ศ. ๒๔๙๘
คุณลุงเพ็ง, คุณลุงหมอสุรินทร์, คุณป้าสัมฉัน, ด.ช.ฟ้า, คุณยาย, คุณพ่อเฉย (ยืนกลาง), ดช.ด้าว, พี่มะลิ (ลูกลุงกุ), ด.ญ.บัวบูชา, คุณลุงกุ, คุณลุงจูม

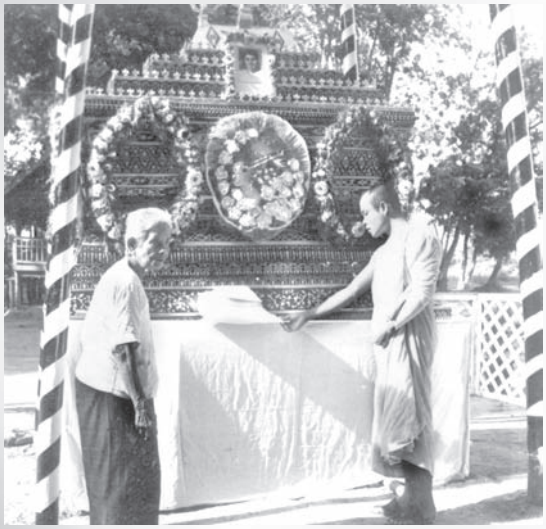

งานศพคุณแม่บุญโฮม
พ.ศ. ๒๔๙๘

เดี๋ยวนี้เป็นตึกเป็นร้านค้าเต็มไปหมด แต่ก่อนเป็นผืนดินเปล่าๆ มีต้นไทรใหญ่อยู่ต้นหนึ่ง แม่ยังเคยเอาครั่งมาเลี้ยงบนต้นไทรต้นนี้เลย นอกนั้นก็ต้นไม้เล็กๆ น้อยๆ ส่วนมากเป็นที่โล่งๆ แม่พาปลูกถั่วลิสง-ปลูกมัน ในที่ผืนนี้ เราเด็กๆ ยังจำได้ ขุดถั่ว-ขุดมันกันสนุก แม่ซื้อร้านซื้อตึกอะไรๆ อีก สุดท้ายก็หมด !

แม่ถูกหาเรื่องอยู่ตอนหนึ่ง ก็คือ ตอนที่พ่อไปสงครามนั่นแหละ พอดีแม่ตั้งท้องบัวบูชา แล้วก็มีผู้ชายมาจีบแม่เป็นทหารอากาศยศอะไรไม่รู้ พ่อก็หาว่า *"บัวบูชานี้ไม่ใช่ลูก"* ก็มีเรื่องระหองระแหงอะไรกันก็ไม่รู้ตามนิยายเขา ก็มีอยู่เท่านั้น

จะเพราะเรื่องนี้หรือเปล่า ก็ไม่รู้ ! *เราไม่รู้จริงๆ ว่า เขาหย่ากันเพราะอะไร ?*

มีเรื่องครั้งแรกหย่า ครั้งที่ ๒ หย่า หย่ากันถึง ๓ ครั้ง หย่าทีไร ต้องแบ่งสมบัติกันคนละครึ่งทุกที แล้วพ่อก็เอาไปผลาญเกลี้ยง !!! เอาไปเท่าไหร่ก็หมด !!! หายไปพักใหญ่พอหมดแล้ว พ่อก็กลับมาหาแม่อีกทุกทีเหมือนกัน มาขอคืนดีกัน

แม่ก็ไม่ว่า *"ก็คืนดีไป"* พ่อก็ยังดื่มอยู่อย่างเก่า

แล้วจะไปเหลือหรือสมบัติ และก็หมดจริงๆ ด้วย แล้วไหนจะถูกคนโกงอีก

บั้นปลายชีวิตของแม่ จึงอยู่ในฐานะเรียกได้ว่า **"จน"**

แต่เมื่อหย่ากันครั้งสุดท้าย แล้วกลับมา พ่อก็ยังดีนะ กลับมาตายรัง !

ตอนหลังนี่ แม่ไม่ค่อยแข็งแรง จะเป็นเพราะอะไรก็ไม่รู้ คงทำงานหนัก ลูกก็มีหลายคน อาจจะตรอมใจด้วยก็ได้นะแม่ อาตมาเดาเล่นๆ หรอกนะ

สุดท้าย แม่ก็ไม่สบายเป็นโรคปอด เป็นทีบี (วัณโรค) รักษาอยู่ตั้งหลายปี

เมื่อแม่มีพี่ชายเป็นหมอ คือ คุณลุง คุณลุงก็เอาน้องสาวของท่านไปดูแลอยู่นานหลายปี เอาไปรักษาที่โรงพยาบาล ที่คุณลุงเป็นผู้อำนวยการอยู่

บั้นปลายจริงๆ คุณลุงก็ส่งกลับมาให้พ่อดูแล แม่ไม่สบายก็ได้พ่อนี่แหละเป็นคนดูแลในบั้นปลายชีวิต หลายปีกว่าจะเสีย พ่อเขาเป็นคนประคบประหงม เทกระโถน เช็ดอุจจาระปัสสาวะ ทำทุกอย่าง ก็ยังนึกว่า *"พ่อจะติดทีบีด้วย"*

แต่ก็ดีนะ พ่อไม่ติดเชื้อ ท่านรักษาตัวดี และพ่อก็เฝ้าปรนนิบัติแม่ จนถึงที่สุดกระทั่งแม่สิ้นลมหายใจ น้องๆ นุ่งๆ ก็ไม่มีใครติดเชื้อ เพราะถูกส่งไปอยู่กับคุณลุงหมด จึงไม่มีใครติดเชื้อทีบีจากแม่เลย

แม่ตายอายุ ๔๕ อายุน้อย ตอนแม่เสียชีวิตอาตมาไปเรียนอยู่กรุงเทพฯ แล้วหลายปี แม่เสีย ! ทางบ้านไม่ส่งข่าวบอกให้อาตมารู้เลย

เขาทำศพกันเสร็จเรียบร้อยแล้ว ถึงได้ส่งรูปถ่ายงานศพไปให้อาตมาดู

▲ ข้า กับ คุณยาย
ข้าถ่ายเอง ๑๐ มี.ค. ๒๔๙๘

▲ คุณยาย กับ ฟ้า (ต๋อน)

▲ ๒๗ ส.ค. ๙๕

งานศพคุณยาย พ.ศ. ๒๕๐๔

▲ ประชุมเพลิง จ. ๒๔ ก.ค. ๐๔

หมดชีวิตแม่ เหลือสมบัติอยู่บ้าง พ่อเป็นผู้ดูแลจัดการ อาตมาและน้องๆ ไม่มีใครยุ่งด้วยเลย พ่อก็แบ่งขายไปเรื่อย มันก็ร่อยหรอลงๆๆ

สุดท้ายก็เหลือเพียงห้องแถว ๓ คูหา *(ร้านบัวบูชาปัจจุบัน)*

เมื่ออาตมาเรียนจบ ออกมาทำงานแล้ว อาตมาก็ขอรับน้องไปอยู่ด้วยทั้งหมด และเอาพ่อไปอยู่กรุงเทพฯ ด้วย

ธรรมดาพ่อก็เกรงใจอาตมาอยู่แล้ว พอมาอยู่กับอาตมา ก็ไม่ค่อยได้ดื่มเหล้า

อยู่ในกรุงเทพฯ กับอาตมาได้ไม่นาน ก็ขอกลับไปอยู่วารินฯ อีก ทั้งๆ ที่ ไม่มีใครแล้ว ลูกๆ ก็มาอยู่กรุงเทพฯ กับอาตมาหมดแล้ว แต่ก็ไม่ยอม หนีไปอยู่วารินฯ จนได้ ก็อยู่คนเดียวนั่นแหละ ! แล้วก็กลับไปดื่มเหล้าอีก !

สุดท้ายก็ตาย ตาย...เพราะดื่มเหล้าหนักไปนี่แหละ !

ต้องถึงขั้นผ่าตัด แต่ขึ้นเขียงผ่าตัดไม่ทัน พ่อเสียอายุ ๖๒ ปี

▲ ครอบครัวอบอุ่น

ชีวิตของอาตมา อาตมาเห็นว่า *"เป็นครอบครัวที่ดีพอได้"*

พ่อแม่ทะเลาะกัน ก็ไม่มีใครรู้ ? ไม่มีใครเห็น ?

แม่เคยตีอาตมา ๑ ครั้ง ในชีวิต เพราะอาตมาทำผิดอะไร ก็จำไม่ได้แล้ว ใช้ไม้บรรทัดตีแขน ตีไปแล้ว แม่ก็ร้องไห้ไปด้วย

น้องๆ แม่ก็ตีบ้าง แต่ก็ตีเป็นกิจจะลักษณะ ตีเมื่อทำผิด ตีอย่างมีสติรู้ๆ ตีให้รู้ว่า **"ลงโทษ"** ไม่เคยเห็นแม่ตีผัวะตีผะอย่างคนโกรธ แล้วก็ฟาดพัวะเพียะกัน แบบที่เคยเห็นแม่คนอื่นเขาตีลูก

นายชาติ เป็นคนที่ถูกตีมากที่สุด พ่อเขาจะเป็นคนตี

นอกนั้นก็มีแต่ดุว่าตามประสาพ่อแม่ และไม่เคยด่าหยาบคาย ที่บ้านไม่เคยพูดคำหยาบกัน แม้จะโกรธขนาดไหน ? ก็ไม่เคยมีใครพูดถึงขั้นหยาบ !

อาตมาเห็นครอบครัวอื่น บ้านอื่น *"เขาด่ากัน ตีกัน เตะกัน ทะเลาะกัน"*

ก็ยังนึกอยู่เลย *"ทำไมเขาทำอย่างนั้นนะ ? แล้วทำออกไปได้อย่างไร ?"*

ที่บ้านเรา *"ไม่เคยมี ไม่เคยทำ ทำไม่เป็น"*

พ่อแม่อาตมาอยู่ด้วยกัน ก็ใช้เงินกระเป๋าเดียวกัน แต่ไปรู้ว่า *"บ้านอื่นพ่อแม่เขาต่างคนต่างก็มีเงินคนละกระเป๋า เงินใครเงินมัน"*

ครอบครัวอบอุ่น

◀ คุณพ่อเฉย, พ่อท่าน

ฟ้า, ด้าว, คุณพ่อเฉย ▶

◀ พ่อ-แม่-น้องๆ ข้าถ่ายเมื่อ ๕ เม.ย. ๙๖

▲ ต๋อน ติ่ง ติ๋ง ต้อย ติ๋ม ข้าถ่าย ๙ มี.ค. ๙๘

▲ กลุ่มเด็กๆ ในบ้าน ภาพนี้ถ่ายเมื่อ ๒๒ ก.ย. ๙๖ เวลา ๑๖.๒๐ น.

▲ นี่ก็พี่ๆ น้องๆ เหมือนกัน

▲ น้องแอ๊ต, ข้า, น้องแอ๊ว

๑๐ มี.ค. ๙๕

▲ คุณยายกับบรรดาหลานๆ

ก็เลยเหมือนกับว่า *"ไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แบ่งแยกกันเหมือนไม่มีความไว้เนื้อเชื่อใจกัน ไม่มีความเป็นพ่อแม่พี่น้องกันแล้ว"* ถ้าอย่างนี้แล้วจะเป็นครอบครัวเดียวกันได้ยังไง ? เป็นหนึ่งเดียวกันแบบไหน ? ครอบครัวเราไม่เห็นเป็นอย่างนี้

ตามความเข้าใจของอาตมา *"ครอบครัว คือ ความเป็นหนึ่งเดียวกัน อะไรๆ ก็ต้องเป็นของร่วมกัน โดยเฉพาะวัตถุสมบัติ"*

พ่อแม่อาตมาไม่เคยใช้เงินคนละกระเป๋า ขนาดหย่ากันแล้ว ก็แบ่งกันออกไป กลับมาคืนดีกัน ก็มาใช้เงินกระเป๋าเดียวกันอีก

แม้แต่ครอบครัวคุณลุง-คุณป้า อาตมามาอยู่กับคุณลุง คุณลุงก็เป็นคนออกสตางค์ค่าเรียน ค่านั่น ค่านี่ ก็ลุงจ่าย ไม่ต้องแม่ กินข้าวก็กินข้าวลุง ทำงานก็ทำงานอยู่บ้านลุง ตักน้ำตักท่า เช็ดนั่น ปัดนี่ ตามประสาเด็ก

นี่คือ ความสนิทสนมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในครอบครัว แม้แต่ทรัพย์สินก็รวมกันอยู่ มีความรู้สึกอย่างนี้มาตั้งแต่เด็กๆ เป็นชีวิตที่อาตมาเจอมา

สิ่งเหล่านี้ เป็นเรื่องราวของอาตมา เป็นไปตามธรรม-ตามสัจจะ ที่เป็น-ที่มีเกิดมาก็เป็นอย่างนั้น ทุกคนก็คงต้องการครอบครัวที่อบอุ่น ครอบครัวที่สุภาพ ครอบครัวที่เรียบร้อย อย่างน้องๆ นุ่งๆ พวกนี้ อาตมาก็ไม่เคยด่า

อันนี้เป็นผลบุญที่อาตมามีมา ได้เกิดมาในกลุ่มคนตระกูลอย่างนี้

แม้ญาติโกโยติกาคนในตระกูล ก็ไม่มีใครเป็นโจรเลยในสายเลือดแท้ และไม่มีใครเป็นคนร้าย-เป็นอันธพาล อาจจะเกเรบ้างเล็กๆ น้อยๆ ก็ไม่ถึงขั้นอันธพาล

ที่ไม่ค่อยได้เรื่องได้ราว ก็มี "นายด้าว" น้องชายอาตมา ไปติดสิ่งเสพติดบ้าง

ถือว่า *"เป็นคนเลวพอสมควรระดับหนึ่งของตระกูล"*

มาอยู่ที่ปฐมอโศกคนเก่าๆ รู้จัก คือ มีคุณสมบัติหลายอย่างที่ไม่ดี

แต่ก็ไม่ได้เลวอาละวาดเกเรเกกมะเหรก เที่ยวทำความเดือดร้อนให้คนอื่นต่างๆ นานา ไม่มี ! แต่ก็เป็นความเลวที่นิสัยไม่ดีประจำตัวของเขา !

"พระพุทธเจ้า" หรือ "โพธิสัตว์มหาสัตว์" จะต้องมีแม่-มีครอบครัวที่เลือกเฟ้น สัจธรรมจะจัดสรรตามความเป็นจริง สัจจะไม่เบี้ยว-ไม่ลำเอียง

ขอให้เชื่อสัจธรรมเถอะ ! สั่งสมกุศลที่เป็นสัจธรรม แล้วกุศลสัจธรรมนั้นจะจัดสรรให้เราอย่างซื่อสัตย์สุจริต เชื่อไหม ?

ฉะนั้น อย่างเกี่ยงงอนที่จะเสียสละทำคุณค่าที่ดีเลย จะยาก-หนักหนา-สาหัส

▲ ภาพนี้ถ่ายกับเพื่อนๆ ม.๖ ๒๐ ต.ค. ๒๔๙๑ ด.ช.มงคล (รัก รักพงษ์) คือ ผู้นั่งแถวหน้าคนที่ ๒ ทอดตอก

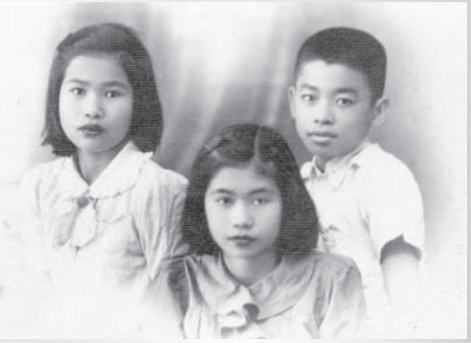

▲ ผู้ทำให้ศักดาเป็นผู้มีหัวใจรัก... และรู้จักกับความรักแรก

▲ คุณแม่บุญโฮม รักพงษ์ ๘ พ.ย. ๘๕

▲ ปี ๒๔๙๑ ขณะเรียน ม.๖ ▶

▲ ภาพสองร่าง เมื่อ ๒๔๙๒ ถ่ายโดย วิทยา เกตุศิริ

อย่างไร ? จงตัดอกตัดใจละกิเลสเถอะ ! อย่าเสียท่าเลย ไม่เช่นนั้นกิเลสจะกินตัว พ่ายแพ้กิเลส เสียเวลา ! ไหนๆ ก็มาอยู่ในหมู่แวดวง **"ชาวอโศก"** แล้ว

พวกเรา "ชาวอโศก" จะเป็นป้า-ลุง-ปู่-ย่า-ตา-ยาย เป็นใครก็ตาม อยู่ด้วยกัน กินด้วยกัน ใช้ด้วยกัน ต้องทำงานช่วยกัน เป็นครอบครัวอันหนึ่งอันเดียวกัน

อาตมาเห็นว่า *"ความเป็นหนึ่งเดียวกันอย่างนี้ เป็นความสามัคคีปรองดองของมนุษย์ เป็นความประเสริฐ เป็นความงดงาม เป็นความสุข เป็นความสงบ เป็นความสะอาด เป็นความราบรื่นชื่นบาน"*

"ความเป็นหนึ่งเดียว" จึงเป็น **"สัจธรรม"** ของมนุษย์ระดับ **"คุณธรรม"** ที่เป็น **"คุณภาพ"** เหนือชั้นทีเดียว

ในการสร้างสังคม "สาธารณโภคี" อาตมาก็คงได้เค้าเงื่อนอันนี้กระมัง ความเป็นครอบครัว เป็นภราดร เป็นญาติ เป็นพี่ เป็นน้อง เป็นมนุษย์ร่วมโลก ที่มี **"คุณภาพ"** ของ **"ความเป็นหนึ่งเดียว"** ชนิดสนิทสนมแน่นเนื้อ เป็น **"อันหนึ่งอันเดียวกัน"** อย่างลึกซึ้ง ถึงขั้นไม่ยึด-ไม่ติด **"ความเป็นของตัว-ของตน"**

"ขั้นสูงสุด" ก็เหมือนเงินก้อนเดียวกัน เป็นหนึ่งเดียวชนิดไม่แบ่ง ไม่แย่งกัน รวมเป็นกระเป๋าเดียวกันจริงๆ

"ขั้นกลาง" ก็คุณภาพลดลงมาตามลำดับ มีของเรา-ของเขาบ้าง แต่ก็ยังมีส่วนรวมกันอยู่แน่ ไม่ยึด "ของตัว-ของตน" อย่างจัดจ้าน

"ขั้นปลาย" ก็ยึดกันมากขึ้นไป ตามคุณภาพที่อ่อนจาง *(ก็จะทะเลาะกันมากขึ้น)*

เรื่องของ "เอกีภาวะ" ถึงขั้น **"สาธารณโภคี"** จึงเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่ ที่มนุษย์ทำได้ ก็แสนสุข แสนสงบสบาย

ขอให้ **"ชาวอโศก"** สร้าง **"ความเป็นหนึ่งเดียว"**

ให้เป็น **"สาธารณโภคี"** ที่มีคุณภาพสนิทเนียนแน่นในยิ่งๆ เถอะ !

▲ วัยเรียน

แม่เล่าให้ฟังว่า *"สมัยเด็กๆ มีคนชมอาตมาเสมอๆ ว่า เป็นเด็กฉลาด มีปฏิภาณ"* แต่อาตมาเองก็เห็นว่า *"ตัวเองก็ไม่ได้ฉลาดโด่งเด่นอะไร"*

แต่ถ้าตั้งใจจะให้แสดงเชิงฉลาด ก็ทำได้ทุกที เช่นว่า เรียนหนังสือนี่ ตั้งแต่

▲ ยืน:- นิยม เพ็ชศรี, จรัส บุญถูก, สุพจน์ คูณผล, เกษม ใบคำ, ฉลี อนันตศรี, เดช นามบัญญา, มงคล รักพงษ์
ครู:- วิสุทธิ์ วงค์บุญ, เทอด บุญยรัตน์ประพันธ์, ประทีป วรภัย, ครูใหญ่เข็ม พฤกษ์พิทักษ์, อาจ บัวขาว, พิชิต วิจิตรกุล, สุรศักดิ์ สุนานนท์
นั่ง:- ประเวช อมรสิน, ไพโรจน์ ไชยกาล, สมาน ชมภู, วิชัย สุวรรณญา, ไพรัตน์ มุกาวัน
เป็นนักกีฬาก็เป็น แต่ไม่เด่น ในที่นี้เด่นหน่อย ก็คือ คนยืนกลางชื่อ "เกษม ใบคำ"

ขณะเรียนอยู่ ม.๖ รร.เบ็ญจะมะมหาราช อุบลฯ เป็นหัวหน้าเชียร์หมวกสูงๆ อยู่ท่ามกลางครู-เพื่อนๆ

ป. ๑ จนกระทั่งหยุดเรียน ถ้าตั้งใจจะเรียนให้ดีๆ ก็ได้ ไม่ตั้งใจก็เลว ปีนี้สอบได้ที่ ๑ ปีหน้าสอบตกเลย ไม่ใช่ตกธรรมดาด้วยนะ สอบซ้อมได้ ๒๗ % ไม่รู้สอบยังไงก็เขียนคำตอบทุกวิชา พอสอบปลายปีคะแนนก็ไม่ถึง ๕๐ % เขาก็ให้เรียนซ้ำชั้น

แต่สอบได้ที่ ๑ ก็เยอะไม่รู้กี่ปีเหมือนกัน ปีไหนถ้าบอกว่า *"เอาดีๆ หน่อย เอาที่ ๑ ก็ได้ที่ ๑"* ปีที่แตกเนื้อหนุ่มอยู่ ม. ๕ สอบได้ที่ ๑ นะ พอ ม. ๖ ตกเลย มันเป็นอย่างนี้แหละ แต่อาตมาก็ตกชั้น ม. ๖ กับ ชั้น ม. ๘ เท่านั้น

ตอนเรียนอยู่ ม. ๕ อาตมายังสอบได้ที่ ๑ นะ ไปโรงเรียนก็เอาท็อฟฟี่ เอาขนมที่แม่ทำใส่กระป๋องไปขายให้เพื่อนๆ ในโรงเรียน ส่วนกิจกรรมตามประสาเด็กแตกเนื้อหนุ่ม ก็ทำตามที่สังคมพาทำที่เราคิดว่า *"ดีตามประสาเรา...ก็ทำ"* อย่างนั้นก็ยังสอบได้ที่ ๑ อาตมาเป็นคนไม่ขยันอ่านหนังสือเลย เรียนแล้วก็จำได้จากที่เรียนนั่นแหละ เป็นหลัก อ่านตำรานอกเวลานี่ น้อยที่สุด !!! แต่ก็สอบเอาที่ ๑ ได้

ตอนนั้น คุณลุงย้ายกลับมาเป็นนายแพทย์ประจำ ร.พ.โรคจิต จ.อุบลฯ แล้วอาตมาก็มาอยู่กับคุณลุงอีก พอ ม. ๖ คุณลุงก็ฝากเข้าเรียน ร.ร.เบ็ญจะมะมหาราช

อาตมามีเพื่อนร่วมรุ่นมาก เพราะโรงเรียนนี้ เป็นโรงเรียนประจำจังหวัด ม. ๖ มีถึง ๓ ห้อง คือ ห้อง ก-ข-ค เพื่อนรุ่น ม. ๖ จึงมาก

แม้กระนั้นอาตมาก็ยังมีเพื่อนร่วมรุ่น ม. ๖ นี้ มากเป็นพิเศษกว่าสามัญ

เพราะอาตมาเรียน ม. ๖ ถึง ๒ ปี ค่อยจบ ก็ตกซ้ำชั้นไง !

▲ โธ่ ! กีฬา...ก็แค่การละเล่น

ตอนเป็นนักเรียน อาตมาอยากเป็นนักกีฬาฟุตบอล พยายามเล่นกับเขา ก็ไม่เก่ง เล่นไม่ได้ดี ได้เป็นแค่คนคุมเส้น เวลาเขาถ่ายรูปทีม เราก็ได้ถ่ายรูปกับเขาใส่เสื้อคนคุมเส้น เป็นนักกีฬาตัวสำรองในทีม

ถ้าเราอยากจะเป็นนักกีฬา ก็ต้องขยันฝึกซ้อม ถึงจะเป็นได้ ถึงจะคล่องแคล่ว มีกำลัง มีความสามารถ ถ้ากลัวเหนื่อย ก็ไม่ได้เป็นนักกีฬาง่ายๆ หรอก

ก็มาคิดๆ ดู *"เอ...! เราจะเป็นนักกีฬาอะไรดี ?"*

วิ่งดีกว่า พยายามวิ่งทีไร ไม่เข้ารอบกับเขาซักที วิ่งเร็วก็สู้เขาไม่ได้ ก็ฝึกวิ่งทน กำลังใครกำลังมัน มันน่าจะได้ ก็ฝึกซ้อมเองที่บ้าน ไม่บอกเพื่อน

ตื่นแต่เช้า ฝึกซ้อมทุกเช้าเลย วิ่งรอบสนามม้า เอาว่านอะไรไม่รู้ ลืมไปแล้ว

มาเคี้ยวๆ แล้วก็ทานวดที่น่อง บ้านอาตมาที่อยู่อุบลฯ ก็บ้านคุณลุงนั่นแหละ หนาวก็หนาว กลัวผีก็กลัวผี คือ ที่ต้นก้ามปูรอบสนามม้า มีคนผูกคอตาย

พอวิ่งผ่านตรงนั้นแล้ว ขนมันลุกชัน !! กลัวผี !!

แต่ก็วิ่ง รู้สึกว่า *"อาตมาวิ่งได้เป็นพันๆ เมตรเลยนะ"*

ตอนนั้น วิ่งทนก็มี ๕,๐๐๐ เมตร ๑๐,๐๐๐ เมตร เป็นพวกวิ่งมาราธอน รอบสนามม้า กว้างเหมือนกัน แต่วิ่งกี่รอบสนามม้าไม่รู้ เราก็พอวิ่งได้

แต่...อาตมาวิ่งไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ เมตร หรอก

วิ่งฟิตพอสมควรแล้ว คราวนี้ก็ตั้งทีมกีฬา สมัครแข่ง "กีฬาประชาชนประจำจังหวัด" ตอนนั้นอายุ ๑๔ อยู่ ม. ๖ ก็รวมกลุ่มพรรคพวกเรา ไปสมัครวิ่งทน

เขาไม่ให้ทีมพวกอาตมาสมัคร *"ทำไมเขาไม่ให้สมัคร ก็ไม่รู้นะ ?!?"*

ศึกษาธิการจังหวัด ที่เขาปลดเกษียณแล้ว เขาเป็น "ประธาน" จัดการแข่งขัน "กีฬาประชาชน" เขาไม่เอาพวกเรา ไม่เอาก็ไม่เอา ก็เลยเลิก !!!

ตั้งแต่นั้นมา ก็บอกตัวเอง *"อย่าเป็นมันเลยนักกีฬา เป็นหัวหน้าเชียร์ดีกว่า"* ก็อุตริมาเป็นหัวหน้าเชียร์ แล้วก็ไม่เหมือนใคร

ตามธรรมดานักเรียนก็นุ่งขาสั้น เราก็นุ่งกางเกงขายาว ใส่เสื้อแขนยาว แล้วก็เอากระดาษเขียว กระดาษแดง สีประจำโรงเรียนเขียวแดง ทำแถบติดข้างหน้าเลย

เอากระดาษสีมาทำเป็นไอ้โน่นไอ้นี่ ทำหมวกทรงสูงยาวๆ เอากระบอกกระดาษแข็งมาทำสวมกับหมวกเป็นทรงสูงๆ มีพู่มีอะไรต่ออะไร ใส่ไปเชียร์อยู่ข้างหน้า

ก็เลยกลายเป็นความแปลกใหม่ ที่มีขึ้นในจังหวัด

▲ กีฬา กลายเป็นหายนะ

เรื่อง "กีฬา" มาสมัยนี้ หลงใหลกันหนักมาก กลายเป็น **"อบายมุขขุมใหญ่"** ต่อไป **"กีฬา" จะพาให้มนุษยชาติฉิบหาย** เพราะมันเป็นเรื่องเล่นๆ แต่กลับยั่วย้อมมอมเมา-ส่งเสริมให้ผู้คนลุ่มหลงเอาจริงเอาจัง ให้ค่าตีราคาจนเดี๋ยวนี้ยึดเป็น **"อาชีพ"** ค่าตัวแพงๆ และหลง **"กีฬา"** กันถึงขั้น **"หลงใหลคลั่งไคล้"** กันแล้ว

อาตมาพยายามจะ **"เตือนสติ"** ให้เขารู้ตัวกัน แต่ก็คงยาก !!!

มีคนหาว่า *"อาตมาขวางโลก"*

ที่จริงก็ "ขวาง" เพราะเป็นเรื่องที่น่าช่วยกัน "ขวาง" เอาไว้จริงๆ !

“การกีฬา” ทุกวันนี้ กำลัง **“ผลาญพร่า”** สังคมโลกอย่างกินลึก กลายเป็นการพนันและความรุนแรง แต่คนยังเข้าใจกันไม่ได้ อาตมาถูกเขม่นในเรื่องนี้มาก

นักจิตวิทยาอาจจะบอกว่า *“ที่อาตมาต่อต้านนี้ เพราะอาตมามีจิตในส่วนลึกไม่สมหวังในกีฬามาตั้งแต่สมัยเด็ก”* ตามที่อาตมาได้เล่าสู่ฟังมาแล้ว ก็ได้

แต่อาตมาขอยืนยันว่า *“อาตมาไม่ได้ชอบกีฬาจริงจังนักหรอก”* หลงเล่นไปตามเพื่อนๆ เพราะอยากเด่นอยากดังอย่างเพื่อนบ้าง

จึงไม่ใช่ความแค้นที่ไม่สมหวัง และไม่ใช่ความชิงชัง **“การกีฬา”** แน่ๆ

ในจิตส่วนลึกนั้น *“อาตมาชอบศิลปะและดนตรีมากกว่า”* กระนั้นก็ดี ศิลปะและ ดนตรี อาตมาก็เห็นว่า *“เดี๋ยวนี้ก็เลยเถิดเป็น **‘ข้าศึกแก่กุศล’** นักหนาในทุกวันนี้ ชนิดที่กู่ไม่กลับเช่นเดียวกัน”* แต่ก็ยังพอเป็น **“มงคลอันอุดม”** ได้อยู่บ้าง

ที่อาตมาต้าน **“กีฬา”** นั้น ก็เพราะเข้าใจตามประสาตนเองอย่างจริงใจจริงๆ ว่า *“การกีฬา ที่ผู้คนลุ่มหลงขนาดหนักในทุกวันนี้ ทำลายมนุษย์และสังคมมากกว่าสร้างสรร สูญเสียผลาญพร่ามากกว่างอกงาม มนุษย์และสังคมขาดทุนมากกว่ากำไร”* คนกำไรจริง นั้นคือ นายทุน และบรรดาผู้เชือดส่วนแบ่งอีกหลากหลาย

นอกนั้น “ขาดทุน” ทั้งสิ้น แม้แต่ตัวนักกีฬาเอง ที่แท้ก็แค่ “ไก่ชนตัวเก่ง” เท่านั้นแหละ เมื่อแพ้เขาก็ปละปล่อย หรือ เชือดคอลงหม้อแกง !

การเล่น หรือ กีฬา *(“กีฬา” ก็แปลว่า “การเล่น” อันคือ อบายมุข)* นั่นแหละ ที่โลกปัจจุบันนี้สนับสนุนส่งเสริมกัน เป็นงาน **“ชูหน้าชูตาประเทศ”**

แล้ว **“หลงกันทั้งโลก”** ทีเดียว ทั้งๆ ที่มีผล **“พาเสีย”** มากกว่าพาดีเป็นไหนๆ

กีฬา **“พาเสีย”** อย่าง **“ลึกซึ้งสลับซับซ้อน”** หลากหลายนัย

แต่ปัญญาชนสมัยนี้ ก็ยังคิดไม่ออก หรือ คิดออกก็แพ้กระแสเงินทอง อันเป็นพลังผลประโยชน์ และกระแสโปรโมทโฆษณาของนายทุน ที่ทำให้คน**“ลุ่มหลง”** ติด **“รสอร่อย”** ของการเล่น *(“รสอร่อย” ภาษาธรรมะเรียกว่า “อัสสาทะ”)* และ หลงเงินทอง หลงหน้าตา-ลาภ-ยศ-สรรเสริญ ที่ประโลมลงไป **“ล่อหลอก”** กันอย่างสุดๆ

ในอนาคตถ้าหลงกันหนักๆ คงจะมี ดร.วิชากอล์ฟ ดร.วิชาไพ่เผ ดร.วิชาสนุ้กเกอร์ ดร.วิชาบอล ฯลฯ จบออกมาจากมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกกันเป็นแน่

“การกีฬา” ทุกวันนี้ จึงเป็นความเสียหาย หรือ ความขาดทุนอย่างยิ่ง ไม่คุ้มกับการลงทุนเลย แต่ไม่รู้กัน หรือ รู้ก็ไม่ยอมหยุด เพราะหลงติดรสสนุกสุดมันส์

และ **"หลง"** ลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุข ที่เนื่องอยู่กับ **"การกีฬา"**

ชีวิตจึงหลงจมอยู่ใน **"โลกธรรม"** เหล่านี้ ดังที่เห็นๆ ที่มี-ที่เป็นกันอยู่ และหากยังขืน "ประโคมส่งเสริมกัน" อย่างที่ทำกันอยู่ทุกวันนี้ รับรองว่า *"จมและจมไปกับความหลงหนักยิ่งๆ ขึ้น"*

ถ้าในวิสัยทัศน์ มีแค่ว่า *"การกีฬา ทำให้เราได้รับการสรรเสริญยกย่อง จากความเก่ง ความสามารถ ในเรื่องเล่นๆ"*

แล้วเห็นว่า *"เป็นสาระ"* แล้วก็กล้าลงทุนทุ่มเท

แม้จะสูญเสีย ทั้งเวลา ทั้งแรงงานทางกาย-ทางสมอง และทั้งทุนรอนวัตถุเงินทองเท่าไหร่ ก็กล้าผลาญพร่าใช้จ่ายทำลายกัน อย่างหลงใหลได้ปลื้ม เพียงเพื่อให้ได้อวดอ้างว่า *"เราเก่ง เราหรูหรา เราอลังการยิ่งใหญ่เหนือใครๆ"* สังคมประเทศชาติ เป็นอันหวังได้ว่า *"เจริญงอกงามจัดจ้านไปกับ **'อบายมุข'** แน่นอน"*

หากต่อไป การกีฬา "เฟ้อ" หรือ คนติดยึดปรุงสร้าง **"การละเล่น"** มากไปกว่าเท่าที่มีกันในทุกวันนี้ ซึ่งก็มากเข้าขั้นเฟ้ออยู่แล้ว ถ้าหากยังหลงใหล-หลงลงทุน-หลงลงแรง-หลงเสียเวลาไปกับมัน ยิ่งกว่าที่เป็นกันอยู่ทุกวันนี้

บอกได้เลยว่า นั่นคือ ***"หายนะใหญ่ของสังคมมนุษย์ ยิ่งจะมากกว่าที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ อย่างหนักหนาสาหัส"***

▲ พรสวรรค์ (นักแต่งโคลง-กลอน-เพลง)

พอมาเรียน ม. ๗ ม. ๘ เรื่อง **"กีฬา"** ไม่เอาเลย

ตอนนั้น มีแต่...แต่งเพลง แต่งโคลง แต่งกลอน เขียนหนังสือ วาดรูป

เริ่มหัดแต่งโคลงกลอนตั้งแต่เด็กๆ ตอนเรียน ม. ๔ *(พ.ศ. ๒๔๘๙)* มีครูอยู่คนชอบแต่งโคลงแต่งกลอน ครูที่สอนกลอนสอนโคลงให้อาตมาชื่อ ***ครูทา ศรีจันทร์*** ก็เลยเริ่มหัดแต่งกลอน แต่งโคลง ๔ สุภาพ แต่งอะไรๆ เรื่อยมาตั้งแต่บัดนั้นแหละ

แล้วอาตมาก็วาดรูป ส.ค.ส. เอง เขียนโคลงกลอนอวยพรปีใหม่ใส่ใน ส.ค.ส. แล้วก็ไปขอฝากขายตามร้านที่เขาขาย ส.ค.ส. บางร้านเขาก็ไม่ยอมรับ แต่บางร้านเขาก็รับฝากขายให้ ก็ขายได้ แต่ได้ไม่กี่ตังค์หรอก *"อุ๊ย ! ได้เงินมาจากการขาย ส.ค.ส. ดีใจมาก ที่มีคนซื้อผลงานฝีมือตัวเอง"* นี่ก็เป็นอีกอย่างหนึ่งที่อาตมาทำตอนอยู่ ม. ๕ ม. ๖ ที่จริงยังเด็กนะ แค่อายุ ๑๓-๑๔ เอง

เขียนหนังสือก็เขียน เขียนทั้งนิยาย ทั้งวาดรูป ถึงขั้นออกหนังสือพิมพ์เองโน่นแน่ะ *"ใช้กระดาษฟุลสแก๊ปคัดด้วยลายมือ"*

ตอนนั้นหนังสือพิมพ์ **"เพลินจิต"** เขาดัง เราก็ออกหนังสือพิมพ์เราบ้าง ชื่อหนังสือพิมพ์ **"เริงจิต"** มีคอลัมน์ต่างๆ นามปากกาก็ใช้หลากหลายนานาชนิด ทั้งนิยายตลก นวนิยายชีวิต เรื่องรัก เรื่องโศก โคลง กลอน มีทั้งนั้นเลย

แต่งเอง คัดเอง เหมาเขียนเองหมดด้วยลายมือของเรา วาดหน้าปกเอง ทั้งเขียน ทั้งลอก ลายมือก็แสนจะไม่ดี ก็นั่งคัดไป หัวเรื่องก็เขียนเอง วาดภาพประกอบเอง วาดรูปนี่ต้องค่อยๆ ลอก แล้วมาระบายสีลงในกระดาษ ใช้กระดาษฟุลสแก๊ปทำ คือ *"เหมาทำคนเดียวทั้งเล่ม"*

เรียกว่า เป็นทั้ง บ.ก. *(บรรณาธิการ)* ทั้งเจ้าของ แล้วก็แต่งเองเสร็จหมด !

นั่งเขียน นั่งคัด ก็ดีเหมือนกัน ทำให้ลายมือเราดีขึ้น ถ้าอาตมาไม่ทำพวกนี้ลายมือเลวกว่านี้เยอะ มันดีขึ้นเพราะต้องไปคัดดีๆ ถ้าคัดไม่ดี เขาไม่อ่าน

เสร็จแล้ว...ก็ส่งให้เพื่อนๆ อ่านกัน ! ส่งไปให้เพื่อนนักเรียนหญิงอ่านกันในโรงเรียนหญิงโน่นเลย ตั้งแต่เรียนอยู่ ม. ๕ ม. ๖

อยู่ ม. ๕ อายุ ๑๓ อาตมารับอาสาเขียนจดหมายจีบผู้หญิงให้เพื่อนเชียวนะ เพื่อนอยู่ ม. ๔ เขาเขียนไม่เป็น ต้องให้อาตมาเขียนให้ ก็สำเร็จเป็นแฟนกันไป ด้วยจดหมายอาตมานี่เอง ทั้งๆ ที่อาตมาเขียนจดหมายแทนเขาทั้งหมด บางทีเจ้าตัวเขาไม่รู้ด้วยซ้ำไปว่า *"อาตมาเขียนไปว่าอย่างไร ?"* แต่สุดท้ายเขาก็เป็นคู่รักกัน

อาตมาริอ่านแต่งเพลง ตั้งแต่ยังเป็นนักเรียน ม. ๕ *(พ.ศ. ๒๔๘๙-๒๔๙๐)* อายุ ๑๓ ปี อยู่ที่บ้านวาริน แต่งเพลงก็ไม่เคยร่ำเคยเรียน มีแต่ชอบร้องเพลง ก็สังเกตเอาจากเพลงที่ร้องว่า *"มีแผนผังยังไง สัมผัสยังไง สัมพันธ์ยังไง โครงสร้างของเพลงเป็นยังไง ไม่เคยเรียนจากใคร ใช้ไหวพริบเรียนรู้หลักรู้เกณฑ์เอาเอง จากพื้นฐานก็เพียงแค่อาตมาแต่งโคลงแต่งกลอนเป็น ตามที่ได้ฝึกฝนมาตั้งแต่อายุ ๑๑-๑๒ ไง"*

ริอ่านแต่งเพลงนี้ ก็ไม่รู้ว่า *"เกิดขึ้นได้อย่างไร ?"* ริทำ มันก็ทำได้ ก็แต่งติดต่อมาเรื่อย เออ...ก็เป็นเรื่องเป็นราวกับเขาได้ ดังกับเขาได้ด้วยแน่ะ !!

จำได้ว่า *"หยิบดินสอกับกระดาษเศษๆ ของสมุดวาดเขียน ก็เอามา...ฮัมไป... แต่งไป...ร้องไป"* ออกมาเป็นเพลงแรกในชีวิต ชื่อว่า **"ผู้หลอกลวง"**

แต่งเสร็จก็เอาไปอวดเพื่อนๆ คุยใหญ่ว่า *"อั๊วแต่งนะ"* ต่อให้เพื่อนร้อง เพื่อนเขาก็ร้องกัน แต่มีเพื่อนคนหนึ่งบอกว่า *"ทีหลังเพลงลื้อแต่ง อย่าเอามาร้องเลยว่ะ*

ไม่ได้เรื่อง มันไม่เพราะ !" เราก็เสียใจมาก อุตส่าห์คุยไว้แยะ !

เท่านั้นแหละ อาตมาก็เกิดปมในหัวใจเลย จากวันนั้นมา เราก็แต่งอีกตั้งหลายเพลง แต่งเสร็จก็เอาไปต่อให้เพื่อนๆ ร้องอีกนั่นแหละ

แต่คราวนี้ ไม่ยอมเปิดเผยแล้วว่า *"เป็นเพลงเราแต่ง"* อาตมาปิดบังหมด ใช้นามปากกาแทน เพื่อนเขาก็ร้องเพลงของเราโดยที่ไม่รู้ว่า *"เป็นเพลงของเราแต่ง"*

แล้วก็แอบภูมิใจเงียบๆ ที่เพื่อนร้องเพลงเราแต่ง โดยที่เขาไม่รู้ว่า *"เราแต่ง"*

เราก็ครื้มใจ-กระหยิ่มใจไป โดยเฉพาะเจ้าเพื่อนคนที่เคยบอกว่า *"เพลงเราไม่เพราะนั่นแหละ"* เมื่อเห็นเจ้าคนนี้ร้องเพลงที่เราแต่ง เราก็ยิ่งนึกกระหยิ่มอยู่ในใจ

"เออ... เอ็งว่าเพลงข้าไม่เพราะ แต่เอ็งก็ร้องเพลงข้าแต่งแหละว้า !"

คือ อาตมาเป็นคนร่าเริง ชอบร้องเพลงตั้งแต่เด็กๆ จะเป็นหัวโจกต่อเพลง ที่เราร้องได้ให้เพื่อนๆ ก็รู้สึกโก้ ! ต้องพยายามติดตามเพลงใหม่ๆ ที่มีออกมา ให้ได้ก่อนเพื่อนๆ เพลงไหนใหม่ เราต้องได้ก่อน ร้องก่อน

เราต้องนำเขา โก้ ! ร้องได้ก่อนทุกเพลง ทำได้ก็รู้สึกว่า เขื่อง !!!

ตอนอยู่ ม. ๕ ม. ๖ ไปโรงเรียนต้องพกหนังสือเพลงไปด้วย สมุดเพลงนี่ จะมีพร้อมเสมอถือติดมือไม่ค่อยขาด มีเนื้อเพลงมากมายพร้อมจะต่อเพลงให้ได้ทันที

มีทั้งเพลงของตัวเองแต่งเองด้วย !

แต่ไม่ยอมบอกใครแล้วว่า *"เพลงไหน...? เป็นเพลงของเราแต่ง"*

แล้วเราก็ต้องเป็นคนต่อเพลงให้เพื่อนๆ ทั้งเพื่อนชาย-เพื่อนหญิง เอาไปร้อง

อาตมานี่ "เจ้าชู้ไก่แจ้" บุกกลุ่มผู้หญิง แล้วก็แต่งเพลงเล่น ต่อเพลงให้เขากุ๊กกิ๊กไปอะไรต่างๆ นานา โดยเอาเพลงเป็นสื่อ ได้เพลงใหม่มาก็ต่อเพลงให้เขา

ดึกดื่นเที่ยงคืน ไม่ค่อยได้นอนหรอก *"โน่น ! ไปอยู่บ้านสาวๆ"*

พูดคุยเก่ง แต่งเพลง ร้องเพลง เป่าเม้าท์ออร์แกน เป่าจนเก่ง เป่าให้สาวๆ ฟัง คุยให้สาวๆ สนุก แล้วนึกว่า *"สาวๆ จะมาหลงชอบ แล้วหลงรัก"*

แต่ที่จริงแล้ว ฝีมือเชิงชั้นการจีบแย่มาก ไม่มีฝีมือ-ไม่มีลวดลายเชิงชายอะไรเลย ไม่มีท่าทีคารมเชิงจีบ มีแต่สนุกสนาน เป็นมิตรสัมพันธ์กัน

มาอยู่กรุงเทพฯ เรียน ม. ๗ ม. ๘ ก็แต่งเพลง เรียนอยู่ที่ **"เพาะช่าง"** ปี ๑ ปี ๒ ก็แต่งมาเรื่อยๆ แต่งจนได้อัดแผ่นเสียงทีเดียว

เพลง **"ผู้แพ้"** เกิดฮิตขึ้นมาในตอนนั้น เพลงนี้แต่ง พ.ศ. ๒๔๙๗-๒๔๙๘

เพลง **"ผู้แพ้"** นั้น ดังมาก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘ อาตมาก็ต้องถือว่าเด็ก เพราะตอนที่เพลง **"ผู้แพ้"** ดังนั้น อาตมายังเรียนอยู่เพาะช่าง ปี ๓ อายุแค่ ๒๐-๒๑

เพลงนะดัง ไม่ใช่อาตมาดังหรอก ตอนเพลงดังนั้น อาตมายังเป็น **"ดิน"** อยู่เลย เพลงดังตั้งแต่อาตมายังเด็กด้วยซ้ำไป สมัยก่อนเพลงจะดัง ไม่ใช่เพราะค่ายเพลงช่วยโถมโฆษณาให้ดัง หรือต้องใช้วิธีโปรโมทช่วย แต่ก่อนเพลงที่ดังนี่ ดังก็เพราะเพลงเองแท้ๆ ที่ได้รับความนิยมจากประชาชนจริงๆ และร้องกันทั่วไปหมด ไม่ใช่เพลงที่ร้องกันอยู่เฉพาะกลุ่ม-เฉพาะวัยเป้าหมายอย่างสมัยนี้

แต่ก่อนนี้นักแต่งเพลงมีน้อย ใครแต่งได้นี่ ไม่ใช่เรื่องธรรมดานะ ผู้ใหญ่ที่เก่งดนตรีมีความรู้ทางเพลงทางดนตรี หรือเป็นนักร้องโด่งดัง ก็ยังทำไม่ได้เลย

ไม่เหมือนเดี๋ยวนี้ ใครๆ ก็แต่งเพลงเป็น เด็กเล็กเด็กน้อยก็แต่งกันเกร่อ เอามาร้องกันเรียกว่า "เพลง" เต็มสังคมไปหมด ทำนองที่ร้องกันนั้น ก็เรียกว่า "เพลง" เนื้อร้องที่ร้องๆ กันอยู่นั้น ก็ว่า "เพลง"

อยู่ ม. ๖ อาตมาอายุ ๑๔ ได้รู้จักกับ **"เพื่อนหญิง"** ที่เป็นเพื่อนของเพื่อนผู้หญิงที่สนิทกันอีกที เขาเรียนชั้นเดียวกัน คือ เรียน ม. ๔ ส่วนอาตมาอยู่ ม. ๖

เพื่อนหญิงคนนี้ ก็นับเป็น **"คู่รัก"** คนที่ ๑

ที่นับว่า *"เป็นคู่รัก"* ก็คือเราต่างก็รับกันแล้วว่า *"ต่างก็มีหัวใจตรงกัน คือ รักในกันและกัน"* และเป็นที่รู้กันในวงเพื่อนๆ เปิดเผยชัดเจน จึงจะเรียกว่า **"คู่รัก"**

ถ้าแค่จีบกันอยู่ แต่ยังไม่ชัดเจน ยังไม่เป็นที่เปิดเผยต่อใครๆ แน่นอนทั้ง ๒ ฝ่าย ก็ยังไม่ชื่อว่า **"คู่รัก"** จะเรียกว่า **"แค่แฟน"** ก็เรียกกันไป ซึ่งจะต่างกับคำว่า **"คู่รัก"** จึงมีนัยต่างกันด้วยประการฉะนี้

"คู่รักคนแรก" นี้ เขาก็ชอบเพลง ร้องเพลงเก่ง มีงานที่ไหน เขาก็จะเป็น **"ดารา"** ได้รับเชิญขึ้นร้องเพลงเสมอ เขาเป็น **"ดาวกีฬา"** ด้วย หน้าตาก็ถือว่าดี

คือ เป็น **"ดาว"** ที่ไอ้หนุ่มรุ่นนั้น ต่างตามจีบกันเป็นกระพรวนเชียวแหละ !

▲ นักสะสม...ภาพ (ภาพชีวิตในอดีต)

มีคนสงสัยว่า *"ทำไม ? อาตมาถึงมีรูปภาพถ่ายไว้มากมายเยอะแยะ !"*

เป็นเรื่องที่ต้องยกไว้ อาตมาไม่ได้เจตนา และไม่ได้อยู่ในตระกูลผู้ดีร่ำรวยที่จะต้องมีภาพถ่ายตั้งแต่เล็กๆ ไว้ทุกช่วงชีวิต ภาพตอนนี้งานโกนผมไฟ ตอนนี้

เมื่อโตแล้วข้าก็เที่ยวและเล่นไปตามประสา

▲ ที่สวนคำหาด ๒๒ ส.ค. ๙๓

มีรูปสะสมไว้
มากมาย

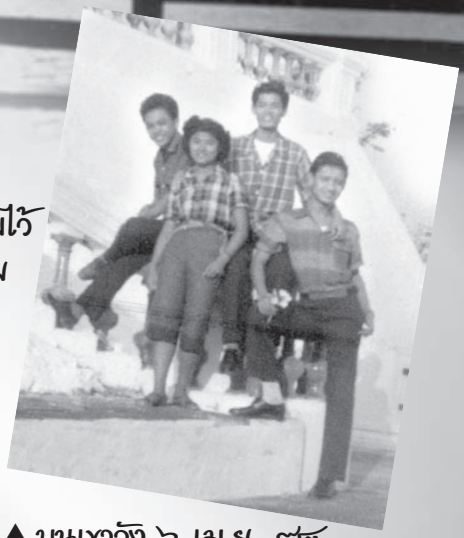

▲ บนเขาวัง ๖ เม.ย. ๙๘
ตุ๋ย (ณัฏ ศรีบุญเรือง), น้องแอ๊ว,
ข้า, ต้อ (จารึก ไกรตรวจพล)

▲ ๑๕ มี.ค. ๙๖ สุทิน นพรัตน์ ถ่าย

▲ ข้า กับ ปุกปุย ▶
ที่บ้านบุ่งแมลง ๒๖ มี.ค. ๙๖

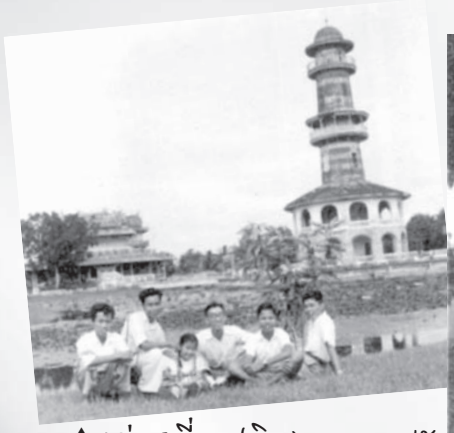

▲ กลุ่มเราที่บางปะอิน ๒๐ ต.ค. ๙๕

◀
นี่ก็กลุ่มเรา
๒๖ ต.ค. ๙๕

อายุ ๑ เดือน อาตมาไม่เคยมี ในครอบครัวไม่เคยจัดงานวันเกิด ไม่เคยทำบุญ-ทำพิธี-ทำงานเลี้ยงวันเกิด แล้วก็ถ่ายรูปไว้เป็นที่ระลึก ไม่เคยมีเลยตลอดชีวิตตั้งแต่เกิดมาจนบวช ในตระกูลก็ไม่เคยทำ รูปต่างๆ ที่มีบ้างตั้งแต่เด็กๆ ก็ถ่ายไปอย่างนั้นแหละ เล็กๆ แม่ก็ให้ไปถ่ายรูปไว้บ้างพอสมควร

คุณลุงอาตมา "ชอบถ่ายรูป" แล้วอาตมาก็ไปอยู่กับคุณลุง คุณลุงถ่ายรูปก็มีรูปอาตมาติดอยู่เรื่อยๆ ก็คุณลุงเป็นคนถ่าย ถ่ายรูปแม่คุณลุงก็ยายอาตมา คุณลุงก็ถ่ายหมด ก็มีรูปติดไปด้วยกัน อาตมาก็ไปตามเก็บเอาของคุณลุงนั่นแหละมา

คุณลุงไม่ได้ให้ แต่คุณลุงไม่รู้ คือ คุณลุงมีเยอะมาก อัดๆ ไว้

ตอนเรียนอยู่ ม. ๕ ม. ๖ อาตมาไปค้นเจอ โอ้โฮ ! รูปเยอะแยะ

อาตมาก็ริอ่านอัดรูปเอง คุณลุงมีน้ำยาอัด ไม่ได้เรียน ซนเอง เอามาอัดเอง จนไฟช้อร์ตแทบตาย อัดรูปต้องมีไฟส่องฟิล์ม ให้แสงกระทบฟิล์ม แล้วไปกระทบกระดาษอัด แล้วก็ไม่มีเครื่องมืออะไรเลยนะ ก็ต่อหลอดไฟธรรมดานี่แหละ ต่อเสร็จก็จ่อ แล้วก็จุ่มน้ำยา มือจุ่มน้ำยาก็ไหลเข้าไปในหัวปลั๊ก หัวขั้วของหลอดไฟ ไฟก็ดูดสิ ! เครื่องมือไม่มีก็อุตริคิดทำไปอย่างนั้น ก็อัดรูปออกมาได้บ้างเหมือนกัน

แม้แสงไม่พอ เราก็ให้ถูกแสงนานๆ หน่อย ก็ได้รูปออกมา

ใช้แค่หลอดไฟธรรมดา ไม่มีอุปกรณ์อะไรเลย ถ้าฟิล์มไม่พอดีกันก็อัดไม่ได้

รูปต่างๆ อาตมาก็เก็บไว้ ถ่ายรูปมาก็เก็บสะสมหมด ทำเป็นสมุดภาพเลย ใช้สมุดธรรมดานี่แหละ เอามาติดรูป เขียนบรรยายประกอบ จนโดนครูริบ

เรียนอยู่ ม. ๖ ครูไปเห็นเข้า ก็ริบ ! *"แหม ! ริบอัลบั้มรูปเราไป"*

แล้วครูคนนี้ แกก็เฮี้ยบมาก ตีนักเรียนผ่อนส่ง เพราะแกตีไม่ไหว ตีไม่ครบวันนี้ตีไว้ ๒๐ ที แล้วก็ไปตีวันอื่นต่ออีก คือ ให้โจทย์ เลข เรขาคณิต วันละ ๘๐ ข้อ ใครจะไปทำทัน แกก็ตีข้อละ ๑ ที แล้วเด็กไม่ได้ทำมาคนละกี่สิบข้อล่ะ

แกก็บอกว่า *"เอ้า...ออกมา แล้วก็หวดหน้าชั้น ของเธอเหลือกี่ที ค้างไว้เท่านี้ที"* เพราะแกตีไม่ไหว อาตมาจำได้ สมัยก่อนยังไม่มีระบบผ่อนส่งนะ

ก็รู้สึกว่า *"ครูคนนี้หัวก้าวหน้า แกตีแบบผ่อนส่งก่อนใครๆ เลย"*

ริบอัลบั้มรูปอาตมาไป จนจบ ม. ๖ แล้ว ก็ยังไม่คืน อาตมาเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ๑ ปี ปีที่ ๒ ค่อยไปขอคืน แกเก็บไว้นะ เก็บอย่างดีเรียบร้อยอยู่ในลิ้นชัก

"แหม ! เยี่ยมจริงๆ ไม่ได้ทิ้งขว้างเสียหายเลย" อาตมาจบไปตั้ง ๒ ปี ก็โตแล้วที่ไปขอคืน แกก็เปิดลิ้นชักยื่นให้ รูปก็ได้คืนมาหมด

อาตมาเป็นคนช่างเก็บมาก เก็บอะไรต่ออะไร แต่ก่อนหอบเป็นบ้าหอบฟาง หนังสือพิมพ์ก็หอบ จนนะ ข้าวไม่มีจะกิน แต่ต้องหอบสมบัติพวกนี้ใส่ลัง ไปไหนก็หอบลังไป หนังสือ นิตยสาร ต่างๆ นานา สะสม ก็เราชอบเขียนหนังสือส่งเล่มนั้นเล่มนี้ แล้วก็รับเป็นประจำด้วย ของเราเองด้วย หลักฐานด้วย ก็เก็บตะพึด

พอสร้างบ้านเป็นของตัวเอง ต้องสร้างหิ้งให้อยู่ เก็บไว้ชั้นบน ทำไซด์บอร์ดไว้ใกล้หลังคา ก็ร้อน จนกระดาษกรอบหมดเลย

หยิบขึ้นมา มันพุย-มันขู *(ภาษาอีสาน)* คือ มันยิ่งกว่ากรอบ เปราะบาง
หยิบขึ้นมามันขู คือ ร่วงกราวเลย ไม่เป็นแผ่นกระดาษ
แต่รูปพวกนี้ *(ที่นำมาลงประกอบ)* ไม่เปราะง่าย เพราะมีลิ้นชักเก็บไว้

"ฟ้า" น้องชายอาตมา ก็ชอบเล่นรูป อาตมาก็สอนให้ถ่ายรูป-อัดรูป-ขยายรูป เป็น พอมีบ้านของเราเอง ก็ทำไซด์บอร์ดในห้องส้วม ทำเป็นห้องอัดรูป

เวลาทำงาน ก็ต้องไปใช้ห้องอื่น ห้องนี้ปิดห้องส้วม **"อัดรูป"**
อัดไว้เยอะ แต่เขาก็ไม่เก็บสะสมกัน เขาก็เลยไม่มีมากเหมือนอาตมามี
อาตมาก็เลยมีรูปต่างๆ มากมายเป็นหลักฐาน
ทั้งๆ ที่ไม่ได้เป็นคนมีฐานะศักดิ์สูง ที่จะต้องมีรูปอย่างนั้น-อย่างนี้
แต่อาตมาก็มีได้ ก็เพราะอาตมาช่างเก็บสะสม !

▲ ทำบาป ! (ฆ่าสัตว์ ตัดชีวิต)

ชีวิตอาตมาไม่เคยทำบาป ที่หยาบๆ จัดๆ แรงๆ ตั้งแต่สมัยฆราวาส ฆ่าสัตว์ใหญ่ก็ไม่เคย สัตว์ใหญ่สุดที่เคย **"ฆ่า"** คือ **"ไก่"** ในชีวิตเคยฆ่าไก่ ๑ ตัว

แม่อยู่ไฟจะต้องกินไก่วันละตัว ต้มใส่เหล้า ใส่ผงยาจีน ธรรมดาพ่อเป็นคนทำ

วันนั้น พ่อไม่อยู่ ให้อาตมาทำ อาตมายังจำติดตาไม่หาย ก็ทำอย่างที่พ่อเคยทำ ขัดปีกมันเสียก่อน ถอนขนนิดหน่อยตรงคอ แล้วเอามีดเชือด ! เอาถ้วยใส่น้ำก่อน เชือดแล้วให้เลือดไก่ไหลลงไปในถ้วย เลือดไก่ก็จะเอาไว้กินอีกนั่นแหละ

"แหม...คนนี่ ตะกละจริงๆ !" พอเลือดหมด ก็โยนทิ้งมันไว้ เสร็จแล้วไปดูน้ำที่ต้มไว้ เพื่อจะลวกถอนขน หันมาอีกที *"มันเดินโก้งๆๆ ลุกขึ้นมาเดินได้ ?!?"*

ไอ๊หย่า ! อาตมายังจำได้ ฆ่ามันแล้วนะ ! ต้องจับมาเชือดอีกให้มันตาย !!
โอ๊ย...สงสาร ! จากนั้นมาไม่ยอมฆ่าอีกเลย ไม่เอาแล้ว ชีวิตนี้ฆ่าได้ตัวเดียว

มันเป็นเหตุการณ์บังคับน่ะ ไม่ไหว ไม่เคยทำร้าย หมูหมาไม่เคยฆ่า มีบ้างก็ฆ่าหอย-ปู-ปลา-แมลง-สัตว์เล็ก-สัตว์น้อย เท่านั้น

ในชีวิตอาตมาไม่เคยกินเสือ ช้างก็ไม่เคยกิน ร้ายที่สุดก็แค่กินเนื้อควาย ที่ตัวโตกว่าเพื่อน เขาว่า *"เนื้อช้างหยาบตากแห้งขายปนๆ มากับเนื้อวัวเนื้อควาย"*

เราก็ไม่รู้ได้ จริงหรือเปล่าก็ไม่รู้ แต่บอกตรงๆ ว่า *"นี่เนื้อช้าง...แล้วกิน"* อย่างนี้ไม่เคย กินแต่สัตว์เล็กๆ กินไปหมดแหละ ตามที่สังคมส่วนใหญ่เขาพากิน

อาตมาเป็นคน "อีสาน" ก็กินตะพืด กินแปลกๆ กินสารพัดสารเพ คนภาคกลางไม่กล้ากินเหมือนคนอีสานหรอก อาตมาเป็นคนอีสานเจอขี้ควายปั๊บ เอาไม้ไปปักจองไว้ก่อน เดี๋ยวแมงจีนูน แมงกุดจี่มันเข้ามามุดอยู่ในกองขี้ควาย เราก็ลงมือลุย เอามือควานเลย จับใส่ตะข้องเอามาล้างน้ำ จะกินอย่างไรล่ะ จะก้อย-จะผัด-จะคั่ว-จะแกง ก็ตามใจ ก็ล่อกันนัวกินกันทั้งนั้นล่ะ

อึ่งอ่าง กบ เขียด กิ้งก่า จิ้งจก จิ้งหรีด จิ้งโก่ง ตั๊กแตน ไม่ต้องห่วงหรอก จับกินหมด จักจั่นนี่ จับได้มันร้องแง้วๆ เอาใส่ปากมันยังร้องอยู่ในปากเลย เคี้ยวกินเฉย ก็มันไม่มีกระดูกนี่ แต่ก่อนมันไม่รู้ เขาพากิน เราก็กินตามเขาไปสารพัด

แต่อาตมาไม่เคยกินนะ กิ้งกือ แมลงสาบ ตุ๊กแก นี่ ก็ไม่เคย

พอปฏิบัติธรรมแล้วหันมากินมังสวิรัติ ก็รู้สึกสำนึกเลยว่า *"คนเรานี่โหดร้ายทั้งๆ ที่เรามีชีวิตอยู่ได้ โดยไม่ต้องไปเบียดเบียนกินเนื้อสัตว์ ให้จิตอำมหิตโหดร้าย"*

แม้เราจะไม่เป็นคนฆ่าเอง ถ้าเรายังกินอยู่ เราก็เป็นส่วน-เป็นเหตุให้เขาฆ่า

ต้องมีปัญญารู้ให้ได้ *"ไม่ฆ่าแล้วเราจะอยู่รอดได้อย่างไร ?"* ไม่ต้องไปจับปู-จับปลา-จับแมงจีนูน-จับจักจั่น-จับปลาวาฬ-จับช้าง-จับเสือ มากิน

ใครจะกินระดับไหนล่ะ ! นักกินมีหลายระดับ !

"ปากคนนี่ร้ายกาจมาก กินแหลก ร้ายยิ่งกว่าสัตว์ร้ายๆ หลายเท่า"

"ศีลข้อ ๑ อย่าฆ่าสัตว์" *แล้วทำไมเราต้องกินเนื้อสัตว์ ?* มันเกี่ยวเนื่องกันอยู่นะ **"อย่าฆ่าสัตว์"** ก็เพื่อสร้าง **"จิตเมตตา"** *(อาหารมังสวิรัติ จึงเป็นเมตตาธรรม)*

ต้องปฏิบัติฝึกฝนอบรม กาย-วาจา-ใจ ดูว่า *"จะเกิดเมตตาอย่างไร ? ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ฆ่าคน ไม่ฆ่าอะไรๆ จะไม่มีเวรานุเวร-ไม่มีภัยอย่างไร ?"*

จน **"จิตวิญญาณ"** เกิด **"ญาณปัญญา"** เห็น **"อานิสงส์"** ของการไม่ฆ่าได้จริงๆ

"คนเป็นสัตว์กินพืช" *แล้วก็ถูกหลอกให้กินเนื้อสัตว์มานาน จนไม่รู้ว่าเมื่อไร*

ก่อนรุ่นปู่-ย่า-ตา-ยาย-ทวดตั้งแต่สมัยยังเป็นคนป่าโน้นไปล่าสัตว์กินก็ถูกหลอกมานาน

สมัยยังป่าเถื่อน มีบางยุค...ก็หลงไปกินคนด้วยกัน

จนมาสำนึกได้ว่า *"มนุษย์มีจิตสูงกินกันเองไม่ได้ ก็เลยเลิก"*

ลดลงมา *"ก็ยังกินสัตว์อยู่นั่นเอง ก็ยังไม่ฉลาด ยังไม่มีปัญญา กินเนื้อสัตว์ก็ยังไม่ถูก"* พระพุทธเจ้า จึงพาเลิกกินเนื้อสัตว์ ก็เรียกว่า **"คนชั้นพัฒนา"**

เดี๋ยวนี้เรายังมีคนป่าอยู่ในเมืองเยอะแยะ ที่ยังหลงกินสัตว์อยู่ แล้วเขาก็เดือดร้อนกัน ไม่มีใจอันเย็น ไม่มีสุขภาพอันดี ได้พิสูจน์กันแล้วว่า *"แค่เราไม่กินเนื้อสัตว์เท่านั้นแหละ โรคภัยหายไปได้ตั้งหลายโรค สุขภาพดี จิตใจดี ชีวิตดี"*

▲ อุปนิสัยใจคอ

ชีวิตอาตมาหากินอยู่กับพวกกุลีแบกหาม ก็ไม่เคยมีเรื่องอะไรมากมาย ระดับคนพวกนี้ก็หยาบๆ ต่ำๆ มึงมาพาโวย ก็มีเพื่อนพวกนี้ด้วย

แต่อาตมาก็พูด 'กู-มึง' ไม่ได้ อย่างเก่งก็แค่ 'อั๊ว-ลื้อ' หรือ 'ข้า-เอ็ง' เท่านั้น

พูดหยาบกับเขาได้แค่นี้ ไม่กล้าพูดหยาบไปกว่านี้

เป็นความรู้สึกที่เข้าใจเอง อาตมาจะไม่พูด...กู ไม่พูด...มึง กับเพื่อนฝูงทุกคน ไม่เคยพูดเลยในชีวิต เขาจะพูดกับเรากู-มึงอยู่ ก็ช่างเขา ไม่ได้ถือสา

แต่เราก็ยังคงพูด อั๊ว-ลื้อ หรือ ข้า-เอ็ง อยู่นั่นเอง

เรื่องทะเลาะวิวาทกับเพื่อนฝูง ถึงขั้นชกต่อยกัน ก็เคยเหมือนกัน

ครั้งหนึ่งครั้งเดียวในชีวิต เพราะเด็กรุ่นน้อง เพื่อนของน้องสาวมาท้าชก...

"หน็อย...เด็ก ! มาท้าชกพี่ได้ไง ? ต้องชกกับมัน !"

แต่ก็ตัวเท่าๆ กันล่ะนะ ซัดกันตุบตับๆ ก็เด็กๆ อายุ ๑๐-๑๑ ขวบ ชกกันหลังบ้าน ล่อกันตะลุบตุบตับไปยังงั้นแหละ เมื่อยก็เลิกกันไปเอง ก็เท่านั้น

นอกนั้น ในชีวิตนี้ก็ไม่เคยไปชกต่อยกับใคร !

และไม่เคยถูกลูกหลง หรือ ถูกเพื่อนชก-ต่อย-ตบ-ตี ก็ไม่เคยเลยสักครั้ง !

ชีวิตอาตมาไม่เคยคิด อาฆาต-แค้น-พยาบาท ต่อสู้ทำร้ายใครให้เขาตกต่ำ

อาตมาไม่เคยมีจิตคิดร้ายอย่างนี้กับใครเลย ไม่มีวิบากเรื่องทำร้ายใคร

หรือ ถูกใครมาทำร้ายรุนแรง ให้เลือดตกยางออก ก็ไม่เคยมีในชีวิต !

อาตมาไม่ใช่คนเจ้าโทสะ *"เอะอะ...ขี้โมโห ! อะไรนิดอะไรหน่อย ก็ไม่ได้ !*

ไม่ฟังเสียงใคร ?" อาตมาเป็นคนประเภท **"โรแมนติค"** มากกว่า

เมื่อมาปฏิบัติธรรม ก็ไม่มีอะไรจะต้องละล้างในเรื่องนี้ โจทย์ของแต่ละคนไม่เหมือนกัน บางอย่างเราไม่มีเลย ไม่เป็นเลย ไม่เห็นเจอเลย

นี่เป็นบารมี ทุกคนก็ไปนึกของตัวเอง เราเคยหยาบ เคยเจอวิบาก ก็ของใครของมัน แต่ไม่ได้หมายความว่า *"คนที่มีวิบากหนักกว่า จะต้องมีฐานะบารมีต่ำกว่าเสมอไป ก็ไม่ใช่"* แต่โดยองค์รวมกว้างๆ พอได้

อาตมาเกิดมาในชีวิตนี้ ไม่เคยเจอะเจออันธพาล หยาบๆ ร้ายๆ เลวๆ มาถึงก็กระชากคอ-ชก-ตี-เตะ-ต่อย ไม่เคยเจอ ! ไม่มีวิบากจะต้องไปต่อสู้แบบหนังจีนต้องฆ่าแกงกัน ตั้งแต่เกิดมาจนถึงวันนี้ ไม่เคยมีคู่กรณีอย่างนี้ในชีวิตเลย ทั้งๆ ที่อาตมาเป็นคนพูดยียวนอารมณ์น่าดูเหมือนกัน เป็นคนอื่นนะ โดนแล้ว ถูกเตะ-ถูกถีบ-ถูกทำร้าย อาตมาก็เคยเห็นเขาตีกัน-ตบกัน-ทะเลาะกัน แต่เราไม่เคยเจอ

ถือว่า *"หลุดรอด หรือ หลุดพ้น ในวิบากสายนี้"*

ชีวิตนี้เจอะเจอแต่อันธพาลชั้นสูง...ดูสุภาพ แทบจะไม่รู้ว่า *"เป็นอันธพาล"* สังคมตื้นๆ เขาไม่เรียกว่า *"อันธพาล"* แต่แรงร้ายลึกจะเอาเราตายเหมือนกัน

แต่ก่อนอยู่วัด อาจารย์เอาเด็กมาให้ดูแล ๒-๓ คน ก็มาเป็นลูกศิษย์วัดด้วยกัน เราโตกว่า เขาก็มอบหมายให้ดูแล เป็นเด็กบ้านนอกทั้งซน-ทั้งดื้อ ไม่เอาถ่านก็ต้องดุ ดุแล้วเด็กก็หัวเราะ ดุอย่างไรก็ไม่กลัว *"เอ เด็กพวกนี้ทำไมดุสอนไม่กลัว"*

ก็ถามว่า *"ทำไมไม่กลัว ?"* เด็กๆ ก็บอกว่า *"ไม่เห็นน่ากลัวตรงไหน ?"*

ยังจำได้ไม่ลืมเลยว่า *"เอ๊ะ ! ทำไมเราดุแล้ว เด็กไม่กลัวเกรง กลับหัวเราะ"*

แต่ทุกวันนี้ ดุเก่ง ดุจริง ดุเป็น ดุเด็ดขาด แต่ก็เป็นเพียงสมมุติสัจจะ ใจจริงอาตมาไม่มีอาฆาตมาดร้าย ไม่ได้โกรธเคืองอะไร แต่ต้องดุ ก็ต้องทำเป็นดุจริงๆ

ถ้าอาตมาวางแล้ว ไม่เอาภาระแล้ว-ไม่ดุ-ไม่ว่าเลย ลงพรหมทัณฑ์แล้ว คุณจะไปชั่ว-ไปต่ำอย่างไร ? ไม่สนแล้ว อย่างนี้ยิ่งกว่าโกรธ ยิ่งกว่าดุอีก

อาตมาไม่ใช่คนขี้โกรธ ไม่เคยหาเรื่องทะเลาะใคร มาแต่เดิม

แล้วก็รู้สึกตัวว่า *"ตัวเองโกรธไม่ค่อยเป็น โกรธไม่เก่ง"*

บางเรื่องเห็นเขาโกรธกัน ก็ยังงงอยู่ว่า *"ทำไมต้องโกรธโป้งป้างขว้างปาด้วย"*

ก็นึกไม่ออกว่า *"ทำไมเส้นต้องกระตุกทำกันอย่างนั้น ?"*

อาตมาว่า *"อย่างนั้นเป็นความรุนแรง"* ในชีวิตนี้ ไม่เคยเป็น ไม่เคยทำ

สายโกรธ-พยาบาท-อาฆาต *(ภาวะผลัก)* ไม่มีในชีวิต
ใครมีตัวที่ผลักทำลาย ให้รีบล้างออกก่อน ลดละได้ชีวิตจะเบาสบายง่าย

ชีวิตอาตมา จึงไม่เคยโกรธมากๆ แล้วก็อาละวาดทำลายข้าวของ-ตบตี-เตะต่อย-ทำร้ายคน ซึ่งเป็นกรรมกิริยาไม่น่าดูอย่างคนที่มีอารมณ์โกรธ พอเห็นอะไรขวางหน้า เตะเลย แบบในหนังที่เขาแสดงกัน อาตมาไม่เคยทำ ไม่เคยมีอารมณ์โกรธรุนแรงอย่างนี้เลย คือ อารมณ์โกรธ ก็รู้จัก โกรธพี่น้องก็เคยโกรธ

แต่จะต้องทำรุนแรง แสดงกิริยากายฮึดฮัดฟัดเหวี่ยงออกไปอย่างนั้น หรือด่าทอคำหยาบๆ ในชีวิตอาตมาก็ไม่เคยเลย ระลึกย้อนไปแม้แต่เป็นเด็กๆ ก็ไม่เคย
ยิ่งไม่ใช่พี่น้องเป็นคนอื่นๆ อาตมายิ่งไม่เคยโกรธมากๆ

ถามน้องๆ อาตมา หรือ ญาติผู้ใหญ่อายุแก่ๆ ได้ทุกคน คุณป้าก็นั่งอยู่นี่ อายุ ๘๓ *(๑๖ เม.ย. ๔๓)* ป้าเลี้ยงอาตมาตั้งแต่เด็กๆ รู้นิสัยอาตมาดี เมื่อวานอาสะใภ้อายุ ๘๙ ก็มา ส่วนคุณลุง ก็เสียไปเข้าปีที่ ๓ แล้ว เสียอายุ ๙๔
อาตมามีแต่...สายรัก-สายรวบรวม *(ภาวะดูด)* มากกว่า
อาตมาจึงชอบรวบรวมหมู่กลุ่มคณะ ให้มีคนร่วมมือกันอย่างอบอุ่นสามัคคี

"คน" เป็นสัตว์สังคมโขลงใหญ่ ต้องมีวัฒนธรรม ต้องมีจิตวิญญาณ มีปัญญาเข้าใจ **"รู้รักสามัคคี"** แล้วฝึกใจของแต่ละคน ให้เป็นใจที่ดี เป็นมิตรไมตรีต่อกัน ให้เป็นใจที่ต้องประสานอยู่ร่วมกันอย่างดี จึงจะเป็นสังคมที่ดี
ความเป็นเครือญาติกัน ก็เป็นเรื่องจริงของสังคมโลกที่ดีงาม ที่คนทั้งโลกต้องพากเพียรพยายามสร้างให้เป็นจริง (โลกทั้งผองพี่น้องกัน)

ทุกวันนี้สังคมมนุษยชาติ ไม่เชื่อเรื่องกรรม-เรื่องวิบาก สังคมไปไม่รอดแล้ว
"กรรมวิบาก" ไม่ใช่สมบัติเฉพาะชาตินี้เท่านั้น อาตมาอยากให้พวกเราพิสูจน์-ตรวจสอบ-สั่งสม **"กรรมวิบาก"** เป็นเรื่องจริง กระทำลงไปแล้ว อะไรๆ ก็ลบไม่ได้ ไม่เอาก็ไม่ได้ โดยเฉพาะเรื่องชั่วๆ ติดตามทำร้ายให้โทษเราไปข้ามภพ-ข้ามชาตินะ
"พระพุทธเจ้า" จึงตรัสว่า *"ความชั่ว ไม่ทำเสียเลยดีที่สุด ดีกว่า"*
เราต้องสั่งสม **"กรรมดี"** ตามอินทรีย์พละ ตามปัญญา พยายามละเว้นชั่วประพฤติดี ฟังแล้วง่ายๆ แต่ **"ทำ"** ไม่ง่ายนะ ! ต้องฝึกหัด-อดทน-พากเพียรทำ
เช่น **"ขี้เกียจ"** กับ **"ขยัน"** รู้ทุกคน อย่างไหนดี-ไม่ดี ? แต่จะให้เป็นคน "**ขยัน**" ก็ยังทำกันไม่ค่อยได้เลย ฉะนั้นวิบากใคร วิบากมัน พากเพียรสั่งสมกันไป

▲ โกรธน้อง

เท่าที่จำได้ อาตมาโกรธ เคยทำรุนแรงที่สุดอยู่ทีหนึ่ง กับ **นายชาติ** น้องชายคนโต อาตมาใช้เท้าถีบออกไปอยู่หน้าร้าน ถึงขั้นใช้เท้าถีบออกไปเลยมีครั้งเดียว เพราะเขาทำตัวไม่เอาไหน จนรู้สึกต้องลงโทษหยาบๆ

อีกครั้งหนึ่งในชีวิต ก็คือ **"นายด้าว"** *(แต๋ม)* น้องคนนี้เกิด อาตมาเข้ามาเรียนหนังสืออยู่ในกรุงเทพฯ แล้ว พอแม่คลอดก็ส่งข่าวบอกว่า *"น้องเกิดแล้วนะ"*

อาตมาก็ตั้งชื่อส่งไปให้ ทั้งชื่อเล่น-ชื่อจริง *(แล้วน้องสุดท้องก็ตายไปก่อนเพื่อนเลย)*

"ด้าว" น้องชายคนสุดท้องนี่ ก็ดื้อมาก นิสัยเขาถ้าได้ร้องไห้แล้ว จะร้องอยู่นั่นแหละ *"ไปซุกอยู่ในห้องน้ำ ร้อง ฮือๆๆๆๆ เป็นชั่วโมงๆ"*

ไอ้ฮือๆ หนะ ! ครางให้กวนประสาท ไม่น่าตีหรือไง ? คิดดูซิ !

ยวนที่สุดเลย **"นายด้าว"** นี่ อาตมาเอามาเลี้ยงที่กรุงเทพฯ ยังเด็กอยู่นะ เรียนชั้นประถม *"ร้อง ฮือๆๆๆ"* ให้ไปโรงเรียน...ไม่ไป !

อาตมาเคยตีเขา เพราะไม่ไปโรงเรียน อาตมาเหนื่อยนะต้องเลี้ยงน้อง ๕-๖ คน คนนี้เล็กที่สุด ให้ไปโรงเรียนก็ต้องเหน็ดเหนื่อย ยังจำได้ว่า *"ดุเขา"*

อาตมาก็บอก *"พ่อไม่มี แม่ก็ไม่มีแล้วนะพี่ต้องทำงานหนักเลี้ยงน้องเหน็ดเหนื่อยนะ อยู่ในกรุงเทพฯ น้องไม่เรียนหนังสือจะทำอย่างไรล่ะ ? ก็ต้องเรียนหนังสือเพื่ออนาคต ไปโรงเรียนเอาวิชาใส่ตัว ทำไมไม่ไปเรียนหนังสือ ? ทำไมดื้อด้านไม่รู้ ?"*

เขาก็ดื้องอแงจะไม่ไปโรงเรียน จะเอาน้องไปทำงานด้วยก็ไม่ได้ บวกกับ ความตั้งใจ และหวังดีของเราแท้ๆ รู้สึกว่า *"น้องดื้อนัก ไม่รักดี"*

ก็เลยมีอาการที่ใจ จะว่า *"โกรธ ก็ไม่ใช่นัก ?"*

สำนวนอีสานเรียกอาการอย่างนี้ว่า "เหลือใจ" คือ *"มันสะท้อนสะท้านอยู่ในใจชนิดที่พ้อตนเอง"* ซึ่งมีความหมายไม่ตรงกันกับคำว่า "เหลือใจ" ของภาษากลาง

อาตมาจำได้ว่า *"ตีด้วย ไม้โปรเจคเตอร์ ไม้ฉากพลาสติก ตีฟาดลงไปที่แขนทีหนึ่ง"* อาตมาไม่เคยตีน้องเลยนะ ก่อนจะตี รู้อยู่ อารมณ์ที่ตีคน รู้สึกสงสาร แต่ว่าต้องตี ถ้าไม่ตีก็ไม่ยอมไปโรงเรียน ตีครั้งเดียวก็รู้สึกรุนแรง เหลี่ยมของไม้ฉากคงจะคม เลือดออกซิบๆ ตกใจเลย เราก็รู้สึกใจไม่ดี *"เอ๊ ! เรานี้แย่แล้ว"*

ตีน้องอยู่ครั้งเดียวในชีวิต ก็สำนึก แล้วก็ไม่เคยตีอีกเลย !

ตอนนั้นอาตมาต้องเลี้ยงน้อง เริ่มทำงานบรรจุชั้นตรีเงินเดือน ๗๕๐ บาท

ถ่ายที่บ้านเช่าถนนพิชัย

"พ่อท่าน" ในท่าสบายๆ
ห้อยพระเต็มคอเลย...

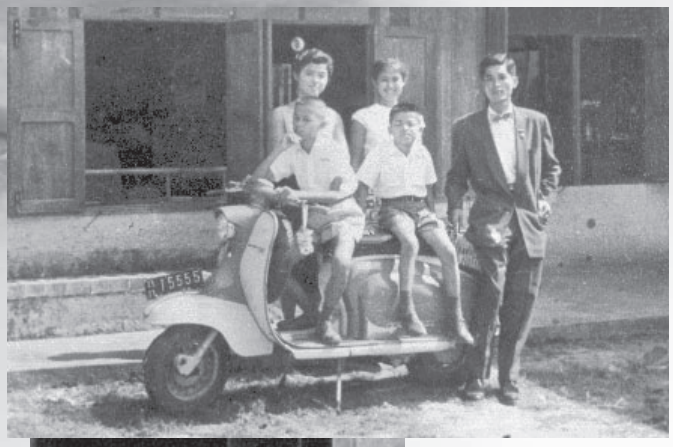

▲ น้องคนที่ ๓ บัวบูชา (แอ๊ต), น้องคนที่ ๒ กิ่งรัก (แอ๊ว)
น้องคนแถมขวาสุดนี้ "ขวัญดี" สกุลแท้ๆ คือ "รักพงษ์"
เพราะ "รักพงษ์" วงศ์วานนั้นย่อมมี

น้องคนที่ ๕ ▶
นิตยา (อิ๋)
พ.ศ. ๒๕๐๓

◀ น้องคนที่ ๖
(น้องคนสุดท้อง)
ด.ช.ด้าว (แต๋ม)
พ.ศ. ๒๕๐๒

เช่าบ้านอยู่ ก็มีน้องมาอยู่ด้วยหลายคน เฉพาะค่าเช่าบ้านก็ ๗๐๐ แล้ว

อาตมาต้องหาลำไพ่พิเศษ หาเงินทางอื่นมาให้ได้ เพื่อที่จะเลี้ยงน้อง เสียค่าเช่าบ้าน ซื้อข้าวซื้อน้ำให้กิน จ่ายค่าเล่าเรียน และอะไรอื่นๆ อีก

พ่อแม่ทุกคนเลี้ยงลูก *"กว่าลูกจะโตใช้สตางค์เป็น ก็นานหลายปี"*

แต่พี่คนโตเลี้ยงน้องๆ หลายคนนี่ *"ไม่มีเวลาเตรียมตัว หรือตั้งตัวเลย"*

น้องก็มีทันทีหลายคนอีกต่างหาก ใช้สตางค์เป็นแล้ว พอรับเลี้ยงก็ต้องจ่ายกันก้อนโตเลย น้องคนโตก็ต้องมากสุด คนรองก็รองลงไป

คนเลี้ยงน้องแทนพ่อแม่นี่ จึงหนักกว่าพ่อแม่เลี้ยงลูก

เพราะพ่อแม่ยังมีเวลาเตรียมตัว และตั้งตัวมากกว่าจริงๆ !

อาตมาเปิดเผยตัวเองให้ฟัง ก็เพราะเรื่องเหล่านี้ เกี่ยวกับความเป็น **"คน"** อาตมาก็เป็น **"คน"** อาตมาจึงเปิดเผยตัวเอง เพื่อให้รู้ว่า ***"จิตวิญญาณคน จะดี-จะเลวอย่างไร ? ก็ล้วนเกิดจากการสั่งสม"***

อยากจะย้ำว่า ***"เกิดมามีชีวิตเป็นคน ไม่ได้เกิดมาเพื่ออะไรเลย ถ้าเกิดเป็นคนแล้ว ไม่ถูกหลอก ก็ต้องมาตามหาความจริง ! เพื่อสั่งสมความดีให้ยิ่งๆ"***

▲ เคล็ดลัดตัดความโกรธ

เกี่ยวกับเรื่องของ "ความโกรธ" คงไม่มีใครเลยที่จะไม่เคยโกรธ

เด็กทารกคลอดออกมา ก็ร้อง...แง้ๆๆ ! ถ้าไม่ร้องหมอก็ต้องตีให้ร้องแง้ให้ได้ ไม่มีใครสักคนเกิดมาแล้วก็หัวเราะ ฮ่าๆๆ ออกมาเลย ไม่มีนะ !

นั่นแสดงให้เห็นถึง **"ความโกรธ"** ความไม่ชอบใจ ความทุกข์ ความไม่ยินดี อาตมาก็อยากให้สติ-ให้ความรู้-ให้ข้อคิด เกี่ยวกับ **"ความโกรธ"** ไว้

มีพุทธสุภาษิตบทหนึ่ง เป็นภาษาบาลีว่า **"โกโธ ทุมฺเมธโคจโร"**

แปลว่า **"ผู้มีอารมณ์โกรธ คือ ผู้มีปัญญาทราม"**

ถ้าแปลอย่างสำนวนอาตมา เป็นไทยตรงๆ ว่า **"ผู้มีอารมณ์โกรธ คือ ไอ้โง่ที่มีความฉลาดเลวร้าย"** โง่ที่ไปเอาความต่ำ-เลว-ทรามมาให้ตน จนตนโกรธเป็น

ฉะนั้น ผู้ใดมีอารมณ์โกรธขึ้นเมื่อไหร่ ผู้นั้นก็โง่-เลว-ต่ำ-ทรามแล้วเมื่อนั้น คือ *"ปัญญาทรามแล้ว อกุศลเจริญงอกงามไพบูลย์แล้ว"*

คิดให้ลึกนะ **"ปัญญาทราม"** หมายความว่า *"ปัญญาหรือความรู้ ไม่ได้รู้ดี*

หรือไม่ได้ฉลาดดีเลย" คือ รู้เลวๆ รู้ผิดๆ มีปัญญาที่ทำให้ตนเองเลว-ต่ำ-ทราม

อาตมาจะวิเคราะห์ให้ฟัง จะได้หาย **"โกรธ"** กันเสียที อย่าไปเป็น **"ไอ้โง่"**

เราต้องมีปัญญารู้ว่า *"อารมณ์โกรธ มีอาการ-อารมณ์-ตัวตนอย่างไร"*

ถ้าโกรธเมื่อไร ให้มีสติรู้ตัวทันทีว่า *"เราโกรธแล้วนะ ! หยุดทันที ! หยุด !"*

หัดหยุดโกรธให้ได้จริงๆ ไม่หัด...ไม่เป็น อย่าเป็นคนโง่ เพราะอารมณ์โกรธพาใจเราเป็นทุกข์ โกรธแล้วทุกข์ ถ้ายังไม่หยุด ก็ไอ้โง่อยู่นั่นแหละ !

พระพุทธเจ้า ตรัสสอนธรรมะ เพื่อให้คนพ้นทุกข์ ให้คนเลิกทุกข์

อยากหายทุกข์ อยากหมดทุกข์ ก็จงอย่าโกรธ !

การระงับ **"ความโกรธ"** ลงได้ เป็นต้นทางของการพ้นทุกข์

เมื่อได้รับผัสสะสัมผัส อย่างโน้นอย่างนี้ ทั้งทางหู-ทางตา... เขาว่า-เขาด่า-เขาทำกิริยาอาการอย่างนี้ เราไม่ชอบใจ ก็โกรธ ก็ต้องพยายามหยุดให้ได้ แล้วทำใจให้ดี-ให้เบิกบาน-ผ่องใส-ยิ้มแย้ม อย่าโกรธ-อย่าเคือง-อย่าอึดอัด-อย่าทุกข์

แล้วก็มาวิเคราะห์พิจารณาตามหาความจริง จากคำตำหนิ-ด่า-ว่าของเขา

ประเด็นที่ ๑ เราไม่ดี-ไม่ถูกจริงๆ ตามที่เขาว่ามาหรือไม่ ถ้าเราไม่ดีจริงๆ เราจะไปโกรธเขาได้หรือ ? ต้องขอบคุณเขาที่มาชี้-มาบอก-มาว่า-มาด่า ก็เราไม่ดีจริงๆ เราผิดจริงๆ เขาตำหนิเราถูกแล้ว-ดีแล้ว-ชอบแล้ว เราไม่มีสิทธิ์โกรธเลย

ประเด็นที่ ๒ เราไม่ผิดจริงๆ ต้องพยายามพิจารณาด้วยใจเป็นกลางที่สุด ไม่เข้าข้างตัวเองนะ เราถูกต้องแล้วนะ เขาด่า-ว่า-ตำหนิเราผิดๆ

เราไม่ได้เป็นอย่างที่เขาว่าเลย ก็แสดงว่า *"เขายังเข้าใจเราไม่ได้ ปัญญาเขายังไม่เห็นจริง เขายังโง่อยู่"* แล้วเราจะไปโกรธเขาทำไม ? ยิ้มให้เห็นฟัน ๓๒ ซี่เลย

ถ้าเรามีโอกาสทำความเข้าใจกันได้ ก็บอกไป-ชี้แจงไป พูดความจริงกับเขาดีๆ ไม่ต้องทะเลาะเบาะแว้งกัน ถ้าเขาไม่ฟัง ก็เลิกกัน !

ใครพิจารณาได้-คิดได้-ฝึกหัดได้อย่างนี้ **ผู้นั้นจะไม่โกรธเลย**

อาตมาแนะมาสั้นๆ แค่นี้ ก็คงจะเห็นจริงกันได้ ก็ขอสรุปว่า...

๑. ความโกรธ เป็นความทุกข์

๒. คาถาสำคัญ คือ โกรธเมื่อไร...หยุดทันที ! *(ถ้าไม่หยุด ก็คือ ไอ้โง่ ไอ้ทราม)*

๓. ถ้าเราโกรธ ทั้งๆ ที่เรา **"ผิด"** จริงๆ ความรับรู้ก็จะถูกกลบเกลื่อนไป เพราะความโกรธ เราก็เลยไม่รู้ความจริง-ไม่รู้ความผิด-ไม่รู้ความโง่ของตน ไม่ได้

แก้ไขปรับปรุงตน ก็จะเป็นคนโง่-คนผิดต่อไป และถ้ายิ่งโกรธ-ยิ่งเถียง-ยิ่งใช้ไหวพริบแก้ตัว ก็ยิ่งเลว-ยิ่งต่ำ-ยิ่งทราม ด้วยไหวพริบความฉลาดของตนเองมากเท่านั้น

๔. ถ้าเรา **"ถูก"** จะต้องไปโกรธทำไม ? โกรธให้ซวยทำไมเล่า ?

ก็ **"โกรธ"** เป็นความทุกข์นี่ เรา **"ถูก"** ยิ่งไม่โกรธ ยิ้มฟันขาว ๓๒ ซี่เลย

อาตมาอยากให้ญาติโยมได้รับ "คำพร" ในเรื่องของ **"ความโกรธ"** ขอให้ทุกคนพยายามมี**สติปัฏฐาน** มี**สติสัมปชัญญะ** รู้สึกตัวทันที หยุดโกรธทันที เป็นหลัก**สมถะ**จำหลักที่อาตมาให้ไว้เป็นกรรมฐาน-เป็นคาถาให้ขึ้นใจ แล้ว**วิปัสสนา**ใช้ปัญญาพิจารณาค้นหาความจริง ทำให้เกิดเหตุผล-เกิดความรู้-เกิดความกระจ่างเข้าใจ

ขอให้ทุกคนฝึกหัดระงับยับยั้ง **"ความโกรธ"** เลิกโกรธได้ ความเสียหายจะลดน้อยลง ชีวิตเราจะเจริญขึ้น ไม่ฉิบหาย-ไม่เสียหาย-ไม่แตกหัก-ไม่พัง-ไม่สลาย สติปัญญาจะดี กระทำการอย่างมีหลัก-มีเหตุ-มีผล-ไม่วุ่นวาย-ไม่มืดตื้อ

เราจะได้ฝึกหัดซักซ้อมจิตของเรา ให้กลายเป็นคนไม่โกรธ และได้ปฏิบัติธรรมโดยการมี **"สติปัฏฐาน"** เพลา **"ความโกรธ"** ได้จริงๆ

พยายามซึมซับรสอารมณ์จิตขณะที่ไม่มี **"ความโกรธ"** หรือขณะลด **"ความโกรธ"** ลงได้ ให้ดีๆ จะได้ลิ้มรสพิเศษสุดที่ยิ่งกว่าสุข หรือรสสุขอันสงบ (วูปสม)

ถ้าเข้าใจดีซาบซึ้งแล้ว ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ก็จงเอาความรู้นี้ไปฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ และขอให้ทุกคนสัมฤทธิผล-ได้ผล ในการประพฤติปฏิบัติธรรมเรื่องนี้

นี่เป็นศีลข้อสำคัญ หรือเป็นพรสำคัญ ที่อาตมาได้อธิบายเหตุผลแล้ว บอกวิธีการแล้ว เพื่อความพ้นทุกข์.

▲

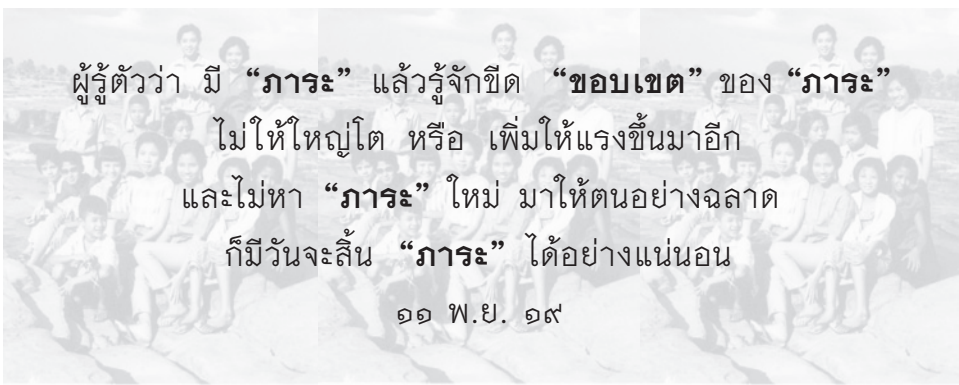

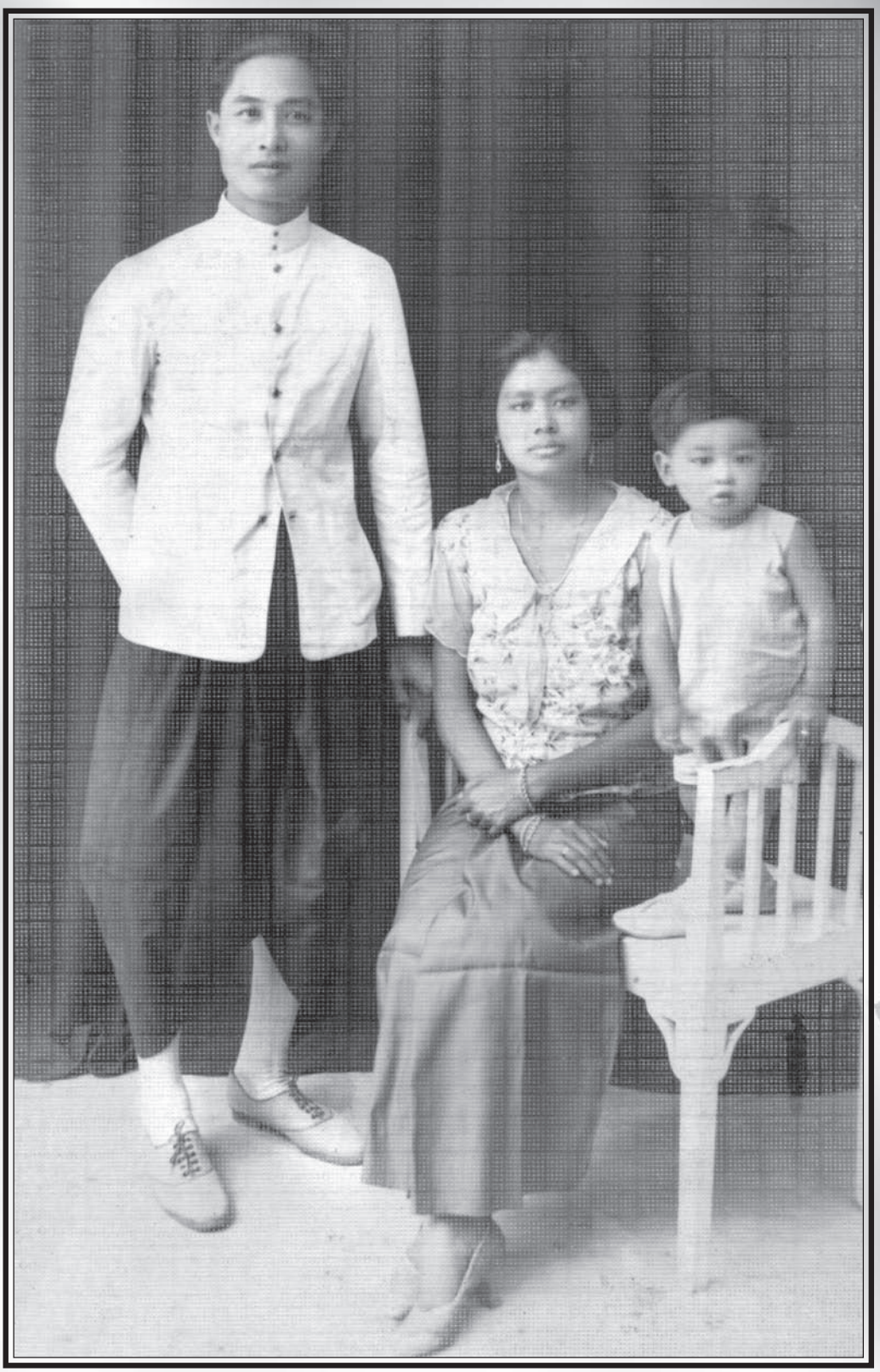

พ่อ, แม่, ข้า เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๙

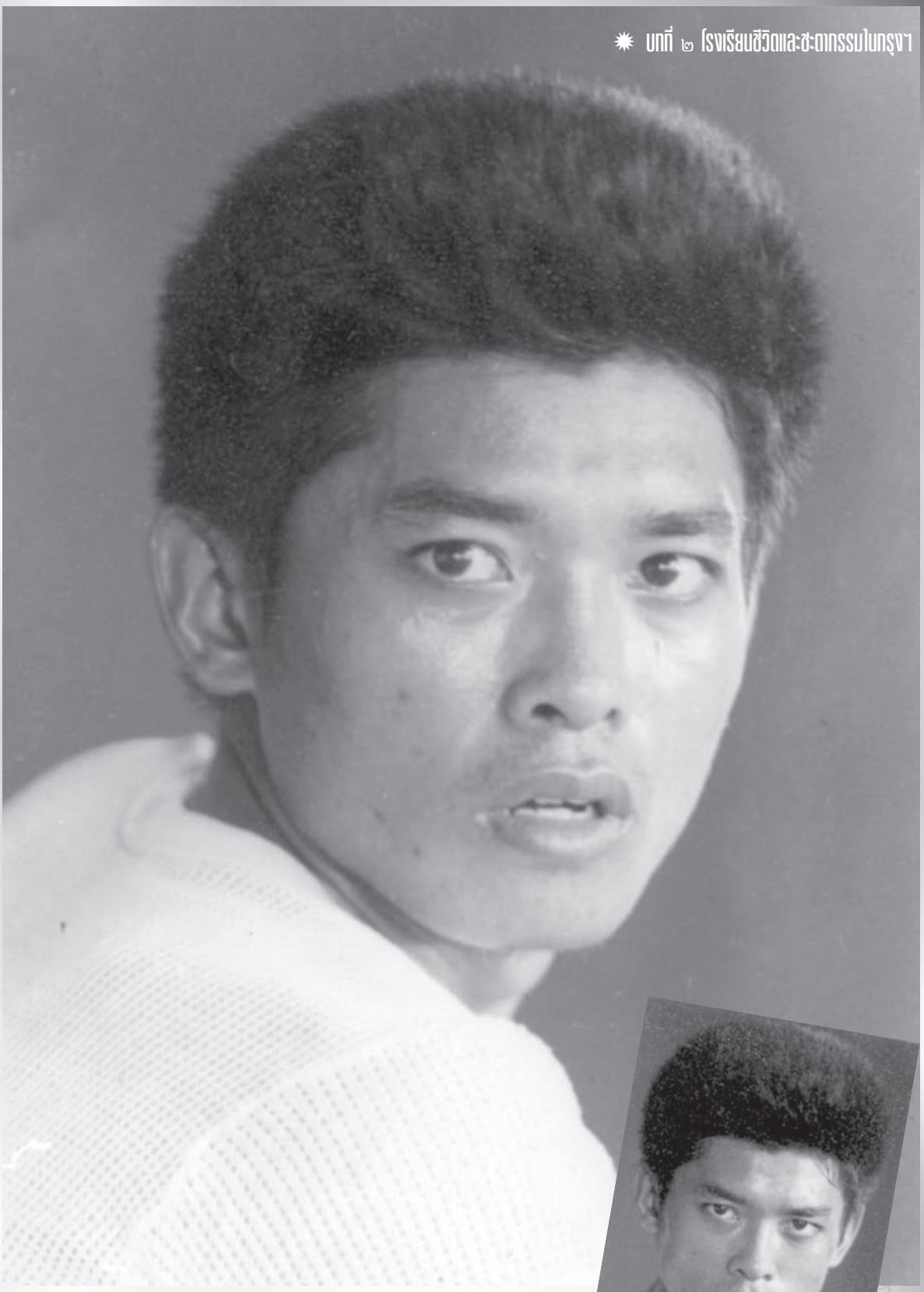

“ฮิปปี้” อย่างนี้ ท่านก็เคยเป็น
และดูเหมือนจะเป็นก่อนชาวโลกเขาจะเป็นกัน
ภาพนี้ถ่ายเมื่อ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๗

๑๐ มี.ค. ๙๘ ที่สะพานเสรีประชาธิปไตย
จ. อุบลราชธานี ยาว ๔๐๕ เมตร

▲ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๖

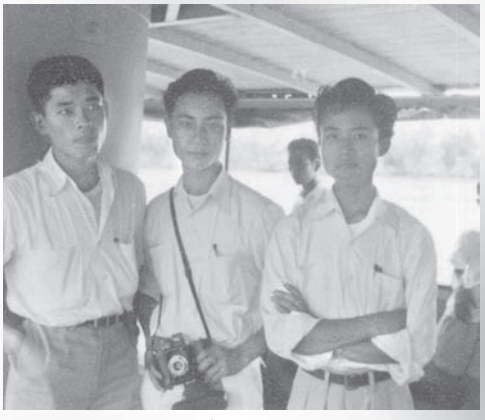

▲ ๒๖ ต.ค. ๙๕ ข้า กับ พยูน ชัตนานันท์ และ สุพจน์ สีนช่วยปราบ

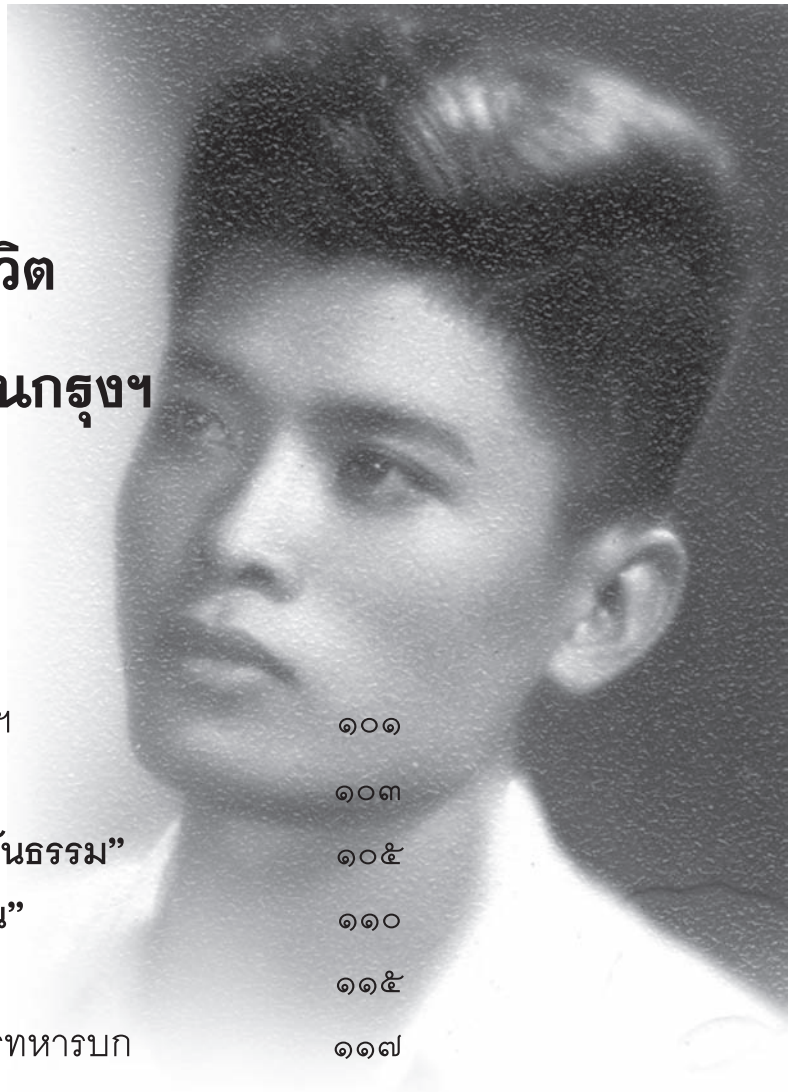

▲ ๑๔ พ.ย. ๙๕

๒. โรงเรียนชีวิต และชะตากรรมในกรุงฯ

๑. เมื่อบ้านนอกเข้ากรุงฯ ๑๐๑
๒. ลูกศิษย์วัด ๑๐๓
๓. อยู่กับ **“คุณล้วน ควันธรรม”** ๑๐๕
๔. รางวัลจาก **“คุณล้วน”** ๑๑๐
๕. ชีวิตแสนลำเค็ญ ๑๑๕
๖. หอพักบุตรข้าราชการทหารบก ๑๑๗
๗. เป็นหมอจะไหวหรือ ? ๑๒๑
๘. **“เพาะช่าง”** กับ **“เพาะกาย”** ๑๒๗
๙. **พรสวรรค์** กับ **ความใฝ่ฝัน** ๑๓๕
๑๐. พรสวรรค์ **“ดนตรีการ”** ๑๓๘
๑๑. พรสวรรค์ **“การแสดง”** ๑๓๙
๑๒. เลือดศิลปิน ๑๔๘
๑๓. โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ๑๔๙
๑๔. **“เพลงฮิต”** ติดอันดับ ๑๕๔
๑๕. เพลง **“ผู้แพ้”** ๑๖๑
๑๖. ฮีโร่เด็กๆ ชมรม **“ดรุณสาร”** ๑๖๓
๑๗. สู่วงการโลกมายา ๑๖๗

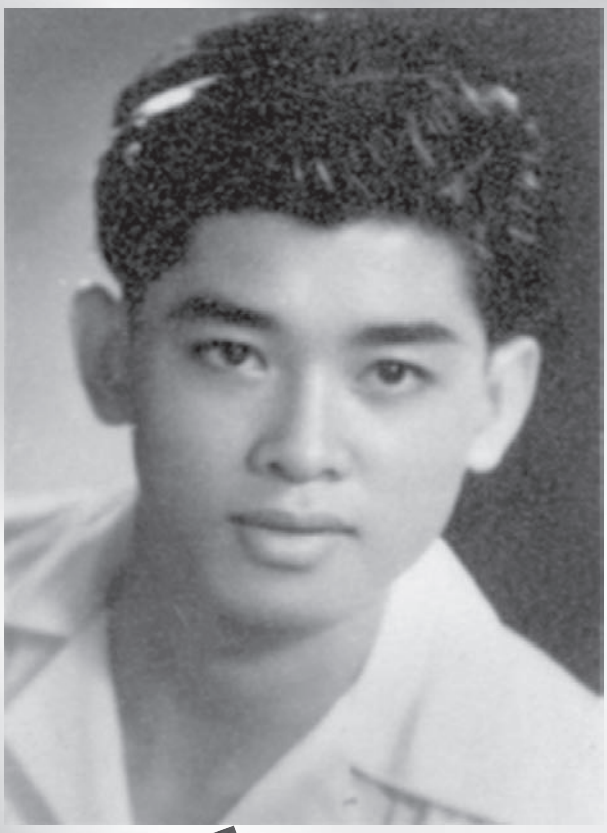

ท่าที่บ้านบุ่งแมลง ชิมมูล ๑๗ มี.ค. ๙๖
เตี้ยอยู่ข้างหลัง พี่อี๊ดถ่าย

▲ ภาพนี้ถ่ายเมื่อ
วันอาทิตย์ที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๔๙๓
แรม ๑๕ ค่ำเดือน ๙ ปีขาล

เมื่อบ้านนอกเข้ากรุง

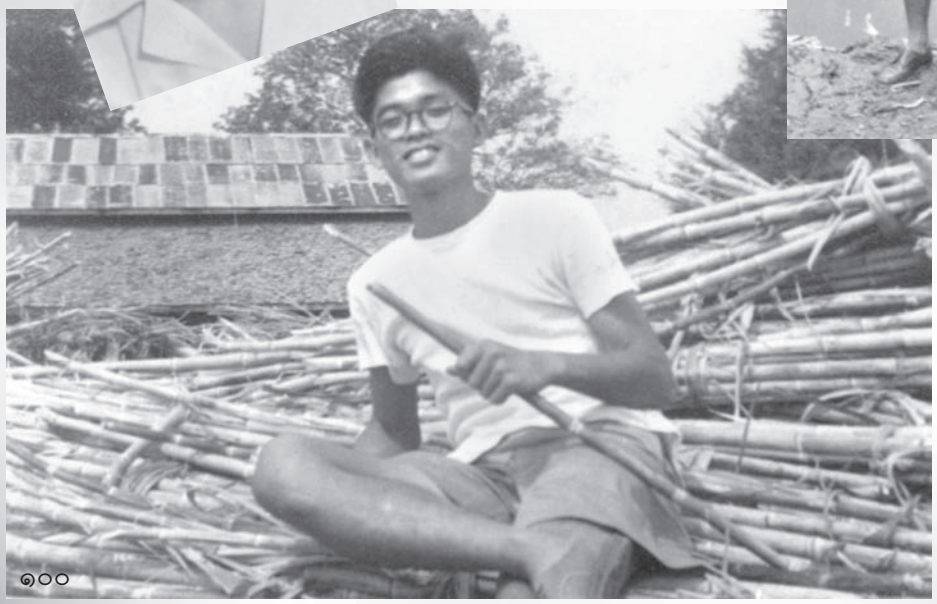

▲ ธันวาคม ๒๔๙๖
เมื่อเข้ากรุงฯ

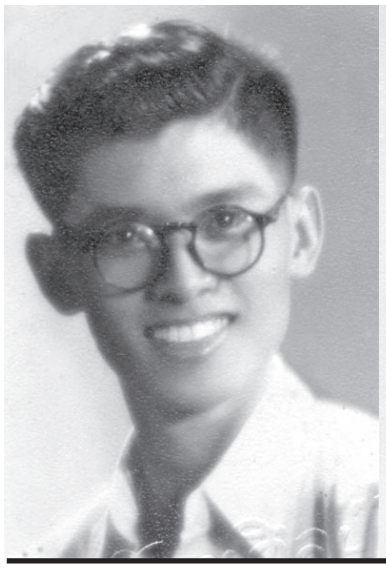

๒

โรงเรียนชีวิต และชะตากรรมในกรุงฯ

(พ.ศ. ๒๔๙๒ - ๒๕๐๐)

✹ เมื่อบ้านนอกเข้ากรุงฯ

อาตมาจบ ม. ๖ ก็เข้ามาเรียนต่อที่กรุงเทพฯ แรกๆ ก็ไปอยู่กับ **"พี่อาจ"** พี่ชายห่างๆ เป็นญาติทางคุณป้า ที่วัดปทุมคงคา

อาตมาก็ไปอาศัยรวมอยู่ด้วย เป็นกุฏิที่ให้เด็กวัดอยู่

มากรุงเทพฯ ใหม่ๆ ตอนนั้นอายุ ๑๕ อาตมาทำอาหารเป็น เขาก็เลยยกให้อาตมาทำ ให้ไปจ่ายตลาด ก็ไปจ่ายที่ตลาดน้อยแถวๆ โอเดียนส์ แล้วก็มาทำอาหารกินกัน เรื่องทำกับข้าวนี่ อาตมามีหัวชอบดัดแปลงอาหาร เขาก็ชอบใจกัน

ตกลงก็เลยเหมาให้อาตมาเป็น **"พ่อครัว"** ต้องจ่ายตลาด ทำกับข้าว

อาตมาเข้ามากรุงเทพฯ อีสานเราตำบักหุ่ง เราไม่ใส่น้ำตาล ก็เห็นเขาใส่น้ำตาล น้ำพริก...ก็ใส่น้ำตาล *"โอ๊ย ! งง อะไรวะ ? จะกินน้ำพริก หรือจะกินน้ำหวาน"*

ใส่น้ำตาลมีรสหวาน คนอีสานไปกินเข้าก็แปลก ไม่อร่อย-ไม่ขึ้นสวรรค์เต็มที่ ต้องรสแบบนี้สิ ! เผ็ดนำ เค็มบ้าง เปรี้ยวนิดหน่อย ก็เป็นรสตามชอบ คนเมืองกรุงกินน้ำพริก ก็ต้องใส่น้ำตาล เขาก็ชอบอย่างนี้

๑๗ มี.ค. ๙๖

▲ **หอพักรัตนา**
สถานที่ข้าพำนักตลอดปี ๒๔๙๓

▲ ที่หน้าตึกพัก ๑๖ ต.ค. ๙๗

◀
พ.ศ. ๒๔๙๔ เรียนอยู่ ม.๘ ร.ร.สีตบุตรบำรุง
แถวที่ ๒ (นั่ง) ซ้ายสุด คือ **"พ่อท่าน"**
(จากซ้าย) แถวหน้าสุดคนที่ ๔ คือ ดร.ประยูร ดีมา
แถวหลังสุดคนที่ ๔ คือ พล.อ.อ.วีระ กิจจาทาฆ

คนเราทุกคนสมมุติอะไร ? อย่างไร ? ใครชอบแบบไหน ? ก็สมมุติไปทุกเรื่องทุกอย่าง แล้วก็หลงติดเรื่องนั้น อย่างนั้น เป็นรสอร่อย เสพสมสุขสมเป็นโลกียสุข เป็น **"เคหสิต โสมนัสสเวทนา"** *(ความสุขอย่างปุถุชนคนชาวบ้าน)* เป็นรสอร่อยทางโลกีย์

อยู่ที่วัดปทุมคงคาระยะหนึ่ง แม่ก็บอกให้ไปอยู่หอพัก พี่ชายคนนี้เขาก็ช่วยติดต่อหาให้ มาได้ **"หอพักรัตนา"** อยู่ข้าง **ร.ร.สีตบุตรบำรุง** นี่แหละ

ก็มาอย่างผู้มีสตางค์ได้อยู่หอพัก ตามธรรมดานักเรียนต่างจังหวัดมาเรียนต่อกรุงเทพฯ ต้องอยู่วัดเพื่อเรียนหนังสือ หรือไม่ก็ฝากญาติ ฝากใครต่อใครไว้

แต่อาตมาไม่มีญาติสนิทอยู่ทางนี้ ก็...โก้...!...เลย ได้อยู่หอพัก ใครมาเรียนกรุงเทพฯ แล้วอยู่หอพักได้นี่ ! ถือว่า *"เป็นเด็กชั้นหนึ่งนะ"* คือ *"มีฐานะ"*

ปีแรกอยู่หอพักก็พอไปได้ พอปีที่ ๒ แม่เริ่มป่วย พอปีที่ ๓ ชักจะอยู่ไม่ได้ เงินให้ค่าหอพักก็ชักแย่ ก็เลยต้องช่วยตัวเองดิ้นรนหาเงินด้านโน้น-ด้านนี้

แล้วแม่ก็บอกว่า *"อยู่ไม่ได้แล้ว หมดทุน"* ก็เลยต้องออกจากหอพัก

✹ ลูกศิษย์วัด

ออกจากหอพัก ก็ไปอยู่วัด ตอนนั้นเรียนอยู่ ม. ๘ **คุณลุงก็เอาไปฝากไว้ที่ "วัดบรมนิวาส"** เพราะคุณลุงเป็นลูกศิษย์วัดนี้อย่างสนิท

เป็นลูกศิษย์พระอยู่วัดบรมนิวาส ก็อาศัยอยู่วัดไปอย่างนั้นเอง

พออาจารย์ออกไปบิณฑบาต เราอยู่ทางวัดก็ตักน้ำใส่ตุ่ม ปัดกวาด ถูกุฏิ พอได้เวลาอาจารย์จะกลับมา เราก็ออกเดินจากวัดไปพอสมควร แล้วก็รับบาตรท่านมาถ่ายบาตร จัดบาตร จัดที่ฉันให้เรียบร้อย

ท่านเจ้าคุณก็มีลูกศิษย์รัก อยู่คนหนึ่ง เป็นลูกคุณหลวง นอนตื่นสาย ฟังวิทยุของเขาเอง ส่วนเราไม่มีหรอก เขาก็ฟังจนกระทั่งอาจารย์จะกลับจากบิณฑบาต

ส่วนเรานี่ *"ตักน้ำท่าใส่ตุ่ม ทำงานอะไรๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว"*

ลูกศิษย์คนนั้น พอได้เวลาอาจารย์มา เขาก็รอตักน้ำล้างเท้าให้ เสร็จแล้วก็เข้าไปนั่งรออยู่ที่ข้างอาสน์สงฆ์ แล้วอาจารย์ก็แบ่งอาหารให้เขากินก่อน เขาเรียนอยู่ที่ **ร.ร.ไพศาลศิลป์** เดินข้ามทางรถไฟไปก็ถึงแล้ว แต่อาจารย์กลับให้กินก่อน ส่วนเราเรียนอยู่ **ร.ร.สีตบุตรบำรุง** โรงเรียนก็ไกล ต้องขึ้นรถเมล์ไป ท่านไม่แบ่งให้ก่อน กลับให้เราคอยเก็บกวาด คอยทำความสะอาด ก็เลยไปไม่ทันโรงเรียนเสมอ

พอเวลากลางวัน พ่อนั่นโรงเรียนอยู่ใกล้วัด ก็กลับมาจัดสำรับถวายเพลให้อาจารย์ได้ เสร็จแล้วก็เก็บอาหารที่เหลือจากเพลไว้กินเย็น

ทางอาตมาก็ไม่มี ทางโน้นเก็บหมด ถ้ามากเขาก็เหลือไว้ให้ เราก็ได้กิน

แต่ถ้าไม่มาก เขาก็ไม่เหลือให้ เพราะฉะนั้น ก็ได้กินบ้าง ! ไม่ได้กินบ้าง !

บางทีเหลือไข่ ก็หมกใส่ข้าวสารเอาไว้กินข้ามวันข้ามคืน บางทีก็กินข้าวกับ น้ำปลา อาตมากินน้ำปลาเป็นหลัก ขวดละ ๕๐ สตางค์ ซื้อหน้าปากตรอกวัด

พอเวลาเราป่วย อาจารย์ก็ไม่เคยมาถามเลย ส่วนอีกคนเขาป่วย ท่านก็ถามเอาใจใส่ดูแล ซื้อหยูกยามาให้ เราก็คิดอยู่ในใจว่า *"เอ ! ทำไมลูกศิษย์บางคนป่วยก็ให้กินยา บางคนแค่ถามอาการยังไม่ถามเลย"*

ก็ไม่ยุติธรรมต่างๆ ดังตัวอย่างที่เล่า ลูกศิษย์มีอยู่หลายคน เกือบ ๑๐ คน ลูกศิษย์รักก็เก็บอาหารไว้ให้ คนอื่นๆ จะกิน-จะอยู่อย่างไร ก็ปล่อยปละละเลย

เราทำงานซอกๆๆ ทำก็มากกว่า แต่ไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแล ไม่ได้รับการยอมรับ ไม่ได้รับการเกื้อกูล-อุดหนุน-ช่วยเหลือ ปล่อยให้เราอดๆ อยากๆ ลำบากลำบนกระเหม็ดกระแหม่ต่างๆ นานา

ตอนนั้นก็มีความคิดอย่างโลกๆ รู้สึกเสียเปรียบมาก ไม่ชอบใจเลย

ที่จริงเรื่อง "ความไม่ยุติธรรม" มีมากกว่านี้นะ !

มีเพื่อนที่เป็นลูกศิษย์อยู่ด้วยกันคนหนึ่ง โกรธอาจารย์มาก ด่าพ่อล่อแม่ขว้างสากกะเบือใส่ฝาเลยนะ ตูม ! ไม่ชอบใจ ถึงขนาดแสดงออกไปอย่างนั้น

"โอ้โฮ ! เราตกใจเลย" ก็เราไม่มีนิสัยร้ายๆ เลยไม่เกิดอารมณ์โต้ตอบร้ายๆ ได้แต่ยอมเฉยๆ ไม่ได้แสดงอะไรออกไปมากมาย ถ้ามีนิสัยร้ายๆ ก็คงจะร้ายกว่านี้

อาตมาเลยอยู่ไม่ได้ อึดอัดใจ ทนความบีบคั้นทางใจไม่ได้ ไม่ใช่ทนงานไม่ได้นะ เรื่องงานการต่างๆ อาตมาไม่เกี่ยง ฝึกปรือมาแล้ว ไม่กลัวหรอก

"งานการทำได้ทุกอย่าง แต่ว่าลำเอียงนี่ซิ ทนไม่ได้" ก็เลยขนของหนีไป

ไม่อยู่แล้วที่นี่ แม้คุณลุงจะฝากอย่างไร อาตมาก็ไม่อยู่แล้ว

เป็นลูกศิษย์วัด ๑ ปี ก็ออกจากวัดมาแบบไม่ลาเลย เพราะอาจารย์ไม่เอาถ่านลำเอียง ไม่ซื่อตรง ไม่มีใจเมตตา สรุปก็คือ "ไม่น่าเลื่อมใส ไม่ชอบใจ"

ตอนนั้น "ไม่มีธรรมะก็ไม่รู้จักการปรับใจ" แต่ก็ปรับพอสมควรตามอัตโนมัติ มาถึงปัจจุบันนี้ เมื่อคิดถึงอดีตแล้ว ***"รู้สึกเป็นเรื่องดี ที่เราได้ฝึกอดทน"***

✹ อยู่กับ “คุณล้วน ควันธรรม”

ออกจากวัด ก็ไปอยู่กับ “คุณล้วน ควันธรรม” ตอนที่ยังอยู่วัด อาตมารู้จักกับคุณล้วนแล้ว คือ อาตมาชอบร้องเพลง...ใช่มั้ย ก็มีคนที่ชอบร้องเพลงไปสมัครฝึกร้องกับคุณล้วนกันเยอะ อาตมาก็เลยนึกสนุกไปสมัครร้องเพลงเป็นนักร้องกับเขาด้วย คุณล้วนก็พาร้องเป็นหมู่เป็นคณะหน้าเวทีอะไรต่ออะไรบ้าง

อาตมาก็เข้าไปคลุกคลีสนิทสนมในบ้านคุณล้วน เข้านอกออกใน ช่วยทำกับข้าว ปัดกวาดเช็ดถู ทำอะไรต่ออะไรให้ เขาก็ชอบใจ

อยู่มาวันหนึ่ง คุณล้วนทะเลาะกับเมีย เมียหนีทิ้งลูกไว้ ๒ คน คือ ด.ช.แหลม กับ ด.ช.หลิม เขาเห็นว่า *“อาตมาทำอะไรๆ ในบ้านเป็นหมด ก็ชวนไปอยู่บ้าน”*

ตอนอยู่วัดบรมนิวาส อาตมาก็เบื่ออาจารย์ที่ลำเอียงเต็มที ไม่อยากจะอยู่ด้วยแล้ว คุณล้วนแกก็ชวนตั้งหลายทีหลายครั้ง เพราะแกรู้ว่า *“อาตมาทำหน้าที่แม่บ้านได้ เลี้ยงเด็กเป็น ซักผ้า...ทำกับข้าวก็ได้”*

พอสุดทนทางวัด อาตมาก็คิดว่า *“ก็ดีเหมือนกัน ออกมาอยู่กับคุณล้วนน่าจะดีกว่า แล้วแกก็ไม่มีใครช่วย”*

เลยออกจากวัดไปอยู่กับคุณล้วน ในฐานะแม่บ้าน ทำทุกอย่างเลย อาตมาก็ไม่ได้คิดอะไรมาก เพราะอาตมาก็ต้องทำอยู่แล้ว ไม่ได้เป็นคนขี้เกียจ ให้ทำก็ทำ

มีอะไรทำก็ทำ ทั้งเรียนหนังสือ ทั้งรับใช้ ทั้งเลี้ยงเด็ก ทั้งทำกับข้าว ไปตลาด ซักผ้า ปัดกวาด เช็ดถู ถึงเวลาเรียนก็ขอไปเรียน ตอนนั้นยังเรียนอยู่ ม. ๘ ที่ ร.ร. สีตบุตรบำรุง ต้องพา ด.ช.แหลม กับ ด.ช.หลิม ไปส่งโรงเรียนก่อน แล้วถึงค่อยไปเรียน กลับจากเรียนแล้ว ก็มาช่วยงานบ้านทุกอย่าง

อาตมาก็กลายเป็นแม่บ้าน แล้วก็ทำกับข้าวเลี้ยงแกจน *“โอ้โฮ ! ทำกับข้าวให้แกกินเป็นหม้อเป็นไหเลย”* ก็ไม่ได้ทำอะไรมาก

อาตมาทำแจ่วเป็น เรียกว่า **“น้ำพริกขี้กา”** ไม่ได้เป็นแจ่วอย่างเต็มที่ ถ้าพริกมากเกินไปเป็นแจ่วล้วนๆ แบบอีสานนะ แก (เผ็ด) ตายแน่ !!! อาตมาก็ใช้หอมเผา กระเทียมเผา ให้มากหน่อย ตำน้ำพริก เอาผักกาดขาวมาผัดให้หอมๆ มันๆ หน่อย แล้วก็ทำต้มยำ บางวันก็ต้มยำกุ้ง บางวันก็ต้มยำหัวปลา ตามแต่จะมีมา ผักกาดก็ผัดมาจิ้มกับน้ำพริก เผ็ดพอสมควร แล้วซดกับต้มยำ

“โอ้โฮ ! แกกิน แกติดใจน่าดู”

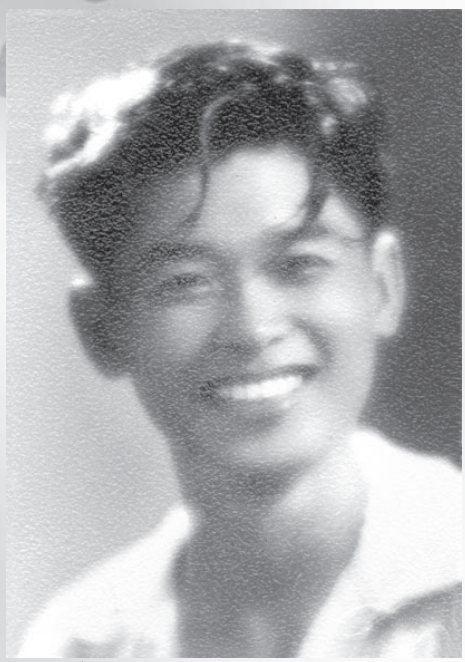

รูปนี้ก็ถ่าย เสาร์ที่ ๖ ตุลาคม ๒๔๙๓
แอ๊คอาชีพ ผมย้อยแบ่นนี้ก็ทำมาแล้ว
ก่อนพระเอกหนังไทยนั่นเทียว

รูปนี้ถ่าย
๒ ต.ค. ๙๓

นี่คือ “ส้วน คารันธรรม”
กับ “ต.ช.แหลม” (สือชา)

นี่คือ “สือชา คารันธรรม” (แหลม)

▲ จากซ้ายคนที่ ๒ คือ **“พ่อท่าน”** เมื่อเข้ามาเป็น “ผู้ช้อง” กับ “สังวน ศรีวันธงชัย”

▲ กับ วิเชียร ภู่โพธิ์ เมื่อ ๒๖ ส.ค. ๙๗ บุญส่ง พ่วงพิพัฒน์ ถ่าย

▲ จากขวา แถวหลังคนที่ ๒ นุ่งดำๆ คือ **“พ่อท่าน”** เริ่มด้วยการช้องหมู่สังวิทยุ

๑๙ ธ.ค. ๙๕ ▶ เมื่อช้องเพลงหน้าเวทีโรงหนังเฉลิมบุรี ยืนหลัง *(อ้วนกว่าเพื่อน)* นั้นคือ “วิเชียร ภู่โพธิ์” แถวหน้าซ้ายสุด นั่นแหละ **“พ่อท่าน”** คนกลางคือ “วัลลภา วิชชุกาล”

ถ่ายเมื่อ ๗ ก.ย. ๙๕ ณ สมาคม Y.M.C.A. ประชุมคิดจะสร้าง น.ส.พ. ๑ ฉบับ
จากซ้าย :- ๑. วัลลภ วิชชุกร ๒. บุญส่ง พ่วงพิพัฒน์ ๓. สุพจน์ สินช่วยปราบ
๔. มงคล ชักพงษ์ ๕. พยุน ชัตนานันท์

เวลาทำเนื้อเค็มผัดนี่ อาตมาเอามาแช่ให้เค็มน้อยลงนิดหน่อย ผัดเนื้อเค็มส่วนมากใส่น้ำตาลจะแข็ง อาตมาผัดไม่ได้ใส่น้ำตาลหรอก ใส่นมข้นหวาน

ผัดเสร็จ *"โอ้โฮ ! ทั้งหอมด้วย หวานด้วย กินกันแหลกลาญเลย"*

แต่ก่อนนั้นตลาดนัดอยู่ "วังสราญรมย์" ไม่ได้อยู่สนามหลวง พอตลาดนัดทีหนังสือเพลงที่คุณล้วนแต่งสำหรับเด็ก อาตมาก็ต้องเอาไปขายให้ ไปร้องขายที่ตลาดนัด เขาก็ให้จักรยานคันใหญ่ของเขามาใช้นะ ก็ได้ขี่จักรยานคันนั้นแหละ

แล้วก็ไปร้องขาย *"บาทเดียวครับ บาทเดียว"* ดียังโน้น ดีอย่างนี้

วันหนึ่งๆ ขายได้ ๑๐-๓๐ บาท ก็เอามาให้คุณล้วน

หน้าเฉลิมกรุง ก็ไปเดินร้องขาย ปีใหม่ก็ไปเดินร้องขาย เอาไปวางตามร้านด้วย แล้วก็ไปตามเก็บสตางค์ให้แกต่างๆ นานา ตอนนั้นยังไม่ได้ส่งหนังสือพิมพ์ออกจากบ้านคุณล้วน ถึงได้ไปติดต่อโรงพิมพ์ แล้วก็ไปเป็นเด็กส่งหนังสือพิมพ์

ก็ขายอยู่เช่นนั้น ใครจะว่า *"ไอ้นี่เป็นคนชั้นต่ำ ต้องเร่ขายหนังสือหนังหา"*

ใจอาตมาไม่เคยนึกห่วงเรื่องยศชั้นอะไรเลย ไปขายทุกแห่ง หน้าโรงหนัง งานปีใหม่ งานอะไรๆ ไปขายหมด หน้างานเขาออกเที่ยวกัน เราออกทำงานขายของก็ยิ่งดีใจ ที่ได้ขายของ เขาได้ประโยชน์ตรงเที่ยว เราได้ประโยชน์ตรงทำงาน

อาตมาอยู่กับคุณล้วน *"เขาก็ไม่ส่งเสริมให้เป็นนักร้องซักที ทั้งๆ ที่เราก็อยากเป็น"* เขาก็ให้เรามาลองหัดแต่งคำร้อง ตามทำนองเพลงเก่าของเขา

เราก็บอก *"ไม่ต้องหัดหรอก แต่งเองก็เป็นแล้วด้วย เพลงของเราเองก็มี"* เสนอเขา เขาก็ไม่เอา ไม่เชื่อมือ ไม่สนับสนุนเพลงที่เราแต่ง

สุดท้ายอาตมาก็ตั้งคณะเอง รวมกับ สุเทพ วงศ์กำแหง, วัลลภ วิชชุกร ส่วน ชรินทร์ นันทนาคร, นฤมล อิศรางกูร ณ อยุธยา ก็เรียกเข้ามาร้องด้วย ตอนนั้น วิทยุก็มีแค่ ๓ สถานี เท่านั้น ! สถานี ๑ ป.ณ., กรมประชาสัมพันธ์, ร.ด.

ก็เอา **"ชื่อสุเทพ"** กับ **"นามสกุลวัลลภ"** มาต่อกัน

แล้วก็ตั้งเป็นชื่อ **"คณะเทพวิชชุ"** เข้าไปขอจัดรายการวิทยุ

พวกนี้เป็นนักร้องหลัก อาตมาก็ร้องบ้าง ก็ทำกันไป ยังไม่โตกันทั้งนั้น สุเทพก็ยังไม่ทันดังอะไร พ่อวัลลภได้เปรียบกว่าเพื่อน...หน้าตาหล่อ สุเทพไม่ค่อยหล่อเท่าไหร่ แต่เสียงเขาดี มีหน่วยก้านเยอะ ก็ไปตั้งคณะออกวิทยุ

รายการวิทยุที่เราทำกันนี่ อาตมาว่า *"ก็ก้าวหน้าอยู่เหมือนกัน อาตมาเป็นโฆษกทำอะไรต่ออะไรเอง กำหนดเรื่อง-ดำเนินรายการ-ร่างสคริปต์ เนื้อหาจะมียังไงๆ เราก็จัดเองหมด"* เราก็ว่า *"เราตั้งใจทำรายการให้ดี ให้แปลกในยุคนั้น ประกาศชื่อเพลงที ก็ต้องแต่งเป็นกลอน มีชื่อเพลงอยู่ในคำกลอนของเราเสร็จ"* ทำมาอย่างนี้ ก็ยังไม่ค่อยรุ่งเรืองเท่าไหร่ ก่อนนี้ดังยาก แต่ก็ทำด้วยใจรักกันทั้งนั้น

คุณล้วน อยู่บ้านได้ยินเสียงออกวิทยุ ก็วิทยุมีอยู่ ๓ สถานี เท่านั้น ออกอากาศเป็นช่วงๆ เป็นภาคๆ บางเวลาไม่มีวิทยุฟังหรอก ไม่ได้ออกทั้งวันทั้งคืนเหมือนเดี๋ยวนี้ *"เขาก็เปิดเจอ...ด่าใหญ่เลย"*

พอดีมีเพื่อนคนหนึ่งชื่อ **"บุญส่ง พ่วงพิพัฒน์"** รายนี้ที่จริงเขาก็ดีมากนะ ชอบเพลง ชอบดนตรี แต่พวกเราก็ไม่เอาแกเข้าหมู่สักที

เขาอยู่ที่บ้านได้ยินเสียงคุณล้วน พูดอย่างโน้น-อย่างนี้

ก็มาบอกพวกเรา *"คุณล้วนหาว่า พวกเรากำแหงหาญ ไม่พึ่ง ไม่ผ่านแก"*

ตอนนั้นคุณล้วนไปตามเมียกลับมา คือ **"คุณสะอาด นิลอร่าม"** *(เป็นนักร้องดังด้วย)* พอเมียแกมาถึงยังถามอาตมาว่า *"คุณมาอยู่กับคุณล้วนตั้งแต่เมื่อไหร่ ? จะอยู่ได้หรือ ?"* แล้วก็ว่า *"เธออยู่ได้อย่างเก่งก็ ๒ ปี เอ้า ! ฉันกะให้ ๒ ปี อย่างเก่ง"*

ตอนนั้น อาตมารักดนตรี รักเพลงมากๆ ก็ว่า *"ผมจะอยู่ให้ได้นานที่สุด"*

ซึ่งก็ ๒ ปี จริงๆ อยู่กับคุณล้วนได้ ๒ ปี อาตมาก็ทนอยู่ไม่ได้ ไม่เอาแล้ว ทนไม่ไหว เพราะแกปากร้าย หนีตอนแรกแกก็ไปตาม พอตอนหลังก็บอกว่า *"อย่ามาตามเลย ไม่กลับเข้าไปอีกแล้ว"* เข็ด ! คราวนี้คืนเลย เสื้อแจ๊คเก็ตกับแหวนเหล็กสี่เหลี่ยมที่แกให้ ทั้งๆ ที่แหวนเหล็กวงนี้อาตมาชอบมาก แกก็ไม่กล้าไปตามอีก

คุณสุรสิทธิ์ สัตยวงศ์, คุณชาลี อินทรวิจิตร และอีกหลายๆ คน ก็เคยอยู่กับคุณล้วนมา แต่ก็หนีหมด

✹ รางวัลจากคุณล้วน

ในชีวิตนี้อาตมาเคยมีความปรารถนา อยากจะได้รางวัลอะไรๆ หลายๆ อย่าง พยายามประกวด พยายามแข่งขันกับเขา ไม่เคยเข้ารอบ ไม่ได้เรื่องเลยสักอย่าง ไม่เคยได้รางวัลอะไรในชีวิต เป็นคนไม่มีบุญที่จะได้รับรางวัล ทั้งๆ ที่ เราก็คิดว่า *"เราดีนะ ฝีมือเราก็ไม่ใช่ย่อยนะ"* เช่น แต่งเพลงได้รางวัล ก็เป็นเรื่องที่ตลกที่สุด

คือ มีประกาศให้แต่งเพลงประกวด ออกทำนองเพลงมา แล้วก็ให้แต่งเนื้อเพลง เอามาประกวดกัน *"โอ้โฮ ! ส่งกันเยอะ"* แต่งเพลงแข่งกัน

เนื้อเพลงก็แต่งกันมาไม่รู้กี่ร้อยเพลง ส่งมาหมด...**"ไพบูลย์ บุตรขัน"** ก็ส่ง **"ศักดิ์พิศิษฏ์ พิจิตรคุรุการ"** ก็ส่งไปประกวด ก็คนที่แต่งเพลงกับสุนทราภรณ์จนดังไง ! **ศรีสวัสดิ์ พิจิตรคุรุการ** นั่นแหละคนเดียวกัน นี่เป็นนามปากกาของเขา

๒๒ ส.ค. ๙๗ ทายปัญหากับ "สันตสิริ" ที่ ท.ท.ท. ใส่แว่นซ้ายสุด คือ แก้ว (อัจฉริยะกุล) ใส่แว่นอยู่กลางคือ "สันตสิริ" (สงบ สวนศิริ) ใส่ขาสั้นขวาสุดนั่นแหละ **"พ่อท่าน"**

เพลงของเขา เดี๋ยวนี้ก็ยังเอามาร้องกันอยู่เยอะแยะไป เป็นเพลงเก่าอมตะ **"มหาอภินิรันดร์กาล"** แต่อาตมารื้อฟื้นไม่ไหว จำไม่ได้แล้วมีเพลงอะไรบ้าง

สรุปปรากฏว่า "อาตมาชนะได้รางวัล" คือ คนที่ชนะได้ที่ ๑ นี่ เขาไม่รู้จะตัดสินอย่างไร ? เลยให้ที่ ๑ มี ๒ รางวัล เป็นของอาตมาอันหนึ่ง ของศักดิ์พิศิษฏ์อันหนึ่ง ที่จริงเขาให้คะแนน ***"ศักดิ์พิศิษฏ์ พิจิตรคุรุการ"*** ได้ที่ ๑

ตอนนั้นอาตมาอยู่กับคุณล้วน แฟ้มเพลงประกวดพวกนี้ อาตมาก็เป็นคนช่วยเก็บช่วยทำอยู่แล้ว เราก็คิดว่า *"เอ...เราก็น่าลองประกวดดูบ้าง"* เขาไม่รู้นะว่า *"อาตมาส่งเพลงเข้าประกวดด้วย เพราะอาตมาใช้นามปากกาว่า* ***ยุบลรัตน์****"*

เขาตรวจตลอดเวลาว่า *"ผลงานของใคร...ควรจะได้ที่ ๑"*

ให้คะแนนใคร ? อย่างไร ? อาตมาก็รู้ทั้งนั้น !

เขาก็ตั้งใจไว้แล้วว่า *"คนนี้ ที่ ๑ ก็คือ* ***ศักดิ์พิศิษฏ์ พิจิตรคุรุการ****"*

พอจวนวันประกาศผล อาตมาก็เอาเพลงของอาตมา...มาเหน็บ !

เขาก็เอามาตรวจ *"เฮ้ย ! อันนี้มาจากไหนวะ !?!"*

อาตมาก็ว่า *"เพิ่งได้รับ"*

"โอ้โฮ ! ดีนี่หว่า" เขาก็ตรวจเทียบกันทั้ง ๒ เนื้อเพลง เทียบไป-เทียบมา ก็เลยไม่รู้จะตัดสินอย่างไร ? เพราะยอดเยี่ยมทั้ง ๒ เพลงเลย

ตอนนั้นอาตมาอายุยังไม่ ๒๐ ก็นึกกรึ่มอยู่ในใจของอาตมา *"เขาไม่รู้ว่า...เรา"*

เพลง **"กลางไพรสณฑ์"** ของอาตมา เป็นเพลงชมวนาชมไพร

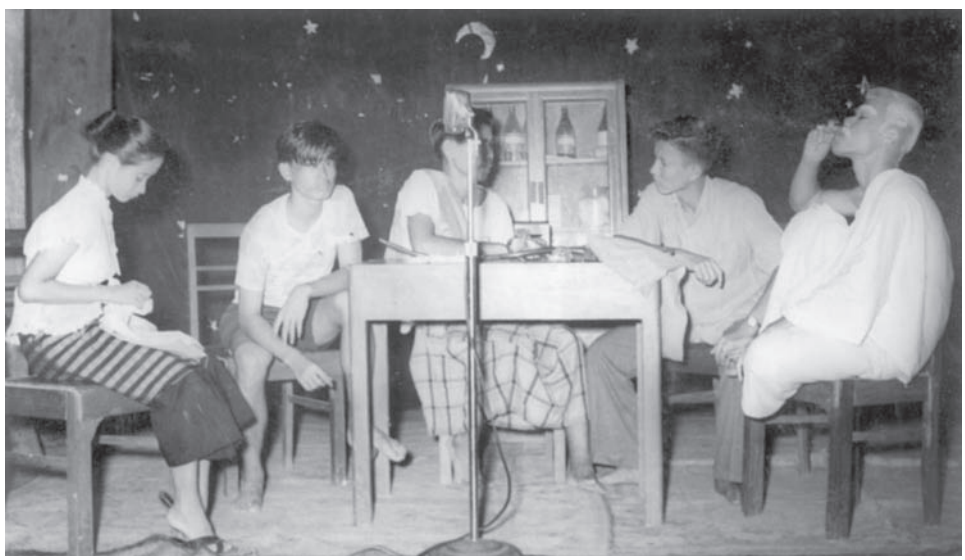

จากซ้าย
"ปัญญางค์ศรี บุพพะกสิกร"
เป็นอำแดงอั้น
"พ่อท่าน"
เป็นเจ้าเฒ่ง
"สุทิน มีปะหยัด"
เป็นหมอแสง
"จิตตนัย พุกภักดี"
เป็นบุญเพ็ด
"ปะยูร ดีมา"
เป็นขรัวเขียว

๗ ก.ย. ๗๓ เมื่ออยู่เตรียมหนึ่ง **"พ่อท่าน"** ก็แสดงละครกับเขาเหมือนกัน เรื่อง "นางแมว" ของ น.ม.ส. ในงานวันคล้ายวันเกิดของโรงเรียน ของห้องเตรียม ๑ ก.

“ข้าเอง”

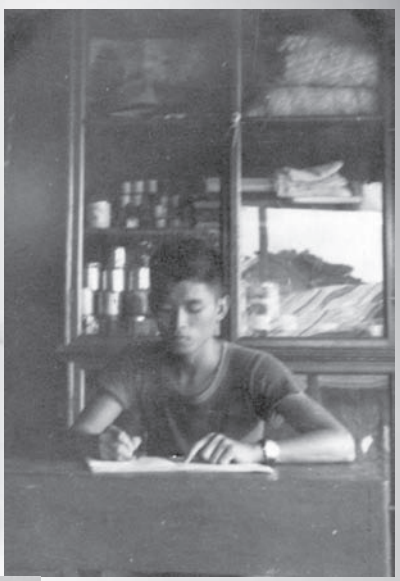

▲ ๒๗ ส.ค. ๙๕
ปีมะโรง

◀ สู่วงการเพลง
เริ่มด้วยการร้องหมู่
สังวิทยุ
แถวหลังจากขวา
คนที่ ๒ ชุดสีเข้มๆ
ก็ **“พ่อท่าน”** ไง

▶
“ส้วน ศรันธรรม”
กับ เปียโน ๑ ตัว
กับ คนฮีก ๑ กลุ่ม
กำลังสังสรรยการ
“เพลงสากล”
ที่สถานีวิทยุ ท.ท.

กลางไพรสณฑ์

คำร้อง "ยุบลรัตน์" *[รัก รักพงษ์]*
ทำนอง ล้วน ควันธรรม

เห็นหนหาวพราวพร่างแสง
ลมโชยแซงแทรกม่านไม้
เสียงหวูหวิวพลิ้วลมไพร
โอดครวญคล้ายรัญจวนใจสวาทแขไขในนภา

เสียงแจ่วใสไรหริ่งร้อง
เริงคะนองนวลเนตรฟ้า
น้ำค้างย้อยพร้อยพรมมา
หรีดเริงร้องก้องพนาประหนึ่งจะท้าเสียงไพร

โศกครวญไห้หวนโหยหา
ปวงปักษานางโมราพิไร
โอดโอยโหยหวนชวนพรั่นใจ
คิดไปพาให้เยือกเย็น

แขฉายโฉมโลมลูบไล้
นวลละไมไพรเพริศเห็น
วับวับแสงแจงสีเพ็ญ
ฉาบเงาทะมึนมาเป็นทองอาบโอบไว้ไพรงาม.

แต่งเสร็จ เมื่อ ๒๗ พ.ย. ๒๔๙๔
ตัดสินผลเดือน มี.ค. ๒๔๙๕
ได้รับรางวัลที่ ๑ คู่กับเพลง **"วาสิฏฐีจำแลง"** ของ **"ศักดิ์พิศิษฏ์ พิจิตรคุรุการ"**
ซึ่งเป็นนามปากกาของ ***"ศรีสวัสดิ์ พิจิตรคุรุการ"***

ของศักดิ์พิศิษฏ์ เป็นเนื้อความชมผู้หญิง ภาษาของเขาหวือหวาสมัยใหม่มาก

สุดท้ายศักดิ์พิศิษฏ์ ก็ไปอยู่กับ **"วงสุนทราภรณ์"** แต่งเพลงให้สุนทราภรณ์เยอะ เพลงที่แต่งด้วยภาษาหวือหวาของเขาแต่งทั้งนั้นแหละ

พอถึงวันประกาศผล ก็ปรากฏว่า *"ที่ดีเยี่ยมมีอยู่ ๒ เพลง นี้ จะตัดสินให้เพลงใดเป็นที่ ๒ ก็ไม่ได้ จึงขอประกาศเป็นที่ ๑ ทั้งคู่"*

รางวัลก็ไม่มีอะไรมากหรอก แค่ปากกาเชฟเฟอร์ โดยซื้อปากกาเชฟเฟอร์มาสลักนามผู้ชนะให้ อาตมาตอนนั้นก็เป็นเบ๊รับใช้เขาอยู่ ไม่ว่าจะทำอะไรๆ

ถึงเวลาเขาก็ใช้ให้ไปสลักชื่อเมื่อนั่นเมื่อนี่ เราก็รับเอาไปสลักชื่อให้

พอสลักชื่อเสร็จเรียบร้อยหมด สำหรับ "ศักดิ์พิศิษฏ์" ก็ไม่มีปัญหาอะไร เขามารับรางวัลที่ ๑ ด้ามนี้ของ "ศักดิ์พิศิษฏ์" ก็ให้ไป

แล้วรางวัลของเราล่ะ ! คิดหาทางอยู่นั่นแหละ รางวัลก็อยากจะได้ แล้วจะทำอย่างไรล่ะ จึงจะรับรางวัลได้ เราจะแสดงตัวอย่างไรดี ปากกาอีกด้ามหนึ่งเป็นรางวัลของเรา ก็ไม่รู้จะทำอย่างไร เราก็เลยงุบงิบเอาไว้เองซะเลย

นานเข้า เขาก็ถามว่า *"อยู่ไหนวะ ! ปากกาอีกด้ามหนึ่ง"*

เราก็บอกว่า *"ให้เขาไปแล้ว"*

เขาก็ร้องลั่นเลย *"เฮ้ย...! ให้เขาไปยังไง ? กูต้องเป็นคนให้สิวะ ! เอ็งเอาไปให้เองได้อย่างไร ?"*

เราก็เลยอึกอัก...จะเลี่ยงอย่างไรล่ะ ถ้าไม่บอกความจริง แล้วเราจะต้องทำอย่างไร ? ก็เลยต้องบอกไปว่า *"ก็รางวัลอันนั้น เป็นของผมเอง"*

คุณล้วน ก็...งง !!!

เมื่อชนะก็ได้รางวัล คือ ลูกอม ก็แย่งกันสนุกสนาน

กำลังแข่งขันเกมการสอบประสาทในเวียง และวันนี้ข้าชนะ ๒๖ ต.ค. ๙๕ พยุน รัตนานันท์ ถ่าย

อาตมาก็ยืนยันว่า *"**ยุบลรัตน์** นามปากกาผม **เพลงกลางไพรสณฑ์** ผมแต่งเอง"* *"ไอ้ห่าเอ๊ย ! ทำไมต้องให้กูเสียเงิน"* ไม่ใช่ด่าสั้นๆ นะ ด่ายาวต่อไปอีกเยอะ

อาตมา...น้ำตาไหลเลย โธ่เอ๋ย ! แทนที่จะยินดีว่า *"เด็กของเราฝีมือไม่เบา"* *"ที่ไหนได้...ด่าส่งให้อีกแนะ !"* โธ่ ! ชีวิตหนอชีวิต !

จะได้รางวัลกับเขาสักที ก็แสนที่จะอาภัพ ! เป็นเรื่องที่อาภัพจริงๆ นะ !

ปากกาด้ามนั้น ให้ใครไปแล้วก็ไม่รู้ สลักชื่อ **"ยุบลรัตน์"** เป็นภาษาอังกฤษบนปากกาเชฟเฟอร์ นี่แหละรางวัลที่ได้ครั้งหนึ่ง ที่แสนจะอาภัพอับเฉา...ถูกด่า !

แต่แกก็คงนึกอยู่บ้างว่า *"ฝีมือไอ้หมอนี่พอได้"* แต่ก็ไม่รู้นะ *"แกคิดยังไง"*

คิดว่า ก็คงรู้ฝีมือกันบ้างล่ะ ! ตอนรวมเล่มเพลงที่แกแต่ง แกก็ให้อาตมาแต่งเพลงอะไรก็ได้ แต่งมาก็แล้วกัน ก็แต่งให้ไม่รู้กี่สิบเพลง ทำนองมีมั่ง-ไม่มีมั่ง

จำได้ว่า เพลงแรกที่แต่งให้คุณล้วนชื่อ **"เมฆหม่นมนต์รัก"** แต่งอยู่ในรถเมล์ คือ แกแต่งทำนองมาให้ แล้วก็ลองภูมิให้อาตมาแต่งเนื้อเพลง

✹ ชีวิตแสนลำเค็ญ

ออกจากบ้านคุณล้วนมา ก็ต้องมาอาศัยบ้านเพื่อน ที่เรียน ม. ๘ มาด้วยกัน เป็นบ้านลุงของเพื่อน ว่าง...ไม่มีคน ! อยู่ซอยแม้นศรี ต้องหากินเอง แถววรจักร แต่ก่อนเป็นตลาด ร้านขายข้าวเยอะ มีกับข้าวเยอะเลย ตักราดหน้านั่งกินกันไป

สมัยนั้นเขายังไม่เลิก ๓ ล้อกัน พวก ๓ ล้อ นั่งกินเป็นแถว

เราก็ไปกินกันแถวนั้น ตอนนั้น...ข้าวราดกับก็จานละสลึงแน่ะ !!

มีวันหนึ่งเหลือเศษสตางค์อยู่ ๒๐ สตางค์ หิวข้าวแต่ไม่มีตังค์ซื้อข้าวกิน !

ก็นึกถึงบ้าน **"ลุงเพ็ญ ปัญญาพล"** ที่ถนนสุโขทัย เราเคยได้กินข้าวที่บ้านนั้น ก็เล็งไปให้ตรงเวลาเขากินข้าว นั่งรถรางไป ๕ สตางค์ ไปถึงก็ได้เวลากินข้าวพอดี เขากำลังตั้งสำรับ แล้วก็เชิญด้วย ไม่รู้ผิดเกลียวยังไง เกิดอายๆ เก้อๆ เขินๆ ยังไงไม่รู้ ! เลยไม่ได้กินข้าว ทั้งๆ ที่ตั้งใจจะมากินข้าวแท้ๆ มาตรงเวลาแล้วทีเดียว

เขาก็เรียกนะ แต่เรียกครั้งเดียว ถ้าเรียกอีกก็คงจะกินแน่ ก็ตั้งใจจะไปกินนี่

เลยอดไม่ได้กิน ต้องเสียค่ารถรางกลับอีก ๕ สตางค์ เหลือแค่ ๑๐ สตางค์ กลับมาบ้านก็ไม่ได้กินข้าว ต้องดื่มน้ำประปาแทนจนท้องขึ้น

เพื่อนๆ ที่เป็นนักร้อง รุ่นๆ นั้น ก็มี **สุเทพ วงศ์กำแหง, วัลลภ วิชชุกร,** ส่วน **ชรินทร์ นันทนาคร** ไม่สนิทเท่าไหร่

เป็นนักหนังสือพิมพ์ก็ **"บุญส่ง พ่วงพิพัฒน์"** เดี๋ยวนี้ทำมาหากินอยู่เชียงใหม่ ที่จริงจบ ป. ๔ เป็นช่างตีเงิน จนสุดท้ายทำงานด้านหนังสือพิมพ์ เขียนหนังสือเก่ง เก่งจนคนไม่เชื่อว่า *"จบ ป. ๔"* หาข่าวหาเรื่องอะไรต่ออะไร เก่ง !

ส่วน **"วัลลภ วิชชุกร"** นี่ เขารูปหล่อร้องเพลงดี เจ้าชู้ !

ตอนนั้นอาตมาก็ได้พึ่ง ๒ คน นี้แหละ เดี๋ยวก็ไปไถเขามากิน-มาอยู่-มา ใช้จ่ายอะไรต่ออะไรเรื่อย แล้วอาตมาเองก็ทำโน่นทำนี่ ดิ้นรนไป

เขียนหนังสือได้เงินบ้าง เป็นโฆษกให้วงดนตรีบ้าง ระบายสีภาพหนังแผ่นบ้าง ทำอะไรต่ออะไรแล้วแต่ ก็ทำไปเรื่อยในวงการเพลง วงการหนังสือพิมพ์ จึงมีเพื่อนอยู่ ใน ๒ วงการนี้มากหน่อย ไถคนนั้น-คนนี้บ้าง ในวงการเพลง-วงการหนังสือพิมพ์

ชีวิตก็ระหกระเหิน ไปตามเรื่องตามราว อยู่บ้านเพื่อนบ้าง อยู่กับคนนั้น คนนี้บ้าง ซุกหัวนอนไป ทำงานทำการรับใช้เขาไป ช่วงปีนี้อยู่บ้านนี้ ครั้นปีนั้นไปอยู่บ้านนั้น บางทีเดือนเดียวระเหเร่ร่อนหลายแห่ง ก็ไปเรื่อยๆ

แม้แต่ระบายสีรูปหนังโฆษณา ทำอะไรต่ออะไรทางด้านศิลปะให้เขา แล้วเจ้าของหนังชวนให้ไปอยู่ด้วย ก็เคยไปอยู่กับเขา เช้าๆ ก็พาลูกสาวตัวน้อยตัวเล็กของเขาไปส่งโรงเรียน แล้วเราก็ไปโรงเรียนของเรา กลับมาเย็น ก็ไปช่วยทำงานบ้านต่างๆ นานา ก็อาศัยร่มไม้ชายคาเขาไปเรื่อยอย่างนี้

ตอนนั้น อาตมาไว้ผมฟู ไว้หนวด ไว้เครา แต่มันหร็อมแหร็มรุ่มร่าม ปล่อยให้มันยาวเหมือนเคราแพะ เคราจีน เป็นฮิปปี้รุ่นแรกตั้งแต่เขายังไม่มีกัน

ใครเห็นก็ว่า ***"บ้า"*** ผมดำแข็ง หนาก็หนา ใส่รองเท้าผ้าใบ กางเกงขาสั้น เสื้อยืด ความที่เราไม่มีสตางค์ ใส่อย่างนี้ถูกดี และอีกอย่างหนึ่งก็สบายดี ไปไหนก็

สบาย ตอนนั้นอาตมาเรียนที่กรุงเทพฯ อยู่คนเดียว น้องๆ คุณลุงเป็นภาระดูแลเลี้ยงอยู่ทุกคน ก็มาได้ข่าวว่า *"อาตมาสนใจเรียน แต่ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง"*

คุณลุงมารู้มาเห็นเข้า ก็ตามประสาผู้ใหญ่มอง เขาก็รู้สึกว่า *"ชักจะไปกันใหญ่หลานเรา ชักจะไม่ไหวแล้ว ชักไม่ได้เรื่อง"*

สุดท้ายคุณลุงก็เห็นว่า *"ไอ้นี่...มันหัวหกก้นขวิดเกินไปนะ"*

ก็เลยเอาไปฝากหอพักบุตร ท.บ. ในฐานะที่พ่อเป็นทหารเก่า ก็มีสิทธิ์อยู่

✹ หอพักบุตรข้าราชการทหารบก (หอพักบุตร ท.บ.)

ตอนนั้น พันตรีปิ่น มุทุกันต์ เป็นผู้ปกครอง แม่บ้านก็ **คุณจรัสศรี มุทุกันต์** แม่บ้านเห็นอาตมาตอนแรก ตกใจ เพราะอยู่ในคราบฮิปปี้ ผมฟู หนวดเครารุ่มร่าม เขาบอก *"ไม่รับหรอก"* ทีนี้คุณลุงเป็นนายแพทย์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ ที่จังหวัดอุบลฯ ก็ไปพูดกับทางโน้น เขาก็เกรงใจ เลยรับไว้

ที่จริงอาตมาไม่มีรากฐานเกเรอะไรหรอก เขาบอกให้โกนหนวด โกนเครา ตัดผม เราก็ตัด ตัดแล้วก็ไปโรงเรียนธรรมดา ทำไปอย่างนั้นก็เพราะจนน่ะ

อาตมาได้เข้าหอพัก ก็เลยขอรถจักรยานของคุณลุง เพื่อส่งหนังสือพิมพ์ รถจักรยานของคุณลุงที่ใช้ตั้งแต่เป็นนายแพทย์ใหม่ๆ เป็นชั้นตรี-ชั้นโท-จนเป็นชั้นเอก

รถจักรยานราเรย์คันนี้ คุณลุงรักมาก ขนาดพี่ชายญาติคนหนึ่งถึงกับอุทานออกมาด้วยคำแปลกๆ เมื่อเห็นคุณลุงยอมส่งรถจักรยานคันโปรดนี้มาให้ ด้วยความ

สังวรไว้มั่น... "วัยและวันจะผ่าน" เมื่อครั้งเป็นเด็กส่งหนังสือพิมพ์

▶ หอพักบุตร ทบ.เดิม อยู่เชิงสะพานกรุงธน (ฝั่งใต้) ซึ่งต่อมาเป็นกรม สห. (สารวัตทหารบก) คนที่ ๓ จากซ้าย เตี้ยกว่าเขา เพื่อนเลยฉายไหล่ไว้ นั่นแหละ **"พ่อท่าน"**

◀ ต่อมาหอฯ ย้ายไปอยู่ข้างค่ายสรัสดิกรมช่าง ทบ. ขณะนี้ ถ.เศรษฐศิริ หน้ากองพลาธิการ ตช. คนที่ยืนติดกับ **พอ.ปิ่น มุทุกันต์** ซึ่งเป็นผู้ปกครองหอฯ แต่เนคไทไม่มีลาย นั่นแหละ **"พ่อท่าน"** ส่วนคนนั่งอยู่ตรงหน้าผู้ผูกเนคไทลายๆ นั้นคือ พล.ต.ท.ชลอ เกิดเทศ [รูปนี้ถ่าย ๑ มค. ๒๔๙๙]

▶ ขณะที่พ่อท่านรับรางวัลที่เรียกกันว่า **"รางวัลนักเรียนดีเยี่ยมพิเศษของหอพักบุตร ทบ."** จาก จอมพล ผิน ชุณหะวัน เมื่อ ๑ ม.ค. ๒๔๙๙

ไม่เชื่อว่า *"จะเป็นไปได้"* และไม่คาดคิดว่า *"อาตมาจะขอได้"*

เพราะไม่ใช่แต่ความที่เป็นรถคันโปรดเท่านั้น ก็ขนาดอาตมาเรียนที่กรุงเทพฯ นี้ คุณลุงยังบอกว่า *"แกไม่ต้องซื้อยาสีฟันนะ ใช้เกลือสีๆ"* ยอดประหยัดอย่างนี้เลย

พออาตมาขอรถจักรยานไปใช้ส่งหนังสือพิมพ์ คุณลุงเกิดให้ !!!

อุตส่าห์ส่งจักรยานจากอุบลฯ มาให้ถึงกรุงเทพฯ อาตมาก็ใช้จักรยานนั่นแหละส่งหนังสือพิมพ์ หาเงินเรียนหนังสือตามเรื่องตามราว ก็ทำทุกอย่างเลย

มาอยู่หอพักแล้ว ก็ส่งหนังสือพิมพ์ ตอนนั้นส่งศรีกรุง liberty แล้วก็ไปส่งหนังสือพิมพ์ไทย สยามนิกร สยามสมัย กะดึงทอง อะไรพวกนี้ วางร้านด้วย ส่งสมาชิกด้วย รายได้เดือนหนึ่งประมาณ ๒๐๐ บาท กินอยู่คนเดียว พอเรียนหนังสือได้ น้องๆ ก็อยู่กับคุณลุง ตอนนั้นแม่ยังไม่เสีย

ตอนหลังแม่ป่วยเป็นวัณโรค ๓-๔ ปี ถึงจะเสีย แต่ก่อนนี้ยังรักษาโรคนี้กันไม่ได้ คุณลุงเป็นหมอรักษาเองด้วย ถ้าไม่ได้คุณลุงตายก่อนแล้ว คุณลุงรักษาชะลอไว้ ก็ช่วยถูไถกันมาอย่างนี้แหละ นานหลายปีกว่าจะตาย

มีอยู่ครั้งหนึ่ง น้องที่บ้าน **"บัวบูชา"** เกิดต้องใช้เงินด่วน ไม่รู้เรื่องอะไรลืมไปแล้ว อาตมาต้องไปขอยืมล่วงหน้ากับหัวหน้าสายส่ง **"คุณต่วน บุญชูช่วย"** ขอยืม ๑๐๐ เขาก็เห็นใจให้มา เขาก็รู้สึกภาคภูมิใจมากนะ ที่ได้ช่วยเหลือเหตุการณ์นี้

อาตมาตอนนั้นก็ซาบซึ้งเหลือเกิน ก็เราไม่มีเครดิตอะไรเลยนี่ !

แล้วอาตมาก็ทำงานค่อยๆ ใช้คืน กว่าจะหมดก็นานเหมือนกันแหละ

อยู่หอพักบุตร ท.บ. ไม่เสียสตางค์อะไร อยู่ฟรี เสียแต่ค่าไฟเดือนละบาท ตอนนั้น **"จอมพลผิน ชุณหะวัน"** อุปการะหอพักบุตร ท.บ.

ทุกคนที่เป็นนักเรียนอยู่ในหอพักบุตร ท.บ. จะมีแต้มประจำตัว เหมือนกับนักเรียนโรงเรียนนายร้อย มีการพิจารณาความดีความชอบด้วยการตัดแต้ม

ถ้าเดือนไหนไม่โดนตัดแต้ม **"จอมพลผิน"** ก็ให้อีก ๓๐ บาท เราก็อยากได้สตางค์ด้วย เพราะไม่ค่อยมีใช้เท่าไหร่ ก็เลยไม่ค่อยจะยอมเสียแต้มง่ายๆ

อาตมาจึงเป็นนักเรียนที่ดี ประจำหอพักที่ ๑ ได้รับรางวัลประจำปีด้วย เป็น **"นักเรียนหอพักบุตร ท.บ. ที่ดีเด่นพิเศษ"** ตอนนั้นได้รางวัลเป็นหัวเข็มขัดสลักชื่อ **"จอมพลผิน"** พอสิ้นปียังมีปากกา-มีอะไรต่ออะไรเป็นรางวัลอีก

นอกจากจะไม่โดนตัดแต้มแล้ว อาตมายังมีแต้มแถมด้วยนะ ๓๐ แต้มนี่ ไม่โดนตัดก็เก่งแล้ว เพราะใครขาดสวดมนต์ เข้าหอผิดเวลา หรือทำผิดนั่นๆ นี่ๆ

ว.ศ. ๑ ข. ปี ๒๔๙๖ ▶
ได้น้องสาวแสนซน
ที่ซักมากกว่าใครเพื่อน
นี้แหละ “ข่วยยามขัดสน” คือ “น้องติ๋ว”
กับ “น้องแต๋ว”
(พรรษสินีย์ พันธ์เพ็ง, อุบลขัตน์ แตงวิมล)
ถ่ายหน้าพระวิษณุ ๑ ก.พ. ๙๗

พ.ศ. ๒๔๙๖ เดินไปหาเพื่อนที่ **“เพาะช่าง”**
เลยกลายเป็นนักเรียน **“เพาะช่าง”**

๙ ก.ค. ๙๖ วางมาลาเสี่ยไหว้ครู รับน้องใหม่ ที่ถ่ายรูปร่วมกันไว้ คนที่ ๒ จากซ้าย คือ **“พ่อท่าน”**

◀ **“พ่อท่าน”** ที่คนที่ ๓ จากขวา นั่งกอดอก อยู่นั่นไง

จากอุบลฯ มาศึกษายัง **“เพาะช่าง”** ถ่ายร่วมกับ อ. เฉลิม นาคีรักษ์ เมื่อ ๙ ก.ค. ๙๖

มีให้ตัดเยอะแยะ แต่เรายังแถมมี ๓๐ กว่า แต้มที่ตั้งให้ ๓๐ นอกจากไม่ลด แล้วยังเพิ่มอีกด้วย คือ "ไปทำดีเพิ่ม เขาก็เพิ่มแต้มให้ ก็เลยชนะ"

มีอยู่ครั้งหนึ่ง อาตมาไปเก็บปากกาเชฟเฟอร์ของครู **ร.ร.เขมะสิริอนุสสรณ์** บนรถเมล์ได้ เราก็รีบคืนเขา ที่นี้ทางโรงเรียนก็จดหมายขอบคุณมาที่หอพัก

อาตมาก็ได้ **"แต้มเพิ่ม"** เขาพิจารณาทั้งการเรียน ทั้งแต้มที่ถูกตัด

ด้านการเรียน ก็ต้องสอบให้ได้ที่ ๑ ด้วย

เรียนเพาะช่างแล้ว อาตมาก็อยู่หอพักบุตร ท.บ. เรื่อยมา เพราะเป็นสถานที่ที่ดี ก็เรียนหนังสือ-หาเงิน-หาทองไปตามเรื่องตามราวอย่างที่ว่ามา

✹ เป็นหมอจะไหวหรือ ?

อาตมาตอนเข้ามาเรียนต่อ ม. ๗ ในกรุงเทพฯ แม่ขี้โรคก็อยากให้อาตมาเป็นหมอ ต้องเรียนเตรียมวิทยาศาสตร์ *"เอ้า...! เรียนก็เรียน"*

พอเรียนแล้ว อาตมากลับเอาเวลามาทำแต่เชิง **"อักษรศาสตร์"** ชอบเขียนหนังสือหนังหา แต่งโคลง แต่งกลอน

ทางด้านวิทยาศาสตร์ อาจารย์ที่สอนก็เก่งๆ นะ เช่น *ดร.ทองสุข พงศทัต อย่างนี้ ดร.สตางค์ มงคลสุข อย่างนี้* แต่เราเรียนไม่เอาถ่านเลย *"ดร.สตางค์ สอนเคมี เราสอบได้ ๑๐ ส่วน ๑๐๐"* ม. ๗ สอบปีเดียวก็ผ่านหรอก

แต่พอ ม. ๘ ตกปีหนึ่งก็แล้ว ๒ ปีก็แล้ว ถ้าเรียนต่อไปก็คงจะได้อยู่หรอก

สมัยนั้นตรวจข้อสอบกันช้า กว่าจะประกาศผล ม. ๘ ก็สอบเข้ามหาวิทยาลัยกันเสร็จหมดแล้ว ตอนแรกก็ว่า *ถ้าได้ ม. ๘ ก็จะไปเรียนมหาวิทยาลัยศิลปากรต่อ*

ตอนนั้น **ชลูด นิ่มเสมอ, อำนวย หุนสวัสดิ์** ยังเป็นนักศึกษา

เดี๋ยวนี้เป็น **ศาสตราจารย์** หรือ **รองศาสตราจารย์** แล้วมั้ง

ก็ไปนั่งคุยกับเขาว่า *"ชอบศิลป์จะไปเรียนศิลปากร"*

พอประกาศผล *"อ้าว ! ม. ๘ ตกอีก"* ถ้าโรงเรียนไม่ล้มก็คงเรียนต่ออีก

ตอนนั้น **โรงเรียนสีตบุตรบำรุง** ยุบ ม. ๘ ก็เลยเคว้งคว้าง เดินเตร่ๆ จะไปหาโรงเรียนอีก ก็ลำบาก ถ้าไม่ยุบก็เรียนต่อชั้นได้ ก็เลยไม่ได้เข้าศิลปากร

ช่วงนั้น ราวๆ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๖

ก็เดินไป "เพาะช่าง" ไปเจอเพื่อนเขาเรียน ป.ม.ช. *(ประโยคมัธยมการช่าง)*

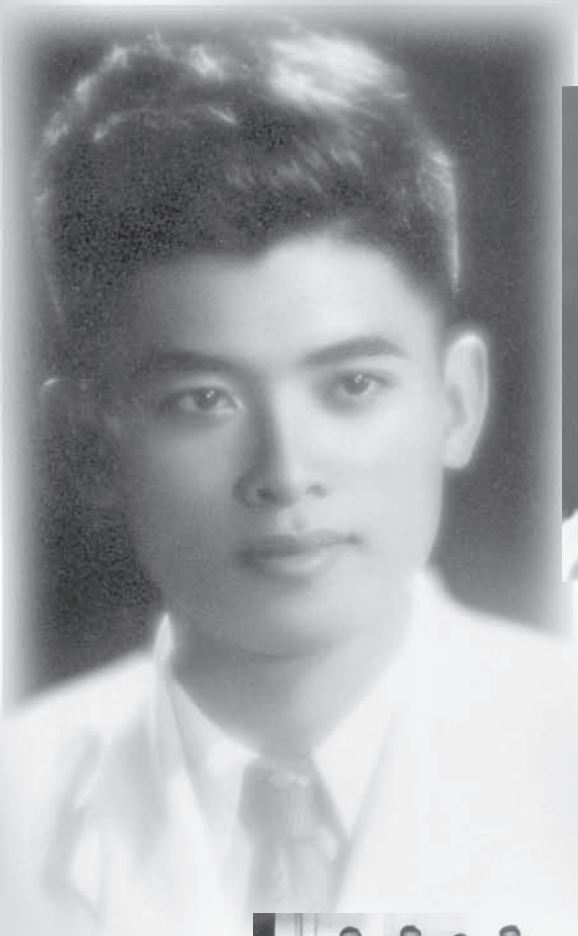

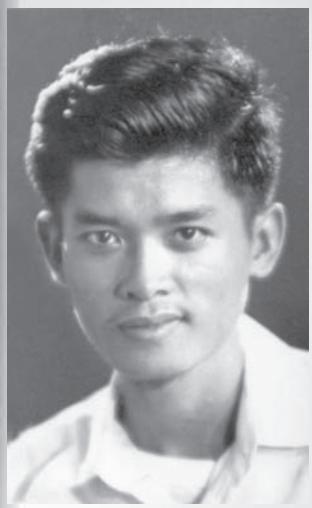

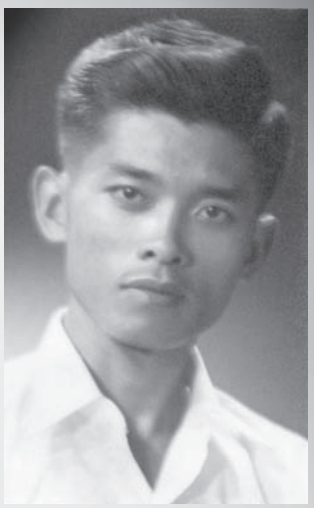

▲
๑๔ พ.ย. ๙๕

▲ **"พ่อท่าน"** ยืนยิ้มเห็นฟันขาวอยู่แถวหลังขวาสุด

เขาก็ว่า *"ที่นี่เขาตั้งแผนกใหม่* ***"แผนกวิจิตรศิลป์"*** *ไม่ต้องสอบเข้า เข้าได้เลย นักเรียนยังไม่เต็ม"* เพาะช่างเขาเอาความรู้แค่ ม. ๖ เท่านั้น ก็เรียนต่อได้

เราก็ว่า *"ดีเหมือนกันนี่ เข้าได้เลยไม่ต้องสอบ เวลาที่เสียไปแล้ว...ก็เสียไปช่างมัน ! ที่จริงก็ไม่ใช่สูญเปล่า เราก็มีความรู้จากที่ได้เรียน ม. ๗ ม. ๘ มาด้วย"*

ตอนนั้น ก็เลยๆ มาเดือนมิถุนายนแล้ว อาตมาจึงไปขอใบสุทธิ ม. ๗ จาก ร.ร.สีตบุตรบำรุง มาเข้า **"เพาะช่าง"** ซะ ก็ได้เรียน **"เพาะช่าง"** จนกระทั่งจบปี ๕

แต่ก่อนเรียนอยู่ "เพาะช่าง" ต้องนุ่งกางเกงขายาว อาตมาก็มีอยู่ตัวเดียว ที่ก้นมันขาด-เปื่อย กางเกงที่นุ่งไปนี่ *"ต้องชุนแล้วชุนอีก"* แต่อาศัยเป็นคนละเอียดเคยเย็บปักถักร้อยมาก่อนน่ะ ชุนแล้วเรียกว่า *"แทบไม่เห็นรอย ไม่มีใครรู้"*

อาย ! ก็ต้องชุนให้เนียนเลยนะ ชุนให้เห็นรอยไม่ได้ ชุนใส่ไปโรงเรียน ก็ใครจะมารับรู้กับเราว่า *"ชีวิตตอนนั้น อดๆ อยากๆ สิ้นดี"*

เรียนเพาะช่างทุนรอนก็ไม่มี ฐานะก็ยากจน เรียนไป ไถเขาไป ซื้อสี ซื้อนั่น ซื้อนี่ ไถไปเรื่อย เรียกว่า **"เพื่อนอุปการะ"** ที่จริงไม่ใช่อุปการะหรอก เราไถเขาเก่ง

อาตมาเป็นนักเรียนโค่งหน่อย คนเรียนเพาะช่างน่ะ เขาจบ ม. ๖ แล้วมาเรียนต่อ ทั้งนั้น แต่อาตมาเรียน ม. ๗ ม. ๘ อยู่ ๓ ปี ๔ ปี ค่อยไปเรียน เพื่อนๆ เรียน ป.ม. เรียนปี ๔ ปี ๕ แล้ว แต่อาตมาเพิ่งไปเข้าเพาะช่างปี ๑ ก็เป็นนักเรียนโค่ง

เขาเรียก **"พี่"** กันทั้งชั้น ก็อาศัยความเป็น **"พี่"** หว่านล้อมไถเขาไป ซื้อถ่าน ซื้อสี ซื้อกระดาษ เพราะเป็นคนจนไม่ค่อยมีเงิน

เรียนอย่างไร ก็ไม่รู้ ! เรียนไปเรียนมาจนจบปี ๕ เรียนที่ **"เพาะช่าง"** ง่าย เพราะอาตมาสนใจทางศิลปะอยู่แล้ว มีหัวทางนี้อยู่แล้ว ไม่ยาก เรียนไป เล่นไป

จบเพาะช่างปี ๓ ก็เท่ากับได้ชั้นเตรียมแล้ว อาตมาก็ไปสมัครเป็นนักศึกษากับเขาเหมือนกันไปสมัครเป็นนักศึกษา **มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์** เสียค่าบำรุงให้มหาวิทยาลัยอยู่เป็นประจำทุกปี ปีละ ๔๐ บาท แต่ไม่เคยไปสอบ

เมื่อก่อนเสียค่าสมัครสอบวิชาละ ๑๐ บาท มีโอเลี้ยงแจกให้คนละแก้ว วิชาหนึ่งก็แก้วหนึ่ง ใครสอบ ๒ วิชา ได้กินโอเลี้ยง ๒ แก้ว ใครสอบ ๓ วิชา ได้กินโอเลี้ยง ๓ แก้ว สอบได้...ก็ได้ ถ้าไม่ได้...ก็ถือว่า *"ต้องกินโอเลี้ยงแพงหน่อย แก้วละ ๑๐ บาท"* ตอนนั้นโอเลี้ยงแก้วละแค่ ๕๐ ส.ต. อาตมาเป็นนักศึกษาธรรมศาสตร์ แต่ไม่ได้ไปสอบกับเขาเลย ก็เลย **ไม่มี "ปริญญา" กับเขาสักใบในชีวิต**

▲ ๘ ก.ค. ๒๔๙๗ ข้านำมาลัยไปถวาย “พระวิศณุกรรม”
ในวันไหว้ครู และ ต้อนรับน้องใหม่
ถ่ายภาพโดย “บุญส่ง พ่วงพิพัฒน์”

ข้ากับน้องๆ ว.ศ. ในวันต้อนรับน้องใหม่และไหว้ครู ๘ ก.ค. ๙๗
วนิชา อัมพุนันท์ (อี๊ด), ข้าเอง, วนิดา แก้วโกมุท
สุมิภี บุษปาคม (แป๊ด), กัลยา สุขอร่าม, ทองเกสียว เอกิญสุข

▲ กลุ่มเล็ก ๆ ขอบเสาธงหน้าสถานเพาะช่าง
ถ่ายเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๖
"พ่อท่าน" ยืนอยู่ไหน ? ใครเห็นบ้าง ?

▲ หน้าตึกเรียน เมื่อวันที่ ๒๖ ม.ค. ๒๔๙๗ **"พ่อท่าน"** ก็ยืนอยู่แถวหลังใน !

เพาะช่าง กับ เพาะกาย

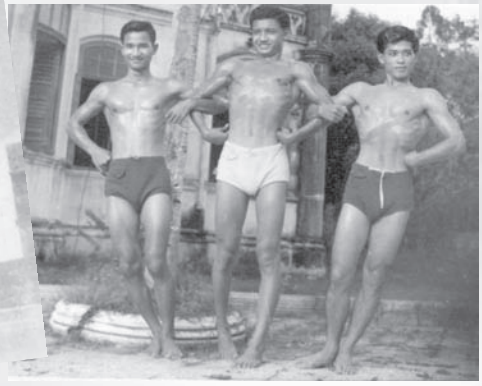

▲ สองเบ่งดูบนโดม อา. ๑๘ ก.ค. ๙๗
ซึ่งเริ่มเพาะกายตั้งแต่ ๒๑ พ.ศ. ๙๗

▲ เบ่งแขนและอก ๑๕ ส.ค. ๙๗

▲ ๑๑ พ.ศ. ๙๖

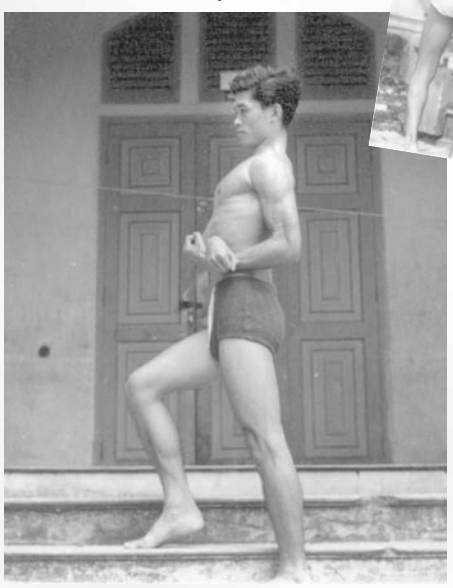

เบ่งปีกแผ่นหลัง
กับต้อ
๑๕ ส.ค. ๙๗

พ.ศ. ๒๕๙๗

✹ "เพาะช่าง" กับ "เพาะกาย"

ในระหว่างที่อาตมาเรียนอยู่ ชั้นธรรมดาๆ ก็ไม่มีบทบาทอะไรเป็นพิเศษ มาเริ่มมีบทบาทเมื่อเรียน **"เพาะช่าง"** นี่แหละ !

เป็น ***"หัวหน้าชั้น"*** ก็เป็น เป็น ***"ประธานอาชีวสัมพันธ์"*** ก็เป็น

ตอนอาตมาอยู่ปี ๓ ***"สมบัติ เมทะนี"*** เรียนอยู่ก่อสร้างอุเทนถวาย ก็ยังมาเบ่งกล้ามประกวดในงานอาชีวสัมพันธ์เลย ***"ทม วิศวชาติ"*** ตอนนั้นยังเป็น ***"ชาญ เชยโสภณ"*** เรียนอยู่ที่บพิตรพิมุข ก็มาช่วยกันจัดงานอาชีวะฯ

"สมบัติ เมทะนี" นี่ ตอนนั้นเล่นกล้ามเอาจริงเอาจัง เล่นเป็นชายงาม ส่วน **อาตมาก็เล่นเหมือนกัน** แต่ไม่เคยไปประกวดกับเขาหรอก ก็เล่นเองธรรมดาๆ

"ไอ้เรานี่ มันชายงอม" ไม่ได้เล่นเหมือนเขาหรอก แต่ก็เล่น ฟิตไปตามเรื่องของเราเท่าที่ได้ ก็ไม่ได้ดิบได้ดีอะไร เห่อเล่นไปตามประสาหนุ่มๆ

ยกลูกเหล็กทุกวัน วิดบาร์เดี่ยว บาร์คู่ พวกนักเล่นกล้ามเขาไม่ค่อยเล่น บาร์เดี่ยวหรอก เล่นแต่บาร์คู่ อาตมาก็เล่นโน่นนี่ไปตามเรื่องตามราว ยกบาร์เบล-ดัมเบล-ดึงซันดาวน์อะไรไป ก็เล่นเกือบทุกวัน หนุ่มๆ ก็ฟิต เล่นกันทั้งนั้น

ก็อยากหล่อน่ะ ดูล่ำสันดี หนุ่มๆ ก็ชอบกันทั้งนั้น !

อยู่เพาะช่างปี ๑ ยังไม่ได้เป็นหัวหน้า เพราะเขาเลือกหัวหน้าก่อนแล้ว

ที่จริงไม่ได้เป็นหัวหน้าอะไรหรอก ก็เรามันแก่แล้ว เรียน ม. ๘ ตั้งหลายปี พวกนั้นจบ ม. ๖ ก็เข้าเรียนเพาะช่าง เขารู้กัน เขาก็เรียก **"พี่"** กันทั้งห้อง

พอขึ้นปี ๒ ปี ๓ เขาก็เลยยกให้เป็น **"หัวหน้า"** เพราะว่า *"เราโข่งกว่าเขา"* อยู่ปี ๓ เป็นหัวหน้าห้องด้วย เป็นหัวหน้าทางอาชีวศึกษาด้วย

ก็รวมกันทั้งหมดน่ะ ! โรงเรียนอาชีวะในกรุงเทพฯ อาตมาก็ได้รับเลือกเป็น ***"ประธานงานอาชีวสัมพันธ์"*** ทั้งๆ ที่ยังเป็นเด็กส่งหนังสือพิมพ์อยู่นั่นเอง

ก็รู้สึกว่า *"เอ เรานี่ ยังไงๆ อยู่นะ เป็นดินๆ ดาวๆ ยังไงๆ อยู่ ชอบกล"*

ตอนเรียนอยู่ชั้นปีที่ ๕ อาตมาเป็นหัวหอก ให้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการเลือก **"ประธานนักเรียน"** ของ **"เพาะช่าง"** แบบใหม่

ภาษาเขื่องๆ ก็ว่า ***"ปฏิรูป"*** ใช้วิธีออกเสียงเลือกตั้งลงคะแนน ให้นักเรียนทั้งหมดไปลงบัตรกัน **"เพาะช่าง"** ก่อตั้งมา ๕๐ ปีเศษ ก็เพิ่งจะมีครั้งนี้แหละ

เพราะแต่เก่าก่อน "อาจารย์ใหญ่" เป็นคนตั้งเองเสร็จ

ณ เสาธงกลางสระน้ำหน้า ร.ร.เพาะช่าง

รับหีบน้องใหม่และให้วัคซีน เมื่อ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๗

ถ่ายโดย บุญส่ง ผ่องพิพัฒน์

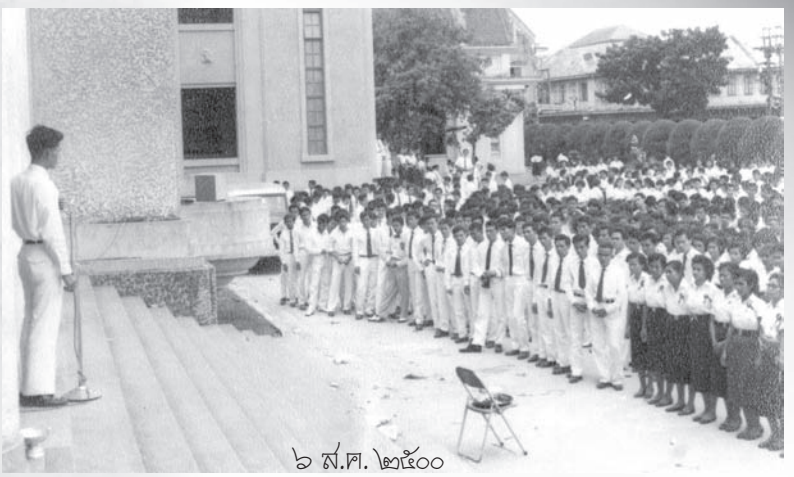

๖ ส.ค. ๒๕๐๐

เป็น **"ประธานนักเรียน"** หรือหัวหน้าใหญ่ จากระบบเลือกตั้ง

▲ ทำทั้งงาน ประสานทั้งเพื่อน

๒๔ ต.ค. ๙๘
เป็นประธานอาชีวสัมพันธ์
มาทำงานทั้งๆ ที่ขาหัก
เพราะถูกรถยนต์ชน
จึงต้องมีไม้เท้าถือ

๗ ม.ค. ๙๗ ▶
แข่งขันร้องเพลง
"เพาะช่างวอลซ์"
ประเภท
เพลงแต่งเอง
และนี่คือ
รางวัลที่ ๑
ในจำนวน
๑๐ กว่าคน

๑๒๙

▲ "เพาะช่าง" ปี ๑
พ.ศ. ๒๔๙๖

ประชุมกรรมการ ▶
งานอาชีวสัมพันธ์
ปี พ.ศ. ๒๔๙๘
"พ่อท่าน" ยืนอยู่หัวโต๊ะ

ส่วนที่เห็นหัวข้างหลัง ▲
นั่งติดคนยืนขวาสุด
คือ **"ทม วิศวชาติ"**

▶
กับเพื่อนๆ เพาะช่าง
กำลังออกกำลังกาย
คนนั่ง (แถว ๒) ซ้ายสุด
มือยันเหล็กโค้งอยู่
นั่นแหละ **"พ่อท่าน"**

อาตมาเองแหละเป็นคนเสนอแนะ ให้ใช้ระบบออกเสียงเลือกตั้ง

ให้นักเรียนทั้งหมดออกเสียงเลือกตั้ง ยกเว้นปี ๑ เพราะเป็นเด็กใหม่ ยังไม่รู้จักผู้ที่จะเลือกได้ดีพอ เพราะฉะนั้น ใครดี ? ใครเหมาะสม ? นักเรียนตั้งแต่ชั้นปี ๒ ถึง ปี ๕ ต่างก็รู้จักฝีไม้ลายมือกันมาแล้วนี่ ก็ช่วยกันเลือก **"ประธาน"**

เขาก็เลือกเอาหัวหน้าของชั้นปี ๕ ของแต่ละแผนก แผนก ป.ม. ปั้น, แผนก ป.ม. เขียน, แล้วก็แผนกวิจิตรศิลป์ ตอนนั้นมีอยู่แค่ ๓ แผนก เท่านั้นเอง มาเลือกตั้ง **"ประธาน"** ของโรงเรียนอีกทีหนึ่ง ในครั้งนั้นอาตมาได้รับเลือกเป็น **"ประธาน"**

อาตมาก็มาเริ่มทำงานแบบ **"สภานักเรียน"** กัน

ทั้งประยุกต์ ทั้งปฏิรูป งานอะไรๆ บางอย่างขึ้นมาทำกัน

เหตุการณ์ก็ผ่านไปด้วยดี ว่างั้นเถอะ !

จนกระทั่งจับงานใหญ่ชิ้นหนึ่ง คือ อาตมาตั้งใจจะจัดทำ **"หนังสือประจำปี"** กัน อาตมาก็กะใหญ่เลยว่า ***"จะทำให้ดีที่สุด"***

คิดไว้แล้วว่า *"จะทำเป็นหนังสือเล่มใหญ่ ปกแข็งหุ้มแล็คซีน ใช้กระดาษอาร์ตทั้งเล่มเลย"* ก็หนาหลายร้อยหน้าแหละนะ

เจตนาตั้งใจจะรวบรวมทำเนียบนักศึกษา-ครูบาอาจารย์-ประวัติ แล้วก็บทบาทเรื่องสำคัญๆ ที่น่าจะเก็บรวบรวมบันทึกไว้เป็นอนุสรณ์ ให้พวกอนุชนรุ่นหลัง

เพราะโรงเรียนก็มีอายุตั้ง ๕๐ ปี แล้ว ยังไม่มีเอกสารที่พอจะเป็นหลักฐานที่ดีและง่ายพอจะใช้เป็นประโยชน์แก่ศิษย์เก่า ศิษย์ใหม่ หรือแก่คนทั่วไปได้เลย

อาตมาจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องทำ ก็เริ่มวางแผนกะโครงการ วิธีหาเงินมาทำ ก็แน่นอนล่ะ ต้องใช้งบเป็นแสนๆ แน่ๆ ในสมัยนั้นไม่ใช่เรื่องเล่นๆ เหมือนกันนะ เงินแสนนี่ แต่ก็คิดกันไว้แล้วว่า *"พวกเราจะไม่เกี่ยวข้องวุ่นวายอะไรกับเงินทองของโรงเรียน"* ตอนแรกๆ อาจารย์ใหญ่ก็ยินดีนะ พอเห็นโครงการ เห็นต้นฉบับการจัดรูปเล่ม ยิ่งรู้รายละเอียดต่างๆ ก็ยิ่งยินดีใหญ่

แต่แล้วอยู่ๆ ก็สั่งระงับไม่ให้ทำ ! อาตมาก็ขอทราบเหตุผล *"แต่อาจารย์ใหญ่ก็ไม่ยอมให้เหตุผลอะไรเลย ใช้อำนาจสั่งระงับลูกเดียว"* ทั้งๆ ที่ก่อนจะทำ อาตมาก็ยังประชุมนักเรียนทั้งหมดต่อหน้าอาจารย์ใหญ่เลย มีบางคราวไม่ได้ประชุมกันต่อหน้าเราก็ประชุมกันอย่างชนิดเปิดเผย แล้วก็รายงานโครงงานทุกขั้นตอน

ทีนี้อาตมาเองก็ดำเนินงานไป ก็มากโขแล้ว ไหนจะติดต่อโรงพิมพ์ ทำสัญญาพิมพ์กันแล้ว ไหนจะทำต้นฉบับ ค้นคว้า ซื้อหาอะไรต่ออะไร จัดรูปเล่มออกมา ทำดัมมี่ปกแข็ง หุ้มแล็คซีนกระดาษอาร์ตตั้งหลายร้อยเล่มออกมาแล้วนะ

๒๓ มกราคม ๒๕๐๐

เตรียมจะนำออกไปหาโฆษณา หาสปอนเซอร์ขนานใหญ่ ก็ลงมือทำงานไปแล้ว ติดต่องาน เซ็นสัญญา ทำอะไรต่ออะไรไปแล้ว แต่ก็มามีอันเป็นไปเสียนี่ !

พวกนักเรียนเขาก็ไม่ยอมกันละซี เริ่มแสดงปฏิกิริยากันใหญ่ *"เหตุการณ์ไม่สงบ ก็เริ่มก่อตัวขึ้นมา"* เพราะถึงแม้จะเป็นเด็ก แต่พวกอาตมาก็ทำงานกันด้วยเกียรติ ด้วยเครดิต ด้วยทุนรอนนะ เงินทองก็จ่ายออกไปแล้วทั้งนั้น อาจารย์ใหญ่เอง ไม่เป็นไรหรอก เพราะอยู่เฉยๆ แต่กับกรรมการผู้ทำงานสิ พัง !!!

เลยเกิดฮือฮาฮึดฮัดขึ้นในโรงเรียน ถ้าเป็นสมัยนี้ ก็เรียกว่า ***"เป็นเรื่องใหญ่"***

คงต้องประท้วงกันรุนแรงถึงขีดแน่ขนาดยุคนั้นยังเป็นยุคมืดนะประชาธิปไตยยังไม่เบ่งบานเลย ก็ยังถึงขนาดกรรมการบางคนพกปืนขอเข้าพบอาจารย์ใหญ่กันแล้ว

อาตมาก็ต้องรีบระงับเหตุการณ์ ต้องขอร้อง และสุดท้ายก็ขอวางมือ ขอเป็นผู้ยอมพังเองทุกประตู วางมือจากทุกเรื่องในโรงเรียน

ตอนนั้น อาตมาต้องเจรจากับนักเรียน-กับกรรมการ อย่างแสนยากลำบาก

อารมณ์คนเวลาโกรธ เราก็รู้อยู่แล้วนี่ว่า *"เป็นยังไง ?"*

แถมอาจารย์ใหญ่ *"ยังห้ามไม่ให้อาตมาประชุมนักเรียนในวันต่อมาเสียอีก"*

กว่าจะระงับเหตุการณ์ได้ ก็แทบเลือดตากระเด็นเชียวล่ะ !!!

ถ้าอาตมาจะ "ยุ" หรือ "ปลุกระดม" นิดหน่อยเท่านั้นนะ ก็คงได้เรื่อง อาจถึง นองเลือดก็ได้ แต่อาตมาฝืนใจยอม และแถมยังต้องใช้ความสามารถสุดฤทธิ์ที่จะ ทำความเข้าใจกับพวกกรรมการ และพวกนักเรียน ที่ฮึดฮัดให้เย็นลง

เรื่องกว่าจะเรียบร้อย ก็นานโขอยู่เหมือนกันแหละ !!!

อาตมาขอลาออกจากตำแหน่ง "ประธาน" นักเรียน

ก็ไม่ได้ขอให้ **"กรรมการ"** คนไหนลาออกด้วย จะลาออกคนเดียว

แต่ **"กรรมการ"** ทุกคน เขาก็ไม่ยอมอยู่ ขอลาออกกันหมด !!!

อาตมาก็จำเป็นต้องขอวางมือเด็ดขาด จากสิ่งที่เป็นไปยังไม่ได้

ซึ่งก็ไม่ใช่แต่เฉพาะเรื่องนี้เรื่องเดียวหรอกนะ เรื่องอื่นๆ ก็เหมือนกันแหละ เพราะถ้าจะให้ทำต่อไป ก็คงจะยังเป็นไปไม่ได้ !

ตอนนั้น ก็คิดอย่างคนค่อนข้างยโสเสียด้วย ตามประสาของอาตมาว่า...

*"ใครหนอ ! จะมาทำสิ่งนี้ให้ **'เพาะช่าง'** ได้"*

ตั้งแต่วันนั้นจนถึงวันนี้ ล่วงมาหลายสิบปี ก็ยังไม่เห็นมี **"สิ่งนี้"** เกิดขึ้นได้เลย

นี่ก็เป็นประสบการณ์ ในสงครามชีวิตระดับเล็กๆ ช่วงหนึ่งของอาตมาเอง

▲ ปี ๓.ศ. ๙๗

ด มี.ค. ๙๗

✹ พรสวรรค์ กับ ความใฝ่ฝัน

คุณลุงหมอ เอาอาตมาไปเลี้ยง ก็ให้ **"สมเด็จติสโส อ้วน"** *(สังฆนายกองค์แรกของประเทศไทย)* เป็นคนตั้งชื่อให้ว่า **"มงคล"**

อาตมาชื่อ **"มงคล"** แปลว่า **"เหตุอันทำให้ประเสริฐ"**

พอโตขึ้น อาตมาก็มาเปลี่ยนชื่อตัวเองใหม่ว่า **"รัก"**

ตอนเรียนศิลปะ อยู่ที่เพาะช่าง อาตมายังไม่ได้เปลี่ยนชื่อนะ เวลาเขียนภาพวาดภาพเสร็จ ส่งครู อาตมาไม่เขียนชื่อหรอก จะเขียนรูปหัวใจแทน แล้วก็ลงวันที่ ครูก็รู้ทันทีเลยว่า *"ภาพนี้เป็นของอาตมา"* ตอนนั้นยังไม่ได้เปลี่ยนชื่อนะ !

พอปลายๆ ปี ๕ จะจบแล้ว ค่อยมาเปลี่ยนชื่อ เป็น **"นายรัก รักพงษ์"** *ทำไมนะ ! จะต้องมาชื่อ **"รัก"** แล้วนามสกุลก็ยัง **"รักพงษ์"** อีก !*

ตอนนั้น งานอะไรๆ อาตมาก็ไม่ชอบเท่างานด้าน **"ศิลป์"**

โดยเฉพาะด้านเขียนหนังสือ ก็ต้องการความสำเร็จ ความสามารถในการงาน

อาตมาตั้งเป้าหมายชีวิต เอาไว้ว่า *"ร้อง แสดง แต่งเรื่อง เพลง วาด พากย์ ถ่าย"* นี่ ย่อเอาไว้ของตัวเองเสร็จเลยว่า ***"จะต้องเป็นให้ได้"***

"ร้อง" จะต้องเป็น **"นักร้อง"** ให้ได้ !

"แสดง" จะต้องเป็น **"นักแสดง"** ให้ได้ !

"เขียนหนังสือหนังหา" ลงหนังสือพิมพ์ แม้อาตมาจะเป็นเพียงแค่เด็กส่งหนังสือพิมพ์ ก็จริง ! แต่ก็พยายามทยอยเขียนเรื่องส่งให้ บ.ก. ไปพลาง เป็นเด็กส่งหนังสือพิมพ์ไปพลาง ก็ได้ลงบ้าง-ไม่ได้ลงบ้าง แล้วแต่ เรื่องเงิน....ช่างหัวมันไม่ได้ก็ไม่ได้ ขอให้เรื่องเราได้ลงก็แล้วกัน ระยะแรกๆ ก็มีบางเจ้าลงให้บ้าง

จนต่อๆ มา ก็สามารถคลุกคลีเข้ามาใกล้เรื่อยๆ

กระทั่งเขียนเรื่องลงหนังสือพิมพ์ ก็ไม่ยาก เพราะเขาก็ยอมรับขึ้นมาแล้วนี่

"เขียนทั้งร้อยแก้ว-ร้อยกรอง" เขียนหนังสือทุกอย่างแทบทุกประเภทเลยนะ

อาตมาเอาหมด ทั้งเรื่องสั้น สารคดี บทความ บทละคร บทสัมภาษณ์ ข่าว สังคม คอลัมนิสต์ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน กลบท

แต่ไม่เคยพิมพ์รวมเล่มกับเขา จะไม่เคยเขียนก็พวกนวนิยายขนาดยาวอย่างเดียว แต่ก็เคยพล็อตและเคยตั้งใจอยู่ ทว่ายังไม่เคยเขียนออกมา

๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๗
ข้า ในงานวันเกิดหอพัก
(บนโต๊ะมีกีตาร์)
ข้าตั้งกล้อง
"กิจจา ชาตินันท์"
ถ่าย

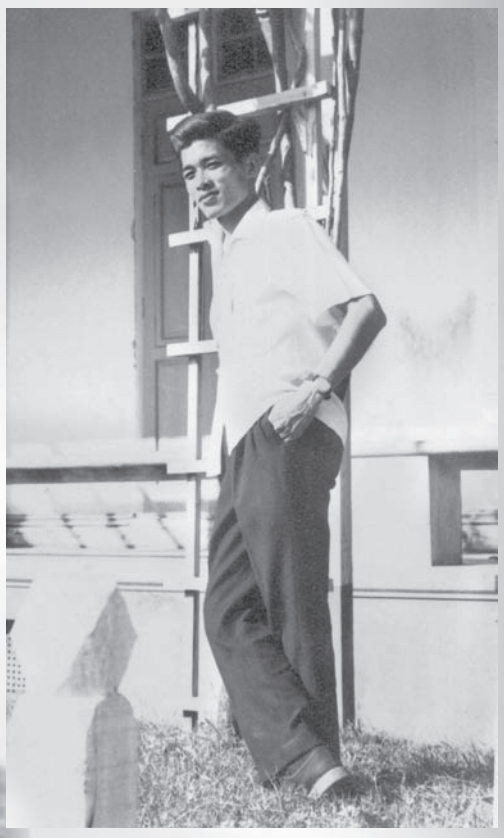

๑๒ ธันวาคม ๒๕๐๐

▲ ข้าถ่ายข้าเอง ๑๐ มี.ค. ๙๗

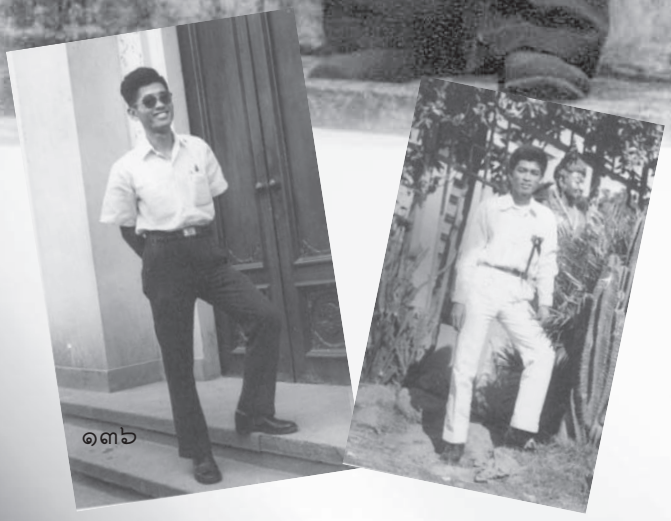

อาตมาใช้นามปากกาต่างๆ นานา มากหลาย แต่งบทความไว้ก็มากมาย ใช้ *"นามปากกาเยอะแยะ จนจำไม่ได้"* เท่าที่พอจำได้ก็มี...*"มงคล พงษ์มงคล, มงคล รักพงษ์, รัก พงษ์มงคล, รุ้ง รังรักษ์, ลุงหนวด, ยุบลรัตน์, เกื้อ ปรียา, กุญแจจีย์, สไมย์ จำปาแพง, โบราณ สนิมรัก, โบราณ นวทัศน์, โบราณ ใหม่เสมอ, ชุมาลย์มงคล, จิตร ปิยจิตร, เรขา เหมลิขิต, นายประตู, ประพนธ์ พีรพงษ์, เพียงเพ็ญ พีรพงษ์, ป. แอ๊ค, แป๊ค รักพงษ์, อ้อยอิ่ง สวนสงบ แล้วก็ โพธิรักษ์, ปฏิโสต ฯลฯ"* ที่จำไม่ได้ยังมีอีก บางชื่อใช้ครั้งเดียว แล้วก็ไม่ได้นำมาใช้อีก หายต๋อมไปเลยก็หลายชื่อ และอาตมาก็มักจะปิดตัวไม่ให้ใครรู้จักอีกด้วย

อย่างเช่น นามปากกา **"เพียงเพ็ญ พีรพงษ์"** ก็ส่งเรื่องไปให้ บ.ก. **สมบูรณ์ วิริยศิริ** คุยกัน-โต้ตอบกันทางจดหมาย ปลอมลายมือ ปลอมเป็นผู้หญิง อย่างนี้ก็ทำ หรือ **"อ้อยอิ่ง สวนสงบ"** ก็เหมือนกัน ปลอมเป็นผู้หญิง

อาตมาเขียนหนังสือได้ทีละ ๕๐ บาท นานๆ ได้สักทีก็ ๗๕ บาท ๘๐ บาท ที่เขียนไปลงแล้วไม่ได้เงินก็เยอะ !

"เพลง" ก็พยายามแต่ง งานทางด้านการประพันธ์บทเพลงต่างๆ เป็นงานที่อาตมาถนัด และสร้างชื่อเสียงให้แก่อาตมามากกว่างานด้านอื่นๆ แต่งไว้มากมายหลายเพลง แต่ได้อัดแผ่นเสียงออกมาเผยแพร่ไม่มากนัก

อาตมาเริ่มแต่งเพลงอัดแผ่นเสียง ตั้งแต่ยังเรียนไม่จบ ซึ่งชีวิตในช่วงนั้นต้องดิ้นรนต่อสู้อย่างทรหด เพราะอาตมาต้องหาเงินเรียนหนังสือด้วยตนเอง

อาตมาเอาตัวไปคลุกคลีกับ "ชาววงการเพลงดนตรี" มากกว่าวงการนักเขียน

แต่งเพลงขายได้เพลงละ ๑,๐๐๐ บาท ต้องจ้างวงดนตรีบรรเลงอัดแผ่นเสียง จ่ายค่านักร้องแล้ว ก็เหลือ ๓๐๐-๔๐๐ บาท

"วาด" ก็ได้ทำบ้าง งานโน้นงานนี้ ออกแบบให้เขา ทำรูป ทำสีทำสัน

ตอนนั้นก็ยังออกแบบ งานกาชาด งานรัฐธรรมนูญ ออกแบบร้าน รับจ้างระบายสีรูปหนัง เวลาที่เขาถ่ายทำมาแล้ว ก็ทำงานอย่างนี้มาตั้งแต่ยังเรียนหนังสือ

ได้เงินมาบ้าง ก็เลี้ยงตัวไป กินไป ใช้จ่ายทำอะไรไป

"พากย์หนัง" ก่อนนี้ต้องใช้ความสามารถมากหน่อย เดี๋ยวเปลี่ยนเสียงเป็นคนแก่ เดี๋ยวเป็นเด็ก เป็นผู้หญิง เป็นผู้ชาย เดี๋ยวนี้เป็นหนังเสียงในฟิล์มหมดแล้ว ตอนนั้นหนังเสียงในฟิล์มไม่ค่อยมีหรอก มีแต่หนังพากย์ *"เราก็ต้องพากย์หนังให้เป็น"* ก็มีโชคดีได้พากย์ ก็ไม่มากเท่าไหร่ แต่มาอยู่ทีวี.เขากลับไม่ค่อยให้พากย์

"ถ่ายรูป" ก็ถ่ายทั้งรูป-ถ่ายทั้งหนัง เรื่องถ่ายหนังได้แต่ซื้อกล้องมา แต่ถ่ายไม่ค่อยเท่าไหร่ เพราะว่าต้นทุนเปลืองมาก พอได้ถ่ายบ้าง แต่ไม่เก่ง เล่นแต่กล้อง ๑๖ มิล กล้อง ๘ มิล ไม่เคยเล่น แต่ถ้าถ่ายรูปไม่ต้องพูดถึง เยอะแยะมากมาย

อาตมาก็ตั้งใจเอาไว้ว่า *"จะต้องเป็น **'ศิลปิน'** ให้ได้ใหญ่โตอย่างนี้ พยายามจะเก่งทุกอย่างให้ได้"* เสร็จแล้วก็ทำได้กะปริบกะปรอยเสียมากกว่า

✹ พรสวรรค์ ดนตรีการ

เล่นดนตรี ความจริงก็ได้นะ แต่เล่นไม่อยู่ในทฤษฎีเลย เล่นเองไปตามเรื่อง เวลาซ้อมร้องเพลงประกวดนักร้องนี่ อาตมาก็เป็นคนเล่น "เปียโน" ให้พวกนั้นเขาร้องกันนะ ก็พอเล่นได้ แต่ไม่ถูกทฤษฎีมาตรฐานเขาหรอก คอร์ดผีบอก ก็ไม่มีโอกาสได้เล่าเรียนตามแบบตามแผนกับเขา เพราะไม่ใช่คนมีเงิน มีฐานะ !

มีโอกาสเจอ "เปียโน" ที่ไหน ก็แอบเคาะของเขาไปเรื่อย

ตอนหลังเรียนจบออกมาทำงานแล้ว อาตมาก็หาโอกาสค้นคว้าศึกษา เจียดเวลาไปเล่าเรียน หาตำรับตำรามาอ่านมาดู ก็พอจะรู้ขึ้นมาบ้าง เคยไปสมัครเรียนกับหมู่คณะที่เขาเล่าเรียนกันเป็นกิจจะลักษณะอยู่ช่วงหนึ่ง *"ถึงกับเคยเป็นนักเรียนทางไปรษณีย์ของมหาวิทยาลัย Trinity ประเทศอังกฤษ กับเขาเหมือนกันนะ !"*

ที่ "บ้านซ่ม" กับเปียโนส่วนตัว ▶
ฮา. ๖ ส.ค. ๒๕๑๐

สอบได้ถึงเกรด ๔ แค่นั้น แล้วก็ไม่ได้ไปเรียน-ไปสอบกับเขาอีกเลย

เชื่อไหมว่า *"อาตมาในชีวิตนี้ ขณะที่ยังหากินอยู่ทางโลก สนใจดนตรีมาก จนกระทั่งเคยสั่งซื้อตำราเกี่ยวกับดนตรีเพลงการ ราคาแพงๆ เล่มใหญ่หนาปึก จากต่างประเทศมาดูทีเดียวนะ ! จากอังกฤษเป็นส่วนมาก ทั้งเล่มเล็ก-เล่มน้อย-เล่มใหญ่ทั้งๆ ที่อ่านภาษาอังกฤษก็ไม่ค่อยออกหรอกนะ !"*

และยังเคยบังอาจตั้งใจไว้ว่า *"จะแต่งเพลงระดับ symphony โน่นแน่ะ"* ถ้าชาตินี้ทำไม่ได้ ก็จะขอทำให้ได้ในชาติหน้า ปานนั้นทีเดียวในความคิดฝันตอนนั้น

และถ้าอาตมายังอยู่ทางโลก ป่านนี้อาตมาก็คงแต่เพลง classic แล้ว

ด้านอื่นๆ ก็ไม่เคยไปตั้งจิตคิดปรารถนาไว้ว่า *"ขอให้ได้เป็นนายกรัฐมนตรีนะ ขอให้ได้เป็นนายพลเอกนะ ไม่ได้อยากเป็นเลย ไม่เคยใส่ใจเลย !"*

แต่ตั้งจิตขอให้ได้เป็น **"นักดนตรีเอก" ของโลก** อยากเป็นอันนี้อย่างนี้

จิตใจชอบมาก อาตมาเคยตั้งจิตไว้ว่า *"แม้ชาตินี้ไม่ได้เป็น ก็ขอให้ชาติหน้าเราได้เป็นนักดนตรีเอกของโลก"* เคยตั้งจิตถึงปานนี้เลย

ก็มาเรียนรู้สัจจะจริงว่า สิ่งเหล่านี้ใครมีจริต-มีนิสัย ก็ไปทางนั้น-ทางนี้ เรื่องนี้ก็ยังเป็นเรื่องของกาม สมัยก่อนเสียงดนตรีก็แค่ฟัง ตีเกราะ เคาะไม้ เดี๋ยวนี้ก็ประดิษฐ์มาเรื่อยๆ แล้วก็หลงชอบ อร่อย ก็ต้องพิจารณาจริงๆ เลยว่า "ก็ป่วยการ"

อาตมาเป็นนักแต่งเพลง จึงติดเรื่อง **"เสียง"** มาก ในเรื่องรูป-รส-กลิ่น-เสียง-สัมผัส อาตมา**ตัดความติดหลงในเสียงหลังที่สุด** เพราะอาตมาชอบเพลงมากๆ

✹ พรสวรรค์ การแสดง

ในชีวิตนี้อาตมาเคยทำ operetta หรือ musical play นั่นแหละ

เป็น **"ละครเพลง"** ที่ไม่ยาวไม่คลาสสิกอะไรนัก ไม่ใช่ขั้นอุปรากร

คือ *"ละครประเภทที่มีดนตรีเป็นพื้น ทั้งเรื่องจะร้องเป็นเพลงทั้งหมด"*

จะบอกอะไรกันก็เป็นเพลง จะบรรยายเรื่องก็เป็นเพลง จะต่อเนื่องเรื่องราวอะไรตั้งแต่ต้นจนจบ ก็เป็นเพลง เป็นดนตรีทั้งสิ้น ตลอดเรื่องไม่มีการพูด

คล้าย grand opera นั่นแหละ หมายถึงว่า ไม่ใช่แบบ comic opera *(comic opera คือ ละครเพลงที่มีพูดแทรกด้วย)* คือ เป็นละครเพลง ที่ไม่มีการพูดแทรกเลยนั่นเอง แต่ไม่ใช่ยิ่งใหญ่เทียบเท่า grand opera หรอกนะ

เป็น **"ท้าวพรหมทัต"** ในงานศิลปหัตถกรรม

เมื่อคราวทำ *operetta* เรื่อง **"เหลือมาแต่อดีต"**
"พ่อท่าน" แต่งทั้งเรื่อง แต่งทั้งเพลง
ประดิษฐ์คิดท่าสีมาเอง ฝึกหัดซ้อมเอง
แม้แต่แต่งหน้าแต่งตัวให้ผู้แสดง ก็ยังต้องแต่งเอง

แสดงเป็น
"ท้าวพรหมทัต"

พรสวรรค์ การแสดง

๔ ธ.ค. ๙๗ ถูกห้อมล้อมด้วยบรรดาแฟนขณะเสร็จจากแสดง

"บุญส่ง พ่วงพิพัฒน์" ถ่ายภาพ

ส่วนหนึ่งของ
คณะแสดง
OPERETTA
"เหลือมาแต่อดีต"
ครั้งแรก
(เมื่อยังเรียนเพาะช่าง)

๘ ก.ค. ๙๗
ในวันให้วัคซีน
กับน้องใหม่
พ่อท่านในชุด
แฟนซีขบขัน
"พม่าแทงกบ"
น้องติ๋วในชุด
"สาวชาวเกาะ"
ปลุงอันทรีในชุด
"หมอไทย"
ของ ว.ศ.๒ ข.
สังเข้าปะกวด

▲ ส่วนหนึ่งของคณะแสดง
OPERETTA
"เหลือมาแต่อดีต" ครั้งที่ ๒
(เมื่อทำงาน T.V. แล้ว)

๗ มกราคม ๒๕๙๗
แฟนซีทั้งหมด
ในงานวันเกิดโรงเรียน

ก็แค่ operetta ละครพลงเล็กๆ สั้นๆ ชื่อเรื่องว่า **“เหลือมาแต่อดีต”**

ตอนที่ทำ operetta “เหลือมาแต่อดีต” นี้ อาตมายังเป็นนักเรียนเพาะช่างอยู่เลย อายุ ๒๐-๒๑ ตอนนั้นอยู่ปี ๓ ทำเพื่อแสดงบนเวทีใน **งานศิลปหัตถกรรม** ซึ่งเป็นงานใหญ่ประจำปีของกระทรวงศึกษาธิการ ให้โรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศ มาออกงานกัน มีปีละครั้ง บริเวณจัดงานก็เปิดรั้ว ๓ โรงเรียนติดต่อกัน

มี โรงเรียนสวนกุหลาบ โรงเรียนเพาะช่าง และ โรงเรียนเสาวภา

อาตมาทำเองเกือบจะทุกอย่าง ทั้งแต่งเรื่อง ทั้งแต่งเพลง ทั้งออกแบบประดิษฐ์ท่าทางลีลาให้แก่ตัวแสดงทุกตัว ทั้งฝึกหัดซักซ้อม ทั้งกำกับเวที กำกับรายการ

เป็นละครที่ต้องใช้แสงสีซ้อน ๒ ฉาก อยู่ในฉากเดียวกัน

เป็นเรื่องของคน ๒ ยุค โดยใช้แสงช่วยในการเปลี่ยนกาลยุค ไม่ต้องปิดฉาก แต่เปลี่ยนฉากด้วยวิธี “เปิดแสง ปิดแสง” ผ่านฉากผ้าที่ไม่หนานักขั้นกลาง

ฉากผ้านั้น เขียนด้วยสีที่ไม่หนาเกินไปนัก ให้เห็นภาพภูมิประเทศสุโขทัยในปัจจุบัน ซึ่งมีสถูปเจดีย์ มีสิ่งก่อสร้างโบราณปรักหักพัง เป็นฉากข้างนอกฉากหนึ่ง ซึ่งผู้แสดงข้างนอก ก็คือ คณะนักศึกษาศิลปะ กับ คณะอาจารย์ยุคปัจจุบัน ออกไปศึกษาตามสถานที่ ที่มีซากศิลปะวัตถุโบราณ

กับอีกฉากหนึ่ง อยู่หลังฉากนอกเข้าไปข้างใน เป็นชาวยุคสุโขทัย ทั้งหญิงชาย ทั้งเด็ก ทั้งผู้เฒ่าผู้แก่ ร่วมไม้ร่วมมือกันอย่างสามัคคีสนุกสนาน กำลังสร้างศิลปะวัตถุต่างๆ โดยเฉพาะสร้างพระพุทธรูปสำคัญ ๔ องค์ คือ พระพุทธชินราช พระพุทธชินสีห์ พระศรีศากยมุนี และพระเหลือ ที่จะประดิษฐานประจำ ๔ ทิศ ในเรือนแก้วของพระสถูปเจดีย์ใหญ่ สมัยสุโขทัย

เมื่อจะให้ยุคปัจจุบันแสดง ก็ปิดไฟข้างใน คนดูก็จะเห็นแต่ฉากข้างนอก

พอเล่าไปถึงตอนย้อนยุคสุโขทัย ไฟก็จะค่อยๆ หรี่ข้างนอกลง แล้วข้างในก็ค่อยๆ มีไฟสว่างขึ้นมาให้เห็นข้างในชัด continue ระหว่างข้างนอกกับข้างในด้วยเพลง **“มาร์ชศิลปกรรมนำชาติ”** ตัวแสดงข้างในก็เริ่มแสดง ขณะเดียวกันตัวแสดงข้างนอกก็จะหยุดเคลื่อนไหวกลายเป็นหุ่นนิ่ง ให้ข้างในรับช่วงแสดงบทบาทเป็นตัวเคลื่อนไหว พอข้างในจบเนื้อหาจึงจะ continue กลับออกมาสู่ข้างนอกเริ่มเคลื่อนไหวไปตามท้องเรื่องต่ออีกที ก็จะเห็นสลับกันไปมา ขณะข้างนอกแสดง ก็จะไม่เห็นข้างใน พอเห็นข้างใน ตัวแสดงข้างนอก ก็จะเป็นเงาดำและนิ่งเป็นหุ่น

เพลงไม่ลืมบางมด

(แต่งให้วิทยาลัยเท็คนิคบางมด)

คำร้อง-ทำนอง : *รัก รักพงษ์*

ไม่ลืมไม่ลืมซาบซึมใจซึ้ง
คิดควญคะนึงถึงอยู่ทุกครา
หินแดงหลุมเลนแสนขรุขระ ต้องเดินแสนจะคิดระอา
โอ้ถิ่นนี่หนาต่างเคยอยู่มาตราใจ

ฝ่าแดดกรำฝนสู้ทนมาแล้ว
นับแนวเสาไฟฟ้าเรียงลิบไกล
แม้เคยคิดเอือมเพราะเหนื่อยอ่อน มิเคยย่อหย่อนท้อดวงใจ
สู้ทนอย่างไรต่างซาบซึมใจเสมอมา

เคยย่ำบางนี้จะเบื่อ
เคยเหงื่อตกจนระอา
ชื่อบางนี้ว่า...
“มด” จดจำดั่งใจไม่จาง

จากกันอย่างไรไม่ลืมบางมด
หัวใจมิเคยลดความรักบาง
แม้เราแยกกันนั้นต่างอยู่ รักมวลมิตรหมู่มิเจือนจาง
ต่างห่วงอาลัยไม่ลืมบางมดสักที

เริ่มแต่งทำนอง ๑๖ ธ.ค.๒๕๑๐
แต่งเนื้อเสร็จ ๒๓ ธ.ค.๒๕๑๐
อัดเสียง ธ.ค.๒๕๑๐

เกศิณี วงษ์ภักดี ขับร้อง จังหวะบลู
และ จันทรา คชหิรัญ ขับร้อง จังหวะ โบเลโร

เพลง มาร์ชศิลปกรรมนำชาติ

(แต่งให้ ร.ร. เพาะช่าง)

บทพระราชนิพนธ์ ร.๖ *ทำนอง รัก รักพงษ์*

[*Intro.*] ศิลป์ ศิลป์ ศิลปกรรม นำชนให้รุ่งเรืองประเทืองบรรเจิดล้ำ
ผลของศิลปกรรม จะนำประเทศชูดำรูฟูเฟื่องไกล

"อันชาติใดไร้ช่างชำนาญศิลป์
เหมือนนารินไร้โฉมบรรโลมสง่า
ใครๆ เห็นไม่เป็นที่จำเริญตา
เขาจะพากันเย้ยให้อับอาย" (ซ้ำ)

"ศิลปกรรมนำใจให้สร่างโศก
ช่วยบรรเทาทุกข์ในโลกให้เหือดหาย
จำเริญตาทั้งพาใจให้สบาย
อีกร่างกายก็จะพลอยสุขสราญ" (ซ้ำ)

และซ้ำ [*Intro*]

"ใครดูถูกผู้ชำนาญในการช่าง
ความคิดขวางเฉไฉไม่เข้าเรื่อง
เหมือนคนป่าคนไพรไม่รุ่งเรือง
จะพูดด้วยนั้นก็เปลืองซึ่งวาจา

เราช่วยช่างเหมือนอย่างช่วยบ้านเมือง
ให้ประเทืองเทศไทยอันไพศาล
สมเป็นเมืองใหญ่โตมโหฬาร
พอไม่อายเพื่อนบ้านจึงจะดี" (ซ้ำ)

เหลือ
แต่อดีต

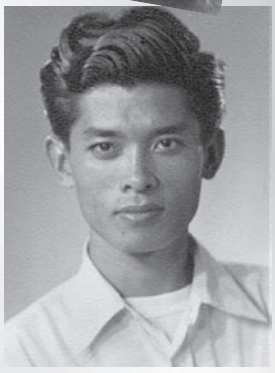

OPERETTA **“เหลือมาแต่อดีต”** คณะแรก

๑๔๖

ส่วนฉากเมืองสุโขทัย ที่มีเจดีย์ มีสิ่งก่อสร้าง และซากปรักหักพัง ที่เขียนอยู่บนผืนผ้าบาง ก็จะเห็นจางมากมองทะลุเข้าไปเห็นข้างในชัดเจน

*"โอย ! ทำ **"เหลือมาแต่อดีต"** เรื่องนี้ สุดกระดูก กว่าจะซักซ้อม กว่าจะได้ท่าทางลีลา กว่าจะพร้อมลงกันได้ทั้งคนแสดง ทั้งดนตรี ทั้งคนร้องทุกคำทุกประโยค แต่ต้นจนจบ ซ้อมกันนานมาก เป็นเดือนๆ หลายเดือน ทุกคนต้องแม่น"*

ครั้นการแสดงผ่านพ้นไป ปรากฏว่า *"เป็นที่ชื่นชอบของผู้ชมดีทีเดียว"* เพราะแปลกตาไม่ค่อยมีแบบนี้ให้ได้ดูได้ชมกัน อาจจะกล่าวได้ว่า *"ยังไม่เคยมี operetta ที่เป็นการแสดงด้วยเพลงทั้งเรื่อง พูดจากันก็เป็นเพลงทั้งหมดอย่างนี้มาก่อน"*

และการใช้แสงสี *"ทำให้มีภาพ ๒ ฉาก อยู่ในฉากเดียว ก็แปลก"* โดยเฉพาะพวกเราทั้งหลาย หลายสิบชีวิต ร่วมร้อยคนที่ร่วมแสดง ต่างก็พอใจในผลงานกันมาก เพราะลงทุนลงแรงเหน็ดเหนื่อยกันมามาก และใช้เวลานานเหลือเกิน

พอผลงานการแสดงออกมาได้ **"ดี"** ก็ดีใจกัน !

operetta เรื่อง "เหลือมาแต่อดีต" นี้ คงจะเป็นที่ประทับใจแก่ผู้ได้ชมพอสมควรจริงๆ เพราะอาตมาแม้จะเรียนจบออกมาจากเพาะช่างแล้ว มาทำงานสังกัดที่ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวี ช่อง ๔ ได้หลายปี

ตอนนั้น อาจารย์จิตร *(ศ.ประกิต บัวบุศย์)* ยังเป็นผู้อำนวยการเพาะช่างอยู่ ได้ติดต่ออาตมา บอกว่า *"อาจารย์สมโรจน์ (ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา) ท่านเป็นประธานจัดงานศิลปหัตถกรรม"* ปี พ.ศ. อะไร ก็จำไม่ได้แล้ว

ซึ่งตอนนี้ไม่ได้จัดงานอยู่ที่บริเวณ ๓ โรงเรียน คือ สวนกุหลาบ, เพาะช่าง, เสาวภา อย่างเก่าแล้ว ได้ย้ายไปจัดที่บริเวณ "โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พญาไท"

อาจารย์สมโรจน์ ได้ระบุเจาะจงมาเลยว่า *"ให้อาจารย์จิตร เอา operetta เรื่อง **"เหลือมาแต่อดีต"** นี้ มาแสดงในงานศิลปหัตถกรรมอีกให้ได้"*

เมื่ออาจารย์จิตร ตามหาตัวอาตมา ให้ไปช่วยทำอีกครั้ง !

ตอนนั้นอาตมาก็งานเยอะแล้ว ทั้งสอนหนังสือ ทั้งงานทีวี งานเขียน งานวิทยุ

แต่... อาตมาก็เต็มใจ เจียดเวลาไปทำให้อีก

ก็ต้องไปฝึกซ้อมเด็กรุ่นใหม่อีกครั้งหนึ่ง ฝึกกันเป็นเดือนเหมือนกัน

แม้ที่ ทีวี. อาตมาก็เคยเตรียมงาน โดยตั้งใจจะเอา operetta เรื่อง **"เหลือมาแต่อดีต"** นี้ ออกแสดงทางโทรทัศน์ แต่ต้องใช้คนมาก ต้องซ้อมกันหนักและนาน ซึ่งเอาเข้าจริงทุนรอนจะจ้างคนมาร่วมแสดงก็ไม่พอ จะต้องซ้อมกันทั้งหนัก

และนานอย่างนั้น ก็ทำไม่ได้ ทุนอุปถัมภ์ก็ไม่คุ้ม เลยล้มเหลว ทั้งๆ ที่ ลงทุนซื้อผ้าบาง ที่นำมาเขียนฉากไว้แล้วเรียบร้อย เลยต้องเสียเปล่าไปหลายตังค์

มีคนเสียดายต้นฉบับ operetta เรื่อง **"เหลือมาแต่อดีต"** เพราะที่อาตมาไม่มีเหลืออยู่เลย ทิ้งขว้างไปเสียหมด ไม่รู้เลยว่า *"จะมีหลงเหลืออยู่ที่ใครเก็บรักษาไว้บ้าง"* แม้จะเป็นแค่ต้นฉบับที่เป็นตัวหนังสือเท่านั้น ไม่มีโน้ตเพลงก็ตาม

ตอนแสดงนั้น ได้พิมพ์แจกให้ตัวแสดงทุกคน เพราะต้องเอาไปอ่าน-ไปท่อง และผู้ร่วมรับผิดชอบงานนี้ ก็ได้รับต้นฉบับนี้ไปเหมือนกัน

✹ เลือดศิลปิน

แต่ก่อนอาตมาเคยหลง คิดจะเป็นคนสร้างหนัง สร้างละคร สร้างบทบาท สร้างเรื่องอะไรๆ ทั้งนั้น แต่ไม่เคยคิดสร้างเรื่องบู๊ล้างผลาญ เรื่องฆ่า เรื่องดุเดือด ไม่เคยคิดพล็อตเรื่องพวกนี้ขึ้นมาเขียน

มีแต่ เรื่องรัก เรื่องเศร้า เรื่องตลก เรื่องแฝงข้อคิดปรัชญา

บทประพันธ์ส่วนใหญ่ ที่เอามาลงๆ หนังสืออยู่เดี๋ยวนี้ มีของใหม่บ้าง เป็นของเก่าแหละมาก เป็นเรื่องเชิงปรัชญาให้แง่คิดในเรื่องของอะไรๆ หลายๆ อย่าง

อาตมาก็ไม่รู้เหมือนกันว่า *"ทำไมแต่ก่อนถึงมีความคิด ที่จะเขียนเรื่องอย่างนั้น"* เดี๋ยวนี้ถึงค่อยเข้าใจ

แม้แต่เขียนเรื่องสั้น ก็ไม่เหมือนคนอื่นเขา บทประพันธ์ของอาตมาที่ออกมาคนจึงรู้เรื่องกันยาก ถึงไม่ค่อยมีชื่อเสียงในการเขียนนิยายเท่าไหร่

เขียนไปแล้วเขาก็ไม่ค่อยอ่าน หรืออ่านแล้ว เขาก็เอาลงตะกร้า ไม่รับลงพิมพ์

อาตมาอ่านบทประพันธ์ของคนอื่นๆ แล้ว ก็เข้าใจทุกบทประพันธ์ !

แต่ทำไมบทประพันธ์ของอาตมา คนอื่นอ่านไม่เข้าใจ-ไม่รู้เรื่อง !?!

ก็มีบ้างที่เขารับลงให้ แต่ก็ไม่เป็นที่ติดอกติดใจ หรือลือลั่นว่า *"เป็นนักเขียนเรื่องสั้นขั้นมีชื่อในวงการ"*

ในชีวิตนี้ ก็ไม่มีโอกาสได้รวบรวมเรื่องสั้น หรือมีชื่อเสียงทางนี้เลย

มีแต่ "นามปากกา" เยอะ เขียนทั้งสารคดี ทั้งเบื้องหลังข่าว ทั้งข่าวสังคม มีหมด นามปากกาก็แบ่งๆ ไปว่า *"นามอะไร ทำอะไร อย่างไหน"* ดั่งนี้เป็นต้น

"รุ้ง รังรักษ์" ก็เขียนข่าวสังคม ทางด้านบันเทิง เป็นคอลัมนิสต์

“มงคล พงษ์มงคล” ก็เขียนพวกเบื้องหลังข่าว เช่น ข่าวหนังสือพิมพ์ลงเรื่องฆ่ากัน ลึกลับ มีเบื้องหลังอะไรๆ อย่างไร เราก็ไปติดตามเบื้องหลังนั้น แล้วก็เขียนเป็นเหมือนนวนิยาย มีคำพูดโต้ตอบให้เห็นว่า *“เรื่องเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ แล้วเขามาตายเพราะอะไร ? หรือปล้นเพราะอะไร ? ฆ่ากันเพราะอะไร ? มีความถูกต้อง หรือความผิดพลาดอะไร ?”* ก็เขียนเป็นเบื้องหลังข่าวอย่างนี้

หรือ สารคดี เขียนสัมภาษณ์ผู้นั้นผู้นี้ ก็เขียนทั้งนั้น นวนิยาย เรื่องสั้นก็เขียน เรื่องรัก เรื่องตลกก็เขียน แต่เรื่องบู๊หั่นแหลก หรือพวกเรื่องยาว ไม่เคยเขียน

“เพียงเพ็ญ พีรพงษ์” ใช้นามปากกาผู้หญิงด้วย แต่สำนวนลูกทุ่งผ่าๆ กูๆ มึงๆ อี ไอ้ เลยนะ เขียนเรื่องลูกทุ่งหน่อย เชิงชิงรักหักสวาท เรื่องเล่ห์เหลี่ยมพอสมควร เป็นลูกทุ่งแบบ “ไม้ เมืองเดิม”

“โพธิรักษ์” เป็นนามปากกา ที่ตั้งขึ้นเพื่อเขียนเรื่องเกี่ยวกับ **“ธรรมะ”** ก็เขียนตอบปัญหาธรรมะ อธิบายธรรมะ ตั้งแต่สมัยยังเป็นฆราวาส อาตมาเขียนหนังสือมา จนกระทั่งได้รวบรวมพิมพ์เป็นเล่มออกสู่ตลาด กลับกลายเป็นหนังสือ **“ธรรมะ”** ก็ไม่ได้คิดนะ ไม่ได้เจตนา

ที่รวมเป็น **เล่มแรก** ก็มี **“ชีวิตนี้มีปัญหา ?”** เป็นหนังสือตอบปัญหาธรรม ใช้นามปากกาว่า **“โพธิรักษ์”**

เล่มที่ ๒ “คนคืออะไร ? ทำไมสำคัญนัก ?”

เล่มที่ ๓ ก็คือ **“ลำธารชีวิต”**

เมื่อบวชแล้ว ก็มีเรื่องอื่นๆ ติดตามมาอีกจนกระทั่งทุกวันนี้

✹ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน

ในเรื่อง โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ต่างๆ ก็ต้องมีความรู้ภาษาไทยพอสมควร ต้องรู้จัก รัสสระ ทีฆสระ คำเป็น คำตาย ครุ ลหุ แล้วก็ต้องรู้จักจัดวรรคตอน แบ่งคำ แบ่งความ โดยเฉพาะ **“กวี”** จะมีจิตวิญญาณรู้จักรสภาษาและรสกวีด้วย จึงจะเรียกว่า **“ศิลปะ”** ที่มีทั้ง **“สุนทรียศิลป์”** และ **“สาระศิลป์”** เกิดในจิตวิญญาณของแต่ละบุคคล ถ้าคำความมีแต่ **“สาระ”** ไม่มี **“สุนทรีย์”** ก็เป็น **“ร้อยกรองสารคดี”** ไม่ใช่ **“ร้อยกรองกวีกานท์”**

ไทยเราก็มีวรรณศิลป์ของเรา ซึ่งออกจะเฟื่องอยู่เหมือนกันนะ หลายประเทศสู้ไม่ได้ แต่ภาษาจีน เขาก็มีศิลปะทางภาษาของเขามากอยู่เหมือนกัน

อาตมาก็เขียนไว้พอสมควร ที่แต่งที่เขียนไว้แต่ก่อน ก็ ไม่รู้ว่า อยู่ไหนบ้าง ต้นฉบับหายไปเยอะ จะมีก็ตอนหลังๆ นี้ ที่พอเป็นตัวอย่างให้ได้ดูบ้าง

อย่างเช่น **"อาศิรพจน์"** ใน **"เราคิดอะไร"** ฉบับ ธันวาคม ๒๕๔๐ ใช้นามปากกาว่า **"สไมย์ จำปาแพง"**

มโนน้อม มนัสนบ มนุญไท้ไผทไทย
ผจงจบ ผนึกใจ ผชุมจดเผดียงจาร
ระดมถ้อย รดีถ้วน รตะถั่งรังสฤษฏ์การ
ถึงวันห้า ธันวาวาร ถวายพระวรชัย

ประดาชน ประดนชื่น ประดุงเชิดประเสริฐสมัย
ชโยช้อง ฉลองไชร้ ชราบชรับประทับนาน
สถิตใน หัวใจราษฎร์ ฤทัยชาติผสมผสาน
เผชิญมล ผจญมาร พระผ่านภพสยบไว้

เป็นบุญชน ปนบุญชาติ บาทราชะพระคุ้มให้
จะกี่ปี จะเก่าไป จะใหม่ก็ขอบูชา
พระคุณล้น ผองคนรู้ ต้องยืนอยู่คู่เวหา
สยามสวย ด้วยฤทธา พระอุ่นเอื้อประชาไทย.

หรือ **"อาศิรพจน์"** ใน **"เราคิดอะไร"** ฉบับ ธันวาคม ๒๕๔๓ เป็นฉันทลักษณ์ วสันตดิลก ก็มี เป็นต้นว่า

ดลกาลประจบมนประจักษ์ อภิลักขิโตทัย
ห้าธันว์ลุวันวรสมัย ดนุปวงประชาปรีดิ์
ต่างยอบพินอบศิระพนม กรคมภิรมย์พลี
เกริกเกียรติพระราชสดุดี นมะเทิดประเสริฐบุญ
กว่าค่าจะหาปรมะเปรียบ ฤจะเทียบจะเทียมสุน-
ทรกิจบพิตรพิริยะคุณ พระอุสาหะอาทร

ทั่วไทยไผทสิริพิพัฒ-
ราษฎร์ทุกข์พระบุกนทิสิขร
หากขาดธุลีพระปทปก
แม้ชาติก็อาจจะประลุหาย
ไทยมีพระปรีอภิรา-
ขอทรงพระครีมหนิยม
(ฒ)นทัศน์เพราะรัชกร
บมิหยุดพระขวนขวาย
ฤจะยกหทัยกาย
(ย)นะย่ำระส่ำจม
ชประชาสง่าสม
นิตยันต์นิรันดร์เทอญ.

หรือ ที่เป็นกลอนสะท้อนสังคม ใน **"เราคิดอะไร"** ฉบับ มกราคม ๒๕๔๖ ใช้นามปากกาว่า **"จริงใจ ตามภูมิ"** ก็เช่น

<u>จงดิ้นให้แร้งดู</u>

ชะรอยฟ้าชรามากฝากดินช่วย
ไฟใจแตกกระแทกซ้ำยุน้ำรุม
ฝนถล่มลมถลุงคลุ้งตลบ
แม่น้ำเน่าเล่นเอาปลาพากันตาย
เสือกรุงเกลื่อนเถื่อนบ้าฆ่าไม่เลือก
ทั้งร้อนเดือดเลือดเย็นเยียบเฉียบกมล
ฝ่ายผู้เสี้ยมก็เหลี่ยมลึกคึกไม่หยุด
เจ็บระนาวเหม็นฉาวโฉ่ยิ่งโห่ไชย
เสือในป่าว่าเหี้ยมนักชักไม่เชื่อ
ต่างพ่นพิษต่างติดบ่วงต่างช่วงชิง
ยิ่งนานเนิ่นคนเดินดินยิ่งสิ้นหวัง
นั่นก็ชี้นี่ก็พ่นจนเคลือบแคลง
จะสิ้นหวังจะสั่งฟ้าประสายาก
ตายเป็นตายก่ายถมทับกับแผ่นดิน
ดินก็ป่วยช่วยไม่ไหวฝากไฟอุ้ม
มรสุมก็คลุ้มคลั่งสั่งทำลาย
ไม้สงบป่าสงวนล้วนฉิบหาย
อากาศกลายเป็นร้ายพิษปลิดชีพคน
เลือดแดงเถือกเกลือกกลั้วทั่วแห่งหน
ทั้งเสี้ยมคนให้ชนกันจนบรรลัย
ทั้งก่นขุดทั้งฉุดลากกระชากไส้
เสียบกันไปใส่กันป่นทนจริงจริง
ก็ในเมื่อเสือก็ชายร้ายก็หญิง
ยิ่งเตือนติงยิ่งออกฤทธิ์ผิดสำแดง
มิใช่ซังแต่ยังงงอีตรงแถลง
เหมือนอีแร้งแสร้งรอศพเพื่อขบกิน
หรือจะบากลากขันธ์สู้ให้รู้สิ้น
ก็จงดิ้นให้แร้งดูเถิดสูเอย.

อาตมาสนใจเรื่อง โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน เหล่านี้มาตั้งแต่อายุยังน้อย เท่าที่จำได้หัดแต่งโคลง แต่งกลอน มาตั้งแต่อายุ ๑๒ เล่นกาพย์ เล่นกลอน ก็ชอบ ฉันทลักษณ์ที่ยากๆ ที่สุด อาตมาก็แต่งมาแล้ว ถึงขั้นแต่งกลบท

▲ ๒๑ พ.ย. ๙๕

นี่คือ **“พ่อท่าน”**
ที่สาๆพัดแอ๊ค แอ๊คหนัา แอ๊คนัา !
เพื่อจะให้โลกมายาชัก
แล้วจะได้จุด **“ชัก”** ไว้ในโลก
แต่...อนิจจา ! ไม่สำเร็จ !

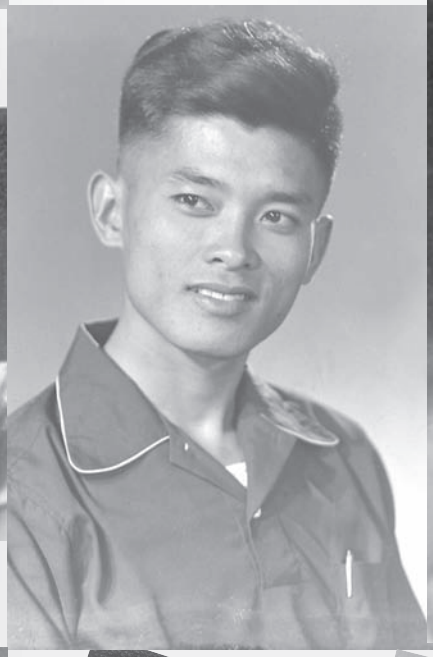

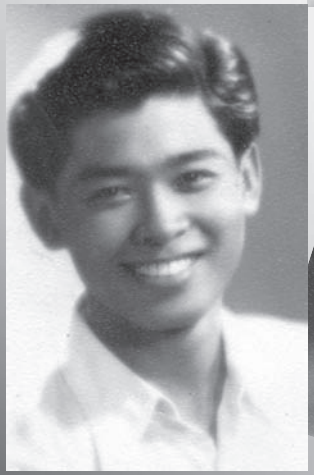

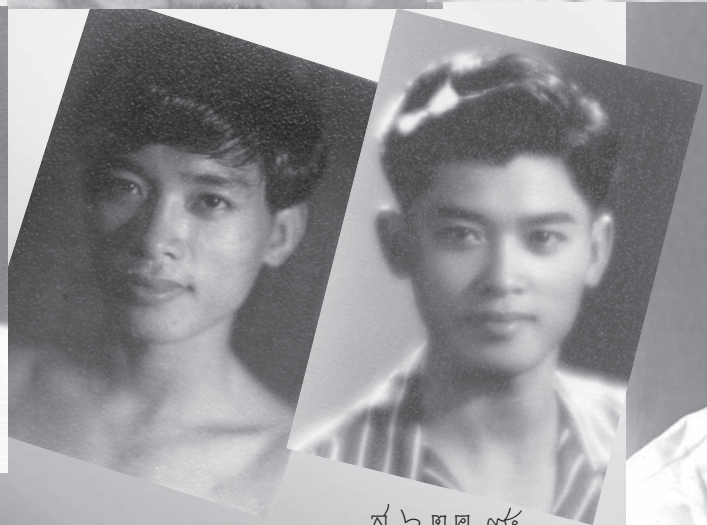

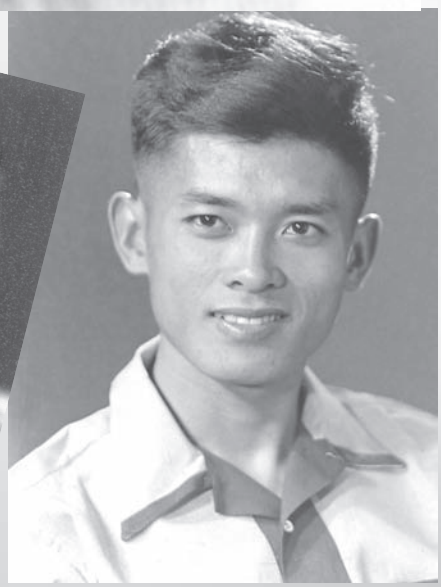

ส. ๖ ต.ค. ๙๕

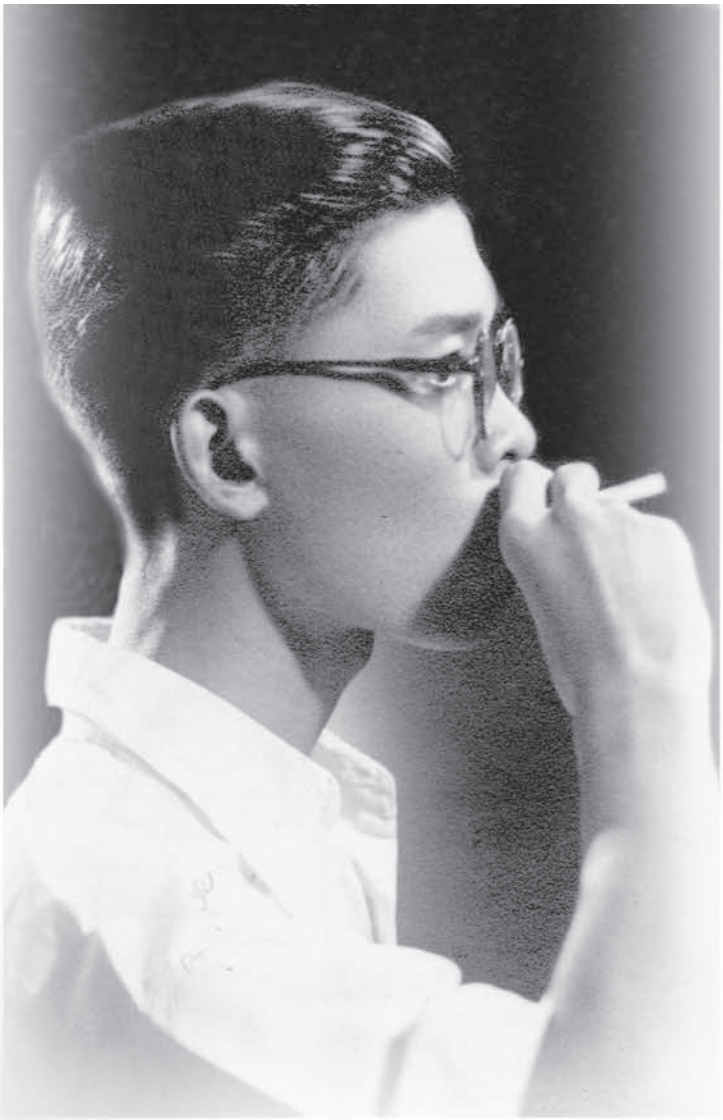

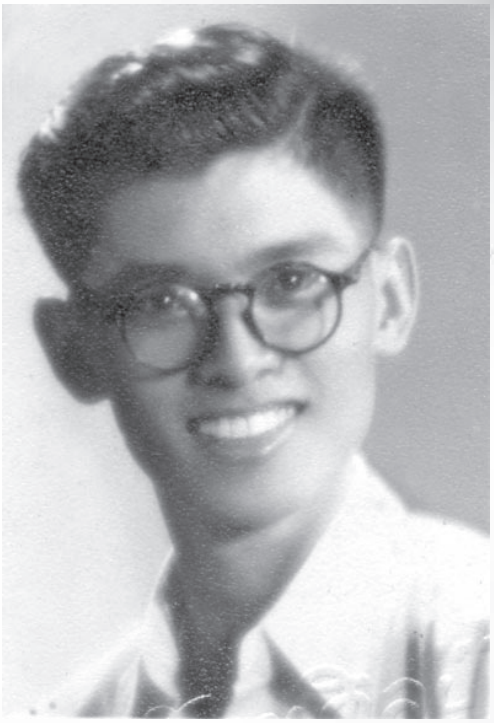

ท่านเล่าว่า ชอบแอ๊คใส่แว่นตา ดูดบุหรี่ คิดว่า มันเหมือนนักประพันธ์ดี อยากเป็นนักประพันธ์ที่ถ่ายรูปแอ๊คเฮาๆ ๆ แล้วมันจะได้เป็นหนังือ ?

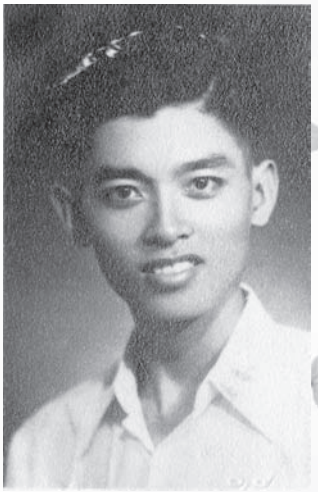

รูปนี้ไม่ได้แอ๊ค ▲
แต่เกือบตายจริงๆ
เพิ่งหายจากไทฟอยด์
ท่านบอกว่าในชีวิต
ป่วยหนักถึงหัวโก๋น
๒ ครั้ง อีกครั้งหนึ่ง
เป็นกาฬโรค อายุ ๑๒

▲ ๙ พ.ศ. ๙๕

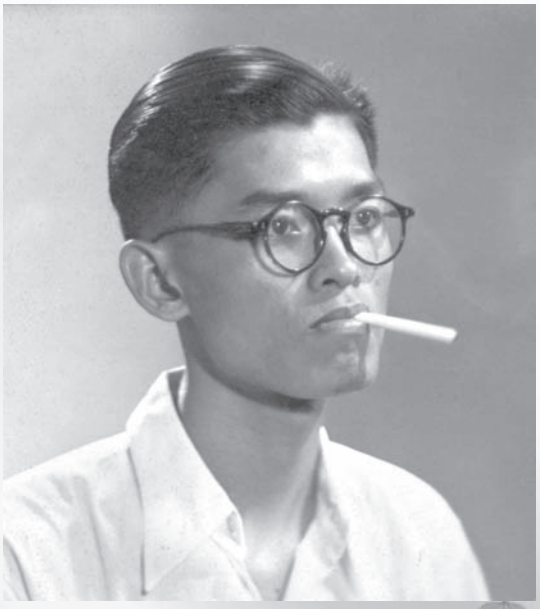

"กลบท" หมายความว่า *"มีวิธีเล่น สัมผัสนอก-ใน สัมผัสซ้ำ สัมผัสซ้อน อ่านถอยหลังมาหน้า อ่านหน้ามาหลัง"* กลบทยาก แต่งเมื่อย แต่งยากจริงๆ

ก็แต่งกับเขาบ้างเหมือนกัน ไม่มาก เพราะมันยาก

เท่าที่ยังมีก็เช่นที่เขียนขึ้น เพื่ออวยพรครบรอบวันเกิดหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง เขียนขึ้นนานแล้ว กว่า ๔๕ ปี

ศรีสวัสดิดิ่นด้าว **แดนสาส์น**
เด่นส่ง*ดั่งปาฏิหาริย์* **เห็จฟ้า**
หินเฟื่อง*เผ่นผยองยาน* **ยาวชีพ**
อยู่ชั่ว*ชาวชาติหล้า* **แหลกหล้า** *ลาญสลาย*
นิมิตหมายนฤโมษอื้อ *อึงกิดา การเทอญ*
กิตติกฤษฎาพา *พุ่งฟุ้ง*
พรอกเพรียกเพริศผู้หา *หิวสบ*
สฤษฎ์ศาสตร์สาตฤทธิ์รุ้ง *รั่วล้นคนสยาม.*

บทแรกเท่านั้น ที่เป็นกลบทโคลงสี่ ชื่อกลบท **"นาคบริพันธ์"** ก็มีสัมผัสซ้ำอักษร ในวรรคหน้ากับวรรคหลัง และสัมผัสซ้ำสองอักษรส่งแต่ละบาทอีก *(ตามที่เน้น ขีดเส้นใต้ กับเน้นตัวดำให้ดู)* ซึ่งเป็นกลบทที่ไม่ยากไม่ซับซ้อนอะไรนัก ที่ยากๆ สลับ ซับซ้อนยิ่งกว่านี้ มีอีกมากนักกว่านัก

โคลงกลอนต่างๆ ที่เคยแต่งไว้ ก็ไม่ได้เก็บ แล้วก็จำไม่ได้ แทบไม่เหลือเลย

ทุกวันนี้ก็ยัง "แต่งเพลง" ยังเป็น "นักประพันธ์" แต่เพลงของอาตมาเดี๋ยวนี้ ไม่เหมือนสมัยก่อน และไม่ได้เขียนเรื่องอย่างทาง **"โลกียะ"** แล้ว แต่ก็ยังเป็นความชำนาญอย่างหนึ่ง สุดท้ายก็เอามาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่นสารที่เป็นสาระ

ถ้าผู้ใดเข้าถึง **"โลกุตรธรรม"** แล้ว ก็จะรู้จักนำมา "ดัดแปลง ปรับปรุง ประยุกต์" ให้มาเสริมหนุนในเรื่องของ **"โลกุตรธรรม"** เพื่อแนะนำสาระแก่กัน

✹ เพลงฮิต ติดอันดับ

ตอนนั้น อาตมายังเรียนอยู่ปี ๒ ที่ **"เพาะช่าง"** อายุจะใกล้ ๒๐ ปีแล้ว ยังไม่มีผลงานเป็นชิ้นเป็นอันเลย ก็นึกน้อยใจอยู่ว่า *"ทำไมนะ เราไม่เก่ง !"*

ตอนอยู่กับคุณล้วน ก็ไม่ได้ทำอะไรดีเด่นสักอย่าง แต่ก็กว้างขวางขึ้น รู้จัก

นักแต่งเพลง นักดนตรี รู้จักคนในวงการนี้เยอะ โดยเฉพาะ **"คุณสง่า ทองธัช"** ที่เป็นพี่ชายของ **"คุณพิบูลย์ ทองธัช"** ผู้ซึ่งเรียนจบเภสัชฯ แต่ไม่เคยทำงานเภสัชฯ เลยในชีวิต เล่นดนตรีตลอด เป็นหัวหน้าคุมวงดนตรีประสานมิตร ซึ่งเป็นวงดนตรีมาตรฐานของเอกชน ที่นักดนตรีมีเงินเดือนให้กินประจำเป็นวงแรกในประเทศไทย

"คุณพิบูลย์" นี้ เป็นลูกชายเจ้าของ "หมากหอมเยาวราช" เดิม ตอนหลังขายกิจการให้คนอื่น พ่อมีลูกหลายคน แต่ลูกสองคนนี้ เลี้ยงตัวเองด้วยการเล่นดนตรี

"คุณสง่า" กับ **"คุณพิบูลย์"** อาตมาสนิทกับ **"คุณสง่า"** มากกว่า **คุณสง่า** เล่นเปียโน แกแต่งเนื้อร้องไม่เป็น เราก็แต่งเนื้อร้องให้ แกก็แต่งทำนอง

อาตมาแต่งเพลง ถ้า **"ทำนอง"** ของอาตมา ก็จะแต่ง **"เนื้อร้อง"** เองทั้งหมด

อย่างอาตมานี่ ชอบเพลงชอบดนตรีมาก หัดแต่งเพลงตั้งแต่อายุ ๑๔ โดยไม่ได้เรียน-ไม่ได้ศึกษาจากใครเลยนะ ! ทำเอง เป็นเอง เป็นพรสวรรค์ของตัวเอง อาตมาว่า *"เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สั่งสมมีมาแต่เก่าก่อน"*

อย่างเพลง "ผกาดั่งนารี" ที่นำมาร้อง-มาบันทึกเสียงกันใหม่ *"หมู่มวลดอกไม้มาลี หลายพันธุ์มากมีดูงาม...ฯ"* อาตมาแต่งตั้งแต่อายุ ๑๘ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ ๕๐ กว่าปีมาแล้ว ซึ่งสมัยก่อนโน้นคนแต่งเพลงยังเด็กๆ เป็นไปไม่ได้ ต้องผู้ใหญ่

ผู้แต่งเพลงได้ถือว่า *"มีความสามารถพิเศษ"* และเพลงที่อาตมาแต่งนี้ เนื้อหาก็เป็นการสอนผู้หญิงด้วยเพลง คิดดูสิ ! ยังกะผู้ใหญ่มีวัยวุฒิแน่ะ แต่ก็เป็นไปได้

"เพลงแรก" ที่มีโอกาสได้อัดแผ่นเสียง ออกสู่มวลชนในปี พ.ศ.๒๔๙๗ ก็คือ **"ก่อนสิ้นแสงตะวัน"** *สวลี ผกาพันธุ์ เป็นคนร้องอัดแผ่นเสียงเป็นคนแรก*

เพราะอาตมาชอบเพลง ก็ไปคลุกคลีอยู่กับวงการนี้ อาตมาแต่งเนื้อ ทำนองของ "คุณสง่า" ตอนนั้นอาตมาใช้นามปากกาว่า ***"ยุบลรัตน์"*** แต่ไม่ใช่เป็นเพลงแรกที่อาตมาแต่งกับ "คุณสง่า" นะ มีเพลงอื่นหลายเพลงที่แต่งก่อนเพลงนี้

"ก่อนสิ้นแสงตะวัน" อัดที่ห้องอัดเสียงของบริษัทแผ่นเสียง DCJ ในขณะอัดเสียง วันที่ ๑๙ ส.ค. ๒๔๙๗ อาตมาก็อยู่ด้วย ซึ่งไม่มีใครรู้หรอกว่า *"อาตมาเป็นผู้แต่งเพลงนี้"* แม้แต่ **"สวลี ผกาพันธุ์"** นอกจาก **"คุณสง่า ทองธัช"** ผู้แต่งทำนองเท่านั้นที่รู้ เพราะอาตมายังเด็ก ไม่มีใครคาดคิดว่า *"จะเป็นไปได้"*

อาตมาวันนั้น ก็ยังเป็นเด็กจริงๆ นุ่งกางเกงขาสั้นช่วยจับโน่นหยิบนี่ไปตามประสา แล้วใครจะเชื่อว่า *"เด็กคนนี้แหละคือ ผู้แต่งเพลงที่กำลังอัดแผ่นเสียงอยู่นี้"*

ผกาดั่งนารี

(แต่งสอนผู้หญิงเมื่ออายุ ๑๘ ปี)

คำร้อง : รัก รักพงษ์
ทำนอง : สง่า ทองธัช *แต่งเสร็จเมื่อ ๔ ก.ค. ๒๔๙๕*

หมู่มวลดอกไม้มาลี
หลายพันธุ์มากมีดูงาม
สวยดีตรงสีอร่าม สวยงามตรงสีดูเด่น
ผู้คนเห็นก็มักชื่นชูใจ

กลีบใบเกสรงามตา
สีพาให้งามวิไล
แม้นมีกลิ่นหอมยวนใจ ทั้งมีกลีบใบอร่าม
จะงามมีค่าล้นเลิศมาลี

เหมือนดั่งนารีที่สวยสง่า
เนื้อนวลงามตาผ่องเย้าฤดี
เหมือนงามก็แต่เพียงสี
ชูชี้เพียงงามกายา มิพาตัวเด่นไปไกล

หากงามเพียบพร้อมความดี
เหมือนมีกลิ่นยวนดวงใจ
หอมอวลทวนฟุ้งไปไกล
โน้มใจให้หลงนิยมชื่นชม ชูเชิดล้นเลิศนารี

ก่อนสิ้นแสงตะวัน

แทงโก
คำร้อง “ยุบลรัตน์” *[รัก รักพงษ์]* **ทำนอง** “สง่า ทองธัช”

แดดเรืองแสงร้อนแรงคลุมหล้าวับวาม
แผ่รังสีในยามตะวันมิจร
อย่าระเริงหลงว่า เวลาผันผ่อน
จะพาร้อนใจ

แดดอ่อนแสงร้อนแรงพลันคลายมิคง
อย่าลืมหลงเวลาล่วงเลยลับไป
อย่ามัวเพลินหลงว่า เวลานั้นไม่–
ควรสนใจคำนึง

▲ ความหวังดั่งดวงตะวัน
ฟิลเตอร์เหลือง Mamiya 6
1:100 F:8 Koduk
เวลา ๑๗.๒๕ น.
วันที่ ๒๑ ก.ย. ๙๖

จงคิดอย่าเมินมอง
แดดอ่อนรองเรืองรำไรนั้นไซร้ควรคิดแหละพึง–
สำนึกดูจนเห็นในใจจึง–
ซึ้งใจคุณ และค่าตะวัน

ก่อนสิ้นแสงตะวันจะจากลับไกล
โปรดจำไว้คือวัยล่วงไปพร้อมกัน
จึ่งควรตรองเสียก่อน อย่านอนหลงมั่น
วัยและวันจะผ่าน

ผู้ครองรัก

คำร้อง เพลง ทำนอง รัก พงษ์มงคล

(นริศ อารีย์ เคยร้องอัดแผ่นเสียงเมื่อปี ๒๔๙๘)

รายการเพลง **"ขวัญดาว"** จัดขึ้นเพื่อสนับสนุนนักร้องใหม่มาครบหนึ่งปีเต็ม จึงได้เริ่มอัดแผ่นเสียง ลองฟังดูเสียก่อน ถ้าเห็นควรสนับสนุนได้ โปรดช่วยอุดหนุน **แผ่นเสียงตราหัวใจสีชมพู** ด้วย

"สวลี ผกาพันธุ์" ร้องจนเสียงแหบกว่าจะอัดได้ เพลงนี้เป็นเพลงแรกที่เด็กๆ อย่างเรา เป็นนักเรียนอายุ ๑๙-๒๐ ปี ก็มีผลงานได้ออกแผ่นเสียง ก็ดีอกดีใจใหญ่

วันอัดเสียงเพลง "ก่อนสิ้นแสงตะวัน" วันนั้น **สวลี** กำลังมีท้องลูกชายคนแรก จนกระทั่งลูกชายคนนี้ อายุ ๑๕ ปี แล้วมั้ง ผ่านไปตั้งหลายปี อาตมาเรียนจบออกมาทำงานเป็นดารา ที.วี. จนอายุ ๓๐ กว่าแล้ว คราวหนึ่งได้คุยกันกับอาตมา

"สวลี ผกาพันธุ์" ก็เพิ่งรู้จากอาตมาว่า *"เพลงนี้ อาตมาเป็นคนแต่งเอง"*

แกถึงกับอุทาน *"โอ๊...จริงเหรอ !! ฉันไม่รู้เลยจริงจริ๊ง คุณแต่งจริงๆ เหรอ ? คุณ...ที่ยังนุ่งกางเกงขาสั้น วิ่งซื้อโอเลี้ยงให้นักดนตรีอยู่ตอนนั้นนะ !"*

"ใช่...!! จริงๆ...!!" มันก็ต้องแปลกแน่ๆ เพราะใครจะคิดหรือจะเชื่อง่ายๆ !

อาตมาแต่งเพลงทั้งหมดมา ก็ไม่ได้คิดหรอกว่า *"เพลงไหนดี เพลงไหนชอบมากที่สุด"* อยู่มาวันหนึ่งอาตมายังจำได้ตอนอัดเสียงละครกัน **สุรพล โทณะวณิก** เขาชอบเพลงนี้มากเหมือนกัน เขาก็ถามอาตมาว่า...

*"เอ็งรู้มั้ย ! เพลงของเอ็ง เพลงอะไรดีที่สุด ? ก็เพลง **'ก่อนสิ้นแสงตะวัน'** ไง !"*

อยู่ๆ ไป เมื่อประสบการณ์เพิ่มขึ้นๆ ทีนี้เราก็เอาเพลงของเราที่แต่งเองหมดทั้งเนื้อ-ทั้งทำนอง เสนอบริษัทแผ่นเสียงเขาไปบ้าง เขาก็ซื้อ จึงเริ่มมีเพลงของเราเองแท้ๆ เต็มตัว ที่ได้อัดแผ่นเสียง

๑๓ ม.ค. ๒๔๙๙ ก็ได้อัดแผ่นเสียงเพลงสำคัญในชีวิตของอาตมา คือ เพลง **"ผู้แพ้"** *นริศ อารีย์ ขับร้อง* เพลงนี้เรียกว่า *"**ฮิตกันมาก**"*

ต่อมาเพลง **"ผู้ครองรัก"** *นริศ อารีย์ เป็นคนร้องอีก* วงการเพลงตอนนั้น *"ก็ฮิตไม่น้อยเลย เกรียวกราว" (เพลงนี้ "ดาวใจ ไพจิตร" เอามาร้องอัดแผ่นเสียงใหม่อีกครั้ง)*

เพลงอื่นๆ ก็เป็นที่นิยมเหมือนกัน แต่ไม่ฮือฮาเหมือนเพลงดังกล่าว

ตอนยังเรียนอยู่ "เพาะช่าง" อาตมาแต่งเพลง **"มาร์ชศิลปกรรมนำชาติ"** ไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๗ อัญเชิญบทพระราชนิพนธ์ มาใส่ทำนอง แล้วอาตมาก็มอบให้ทาง **"เพาะช่าง"** ไว้ใช้เป็นเพลงประจำโรงเรียน

ดูเหมือนทุกวันนี้วงดนตรีของ **เพาะช่าง** ก็ยังใช้เป็นเพลงประจำวงอยู่เลยนะ

อ้อ ! เพลง **"ไม่ลืมบางมด"** ก็ได้แต่งให้วิทยาลัยอะไรล่ะ ! เดี๋ยวนี้เขาเรียกอะไร...เทคโนโลยีพระจอมเกล้า หรือไงนี่ ! นั่นก็ดูเหมือนเขายังร้องๆ กันอยู่

สู้แพ้ ชนะ

คำร้อง และ ทำนอง..รัก พงษ์มงคล

วิธีร้อง ไชยฐกูมาศ ขับร้อง SLOW

ระ ทำ ดวง ใจ กระไร หนอ บาป เสี้ยม สาปวน เวียน เจียน ทน ช้ำ ปน ๆ ทับ ร้าว ใน อก เรา

เบียน เบียด จน สุด ทน บัน เทา ทุก สิ่ง ไร้ ดู ชม เชย กระเซ็น ม สาย พาย ไป

ฉัน ทน ทาน ใจ กระไร เหลือ ข่ม ยิ่ง ตรม ระ ทม ทวี ลี้ หลบ ชะ ตา ระ อา อก ใจ

อยู่ ก็ อยู่ อย่าง ผู้ ปรา ชัย ช้ำ สุด ช้ำ ใน ทรวง ใน ทรง กาย ทรง ใจ อยู่ เอย

แพ้ จน รัก สิ้น สาย ทำ สาย เรา ปน สุด ทน เปรียบ เปรย

แพ้ ไป ทุก สิ่ง อก เอ๋ย ไม่ เหลือ อัน ใด เลย ชะ ตา เอ๋ย ช่าง เลว ทราม

แพ้ เกมชีวี สิ้นดี ทุรน อย่าง เต็ม ก็ รู้ ใจ ไม่ จาง ที่ จิต ของ เรา มิ เลว พาย ตาม

ยัง ยืน ยง เป็น ใจ ดวง งาม แพ้ ก็ แพ้ ชะ ตา ทราม ดวง ใจ ทรง ความ มั่น คง

✸ เพลง "ผู้แพ้"

อาตมาแต่งเพลงไปก็หลาย เพลง **"ผู้แพ้"** เกิดฮิตขึ้นใน พ.ศ. ๒๔๙๙

เพลง **"ผู้แพ้"** ตอนที่ฮิตขึ้นมานั้น อาตมาก็ยังเรียนอยู่ **"เพาะช่าง"** ยังเป็นเด็กส่งหนังสือพิมพ์หาเงินเรียนยังชีพ สาเหตุที่แต่งเพลง **"ผู้แพ้"** ก็ไม่ได้อกหัก หรือมีปัญหาอะไร แต่ทว่า...เป็นอารมณ์ฝันของศิลปินเฉยๆ ไม่ใช่เรื่องรักเรื่องใคร่อะไรหรอก คือ คล้ายๆ กับอกหัก สูญเสีย แต่ก็ไม่ใช่สูญเสียรักแค่นั้นนะ

ก่อนจะเกิดเพลง **"ผู้แพ้"** นี้ อาตมาจำได้ว่า *"กำลังจะเดินออกไปนอกหอพัก ตามประสาเด็กนักเรียนจะไปเที่ยว พอออกจากหอพักเดินไปตามถนน เพลงนี้ก็ผุดขึ้นมาในใจ ก็รีบควักกระดาษในกระเป๋ามาจดลง กลัวลืม ก็อาศัยต้นเสาไฟฟ้าข้างถนนเขียน"* พอเขียนๆ ไป ก็เห็นว่า *"เอ...ดีแฮะ ! เลยรีบกลับหอพักมาเขียนต่อแต่งเพลงต่อ ไม่ไปเที่ยวแล้ว"* ก็ไม่ใช่แต่งเสร็จวันนั้นทันทีหรอก แต่งแล้วก็แก้ไขอีกหลายวันกว่าจะเสร็จ เริ่มแต่งวันที่ ๑๓ ก.ค. เสร็จเรียบร้อย ๓ ส.ค. ๒๔๙๗

ตอนนั้นฮิตมากๆ กำลังอยู่ในสมัย จอมพล ป. **"นริศ อารีย์"** โชว์เพลงนี้ สมัยนั้น **สุเทพ** ก็กำลังขึ้น แต่ **นริศ** ดังก่อน **สุเทพ** หน่อยหนึ่ง

ตอนที่เพลง **"ผู้แพ้"** โด่งดังนะ คนแต่งเพลงฮิตยังนุ่งกางเกงขาสั้น ใส่เสื้อยืดขาดๆ รองเท้าผ้าใบก็ขาด ถีบจักรยานส่งหนังสือพิมพ์อยู่ทุกวันเลย นึกๆ ก็แปลกดี

ทุกวันพอเลิกเรียน ออกจากโรงเรียนก็เปลี่ยนชุดใหม่ เอาเสื้อผ้า กางเกง เสื้อฟอร์มปัก พ.ช. พับใส่กระเป๋า ห้อยที่คานรถจักรยาน แล้วก็นุ่งกางเกงขาสั้น เสื้อยืดไปแวะรับหนังสือพิมพ์ส่ง กว่าจะกลับก็ตั้ง ๒ ทุ่ม ๓ ทุ่ม ทำอย่างนั้นอยู่เรื่อยมา

ในขณะที่เพลงมันดังนี่ ก็นึกถึงตัวเองว่า ***"ทำไมหนอ ! เราอาภัพจังเลย"***

ก็ดังจริงๆ นะ เพลง "ผู้แพ้" วิทยุก็เปิดติดต่อกันทั้งวัน ใครๆ ก็ร้อง

เวลาไปส่งหนังสือพิมพ์ เจ้าของบ้านก็ร้องเพลงนี้อย่างสุขใจ เดินออกมารับหนังสือพิมพ์ แต่ **"คนแต่งเพลง"** ยังถีบจักรยานส่งหนังสือพิมพ์อยู่เลย

อาตมายังระลึกนึกถึงภาพนั้น ได้อย่างชัดเจนเลย !

คนที่อยู่บ้านหลังเบ้อเร่อเลยนะ เดินร้องเพลงผู้แพ้ *"ระกำดวงใจกระไรหนอ บาป..."* ออกมารับหนังสือพิมพ์จากเรา ปากเขาก็ร้องเพลงเพราะพริ้งชื่นใจ-สุขใจมาเลยทีเดียวนะ ร้องเพลงเราแท้ๆ สมองของเราแท้ๆ ทั้งเนื้อ ทั้งทำนอง

ใจนึกอยากจะถามเขาว่า *"เพราะดีนะเพลงนี้ ฮิตจังเลยนะเพลงนี้ มีเกียรติจังเลยนะเพลงนี้ แต่เพลงนี้คุณเชื่อไหมว่า **'คนแต่ง'** คือ เด็กส่งหนังสือพิมพ์จนๆ*

ต่ำต้อย ไร้ค่าคนหนึ่ง ?" ก็ได้แต่คิด ไม่กล้าถามออกไปหรอก

ก็ได้แต่คาดว่า *"ถ้ายิ่งบอกเขาว่า คนแต่งนั้น คือ เรา !"*

เขาก็ต้องหัวเราะ ๓๒ ซี่ ! ใครจะไปเชื่อว่า *"เราเป็นคนแต่ง !"*

นึกๆ ก็รู้สึกอาภัพ *"เอ ชีวิตเราทำไมอาภัพ ? ทำไมชะตาชีวิตมนุษย์เป็นอย่างนี้ ส่วนหนึ่งเป็นดาว...ส่วนหนึ่งเป็นดิน แล้วก็อยู่ในตัวคนเดียวกัน ออกมาจากคนเดียวกัน อันหนึ่งเป็นดาว...อันหนึ่งเป็นดิน มันเรื่องอะไรกันหนอ !?!"*

พอคิดขึ้นมาอย่างนี้ ถีบจักรยานผ่านที่มืดๆ ลับตาคนหน่อย ก็ร้องไห้เลย

น้ำตาไหลพราก คิดอยู่ว่า *"ทำไมช่างอาภัพอย่างนี้ ? ทำไมผลงานกับตัวผู้ทำจึงไม่อยู่ในฐานะที่คนจะเชื่อถือได้ จะยอมรับได้ ? "*

แต่งเพลงนี้ ก็ได้เงินมา ๓๐๐ บาท ตั้งแต่สมัยกว่า ๓๐-๔๐ ปี มาแล้วนะ

สมัยนั้น *"ก๋วยเตี๋ยวชามละ ๕๐ สตางค์ ถึง ๑ บาท"*

ชามละบาทหนึ่ง *"ก็ก๋วยเตี๋ยวต้มยำอย่างดีชามใหญ่"*

แต่ก่อนนี้ อาตมาเองก็รู้สึกว่า *"ชีวิตตัวเองอาภัพ"*

แต่เดี๋ยวนี้กลับรู้สึกว่า *"ดี ! นี่เป็นวิบากที่ดี เป็นวิบากที่ทำให้เราต้องได้คิด ได้ความรู้ ได้ต่อสู้ ได้อดทนอะไรๆ หลายอย่าง"*

เด็กกำลังหนังสือพิมพ์ผู้เป็นดิน ขณะเดียวกันก็คือเช้าของเพลง **"ผู้แพ้"** ที่เป็นดาว

จะลำบากอย่างไร อาตมาก็ไม่เคยรู้สึก ท้อแท้ ถอดใจ ในชีวิตเลยนะ ! ออกจะรู้สึกสนุกกับชีวิตด้วย แต่ว่า *"ก็มีเศร้าบ้างบางครั้ง เคยร้องไห้ก็มี !"*

อย่างเพลง "ผู้แพ้" นี่ รู้สึกอาภัพตรงที่ว่า *"เกียรติของเพลงสูงส่งเป็นที่นิยม แต่ทำไมหนอ ? เกียรติของเรา ก็แค่เด็กส่งหนังสือพิมพ์ หาเงินเรียนหนังสือ"*

ซึ่งความจริงเราหลงจริงๆ ในตอนนั้นว่า *"นั่นเป็นเกียรตินะ ! นั่นเป็นผลงานของเรานะ !"* แต่อาตมาก็ไม่เคยท้อหรอก ออกจะมีชีวิตชีวาดีเสียอีก เป็นรสชาติของชีวิตที่ต้องมี **"ปัญหาและอุปสรรค"** ให้เราได้ **"ฝึกฝน"** ตนเอง

ที่จริงเพลง **'ผู้แพ้'** นี้ อาตมาได้ซ่อน **'ชัยชนะ'** เอาไว้ด้วยนะ คือ *"แพ้ก็แพ้ชะตาทราม แต่ดวงใจไม่ได้พ่ายแพ้นะ ยังทรงความมั่นคงในหลักการที่ดีของชีวิต"*

✹ ฮีโร่เด็กๆ ชมรม "ดรุณสาร"

คือ อาตมาเริ่มรู้จัก **"อ.องุ่น มาลิก"** โดยที่ไม่รู้จักตัว **อ.องุ่น** ทำงานอยู่กับ **อ.นิลวรรณ ปิ่นทอง** ที่โรงพิมพ์สตรีสาร แล้วก็ออก **"หนังสือพิมพ์ดรุณสาร"** เป็นหนังสือที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนักเรียนเด็กๆ อ.นิลวรรณ ไปขอแรง อ.องุ่น มาช่วย

ทั้งวัยรุ่น-วัยเด็กก็มาชมรมกัน **อ.องุ่น** ควบคุมชมรมดรุณนี้ ใช้นามปากกาว่า **"ปรียา"** อายุ ๓๐ กว่า ใครๆ ก็เรียกว่า ***พี่ปรียาๆ*** เพราะส่วนใหญ่ก็เด็กๆ อายุแค่ ๑๐ กว่า ๒๐ กว่า อาตมาก็เรียก **"พี่"** อ.องุ่น เป็นคนที่รักเอ็นดูเด็กๆ รุ่นๆ ใครจะทำอะไรดีๆ ต่างๆ นานา ในทางสร้างสรร ก็พยายามส่งเสริม จนเป็นที่รู้จักกันดีในวงการของผู้ที่อยู่ในกลุ่ม NGO ที่ชอบทำงานช่วยเหลือสังคม *(อ.องุ่น เป็นนิสิตจุฬา คณะอักษรศาสตร์ รุ่นเดียวกับ อ.นิลวรรณ)*

อาตมาอ่าน **"หนังสือพิมพ์ดรุณสาร"** ก็เชื่อมโยงกับทางชมรมดรุณ หรือมิตรดรุณ โดยใช้นามปากกา-ใช้ชื่อแฝง ติดต่อกันทางไปรษณีย์ว่า **"เกื้อ ปรียา"** ก็เอานามปากกาของ **อ.องุ่น** มาเป็นนามสกุลของ **"เกื้อ"** ซึ่งเป็นนามแฝง

แล้ว **"เกื้อ ปรียา"** ก็ติดต่อกันในชมรม**มิตรดรุณ** เขียนหนังสือ-สื่อสาร-ส่งข่าว-ส่งเรื่อง-ส่งจดหมายถึงกันไปมาทางไปรษณีย์โดยไม่แสดงตัว

อยู่มาวันหนึ่ง "เกื้อ ปรียา" ก็ส่งเพลง **"ดรุณวอลซ์"** ไปให้แก่ชมรมฯ ส่วนคนแต่ง คือ **"รัก พงษ์มงคล"** กะจะให้เป็นเพลงประจำชมรมฯ

ตอนนั้นอาตมาอยู่ **"เพาะช่าง"** ปี ๓ อายุ ๒๐-๒๑ ปี เข้าไปแล้ว แต่งเพลง **"ดรุณวอลซ์"** ใช้นามปากกาว่า **"รัก พงษ์มงคล"** แต่ **"เกื้อ ปรียา"** เป็นคนส่งทาง

▲ ๒๖ ส.ค. ๙๗ กับน้องตุ๋ย
ในงานชุมนุมมิตรตรุณ ครั้งที่ ๖

▲ เมื่อไปแสดงตัวต่อ **"มิตรตรุณ"** ในฐานะเข้าของเพลง
"ตรุณวรสรี" เมื่อการชุมนุม **"มิตรตรุณ"** ครั้งที่ ๓
วันอาทิตย์ที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๗

▲ **"นิภา ธรรมพิชา"**
(น้องแตง) ๔ พ.ย. ๐๐

▲ ไปปรากฏตัว ทำเต๊ะท่าใส่แว่นตาดำ
แต่ "อรบ สาณะเสน" นั้น เขาสายตาสั้นจริง (คนที่ ๔ ใส่แว่น)

▲ ขณะแจกของขวัญ เมื่อ ๓๐ ธ.ค. ๙๗

▲ เป็นเด็กโข่งอยู่ท่ามกลาง **"มิตรตรุณ"**

◀ หนังสือพิมพ์ **"ดรุณสาร"**

ไปรษณีย์ไปให้ชมรมฯ โดยตนเองก็ยังไม่เคยเข้าไปรู้จักคบคุ้นอะไรกับหมู่เขา

ตอนแรกเขาเอาไปให้คนเล่นไวโอลินเล่นดู เขาบอกว่า *"ไม่ดีๆ"* จะไม่เอาเพลงนี้ จะไม่ใช้กัน

ตอนหลังยังไงไม่รู้ ไปให้คนเล่นเปียโนเล่นดู เขาว่า *"ดี ดีนี่ !"* ก็เลยเอาเพลง **"ดรุณวอลซ์"** เป็นเพลงประจำชมรมฯ อาตมาก็ไม่แสดงตัว ทำตัวเป็นคนลึกลับ ! เขาก็ร้องเพลง **"ดรุณวอลซ์"** กัน เราก็ส่งรูปถ่ายไปให้ ไม่เปิดเผยตัวนะ !

ตอนหลังพอร้องกันมากๆ ก็มีการร่ำร้องกันว่า *"อยากเห็นหน้าคนแต่ง ทำไมคนแต่งไม่ปรากฏตัว ?"* อะไรต่ออะไรต่างๆ นานา

พวกนั้นเขาก็เรียกร้องให้ปรากฏตัว จนตอนหลังก็ไปปรากฏตัว ทำเต๊ะใส่แว่นตาสีดำ ไปปรากฏตัวเป็น **"รัก พงษ์มงคล"** ตอนนั้นก็โตแล้ว ๒๐-๒๑ ปี

พวกรุ่นเด็กๆ เขาก็เรียก **"พี่"** ยิ่งเรามีความสามารถเขาก็ยกย่องเรียก **"พี่"** อย่าง **คุณพงษ์ศักดิ์ พยัฆวิเชียร** หัวหน้า บ.ก. มติชน ก็เป็นเด็กอยู่ในชมรมฯนี้

เราก็ออกไปแบบมีผลงาน เลยกลายเป็น **"ดาวดวงเด่น"** ตัวเบ้งขึ้นมาหน่อย ทีนี้ชักเป็น **"ฮีโร"** เขาก็เรียก **"พี่รัก"** กันทั้งชมรมฯ

นอกจากคนโตๆ ก็เรียกธรรมดา บางทีก็เรียกน้อง ส่วนมากก็มีแต่รุ่นเด็กๆ เยอะ แล้วก็ร่วมกันทำหนังสือ **"ดรุณสาร"** ทำกิจกรรมกุศลช่วยเหลืออะไรๆ มากมาย

โดยเฉพาะเขามาสัมภาษณ์ชีวิตของอาตมา ไปลงทางหนังสือพิมพ์ **ดรุณสาร** ก็ยิ่งรู้เบื้องหลังการต่อสู้ในชีวิตของอาตมา ที่ต้องดิ้นรนเล่าเรียน ทั้งยังต้องเลี้ยงน้องเลี้ยงนุ่งให้ได้เล่าได้เรียนอีก ก็เลยยิ่งเป็นที่นับถือกันยิ่งขึ้น

ตอนนั้นก็ชักจะเป็น **"พระเอก"** ในชมรมฯ หน่อยๆ ก็เพราะมีความสามารถมีความปราดเปรียว เป็นที่ยอมรับพอสมควร ช่วงนี้ก็เป็นช่วงที่มี **"ความสำเร็จ"** ในชีวิตขึ้นมาหน่อย มีทีท่าว่า *"จะมีชื่อเสียง-มีโลกธรรมขึ้นมาบ้าง"*

งานที่วิ.
เริ่มแจกในชีวิต
ด้วยขายกาชเด็ก
“คนเก่งรุ่นจิ๋ว”
“นิภา ธรรมพิษา”
เป็นพิธีกร
“พ่อท่าน” เป็น
เพียงผู้ช่วยส่งของ
ดังที่เห็นในภาพ

ต่อมา **นิภา** ป่วย
ผู้จัดก็ยังไม่ยอมให้
“พ่อท่าน” เป็น
พิธีกร อยู่นั่นเอง
ยังไปขอร้อง
ม.ร.ว. พิศวาท
นาควานิช
มาเป็นพิธีกรแทน

แต่แล้ว **“นิภา”**
ไม่ยอมหายป่วย
เลยต้องเสียงให้
“พ่อท่าน” เป็นพิธีกร
ปรากฏว่า มีชีวิตชีวาดี
นสพ.เชียร์ เลยได้
แสดงสมชฎาภาพ
ทั้งที่ไม่น่าเชื่อว่า
จะมีสมชฎาภาพได้เลย

✹ สู่วงการโลกมายา

จนกระทั่ง เข้าสู่วงการ "โทรทัศน์" อาตมาก็ยังเรียนไม่ทันจบหรอก เริ่มมีโทรทัศน์กันแล้ว อาตมาได้ไปช่วยเขาทำงาน ก็ไม่ได้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาหรอก

คือ อาตมาอยู่ชมรม **"ดรุณสาร"** นี้ไม่นาน ก็มีผู้หญิงคนหนึ่ง ชื่อ **"คุณนิภา ธรรมพิชา"** เขาทำงานอยู่กับ **อาจารย์นิลวรรณ ปิ่นทอง** ก็สนิทสนมกับอาตมามาก

เขาเรียกอาตมาว่า **"พี่"** เพราะว่าอายุน้อยกว่า แกอยู่อังกฤษแล้วก็กลับมาเมืองไทย เป็นลูกสาวของ **"คุณเลอศักดิ์ ธรรมพิชา"** ซึ่งทำงานด้านวิทยุอยู่อังกฤษ และรู้จักกับ **คุณสมจิตต์ สิทธิไชย, คุณจำนง รังสิกุล** ที่ทำงานอยู่โทรทัศน์

ตอนนั้นโทรทัศน์เพิ่งจะเปิด ได้ปีหนึ่งหรือสองปีนี่แหละ กำลังจะจัดรายการเด็ก **"คุณสมจิตต์ สิทธิไชย"** ก็มาเล็งดูคนทางชมรมเด็กที่นี่ ใครจะมีหน่วยก้านพอจะออกทีวี.ได้ ก็มาเห็น **"คุณนิภา"** ดูเหมือนจะอายุ ๑๖-๑๗ ปี

เขาก็เห็นว่า *"หน้าตาดี หน่วยก้านดี"* แถมเป็นเด็กที่โตมาจากเมืองนอกด้วย เขาก็ชอบหลายๆ อย่าง จะเอาไปเป็นโฆษก

เวลานั้นเราสนิทกันมาก ไปไหนก็ไปด้วยกัน พออาจารย์สมจิตต์ ชวนเขาให้ออกรายการโทรทัศน์ จะให้ทำรายการนี้ แกก็บอกว่า *"ไม่กล้า ไม่มีความสามารถอะไร"* แกเชื่อมืออาตมา จึงบอกอาจารย์ให้เอาอาตมาทำงานด้วย

อาจารย์สมจิตต์ ก็จำนนตามข้อต่อรอง ยอมให้พ่วงอาตมาเข้าไปด้วยอีกคน

ทีนี้รายการทีวี.ที่จัด เขาจะให้มีการถามปัญหากัน เขาก็ลองให้ช่วยกันตั้งชื่อรายการดูซิ **"นิภา"** ก็เอามาให้อาตมาตั้ง **อาตมาก็ตั้งชื่อรายการ "คนเก่งรุ่นจิ๋ว"**

อาจารย์สมจิตต์ ชอบ ! ก็เกิดรายการ **"คนเก่งรุ่นจิ๋ว"** ตั้งแต่นั้นมา

โดย **"นิภา ธรรมพิชา"** เป็นพิธีกร ส่วนอาตมาเป็นแค่ผู้ช่วยอยู่ในฉาก ช่วยหยิบของรางวัลให้เด็ก ช่วยยกนั่นจับนี่ไปตามเรื่อง ไม่ได้พูดอะไรหรอก

เริ่มงานกันนั้น *"อาตมาก็เป็นแค่ลูกมือ"*

อาจารย์แกก็ทำคำถาม-คำตอบไปเอง ใช้ของรางวัลจากร้าน **"หนูจ๋า"** แล้วก็ให้เด็กตอบคำถาม ตอบถูกก็เอารางวัลตุ๊กตาแจก

ก็ให้ **"นิภา"** เป็น **"พิธีกร"** ถามปัญหาเด็ก เล่นกับเด็กๆ

อาตมาก็เป็นคนยื่นส่งของรางวัล ก็แค่นั้นล่ะ เราก็คอยหยิบรางวัลตุ๊กตา หยิบของเล่นให้เขา เป็นผู้ช่วย ไม่ได้พูดอะไรเลย ก็ได้เงินนะ จำไม่ได้ว่ากี่บาท

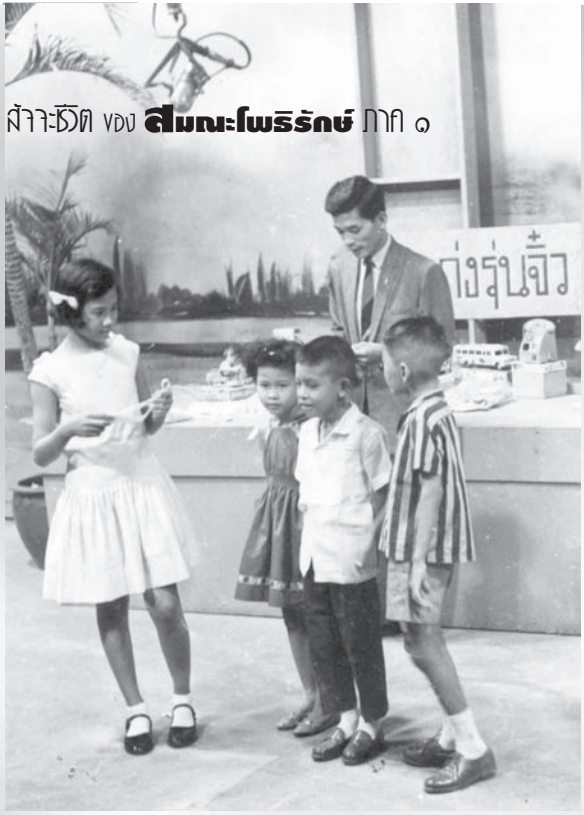

▲ ชายภาพ “คนเก่งรุ่นจิ๋ว”

▲ ชายภาพ “ราตเชียน”

เฮาคนเดียว **“รันแมนโชร์”** ก็ดูดี
ดูคล่องแคล่ว ดูมีบทบาทมาก

▲ ชายภาพ “นักกีฬาน้อย”

ครั้งแรกที่ออกทีวี. *อาตมาไม่มีเสื้อใส่ออกทีวี.เลยนะ !* ยังจำได้ว่า *"เสื้อที่ใส่ออกทีวี. เป็นผ้าที่อาตมาพิมพ์เอง ซึ่งเป็นผ้าทำในห้องเรียน"* เราก็มีเสื้อตัวเก่งนี้ล่ะ

แล้วยังจำได้อีกว่า *"ผ้าผืนนี้ที่เราทำนี่ ได้แบ่งให้แก่นิภาเขาใช้"* ผ้าลวดลายเดียวกันที่เราพิมพ์เองนี่แหละ เขาก็เอาไปตัดกระโปรง เราก็ตัดเสื้อ ออกทีวี.เขาก็นุ่งกระโปรงผ้าลายเดียวกันนี้ เสื้อเราก็ลายเดียวกันกับผ้ากระโปรงเขา เป็นเสื้อฮาวาย

ก็พิลึกล่ะ ! เขาก็โก้นะ ! แล้วก็ทำ **"รายการเด็ก"** ด้วยกัน

ตอนนั้นพอดีได้ "เนคไท" มาเส้นหนึ่ง เพราะตอบปัญหาอักษรในคอลัมน์หนังสือพิมพ์ชนะ เขาให้รางวัลมา ยังจำได้เจ้าของคอลัมน์ชื่อ *เย็นจิตร ระพีพัฒน์* แต่ก่อนใช้นามเดิมว่า *"เย็นจิตร สัมมาพันธ์"* *(นามสกุลสามีเดิม)*

ทีนี้ทำไป ๒-๓ ครั้ง ก็เป็นรายการประจำ ดูเหมือนมีประกาศชื่ออาตมาร่วมในรายการด้วย รายการชักมีคนชม หนังสือพิมพ์ก็เชียร์ !

ก็ของใหม่นี่ ยังไม่มีรายการอะไรมากหรอกสมัยก่อน ทีวีช่อง ๗ ก็ยังไม่เกิด

มีช่อง ๔ ช่องเดียว คนก็ต้องดู มีอะไรๆ ก็ดู ขี้หมูขี้หมายังไงก็ต้องดูทั้งนั้น พอมีรายการเด็กขึ้นมา *"ก็ดูจุ๋มจิ๋ม ดูสนุกสนานรื่นเริงดี"*

ทำไปสัก ๒-๓ ครั้ง **"นิภา"** ก็บอกว่า *"อยากจะออก"*

อยู่มาวันหนึ่ง "นิภา" ป่วย เขาไม่ค่อยสบาย มาทำงานไม่ได้ เขาก็เปิดทางให้เราทำแทน จะป่วยจริง หรือ ป่วยการเมือง ก็ไม่รู้ล่ะ !

เมื่อทำงานไม่ได้ **"นิภา"** ก็แนะว่า *"ให้เราเป็นตัวพิธีกรสิ !"*

อาจารย์สมจิตต์ ยังไม่เชื่อมืออีกล่ะ ก็ไปเอาคุณอู๊ด *(ม.ร.ว.พิศสวาท นาควาณิช)* มาเป็นพิธีกร เราก็เป็นผู้ช่วยอยู่อย่างเก่า นิภาก็บอกว่า *"งั้นเขาขอป่วยต่อดีกว่า"*

อาจารย์ก็ยังไม่ให้อาตมาทำแทนอีก ครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒ ก็ผ่านไปแล้ว

พอครั้งที่ ๓ ทางนี้ก็ยังไม่ยอมหายป่วยสักที คุณอู๊ดเองก็ไม่ค่อยจะถนัดนักอาจารย์ไปขอร้องให้มาทำ เขาก็ไม่ค่อยอยากจะทำเท่าไหร่

อาจารย์สมจิตต์ ก็เลยชักจะหมดทางเลือก ไม่รู้จะทำอย่างไรแล้ว

ไม่มีตัวแล้วนี่ ! เลยยอมให้อาตมาเป็นพิธีกร ทีนี้เราก็เลยได้แสดงฝีมือ

อาตมาช่วยยืนแจกรางวัลอยู่ได้ ๕ รายการ ๖ รายการ เห็นจะได้

พอให้เราทำหน้าที่พิธีกร รายการก็มีชีวิตชีวา ! ทำวันแรกเท่านั้นแหละ

วันรุ่งขึ้น น.ส.พ.ไทรายวัน เชียร์เลย ! แต่ก่อนนี้ น.ส.พ.ไท, น.ส.พ.สารเสรีนี่ ของ "จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์" แล้วก็ **"ลมูล อติพยัคฆ์"** เขาเป็นคนเขียน

▲ ฉายภาพ “คนเก่งรุ่นใจ๋ว”

▲ ฉายภาพ
“ปัญหาสารพัด”

ฉายภาพ “วาดเขียน”

เห็นฝีมือแล้ว
ก็ได้ทำฉายภาพอื่นๆ
เพิ่มขึ้นต่อไปอีก

ฉายภาพ “นักกีฬาน้อย”

คอลัมน์ **"โลกบันเทิง"** วิจารณ์รายการ เขียนเกี่ยวกับโทรทัศน์

เขาก็เชียร์ว่า *"โอ้โฮ ! รายการ **'คนเก่งรุ่นจิ๋ว'** มีชีวิตชีวาเป็นกันเอง"* มีอะไรต่ออะไรต่างๆ นานา ดีกว่าคนที่ทำอยู่เดิม อะไรอย่างนี้

อาจารย์สมจิตต์ เขาก็ฟังเสียงสะท้อน และทาง **"นิภา"** เขาก็เจตนาต้องการให้อาตมาทำอยู่แล้ว อาจารย์ก็ว่า *"เอ้า ! ดีแล้วๆ"*

พอเราทำเอง ทีนี้ไม่ต้องมีคนช่วย เราคนเดียว **"วันแมนโชว์"** เล่นตุ๊กตากับเด็กไปด้วย ทำยังโง้นยังงี้รอบตัว จัดแจงเองเสร็จสรรพ ก็ดูดี-ดูคล่องแคล่ว ดูมีบทบาทมาก ถ้าคนหนึ่งถามปัญหา อีกคนหนึ่งส่งของ บทบาทก็น้อยดูแล้วแข็งๆ ส่วนเราเล่นไปเองด้วย ก็ดูดีกว่า เขาก็เลยยอมรับในความสามารถว่า ***"เป็นไปได้"***

ทางด้าน **"นิภา"** ได้โอกาส ก็ปล่อย ไม่เอา ทิ้งเลย !

อาตมาก็ได้ประจำรายการนี้ ตั้งแต่นั้นมา เลยเป็นโฆษกโทรทัศน์อยู่กับรายการนี้เรื่อยมา จนเรียนจบ **"เพาะช่าง"** ก็ทำกันมาหลายปี และได้รับความสำเร็จด้วยดี

จนอาตมาสนิทสนม กับ **"อาจารย์สมจิตต์"** เป็นอย่างดี เพราะอาตมาเป็นคนเข้าได้กับผู้ใหญ่อยู่แล้ว ได้ช่วยเหลือเฟือฟายแกหลายอย่าง

แกก็เห็นฝีมือ เห็นในความสามารถต่างๆ นานา ทีนี้ไม่ได้ทำแค่รายการนั้นรายการเดียว ยังได้ทำรายการอื่นๆ เพิ่มขึ้นต่อไปอีก

✹

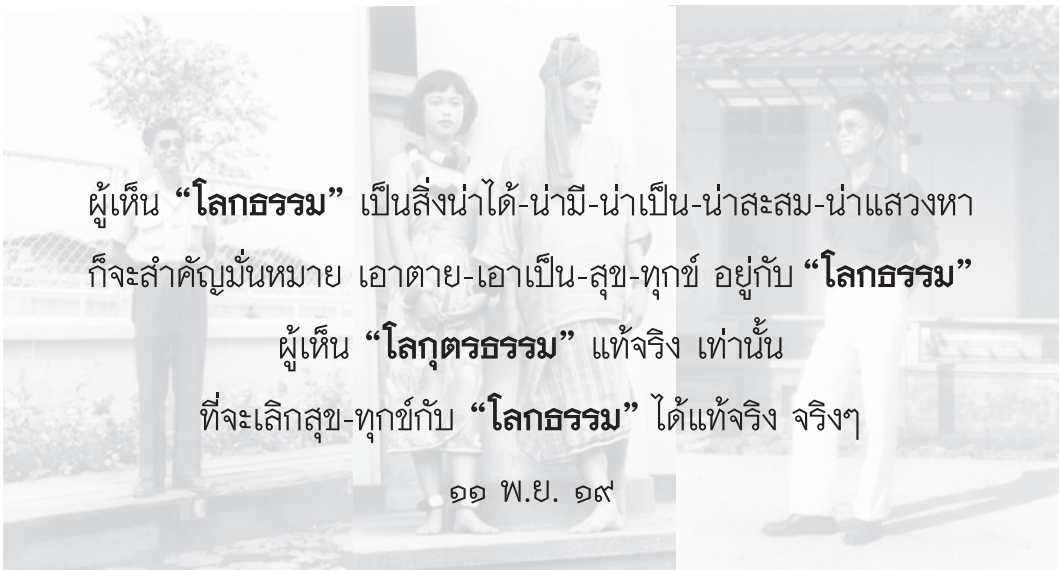

ผู้เห็น **"โลกธรรม"** เป็นสิ่งน่าได้-น่ามี-น่าเป็น-น่าสะสม-น่าแสวงหา
ก็จะสำคัญมั่นหมาย เอาตาย-เอาเป็น-สุข-ทุกข์ อยู่กับ **"โลกธรรม"**
ผู้เห็น **"โลกุตรธรรม"** แท้จริง เท่านั้น
ที่จะเลิกสุข-ทุกข์กับ **"โลกธรรม"** ได้แท้จริง จริงๆ

๑๑ พ.ย. ๑๙

▲ รายการ
“ภาษาศิลป์”

▲ รายการ “วาดเขียน”

รายการ
“ปัญหาสาธิต”

▲ “คนเก่งรุ่นจิ๋ว”

รายการ “วาดเขียน”
อ.๒ ส.ศ. ๐๓

▲ รายการ “นักกีฬาน้อย”

◀ รายการ “เชียนขับร้องเพลงไทยเดิม”

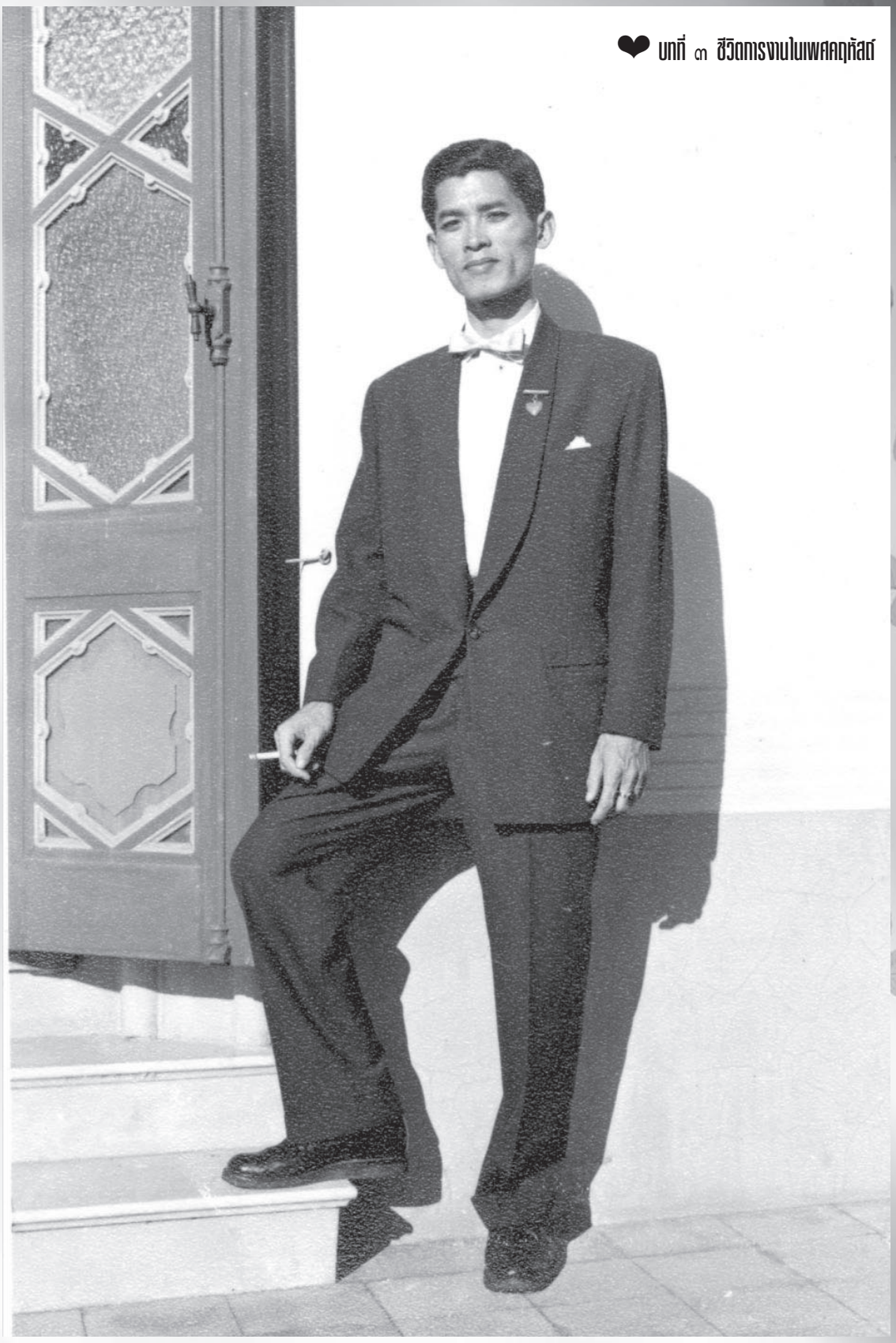

ต้องเต๊ะท่าคีบบุหรี่เพื่อให้ดูเท่สมชายชาตรี
ก็เพราะถูกโลกโลกีย์หลอก

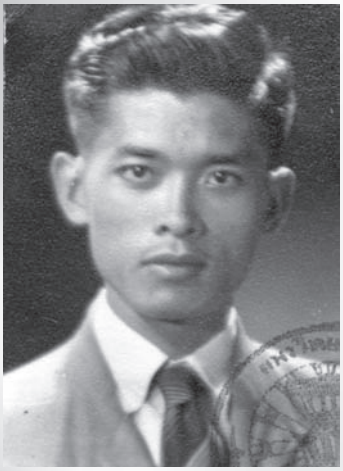

❤
เมื่อ
เป็น
ดาวา
อยู่ใน
แวดวง
โลก
มายา
❤

ก็ต้องมากท่าหลายลีลา

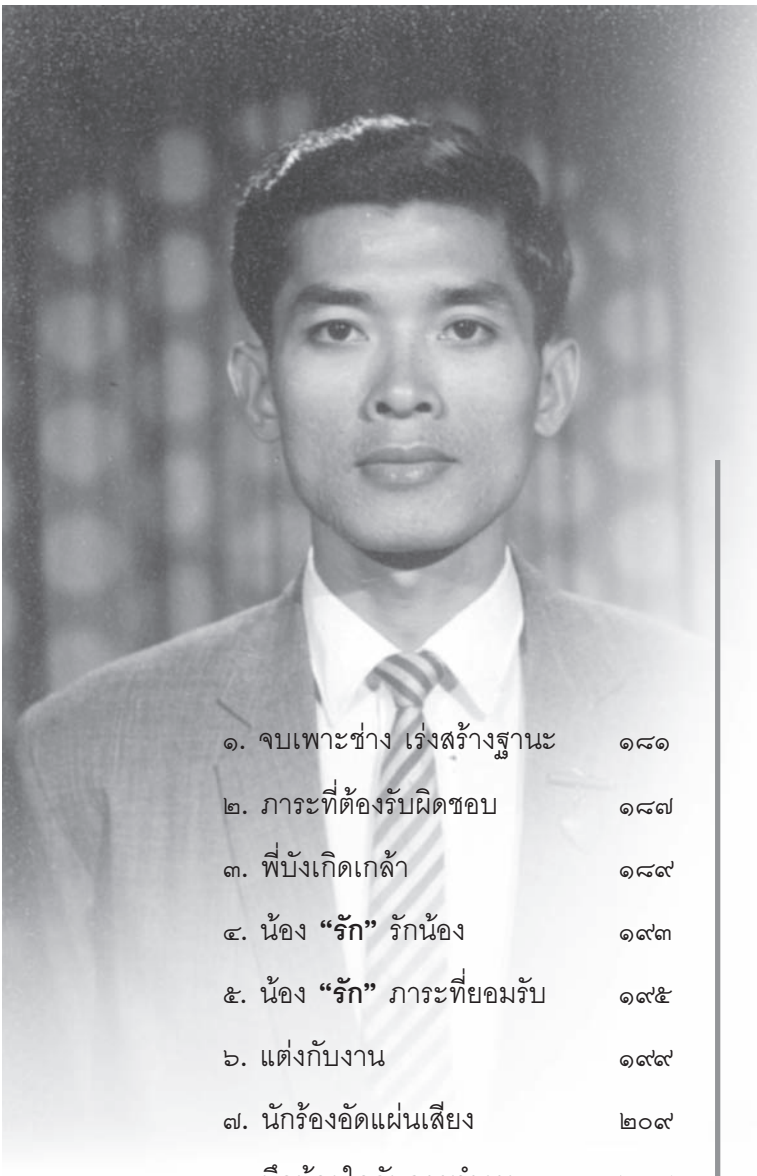

๓. ชีวิตการงานในเพศคฤหัสถ์

๑. จบเพาะช่าง เร่งสร้างฐานะ ๑๘๑
๒. ภาระที่ต้องรับผิดชอบ ๑๘๗
๓. พี่บังเกิดเกล้า ๑๘๙
๔. น้อง **"รัก"** รักน้อง ๑๙๓
๕. น้อง **"รัก"** ภาระที่ยอมรับ ๑๙๕
๖. แต่งกับงาน ๑๙๙
๗. นักร้องอัดแผ่นเสียง ๒๐๙
๘. นึกน้อยใจกับการทำงาน ๒๐๙
๙. ตัวเป็นเกลียว ๒๑๑
๑๐. ละเอียดถี่ยิบ ๒๑๕
๑๑. ชีวิตถูกบันทึก ๒๑๗
๑๒. ขวัญดาว ๒๑๙
๑๓. เพลงฮิตกรีดใจ จากคนทีวี. ๒๒๓
๑๔. คิดสร้างหนัง ๒๒๖
๑๕. ค่ายบันเทิง **"หัวใจสีชมพู"** ๒๒๙
๑๖. บ้านร่ม - เรือนรัก ๒๓๕
๑๗. ชบาบาน หรือ เสือทะยานชน ๒๔๓
๑๘. ชอบมีเพื่อนมากๆ ๒๔๖
๑๙. ระเริงหลงลงอบาย ๒๔๗
๒๐. โธ่ ! คนเมืองพุทธ **"อบายมุข"** ยังไม่รู้ ! ๒๕๐
๒๑. ชีวิตรักของหนุ่ม **"รัก"** ๒๕๑
๒๒. หนุ่ม **"รัก"** กับ **"รักแรก"** ๒๕๓
๒๓. รักแล้วก็รักอีก (คนที่สอง) ๒๕๗
๒๔. **"คู่รัก"** คนสุดท้าย ๒๕๗
๒๕. โลกมอมเมา **"รัก"** ให้ **"หลงรัก"** ๒๖๑
๒๖. ชีวิตข่มขืน - ขื่นขม ๒๖๓
๒๗. บารมีพาพ้น **"วิบากกรรม"** ๒๖๔
๒๘. **"นิยายรัก"** ของ **"รัก"** ๒๖๕
๒๙. โลกียสุข ๒๖๗
๓๐. ชีวิตน่าคิดเมื่อมีธรรม ๒๗๐
๓๑. **"ทรัพย์แท้"** ของมนุษย์ ๒๗๑
๓๒. คนพ้นโลก ๒๗๒
๓๓. พิสูจน์สัจจะ ๒๗๓
๓๔. ชีวิตที่ไร้การศึกษาสัจธรรม ๒๗๔
๓๕. ทำไมคนเรา **"จนลง"** ? ๒๗๗
๓๖. พุทธพาจนอย่างมีคุณค่า ๒๗๙
๓๗. ศาสนาพาคนอยู่สุขอย่างมีคุณค่า ๒๘๐
๓๘. วิถีพุทธ ๒๘๒

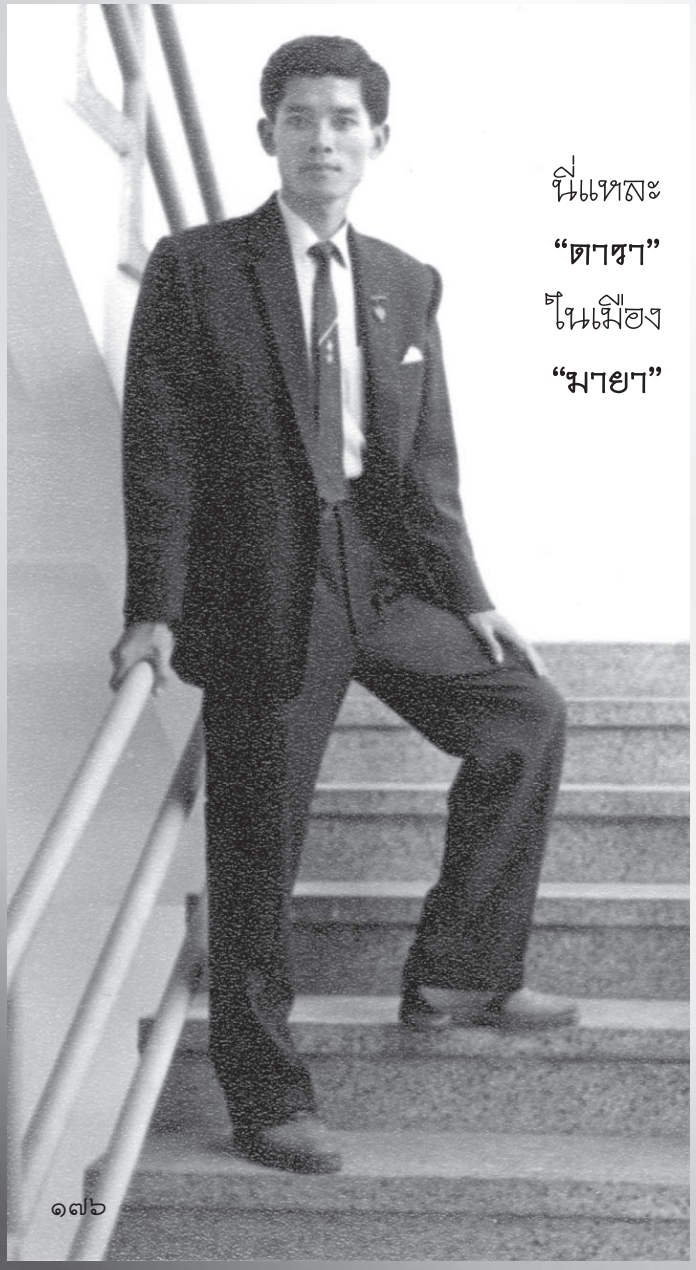

นี่แหละ
“ดาษา”
ในเมือง
“มายา”

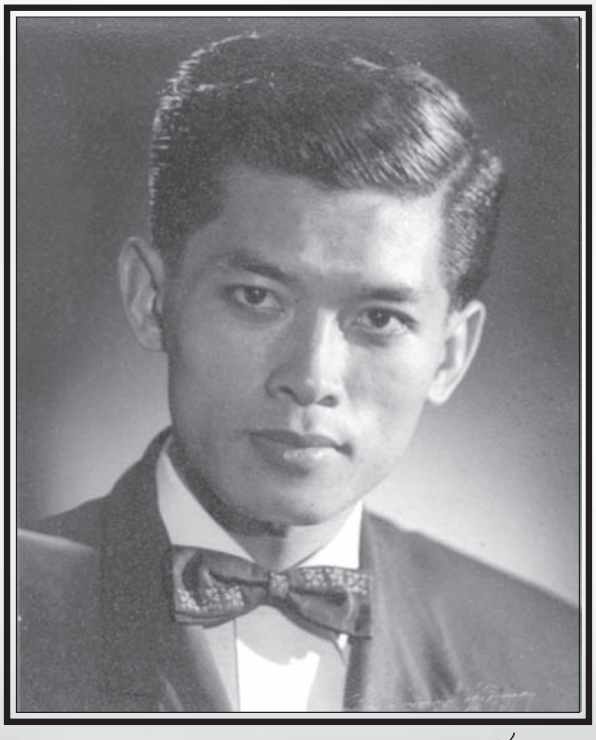

โลกโลกีย์เขาสอนให้เต๊ะอย่างนี้

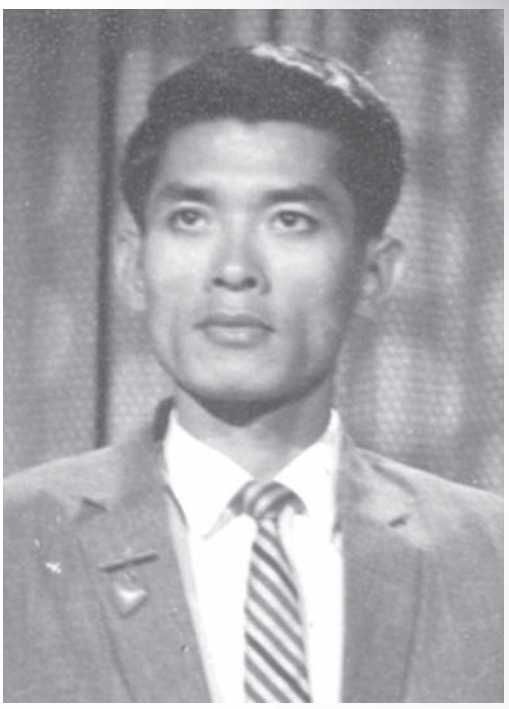

เมื่อชีวิตกำลังเฟื่องๆ เป็นดาราทีวี.
อายุวุ่นๆหนุ่ม ๓๐ ปี
อะไรๆ ก็กำลังเอฮิเบ้โลกีย์
ก็มั่นใจว่า **“ตัวเองดีแล้วเต็มที่”**
แต่แท้จริง **“ดีกว่านี้ยังมีอีก”**

๑๗๗

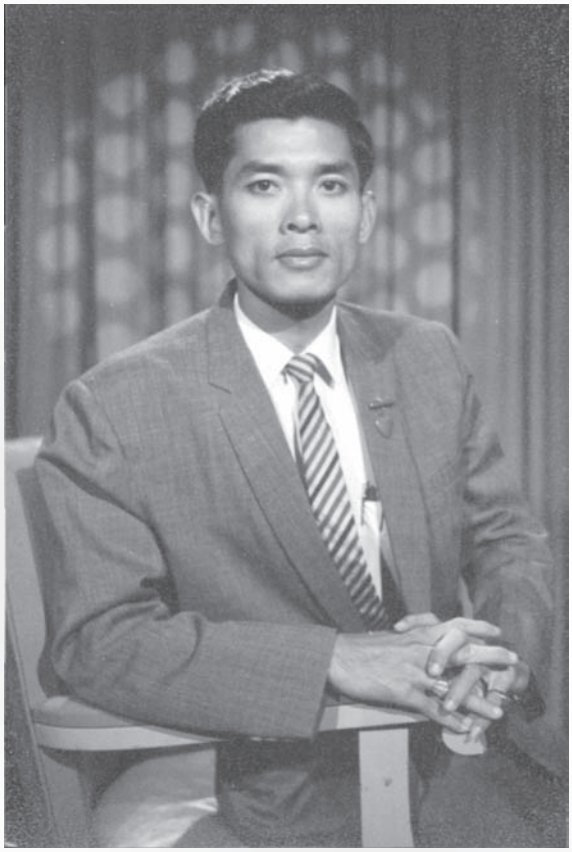

๑๗๘

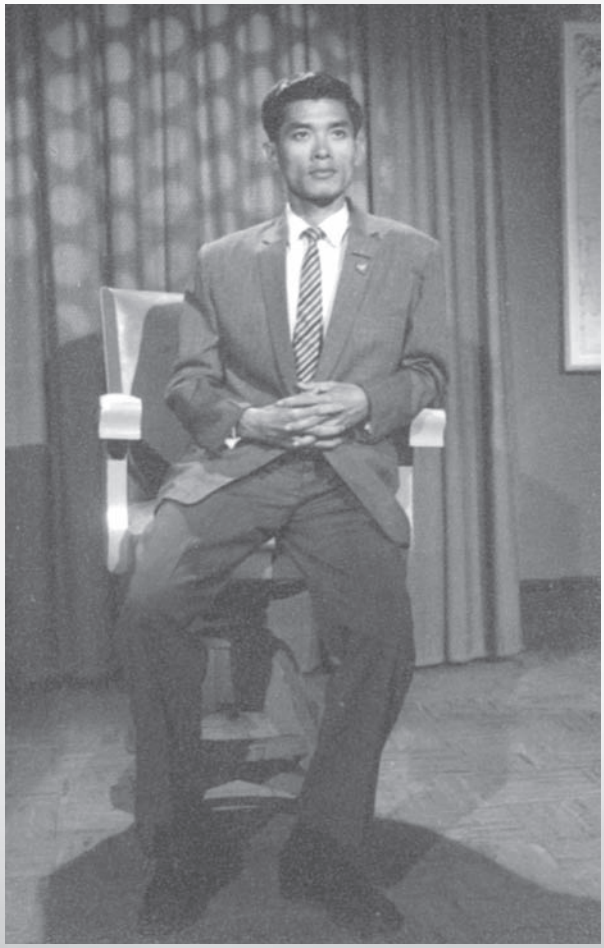

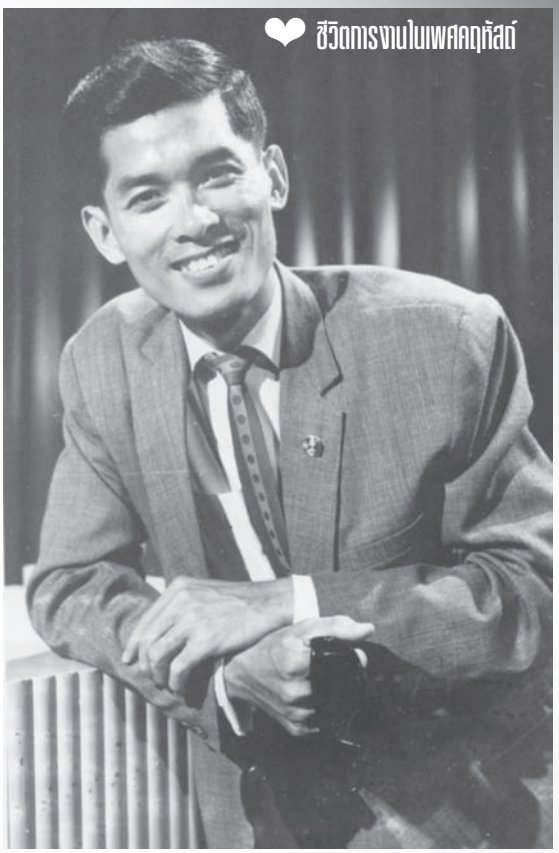

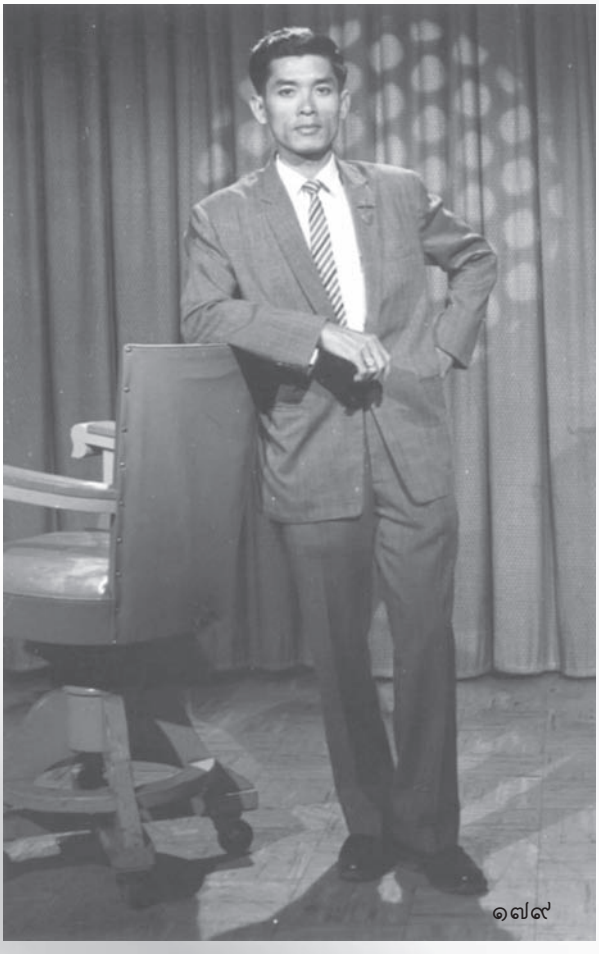
๑๗๙

▲ ณ สนามบินดอนเมือง **"อ.สมจิตต์ สีทธิไชย"** คือคนที่ถือพวงมาลัยอยู่ท่ามกลางหมู่ผู้ไปส่ง นอกนั้นล้วนแต่ดาราทีวี. รุ่นเก่าทั้งนั้น

▲ อ.สมจิตต์ สีทธิไชย

เรียนจบแล้ว อ.สมจิตต์ ก็ผันตัวทำงานทีวี.

ขวัญใจ "นักกีฬาน้อย"

๓

ชีวิตการงานในเพศคฤหัสถ์

(พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๑๓)

❤ จบเพาะช่าง เร่งสร้างฐานะ

ก่อนจะจบเพาะช่าง อาตมาก็มีกิจกรรมของอาตมาทำสารพัด เป็นกรรมกร เป็นเด็กส่งหนังสือพิมพ์ เป็นคนขายหนังสือ รับระบายสีรูปหนัง เขียนหนังสือแต่งเพลง ออกเวทีเป็นโฆษกให้วงดนตรี ออกทีวี.

มีงานที่ไหนไปที่นั่น ออกไปเร่ขายหนังสือ *"เล่มละบาทคร้าบ...เล่มละบาท"* เขาไปเที่ยวงานเทศกาลนั่นนี่ เราก็ต้องไปขายหนังสือ ขายอะไรต่ออะไร อาตมาทำมาเยอะ ต่างๆ นานาสารพัด เพื่อจะได้เงินมาใช้ ส่วนทางบ้าน แม่ก็ตายไปตั้งแต่เรียนเพาะช่าง ปี ๓

พอเรียนจบเพาะช่าง อาตมามีบุญดีอยู่อย่างหนึ่ง เขาชวนทำงานทางด้านทีวี. เพราะว่า *"เรามีฝีมือทางศิลปะ และอาตมาได้พิสูจน์ฝีมือมาแล้ว ออกทีวี.ตั้งแต่ยังเรียนหนังสือ"* เขาก็เชื่อมือ เรียนจบแล้วเขาก็ชวนทำงาน เราก็ชอบอยู่แล้ว

ก็กะไว้ว่า *"ดีแล้ว อย่างนี้ก็เป็นของในอวยสิ ! เราจะเอาไว้เป็นงานเสริม ได้สตางค์ดีเหมือนกัน"* ก็คิดว่า *"งานทีวี.เราเก็บไว้เป็นงานหาลำไพ่พิเศษ"*

ถือว่า *"เราออกทีวี.เป็นการหาลำไพ่ไปได้"* ทั้งๆ ที่เข้ายากนะ ทำงานที่ทีวี.นี่ ไปออกหน้ากล้อง หน้าจอ ยากจะตาย เดี๋ยวนี้ยิ่งยาก !

อาจารย์สมจิตต์ สิทธิไชย ก็ชวนว่า *"รัก...มาทำงานด้วยกันสิ ! ถ้าไม่มีอะไรก็มาทำงานอยู่ที่ทีวี.ก็ได้"*

อาตมามีบุญดีอยู่อย่างหนึ่ง
เขาชวนทำงานทางด้านทีวี.
ทั้งๆ ที่เข้ายากนะ
ทำงานที่ทีวี.นี่

▲ ขายการ “ดนตรีเยาวชน”

▲ ขายการ “นักกีฬาน้อย”

▲ ขายภาพ “ขาดเขียน”

▲ “นักกีฬาน้อย”

▲ ขายภาพ “ขาดเขียน” ▲

เรายิ่งเล่นตัวใหญ่เลย บอกว่า *“ยังครับๆ ผมยังไม่ได้เป็นทหารให้เขาเลย”*

ที่จริงก็เลี่ยงๆ ไปอย่างนั้นแหละ ! เพราะว่า เราเอาใบ ส.ด. ๙ ไปสมัครเป็นนักศึกษาธรรมศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ ไว้แล้ว ก็เอาอันนั้นแหละ ยกเว้นทหาร ไม่เป็นทหารก็ได้ เพราะว่าเราเป็นนักศึกษา แต่ไม่เคยไปเรียนเลย

ได้ชื่อว่า *“เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเท่านั้น”* แต่ไม่เคยไปสอบสักวิชา !

ความจริงอาตมาอยากได้ “ยศ” เห็นเพื่อนๆ จบเพาะช่างแล้วไปสมัครเป็นข้าราชการทหารติดดาว เป็นนายร้อย จบปี ๕ เขาก็ติดดาวให้ดวงหนึ่ง

เราก็อยากจะติดดาว งานหลักเราก็อยากเป็นนายร้อยติดดาวให้โก้ๆ !

ตอนนั้นกำลังปฏิวัติกัน ตำแหน่งอะไรต่ออะไรหยุดหมด ก็วิ่งเต้นจะเป็นทหารให้ได้ ดูโก้ดีนะ ! เป็นนายทหาร แต่ก็เป็นไปไม่ได้

เพราะว่า *“พออาตมาเรียนจบ เขาก็ส่งน้องๆ มาให้อาตมารับภาระ”*

อาตมาก็ต้องเลี้ยงน้อง ไม่มีเวลามาก

ต้องเลี้ยงน้อง...ก็เลยจนแต้ม
จำเป็นต้องสมัครเข้าทำงานทีวี.

รายการ “สวนอักษร” ▶

▲ รายการ “นักกีฬาน้อย” ▲

ต้องทำงานทีวี.
อยากเป็นทหารก็ไม่ได้เป็น

▲ “คนเก่งรุ่นจิ๋ว”

▲ “นักกีฬาน้อย”

▲ “นักกีฬาน้อย”

ชายเกาะ “คนกล้า”

▲ “คนกล้า”

บ้านเช่าถนนพิชัย

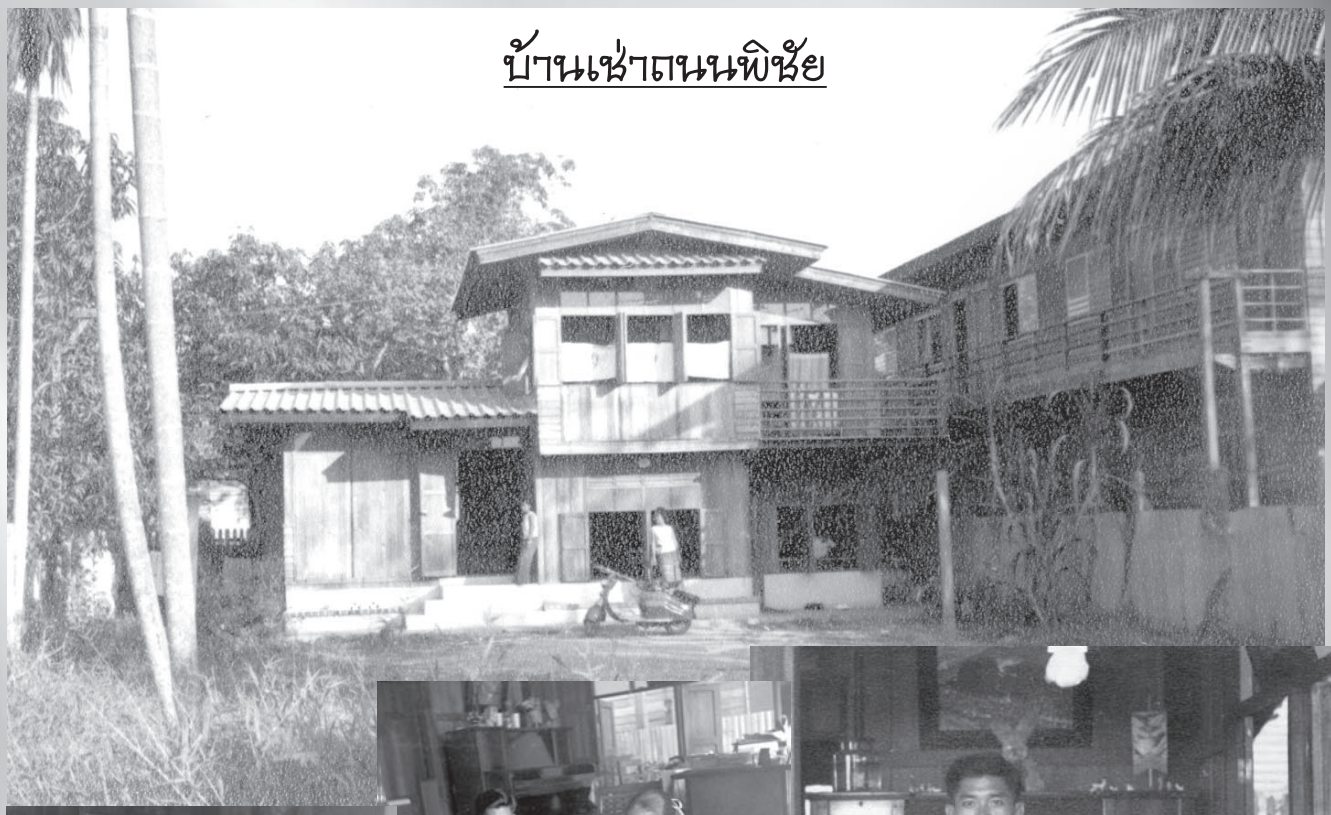

มั่นใจว่า **"สามารถจะอยู่บ้านเช่าหลังนี้ได้"** ก็อยู่ได้อย่างๆ ด้วย

❤ ภาระที่ต้องรับผิดชอบ

ตอนนั้น ชั้นตรีสตาร์ทขั้นแรก เงินเดือน ๗๕๐ บาท อาตมาก็ยังไม่ได้งานเลย ยังหางานอยู่ ไปวิ่งเต้นเป็นทหาร ทางทีวี.เขาก็บอก...เข้ามาสิ ! มาเมื่อไหร่...ก็รับ

ตอนนั้นมีช่อง ๔ ช่องเดียว อาตมาก็ยังเล่นตัวอยู่นั่นแหละ ยังไม่ยอมเข้า

แต่... ก่อนจะเรียนจบปลายปีการศึกษา อาตมาก็ต้องเช่าบ้านไว้รอแล้วนะ เพราะว่า *"พอเรียนจบต้องรับภาระเลี้ยงน้องเต็มที่ ทางโน้นก็ส่งน้องให้เลย ก็ต้องมีบ้าน"*

ก็ลูกแม่ แล้วเราก็เป็นพี่คนโต ก็ต้องรีบเช่าบ้าน-ต้องรีบทำงาน-ต้องเลี้ยงน้อง ต้องรีบหางานทำให้เป็นกิจจะลักษณะ จะมัวเป็นหลักลอยคอยงานไม่ได้แล้ว

จำเป็นที่สุด ก็ต้องเช่าบ้านเขาอยู่เดือนหนึ่ง ๗๐๐ บาท บ้านหลังนี้เขาสร้างเสร็จใหม่ๆ ก็ขอเช่าเขาตั้งแต่ยังไม่ได้งานทำแน่ะ ๗๐๐ ก็ต้องยอม เล็กนักก็ไม่ได้ น้องหลายคน บ้านก็ต้องพออยู่พอสมควร ใกล้จะถึงสิ้นเดือน เขาจะต้องเก็บค่าเช่า

"ตายล่ะ..! ค่าเช่าบ้านมาแล้ว เดือนละ ๗๐๐ บาท ทำยังไง ?"

วิ่งเต้นเป็นทหาร ก็ไม่ได้ ! วิ่งไม่รอดแล้ว ไม่เอาแล้วทหาร !

ก็เลยจนแต้ม จำเป็นต้องสมัครเข้าทำงานทีวี. อยากเป็นทหารก็ไม่ได้เป็น ที่จริงธรรมดาคนอื่นๆ เขาอยากเข้าทำงานที่ **บริษัท ไทยโทรทัศน์** จะตายไป ส่วนเราเองไม่มีปัญหาอะไรนี่ ก็ทางนี้แบมือรับไว้ก่อนแล้ว ก็ทำเป็นเล่นตัวอย่างนั้นแหละ

▲ เริ่มทำงานเงินเดือน ๗๕๐ บาท ข้าวต้องซื้อ บ้านก็ต้องเช่าเดือนละ ๗๐๐ บาท และคนทั้งหมดนี้ ก็คือ "ผู้ช่วมอยู่-ช่วมกิน" (ภาพนี้ถ่ายเมื่อ ฮา. ๓๑ ม.ค. ๐๓)

▲ กับ **"กิ่งรัก"** ที่หอพักบุตร ทบ.

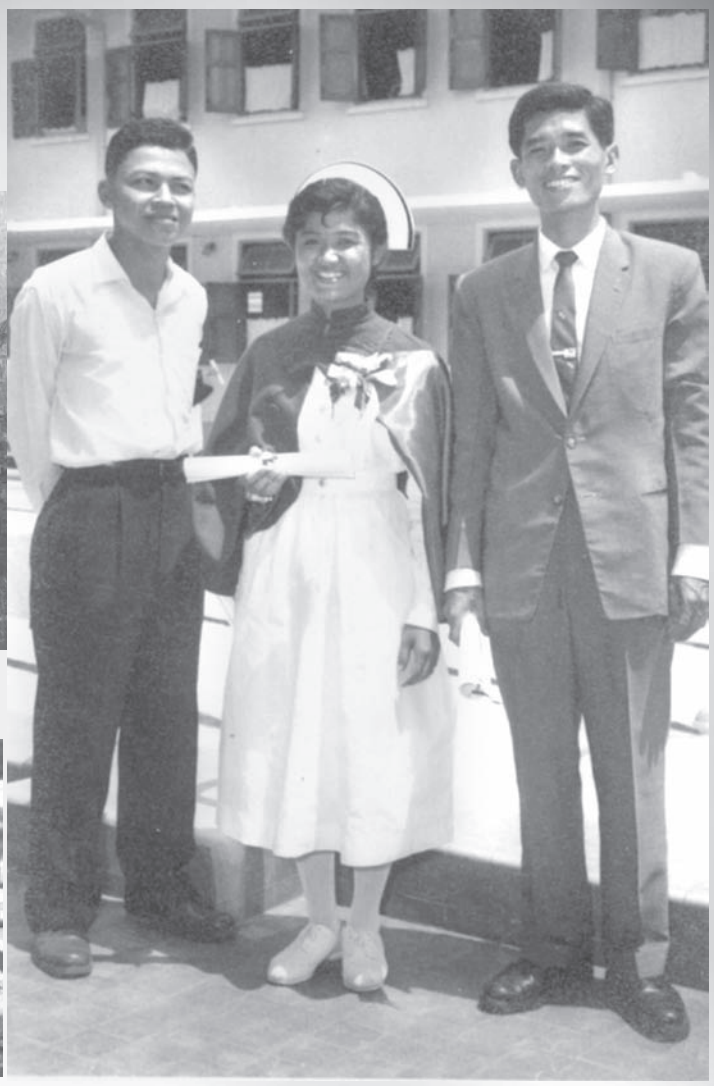

▲ กับ **"กิ่งรัก"** วันรับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต
๓๑ มี.ค. ๐๒

กับเพื่อนของ "กิ่งรัก" ▲

"กิ่งรัก" ในปี ๒๕๐๒
ที่บ้านเช่าถนนพิษัย

สุดท้ายหนักเข้าก็ต้องเอา ไม่เอาก็ไม่ได้ ค่าเช่าบ้านรออยู่แล้วเดือนละ ๗๐๐ บาท พอเขียนใบสมัครเข้ามา ก็บรรจุทันที เป็น **บริษัท ไทยโทรทัศน์** นะ ! แต่ให้เงินเดือนอัตราอย่างเดียวกับบรรจุข้าราชการชั้นตรี ๗๕๐ บาท เหมือนกัน

๗๕๐ ก็ ๗๕๐ เราไม่กลัว เงินเดือน ๗๕๐ บาท ค่าเช่าบ้าน ๗๐๐ บาท

คิดดู...แล้วกัน ! ขนาดไหน ? คนอย่างอาตมานี่ !!

แต่...รายได้พิเศษเยอะ ออกทีวี.ก็มีเบี้ยเลี้ยง หาลำไพ่พิเศษ สอนหนังสือด้วย ทำอะไรต่างๆ นานา ได้อีกแยะ ก็เหมือนคนทั่วๆ ไป ที่มีช่องทางแย่งลาภ แย่งยศ

ก็มั่นใจว่า *"สามารถจะอยู่บ้านเช่าหลังนี้ได้"* ก็อยู่ได้จริงๆ ด้วย

❤ พี่บังเกิดเกล้า

ครอบครัวของอาตมา กับ ครอบครัวของคุณลุง เด็กๆ ๒ ครอบครัว อยู่ในวัยไล่เลี่ยกัน ต่างคนต่างร่ำเรียน ก็มีการแข่งขันกันอยู่ในทีตลอดเหมือนกัน

อย่างคุณลุงฐานะดีหน่อย เป็นหมอ ลูกๆ ก็มีโอกาสมากหน่อย

ส่วนฐานะเราเองไม่ดีเลย แต่การเรียนก็ไม่อยากให้น้อยหน้า

น้องชายคนโต ***(ชาติ)*** คนนี้ ไม่ต้องพูดถึง ออกจากครอบครัวดิ้นรนต่อสู้ชีวิตเอง ตั้งแต่จบ ม. ๒ ม. ๓ ให้เรียนก็ไม่เรียนแล้ว ไปฝึกฝีมือเป็นช่างอาชีพ

ก็เหลือน้องๆ อยู่อีก ๕ คน ที่ต้องส่งเสียให้เรียนอย่างหนักเลย !

๑. น้องสาวคนโต ***(กิ่งรัก)*** จำได้ว่า แม่ตายอาตมายังเรียนอยู่ปี ๓ ทำอย่างไรดี น้องอยู่กับคุณลุงหมอก็จะจบ ม. ๖ แล้ว อาตมาก็ยังอยู่กับ **คุณล้วน ควันธรรม**

น้องสาวคนโตนี้ เรียนจบ ม. ๖ แล้ว ก็อยากจะเรียนไอ้โน่นไอ้นี่ต่อ ก็ได้ขึ้นมากรุงเทพฯ แล้วทีหนึ่ง มาเรียน ม. ๗ เรียกว่า *"ต้องมาอยู่ด้วยกัน"*

คุณล้วน นี่ เรื่องผู้หญิงเขาก็ไม่เบา น้องเราก็โตแล้ว เราก็ไม่ค่อยวางใจนัก เราก็ต้องพยายามไม่เปิดโอกาส ต้องเป็นทศกัณฑ์อยู่ตลอดเวลาเลย

ทีนี้เรียนไปก็ไม่ค่อยจะได้เรื่อง เพราะไม่มีอุปกรณ์ หนังสือหนังหาก็ไม่พร้อม ค่าเล่าเรียนก็ขาดๆ เขินๆ ก็เลยต้องส่งกลับไปเรียน ม. ๗ ที่อุบลฯ อย่างเก่า

"กิ่งรัก" เรียน ม. ๗ ที่ จ.อุบลฯ ปีหนึ่ง ก็อุตส่าห์อยากจะมาเรียนกรุงเทพฯ อีก เงินก็ไม่มี ทุนรอนก็ไม่มี ตอนนั้นอาตมาก็ยังเรียนไม่จบ

คุณลุงก็บอกว่า *"แกสอบเข้าพยาบาลที่นี่ดีกว่า ฉันเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาล*

แกเข้าได้แน่" ก็ลุงหมอเป็นผู้อำนวยการ ต้องการตำแหน่งพลังพลเท่าไหร่ ก็เอาลูกหลานเข้าพยาบาลได้ไม่ยากนัก ใช่ไหม ?

ทีนี้น้องสาวคนนี้ ไม่อยากเล่นเส้น เสียเหลี่ยมว่าอย่างนั้นเถอะ เป็นพยาบาลเส้นสายลุง...ไม่เอา ! ก็หยิ่งๆ หน่อย น้องสาวไม่อยากพึ่ง ก็คุณลุงช่วยให้เข้าได้ จะภูมิใจอะไร ? ใช่ไหม ? แกก็อยากจะมาสอบเข้าพยาบาลที่กรุงเทพฯ

คุณลุง ก็คะยั้นคะยอให้เข้าที่โน่น อยู่ที่โน่น *(จังหวัดอุบลฯ)*

ตอนนั้น **"โรงพยาบาลหญิง"** กำลังมีชื่อ น้องสาว *(กิ่งรัก)* ก็เขียนจดหมายบอกมาว่า *"อยากจะเข้าพยาบาลที่กรุงเทพฯ จะทำอย่างไร ?"*

เราก็สงสารน้อง อยากจะให้น้องก้าวหน้า ถ้าเป็นพยาบาลที่นั่น ก็ต้องเรียนทุนที่นั่น เป็นพยาบาลต่างจังหวัดอยู่ตรงนั้น ไม่ได้ก้าวหน้าอะไร ?

อาตมาก็เอา...ก็คิดว่า *"ดี ! หากมาสอบเข้าพยาบาลได้นี่ ก็ค่อยยังชั่ว ถ้าสอบเข้าได้ ก็ได้อยู่ประจำ ข้าวน้ำมีกิน ได้ทุนในตัว"*

สุดท้าย อาตมาก็เขียนบอกให้น้องมา *"น้องไม่อยากอยู่ อยากไปก็ไป"*

อาตมาก็เลยตามใจน้อง ทั้งๆ ที่อาตมายังเรียนไม่จบนะ ! อาตมาก็มารับ

โอ้โฮ ! คุณลุงโกรธมาก ออกจากบ้าน คุณลุงไม่ให้รถไปส่งสถานีเลยนะ

คุณป้า เป็นคนสั่งให้คนรถขับไปส่ง คุณลุงไม่พูดด้วยเลย

ยังจำได้ตอนพาน้องสาวคนนี้เข้ากรุงเทพฯ ก่อนออกจากบ้านมา ก็อย่างว่าคุณลุงไม่ชอบ หาว่า *"ใฝ่สูง อวดดี"* เพราะเหมือนดูถูกว่า *"พึ่งคุณลุงไม่ได้อีกล่ะ"*

อาตมาก็บอกกับน้องว่า *"ลำบากนา...น้องต้องสอบให้ได้นา...สอบเข้าไม่ได้หันหลังกลับไม่ได้แล้วนะ ถ้าสอบไม่ได้ต้องตายดาบหน้านะ เพราะคุณลุงโกรธมาก"*

ถึงกรุงเทพฯ ก็สมัครสอบ ทั้ง **โรงพยาบาลหญิง** กับ **โรงพยาบาลศิริราช**

ปรากฏว่า *"สอบติดทั้ง ๒ แห่ง เลย"*

เฮ้อ...! โล่ง...อก ! แล้วอาตมาก็เขียนจดหมายไปบอกคุณลุง ต้องง้อหน่อย

อาตมาก็ส่งจดหมายไปบอก *"คุณลุงช่วยเลือกให้ด้วยครับ ในฐานะที่เป็นแพทย์ว่า เรียนที่ไหน ? ถึงจะเจริญ"*

สอบได้อย่างนี้ ค่อยพูดกันรู้เรื่องหน่อย ถ้าสอบไม่ได้ ทีนี้ไม่ต้องพูดถึงเลย คงสมน้ำหน้าใหญ่ อาตมาก็เลยใช้วิธีนี้ คือ ให้คุณลุงช่วยเลือก ช่วยตัดสินให้ที

ให้น้องเขียนจดหมายไปอีกเป็นทำนองว่า *"หลานได้มาสอบเข้าแล้ว ปรากฏว่า*

สอบได้ทั้ง ๒ แห่ง ไม่รู้ว่า โรงพยาบาลไหนดี ขอคุณลุงช่วยเลือกให้ด้วย ช่วยตัดสินใจให้ด้วย หลานตัดสินใจไม่ถูก" เป็นอันได้ความ....

คุณลุง ก็ตอบมาว่า *"เลือกเอา **โรงพยาบาลหญิง** เถอะ ! อย่าเอาโรงพยาบาลศิริราชเลย โรงพยาบาลหญิงสอบได้ที่ดีกว่า"*

แล้วคุณลุงก็ให้เหตุผลว่า *"โรงพยาบาลหญิงอยู่ในสายสาธารณสุข เขากำลังจะ promote เพราะเพิ่งตั้งโรงพยาบาลหญิงขึ้นมาใหม่ จะได้รับการส่งเสริมสนับสนุน มีทางก้าวหน้า ทุนรอนจะได้อีกเยอะ เอาที่นี่ดีกว่า จะก้าวหน้า"*

คุณลุง ก็ตัดสินให้เข้าโรงพยาบาลหญิง *(ร.พ.ราชวิถี)* เพราะเขากำลังมีทุนรอน กำลังเดินหน้า กำลังส่งเสริม แม้ทางศิริราชจะเป็นสถาบันเก่าแก่ แต่ก็เลือกอย่างที่คุณลุงบอก น้องก็เลยเลือกเรียนพยาบาล ที่ **"โรงพยาบาลหญิง"**

เรียนไปตอนแรกๆ อาตมาเองก็ยังเรียนไม่จบ ! ก็ต้องถูๆ ไถๆ กันไป

จนกระทั่งอาตมาจบ ก็ค่อยยังชั่วหน่อย แล้วก็เบาใจตรงที่ว่า *"น้องคนนี้ มีที่เรียนแล้ว มีข้าวกิน มีที่นอน"*

คนนี้จบพยาบาลแล้ว เขาก็ทำงานของเขาก้าวหน้าไปด้วยดี

จนกระทั่งเดี๋ยวนี้ เขาก็ปลดเกษียณแล้ว

๒. น้องสาวคนที่สอง รองลงมา ***(บัวบูชา)*** ก็เรียน ม. ๗ ม. ๘ อยู่ทางบ้าน พอจบแล้ว ก็มาเรียนที่กรุงเทพฯ ต่อ

พอดีอาตมาเรียนจบ มีงานทำ เขาก็เลยได้เรียนของเขาต่อไปสบายทันที

อาตมาก็บอกว่า *"พี่ไม่ได้เรียนมาก น้องอยากเรียน เชิญเรียน ใครอยากเรียนพี่ส่งเอง"* เขาก็เลยเรียนใหญ่ คนนี้เขาเรียนเก่งมาแต่ไหนๆ

พอจบ ม. ๘ แล้ว มาสอบเข้าเรียนทางนี้ สอบเข้าจุฬาฯ ได้ ก็แข่งกันนัยๆ กับลูกคุณลุงอีกแหละ อย่างน้องสาวบัวบูชานี่ เรียนเก่งจนจบปริญญาตรี ๒ ปริญญา แล้วก็ทำโทอีก ตกลงสอบได้ ๓ ปริญญา อาตมาก็พยายามส่งเสีย

"บัวบูชา" (๑๙ ก.ย. ๙๖)

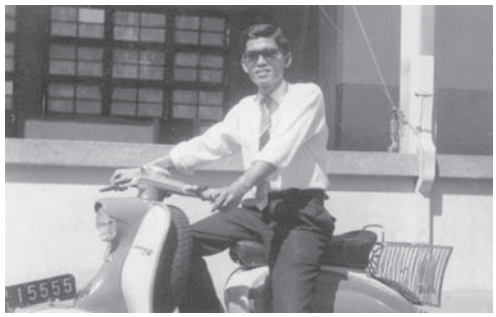

เมื่อเป็นนิสิตจุฬาฯ

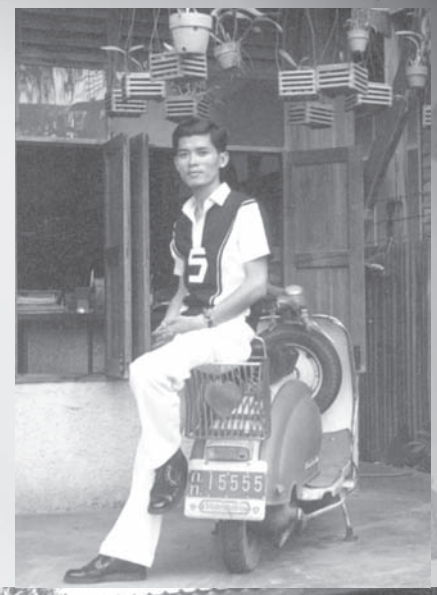

▲ รถคันนี้ซื้อเมื่อ ๒๕ ธ.ค. ๒๕๐๑
ราคาตกลง ๔,๐๐๐ บาท

▲ ณ บ้านเช่า **"พ่อท่าน"** กับน้องๆ กิ่งหัก, ขวัญดี, บัวบูชา, นิตยา, ฟ้า, ต้าว

ส่วนลูกของคุณลุง คนที่อายุปีเดียวกันนี่ ก็สอบเข้าได้เป็นหมอ ลูกของคุณลุงที่อายุปีเดียวกันนี่ มีเป็นคู่ๆ ไล่ๆ กัน ก็แข่งกันในที ที่จริงเป็นเรื่องดี แข่งกันดี

แต่ก่อนอาตมาก็ไม่รู้ว่า *"คืออะไร"* เดี๋ยวนี้เข้าใจแล้วว่า *"จิตตัวนี้เป็นมานะ ในการอุตสาหะวิริยะใฝ่ดี แข่งขันเรียนรู้ที่จะสร้างตนสร้างฐานะ"* แต่ก็ยังไม่ใช่เชิงธรรม

ถ้าเชิงธรรมแล้ว มีโอกาสได้เรียนรู้มาก ก็ต้องทำงานเสียสละเกื้อกูลมนุษยโลกให้ได้มากๆ เพราะได้เรียนมามาก ไม่ใช่เอาวิชาความรู้มาใช้ เพื่อเอาเปรียบในลาภ-ยศ-สรรเสริญ-โลกียสุข ก็มาเข้าใจหลังจากที่ปฏิบัติธรรมแล้ว

๓. น้องชายคนที่สอง ***(ฟ้า)*** จบ ม. ๘ สอบเข้ามหาวิทยาลัยก็เข้าไม่ได้ ก็เรียนไปรษณีย์ต่อ เรียนโครงการดาวเทียมรุ่นแรก ก็อยากไปนอก อยากจะทำปริญญา เพราะเรียนที่นี่ *(เมืองไทย)* โครงการดาวเทียมของรัฐ ก็อย่างงั้นๆ แหละ

อาตมาไม่รู้จะทำยังไง ? สงสารน้อง ! อยากไปก็ไป เอ้า...ไปก็ไป !

ก็ต้องส่งไปเรียนอเมริกาด้วยทุนส่วนตัว ก็หนักพอสมควร แต่พอส่งไปได้

๔. น้องสาวคนสุดท้อง ***(นิตยา)*** เป็นลูกบุญธรรมของอา กว่าจะพบกันก็โต อายุ ๑๐ กว่าขวบ อาตมาก็เลยเอามาส่งเสียให้เรียนต่อจนจบ ปวช. จาก วิทยาลัยเกริก

๕. น้องชายคนสุดท้อง ***(ด้าว)*** ก็เหลือน้องชายคนสุดท้องนี่แหละ ที่ทำท่าจะอยากไปนอกบ้าง เมื่อคนหนึ่งได้ไป อีกคนก็จะไป คนพี่ได้แล้ว คนน้องก็เอาบ้าง

แต่...พอดีอาตมา มา **"ปฏิบัติธรรม"** ซะก่อน

ก็เลยแบ่งทรัพย์สมบัติให้น้องๆ เขารับผิดชอบดูแลกันเอง

นี่ก็เป็นเรื่องของครอบครัว เรื่องของญาติโกโยติกา อาตมากับน้องๆ

น้องๆ ลูกของคุณลุง ก็เหมือนครอบครัวเดียวกัน ต้องมาพัก มาอยู่อาศัยด้วยกัน เหมือนกับลูกพ่อลูกแม่เดียวกัน อยู่กินข้าวหม้อเดียวกันมา

คุณลุงมีลูก ๘ คน ไม่ตายเลย แม่มีลูก ๑๐ คน ตาย ๓ คน

รวมกันแล้ว ๑๕ คน อายุก็ไล่ๆ กัน เป็นครอบครัวใหญ่ สนุก !

❤ น้อง "รัก" รักน้อง

อาตมาเลี้ยงน้อง ๖ คน ใครอยากจะเรียนอะไร ก็เชิญเรียน !

น้องคนที่เรียนที่นี่ *(เมืองไทย)* ก็ได้เข้ามหาวิทยาลัย บางคนเรียนปริญญาตรี

ปริญญาโท ก็ให้เรียน ส่วนคนที่เรียนไม่ได้ เข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ เกิดอยากไปเรียนเมืองนอก อยากไปก็ไป ก็เพราะอยากให้น้องๆ ได้ดีกัน

อาตมาเลี้ยงน้อง ก็ตั้งใจเลี้ยงอย่างดีทุกคน

เขายังบอกว่า *"พ่อแม่บางคน ยังไม่เลี้ยงลูกดีอย่างนี้"* ก็จริง !

นี่ไม่ได้คุยหรอกนะ ! คนอื่นๆ ไม่มีใครจะว่าอาตมาได้ว่า *"ไม่รักน้อง"*

"สว่างจิต คฤหานนท์" เพื่อนดาราทีวี.ในยุคนั้น ยังพูดกับอาตมาตรงๆ ว่า *"รักนี่ ดีนะ เลี้ยงน้อง รักน้องรักนุ่ง อุตส่าห์ส่งเสียให้เรียนถึงเมืองนอกเมืองนา"*

สมัยนั้น ส่งไปเรียนเมืองนอกไม่เบานะ ต้องมีฐานะ แพงไม่ใช่เล่นนะ

แล้วยังบอกอีกว่า *"นับถือจริงๆ ถ้าไม่มีคู่หมั้นอยากจะขอแต่งงานด้วย"*

ก็พูดหยอกน่ะ !! อาตมาก็เหนียมจนพูดไม่ออกเลย ไม่รู้หน้าแดงด้วยหรือเปล่า ? ก็เขาเป็นสาวนี่ มาพูดยกยอกับเราอย่างนี้

แต่อาตมาก็ไม่ได้ "รักน้อง" อย่างหลงประจี๋ประจ๋ออะไร ก็รักอย่างที่เรียกว่า "น้อง" น่ะ พ่อแม่ก็ตายหมดแล้วจะทำยังไง ? ก็เป็นหน้าที่ต้องเลี้ยงดูกัน

อาตมาก็ต้องเลี้ยงเหมือนลูก ไม่ว่าจะกิน-จะอยู่-จะเล่า-จะเรียน

หรือ สมควรจะได้นาฬิกาใช้...ก็ซื้อให้ สมควรจะมีสร้อยสักเส้น...ก็ซื้อให้ เสื้อผ้าหน้าแพร...จะใช้จะสอยอะไร ? ก็ให้ ตามประสาของชีวิตการเป็นชาวโลก

ก็เลี้ยงแบบธรรมดา ไม่ได้น้อยหน้าใคร เหมือนพ่อแม่เลี้ยงลูกนี่แหละ !

ชีวิตอาตมาต้องเลี้ยงน้องดูแลน้อง อยู่กับน้องๆ มา ไม่มีน้องๆ คนไหน ? รู้สึกหรอกว่า *"อาตมาไม่รัก"* ถามน้องๆ ทุกคนได้เลย ที่อาตมาเลี้ยงดูมาทุกคนนั่นแหละ ไม่มีใครเขาว่า *"อาตมาไม่รักน้อง"* เขาว่าอาตมาไม่ได้หรอก

เพราะ **"กรรมกิริยา"** ต่างๆ ที่แสดงออก **"อาตมาเป็นพี่ ที่รักน้อง ที่อบอุ่นอย่างแท้จริง"** ก็เป็นความรักพี่-รักน้อง

เขาก็รู้ว่า *"อาตมารัก"* แต่อาตมาว่า *"ใจอาตมาไม่ได้รักน้องๆ นะ"*

คือ ไม่ได้ผูกพันเคล้าเคลีย หรือว่า นุงนังแบบโลกๆ โลกีย์ ไม่เป็นหรอก

เล่าสู่กันฟังตอนนี้ เล่าได้ เพราะชัดเจน แม้แต่น้องๆ ก็ฟังได้

ทุกวันนี้ เขาก็รู้-ก็เข้าใจ เพราะเขาก็มาศึกษาทางธรรมนี้เกือบหมดแล้ว

แม้แต่ **"นายด้าว"** ก็มาตายอยู่ที่ "ปฐมอโศก"

มีไม่มาบ้างก็ **"นายฟ้า"** ไปอยู่อเมริกาตั้ง ๒๐ ปี กลับมาแล้วก็ไม่ค่อยมาหา

เลย ลูกเต้าก็ขนกลับมาเรียนที่นี่หมด ภรรยาก็มีหลักฐานอยู่ที่นี่ ก็คงจะมาตายที่นี่

นี่คือ คุณลักษณะที่เหมือนกับย้อนแย้ง เหมือนรัก...แต่ไม่รัก เพราะ **"กรรมกิริยา"** นั้น ไม่ได้บกพร่องไป ใจมีปัญญารู้แล้วว่า *"จะต้องทำกรรมกิริยาอย่างไร"*

ก็เหมือนสักแต่ว่า *"ทำกิริยานั้นๆ ให้ถูกต้องสมเหมาะ-สมควร ที่ควรกระทำความรักทำอย่างนี้ ความเคารพทำอย่างนี้ ความเกื้อกูลทำอย่างนี้ ก็ทำถูกต้องหมดทุกอย่าง ไม่มีปัญหาบกพร่องอะไร"* ยิ่งมา **"ปฏิบัติธรรม"** แล้ว ยิ่งเข้าใจ !

อ้อ ! **ใจวาง ใจไม่ได้ติดยึด ใจไม่ได้ผูกพัน** เป็นอย่างนี้เอง เป็นมาแต่เดิม

❤ น้อง "รัก" ภาระที่ยอมรับ

แม่ส่งน้องๆ มาให้อาตมาเลี้ยงตั้ง ๖ คน แล้วแม่ก็ตายไป ไม่เหลืออะไรไว้ให้เลย ปล่อยให้อาตมารับภาระเลี้ยงทั้งหมด

"โอ้โฮ ! อาตมาไม่ได้สร้างสักหน่อย ทำไม...ต้องให้อาตมาเลี้ยง"

เลี้ยงน้องนี่ ยากกว่าเลี้ยงลูกนะ ! เพราะลูกเราเลี้ยงมาตั้งแต่แบเบาะ การกิน การอยู่ การใช้ ก็ยังไม่มาก กว่าลูกจะโตขึ้นมา พ่อแม่ก็พอได้ตั้งหลัก ตั้งฐานะ

เพราะฉะนั้น เลี้ยงลูกยังพอมีเวลา แต่...เลี้ยงน้อง ไม่มีเวลาเลย !

เลี้ยงน้อง นี่ ! น้องก็โตพอๆ กับเรา กินก็เก่ง ใช้ก็เป็น !

เราก็ยังไม่ทันได้สร้างฐานะอะไร ฉะนั้นเลี้ยงน้องๆ นี่ หนักมากๆ เลย

เพราะเราไม่มีเวลา ไม่มีโอกาสสร้างฐานะ แล้วน้องก็โตๆ กันแล้ว

แต่อาตมาไม่เคยโทษพ่อแม่ เต็มใจ พูดจริงๆ เลยนะ อาตมาออกจะภาคภูมิด้วย ภาคภูมิใจว่า *"โอ้โฮ ! เรามีความสามารถ เราได้เลี้ยงน้อง"*

แล้วก็ตั้งใจเลี้ยงจริงๆ เลี้ยงให้ทุกคน **"ได้ดี"** ไปเลย

เลี้ยงให้สำเร็จลุล่วงไป ให้เป็น **"คนดี"** ลึกๆ รู้สึกภาคภูมิตัวเอง

ถ้ามีใครสักคนมาบอกว่า *"เราเลี้ยงน้องไม่ได้"*

เราก็คงรู้สึกเสียใจว่า *"เราขาดตกบกพร่องอะไร ? ตรงไหน ? ด้วยซ้ำไป"*

อาตมาไม่เคยมีลูก ก็ตั้งใจเลี้ยงน้องๆ ให้ **"ดี"** อย่างนี้ เลี้ยงยิ่งกว่าลูก

อาตมาไม่ท้อต่อ **"สัมภาระวิบาก"** เห็นประโยชน์ของ **"สัมภาระวิบาก"** ทำให้คนเราได้ต่อสู้ มุมานะ อดทน เข้มแข็ง แข็งแรง เป็นคุณภาพชีวิตที่ดี

ทั้งหมดนี้คืองานพิธีกร
รายการต่างๆ ทางไทยทีวี.

▲ รายการ
“สับสมอง”

▶
รายการ **“ปัญหาสาธิต”**
ผู้ยืนช่วยอยู่นั้นคือ
“ชาคร บริรักษ์บวรสัญชัย”

▲ รายการ **“สิงสาราสัตว์”**
“ปริม บุนนาค”กำลังเล่าเรื่อง
“หมาไทยหลังอาน”

รายการ **“ประกวดสาวพัด”** ▶
ครั้งนี้เป็นการประกวดสุนัข

๑๙๖

◀
ภาพกาฬ **“ยี่สานวิทยา”**
“พินัย วาสนาส่ง”
“อำนวย ชังสิกุล”
ในภาพกาฬ

◀
ภาพกาฬ
“สับแลกลอนสด”
นัดสำคัญ
มีผู้ร่วมว่ากลอน
ซึ่งล้วนเป็น
คนสำคัญๆ ทั้งนั้น
ปัจจุบันเสียชีวิตไป
หลายคนแล้ว

ภาพกาฬ **“กลอนสด”** ▶
จากซ้าย :- มะเนาะ ยูเด็น
วินัย ภู่ระหงษ์
ประยอม ซองทอง
โกวิท สีตสายัน
เฉือ สตะเวทิน

▲ นี่คือ ภาพเป็น **"ครู"** ของ **"พ่อท่าน"** ท่านเป็นครูจริงๆ มอเตอร์ไซค์พาหนะหลังท่านนั้น นี่อ **"ขันทรีกะพ้อ"**

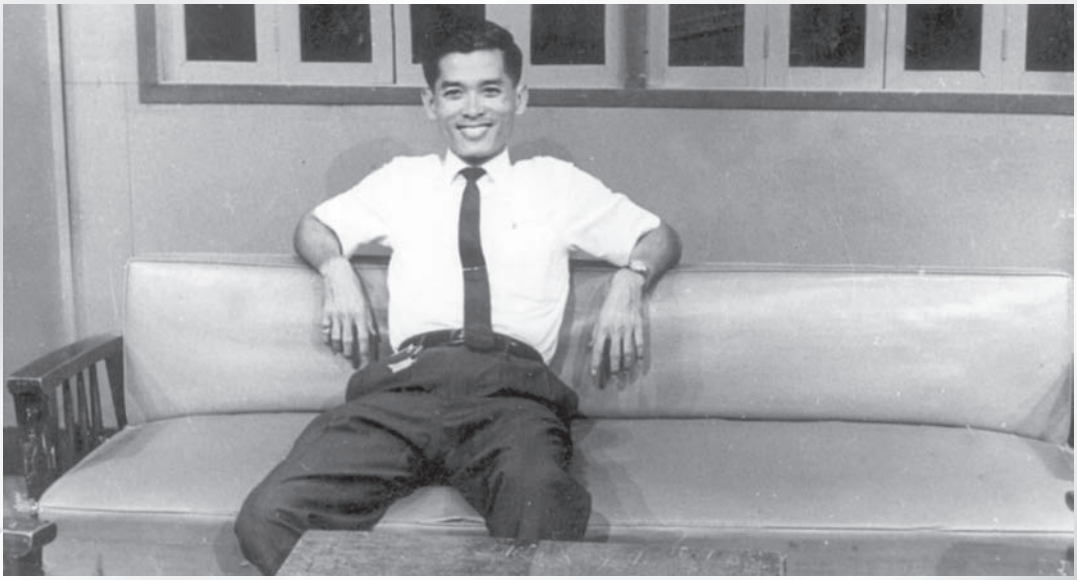

❤ แต่งกับงาน

อาตมาต้องพยายามดิ้นรนสร้างหลักฐาน จนชื่อเสียงก็ชักจะมีขึ้นมาบ้าง เป็น **"รัก รักพงษ์"** ที่พอมีสะตุ้งสตางค์อยู่ในฐานะ **"คนชั้นกลาง"** ที่พอมีเงิน มีทองบ้าง ต้องตั้งหน้าตั้งตา **"ทำงาน"** จนหัวหมุนเลย !

ทำอะไรต่ออะไรที่หาเงินได้ ไม่ว่าจะแต่งเพลง แต่งการ แต่งหนังสือ เขียนบทละคร แสดงละครวิทยุ ออกโทรทัศน์ ทำรายการพิเศษ ก็รับทำทั้งนั้น

แม้ที่สุดตามโรงเรียนต่างๆ ก็เคยเป็น **"ครู"** สอน ตั้งแต่ยังเรียนไม่จบด้วยซ้ำ สอนที่ ร.ร.เบญจมราชาลัย, ร.ร.อนุบาลปฐมวัย, ร.ร.สุขุมวิท, ร.ร.สตรีประชากร ที่ยานนาวา ยิ่งอาตมาทำงานทีวี. ทำรายการเด็ก รายการเกี่ยวกับโรงเรียน เกี่ยวกับการศึกษาด้วย เขายิ่งชอบใหญ่เลย เพราะมีช่องทางโฆษณาให้ได้

ฉะนั้น เรื่องโรงเรียนนี่ ไม่ต้องกลัวไม่ได้งานเลย พอเขาเชิญไปสอนหนังสือคนอื่นได้ชั่วโมงละ ๒๐ บาท อาตมาได้ ๓๐ บาท อาตมาก็เอาสิ !

ตอนนั้นขอให้มีช่องทางหาเงินได้ งานสุจริตเป็นเอาทั้งนั้น แม้จะเหนื่อยหนัก

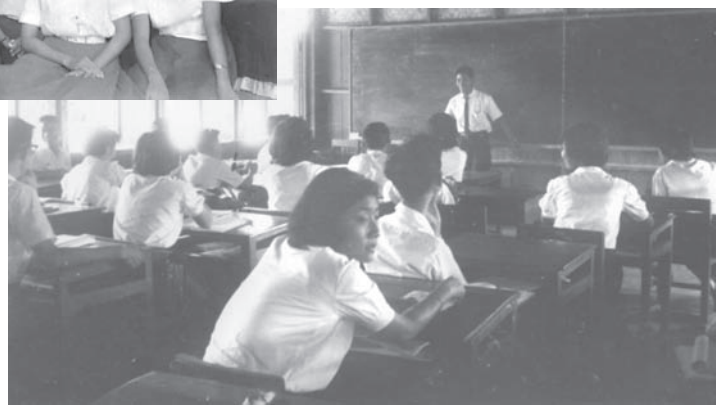

ต้องทำหน้าที่เป็น **"ครู"**
ทั้งๆ ที่ไม่เคยคิดอยากจะเป็น
แต่ตอนนั้นขอให้มีช่องทางหาเงินได้
"งานสุจริต" เอาทั้งนั้น
เขาเชิญไปสอนหนังสือ ก็เอาสิ !

ต้องทำรายการเด็ก ทั้งๆ ที่อยากจะทำ

"รายการบันเทิง รายการเพลง"

▲ นี่คือ รายการ **"นักกีฬาน้อย"**

▲ นี่คือ รายการ **"สโมสรเด็ก"**

ตั้งแต่ **"โฉมฉาย ฉัตรวิไล"** ตัวเล็กๆ คนนั่งคู่ขา

▲ นี่คือ **"ภาษาศิลป์"**

มี **อ.เฉือ สตะเวทิน** ร่วมเป็นวิทยากร

▲ นี่คือ รายการ **"วาดเขียน"**

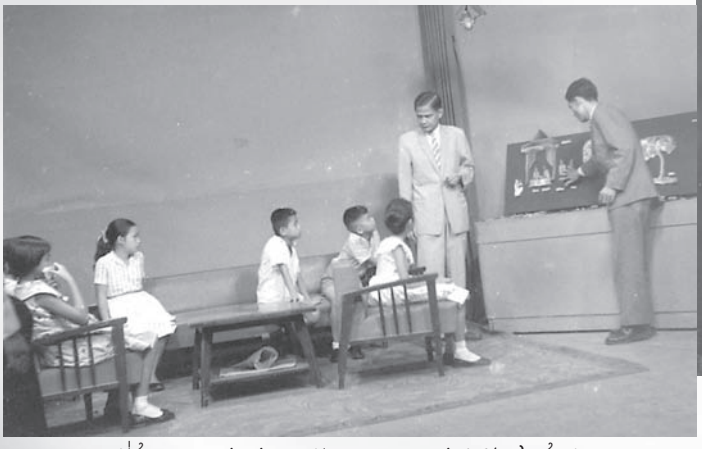

▲ นี่คือ **"พุทธศาสนา"** มี **อ.แปลก สนธิรักษ์** เป็นวิทยากร

▲ โรงเรียนโทรทัศน์ **"สอนภาษาอังกฤษ"**

ที่มี อ.โทมัส เอ เดอซ์

อาตมาพอเข้ามาอยู่ทีวี. เขาก็เหมาให้ทำหน้าที่เป็น ผู้จัดรายการเกี่ยวกับเด็ก รายการสารคดี และรายการเกี่ยวกับวิชาการต่างๆ

เช่น *คนเก่งรุ่นจิ๋ว, คนกล้า, นักกีฬาน้อย, ปัญหาสาธิต, วาดเขียน, ถ่ายภาพ สวนอักษร, ภาษาศิลป์, ลับสมอง, สิงสาราสัตว์, ต้นหมากรากไม้ ฯลฯ*

พวกโรงเรียนโทรทัศน์แขนงต่างๆ เป็นรายการเพื่อการศึกษา ก็มี *รายการ ภาษาอังกฤษ, วิทยาศาสตร์, สังคมศาสตร์, ภาษาไทย, พุทธศาสนา ฯลฯ* เป็นต้น

บางทีก็ไปช่วยรายการต่างๆ กับ **คุณจำนง รังสิกุล** เช่น *รายการยี่สานวิทยา, สารนิเทศทางอากาศ, ลับแลกลอนสด, ทายปัญหา, สัมภาษณ์. รายการบรรยาย วิชาการต่างๆ รวมไปถึงการประกวดอะไรต่ออะไรเยอะแยะ*

อย่างรายการศึกษานี่ ก็ต้องไปอยู่กับ **"คนแก่"** เช่น *รายการสารนิเทศทาง อากาศ, รายการยี่สานวิทยา, รายการภาษาไทย, รายการภาษาอังกฤษ, อะไรต่างๆ นานา* ให้ทำรายการหนักๆ ยังกะอาตมาจบปริญญาวิชาการอะไรมาเขื่องเหลือเกิน

เวลาติดต่อประสานงาน ก็ล้วนแต่พวกขั้น นักวิชาการ อาจารย์ ดอกเตอร์ ศาสตราจารย์ อธิบดี ทุกวันนี้รู้จักกันเกือบทั้งนั้นแหละ

คือ เวลาจัดรายการโทรทัศน์ เราก็ติดต่อเชิญเขามาเป็นวิทยากร ส่วนเราก็เป็นคนประสานงาน ประสานรายการอะไรต่ออะไรอยู่เท่านั้นเอง

อาตมาเป็นเจ้าของรายการเด็ก เขาก็เลยเห็นเป็นเด็กๆ

ที่จริงเข้าไปทำงานอยู่ทีวี. ก็อยากจะทำ *"รายการบันเทิง รายการเพลง"* เพราะ เรามีไอเดีย มีความคิดดีๆ มากมาย แต่งเพลงเองก็เป็น ให้ร้องเพลงก็ได้ด้วย

อาตมาเคยทำขนาด musical play ทำ operetta เป็นเรื่องเป็นราว ออก เวทีมาแล้ว ร้องเพลงกันทั้งเรื่อง แม้แต่คำพูดโต้ตอบ ก็เป็นเพลงทั้งหมด

แต่พอมาอยู่ทีวี.ขอเขาร้องเพลงในรายการ ที่ใครๆ ก็ร้องกันในวันสำคัญนั้นๆ เขาก็ไม่ค่อยให้ร้อง ทั้งๆ ที่เราฝึกร้องมาหนักหนาแล้ว สุเทพ, ชรินทร์ ก็รุ่นเดียวกัน

เขาก็จับอาตมาไปอยู่รายการเด็กนู้น ! อย่างกะเราเป็นตัวเด็กๆ !

ตลอดระยะเวลาช่วง ๑๒ ปีเศษ ที่อาตมาจัดรายการต่างๆ ทางทีวี. อยู่หลาย สิบรายการ จนจำไม่ไหวนั้น

อาตมาได้มีโอกาสจัดรายการ **"บันเทิง"** อยู่เพียง ๒ รายการ เท่านั้นแหละ คือ ***"ชิงแชมป์นักร้อง*** *หรือ* ***ดนตรีแมวมอง*** *กับ* ***รายการขวัญดาว"***

ละครจีน (จิ๋ว)
ที่ได้เล่น
หนวดเคราขาวๆ
ยืนขวาสุด
นั่นแหละ
“พ่อท่าน”

แสดงบทตำรวจ
“พ่อท่าน” เล่าว่า...
ได้แสดงบ่อยๆ

ละครจักรๆ วงศ์ๆ ที่ได้เล่น
ซ้ายสุดดีดพิณ **“ฉลอง สีมะเสถียร”**
ขวาสุดยืนกอดอก นั่นแหละ **“พ่อท่าน”**

อยากจะเล่นละคร

ไปขอสมัคร
เขาก็ให้เล่น
เหมือนกัน

ได้เล่นเป็น
"ตำรวจ"
จับผู้ร้าย
ตอนจบ !

เล่นบทนี้
ก็ไม่ได้
แสดงฝีมือสิ !

รับบทเป็น "สิบเวร"

แสดงละครให้คณะ **"เชนย์-ศันตา"** เรื่อง **"เงินเปื้อน"** ของ **"สาย อัศนีย์"**
เมื่อวันเสาร์ที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๖

อยากจะเล่นละคร ไปขอสมัคร เขาก็ไม่ค่อยให้เล่น เราก็ว่า *"เราไม่เลวนะ ก็หล่อพอสมควร"* จะว่า...ขี้เหร่ ! ก็ไม่ขี้เหร่อะไรนี่นา แต่เขาก็ให้เล่นเหมือนกัน....

"ให้ไปเป็นตำรวจจับผู้ร้ายตอนจบเสียเรื่อย" เล่นอย่างนี้ ก็ไม่ได้แสดงฝีมือ

ตอนอยู่โรงเรียนนะ อาตมาก็คนอยู่ในแวดวงการบันเทิงอยู่แล้ว ให้ออกรายการวิทยุ หรือ ทำละครวิทยุของโรงเรียน เรื่องอย่างนี้ เราไม่กลัว ! เป็นโต้โผได้ ! เรื่อง **"ละคร"** นี่ อาตมาเป็นโต้โผทุกที แถมต้องได้เล่นเป็นตัวสำคัญๆ ด้วยนะ !

ฉะนั้น อยู่ที่โรงเรียนเราก็มีบทบาท-มีกิจกรรม ทำอะไรต่ออะไรเยอะแยะ พอมาอยู่ **"วงการบันเทิง"** เข้าจริงๆ กลับไม่มีใครให้โอกาสเสียนี่ !!!

▲ บทนี้เป็น **"ลูกทุ่ง"** ประกบกับ
ลูกกตุ้ง "ท้วม ทรนง" และ "เปียทิพย์ คุ้มวงศ์"

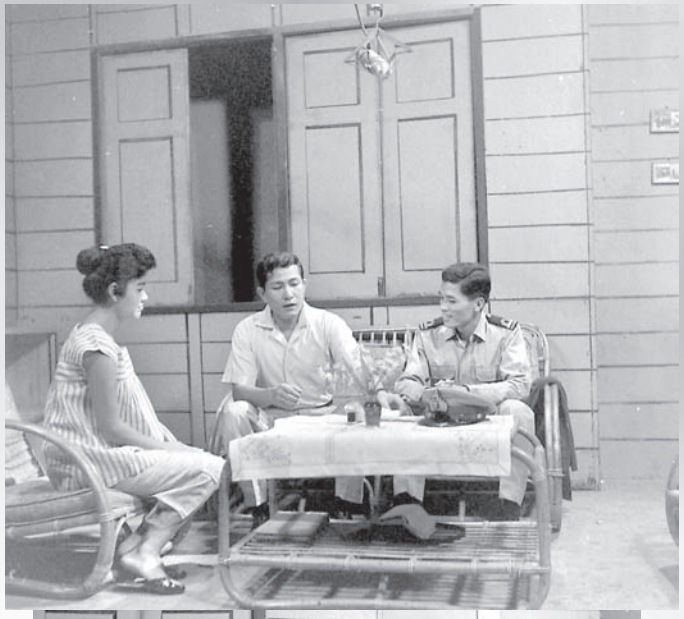

▲ บทนี้เป็น **"ทหารเรือ"** ประกบกับ
"ฉลอง สีมะเสถียร" และ "เย็นจิตร ศรีพัฒน์ ณ อยุธยา"

▲ บทนี้ประกบกับ **"ทรงศักดิ์ เทวคุปต์"** และ
"สักกะ ฆาตุจินดา" ผู้เต๊ะท่าสง่าอยู่ซ้ายสุด

บทนี้ประกบกับ
"ดร.กวิวา ขันธศิริ" (กลาง) **"วงศ์ ศรีสวัสดิ์"** (นั่ง)

◀ ตอนอยู่โรงเรียน (เพาะช่าง)
"พ่อท่าน" แสดงบทสำคัญๆ ถึงปานนะนี้
นี่เป็น **"ท้าวพรหมทัต"** ในงานศิลปหัตถกรรม

"ชีวิตศิลปะ" เป็นคนแก่ขี้อ **"ลุงนวด"**
แสดงนำเด่นคนเดียวในเรื่อง ▼

เมื่อมาอยู่ที่วิ.
ก็ยังได้แสดงฝีมือ
ตามที่เห็นในภาพ
แสดงเป็น **"ตัวนำ"**
ก็ได้แสดงพอสมควร

"ละคร" ที่แสดง

"พิธีการ" ที่ทำ

ก็อยากจะ
โด่งดังทางโลกมายา
งานทีวี.
ก็ทำทั้งงาน
“ละคร”
“พิธีกร”
“กำกับเวที”

▲ ทีมสะคชวิทยุ (ยืนซ้ายมือ) สักกะ ฉายสุวินดา, กำธร สุวรรณปิยะศิริ, ชัย ชัยพงษ์, สุมาลี ชูโต, อนุวัตร สุวรรณสโรช, สินีนาฏ โพธิเวช, ศุภมิตร ศาตะยันทรี, นงลักษณ์ โรจนพรรณ, สมจินต์ ธรรมทัต

▲ เป็นโฆษกทีวี.
กับ กนกวรรณ ด่านอุดม

▲ นี่ก็ทีมสะคชวิทยุ แต่เสียงอีสาน

▲ สะคชวิทยุที่เล่น
มี อดุลย์ ดุลยรัตน์ กับ วลิต สนธิรักษ์ ด้วย

❤ "นักร้อง" อัดแผ่นเสียง

ร้องเพลงอัดแผ่นเสียง อาตมาก็เคยร้องกับเขาเหมือนกันอยู่ ๒ เพลง แต่เป็นเพลงโฆษณา **"เครื่องขัดพื้นซูเกอร์"** กับ **"กระติกน้ำตรานกอินทรี"**

อาตมาแต่งเพลงโฆษณา "กระติกน้ำ" นี่นะ ตอนนั้นอาตมาก็คิดแพงด้วย คิดตั้ง ๕,๐๐๐ บาท ตอนนั้น ๕,๐๐๐ บาท นี่ แพงมาก ! จ้างกันแพงเลยนะ

เพลงกระติกน้ำนี่ เอาวงดนตรี **"คณะประสานมิตร"** เชียวนะ วงดัง ตอนนั้นอยู่กันครบ คัดเอาตัวเจ๋งๆ มาเล่นเลย ขนาดนักดนตรีฟิลิปปีน ก็คัดเอามาเล่น

ก็ตั้งใจทำนะ ปรากฏว่า *"อัดแล้ว ทำแผ่นให้แล้ว เรียบร้อยหมดแล้วนะ"*

พอไปถึงคณะกรรมการ "บริษัท สหพัฒนพิบูลย์ จำกัด" นี่ล่ะ !

เขาก็ประชุมกัน เสร็จแล้วบอกว่า *"ไม่ดี"* ทุบทิ้งหมด !

ไปอัดใหม่ ไปจ้างคนทำใหม่ เขาเอาเพลงโฮมสวีทโฮมอะไรนี่แหละ มาแต่งทียังงั้นล่ะเอา ก็แปลกจังเลย !!!

เพลงโฆษณา "เครื่องขัดพื้นซูเกอร์" นี้ ทำเสร็จส่งไปเยอรมันเลย

แต่ปรากฏว่า *"ในเมืองไทยไม่เปิดให้ฟัง"* ก็ไม่รู้เขาเอาไปทำไมที่เยอรมัน ?

สินค้าพวกนี้เขามีงบประมาณโฆษณา ส่งไปให้เจ้าของสินค้าแล้ว ทีนี้ถ้าต้องไปจ้างโฆษณาอีก ก็ต้องเสียสตางค์เปลืองงบอีก เรื่องอะไรเขาจะเสียเงินเพิ่ม

พอมาจ้างเราทำเพลงแล้ว ก็ถือว่า *"ลงทุนจ้างทำให้แล้วนะ จะโฆษณา หรือไม่โฆษณา ก็ไม่เป็นไร ถ้าของขายได้"*

แต่เขาได้แล้วนี่ ! งบค่าโฆษณา ยิ่งค่าจ้างน้อย เงินเขาก็ได้ยิ่งเยอะ ก็เรียกว่า *"สักแต่ว่า...ขอให้ได้เงิน"* ใครจะเป็นอย่างไร ? กำไร ! ขาดทุน ! ไม่รู้ด้วย !

ในชีวิตอาตมาก็เคยได้เป็น **"นักร้องอัดแผ่น"** อย่างนั้น แค่นี้แหละ !!!

❤ นึกน้อยใจกับการทำงาน

แต่ก่อนอาตมาทำงาน ก็เคยคิดน้อยใจ คิดจริงๆ ขอยกตัวอย่างจริงให้ฟัง ก่อนนี้อาตมาไม่เข้าใจ *(ชีวิต)* ก็นึกถึงแต่เรื่องเปลือกๆ ก็คิดน้อยใจรู้สึกว่า...

"เราก็มีสมรรถนะ เราทำอะไรๆ ก็ได้ เป็นแก่นสารมากกว่านะ"

คือ เราทำงานมาก่อน งานการอะไรๆ ก็ทำมากกว่า แล้วก็เป็นรุ่นพี่ด้วย

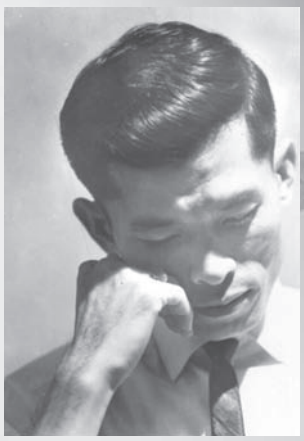

▲ นี่ก็ **สะคริวทายุ** ดาราเยอะแยะดูกันเอาเอง **"พ่อท่าน"** พูดเนคไทสายๆ ไง !

▲ นี่ก็ **งานทีวี.**
เป็นผู้กำกับบท กำกับเวที

กำธร สุวรรณปิยะศิริ

กำกับบท กำกับเวที
ก็ทำกันปานฉะนี้

"แต่...ทำไมนะ !?! ***'กำธร สุวรรณปิยะศิริ'*** *มาทีหลังเรา ก็ได้ค่าตัวมากกว่า แล้วก็ได้เป็นพระเอกละครค่าตัวแพงด้วย"* พอมาถึงวันนี้ ก็ยิ่งเข้าใจแล้ว

ในสัจจะของโลกซับซ้อน ในความเป็น ต้องเป็นอย่างนี้ แล้วอาตมาก็มารู้ตัวเองว่า *"เราเกิดมาชาตินี้ ต้องเข้าหาแก่นสารของมนุษย์-ของสังคม-ของโลก"*

ทั้งๆ ที่ถูกผลักดันให้ไปอยู่ในสังคมมายา อยากจะโด่งดังทางโลกมายา แต่ก็ไม่ได้รับการส่งเสริม ไม่ได้ถูกมายาครอบงำมอมเมามากเกินไป

"ถ้าถูกมอมเมาอย่างหนัก อาตมาคงได้เป็นพระเอก คงได้เป็นดาราดัง ได้เป็นซุปเปอร์สตาร์ แล้วก็ติดลมบน จนได้ค่าตัวสูง แล้วก็หลงจมอยู่กับภาวะนั้น"

พอเริ่มทำงานศาสนา แต่ก่อนก็ยังสงสัยอยู่ *"เอ...เกิดมาชาตินี้ ทำไมชีวิตจะต้องถูกผลักดันให้ไปเป็น* ***'ดารา'*** *ในโลกมายา อยู่ในโลกของการแสดง-การเสแสร้งในเมืองมายา ซึ่งเป็นเมืองที่ฉาบฉวย หลวมมาก ฟุ้งเฟ้อ มอมเมา"*

เราน่าจะเป็น นักปราชญ์ นักวิชาการ ผู้คงแก่เรียน ผู้มีความรู้ความสามารถน่านับถือยกย่อง จึงจะสอดคล้องกับหน้าที่การทำงาน **"ศาสนา"** อย่างทุกวันนี้

ตอนนี้รู้แล้วว่า *"อาตมาต้องมีวิบากอย่างนี้"* เพื่อเป็นการพิสูจน์สัจจะ

มีวิบากจะต้องช่วยตัวเอง จะต้องแข็งแรงในตน ไม่ต้องอาศัยอะไรอื่นช่วย

ต้องพิสูจน์ยืนยัน *"สัจจะสิ่งนี้จริงไหม ? ดีที่สุดไหม ? โดยลำพังตัวเองคุ้มตัวเองได้ไหม ? เกื้อกูลผู้อื่นเผื่อแผ่อุ้มชูโลก เป็นโลกานุกัมปายะได้ไหม ?"*

จะมีปราชญ์ยุคนี้คนไหนบ้าง ? ที่อธิบายได้ว่า ***"จนดีกว่ารวย"***

พูดแล้วเหมือนยกตัวใหญ่ เป็นเรื่องที่อาตมาต้องพิสูจน์สิ่งนี้ สิ่งที่อาตมาพูดเป็นจริงไหม ? หรือ ขี้โม้ คุยโต คุยใหญ่ ! คุณก็ไปตามพิสูจน์ตรวจสอบเอง

"พระพุทธเจ้า" พาคนมา **"จน"** ! แล้วพระองค์ก็ **"จน"** เป็นตัวอย่าง

"จน" อย่างประเสริฐ, **"จน"** อย่างมีคุณค่า,

"จน" อย่างมีการงานเป็นประโยชน์เกื้อกูลโลก, **"จน"** อย่างอุดมสมบูรณ์

❤ ตัวเป็นเกลียว

ตอนนั้น ขอให้เรามีทางหาเงินได้ งานสุจริตเป็นเอาทั้งนั้น !!!

วันหนึ่งๆ ทั้งงานทีวี. งานวิทยุ งานเขียนหนังสือ งานสอนหนังสือ หน้านี้ดำแก้มตอบ มือเกร็ง รถราก็ยังไม่มีขับ ต้องซื้อมอเตอร์ไซค์ขี่ วิ่งทำงาน

ขยันหาเงิน ขนวัดวาอาราม-พระ-เจ้า
ไม่ต้องพูดถึง ไม่เกี่ยว ไม่ได้ระลึกถึงเลย !
ยังมีดีอยู่บ้าง
พอถึง **"วันเกิด"** ก็ใส่บาตร
ใส่เฉพาะ **"วันเกิด"** วันเดียว
นอกนั้นวันอื่นๆ ไม่เกี่ยว !

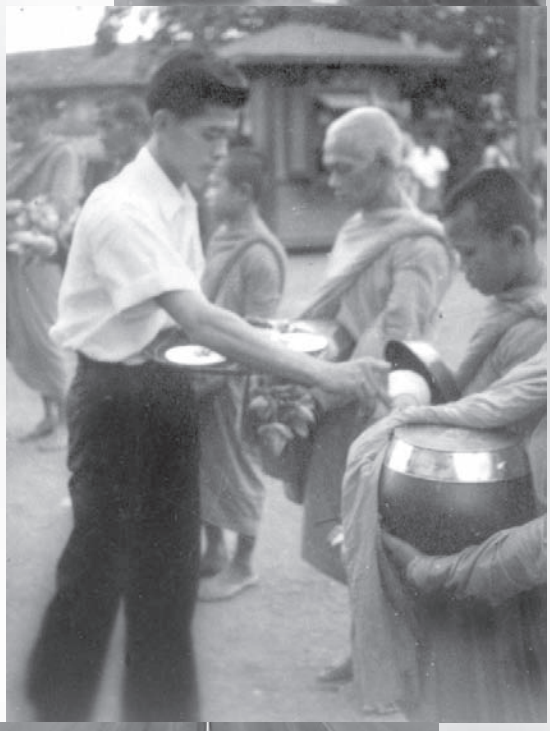

ไม่มีเวลากินข้าวกลางวัน เสร็จงานจากนี่ปั๊บ ก็รีบไปสอนหนังสือ ที่โรงเรียนโน้นที โรงเรียนนี้ที แค่สอนพิเศษนี่แหละ อาทิตย์หนึ่ง ๑๙ ชั่วโมง

แล้วงานทีวี. งานอื่นๆ อีก *"ทำไหวยังไง ? เดี๋ยวนี้ก็ยังงง !"*

พอกลับมาถึงบ้าน ก็นั่งโต๊ะทำงานต่อ ทำๆๆๆ

ยังเคยมองคนบ้านใกล้เคียง เห็นเขานั่งเล่นกัน วิ่งเล่นกันอยู่อย่างนั้น ยังนึกสงสัยว่า *"ทำไมมีเวลาเล่น ? ทำไมไม่ทำงาน ? ไม่มีงาน-มีการทำหรืออย่างไร ? มาเตะตะกร้อ ไล่เด็กไล่เล็กหยอกล้อกันเล่นทำไม ?"* ส่วนเราขนาดทำมากอย่างนี้ ยังไม่มีเวลาจะทำงานทันเลย เวลานอน ๒ ยาม ตี ๑ ทุกวัน

ก็ขยันทำงาน ทำมาก งานอะไรๆ ก็ทำได้ รับได้ เป็นเงินเป็นทองเอาหมด ล่าเงิน ล่าทอง ทำมาหากิน ทำงานสู้เขาได้สบายมาก

เกียรติยศชื่อเสียงก็พอมีคนรู้จักดี ออกทีวี.ไม่ดังได้ไง ? เป็นดาราออกหน้ากล้องมากกว่าเขา วันๆ บางทีออก ๓ รายการ ๔ รายการ ยังเคยเลย ทำงานจัด

ดีอย่างหนึ่งที่อาตมาเป็น **"คนขยัน"** ไม่ได้ชมตัวเองนะ ! พูดสัจจะให้ฟัง อาตมา **"ขยัน"** มาตั้งแต่เด็กๆ แล้ว ขยันทำโน่นทำนี่

คิดอ่านขยันทำอะไรๆ มาเรื่อย เพราะเห็นว่า *"ความขยัน เป็นความดีของมนุษย์ เหนื่อยก็พัก ไม่เหนื่อยก็ทำต่อ"* คุณสมบัตินี้พาตัวรอดมาได้อย่างดี

ขยันหาเงิน จนวัดวาอาราม พระ เจ้า ไม่ต้องพูดถึง ไม่เกี่ยว ไม่ได้ระลึกถึงเลย ยังมีดีอยู่บ้าง ถึงวันเกิดก็ใส่บาตร ใส่เฉพาะวันเกิดวันเดียว นอกนั้นวันอื่นๆ ไม่เกี่ยว เคยไปเวียนเทียน ก็ต้องจีบสาวนัดสาวไปเวียนเทียนด้วย ไปตามเชิงโลกๆ เลอะเทอะ ก็มีศรัทธา-มีปัญญาแค่นั้น ตามความคิดของคนในโลกมอมเมากัน

ไม่ได้มีจิตสำนึกคิดว่า *"เป็นวันสำคัญนะ ต้องไปบำเพ็ญบุญเป็นอานิสงส์"*

ชีวิตตอนนั้น มีแต่เห็นว่า ***"ต้องทำงานหาเงิน"*** หาเงินเก่ง หาเงินได้ทุกสายทุกทาง แต่ก็ไม่งกเงินเท่าไหร่นะ ! ใจดี จ่ายเก่ง ไม่มีรวย ไม่มีเก็บ

อาตมามีรายได้เดือนหนึ่งหลายตังค์ ตั้งแต่ทองราคา ๔๐๐ กว่าบาท เบนซินลิตรละ ๑.๒๕ บาท คิดดูก็แล้วกัน ! ค่าของเงินแพงกว่าสิบเท่าของเดี๋ยวนี้

ตอนนั้น *(พ.ศ. ๒๕๐๙)* อายุ ๓๐ กว่า อาตมามีรายได้เดือนหนึ่ง ๒๐,๐๐๐ บาท ถ้าเทียบค่าเงินสมัยนี้ ก็เท่ากับ อาตมาได้เดือนละ ๒๐๐,๐๐๐ ใช่มั้ย !

เฉพาะเงินเดือนไม่เท่าไหร่หรอก แต่งานพิเศษหาได้ตลอดเวลา ก็มุทำๆๆๆ

“ชายไทย”
ฉะเอา...
แบบไหนเอ่ย ?

▲ ๒๑ ก.ย. ๙๖ กับวัวคู่ขาและท้องทุ่ง ๑๖.๕๕ น.

จนเดี๋ยวนี้ระลึกย้อนไปถึงเวลานั้นแล้ว ไม่รู้ว่า *"พ่อหนุ่ม **รัก รักพงษ์** คนนี้ไปเอาเรี่ยวเอาแรงมาจากไหน ?"* ทำงานได้อย่างไร ? ยิ่งกว่าจักรผัน !!

ทำจนกระทั่งต้องจ้างคนช่วยพิเศษ มีเลขาฯ ส่วนตัว จ้างไปคอยส่งงาน แล้วให้เขาช่วยทยอยทำ เราก็วิ่งเต้นงานการติดต่ออะไรต่ออะไร

ทางนี้ก็ทำรอเท่าที่จะช่วยทำได้ ที่จ้างจริงๆ เป็นเลขาฯ ให้เงินเดือนประจำมีอยู่ต่างหากคนหนึ่ง หรือ บางทีก็จ้าง ๒ คน เป็นคนงานส่วนตัวซ้อนอยู่ใน บริษัท ไทยโทรทัศน์ นั่นเอง เป็นพนักงานของเราพิเศษ ไม่ได้กินเงินบริษัท

บางคนก็เลยได้บรรจุเข้าเป็นคนของ บริษัท ไทยโทรทัศน์ ไปเลย

บางคนก็ไม่ได้จ้าง มาขออยู่หากินด้วย เราก็ให้เงินใช้บ้าง บางทีก็ ๓ คน

อาตมาก็วิ่งเต้นทำงานอยู่อย่างนั้น เยอะแยะมากมาย สนุกกับงาน

❤ ละเอียดถี่ยิบ

อาตมาก็เร่งสร้างฐานะไป ซื้อหุ้นบ้าง ซื้อโน่น ซื้อนี่บ้าง ก็สะสมไป หมุนเงินเป็นจักรผันเลย ชีวิตนี้ตื่นขึ้นมา ก็ต้องคิดแล้วว่า *"จะไปหาลาภ หายศ ที่ไหน ?"*

เช้าขึ้นมาก็ต้องระลึก นึกวางแผนโครงการ บวก ลบ คูณ หาร ไว้ก่อน ถ้ากลัวลืม ก่อนนอนต้องจดไว้ พรุ่งนี้จะทำอะไร ? จะไป-จะมายังไง ?

ต้องเดินเรื่อง ต้องทำอะไรๆ มากมายหลายเรื่อง

อาตมานึกถึงตัวเองสมัยเป็นฆราวาส ก่อนนอนต้องเรียบเรียงไว้แล้ว พรุ่งนี้จะทำอะไรก่อน-หลัง เป็นข้อๆ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗ ก่อนนอนโน้ตไว้เลย

พรุ่งนี้เช้าตื่นขึ้นมาไม่ต้องคิดนาน เปิดดูปั๊บ รู้แล้วจะต้องทำอะไร ? อันดับ ๑, ๒, ๓ ไปทวงหนี้ไม่เคยมี มีแต่จะต้องไปผ่อนหนี้

อาตมาไม่ถือว่า "ได้เคยเป็นเจ้าหนี้ใคร" มีแต่เป็น **"ลูกหนี้"** เขาตะพึด

แต่เป็นลูกหนี้ชั้นดีนะ ไม่ยอมขาดส่ง ได้รับคำชมเชยจากธนาคาร-จากทรัสต์ เพราะเป็นลูกหนี้ที่ดีมาก พวกนี้เขาก็มีจิตวิทยาต้องการให้เราเป็นลูกหนี้ตลอดไป เป็นจิตวิทยาในการค้าขายหาลูกค้า เราก็รู้สึกภาคภูมิใจ ที่ได้เป็นลูกหนี้ชั้นดี

ตัดเสื้อทุกตัวจะต้องมีกระเป๋า ๒ กระเป๋า เพื่อใส่เอกสาร กระเป๋ากางเกงต้องมี ๕ กระเป๋า กระเป๋าหน้า ๒ หลัง ๒ แล้วยังมีกระเป๋าตัวน้อยๆ อยู่ข้างๆ อีกกระเป๋าหนึ่ง ใส่ลูกกุญแจ ก็หอบหิ้วไป

▲ ดาราทีวี.รุ่นเก่าก็ว่าได้นะเนี่ย ใครจำใครได้บ้าง ?
ที่แน่ๆ (จากขวา) **ท่านธง สุวรรณปิยะศิริ, สมจินต์ ธรรมทัต** แล้วก็ **ชัก ชักพงษ์**

กระดาษเป็นใบๆ ที่จะต้องมีประจำ ก็คือ ใบที่จด “รายจ่าย-รายรับ”

และอีกใบหนึ่ง ก็คือ ใบจด “เจ้าหนี้” จดไว้อีกต่างหาก ไม่ว่าแชร์ ไม่ว่าหนี้ “รายรับ-รายจ่าย” ประจำวัน จดหมดเลย น้ำแข็งเปล่าสลึงหนึ่ง-ก็จด ค่ารถเมล์ ๕๐ สตางค์-ก็จด จดแล้วก็มาลงสมุดบัญชีต่างหาก

มีประโยชน์นะ สมุดบัญชี พอมาเปิดดู บางทีรู้เลยว่า *“อันนี้เหตุการณ์ตอนนี้ เราซื้อนี่ เราเสียนั่น เราจ่ายนี่ เราไปเลวตรงนี้ เราไปดีตรงนั้น”*

จะรู้เลยว่า *“เราจ่ายเงินเลวไม่เข้าท่า”* อันนี้จะเป็นคุณค่าที่เรารู้

ก็มีกระดาษเป็นปึกอยู่ในกระเป๋าเสื้อ เขียนตัวเลขจมเลย

แผ่นนี้ คือ วันนี้ แผ่นนี้ของอะไรๆ รู้ของตัวเอง

งานทุกอย่างกะกำหนดจดไว้ประจำแต่ละวันๆ ว่า *“จะไปไหน จะทำอะไรก่อนอะไรหลัง วันๆ ไม่รู้กี่รายการ”* ถ้าไม่จด ก็จำไม่ไหว และทำไม่ครบ เลยต้องจด !

อาตมาจดบัญชีรายวัน ทั้งรายจ่าย-รายรับ จน **คุณนฤมล** ที่ทำงานอยู่ทีวี. ด้วยกัน แอบมาเห็นเข้า พออ่านดูรายจ่ายนะ น้ำแข็งเปล่า ๒๕ สตางค์ ค่ารถเมล์ ๕๐ สตางค์ เขาหน้านิ่วเลย *"โอ้โฮ ! โชคดีเหลือเกินไม่มีคุณเป็นคู่รัก ถ้าฉันต้องแต่งงานกับคุณ จะทำยังไงไหว ? น้ำแข็งเปล่า ๒๕ สตางค์ ก็จด บ้านมิแตกง่ายๆ หรือนี่ ? ขนาด ๒๕ สตางค์ ก็เล็ดลอดไม่ได้เลย"* เขาก็พูดหยอกเย้าน่ะ !

อาตมาจดหมด "รายรับ-รายจ่าย" กลางวันนี้ใช้อะไร ก็ต้องจดไว้ทุกระยะ เวลาเย็นมาถึงบ้าน ก็ลอกลงสมุดบัญชีอีกทีหนึ่ง

ทำบัญชีตลอดเวลาของเราเอง ก็ทำให้รู้ว่า *"อะไร...ไม่ควรใช้-ไม่ควรจ่าย"*

ทำบัญชีส่วนตัวไว้ก็ดี ให้ประโยชน์เราหลายอย่าง บางทีเปิดบัญชีทบทวนดู ก็รู้เรื่องอะไรไม่เข้าท่า เป็นประวัติหลักฐานให้เราได้ใช้ตรวจสอบปรับปรุงตนเอง

แต่ก่อนไม่เห็นประโยชน์อะไรมากนักหรอก แต่รู้เป็นสามัญเท่านั้นว่า *"เป็นการกระทำที่ดี"* ตอนหลังมาปฏิบัติธรรมถึงรู้ว่า *"พวกนี้มีประโยชน์มาก"*

❤ ชีวิตถูกบันทึก

แต่ก่อนนี้ อาตมาต้อง "บันทึกชีวิตประจำวัน" ทุกวัน เอาสมุดไดอารี่เล่มเล็กมาบันทึก ก็เล็กไป ไม่พอเขียน ก็ขยายเป็นเล่มใหญ่ หนา ก็ยังเขียนไม่พอ

เลยเลิกซื้อสมุด ทีนี้ซื้อกระดาษมาเป็นรีมๆ เลย เขียนเลขหน้าเข้า แล้วก็บันทึกเข้าแฟ้มไว้ แฟ้มตั้งกองท่วมหัวเลย

ทุกวันก่อนนอนอาตมาต้องบันทึก วันไหนงานมาก วันหลังๆ ก็ต้องมาบันทึกย้อน มีเหตุการณ์ มีเรื่องราวอะไรๆ ไม่ว่า รัก โศก เศร้า เสียใจ สุดซึ้ง หรือ เรื่องดี มีสุขพิเศษ มีเหตุการณ์ไม่ธรรมดาใดๆ ก็บันทึกไว้หมดเยอะแยะ ดูสำคัญไปหมด บรรยายเป็นคำพูดโต้ตอบ เรื่องราว ลีลา ประสบการณ์อะไรๆ ในชีวิตของตัวเอง

อาตมาเขียนบันทึก ทั้งลายมือหวัด ทั้งเขียนด้วยโค้ด ใครๆ อ่านไม่รู้เรื่องหรอก เพราะตั้งใจเขียนอ่านเอง เขียนตามใจ ตัวอักษรภาษาไทย ภาษาอังกฤษปนกันยุ่ง อย่างคำว่า "กิน" ก็เขียนว่า "gn" คำว่า "งาน" ก็เขียนว่า "ngan" ดังนี้

พออาตมาปฏิบัติธรรม ถึงระดับหนึ่งแล้ว ก็เลยโยนทิ้งหมด ไม่สะสม ไม่เก็บไว้อีก ไม่ยึดมั่นถือมั่นอีกแล้ว

ก็เลยไม่เหลือซากอะไรอีก ถอดเอาแต่แฟ้มแข็งเก็บไว้ใช้งาน

▶ ขายภาพเพลง **“ขวัญดาว”** ที่ **“พ่อท่าน”** พยายามทำเพื่อสร้างสรรค์วงการเพลง

เบื้องหลังขายภาพ **“ขวัญดาว”** พ่อท่านกำลังอ่านกลอนปะกอบ ▼ อยู่ข้างๆ เวที

▲ ขายภาพ **“ดนตรีเยาวชน”**

ภาพขวา ▶ **ศ. ระพี สาคริก** ร่วมสัมโภชน์ใน **“ดนตรีเยาวชน”** วง KU

"สโมสรเด็ก"

❤ "ขวัญดาว"

ในขบวนผลงานทางโลกๆ ก็มี **"เพลง"** นี่แหละ ที่มีบทบาทโดดเด่น โด่งดังมากกว่าเพื่อน ตอนหลังได้มีโอกาสจัดรายการดนตรี **"ชิงแชมป์นักร้อง"** หรือรายการ **"แมวมอง"** ก็เลยได้นักร้องดีๆ ขึ้นมามากมายหลายคน

ก็คิดสงสารเด็กพวกนี้ จึงขอ **คุณจำนง รังสิกุล** จัดรายการ **"ขวัญดาว"** เป็นรายการเพลงที่ได้ **"สปอนเซอร์แพงที่สุด"** ซึ่งตอนนั้นก็เป็นรายการฮิตเอาการอยู่

อาตมาพยายามลงทุนลงแรง ส่งเสริมเด็กนักร้องรุ่นนี้ แต่ก็ไปไม่ได้เท่าไหร่

พยายามออกหนังสือพิมพ์ เป็นวารสาร **"ขวัญดาว"** ลงทุนพิมพ์สีทั้งหน้าปก หลังปก และภาพสีแทรกกลาง ซึ่งยังไม่มีหนังสือพิมพ์เล่มไหนทำ ! เป็นหนังสือบุกเบิกวงการบันเทิงเล่มแรก ที่ไม่เกี่ยงการขาดทุน ลงทุนคนเดียว

ก็ตั้งใจทำนะ เพื่อส่งเสริมเด็ก ทำทั้งหนังสือ ทั้งจับเด็กมาอัดแผ่นเสียง

แต่แล้วก็หมดแรง ทำไม่ไหว ไม่มีเวลา หนังสือ **"ขวัญดาว"** ก็ต้องล้มเลิกไป

"คุณชวนไชย เตชศรีสุธี" เป็นเจ้าของโรงพิมพ์ ที่พิมพ์หนังสือ **"ขวัญดาว"** นี้ เห็นอาตมาจะเลิกทำ ก็ชวนอาตมาทำต่ออีก

โดยยื่นข้อเสนอว่า *"จะขอร่วมหุ้นด้วย โดยอาตมาจะเอายังไง ได้ทั้งนั้น"*

แต่อาตมาตัดใจแล้ว ก็ไม่เอา ! แกก็ยังชวนอย่างนั้นอย่างนี้อีกหลายนัย

สุดท้ายตกลงเป็นว่า *"แกจะทำเป็นหนังสือวงการบันเทิง ดารา หนัง ละครวิทยุ ดนตรีเพลงการนี่แหละ แกจะออกทุนเป็นเจ้าของเอง"*

โดยแกมีความคิดว่า *"ประชาชนชอบรูปภาพดารา"* ซึ่งเดิมแกก็อัดรูป **"ภาพดารา"** ขายอยู่แล้ว มีรูปภาพดารามากมาย ก็จะเน้น **"รูปภาพ"** เป็นจุดขาย เพราะแกไม่ถนัดในเรื่องหนังสือ ที่โรงพิมพ์แกมีเครื่องพิมพ์อ๊อฟเซทเล็กๆ อยู่เครื่องหนึ่ง ซึ่งตอนนั้นโรงพิมพ์อื่นใด ก็ยังไม่มีใครกล้าลงทุนพิมพ์อ๊อฟเซทกัน แกมีภาพดาราชำนาญเรื่องภาพ ก็พิมพ์ **"ภาพดารา"** ลงไปในหนังสือให้มากๆ

"กองบรรณาธิการ" ก็ให้อาตมาช่วยดูแล อาตมาก็เลยรับช่วย

จึงช่วยกันคิดหัวหนังสือ ก็ได้ชื่อออกมาว่า **"ดาราภาพ"** ซึ่งจะเน้นภาพดารา

อยู่ที่วี. ขอเขาร้องเพลง
ในรายการที่ใครๆ ก็ร้องกันในวันสำคัญนั้นๆ
เขาก็ไม่ค่อยให้ร้อง ทั้งๆ ที่ก็ฝึกร้องมาหนักหนาแล้ว

◀ รายการดนตรี **“แมวมอง”**

▲ แขมปีนักร้อง (ชาย)

◀ รายการดนตรี **"แมวมอง"** เสาร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๐๗
"กิตติ แย้มสรวล" ให้มาพบนี้

รายการ **"ชิงแชมป์นักร้อง"**
ในวันชิงแชมป์ระหว่าง**ยุทธ บุญธรรม** (ชุดดำ) กับ
สมมารถ เพชรยาหน ผู้ท้าชิง และชิงได้สำเร็จ

เขาร้องเพลงก็ได้ด้วย แต่งเพลงเองก็เป็น
แต่ก็ถูกฮุบไปอยู่รายการเด็กๆ นั้น !

ดนตรีเยาวชน
วงดุริยางค์
ร.ร.วัดสุทธิวราราม

"ขวัญดาว" (ปี ๒๕๐๗-๑๐)

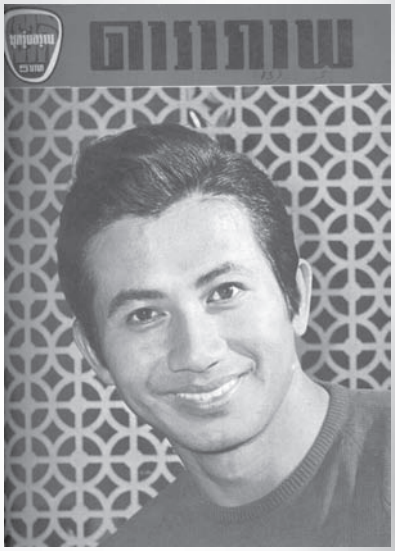

"ดาราภาพ" (ปี ๒๕๑๑-๑๒)

แล้วหนังสือ "ดาราภาพ" ก็เกิดขึ้นในบรรณพิภพ โดยเน้นภาพดารามากๆ พิมพ์อ๊อฟเซทอย่างที่ **"ขวัญดาว"** ทำ ภาพขาวดำเยอะแยะขึ้น มีภาพสีมากขึ้น ใช้กระดาษอาร์ทพิมพ์ภาพสี พิมพ์ออกมาก็ดูเด่น สวยกว่าหนังสือที่พิมพ์ด้วยบล็อกตะกั่ว ส่วนตัวหนังสือก็พิมพ์เครื่องลมกับเครื่องฉับแกระ

ในโอกาสต่อมา ก็มีหนังสือประเภท **"บันเทิงดารา"** แบบนี้ เอาอย่าง ออกตามมาไม่รู้กี่เล่มต่อกี่เล่ม เต็มตลาดหนังสือ นับแทบไม่หวาดไม่ไหวในตอนนั้น

สุดท้าย ก็ล้มเลิกไปเสียแยะ เหลืออยู่ไม่กี่ฉบับ

❤ เพลงฮิตกรีดใจ จากคนทีวี.

(เก็บความจากหนังสือ **"ต่วยตูน"** ปีที่ ๓๓ เล่มที่ ๑๙ ปักษ์แรก มิถุนายน ๒๕๔๗ คอลัมน์ คนทีวี. **"เพลงฮิตกรีดใจ"** โดย **"อารีย์ นักดนตรี"** เขียนพาดพิงถึง **"พ่อท่านสมณะโพธิรักษ์"**)

"ชัก ชักพงษ์" ร้องเพลงในซายกาซ ▶
"เพลงแห่งความหลัง" กับ **"อารีย์ นักดนตรี"**
และ **"สว่างจิตต์ กาญจนเสถียร"**

...ฯ ถ้าจะบอกว่า **"สมณะโพธิรักษ์"** (รัก รักพงษ์) ก็เคยเป็น **"นักร้อง"** คนหนึ่งในทีมของดิฉันด้วย ผู้คนที่เลื่อมใสศรัทธาในตัวท่าน บางคนอาจไม่เชื่อ !

ก็ แหม...! ทุกคนที่มุ่งเดินเข้ามาอยู่ ทีวี. แห่งแรกของเมืองไทย ก็มีความมุ่งหมายเดียวกัน คือ เป็นของแปลกและใหม่ มีความบันเทิงอยู่ด้วย

น่าสนุกหยอกใคร ?

"รัก รักพงษ์" ที่มองดูแต่ผิวเผินในตอนแรก ก็คือ เป็นคนสุภาพเรียบร้อย และเสงี่ยมเจียมตัว คงพอใจที่จะทำงานประเภทสาระความรู้ และรายการเด็กต่างๆ ซึ่งจะมีในภาคเย็นเวลา ๕ โมงเย็น พอเปิดสถานีแล้ว ก็จะเป็นรายการ *ดนตรีเยาวชนบ้าง, คนเก่งรุ่นจิ๋วบ้าง, เรียนภาษาอังกฤษ กับ อาจารย์โทมัส เอ เดอร์ บ้าง*

รายการเหล่านี้ **"รัก รักพงษ์"** เหมาเรียบ เพราะพวกเราเหล่านักแสดงไม่ชอบทำแล้วไม่หนุก...! แต่เขาเป็นคนอดทน ที่ทำได้ทุกวี่ทุกวัน

เขา (รัก รักพงษ์) เป็นคนชอบฟังเพลง ที่รายการบนเวทีสถานี ท.ท.ท. สี่แยกคอกวัว ซึ่งพวกเราใช้เป็นเวทีฝึกพิธีกร เพื่อเตรียมพร้อมออกหน้าจอโทรทัศน์ ที่มีทั้งเกมส์ตอบปัญหา เพลงไพเราะจากวงต่างๆ ที่ดังๆ ในยุคนั้น เช่น *วงดนตรีประสานมิตร ของกรมตำรวจ มีนักร้องเด่นหน้าตาหน้ารัก ชื่อ จันทรา ศิวรักษ์ ที่ร้องเพลง Thumbalina ชูนิ้วมือประกอบการร้อง แสนจะน่าเอ็นดู แฟนเพลงโดยเฉพาะหนุ่มเหน้าติดกันทั่วกรุงเลยนะจะบอกให้*

วงดนตรีประสานมิตร นี้ อัศวินแหวนเพชรที่เลื่องชื่อในยุคนั้น คือ **พ.ต.อ. พุฒ บูรณสมภพ** เป็นผู้อำนวยการวง ผู้จัดการวง ก็คือ **คุณเจตนา จุลกะ** ผู้ควบคุมวง คือ **คุณพิบูล ทองธัช** ยุคนั้นเป็นยุคของตำรวจโดยแท้ ฯลฯ

เทิ่ง (สติเฟื่อง) ก็เป็นคนรักเสียงเพลง ชีวิตเขาจะผูกพันกับเพลงพอๆ กับ **สมณะโพธิรักษ์** ซึ่งท่านไม่มีโอกาสได้จัดรายการเพลง แต่ดิฉันรู้ว่า *"ท่านชอบเพลงและเคยร้องให้ดิฉันฟังบ้างเป็นบางครั้ง เมื่อเราคุยและถกกันเรื่องเพลง"*

"เอ๊...! ท่านก็ร้องเพลงเพราะนี่นา" ดิฉันจัดรายการเพลงเก่าๆ อยู่ ก็เลยชวนมาร้องด้วยกัน ดิฉันมีรูปท่าน (ดูภาพที่หน้า ๒๒๓) มาโชว์ให้ดูด้วยนะฉบับนี้

และต่อมา ท่านก็ไม่อยากจะเป็นเพียงอาศัยร้องในรายการของดิฉัน ท่านได้ไปขอหัวหน้าทำรายการ **"ขวัญดาว"** รายการนี้ จะเป็นการประกวดร้องเพลง เพื่อสรรหานักร้องเสียงดี คล้ายๆ รายการบันไดดารา หรือแมวมองกลายๆ

ทำให้รายการเพลง **"ขวัญดาว"** สามารถอยู่ในความสนใจของผู้มีเสียงเพลงอยู่ในดวงใจมากมาย แล้วท่านยังเป็นนักแต่งเพลงอีกด้วย เช่น *เพลง **"ผู้แพ้"** ที่ **"นริศ อารีย์"** ร้อง, เพลง **"ฟ้าต่ำแผ่นดินสูง"** และเพลง **"ชื่นรัก"** ที่แกรมมี่ซื้อไปให้ **"นันทิดา แก้วบัวสาย"** ร้อง เมื่อ ๓-๔ ปีมานี้*

แชมป์ชนะเลิศในรายการ (ขวัญดาว) นี้ จะได้รับรางวัลเงินสดหรือโล่ ก็จำไม่สู้จะได้ชะแล้ว ก้อ...เวลามันเนิ่นนานมาแล้วนี่ ไอ้ครั้นจะโทรไปถามท่าน **(สมณะโพธิรักษ์)** ที่ปฐมอโศก ก็เกรงว่า *"จะเป็นที่รบกวนผู้ทรงศีล"*

มีอีกหน่อยนะ ดิฉันจำได้ว่า *ตัวเองนำเอาแผ่นเสียงลองเพลย์ชุดเพลงละครโทรทัศน์ และเพลงแห่งความหลัง ที่ดิฉันผลิตจำหน่าย ให้ **สมณะโพธิรักษ์** ไปเป็นรางวัลให้แก่ผู้ชนะที่ ๑-๒-๓ รายการเพลง **"ขวัญดาว"***

ผู้ที่ร้องได้ชนะเลิศทุกครั้งจนเป็นแชมป์ ก็ **"โฉมฉาย ฉัตรวิไล"** ยังไงล่ะ ! เพราะพื้นฐานการร้องเพลงดี ถึงได้คว้ารางวัลรายการเพลง **"ขวัญดาว"** ได้

เธอร้องเพลงเก่งมาก แต่ไม่ยักยึดเอาเป็นอาชีพแฮะ ! กลับมีผู้คนมาจ้างไปเล่นหนังบ้าง ละครโทรทัศน์บ้าง จนไม่มีเวลาจะหลับนอน

แม้ละครคณะดิฉัน ก็ยังเอามาแสดงเป็นตัวหลักอยู่บ่อยๆ

และ **โฉมฉาย** ก็ได้ยึดอาชีพนักแสดงเลี้ยงชีพมาจวบจนทุกวันนี้ มิหน่ำซ้ำยังส่งเสียลูกให้เรียนหนังสือจนจบปริญญาเอกได้ ชื่อ ***"ดร.พนิตนาฏ"***

*เป็นอาจารย์อยู่ **มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์***

*และยังเป็นพิธีกรรายการ **"ครบเครื่องเรื่องผู้หญิง"** ทางช่อง ๗ ฯลฯ*

นี่หนู (โฉมฉาย) รู้ไหมว่า *"ก่อน **สมณะรัก รักพงษ์** จะไปบวช วันหนึ่งท่านก็หอบแฟ้มใหญ่ๆ ๑ แฟ้ม มาให้น้ำรีย์ด้วย"*

"ท่านเอาแฟ้มมาให้ทำไมคะ ?"

ดิฉันหัวเราะก่อนจะตอบว่า *"ก็มอบมรดกสุดรักสุดหวงก่อนทิ้งโลกมายา สู่ร่มกาสาวพัสตร์"* พร้อมกับพูดว่า *"ผมรู้ว่า **คุณอารีย์** รักเพลง ชอบทำรายการเพลงอยู่เสมอ ผมขอมอบแฟ้มเนื้อเพลงให้คุณไว้เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อไป"*

จวบจนทุกวันนี้ ดิฉันก็ยังคงทำงานเกี่ยวกับเพลงอยู่โดยตลอด อีกไม่กี่เดือนคือวันที่ ๒๒ สิงหาคม ปีนี้ *(๒๕๔๗)* ก็จะจัดรายการเพลงครั้งใหญ่อีกแล้วล่ะ *(ที่เฉลิมกรุง)*

ถ้าไม่ใช่เป็นเรื่อง **"ญาณพิเศษ"** ของเพื่อนแล้ว จะคิดว่าเป็นอะไรกันเล่า ?

❤ คิดสร้างหนัง

ตอนนั้น ชีวิตอาตมาเฟื่องฟูมาก จนริอ่านคบคิดกัน มีอาตมา คุณชวนไชย แล้วก็ เปี๊ยก โปสเตอร์ ทำหนัง ๓๕ ม.ม.

มีเพลงดีๆ ประกอบ ศิลป์ เสียง กะเอาให้แจ่ม จึงออกมาเป็น **"หนังโทน"**

สมัยก่อนลงทุนสร้างหนัง ไม่ได้มากมายเหมือนเดี๋ยวนี้เลย สร้างหนังลงทุน ๑ ล้าน นี่ ถือว่า *"ยอดเยี่ยมลงทุนหนักมาก"* ไม่มีใครเขาลงทุนหนักขนาดนั้นหรอก

ฉายแล้วได้เงินมา ๕ ล้าน ๖ ล้าน ๑๐ ล้าน ถือว่า *"เยอะมาก"* ตอนนั้นเงินแพงนะ หนังที่ฉายกันไม่เคยทำเงินได้มาก ได้ ๑ ล้าน ก็ทำลายสถิติมากแล้ว

อย่างเก่งที่สุด **"เพชรตัดเพชร"** ทำสถิติก็แค่ ๒ ล้าน

"มนต์รักลูกทุ่ง" คุยโตว่า *"ได้ ๕ ล้าน"* พอสรรพากรมาเรียกเก็บ ก็กลายเป็นว่า *"ผมโฆษณาครับ ไม่ได้ถึง ๕ ล้านจริงหรอก"*

แต่เราฉายหนัง "โทน" ได้ ๕ ล้าน หักครึ่งแบ่งกับโรงหนังแล้วนะ

"ไม่เคยมีสถิติ ใครทำได้มาก่อน" ถ้าคุยอย่างทุกวันนี้ว่า *"ได้เท่านั้น-เท่านี้ล้าน เขารวมขายตั๋วทั้งหมด"* เราได้ ๕ ล้าน ก็เท่ากับขายตั๋วได้ ๑๐ ล้าน

แต่หนังเรื่องนี้ ลงทุนไปเกือบ ๓ ล้าน คุณชวน (เตชศรีสุธี) เกือบหมดตัว ต้องเอาโรงพิมพ์ ไปจำนำที่ธนาคาร ก็เลยไม่มีเงินโฆษณา

อาตมาก็บอกว่า *"ไม่เป็นไรหรอก ฉายให้นักหนังสือพิมพ์ดูฟรี แล้วแจกเป๊ปซี่ ๑ ขวด ด้วย"* นักหนังสือพิมพ์มาดู ก็เอาไปเขียนเชียร์เองแหละ ถ้าหนังดี

จึงเดินเรื่องทำกันดังว่านี้ ตอนนั้นทางโรงหนังก็ยังไม่กล้าที่จะทำตามไอเดียนี้ เพราะยังไม่เคยมีใครทำ เราก็เซ้าซี้กัน จน "**คุณพิสิทธิ์ ตัณสัจจา**" เจ้าของโรงหนังเฉลิมไทย ยอม ! แต่...ไม่ให้ฉายในรอบธรรมดา เพราะไม่กล้าเสียโอกาสรอบที่เขาฉายหนังตามปกติ จึงเกี่ยงให้เราไปเอาเวลาที่ไม่เคยฉาย คือ เช้าตรู่ ๖ โมง

เราก็เอา ! เพราะเราไม่มีอำนาจต่อรอง !

เราก็แจ้งข่าวหนังสือพิมพ์ ว่า *"หนังใหม่ฉายรอบแรก ให้ดูฟรี แจกเป๊ปซี่อีก ๑ ขวด ด้วย"* ก็เป็นของใหม่ คนก็กรูเกรียว หนังสือพิมพ์ก็มากันครบครัน ดูแล้วเขาก็เห็นว่า **"หนังดี"** ชมกันใหญ่ โดยเราไม่ต้องจ้างโฆษณา ก็คงเพราะหนังเองด้วยแหละ เป็นหนังที่นับว่า *มีความก้าวหน้าในยุคนั้น มีอะไรแปลกใหม่หลายอย่าง*

ก่อนฉายอาตมาบอก คุณสะอาด (เปี่ยมพงศ์สานต์) **ว่า** *"หนังเรื่องนี้จะได้ ๕ ล้าน"*

คุณสะอาด ถึงขั้นอุทานเลยว่า *"จริงๆ เหรอ ?"*
เพราะไม่เคยมีใครทำสถิติรายได้สูงปานนี้ ในยุคนั้น
หนังออกจากโรงแรก ก็ได้ ๕ ล้าน จริง !

คุณสะอาด ยกนิ้ว...ทึ่ง ! นับถือว่า *"อาตมาเก่งทางใน"* ว่างั้นเถอะ ซึ่งตอนนั้น เพื่อนๆ รู้กันว่า *"อาตมาเป็นอาจารย์เก่งทางไสยศาสตร์"* ก็เชื่อถือกันอย่างนั้น

ส่วน "คุณชวนไชย" อาตมาก็เขียนปิดซองระบุไว้ว่า *"จะได้เท่าไหร่ ?"*
ให้เขาเปิดดูตอนหนังฉายครบแล้ว เป็นการบอกรายได้เมื่อรวมฉายโรงอื่นๆ อีก ก็ตรงตามที่อาตมาเขียนไว้ พวกนี้เขาก็เลยศรัทธากัน แล้วก็ชอบแต่เรื่องอย่างนี้

ตอนนั้นอาตมาปฏิบัติธรรมแล้ว พอบอกว่า *"ธรรมะดีอย่างนี้ๆ นะ"* ก็ไม่เอา
บอกว่า *"มาจนกันเถอะ ดีกว่าไปรวย เพราะมาเรียนเป็นคนจน เป็นบุญ แต่ไปเรียนเป็นคนรวย เป็นบาป"* อธิบายให้ฟัง ก็เชื่อ เข้าใจดี แต่ยังไม่ยอมมาจนกัน

ขณะที่ "หนังโทน" ดัง ! *เพลง ชื่นรัก, ฟ้าต่ำแผ่นดินสูง, เริงรถไฟ, อย่าบอน, กระต่ายเพ้อ, หยาดอรุณ ฯลฯ"* เป็นต้น ซึ่งเป็นเพลงที่อาตมาแต่งเองทั้งนั้น ก็ดัง ! ขายแผ่นเสียงได้มากเป็นประวัติการณ์

แผ่นลองเพลย์ในสมัยนั้น ขายกันเป็นพันๆ หมื่นๆแผ่น ขายรวดเดียวอย่างนี้ ไม่เคยมี อย่างดีเขาขายกันเป็นร้อย เพราะยุคนั้นลองเพลย์ขายได้ ๓๐๐-๕๐๐ แผ่น ก็เฮงแล้ว สถิติขายรวดเดียวถึงพันแผ่น-หมื่นแผ่นนั้น ไม่ธรรมดา !!

คณะ ดิ อิมพอสสิเบิล วงสตริงคอมโบ้ ที่เล่นเพลงไทยแข่งชนะวงแรกในยุคต้นของไทย ได้นำเพลงเริงรถไฟ เพลงชื่นรัก ไปประกวดจนได้รับรางวัลชนะเลิศ

ตอนนั้น **"เพลง"** ก็ดังสนั่นก้องไป **"หนัง"** ก็ทำลายสถิติโลกภาพยนตร์ไทยที่ยังไม่เคยมี เขาเรียกหนัง **"โทน"** ว่า **"หนังเทวดา"** เพราะไม่มีเงินโฆษณา ก็ดังระเบิดเถิดเทิงได้ ดังด้วยตัวของมันเอง คอลัมน์วิจารณ์เขาก็เอาไปเขียนถึงเอง

พวกทำโฆษณาก็บ่นเข้าหูว่า *"อะไรวะ ! ขี้ไม่ให้หมาแด๊กซ์ ! !"* อะไรทำนองนี้ คือ เราไม่ได้ลงทุนโฆษณาเลย

งานนี้ได้ผ่านเข้ามา เป็นบทบาทสุดท้าย ในชีวิตทางโลกของอาตมา ช่วงทำหนังกันนั้น อาตมาเริ่มมาปฏิบัติธรรมหนักแล้ว ลาภ-ยศ-สรรเสริญ ในตอนนั้นเหมือนลองใจ ถ้าอาตมาจะหันเข้ารับงานแต่งเพลงหนังอีกต่อไป อัดแผ่นเสียงต่อไป ก็จะเหมือน...เปี๊ยก โปสเตอร์, เหมือน...คณะดิอิมพอสสิเบิล, เหมือน...สังข์ทอง สีใส

ในภาพยนตร์ชีวิตรักและต่อสู้อันแกร่งกร้าวของชายฉกรรจ์

3S ม.ม. สิอิสต์แมน ทน สยามสเคป

โดยทีมงานนิตยสาร ดาราภาพ และ STAR PICS

เซ็นสัญญานำ ไชยา สุริยัน พบ อรัญญา นามวงศ์

เซ็นสัญญานำ ๒ ดาวรุ่งจาก "ละครเร่"
สายัณห์ จันทรวิบูลย์ – จารุวรรณ บัญโญภาส

▲ "ดาราภาพ"
ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๑๓
๓๐ กันยายน ๒๕๑๒

สุวรรณฟิล์ม

ปิดกล้องโดยสมบูรณ์แล้ว ด้วยวง "ดิ อิมพอสซิเบิลส์" และผู้แสดงประกอบกว่า 500 และพร้อมที่จะนำความบันเทิงชั้นยอด มาสู่ท่านต้นกรกฎาคมนี้....

ที่

เฉลิมไทย

▲ "ดาราภาพ"
ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๕ ๑๕ มิ.ย. ๒๕๑๓

"โทน"
หนังดังเงินล้าน

โฆษณาในหนังสือ "ดาราภาพ"
ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๑๓ ๓๐ ก.ย. ๑๒
ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๕ ๑๕ มิ.ย. ๑๓

สุวรรณฟิล์ม

ก็คงมี **"รัก รักพงษ์"** ที่โดดเด่นเต้นอยู่ในวงการบันเทิง ระเริงหลงอยู่ต่อไป ไม่มี **"พระโพธิรักษ์"** เกิด !!!

❤ ค่ายธุรกิจบันเทิง "หัวใจสีชมพู"

อาตมามีวิถีชีวิตอยู่ทางโลกบันเทิง ยุคก่อนแกรมมี่ ก่อนอาร์เอส ฯ ก่อนค่ายบันเทิงเหล่านี้จะโด่งดัง อาตมารุ่น **"กันตนา"** เดี๋ยวนี้เขาเป็นยักษ์ใหญ่ในทางธุรกิจบันเทิง จริงๆ แล้ว อาตมาถนัดทั้งหมดในทาง "สื่อสารธุรกิจบันเทิง" **คุณประดิษฐ์ กัลจาฤกษ์** ไม่ถนัดเรื่องเพลงหรอก ถนัดแต่เรื่องหนัง เรื่องละคร

อาตมาถนัดทั้งเพลง-หนัง-ละคร-หนังสือพิมพ์ ถ้าอาตมายังมุ่งมั่นอยู่ในโลก **"สื่อสารธุรกิจบันเทิง"** ป่านนี้อาตมาคงได้เป็นเจ้าของโทรทัศน์ค่ายบันเทิงเหล่านี้

แล้วอาตมาก็มีความสามารถเป็นนักบริหารด้วย อาตมาก็คงรวมคนเก่งๆ มาอยู่ในอาณัติ-อยู่ในค่าย แล้วค่ายไหนล่ะ จะมาสู้ **"ค่ายหัวใจสีชมพู"** ได้หรือ ?

ตอนนั้น ตั้งชื่อไว้แล้ว มีโลโก้แล้วด้วย !

อาตมาก็คงได้เป็น **"ประธานใหญ่"** ของ **"ค่ายธุรกิจบันเทิงหัวใจสีชมพู"**

อาตมามั่นใจว่า *"ถ้าอาตมายังอยู่ทางโลก อาตมาก็ต้องไปเด่นดังทางโลก แล้วอาตมาก็ไปต่อภูมิทางนั้น"* พูดอย่างนี้เหมือนยกตัว ยกตน

อาตมาว่า *"มันเป็นทาง ๒ แพร่ง ที่อาตมาต้องเลือก"*

ตอนนั้น **"หนังโทน"** กำลังดัง อาตมานุ่งขาสั้นไปเดินอยู่ที่โรงหนังเฉลิมไทย แล้วอาตมาก็รู้สึกว่า *"ไม่มีใจที่อยากจะไปต่อทางโน้นเลย"* หนังดัง ก็ดังไป ก็เข้าใจ

ถ้ายังเหลือเชื้อโลกีย์อยู่ มีฤทธิ์-มีแรงมาก ก็คง ๒ จิต ๒ ใจ ยึกยักอยู่

แต่ใจอาตมามุ่งที่จะเดินเข้าวัดท่าเดียว ไม่คิดยินดีต่อเลย เรื่องโด่งดัง !! อย่างที่กำลังลองใจอาตมาอยู่นั้น มันเฉยจริงๆ ไม่เคยมีความคิดเป็น ๒ เลย

ตอนนี้อาตมาถึงมาเข้าใจว่า *"เราเป็นคนอย่างนี้เอง"*

ถ้าอาตมามีความรู้ "โดดเด่นทางโลก" มุ่งหน้าหากิน "ทางโลกีย์" ในโลกมายา คนก็ต้องการมาก อาตมาก็ต้องมีงานมาก ทางโลกก็จะดึงตัวไป

แล้วอาตมาจะมีเวลาแบ่งมาทำงานทางด้าน **"ศาสนา"** นี้ได้หรือ ?

งานด้าน **"โลกุตระ"** ก็ไม่ได้ทำ ! นี่ก็อีกประเด็นหนึ่ง

▲ "วิทยุศึกษา" ๑๒ ตุลาคม ๒๕๐๙

▲ ผู้กำกับ

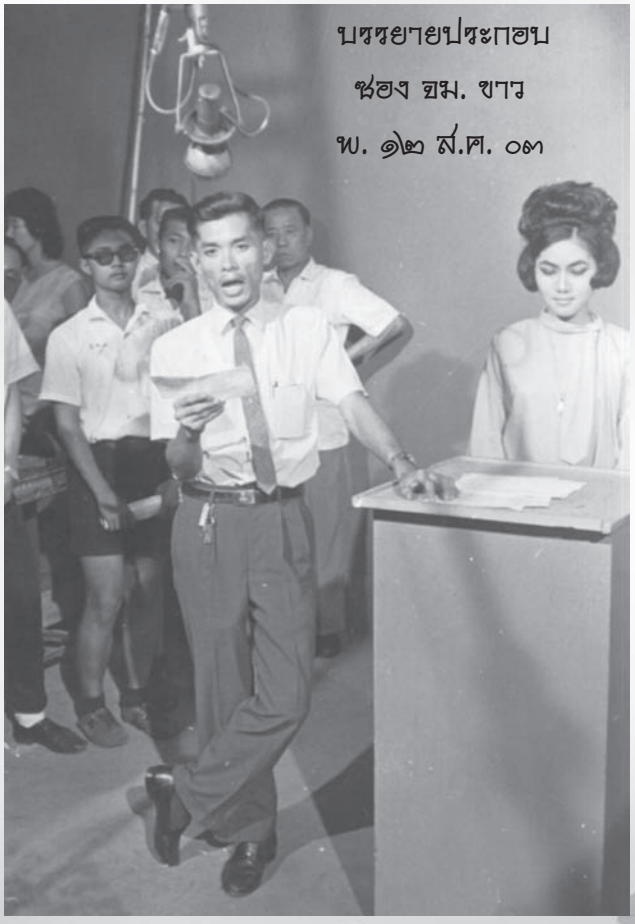

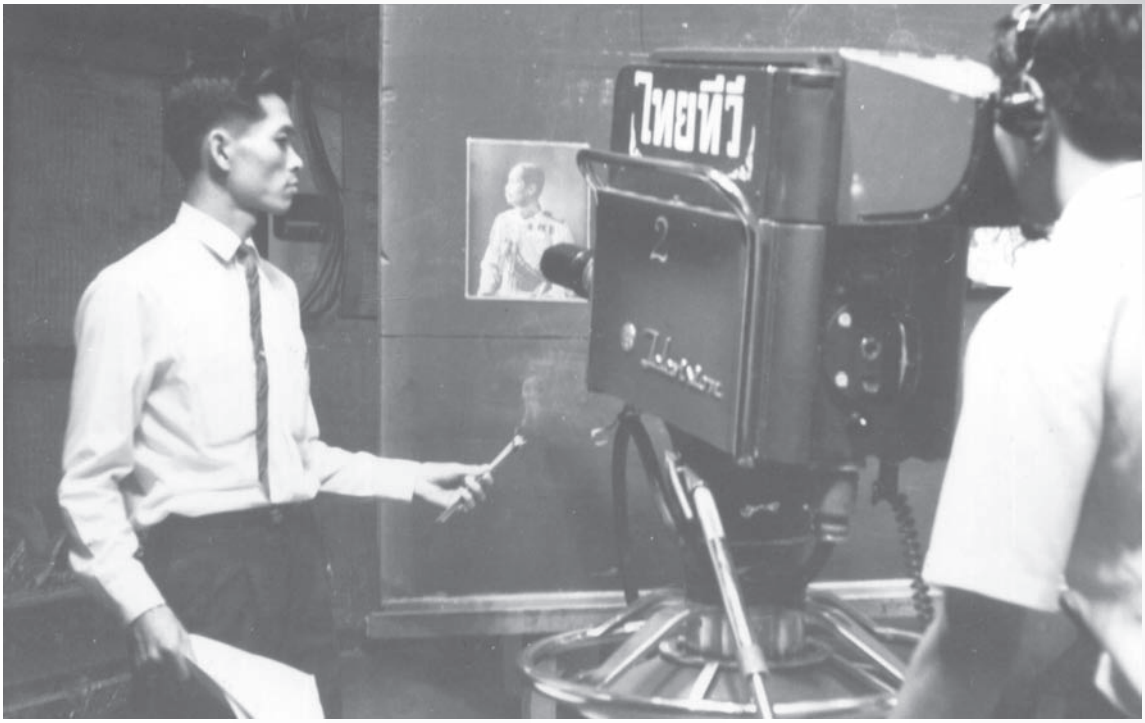

▲ **"วิทยุศึกษา"** ๑๒ ตุลาคม ๒๕๐๙ เทคนิคสมัยนั้น **ยุดชูป** ใช้ควันผ่านหน้าเลนส์

◀ กำกับบท เรื่อง **"สานเสือตสานชัก"**

๒๔ มิถุนายน ๒๕๐๒

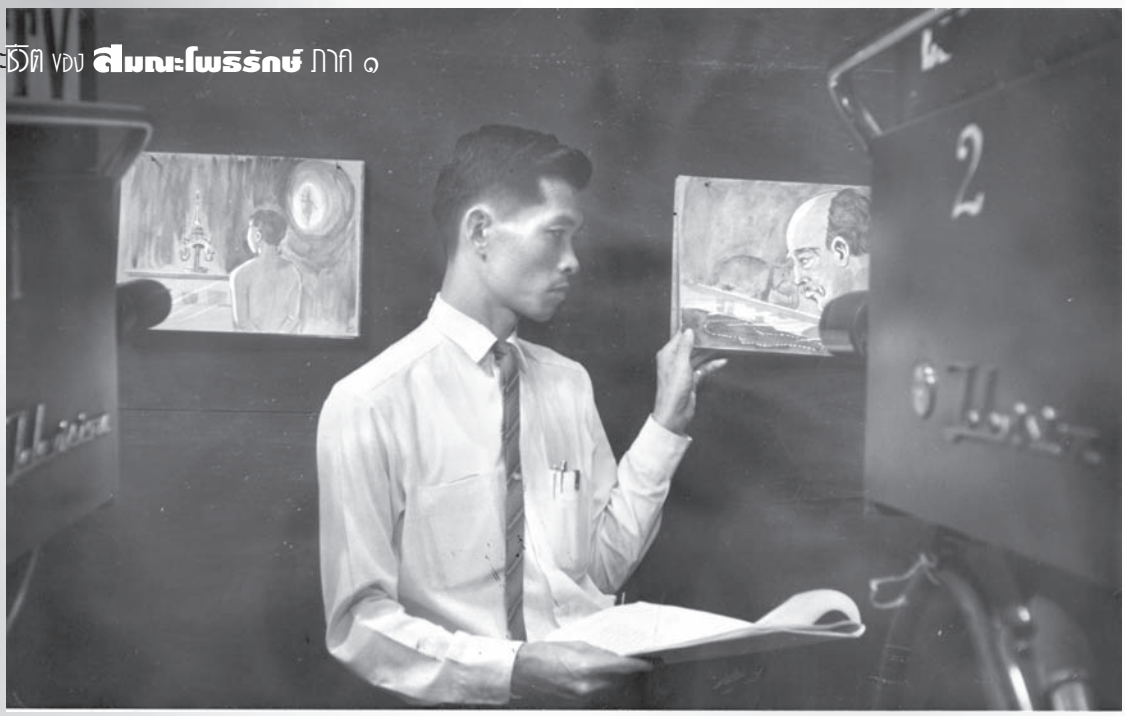

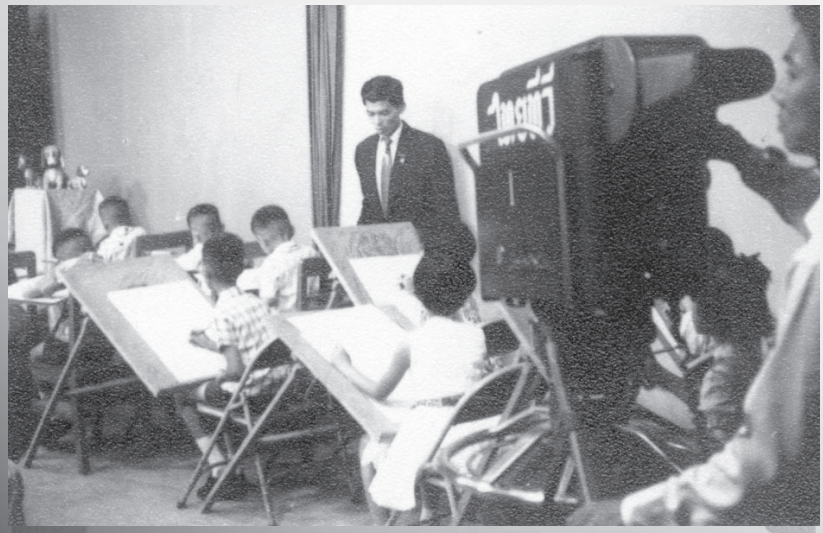

“ชีวิต” กับ “การงาน”

◀ มีปันทึกหลังภาพว่า...
ให้ **"ซัก"** ไว้ดูตัวเอง
ในขณะปฏิบัติงาน
กำกับเวที **"แม่บ้าน"**
๒๔ พ.ศ. ๒๕๐๗

ปรีชา ปิยะกิจ

“บ้านซ่อม”
“เรือนรัก”

❤ บ้านร่ม – เรือนรัก

แต่ก่อนนี้อาตมาจน ต้องเช่าบ้านเขาอยู่ ถ้า “เป็นหนี้” ใครแล้ว ต้องพยายาม “หมุนเงินคืน” ไม่ให้เสีย “เครดิต” แม้แต่ซื้อเงินสะสมต่างประเทศก็ซื้อ เป็นทุนรอนต่างๆ นานา ก็เพราะต้องการสร้างหลัก สร้างฐานะ สร้างบ้าน สร้างเรือน

อยู่บ้านเช่าก็แค่ อาศัยอยู่ อาศัยกิน อาศัยนอน แรกๆ ตอนเช่าบ้านอยู่ ก็ได้เที่ยวไปเลหลังของหลวงรักษา *(ของหลุดจำนำ)* ค่อยๆ ซื้อ ตั้งแต่จานเป็นชุด ชามเป็นชุด ถ้วยแก้วเป็นชุด เก้าอี้ อะไรต่างๆ นานา แม้แต่เตียงนอนก็ไปเลหลังมาใส่บ้าน ก่อร่างสร้างตัว ค่อยๆ สร้างฐานะขึ้นมา ตั้งแต่อยู่บ้านเช่า

กระทั่งพอมีฐานะสร้างบ้านสร้างเรือนได้ ซื้อบ้านได้เอง ก็อยากมีบ้านใหญ่ๆ

จนกระทั่ง ไปได้บ้าน “อาคารสงเคราะห์” เขาให้โอกาสผู้ที่ไม่มีบ้าน แต่มีรายได้ระดับต้องสูงพอสมควร ซึ่งเราก็อยู่ในข่ายที่จะไปหาซื้อได้

ก็ไปสมัครขอจับสลาก ก็ได้บ้าน **“อาคารสงเคราะห์”**

พอได้บ้านใหม่ (บ้านร่ม) เราก็หลง ก็เห่อสิ ! ทีนี้เต็มที่เลยเป็นบ้านของเรา

ก็เข้าไปควบคุมดูแลต่อเติม ข้างหน้าขยายไม่ออก ก็ต้องขยายกว้างต่อทางข้างหลังออกไปอีก ทั้งข้างล่าง-ข้างบน ๒ ชั้น

ก็เป็นบ้านโหลธรรมดาๆ แต่เราก็ต้องตกแต่งใหม่ ปูปาเก้ ทำไซด์บอร์ด

▲ ถ่ายที่ **“บ้านซ่ม”** จ. ๒๓ ต.ค. ๒๕๑๐

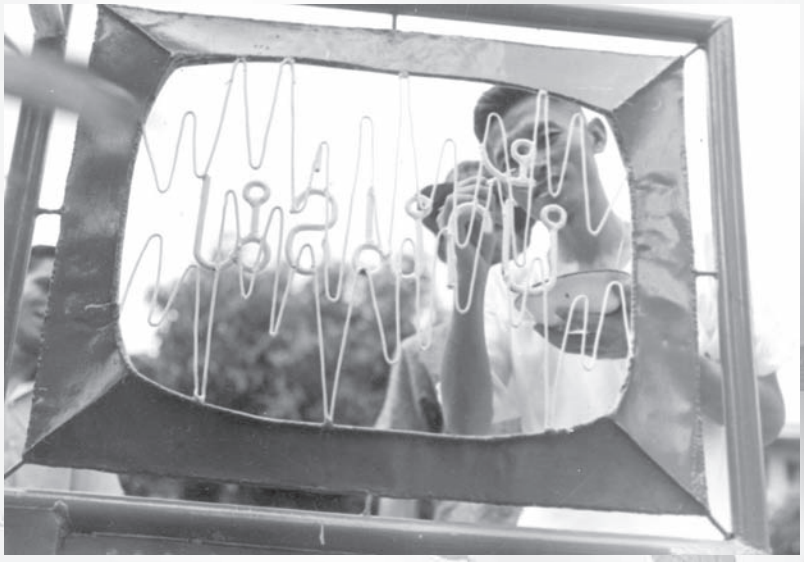

ครัว ก็ต้องไปจ้างเขามาทำไซด์บอร์ด ทำชั้น ทำตู้ข้าง ตรงนั้นตรงนี้จะต้องปูหิน-ปูกระเบื้อง อะไรต่างๆ นานา ก็ทำไปตามเรื่อง

ข้างหน้า ก็ทำเป็นเทอเรสออกมาอีก ทำสระน้ำ ทำภูเขา ทำสวนประดับ

ก็แค่บ้านโหล ไม่ได้ใหญ่โตอะไรเท่าไหร่เลย แต่ก็ต้องตกแต่งกะให้หรูที่สุด ประดับประดาไปตามประสาคนที่ยังหลงบ้าน เท่าที่จะกระเสือกกระสนได้

ก็เห่อบ้าน ไปตามประสาของคนไม่เคยมี คนจนๆ มาจากมือเปล่าๆ ไม่มีอะไร แล้วพยายามสะสมสร้างฐานะไป จนพอมีมั่ง

อาตมารักบ้าน ชอบตกแต่งบ้าน-แต่งเรือน สร้างบ้านขึ้น ก็ต้องหาซื้อข้าวของเอามาประดับตกแต่งมากมาย กะให้ดูดี ให้ดูสวย ให้ดูหรู

ปลูกไม้ประดับตกแต่ง แล้วก็ต้องมีไฟส่อง-ไฟสี-ไฟสอดไส้ มีน้ำตก-น้ำพุ-มีสระเล็กๆ ก็ต้องไปหาซื้อไฟใต้น้ำ อันไม่โตหรอก อันละ ๘๐๐ อันละ ๑,๐๐๐ บาท ก็ต้องไปหาซื้อเอามาใส่น้ำพุ น้ำตก ให้สีสันเลื่อมพรายสวยสง่า

“บ้านซ่ม”

ก็เห่อบ้านไปตามประสาคนไม่เคยมี
แล้วก็ต้องพยายามตกแต่ง
ให้สวย ให้งาม ให้ดูดี

ยิ่งมีหัวทางศิลป์

ก็ยิ่งคิด ยิ่งปะดิษฐ์ ยิ่งตกแต่งกันไปใหญ่
วัสดุตกแต่งเขาจะเขก-จะโก่งราคาเท่าไหร่
ก็ต้องไปซื้อหามาให้ได้ !

ยิ่งอาตมามีหัวทางศิลป์ ก็ยิ่งคิด ยิ่งประดิษฐ์ตกแต่งกันไปใหญ่ คิดเอง ทำเอง หาเอง ร่มสนามอันละร่วมพันในสมัยนั้น ก็กล้าซื้อ !

ไปหาซื้อกระบอกไม้ไผ่ขนาดยักษ์ มาทำ มาประดิษฐ์ ประดับบ้าน หาซื้อก็ยากแสนยาก ต้องขับรถออกไปหานอกเมือง แพงก็แพง !

เขาจะเขกเอา เขาจะโก่งราคาเท่าไหร่ ? ก็ต้องไปซื้อหามาให้ได้ !

ก็เพราะมันโง่ ! อยากอวดเขาน่ะ ! อยากอวดใหญ่ อวดมั่ง อวดมี

ทำเสร็จแล้วก็ต้องอวด ต้องเรียกเพื่อน ชวนแขกมากินข้าวบ้าน

ไม่ใช่อะไรหรอก เรียกมาเพื่อโชว์บ้านตัวเองว่า *"มันสวย มันหรูนะ"*

อยากอวดเขา ก็ต้องเรียกเขามากินข้าวบ้านเรา เราก็เสียเงินอีก ซื้อข้าว ซื้อเหล้า ซื้อหาของมาเลี้ยงแขก เสียเงิน เสียทอง ไม่เข้าเรื่อง ไม่เข้าราวอย่างนี้

เพราะอยากอวด อยากโอ่นั่น โชว์นี่ ก็ต้องควักกระเป๋าตัวเองเรื่อยไป ก็ต้องเสียซับ-เสียซ้อนอย่างนี้เอง *"สังคมค่านิยมของคนหลง"*

▲ พาเพื่อนๆ มาสังสรรค์กันที่ **"บ้านซ่ม"**

หลงตกแต่งเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าเปล่าๆ
"บ้าน" ที่เช็ดถูให้สะอาด ก็พอแล้ว

เพราะหลงว่า...มีบ้านสวย
ก็ต้องอวด !
ต้องเชิญเพื่อนฝูงแขก
มากินข้าวบ้าน
ได้เลี้ยงเพื่อน ได้โชว์บ้าน

"บ้านร่ม"

"เรือนรัก"

มีบ้านแล้วหลังหนึ่ง คือ **"บ้านร่ม"** ยังคิดจะสร้าง **"เรือนรัก"** อีก เป็นเรือนแบบไทย มีสระน้ำต่อเหลื่อมออกมาจากตัวบ้านทีเดียว อาตมาออกแบบเอง เขียนแบบเองเสร็จ เราก็ศิลปินอยู่แล้วนี่ คนอื่นเขียนก็ไม่สู้เรา เขาจะเรียนจบ ดร.ทางสถาปัตย์มา ก็ช่าง ! เราไม่ได้เรียนมาเท่าเขาด้วยซ้ำไป ก็ทำแอ๊ค !

แต่ก่อนก็โง่ๆ หลงๆ อย่างนี้ เป็นไปตามกระแสโลกเขาเป็นกัน ก็อย่างนี้ๆ ค่านิยมโลกหลอกล่อเราอย่างนี้ กิเลสทับหู ทับหัว บานปลายทับทวีทั้งสิ้น ก่อน **"ปฏิบัติธรรม"** อาตมาไม่รู้จริงๆ ไม่รู้ว่า *"ตัวเองโง่ !"*

จนตอนหลังยิ่งปฏิบัติธรรมไป ก็ยิ่งเห็น ยิ่งเข้าใจ
หนักเข้าก็รู้ว่า *"ก็เท่านั้นเอง เหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าเปล่าๆ"*
"บ้าน" ที่ปัดกวาดเช็ดถูให้ **"สะอาด"** เท่านั้น ก็พอแล้ว !
รู้แล้ว เลิก ! ไม่เอาแล้วเรื่องพวกนี้ เปลือง ! เลิก ! หยุด !

▲ **"พ่อท่าน"** กับ รถยนต์ Hillman
๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๙

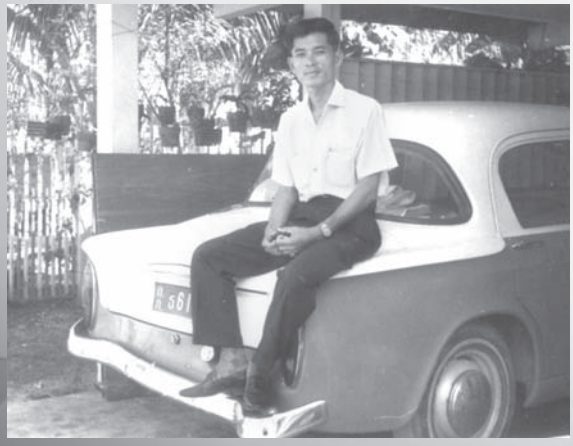

รถสำนักงานติดแอร์คันแรก พ. ๙ ก.พ. ๐๙ ▶

❤ ชบาบาน หรือ เสือทะยานชน

ตอนนั้นอาตมาหาเงินเก่ง ก็ซื้อบ้าน ซื้อรถ เปลี่ยนจากรถมอเตอร์ไซค์ มาซื้อรถยนต์นั่ง จนกระทั่งซื้อทีละ ๒ คัน ๓ คัน แต่ก่อนรถราคาไม่แพง จำได้รถฮีโน่ออกใหม่ของญี่ปุ่นนี่นะ ๔๐,๐๐๐ บาท ยกออกมาจากอู่เลย ใหม่เอี่ยม

อาตมาทำงาน ๒ เดือน ก็ได้แล้ว รถยนต์คันหนึ่ง !!!

สมัยก่อนรถญี่ปุ่นยังไม่เป็นที่นิยม มีแต่รถจากยุโรป อาตมาก็เลยใช้แต่รถยุโรป ก็เก๋ๆ หนุ่มๆ มีรถขี่ ๒ คัน ๓ คัน ก็ไม่เบา

อาตมาก็ต้องขี่รถแอร์ก่อนเพื่อน ขี่รถแอร์ demonstrate เพราะรถแอร์เพิ่งมีเข้ามาใหม่ๆ เพื่อนเรายังไม่มีสตางค์ซื้อ เราต้องขี่รถแอร์โชว์ก่อนเขา จึงจะแน่จริง

ก็ฟุ้งเฟ้อ ! ฟุ่มเฟือยไป ! ก็ทำอยู่อย่างนั้น

เพื่อที่จะให้คนอื่นยอมรับฐานะว่า *“เรารำ่รวย เราสูงศักดิ์”*

นามมันนั้นว่า

“ชบาบาน”

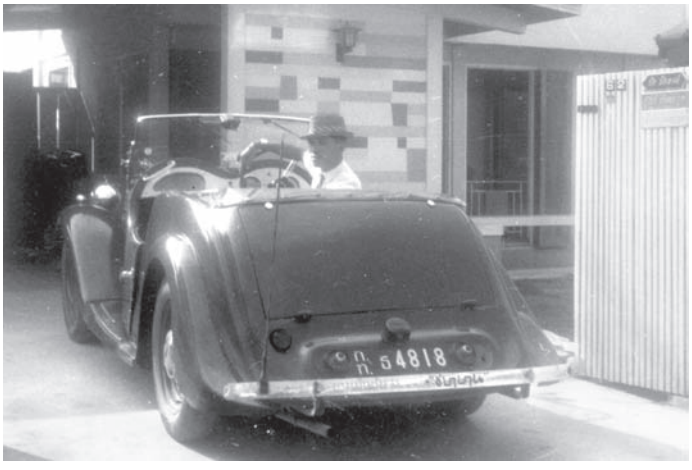

▲ **“ชบาบาน”** ร่วมแสดงประกอบละครเรื่อง **“ก่อนเทียนจะดับ”** ละครสั้นชุด **“ขอบชีวิต”** **อาจินต์ ปัญจพรรค์** ประพันธ์บท

๒๔๓

“ชบาบาน”

หรือ

“เสือทะยานชน”

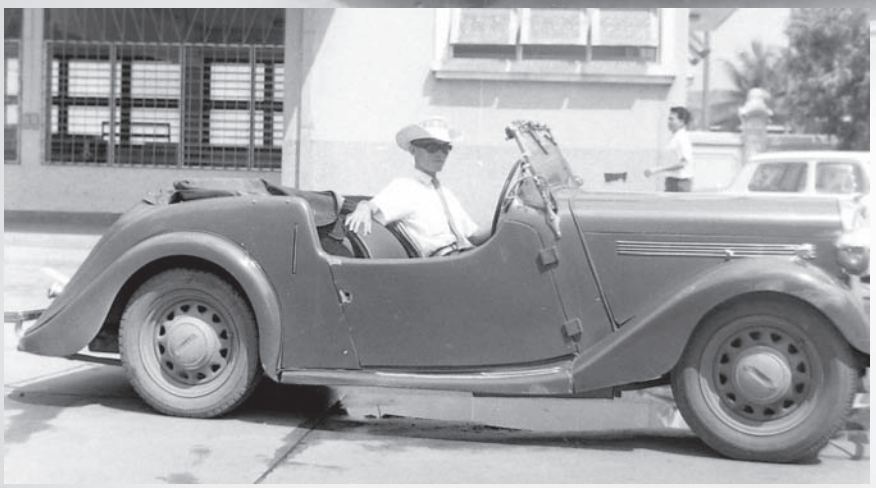

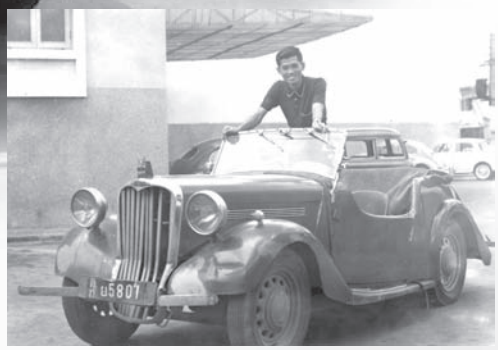

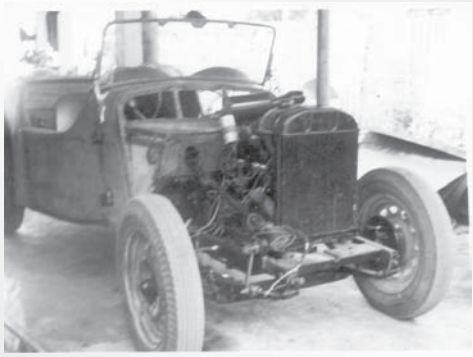

๒๔๔

ภาพนี้ถ่ายเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๑

รถยนต์คันแรกที่ซื้อมา เป็นรถเก่าๆ รุ่นโบราณ แต่ก็ใช้ทำงานคุ้มนะ เป็นรถสปอร์ตสีแดงเปิดประทุน ซื้อด้วยเงินสดเลย ราคา ๕,๐๐๐ บาท

ทั้งซ่อม ทั้งตกแต่ง เสียไปอีก ๒๐,๐๐๐ บาท ก็ให้น้องชาย (นายชาติ) ซ่อมใหม่หมดทั้งคัน เสียเท่าไหร่ก็เสียไป ? ที่จริงก็เพื่อให้น้องได้มีงานทำ !

สีเหมือนดอกชบา อาตมาก็เขียนใส่กันชนข้างท้ายไว้ว่า...

"นามมันนั้น" ว่า "ชบาบาน" ที่มันบานก็เพราะมันแก่แล้ว

ใช้ไปๆ ก็โดนชนตรงนี้นิด เฉี่ยวตรงนี้หน่อย ไม่ได้เอาไปซ่อมให้สวยอะไร ปล่อยทิ้งไว้อย่างนั้นแหละ หน้าหม้อก็บุบบู้บี้ ใครเห็นก็ต้องมองกันชนิดเหลียวหลัง

เพื่อนๆ บางคนเขาไม่ยอมเรียก **"ชบาบาน"** เขาเรียก **"เสือทะยานชน"**

ที่จริงก็เกินไป เพราะแท้ๆ ก็ไม่ใช่นักบู๊-นักชนอะไรนัก เพียงแต่เกี่ยวนั่นนิดเฉี่ยวนี่หน่อย บู้บี้บุบบิบไป แล้วไม่ได้ซ่อม ประกอบกับความชราของมันเองเท่านั้น ก็โคล้งๆ เคล้งๆ สมสภาพ !

บรรดาเพื่อนๆ ของ **"พ่อท่าน"**
คนที่ยืนใส่เสื้อยืดสีดำๆ มือล้วงกระเป๋ากางเกง นั่นแหละ **"พ่อท่าน"**

❤ ชอบมีเพื่อนมากๆ

อาตมาชอบรวบรวมเพื่อน ร่วมเรียน ร่วมรุ่น สังสรรค์ไว้ทุกรุ่น ทุกแห่งเรียน เป็นเจ้ากี้เจ้าการ มีบัญชีรายชื่อ ที่อยู่ของเพื่อนๆ ไว้หมด

รุ่น ม. ๖, ม. ๘, เพาะช่าง แล้วก็ชอบจ่ายเงินเอง ไม่พยายามให้เพื่อนๆ จ่าย ทำหนังสือเพื่อนรุ่น ก็เหมาจ่ายเอง ทำมาแจกเพื่อนๆ เอง ติดตามเอารูปสามี-รูปภรรยาเพื่อนๆ มาลงให้ดูกัน ใครมีลูกกี่คน ก็เอามาลงให้เพื่อนๆ รู้ ให้ถ้วนทั่ว

เวลาจะจ่ายเงินเลี้ยงเพื่อนๆ ก็ต้องทำทีเป็นพูดเบ่งข่มเพื่อน เพื่อให้เพื่อนยอมจำนน แล้วตัวเองจะได้จ่าย เช่น แม้แต่เพื่อนเป็นด็อกเตอร์แล้ว เขาจะจ่าย เราก็ต้องทำทีเบ่งข่มเขา *(ตอนนั้นอายุก็คนละ ๓๐ กันเท่านั้นเอง)*

เป็นต้นว่า *"ลื้อรายได้เท่าไหร่ ? อั๊วขี่รถติดแอร์แล้ว (ตั้งแต่สมัยรถติดแอร์ยังดูช่างวิเศษ) ลื้อเฉยๆ ลื้อยังขี่รถราชการอยู่เลย อั๊วออกเอง"*

ตัวเลขของเรา มีรายได้เท่าไหร่ ? เราเบ่งทับได้ เขาก็ต้องยอม

ความจริงนะบางทีเขาก็ไม่อยากออกเหมือนกัน และเราก็ไม่อยากให้เขาออก เพราะเราก็รู้เหมือนกันว่า *"เขาก็ยังไม่ได้มีรายได้มากมายอะไร ?"*

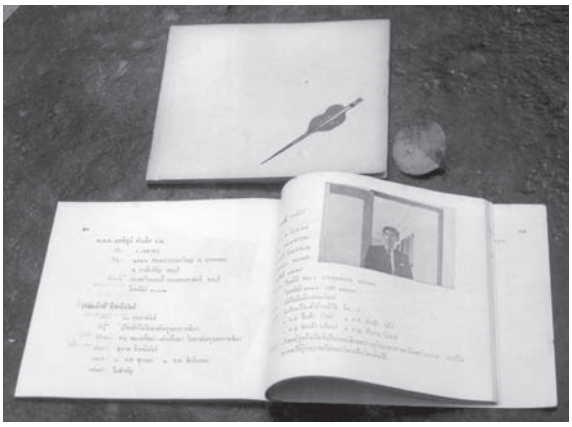

จากหนังสือรุ่น (๑-๗) พบกัน พบกัน พบกันๆๆๆ **"วันวิจิตร"** เสาร์ที่ ๓ เมษา ๒๕๐๘ มีข้อเขียนใน **"ผ่าหัวใจออกมาให้เพื่อนดู"** ตอนหนึ่งมีว่า...

".....สิ่งที่ผมบอกคุณ คุณอาจจะไม่เชื่อ ก็คือ ***ขอให้ผมมีเพื่อนมากๆ เถอะ ! และอย่าให้เขาลืมผม*** *แม้เขาจะนึกว่า หรือรู้สึก เขาไม่ได้ช่วยผมก็ตาม*

แต่ความเป็นเพื่อนนั่นแหละ เขาได้ช่วยผมแล้ว ซึ่งบางทีทางกาย หรือ ทางวัตถุ เราจะมองไม่เห็นเลยว่า 'มีการช่วย' แต่ทางใจ เขาได้ช่วยผมแล้ว

คุณเชื่อไหมล่ะ ว่า ***"ใจ หรือ จิต มีพลัง !!!"*** *....."*

❤ ระเริงหลงลงอบาย

ตอนนั้นอาตมาหาเงินได้เก่ง ก็หลงเล่นไป-กินไป-ใช้ไป-ผลาญไปตามเรื่อง

บุหรี่-เหล้า-เบียร์ เขาบอกว่า *"สูบบุหรี่...ต้องบุหรี่นอก บุหรี่ในนี้...สู้ไม่ได้"* ก็ต้องซื้อบุหรี่นอกมาหัดสูบ สั่งมาเป็นกระป๋อง น้องสาว *(อ.ขวัญดี)* ทำงานอยู่คล้ายๆ กับพวกยูเอ็น เขามีสิทธิ์ซื้อได้ เราก็สั่งให้ซื้อมาให้ เขาก็ซื้อบุหรี่นอก-เหล้านอก-เบียร์นอกมาให้ อาตมาหัดกินเหล้าเป็นก่อนกินเบียร์

"เอ...ทำไมเบียร์กินยากนะ ! ต้องหัด !" ก็หัดกินไปอย่างนั้นแหละ !

บุหรี่ก็หัดสูบ สูบเท่าไหร่ๆ ก็ไม่ติด ก็ทำเต๊ะท่าหัดกินเหล้า-สูบยาไป

เสียแต่เงินอย่างเดียว เพราะถูกหลอกจริงๆ พอจะเลิก ก็เลิกเลย !

เที่ยวผู้หญิงกลางคืน สำหรับคนที่มีกามแรง เขาก็ติดยึด เก่งขั้นเซียนเลย

แต่เราไม่แรง-ไม่เก่งเท่าเขา ก็รู้สึกว่า *"เอ ทำไมเราไม่เก่ง ? ไม่แมนอย่างเขา ไม่กล้าเหมือนเขา ทำไมเขากล้า ? แล้วเขาก็นึกว่าสุข"*

เราไม่กล้าก็เหมือนเราด้อย ! ก็ต้องทำเป็นห่าม เป็นเก๋ ไปกับเขา เพื่อนๆ ดึงอาตมาไปไนท์คลับ เราก็ไปกับเขา ทำเป็นเก่งกินเหล้า กินเบียร์ ต้องหัดกินจนได้

แต่เรื่อง **"ผู้หญิง"** ไม่เอาเลย เขาก็พาอีหนูมานั่ง พวกนี้พอมาถึงก็เข้ามาคลอเคลียเลย... *"โอ้โฮ ! เราก็รู้สึกจักกะเดียม ดูน่าเกลียด"*

คือ เรารู้อยู่ว่า *"ผู้หญิงไม่ค่อยดี ก็รู้สึกยังไงไม่รู้ ? รู้สึกทุกข์ รู้สึกไม่ชอบ"*

แต่จะไปทำเป็นท่าทีรังเกียจ ก็ไม่ได้อีก ต้องแอ๊คท่า ทั้งๆ ที่รู้สึกอยากจะอาเจียน

อย่างนี้เราไม่ไปดีกว่า อย่ามาเสียตังค์ให้เราเลย ให้เราเสียตังค์เองก็ไม่มีทางอยู่แล้ว เรื่องอะไรจะต้องไปเสียเงินกับเรื่องเหล่านี้ เพื่อนมันอยากเสีย ก็เสียไป

ทีหลังมาชวนอีกก็เลี่ยง ไม่ว่าใครมาชวน ก็ไม่เอาอีกแล้ว !

อาตมาไม่ชำนาญเรื่องอย่างนี้ ไม่รู้เลยแม้การลงอ่างอาบอบนวดเป็นอย่างไร ? เขาไปทำอะไร ? มีวิธียังไง ? ก็รู้สึกเราโง่ๆ เป็นผู้ชายอะไรวะ ! ไม่รู้เรื่องอย่างนี้

แล้วอาตมาก็รู้สึกว่า *"ตัวเองด้อย"* อาตมาเคยหลงผิดอย่างนี้จริงๆ !

เห็นไหมว่า *"มันหลงผิดได้"* เราถูกโลกมอมเมา ให้กินเหล้า เล่นการพนัน สำมะเลเทเมา เลอะๆ เทอะๆ อย่างนี้

ตอนหลังพอมาปฏิบัติธรรม *"โอ้โฮ ! เราไม่ใช่คนด้อย คนเสียนี่ ที่ไหนได้ เราสิ ! มีของดีในตัวนี่หว่า พวกนั้นสิ ! เสีย-แย่-หย่ำแหยะอยู่"* เราก็เข้าใจ ก็รู้ตัว

เดี๋ยวนี้รู้แล้ว เรื่องอย่างนี้ไม่ใช่สายเรา คนละพวก จิตใจก็ไม่เอา ไม่ยินดี

เล่นบิลเลียด ก็ต้องเล่นให้ได้ ต้องเล่นให้เก่ง แต่ไม่เก่ง !

"เอ...ทำไมเราไม่เก่ง ? ก็ใช้ไม้ใช้มือแทงลูกกลมๆ เหมือนกัน" ทำไมเขาแทงเก่ง-แทงแม่น ? ทำไมเราไม่แม่น ? แทงทั้งวันทั้งคืน แทงจนเมื่อย จนยกแขนไม่ขึ้น

พอถึงเวลาเราจะแทงต้องค่อยๆ ประคองยกแขนขึ้นมาพาดบนโต๊ะแทง ถึงปานนี้นะ พอแทงเสร็จก็เมื่อยอีก เดินรอบโต๊ะทั้งคืน เล่นจริงๆ ทนจริงๆ แทงเอาๆ อยู่นั่นแล้ว พนันเงินกันด้วย แทงบิลเลียดนี่ ทรมานที่สุด หนักที่สุด

แทงบิลเลียด อยู่กับกลุ่มเล็กๆ ก็ยังแพ้เขาเลย เล่นก็ไม่เก่ง เราก็ว่า *"เรามีมันสมอง รู้จักเหลี่ยมมุมเรขาคณิต แทงชิ่งโค้งไปเท่านี้องศา ทิ่มให้มันหมุนเท่านี้ก็เข้าใจ"* แต่ทำไปเถอะ ไม่เก่ง เป็นหมูสนาม แต่ก็เล่น คนเขาก็ชอบเล่นกับเรา

จะกล่าวไปไยถึงพวกเซียน ไม่ได้เข้าไปใกล้เขาหรอก เพียงแต่นั่งดูหน้าเด๋อๆ อย่างเดียว ยังทึ่งเขาเลย พวกนี้เก่งจริงๆ เล่นไพ่ก็เหมือนกัน เป็นหมูแต่ก็ยังเล่น

เพราะเราหลงนึกว่า *"แสนประเสริฐ ! แสนสนุก ! แสนอร่อย !"*

พออาตมาหันมาเล่นไพ่ ก็เลยห่างบิลเลียดไป

อาตมา "เล่นไพ่" เป็นเกือบทุกอย่าง แต่ไม่เก่ง เล่นที่ไรก็หมูสนามอีก

ไพ่ผสมสิบ ต่อแต้ม กบดำกบแดงก็เล่นเป็นเหมือนกัน แต่ไม่เล่น เพราะเสียเวลา เหมือนเด็กๆ เล่น ต้องเล่น...โป๊กเกอร์แจ๊ค...โป๊กเกอร์บริดจ์

เล่นรัมมี่ ถ้าแต้มละบาทหนึ่ง เสียที ๓,๐๐๐ เสียกันอย่างนี้ ก็ยอมเสีย

เล่นโป๊กเกอร์ ไม่ค่อยชอบเท่าไหร่ นั่งเล่นเหลี่ยมกันไปเฉยๆ

ที่เล่นหนักที่สุด ต้อง **"เผ"** สิ ! เก ๕๐๐ เก ๑,๐๐๐ ดูหน้ากันไป มีแต่กองเงินดุเดือด ไพ่ก็ ๕ ใบ เท่านั้น คือ ถ้าได้ทุ่มเงินกันดุๆ ละก็มันส์ แล้วก็ชอบเล่น

ถ้าเล่นยี่อิ๊ด ก็ต้องเป็นเจ้ามือ ถ้าเป็นลูกมือก็ต้องแทง ๑๐ ขา ๕ ขา

เราหาเงินได้เก่ง ก็เลย **"ผลาญ"** เก่งไปด้วย !

ขาไพ่เพื่อนกัน ตอนนั้นก็มี *นพพร บุญญฤทธิ์, สมภพ สัมมาพันธ์, สุรพล โทณะวณิก, อาจินต์ ปัญจพรรค์* เป็นต้น และคณะอื่นๆ อีกที่เป็นทั้งเพื่อนทั้งขาไพ่

ทำงานมาดึกๆ ๒ ยาม อาบน้ำเสร็จ ๒ ยามกว่า จวนตี ๑ ก็นอน

เดี๋ยวมีเสียงกดออดแล้ว เพื่อนโผล่หน้ามาขอแก้มือ บ้านนพพร บ้านสมภพ อยู่ใกล้กัน ทางโน้นเขามีแม่บ้าน อาตมาเป็นโสด ส่วนมากถ้าทีมนี้ ก็ไม่ค่อยได้มาเล่นที่บ้านอาตมา ไปเล่นที่บ้านนพพร หรือ บ้านสมภพ

บ้านเปี๊ยกนี่ หมายถึงสมภพ เขาก็มีแม่บ้าน คือ มีเมียกันทั้งนั้น

เล่นไพ่ ต้องกินเหล้า ไม่กินก็ไม่สนุก ! พอไปเล่นบ้านเพื่อน แม่บ้านเขาก็คอยเสิร์ฟ คอยบริการ ทำอาหาร ก็อาศัยเล่นกันอย่างนี้

ทีมอื่นถึงจะมาเล่นที่บ้านอาตมา หรือไม่ก็เล่นที่บ้านคนอื่นบ้าง ที่ทำงานบ้าง

ส่วนอาจินต์ เป็นคนโสด ยังไม่เป็นหลักเป็นแหล่ง บ้านช่องยังอาศัยอยู่กับพี่ ก็ไม่ค่อยได้ไปกวนกัน

บางทีเล่นไพ่กันทั้งปีเลย ผอม ! ก็เวลานอนไม่ได้นอน เวลาทำงานก็ต้องทำ

▲ อย่างนี้ๆ **"พ่อท่าน"** ก็ Kick it out อย่างง่ายดายทันที
คนที่ ๔ เสื้อขาว ไม่มีแก้วเหล้าอยู่เบื้องหน้า นั่นแหละ **"พ่อท่าน"**

บางทีเล่นกันยันรุ่ง ไปทำงานก็ต้องหนีงานหลบนอน นอนสักพักก็ต้องรีบตื่น ไม่ตื่นก็ไม่ได้ ไปการันตีงานเขาไว้ ก็ต้องทำ เมื่อยแสนเมื่อยยังไง ? ก็ต้องทำ !

ชีวิตตอนนั้น เป็นอย่างนั้น **"ทุกข์แสนทุกข์...แต่ไม่รู้ทุกข์ !!!"**

โบว์ลิ่ง ที่ถนนเกษร เป็นโรงโบว์ลิ่งแห่งแรก พอเขาสร้างเสร็จปั๊บ *"พวกเราเหล่าดารา ก็ต้องไปเหยียบ"* ว่างั้นเถอะ ! ต้องไปเล่นกับเขาเหมือนกัน

หิ้วลูกหนักก็หนัก ไม่เข้าเรื่องเข้าราว เล่นอยู่หน่อย เจ็บนิ้วโป้ง ก็ไม่เอาแล้ว ไม่เห็น "มันส์" เลย ส่วนเพื่อนๆ เขาพยายามกันจริงๆ เล่นกันจนเก่ง

หมากรุก หมากฮอส ก็เล่นเป็นทั้งนั้น แต่เอาดีไม่ได้ เหลี่ยมคูก็มีเหมือนกัน ฉลาดเหมือนกัน แต่ไม่เห็นเก่งซักที ส่วนใหญ่ก็แพ้เขามากกว่า แพ้ในกลุ่มนักเล่นธรรมดาๆ นี่แหละ ไม่เคยจะเฉียดกรายเข้าไปท้าเซียนเขาหรอก

ตอนเล่นนั้น ก็ทุกข์แสนทุกข์ แต่ไม่ยักรู้ตัว **ไม่รู้ทุกข์เลย !**

เห็นไหม ? คนที่ไม่รู้ *(โง่-อวิชชา)* ไม่รู้จริงๆ !

นี่เองที่เรียกว่า ***"คนถูกผีสิง !!!"*** *หรือ* ***"คนที่ยังเมา ยังไม่ฟื้นคืนสติ"***

❤ โธ่ ! คนเมืองพุทธ "อบายมุข" ยังไม่รู้ !

เมืองไทยเป็นเมืองพุทธ แต่ความรู้ในเรื่องของ **"สัจธรรม"** ที่ พระพุทธเจ้าสอน บัดนี้ก็ได้เพี้ยน ผิดพลาด เหลวไหล เลอะเทอะ ไปหมดแล้ว

คนในสังคมไทย ที่เป็นเมืองพุทธแท้ๆ ไม่เข้าใจ **"อบาย"** สิ่งที่ไม่ดี ไม่เป็นคุณค่า ไม่เป็นประโยชน์ ขนาด **"อบายมุข"** *(มุขะ=หัวหน้า ปากทาง ประตู ขั้วต้น)* ซึ่งเป็นของหยาบที่รู้ได้ง่าย ยังไม่รู้ ยังหลงว่า *"เป็นของดี น่าเอร็ดอร่อย น่าเพลิดเพลิน น่าชื่นชม โก้เก๋ น่าได้ น่ามี"* หลงกันไปเป็นจำนวนมาก ว่า *"อบาย...ดี !"*

แม้แต่ "เกมส์กีฬา" ก็ยังไม่รู้ว่า *"เป็นอบายมุข น่าเกลียดน่าชัง หลงบ้า-หลงคลั่งไคล้"* ฉิบหายเงินเท่าไหร่ จนกระทั่งเอาชีวิตเข้าแลกก็กล้า *"แค่ซื้อตั๋วไม่ได้ อดดูฟุตบอล ก็ฆ่าตัวตาย"* ผู้หญิงแท้ๆ ก็ไม่ยอมอาย *"กล้ากอด กล้าจูบ กล้าประมูลห้อง เพื่อเข้าไปดมกลิ่นไอของนักฟุตบอล"* หลงกันขนาดนั้น !

โอ้โฮ ! ช่างน่าเอนจอนาถ สมเพช เวทนา สุดแสนเศร้าจริงๆ !

"ประเทศไทย" ได้เสื่อมถึงขนาด *(หนัก)* แล้ว !

อาตมาตอนหนุ่มๆ อายุสัก ๓๐ มีดาราดังจากเมืองนอกมาเมืองไทย ต้องอกหักกลับไป เพราะคนไทยไม่เห่อ ไม่มีคนกรูเกรียวไปต้อนรับ

อาตมาก็ยังรู้สึกว่า *"เออ...คนไทยนี่ดี มีวัฒนธรรมของตัวเอง ไม่ไปหลงเห่อบ้าดาราเหมือนอย่างเมืองนอก ที่หลงคลั่งไคล้ดารา เมืองไทยไม่มีความหลงเรื่องนี้"*

พอมาถึงวันนี้ หมดแล้ว ไม่เหลือความเป็นไทย วัฒนธรรมอันดีไม่เหลือแล้ว **"อบายมุข"** กินกลืน-หน้ามืด-ตามัว-หมดยางอาย เรื่องที่น่าอาย กลับรู้สึกโก้เก๋ ! กลับตาลปัตรเลย เป็นเครื่องชี้ **"ความเสื่อม"** ของสังคมไทยอย่างถึงขนาดแล้ว

นักฟุตบอล นักกีฬา ดารา นักแสดง นักร้อง นักเต้น อะไรต่างๆ นานา ที่นิยมกันอยู่ในสังคมทุกวันนี้ ได้กลายเป็นเรื่องของ **"อบายมุข"** ที่เกินเฟ้อจัดจ้านออกไปขนาดไหน ก็ไม่รู้ ! กฎหมายเมืองไทยก็ปล่อยให้ทำกัน-เล่นกัน-แสดงกัน

และเดี๋ยวนี้ ก็ไม่รู้ไม่เข้าใจกันแล้วจริงๆ ว่า ***"อะไร คือ อบายมุข ?"***

จะเต้น จะร้อง จะรำ จะแสดง จะเล่น จะแต่งสวย-แต่งงาม ก็เป็นสิ่งที่จะต้องใช้พอสมควร แต่ต้องให้ได้สัดส่วนของ **"สาระ"** มากกว่า ต้องมีขอบเขต-มีประมาณ อย่าให้มากจนเกินงาม กระทั่งดูน่าเกลียด-น่าละอาย

ศาสนาพุทธ สอนอัสสาทะใน **"กามคุณ"** เหล่านี้ทุกอย่าง ติเตียนสิ่งที่เกินไป รับเท่าที่ชีวิตเราจะต้องอาศัยพอสมควร แรงเกินไป จัดเกินไป ก็ไม่รับ !

❤ ชีวิตรักของหนุ่ม "รัก"

สมัยนั้น "แฟน" ก็มีแล้ว มีอีก มีหลายผู้ หลายคน ไปตามเรื่อง

แต่เราก็รู้น้ำหนักว่า *"คนนี้เราจริงกว่า คนนั้นจีบเล่นๆ"*

ที่ถือว่า เป็น **"คู่รัก"** นะ คือ หมายความว่า *"เราตกลงกันได้ ต่างคนต่างใจตรงกัน"* ใครอื่นก็รับรู้ด้วยว่า **"เป็นคู่รักกัน"** ในชีวิตนี้ก็มี ๓ คน

ส่วนกะปริดกะปรอย เจ้าชู้ดะไปนั้น มีมากอยู่ จำไม่ได้หมดหรอก เขารักเราข้างเดียวมั่ง เรารักเขาข้างเดียวมั่ง หรือ ต่างก็รักๆ กัน แต่ไม่ทันเข้าด้ายเข้าไคลต้องมีอันเป็นไปมั่ง จะแต่งงานก็ไม่แต่ง มีบุญเหมือนกันรอดปากเหยี่ยวปากกามาได้ สาวจับไม่ติด ที่จริงก็หลงลมเขาเหมือนกัน จีบกันไป จีบกันมา ตามเรื่องโลกียะ

ชีวิตรักของอาตมา ไม่โลดโผน ไม่เคยมีบู๊ล้างผลาญ รักดุเดือดเท่าบางคนบางคู่เขา แต่ก็มีการแข่งขัน-มีคนแย่ง-มีคนชิง-มีคนมารักซ้อน

ศักของหนุ่ม “ศัก”
ที่เป็น “คู่ศัก” กัน
ในชีวิตนี้ก็มี ๓ คน
ส่วนกะปิดกะปอย
เจ้าชู้ตะไปนั้น
มีมากอยู่
จำไม่ได้หมดหรอก

ที่วัดมหรรณพ เมื่อ ๑๔ ก.ค. ๙๖

ก็มีบทบาทบ้างเล็กๆ น้อยๆ ไม่ได้มากมายเท่าคนอื่นเขา

แต่...ตอนนั้นเราก็รู้สึกว่า *"เรื่องของเรานี้สำคัญเหลือเกิน ยิ่งใหญ่เหลือเกิน ลูบคมกันเหลือเกิน ต่อสู้กับอุปสรรคเหลือเกิน ชีวิตทำไมเป็นอย่างนี้ มีอุปสรรค ใครหนอ...? จะต้องพบกับชีวิตชิงรักหักสวาทเท่าเรา เราต้องเหนือกว่าด้วยเชิงนั้น ชั้นนี้ อะไรต่างๆ ก็ต่อสู้ไปตามประสา* ***'นักรัก'*** *ของชาวโลก"*

เขียนจดหมาย ก็ต้องเจาะเลือดออกมาป้ายกระดาษ เป็นสักขีพยานรักกันทีเดียว หรือ คร่ำครวญออกมาเป็น **"เพลงรัก"** ก็มากมายหลายเพลง

แต่งเพลงให้กับ **"ความรัก"** นี่ ก็แต่งหลายเพลงอยู่

❤ หนุ่ม "รัก" กับ "รักแรก"

เริ่มมีแฟนตอนอยู่ ม. ๖ *(ม.ศ. ๓)* นิสัยอาตมาเป็นคนโรแมนติค เจ้าชู้มาตั้งแต่เล็ก มีแฟนตั้งแต่อายุ ๑๓-๑๔ อย่างชนิดที่เป็น **"คู่รัก"** กันเลยนะ !

แฟนเรียนอยู่ ม. ๔ *(ม.ศ. ๑)* ร.ร.นารีนุกูล ตอนรักกันนั้นยังอยู่ที่อุบลฯ ต่างคนก็ต่างเป็นเด็กนักเรียน ก็รักกันตามประสาเด็กๆ เป็น **"ความรักครั้งแรก"** ปักใจอย่างไม่พรากจากกัน มีสัญญา-มีที่ระลึกที่มั่นที่หมาย ตราไว้ในจิตอย่างโน้นอย่างนี้

มีการทำผ้าเช็ดหน้าให้กัน อาตมาก็อุตริถักผ้าเช็ดหน้าให้แฟน

แฟนก็ถักให้อาตมา ต่างก็รู้สึกว่า *"เรารักกันจี๋จ๋า"*

แต่งเพลงเพื่อกันไว้เยอะ อายุ ๑๓-๑๔ อาตมาเริ่มหัดแต่งเพลงแล้ว

เดินผ่านบ้านแฟน ต้องเป่าเม้าท์ออแกนเพลงที่เราแต่งนี่แหละ ก็เป็นที่รู้กันเลย เขาก็จะลงมาจากบ้าน แล้วเราก็ไปเที่ยวกัน ก็เป็นเรื่องของคนโลกๆ ที่รักกัน

จนกระทั่งอาตมาจบ ม. ๖ เข้ามาเรียนหนังสือต่อที่กรุงเทพฯ ก็ยังรักกันดีอยู่นะ จดหมายติดต่อถึงกันเยอะแยะ ส่งของที่ระลึกสู่กันอยู่อย่างเดิม

เพราะเป็น **"คู่รักคนแรก"** ก็ยังติดต่อกัน

ปิดเทอม ก็ไม่ต้องอยู่กันหรอกกรุงเทพฯ ต้องกลับบ้านนอกไปหาแฟน

คนเราส่วนมาก ถ้าเป็น **"คู่รักคนแรก"** ก็จะฝังใจ มีอะไรพิเศษๆ เยอะแยะก็นึกว่า *"เป็นความรักที่มั่นคง ดีอกดีใจ"*

โดยเฉพาะอาตมาเป็นคนซื่อ คนตรง มาแต่เดิม ก็มิได้คิดอะไรอื่น

รักกันไป-รักกันมา จนกระทั่งอยู่มาวันหนึ่ง ก็ได้ข่าวว่า *"เขาท้อง"*

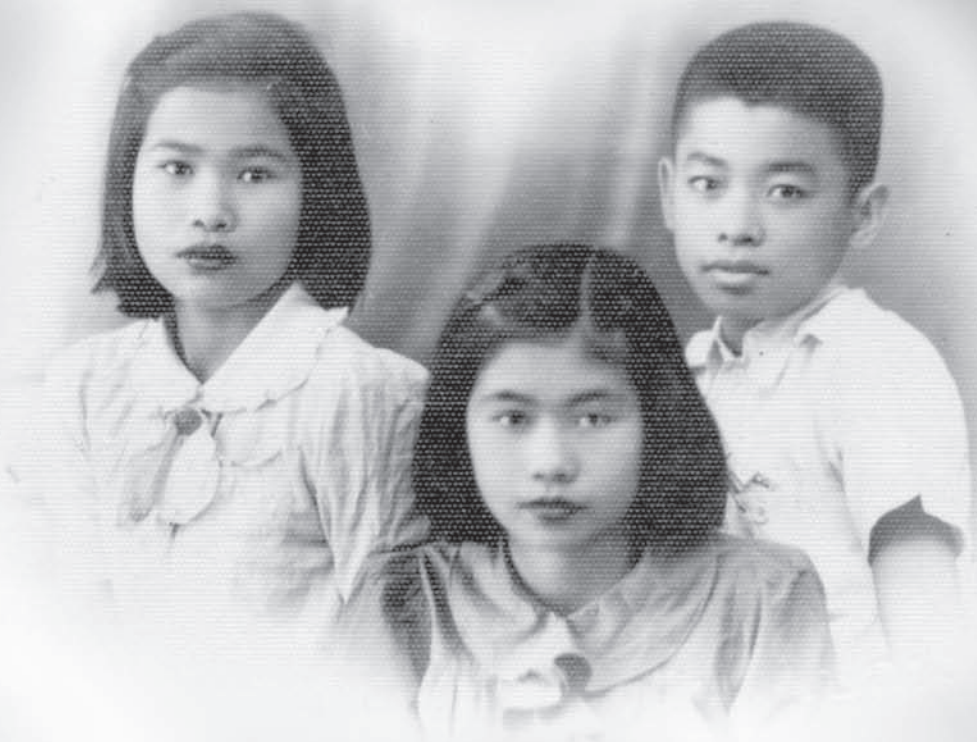

อาตมาเป็นคน **"โรแมนติค"** เข้าขั้นมาตั้งแต่เล็ก
มีแฟนตั้งแต่อายุ ๑๓-๑๔ อย่างชนิดที่เป็น "คู่ขัก" กันเลยนะ !

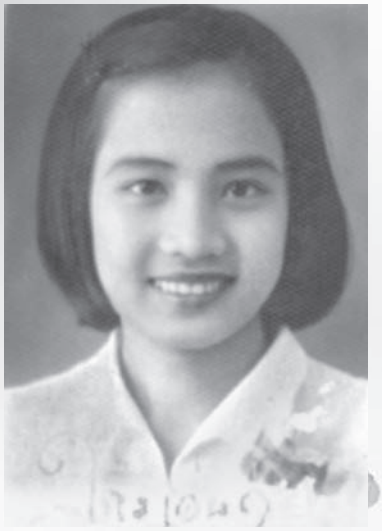

แต่... พี่แป๊ค ไว้ดูต่างหน้า
และคิดถึงเจ้าของรูปบ้างนะคะ
ไม่มากก็น้อย
จาก พีช์ สมิตะมาน
๙๑
๒๕๔

ภาพเพื่อนสาวมอบไว้ให้
มีบันทึกหลังภาพว่า...
...ขอมอบภาพนี้ไว้ให้แก่...
คุณมงคล พรหมพิทักษ์
จาก ปาะพิช์ สมิตะมาน
๑๔ ก.พ. ๙๑

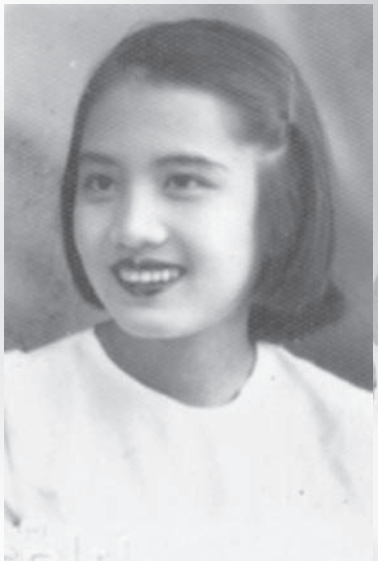

ซื่อสัตย์ชั่วชีวิต
น้อง / ๙๓

อาตมาก็งงว่า *“เอ ท้องกันได้ยังไง รักกับเราอยู่แท้ๆ แล้วดันไปท้องกับใคร”* เขาอยู่ทางโน้น ก็ไม่รู้เป็นยังไง ไปติดต่อกับคนอื่น แล้วก็ท้องจริงๆ ทั้งๆ ที่ยังไม่จบ ม. ๖ ด้วยซ้ำ

อาตมาก็รู้สึก *“ไม่เข้าท่า”* ก็กลับไป เคยถาม เขาก็ว่า *“เขาก็ยังรักเราแน่นแฟ้นอยู่นั่นเอง”* แล้วทำไมเป็นอย่างนั้น *“เขาก็ตอบหลบๆ เลี่ยงๆ ไม่ได้เรื่อง”* ก็เลยต้องเลิกราไป รักกันมาตั้งแต่เด็ก ตอนเลิกกันนั้นก็โตแล้วล่ะจะ ๒๐ แล้ว

พ่อแม่เขาก็ไม่ชอบคนนั้นนะ พ่อแม่ฝ่ายหญิงเขาชอบอาตมามากกว่า เพราะอาตมาฐานะดี มีหน้ามีตาอยู่เหมือนกันทางบ้าน

คือ *“แฟนอาตมานี่ เขามีคนปองรักเยอะ ร้องเพลงเก่ง เป็นดารานักกีฬาเนทบอล แฟนเยอะ”* อาตมาก็ไม่ได้สืบสาวราวเรื่องว่า *“เป็นยังไง มายังไง ก็ไม่กล้าซักไซ้ไล่เรียงมาก”* จะไปซักอย่างไร ก็ท้องไปแล้ว ก็ต้องแล้วไป ท้องก็ท้องไป

คนที่ทำให้เขาท้องก็เพื่อนกันกับอาตมา แต่ไม่สนิทเท่าไหร่ เขารุ่นหลังอาตมาหน่อย แล้วเขาก็ไม่ได้แต่งงานกับคนที่ทำให้เขาท้อง เพราะพ่อแม่เขาไม่ชอบ จนคลอดลูก อาตมากลับไปก็ยังไปอุ้มลูกเขา ยังไปช่วยเลี้ยงดูลูกเขาตามเรื่องตามราว

พ่อแม่เขาก็ไม่ยอมรับผู้ชายคนนั้น ก็เลยเป็นลูกไม่มีพ่อ แล้วเขาก็อายด้วย ชีวิตเขาก็เลยเซซังเตลิดเข้ากรุงเทพฯ !

นี่ก็เป็น “ความรักครั้งแรก” อย่างชาวโลก ก็รักกันไปตามประสาวัยเด็กๆ รุ่นๆ แต่อาตมาก็รู้สึกว่า *“จริงจังนะ !”* ตอนนั้น เราก็ไปรู้สึกเจ็บปวด ทรมาน ร้าวใจ เมื่อพลาดหวัง ยังจำได้เลยว่า *“อาตมาเคยเขียนบรรยายถึงความรู้สึกนึกคิดของตนไว้ในตอนนั้น โดยสื่อออกมาทางข้อเขียนนวนิยายว่า...*

***‘ความรัก’** นี้ เป็นเรื่องที่ใครอย่าทำเล่นเป็นอันขาด เพราะเป็นบุญ-เป็นบาป เป็นเวร-เป็นกรรมที่แท้จริง **‘ความรัก’** เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องซื่อสัตย์ จริงจัง และมีความลึกซึ้ง ทั้งวิจิตร ทั้งศักดิ์สิทธิ์ มีความศักดิ์สิทธิ์ ถึงขั้นข้ามชาติ-ข้ามภพ กันทีเดียว มีฤทธิ์ มีอำนาจ ยอกย้อนล้ำลึก เป็นทั้งสุขยิ่งใหญ่ เป็นทั้งร้ายกาจแลกด้วยชีวิต ได้ทั้งนั้น”* ตอนนั้น ก็รู้สึกถึงปานฉะนั้น !

เราก็นึกนะว่า *“เออ...ชีวิตก็เป็นอย่างนั้นนะ”* นึกว่า *“เป็นความรักที่แน่แท้ มีความมั่นอกมั่นใจนักหนา”* เสร็จแล้วก็ไม่ได้เรื่องได้ราวอะไร ก็ไม่จริง

แล้วก็จืดจางไป นานเข้าก็เลิกรัก !! ก็ไม่เห็นจะจริงจังถาวรอะไร !!

ก็ไม่เข็ดหลาบ กับ “ความรัก”

“รักแล้ว ก็รักอีก”

มี **“คนรัก”** อีกตั้งหลายคนในชีวิต

“คู่รักคนที่สอง”

เป็นครูสอนหนังสือ อยู่โรงเรียนเดียวกัน

พอมาปฏิบัติธรรมแล้ว ถึงเห็นว่า *"เรื่องของคนอื่นหนักหนากว่าของเราด้วยซ้ำ"* เขาแย่งชิงกัน เขาต่อสู้กัน เขาชิงรักหักสวาทอะไรต่ออะไรกันยิ่งกว่าเรา

"ความรัก" ของเรา เรื่องเล็กน้อย ! ไม่มีอะไรมากมายเลย !

ตอนนี้รู้แจ้งชัดเจนกระจ่างใจว่า ***"ความรักเป็นความไม่เที่ยงแท้ โดยเฉพาะความรักระหว่างเพศ ยิ่งเป็นความลวงอันลึกล้ำในสังสารวัฏฏ์ของมนุษยชาติ"***

❤ รักแล้ว ก็รักอีก (คู่รักคนที่สอง)

แล้วเราก็ไม่เข็ดหลาบกับ "ความรัก" เราก็มีรักของเราได้อีก มีคู่รักคนนั้น-คนนี้ได้อีก แล้วก็รักอีก-มีอีกตั้งหลายคนในชีวิต หนักเข้าก็มีทีละหลายๆ คน

เราจีบคนนี้ เราก็ว่า ***"เรารัก"*** แล้วเราก็ยังไป **"รัก"** คนนั้นได้อีก !!

แต่ก่อนอาตมายังไม่ได้ **"ปฏิบัติธรรม"** ก็ยังไม่ได้คิด

ตอนนั้นอาตมา "สอนหนังสือ" ทำงาน ทีวี. แล้วก็ทำงานอะไรต่ออะไรไปด้วย อาตมาเป็นครูสอนหนังสืออยู่ ๑๐ กว่าปี

ก็พบกับ **"คู่รักคนที่สอง"** เป็นครูสอนหนังสืออยู่โรงเรียนเดียวกัน *"สุดท้ายก็รักกัน ก็ว่า...จะแต่งงานกันนะ"* แต่เทสต์ (รสนิยม) ไม่ตรงกันหลายๆ อย่าง อาตมาเองไปด้วยได้ ส่วนเขาเองมีอะไรๆ ที่ไม่ค่อยจะลงร่องลงรอยกันต่างๆ นานา

พอคบหากันไป รักกันไป นานปีเข้า...

ทางญาติโกโยติกาพี่ๆ น้องๆ ก็ไม่ค่อยจะเข้ากันได้สนิทดีนัก

ทางเขาก็รู้สึกว่า *"อาตมาให้ความสำคัญกับน้องๆ มากไป เขาไม่ชอบ"*

ก็เลยเลิกกันไปอีก !

❤ "คู่รัก" คนสุดท้าย

ก็มาตกลงกันกับ "คู่รักคนสุดท้าย" นี่ คนนี้มีฐานะดี เคยไปเรียนเมืองนอกเมืองนา จบเลขานุการจากประเทศอังกฤษ แต่ผู้ใหญ่ของเขา พอรู้ว่า *"เขามาชอบกับอาตมา ก็เลยไม่ค่อยชอบอาตมา ดังแต่ก่อนที่รู้จักกัน"*

จนสุดท้ายเมื่อมา **"ปฏิบัติธรรม"** ก็ยังคิดที่จะแต่งงานกัน

เคยตกลงกันว่า *"ถ้าแต่งงานกันแล้ว เราจะไม่มีลูกนะ"*

เขาก็เห็นดีเห็นชอบด้วยนะว่า *"ดี มีลูกแล้วทุกข์ร้อนอย่างโน้นอย่างนี้นะ"*

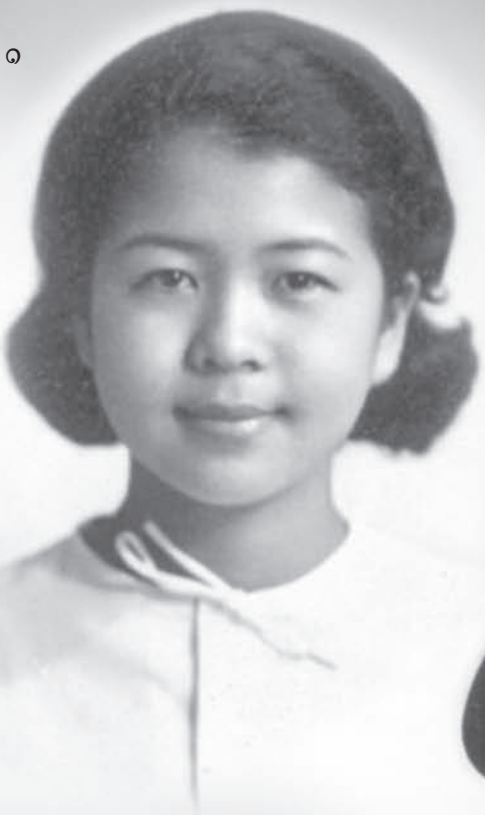

"คู่รักคนสุดท้าย"
คนนี้มีฐานะดี
เคยไปเรียนเมืองนอกเมืองนา
จบเลขานุการ
จากประเทศอังกฤษ

๒๕๘

แต่วิบากต้องไม่ได้แต่ง เพราะอาตมาปฏิบัติธรรมได้มาก ก็มาลิ่วๆ เลย จนที่สุดเห็นชัดว่า **"การไม่แต่งงานนี่...ดี"**

เขาก็ต้องปล่อยอาตมาให้มาทาง **"ธรรม"** เขาก็คงจะเจ็บปวดใจบ้างล่ะ แต่อาตมา **"ปฏิบัติธรรม"** แล้ว ก็ไม่รู้สึกเจ็บปวดอะไร

เห็นเป็นเรื่องธรรมดาๆ เป็นเรื่องโง่ๆ ของเราด้วยซ้ำ ที่ไปผูกพัน เกาะเกี่ยว ไปสมมุติ ไปอุปาทาน เป็นตัวตน เป็นเรื่องราว เป็นจริง เป็นจัง ใน **"ความรัก"**

จนกระทั่งมาบวชแล้ว เขาก็ว่า *"เขารักเรา เขาจะไม่แต่งงานหรอก ถ้าไม่ได้แต่งกับเรา เราดีที่สุด"* ก็อยู่เป็นโสดไปตั้งนาน เสร็จแล้วก็ไม่เห็นจริงอะไร !

เขาทำงานอยู่กับฝรั่ง ก็เลยแต่งงานกับฝรั่งไปอยู่เมืองนอก

พอแต่งงานไปกับคนอื่น ก็ไปมีลูก ไปเห็นดีใหม่ ไม่เห็นจริงอย่างเก่า *"ทั้งๆ ที่เคยพูดกับเราว่า แต่งงานกับเราแล้วจะไม่มีลูก"* ก็ไม่เห็นจริงจังเที่ยงแท้อะไรเลย

สัญญาไม่เที่ยง เรื่องเหล่านี้ เป็นเรื่องของมนุษย์ ที่ยังไม่ถึงสัจธรรม

บทบาทเรื่องราว "ความรัก" ก็เหมือนกับโลกๆ จีบกันไป รักกันมั่ง ทะเลาะกันมั่ง งอนๆ ง้อๆ กันไปตามเรื่องตามราว

แต่ก่อนนี้ไม่รู้ ก็นึกเห็นว่า *"เป็นความสำคัญของชีวิต"*

เพราะ **“ปฏิบัติธรรม”** จึงรู้ว่า...
“ความรัก” เป็นความลวงอันลึกล้ำ
ในสังสารวัฏฏ์ของมนุษยชาติ

❤ โลกโลกีย์มอมเมาหลอกเขาว่า **"เกิดมาจะต้องมีแฟน"** ❤

ถ้าพูดถึงเดี๋ยวนี้นะ *"เสียเวลา ! เป็นเรื่องโง่ๆ เง่าๆ"*

ก็ได้หลักอย่างเดียวเป็นหลักสัจจะว่า *"เรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องของสัตวโลก"*

ก็คงเป็นลิเก ละครของโลกไปตราบนิรันดร์ ซึ่งก็มีรัก มีโศก มีซึ้ง มีเศร้าใจ มีอะไรๆ ไปตามเรื่องของ **"กิเลส"** ที่เป็นไปอย่างที่โลกๆ เขาพาเป็นกัน

เราก็ไปหลงเข้าใจตามเขา แล้วก็เป็นไปตามเขา ใครๆ ก็เป็นเหมือนกันอย่างนี้ทุกคน ไม่ผิดแปลกอะไร เมื่อยังไม่มีความรู้ (วิชชา) ก็ยังปลดปล่อยไม่ได้ !

❤ โลกมอมเมา "รัก" ให้ "หลงรัก"

อาตมาชาตินี้เกิดมา ก็ถูกโลกีย์มอมเมาหลอกว่า **"เกิดมาจะต้องมีแฟน"** ก็ไม่รู้ ! จึงต้องไปมีแฟน คือ เป็นไปอย่าง ***"ลิงลมอมข้าวพอง"**

*(*เป็นการละเล่นชนิดหนึ่ง ให้คนเล่นหลับตา แล้วจับเขย่าให้เมา-มึน-เซ แล้วให้วิ่งไล่จับทั้งที่เมาๆ มึนๆ โซๆ เซๆ ก็ไล่จับเขาไม่ค่อยถูก เพื่อนสติดี ก็วิ่งหนี หยอกล้อ เอามือมาจิ้มเล่นบ้าง*

***ลิงลมอมข้าวพอง** ก็คือ ภาวะที่อยู่ในลักษณะงงๆ มึนๆ ถูกครอบงำไม่มีสติตื่นเต็ม อุปมาอุปไมยเหมือนกับ เกิดมาในโลกก็ถูกมอมเมาอยู่ในโลกโลกีย์ หาเงิน-หาทอง-หาคู่รัก-ล่าลาภ- ล่ายศ-ล่าสรรเสริญ เราก็เหมือนโลกๆ เป็นกันอยู่อย่างนั้น จนหายมึนตื่นเต็มก็รู้ว่า "ตัวเราเป็นใคร ตัวเราต้องทำอะไร" รู้ตัวแล้ว ก็ตื่นขึ้นมาเป็นตัวเราเอง มาทำหน้าที่ที่แท้จริงของเรา **สืบสาน "โลกุตระ"**)*

จนมาปฏิบัติธรรมแล้ว ถึงรู้แจ้งในสิ่งเหล่านี้ว่า *"เหลวไหล เป็นอุปาทาน เป็นเรื่องที่คนสร้างขึ้น"* แล้วยึดมั่นถือมั่นเองว่า *"เป็นความจริงเหลือเกิน ต้องถาวร ต้องเกาะเกี่ยว ต้องตราตรึงกันไปนิรันดร์กาล แล้วก็ทำให้เราทุกข์-สุข"*

"ความรัก" เป็นเรื่องเหลวไหล ที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบว่า *"ไม่ใช่สัจธรรม ไม่ใช่เรื่องดีอะไร"* จนกระทั่งมาย้อนทบทวน ถ้าอาตมาเป็นคนที่เหลวไหล อาตมาจะกลายเป็นคนที่ผิดศีล-ผิดธรรมต่างๆ นานา สารพัดสารเพมาก เพราะมีคนมารักมาชอบเยอะ คนมีสามีแล้วมารักชอบอาตมาก็มี หรือ มารักเรา แต่เราไม่รักเขาเลย ก็เราไม่รัก...แล้วจะมาตื๊อเราทำไม ? อย่างนี้อาตมาก็เคยผ่านมา

แท้จริงคนเรา "รักกัน" ก็คือ ***"ต่างมาทวงหนี้กัน-มาก่อกรรม-ก่อเวรแก่กันและกัน"*** ถ้ารักกันมากประเภทเอาอกเอาใจกัน ก็จะก่อเวรก่อภัยให้สืบต่อยาวนาน อีรุงตุงนังถ่วงไปนานแสนนาน เพราะเหมือนมีความอร่อย มีความสุข ดูเหมือนไม่เจ็บ ไม่ปวด แต่กินลึกยาวนาน ต่องแต่งผูกพันกันไป ชาติแล้วชาติเล่า

นี่แหละคือ ***"การฆ่ากันด้วยเกสรดอกไม้ ด้วยน้ำผึ้งรสหวาน"***

เรียกว่า ***"กามเทพยิงลูกศรอาบน้ำผึ้งเสียบอก"***

ที่จริง ***"เป็นเรื่องเสียดแทง เป็นเรื่องของเวรภัย เป็นเรื่องของความเจ็บปวด เป็นความโง่ เป็นความหลง เป็นอวิชชาของเราที่ไปยึดติดผูกพันอยู่ไม่จางคลาย"***

คนที่ผูกมัดยึดติดตราตรึงใจตนเอง หลงว่า *"ความรัก เป็นของจริง ของแท้ ของดี"* เป็นคนที่มี **"อวิชชา"** ความโง่ มองไม่เห็นความจริงว่า ***"ทุกอย่างเกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วก็ดับไป เปลี่ยนแปลง ไม่เที่ยง ไม่แท้อะไร"***

แต่เราก็ไม่รู้เรื่อง-ไม่รู้สัจจะความจริง เพราะไม่ศึกษาธรรมะ-ไม่ศึกษาสัจธรรม **"พระพุทธเจ้า"** ตรัสชัดอย่างนี้ **"ไม่มีรัก...ก็ไม่มีทุกข์ ถ้ามีรัก...ก็มีทุกข์"**

แต่คนไม่รู้-ไม่เข้าใจ ก็ไปรัก-ไปเอาอกเอาใจกัน-ไปห่วง-ไปหวง-ไปหึง-ไปผูกพันหนาแน่นตราตรึงกันมาก ก็จะยิ่งเจ็บปวดมาก ถ้าถลำลึกก็จะทำชั่ว-ทำเลวไปได้อีกในโอกาสข้างหน้า แล้วก็ไปแก้แค้นกัน-ไปก่อเวรก่อภัยกัน เมื่อมีวิบากบางเรื่องมาร่วมผสม ก็ถึงฆ่าแกงกัน ! ผิดศีล-ผิดธรรมหนักกันไปอีก ! ไม่เข้าท่าเลย

ผู้รู้ทันแล้วต้องละเลิก ต้องปล่อยวาง เห็นให้ได้ว่า *"ความจริงแล้ว เป็นเรื่องของคนปรุงสร้างมาหลอกกัน"* เป็นเรื่องเหลวไหล ***หลงรูป-กลิ่น-เสียง-สัมผัส***

ผู้ใดละวางจางคลายได้ เป็น **"กุศลสูง"** ตามศาสนาพุทธมุ่งหมาย

อาตมาเมื่อก่อนก็ไม่เข้าใจ เดี๋ยวนี้รู้สึกว่า *"เป็นความโง่งมงายของเรา ไม่เข้าเรื่อง"* เขาหักอกเรา เราก็เจ็บปวด เราหักอกเขาบ้าง เขาก็คงเจ็บปวดเหมือนกัน

แต่เราไม่รู้ ! ชีวิตก็เป็นไปอย่างนั้น ไม่รู้ว่า *"เป็นวิบากต่อกันมาแต่ปางไหน ?"*

เมื่อถูกหักอกหรืออกหัก เราก็ต้องมองความไม่ดีของเขาให้ออก ตั้งแต่รูปร่างหน้าตา จริตนิสัยใจคอ มองให้เห็นจุดที่ไม่ดีไปให้หมด เป็นการปลงอสุภะ เมื่อเจอความไม่ดีมากๆ เข้า จะคลายใจ ไม่ดูด ไม่ดึง ไม่ติด ไม่ยึดอะไร ก็เลิกรักได้

ผู้ที่ไม่เคยมีเรื่องราวประสบการณ์ **"ความรัก"** เลย เป็นคนมีบุญโดยแท้ ก็ไม่ต้องไปอยากมี อย่าให้โลกหลอกมอมเมาว่า *"แม้อกหักก็ยังดีกว่าไม่เคยรัก"*

ต้องถือว่า ***"โชคดีแล้วที่ไม่เคยรักใคร ไม่ต้องอกหักให้ซวยๆ โง่ๆ"***

บริสุทธิ์สะอาดดีกว่า ปลอดโปร่ง เบาว่าง มีพลังสร้างสรรสิ่งที่เป็นคุณค่าคุณประโยชน์ ให้เป็นบุญ-เป็นกุศลต่อไปในโลก

❤ ชีวิตข่มขืน – ขื่นขม

มีอยู่เรื่องหนึ่ง เป็นเรื่อง **"อจินไตย"** ของอาตมา

ซึ่งมารู้ทีหลังด้วย **"ญาณ"** ของอาตมาเอง ในความรู้สึกที่ถูกผู้หญิงข่มขืน

ตอนนั้นอายุยังไม่ถึง ๒๐ ยังเรียนหนังสืออยู่เลย แล้วผู้หญิงคนนี้ก็มีบุญคุณ ให้เงินทองเรียนหนังสือบ้าง และเขาก็มีสามีอยู่แล้ว มาชอบเรา แล้วเราจะไปชอบเขาได้อย่างไร ? อาตมาก็เป็นหนุ่มบริสุทธิ์ ไม่เคยรู้เรื่อง ไม่เคยมีอะไรกุ๊กกิ๊ก เสียหาย เขาก็รู้เหลี่ยมรู้มุมทุกอย่าง เอากรรไกรมาขู่จะแทง เราก็กลัวสิ แล้วคนผู้นี้ก็มีบุญคุณกับเราด้วย ผู้หญิงสาวจะไปกล้าข่มขืนผู้ชายหรือ ถ้ากล้าก็คงแย่เต็มที

ในที่สุดเราก็ต้องจำนน ก็คิดว่า *"ก็ช่างมันเถอะ เราก็เสียความบริสุทธิ์ไป"*

แล้วเราก็รู้สึกสับสน *"ไม่รู้จะทำตัวอย่างไร ? บุญคุณก็มี กลัวก็กลัว"*

ผู้หญิงคนนี้ เขาก็พยายามจะจับ บังคับให้ต้อง "แต่งงาน" ด้วย

เราถึงกับยอมจำนนเลย *"เรียนก็ยังเรียนไม่จบ จะต้องถูกแต่งงานกับคนอายุมากกว่า มีสามีแล้ว มีลูกแล้ว ชีวิตเราจะเป็นยังไงนะ น่าขื่นขมไหม ?"*

ก็ต้องวางใจทำใจว่า *"เอา...ถึงขั้นต้องแต่งงานก็แต่ง เราผิดพลาดไปแล้วนี่ ก็ต้องรับผิดชอบ เราก็ไม่ใช่คนเลวนี่"*

ถ้าเหตุการณ์นี้ เป็นเรื่องที่เรามี **"อกุศลวิบาก"** นะ ทำให้เราต้องเป็นไปอย่าง

นั้น ก็คงซวยมหาซวยจริงๆ เลย ทั้งๆ ที่เราก็วางใจแล้ว และเขาก็บังคับให้ต้องมา "แต่งงาน" กับเขา ถึงอย่างนั้นเลยนะ ! ใจเราก็ยอมแล้วนะ ! แต่ไม่พูดมาก

สุดท้าย **"กุศลวิบาก"** ก็ตัดรอน เขาก็ไปของเขา เราก็ไปของเรา

ทำให้เราไม่ต้องไปมีวิถีชีวิตที่ **"ขมขื่น"** อย่างนั้น และผู้หญิงคนนี้ก็ตายไปแล้ว

ก็ครั้งหนึ่งในชีวิต ในเรื่อง **"กิเลสกาม"** เหล่านี้ ก็ขอตอบได้เลยว่า *"อาตมาไม่มีความรู้สึกเป็นสุขอะไรเลย แล้วก็แล้วไปอย่างนั้น"*

ที่ใครๆ เขาหลงว่า *"เป็นสุขกันนัก"* ก็ยังงงว่า *"ทำไมคนเราจึงหลงเป็นความสุข ? สุขยังไงกัน ? ไม่เห็นมีอะไรเลย ! ไม่เห็นสุขอะไรเลย !"*

งงมากๆ กับมนุษย์ในโลกนี้จริงๆ ว่า *"ทำไม...!?! ถึงได้หลง (โง่) ไปเสียเงิน-เสียทองให้กับผู้หญิงโสเภณี หรือแม้ไม่ใช่ผู้หญิงโสเภณีก็ตาม แต่ก็ต้องเสียเงิน-เสียทอง-เสียรถยนต์-เสียบ้าน เพื่อไปหาผู้หญิงมาเป็นเมียน้อย"*

หรือ บางทีต้องเสียเงิน เป็นหมื่น เป็นแสน ให้กับผู้หญิงคนนี้ เพียงครั้งเดียว น่าเสียดายเงิน ไม่รู้ไปยอมเสียทำไม ?

บางคนไม่เฉพาะเสียเงินนะ ! ยังต้องเสื่อมเสียชื่อเสียง-ฐานะตำแหน่ง-หน้าที่การงาน เพื่ออะไรกันนักกันหนา ? กับเรื่องของ **"กิเลสกาม"** เหล่านี้ (โง่จริงๆ)

❤ บารมีพาพ้น "วิบากกาม"

ทุกคนต่างก็มีเส้นทางชีวิต มีวิบากของแต่ละคนๆ ชีวิตผ่านพบอะไรที่ไม่ดี ก็ต้องพยายามฝึกฝน **"ปฏิบัติธรรม"** เพื่อให้หลุดพ้นจากอำนาจของ **"วิบากอกุศล"**

แม้อาตมาจะมีแฟน ๒ คน ๓ คน จนทุกอย่างพรักพร้อมทั้งฐานะต่างๆ นานา ควรจะต้องได้แต่งงานตามธรรมดาธรรมชาติของโลก แล้วเราเองก็มีใจเอนเอียงเป็นไปตามอย่างค่านิยมโลก ถึงขั้นตั้งชื่อลูกชาย-ลูกสาว รอเอาไว้แล้วด้วย

สุดท้ายก็มี **"กุศลกรรม"** มาตัดรอนไปได้เรื่อยๆ ก็เลยไม่ต้อง **"แต่งงาน"**

เรื่องนี้เป็น "บารมี" ของอาตมา ก็อยากให้ทุกคนได้มา **"ปฏิบัติธรรม"** จนเห็นให้ได้ชัดว่า *"รสกามโลกีย์...อย่างนี้...แค่นี้ ไม่มีค่าอะไรเลย !"* แล้วคุณจะรู้ภาวะ **"ความไม่มีรสกาม"** มันเป็นอย่างนี้จริงๆ และเป็นไปได้ เชื่อก็เพราะเราเป็น

แต่ถ้าเราไม่สร้าง **"กุศล"** ให้มากๆ เพื่อให้มีฤทธิ์แรงมากพอ ที่จะไปลดทอนฤทธิ์ของ **"อกุศล"** ชีวิตของเราก็จะจมหนักดิ่งเข้าไปหา **"อกุศลวิบาก"** นั้นๆ

จะมี **“อกุศลวิบาก”** ที่ต้องไปทุกข์ร้อน ลำบากลำบน มัวเมา หรือ ไปข้องแวะไปผูกพันเป็นเวรานุเวร ก็ยิ่งจมหนัก และเป็นเรื่องที่เรา **“ทำเอง”** ทั้งนั้นแหละ

ฉะนั้น ก็ต้องแก้ไขด้วยตัวของเราเอง ด้วยการสร้าง **“กุศล”** ให้มากๆ

ในเรื่องของ “กรรมวิบาก” นั้น เป็น **“อจินไตย”** เกินคิด ซับซ้อนมากเกินที่จะเอามาเล่าบรรยายได้ เพราะ “สรรพสิ่ง” ต่างสัมผัสสัมพันธ์ หมุนเวียนผ่านภพให้สุขๆ ทุกข์ๆ ไม่รู้จบ ไม่รู้สิ้น แล้วๆ เล่าๆ เป็นบาป-เป็นเวร-เป็นภัย-โกรธ-เกลียด-อาฆาต-พยาบาท-แก้แค้น-รักๆ-ชังๆ กันไป ไม่รู้กี่ภพ-กี่ชาติ-กี่ปาง

เพราะคนเรา “ไม่รู้ทุกข์ ไม่รู้เหตุแห่งทุกข์ ไม่รู้หนทางดับทุกข์” ก็โง่งมงายไปตามธรรมดาของโลกโลกีย์ ที่เขาพยายามมอมเมา-ปลูกฝังให้ติดยึดจมดิ่งกับโลกีย์

เห็นความจริงตามสัจธรรมให้ได้ ว่า *“เรื่อง **‘กามราคะ’** เป็นความหลอกของจิต จิตโง่ถึงได้ถูกหลอก”* เมื่อ **“ปฏิบัติธรรมลดละกาม”** ได้บ้าง จนจิตเข้ากระแส **“อาริยะ”** แล้ว จะเลิกล้างจางคลายได้ จะไม่รุนแรงเจ็บปวดเหมือนเดิม จิตใจจะไม่หวือหวาโลดแล่นไปในทิศทาง **“อวิชชา”** อย่างนั้นเต็มที่ **จะมีความละอายยับยั้ง**

คนที่เข้าใจธรรมะแล้ว ปฏิบัติตนจนหลุดพ้น **“กาม”** เหนือธรรมชาติธรรมดาของโลกขึ้นมาได้ จะมีจิตใจรู้ว่า *“ความรัก เป็นทุกข์ ความเกี่ยวเกาะผูกพัน เป็นห่วง เป็นภาระ เป็นเวร เป็นภัย เป็นการสร้างสิ่งที่ไม่เป็นคุณค่าให้แก่ชีวิต”*

❤ “นิยายรัก” ของ “รัก”

เรื่องเก่าที่เล่าให้ฟังนี้ ไม่ได้มีจิตใจติดยึดผูกพันอะไรอีก จะเล่าให้เป็นนิยายอย่างนักประพันธ์ก็คงทำได้ เล่าให้ฟังก็เพื่อชี้ให้เห็นว่า *“อย่าเป็นอย่างอาตมาเลย”*

ชาตินี้โง่ **“อวิชชา”** ต้องไปมี **“ความรัก”** เป็นเรื่องเป็นราว
ก็ต้องจดจำไว้ ชาติหน้าจะต้องเข็ดหลาบ ไม่โง่อย่างชาตินี้อีก
ชีวิตบริสุทธิ์สะอาด ไม่ต้องมีเรื่อง **“ความรัก”** เลย จะน่าภาคภูมิใจกว่า

ดีที่อาตมามีบุญ มิฉะนั้นถูก **“กิเลสกามราคะ”** ผูกมัดละก็ ตายแน่ ติดหนับเป็นวิบาก แต่เพราะอาตมาเองมี **“บุญ”** ในเรื่องนี้แล้ว ทั้งๆ ที่เจตนาจะแต่งงานนะ จะมีวิถีชีวิตเป็นไปอย่างโลกเขาเป็น พยายามจะเป็น แต่ก็มีอันเป็นไปให้แคล้วคลาด

จนกระทั่งได้เวลาตื่น-รู้ตัวว่า *“ต้องมาทำงานของตัวเอง ต้องมาบวช ต้องมาทำงานในทางธรรม”* พอรู้ตัวแล้ว *“อ๋อ...เราเป็นใคร ? ต้องเกิดมาทำหน้าที่อะไร ?”*

เรื่อง **"กาม"** ก็ต้องเลิก อาตมาก็วางได้-ปล่อยได้-สลัดออกไปได้ ไม่ยากเลย จริงๆ เพราะ **"บุญเก่า"** มีแล้ว-เป็นแล้ว ไม่ต้องไปปฏิบัติลดละอะไรมากมาย

ถ้าใครที่ยังไม่เคยละล้าง ไม่เคยสั่งสมบุญมาก่อน ก็ยาก ! ต้องปฏิบัติสั่งสม แม้ยาก ! ก็ต้องพากเพียรปฏิบัติเลิกละล้าง **"กิเลสกาม"** ให้ได้ !!!

ผู้ใดฆ่า "กิเลส" ได้หมดแล้ว ก็จะไม่เกิดอารมณ์ **"กาม"** อีก มีแต่ธาตุรู้ ที่รู้คุณค่าประโยชน์ รู้ความดี-ความชั่ว แล้วเราก็ทำแต่ **"กรรมดี"** ไม่จำเป็นต้องไปมีอารมณ์ผูกพัน เป็นทุกข์ ไม่ต้องไปเฟ้อ ไปเปลืองกับเรื่อง **"ความรัก"**

เราจะมีแรงงานเหลือ พลังงานจะไม่สิ้นเปลืองไปกับความโหยหาอาวรณ์ อารมณ์ **"ราคะ-โลภะ"** เป็นการจ่าย **"พลังงาน"** อย่างสิ้นเปลืองไร้ค่า !

เรื่อง **"ผู้หญิง-ผู้ชาย"** เราก็จะคบหากันได้อย่าง **"เป็นพี่-เป็นน้อง"** ร่วมกันสร้างสรรแต่สิ่งที่ **"ดีๆ"** เป็น **"กุศลธรรม"** อย่างบริสุทธิ์สะอาดเท่านั้น

โลกยุคกาลนี้ ยิ่งไม่มีความจำเป็นต้องเพิ่มประชากร ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมารักกัน สมสู่กันอย่างโลกีย์ แต่น้อยคนนักที่จะเลิก **"กิเลสกาม"** นี้ได้

ผู้เลิกได้ ก็สมควรต้องได้รับการกราบไหว้เคารพบูชา ถือว่า **"ประเสริฐจริง มีพลังจิตสูง"** เกิดเป็นคนไม่มีอะไรประเสริฐเท่าเลิก **"ราคะ-โลภะ-โทสะ-โมหะ"**

"โมหะ" คือ "ความหลงผิด" เห็นกงจักรเป็นดอกบัว เห็นสิ่งไม่ดี-ต่ำ-หยาบเป็นทุกข์ ก็นึกว่า "ดี เป็นความสุข เป็นความเลิศ" จงพิจารณาให้ดีๆ **"อย่าพ่ายแพ้**

ต่ออารมณ์โลก" เลิกละสิ่งไม่ดีไม่งามทั้งหลายให้ได้ เป็นขั้น เป็นตอน

แล้วเราจะเห็นสิ่งที่ละเอียดลออลึกๆ สิ่งที่สำคัญใหญ่ๆ ใหม่ๆ อีกมากมาย

เห็นสัจจะความจริงมากขึ้นเรื่อยๆ เห็นความประเสริฐแท้จริงของมนุษย์ คืออะไร ? และประกอบกิจที่เป็นกุศลไปเรื่อยๆ ใครทำได้ก็เป็น **"บุญบารมี"** ของตน

"กาม" เป็นเรื่องที่ผูกพันติดยึด เป็นเรื่องที่จะต้องเสพสัมผัสบำเรออารมณ์

"พระพุทธเจ้า" สอนให้ลดละ ไม่เสพได้เลย ดี ! หมด **"กาม"** เลย ยิ่งดี !

แต่ **"มนุษย์"** เป็นสัตว์โขลง เป็นสัตว์สังคม ต้องอยู่รวมกัน ต้องเกี่ยวข้องกัน ก็ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ต่อกันอย่างประเสริฐ

"มนุษย์" จึงสามารถรักสนิทชิดเชื้อกันได้ อย่างชนิดที่มี **"ภูมิธรรม"** รู้สัดส่วนความพอเหมาะ-พอเพียง อย่างมี **"ภูมิปัญญา"** โดยไม่มี **"กาม"** ได้ สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างประสานพลัง มีความสงบ-ราบรื่น-อบอุ่น-ร่มกันคิด-แก้ไข-ปรึกษา-หารือ-ตัดสิน-ช่วยกันสร้างสรร-เสียสละ อย่างชนิดที่มี **"พฤติธรรม ๗"**

ตามที่ **"พระพุทธเจ้า"** ตรัสไว้ใน **"สาราณียธรรม"** อย่างสมบูรณ์

"พฤติธรรม ๗ ประการ" นี้ "เป็นที่ตั้งแห่งการระลึกถึงกัน *(สาราณียะ)* เป็นที่รักกัน *(ปิยกรณะ)* เป็นที่เคารพกัน *(ครุกรณะ)* เป็นไปเพื่อการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน *(สังคหะ)* เป็นไปเพื่อความไม่ทะเลาะเบาะแว้งวิวาทกัน*(อวิวาทะ)* เป็นไปเพื่อความพร้อมเพรียงกัน *(สามัคคียะ)* เป็นไปเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน *(เอกีภาวะ)*"

แต่ไม่ติดยึดห่วงหาอาวรณ์ ไม่มีกิเลส **"กาม"** ผูกพันดูดดึง

❤ โลกียสุข

สมัยเป็นฆราวาส อาตมาก็ต้องการ **"ลาภ-ยศ-สรรเสริญ-โลกียสุข"** ต้องเสาะแสวงหา อะไร... เป็น **"ความสุข"** เป็น **"โลกียสุข"**

*อย่างนี้ เขาว่า **"สุข"** อย่างนั้น เขาว่า **"น่ามี น่าได้ น่าเป็น"***

*อย่างโน้น **"โก้ หรู ใหญ่ โต"** อย่างนู้น **"ซื้ง"** อย่างนั้น **"สนุกสนาน"***

ก็เป็นไปกับเขา ไม่ว่า *"บิงโก-บิลเลียด-เล่นไพ่-รักโศกอะไร"* ก็ไปแสวงหา ต้องการ **"มี"** ในสิ่งที่โลกเขา **"มี"** คือ *"ลาภ ยศ สรรเสริญ โลกียสุข อย่างโลกๆ พยายามสร้างหลัก-สร้างฐาน ต้องใหญ่ ต้องเบ่ง ต้องอวด"*

อาตมาอยู่ในดงมายา ก็ยิ่งถูกหลอกล่อ ให้หรูหราฟู่ฟ่า แอ๊ค อาร์ต หาเงิน

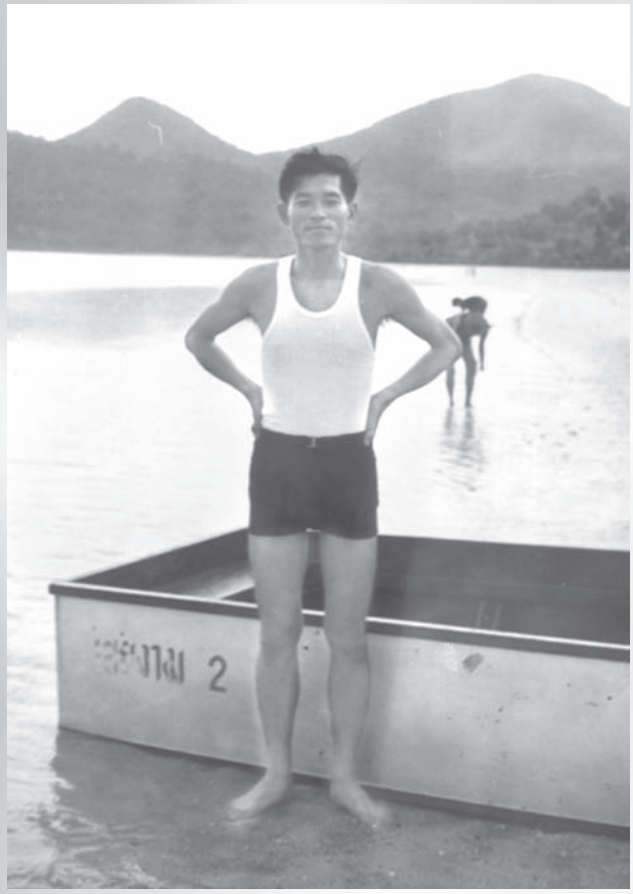

▲ “ที่นา” แถวสุพรรณบุรีสาขาวิทยาลัย
แผ่นดินผืนแรก ที่ซื้อด้วยเงินตัวเอง

เที่ยวสัตหีบ
ส.๒ เม.ย.๒๕๐๙

ได้มาก ก็สุรุ่ยสุร่ายมาก เป็นตัวอย่าง **"ไม่ดี"** ของสังคม

จนอาตมารู้ตัวเองว่า *"เอ ปฏิบัติอย่างนี้ไป ชีวิตเราก็เท่านี้ ก็ยังงั้นๆ แหละ หาเงินหาทอง หาข้าวหาของ หาหลักหาฐานอะไรๆ มา ก็แค่บำเรอตน กิน-อยู่-ดื่ม-เสพย์ หลงผลาญไปตามเรื่องตามราว ชีวิตโลกๆ ก็เท่านี้เอง"*

เดี๋ยวนี้คนยิ่งหลงใหล "เงิน" มากขนาดหนัก กิจการที่เกี่ยวข้องในเรื่องของ **"การเงิน"** ซับซ้อน ใช้เล่ห์เชิงชั้นฉลาดซ่อนเงื่อน เพื่อเอารัดเอาเปรียบเห็นแก่ตัว

เสาะแสวงหาให้ได้เงินมามากๆ กอบโกยไม่มีที่สิ้นสุด แล้วก็หลงภาคภูมิใจว่า *"ตนเองโชคดีได้กำไรมามากๆ สมใจ แล้วก็ดีใจ เป็นความสุข เป็นสวรรค์"*

และก็ไม่ง่ายในการหยุดสวรรค์ เพราะเป็น **"โลกียะ"** รากฐานของ **"ปุถุชน" "มนุษย์"** ที่ไม่รู้จัก **"ตัวเอง"** ไม่ฝึกละล้าง **"กิเลส"** ออกจากจิตใจ

จะไม่รู้ตัวเองเลยว่า *"ความเห็นแก่ตัว-เห็นแก่ได้นั้น เป็นบาปโดยสัจจะ"*

อารมณ์-ความเชื่อถือของคน ที่เป็นโลกียะโลกๆ ไม่ได้เรียนรู้สัจธรรม จิตใจจะเคยชินกับอามิส ต้องมีอามิสแลกเปลี่ยน เคยได้...ก็อยากได้ ยังเห็นแก่ได้

รู้สึกว่า *"ได้แล้ว เป็นสุขสมใจ เป็นความพอใจ รู้สึกดี"* ก็จะคิดแบบนี้ทั้งนั้น

แม้จิตใจเราจะเคยชินแบบนี้อยู่บ้าง เป็น **"กิเลส"** ที่ยังละล้างไม่หมด ก็ต้องทำใจของเราไม่ให้ติด ตั้งแต่ถูกหลอกว่า *"รสอร่อย น่าได้ น่ามี น่าเป็น น่าเสพ ได้เสพสมใจ ได้เป็นของตน แล้วก็เป็นสุข"*

เรียนรู้ ละออกตั้งแต่ "อบายมุข" ของไม่ดี สิ่งหยาบๆ ต่ำๆ ที่เห็นได้ง่ายๆ ละล้างออก จิตเคยเสพติดอร่อย เคยหลงเป็นสุข หรือ เคยสนุกเพลิดเพลิน เรียนรู้ละออกจนจางคลาย เคยสนุก...เห็นอีกทีก็ไม่สนุก-ไม่อร่อย-ไม่เพลิดเพลินแล้ว

เพราะได้ฝึกหัดแล้ว แม้คลุกคลีอยู่กับเรา ก็ไม่เกิดรสชาติอะไรแล้ว โลกียสุขอย่างนั้น ไม่มีแล้วจริงๆ ธรรมะของ **"พระพุทธเจ้า"** ต้องเรียนรู้ถึงขนาดนี้

แล้วก็พยายามสอนให้คนอื่นๆ เลิกล้างออกให้ได้ **ล้างได้หมด** เราก็เป็นคนมี **"อิสระเสรี"** มี **"กำลังวังชา"** มี **"ความรู้-ความสามารถ"** จะมีพลังงานสร้างสรรเหลือเฟือ เกินกิน เกินใช้ สามารถเผื่อแผ่แก่คนอื่นได้ ไม่ใช่คนตกต่ำ

คนยุคสมัยนี้ มีความรู้มากๆ เรียนกันมากๆ ยิ่งยอดฉลาด มีเหลี่ยมคูมีกลเม็ดเด็ดพราย มีความสามารถมาก มีฝีมือมาก มีความเฉลียวฉลาดซับซ้อนมาก จนคนอื่นรู้ไม่เท่าไม่ทัน แล้วก็กลายเป็น **"จอมโจรบัณฑิต"** หรือ ลูกน้องบริวาร

"จอมโจรบัณฑิต" แล้วต่างก็กอบโกย ล่าลาภ ล่ายศ ล่าสรรเสริญ ล่าโลกียสุข เอามาเสวย ทั้งตัวเองและบริวารก็เสพสุข ได้ลาภ ได้ยศ ได้สรรเสริญ

โดยไม่รู้ว่า นั่นคือ **"การทำร้ายทำลายสังคม"** สร้างบาป-สร้างหนี้-สร้างภัย-สร้างค่านิยมเลวๆ ไว้ให้กับสังคม ให้คนที่รู้ไม่เท่าทันเอาอย่างตามได้ซับซ้อน

ยุคนี้ต่างคนต่างก็พุ่งเพ่งไปทาง "โลกียสุข" ใครล่าหา **"โลกธรรม"** มาได้มากๆ ถือว่า *"เป็นผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต"* อาตมาถือว่า *"แนวความคิดอย่างนี้ เป็นแนวคิดที่ร้ายแรงมาก เป็นแนวคิดที่ทำร้ายทำลายสังคมมนุษยชาติ"*

ที่จริงโดยสามัญสำนึกของคน ก็รู้โดยปริยายเหมือนกันว่า...

"การให้" *เป็นสิ่งที่ดี ไม่เอา...ดี ละลด...ดี ช่วยเหลือเกื้อกูลคนอื่น...ดี ก็รู้กันทั้งนั้นในโลกมนุษย์ ถ้าไม่โง่เง่าเต่าตุ่น ไม่บ้าๆ บอๆ เกินไป ก็ต้องรู้*

แต่ ทำไม...โดยนัยะหยาบก็ตาม-ละเอียดก็ตาม-ซับซ้อนก็ตาม ?

"คน" จึง ยังคงมุ่งพุ่งเพ่งแสวงหาแต่ **"การเอาๆๆ"** มาให้แก่ตัว ไม่รู้จักหยุด ไม่รู้จักปล่อย ไม่รู้จักคลาย ตั้งแต่ **"วัตถุธรรม"** ไปจนถึง **"นามธรรม"**

ถ้าเราไม่เอาตามอย่าง **"พระพุทธเจ้า"** ไปเอาตามอย่าง "**จอมโจรบัณฑิต**"

*แล้วโลกเราจะ **"สุขเย็น"** ได้อย่างไร ? โลกเราจะ **"สงบสันติ"** ได้เมื่อไร ?*

❤ ชีวิตน่าคิดเมื่อมีธรรม

อาตมาเมื่อมาปฏิบัติธรรม รู้จักจิตวิญญาณแล้ว จึงเห็นคุณค่าของสัจธรรม *ว่า "ความดีของมนุษย์อยู่ที่ไหน ? มนุษย์ที่ล่าลาภ-ล่ายศอยู่ ไม่ประเสริฐเลย"*

อาตมาทั้งเห็นและชัดจริง จนสรุปได้ว่า *"คนเราเกิดมาแล้ว ถ้าไม่รู้จักธรรมะ ไม่ใช้เวลาของชีวิต ช่วงตั้งแต่เกิดจนตาย เพื่อ **'ปฏิบัติธรรม'** ให้ได้ **'ธรรมะ'** ติดตัวไป ชีวิตเกิดมาสูญเปล่า เป็นโมฆบุรุษ"*

คนในโลกโลกียะ เกิดมาก็ล่าลาภ-ยศ-สรรเสริญ-โลกียสุขต่างๆ นานา ทำอยู่ตลอดชีวิต จะมีโอกาสไปปฏิบัติธรรมบ้าง ก็เพียงแค่สลับฉากอย่างน้อยมากๆ

ละครชีวิตดำเนินไปตั้ง ๓๐๐-๕๐๐ ฉาก ค่อยสลับฉากปฏิบัติธรรมฉากหนึ่ง สลับน้อยจัง อย่างนี้ก็สูญเปล่า เพราะการปฏิบัติธรรมนั้น ยาก !! ต้องฝืนกระแสใจ

แต่การดำเนินชีวิตให้ **"กิเลส"** เข้านั้น อภิมหาง่ายมากๆ ยิ่งทุกวันนี้ยิ่งหลอกล่อหาทางเปิดทุกประตูให้กิเลสเข้า แทบไม่ได้ปิดกั้นเลย ฉะนั้นจะเอาอะไรมาคุ้ม !

เกิดมาเป็นคน มีแต่ตั้งหน้าตั้งตาสะสม "ลาภ-ยศ-สรรเสริญ-โลกียสุข" *พอได้มาสมใจตน* ***"กิเลส"*** *ก็อ้วนขึ้น นั่นคือ* ***"กิเลสโลภ"*** *ก็หนาขึ้นตลอดเวลา*

ถ้ายังไม่ได้สมใจ ก็จองเวร ***"กิเลสโทสมูล หรือ พยาบาท"*** *ก็หนาขึ้น*

มีแต่ก่อ **"กิเลส"** ทั้งขึ้นทั้งล่อง หากได้ทำ **"กุศลโลกีย์"** บ้าง ก็ยังพอมีตัวกุศลช่วยไว้ในวัฏฏะได้บ้าง แต่ก็ไม่ประเสริฐจริงอะไรนัก

ฉะนั้น ชีวิตคนเราแต่ละชีวิตนี่ ถ้าไม่ได้ "**ศึกษาปฏิบัติธรรม**" จะไม่ได้อะไรติดชีวิตไปเลย มีแต่ **"กิเลส"** กับ **"หนี้เวร-หนี้กรรม"** ใส่ตัวไปเท่านั้น จำไว้เลย !

❤ "ทรัพย์แท้" ของมนุษย์

มนุษย์เราเกิดมา ต่างก็มุ่งแสวงหาทรัพย์ โดยไม่รู้ว่า **"ทรัพย์แท้ของมนุษย์"** คือ **"ทรัพย์โลกุตระ"** คือ **"กรรม"** คือ **"วิบาก"**

"กรรม" ต่างหากที่ติดตามเราไป ยิ่งได้ทรัพย์มาในทางทุจริตเบียดเบียน **กรรมวิบากอันทุจริต** นั้น ติดตามไปทั้งหมด สมบัติเงินทองไม่ไปด้วยนะ ทิ้งอยู่ในโลกนี้

"ทรัพย์สมบัติโลก" เป็นทางมาแห่งโทษภัย ไม่มี...ดีกว่าเยอะเลย ไม่ต้องอวดก็ไม่ยั่วยวนใคร อวดอ้าง **"ความดีงาม"** ดีกว่า *"เรามีคุณสมบัติที่ดี มีคุณค่าที่ดี"*

ต้องมอง "สัจธรรม" นี้ ให้ชัด *ชีวิตมนุษย์นั้น "มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย มีกรรมเป็นมรดก มีกรรมเป็นทายาท มีกรรมเป็นของของตน เราทุกคนเป็นทายาทรับมรดกกรรมของเราเอง"*

"กรรมวิบาก" นั้นแหละ เป็น "**มรดกสมบัติแท้**" *(กัมมทายาโท)* ไม่มีอื่นเป็นสมบัติหรอก **"สมบัติวัตถุ"** สะสมให้ได้มากมายแค่ไหนๆ ก็ไม่ใช่ "**สมบัติแท้**" ยิ่ง **"โลภมาก"** เอาเปรียบมาได้มาก ยิ่งได้ "**บาป**" เป็น **"สมบัติแท้"** ให้ตนมากๆ

ฉะนั้น ต้องใช้เวลาชีวิตที่มีอยู่ สะสม **"กุศลสมบัติ"** จะเป็น **"โลกียกุศล"** ก็ยังดี หรือยิ่งเป็น **"โลกุตรกุศล"** ก็ยิ่งต้องศึกษา เพราะนี่คือ **หลักประกันที่มั่นคงแท้**

"โลกุตรกุศล" คือ **"การปฏิบัติธรรมจนมีมรรคผล กิเลสลดลงจริงๆ"**

ถ้าไม่เกิด **"มรรคผล"** *(กิเลสลดลง)* ไม่ใช่ **"โลกุตตระ"**

เงื่อนไข ก็คือ **"ต้องมีมรรคผลเกิด"** นั่นคือ **"โลกุตรกุศล"**

ถ้าลงมือปฏิบัติจริงๆ เคร่ง แต่ไม่ได้มรรคผล ก็ยังไม่มี **"กุศลโลกุตระ"** เลย ต้องก้าวหน้าในทาง **"ปรมัตถธรรม"** คือ **"ละกิเลสได้จริงๆ ตามขั้นตอน"**

อาตมาสอน "ปรมัตถกุศล" คนเราถ้าไม่ตั้งใจจริงๆ ไม่เพียรพยายามจริงๆ *(สัมมาวายามะ)* **"กิเลส"** สิ่งที่ไม่ดีไม่งามทั้งหลาย จะไม่ลด-ไม่ละหรอก !!!

เมื่อเริ่มต้นหัด-เริ่มต้นเรียนรู้ว่า *"กายกรรม-วจีกรรม-มโนกรรมนี้ ไม่ดีนะ"* ก็ต้องพยายามฝึกฝนเรียนรู้ สังวรสำรวมกรรมกิริยากาย-วาจา-ใจ ละ-เลิก-หยุด !

หลักการ **"ปฏิบัติธรรม"** ก็คือ **"ศีล สมาธิ ปัญญา"**

ที่แนะนำนี้ คือ การแนะนำ **"กุศลโลกุตระ"**

แนะนำให้เรียนรู้ **"กิเลส"** มีสติสัมปชัญญะปัญญา ลด-ละ-เลิก **"กิเลส"**

ผู้ปฏิบัติจนเป็น **"โลกุตระ"** จะมีผลทั้ง **"กุศลโลกุตระ"** และ **"กุศลโลกียะ"** ด้วย เรียกว่า **"อุภยัตถะ"** แปลว่า "ผลประโยชน์ทั้งสองอย่าง"

❤ คนพ้นโลก

ชีวิตนี้น้อยนัก ชีวิตนี้สั้นนัก จึงไม่ใช่เรื่องที่คนเราจะประมาท หรือทำเล่นๆ กับชีวิต ทุกคนต้องใช้สติปัญญาวินิจฉัยทุกขณะเวลา ที่ยังมีลมหายใจ-ยังไม่ตาย ให้ชีวิตมีการพัฒนาก้าวหน้าขึ้น จนมีหลักประกันอันไม่ต้องวนเวียนอย่างมิรู้จบสิ้น ชาติแล้วชาติเล่า เมื่อเกิดมาแล้ว ถ้ายังไม่สำเหนียกสำนึกว่า ***"เกิดมาเพื่อแสวงหา-ตามหาความจริง"*** เราก็จะเป็นคน **"ถูกหลอก ถูกสิง"** ตลอดกาล !

"คน" ถูกหลอกง่ายกว่า **"สัตว์เดรัจฉาน"** เสียอีก โดยเฉพาะถูกหลอกให้หลงสวรรค์ลวงๆ ให้ระเริงหลงลงอบาย อย่างที่อาตมาก็ถูกหลอกมา เดี๋ยวนี้มีทั้งสถานที่-เทคโนโลยี ทั้งยาบ้า-ยาอี-ยาไอซ์ ให้เสพสุขเป็นสวรรค์ มากมายก่ายกองกว่าเมื่อก่อน แค่การเต้นรำก็มีท่าเต้นแปลกๆ พิสดาร เต้นกันจนตับแทบแตก

สวรรค์ไม่รู้กี่ลีลาสมมุติให้คนบ้า-ให้คนหลง คนเราก็จะ **"ถูกหลอก"** อย่างนี้

ความสุขแบบ "โลกุตระ" คือ "การลดเหตุแห่งความอยากได้ ลดเหตุที่ไปติดสุข-ติดสวรรค์ลวงเหล่านี้...ให้ได้ ลดลงให้ได้เรื่อยๆ"

"ความหลุดพ้น" จากความเป็นทาส **"โลกียะ-โลกธรรม"** สู่ **"โลกอุดร-โลกโลกุตระ"** นั้น เราหลุดพ้นออกมาได้จริงไหม ? ต้องรู้ของเราเองจริงๆ

แต่ก่อนนี้ "โลกอบายมุข-โลกกาม" เราตกเป็นทาสรูป-รส-กลิ่น-เสียง-สัมผัส ติดเอร็ดอร่อยมากมาย ลด-ละ-เว้น-ว่าง-วางไม่ได้ หิวโหย-แสวงหา-ลำบากลำบน-บำเรอตัวเอง เป็นภาระต้องสนองตัณหาต่างๆ นานาอยู่ แถมทำลายตน

หรือ "ได้ลาภ-ยศ-สรรเสริญ" ก็ฟูฟ่า ! ตื่นเต้นดีใจ ! แม้ต้องพยายามอย่างเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าอย่างไร ? ก็สู้ ! ไม่กลัว ! มุ่งมั่นกอบโกยลนลานเข้าไปเสพลาภ-ยศ-สรรเสริญ-โลกียสุข ทั้งๆ ที่แสนเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า ก็รู้อยู่นะ !

เดี๋ยวนี้อาตมาปลดปล่อยปลงวางพ้นโลกได้ ก็ยิ่งเห็นเป็นความดีงามของชีวิตที่เราหลุดพ้นออกมาได้ และยิ่งมี **"ญาณปัญญา"** เข้าใจ **"ความจริง"** ลึกซึ้งขึ้นอีก

ชีวิตอาตมา ก็ไม่ได้ตกต่ำเสียหายอะไร มีทุนรอน เวลา แรงงาน คืนกลับมาเพื่อสร้างสรรเสียสละเกื้อกูลให้กับสังคมได้ เป็นผู้ไม่มีพิษ-ไม่มีภัยต่อสังคมแล้ว

ชีวิตอาตมา **เป็นประโยชน์ตน-เป็นประโยชน์ท่าน** ในตัวพร้อมเสร็จ

❤ พิสูจน์สัจจะ

สัจจะต้องพิสูจน์ให้ถึงจริง ก็จะรู้จริง ไม่มีใครรู้กับเรา เรารู้แจ้งชัดของเราเองก็ค่อยๆ รู้ไป ตั้งแต่ฐานโสดา ก็รู้ให้ชัดว่า *"อบายมุขอย่างนี้ แต่ก่อนยังมีเหลือนิดน้อย ขณะนี้กิเลสฐานนี้...เราไม่มีแล้ว ไม่เกิดอาการแล้ว ไม่มีจริงๆ"* ก็จะรู้

แม้จะลองไปเกลือกกลั้วกับ **"อบายมุข"** อีก ก็ไม่ยาก ! ไม่ติด !

อาจจะเกิด **"อรติ"** ด้วยซ้ำไป แล้วจะเอาไว้ทำไม ? อารมณ์แบบนั้น

อาตมาพิสูจน์มาแล้วในชาตินี้ จิตไม่ติด ก็ต้องพยายามสูบยาแทบตาย พยายามหลอกล่อนะว่า *"เกิดมาเป็นผู้ชายไม่สูบบุหรี่ไม่เท่ ไม่แมน ยิ่งคาบไปป์ คาบซิการ์ แกะตราออกมา ก็โชว์ตราได้ว่า ชั้นหนึ่ง มวนละ ๑๐๐-๒๐๐"*

โถ ! ไม่เข้าท่าเลย เป็นเรื่องของสังขารโลก ปลอม-แปลง-ปรุง-สร้างกันขึ้นมาหลอกกัน อวดทับถมข่มเบ่งกัน มีแต่เรื่องฉิบหาย !

ให้อาตมาไปดื่มเหล้าเดี๋ยวนี้ก็ได้ อาตมายังจำได้ว่า *"เวลาปรุงเหล้าต้องผสมโซดาเท่าไหร่ ? เหล้าประมาณเท่าไหร่ ? ดูสี ดูฟอง ชดแล้วหวานจ๋อย"* ก็ยังจำได้

แต่จะไปทำอย่างนั้นทำไม ? งานการเรามีดีกว่านั้น ที่จะต้องทำเยอะแยะไป เรื่องอะไรจะไปเป็นแค่คนผสมเหล้า ผสมมาทำอะไร ? ไม่เข้าเรื่องเลย !

เหตุปัจจัยที่ยกขึ้นมา เป็นเรื่องต่ำ อบายมุขใด หรือสิ่งร้าย-สิ่งหยาบใด ที่เราติดยึด ต้องนำมาตั้งกฎปฏิบัติขัดเกลาลด-ละ-เลิกให้ได้ แล้วอ่านจิตเจตสิกของเรา

ใครๆ ก็อ่านจิตให้เราไม่ได้ เราต้องทำเองแล้วเรียนรู้ ถึงจะรู้ว่า *"อนัตตาเป็นอย่างนี้ ไม่ใช่เพียงแค่เหตุผล"*

"อนัตตา" คือ ไม่มีตัวตนของสิ่งหยาบๆ อย่างนี้ ในตัวเราแล้ว ไม่มีอาการที่เป็น **"อกุศล"** ทั้งหลาย ในเหตุปัจจัยในเรื่องต่ำๆ นั้นๆ แล้ว

ต้องเห็น **"อนัตตาธรรม"** ปรากฏอย่างนี้ ไม่ใช่ด้วยเหตุผลตรรกะ

❤ ชีวิตที่ไร้การศึกษาสัจธรรม

ชีวิตที่ไม่มีความรู้-ไม่ได้ศึกษาสัจธรรม จะมีชีวิตอยู่ไปตามธรรมดาธรรมชาติของสัตวโลก ที่ต่างเกิดมาก็แสวงหาแต่ **"ความสุข-ความสมใจ"** มีอารมณ์ใฝ่หามาเสพสม โดยเข้าใจว่า *"ชีวิตนี้จะต้องแสวงหาความสุข เกิดมาก็ต้องเสพสุข"*

พอได้เสพสมตามที่ใจประสงค์ต้องการ ก็ **"สุข"** เรียกว่า **"โลกียสุข"** หรือ **"สุขขัลลิกะ"** เป็นสุขหลอกๆ ธรรมดาๆ ที่เกิดมาก็รู้กันทุกคน เป็นอย่างนี้ทุกคน

▲ ต่างเกิดมาก็แสวงหาแต่ **"ความสุข-ความสมใจ"**

แต่สิ่งใด "ดี" ที่เป็นสาระแก่นสาร คนเราก็ต้อง **"ทำดี"** โดยปริยายอยู่บ้างไม่ได้ **"ชั่ว"** ไปซะทั้งหมด แต่ **"ความดี"** ระดับนี้ ยังไม่แน่ชัด-ไม่เที่ยง-ไม่แน่นอน เพราะเรา **"ทำดี"** เพื่ออามิส ก็เป็น **"โลกียสุข"** อยู่ในตัว

เมื่อมี "พระศาสดา" ค้นพบสิ่งที่ดีที่สุด แล้วนำมาบอกแจ้ง ยืนยันให้ฟัง

ใครที่ได้เรียนรู้ ได้รับรู้ ได้ศึกษาสัจธรรมแล้ว ได้รู้สิ่งชั่ว-ดี รู้สิ่งดำ-ขาว รู้สิ่งควร-ไม่ควร รู้สิ่งที่เป็นคุณค่า-ไม่เป็นคุณค่า รู้กุศล-อกุศล

แล้วใช้ **"ธัมมวิจัย"** วิเคราะห์วิจัยเปรียบเทียบ ก็จะเห็นว่า *"สิ่งนี้ดีกว่า นี้เป็นสิ่งควรเสพ นี้เป็นสิ่งควรกระทำให้แก่ตน เป็นกุศลแน่ รู้ชัดแจ้ง"*

จนกระทั่ง **"ความรู้"** มีกำลังแห่ง **"ปัญญา"** แต่ยังไม่ถึงขั้น **"ปัญญินทรีย์"** ฉะนั้น จะใช้คำว่า **"ปัญญา"** ก็ยังไม่เต็มที่

ยังเป็นเพียงขั้น **"ทิฏฐิ"** แค่ความรู้ ความเห็น ความเข้าใจ

จนกว่าจะได้ปฏิบัติลงมือกระทำ สำรวมสังวรตน ตั้งศีล ตั้งหลักเกณฑ์ เลิกละสิ่งที่พาเราชั่ว-ต่ำ-ไม่ดี ชั่วต้องรีบจัดการเอาออกจากชีวิตไปก่อน

ก็จะเกิด **"ปัญญา"** เป็น **"กำลัง"** ของคน

"พระพุทธเจ้า" ตรัสสอนผู้ปฏิบัติที่มีผลตามพุทธธรรม นั่นคือ ***"กำลัง ๔"** ได้แก่...*"ปัญญา-ความเพียร-การงานอันไม่มีโทษ-การช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น"*

"ปัญญา" ที่มีกำลัง ก็จะเกิด **"ความเพียร" ที่มีกำลัง** ตามมา

"ปัญญา" มีกำลัง คือ ปัญญาที่มีฤทธิ์อำนาจแรงพอ ทำให้เราปฏิบัติไปตามทิศทางที่มี **"ปัญญา"** มีความรู้ความเข้าใจขั้นทิฏฐิ ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นได้

และด้วยความมี **"ปัญญา"** (ปัญญาพลัง) มี **"ความเพียร"** (วิริยพลัง) อันเป็นธรรม ก็จะรู้จัก **"การงานอันไม่มีโทษ"** (อนวัชชพลัง)

เมื่อ **"การงานอันไม่มีโทษ"** มีกำลัง นั่นคือ "ผู้นี้มีความเจริญอุดมสมบูรณ์" **"ผู้อุดมสมบูรณ์"** แล้ว ก็มีกำลังที่จะ **"ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น"** (สังคหพลัง)

"การช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น" *คือคุณค่าของมนุษย์ คือผู้มีประโยชน์ในโลก*

---

* **กำลัง ๔**

๑. ปัญญาพลัง	กำลังปัญญา
๒. วิริยพลัง	กำลังความเพียร
๓. อนวัชชพลัง	กำลังการงานอันไม่มีโทษ
๔. สังคหพลัง	กำลังการสงเคราะห์

(พระไตรปิฎก เล่ม ๑๕ ข้อ ๒๐๙)

ภัย ๕

๑. อาชีวิตภัย	ภัยเนื่องด้วยชีวิต
๒. อสิโลกภัย	ภัยเนื่องด้วยการติเตียน
๓. ปริสสารัชภัย	ภัยจากการสะทกสะท้านบริษัท
๔. มรณภัย	ภัยเนื่องด้วยความตาย
๕. ทุคติภัย	ภัยเนื่องด้วยทุคติ

"ปัญญาความรู้" ที่รู้เพียง **"สัมมาทิฏฐิ" ขั้นต้นๆ** จะมีกำลังของ **"ความรู้-ความเห็น-ความเข้าใจ"** พอสมควรเท่านั้น

แต่ **"ปัญญา"** ที่เจริญขึ้นเพราะ **"ปฏิบัติ"** ตาม **"สัมมาทิฏฐิ"** และ **"ครบองค์มรรค"** จะมี **"กำลัง ๔"** และ **"พันภัย ๕"** ตามที่ **"พระพุทธเจ้า"** ตรัสไว้อย่างชนิดที่พิสูจน์ได้จริงๆ ในชีวิตนี้

ตราบใดยังมีรูปนามขันธ์ ๕ ยังไม่ได้ปรินิพพาน ก็จะมีตัวรู้ที่ถึงขั้น **"ปัญญา"** ประกอบอยู่ตลอดสาย คำว่า **"รู้"** คำนี้ มีเงื่อนไข มีขั้นตอน มีขนาด

ฉะนั้น **"ความรู้"** ที่รู้ ยังไม่ใช่ **"ของจริง"** ตามความเป็นจริง ยังแค่เพียงความเห็น ความเข้าใจ นั่นก็แค่ขั้น **"ทิฏฐิ"** ยังไม่ถึงขั้น **"ปัญญา"**

จะบอกว่า *"ต้องมีปัญญานำก่อน"* ก็พูดถูกในความหมายของ **"ความรู้"**

"ความรู้" ที่เรียกว่า **"ทิฏฐิ"** ความเห็น ความเข้าใจ ที่มีกำลังประมาณหนึ่ง เช่น เห็นว่า *"การไปเสพโลกียสุขอยู่อย่างนั้น ก็เหมือนวิ่งไล่จับเงา-คว้าพยับแดด-คว้าสายลม เปล่าดาย ไร้คุณค่า"*

ถ้าแค่ **"รู้"** ก็ยังไม่ได้เป็น **"อาริยะ"** *เพราะยังไม่ได้เดินทาง ยังไม่เป็นจริง* แต่ก็ต้อง **"รู้"** ไปก่อน ให้เป็น **"สัมมาทิฏฐิ"**

ต้องตรวจสอบดูความจริง-ของจริง ทั้งภายนอก-ภายใน ทั้งรูป-ทั้งนาม ให้เห็นจริงๆ ว่า *"อะไรที่ชั่วๆ-ต่ำๆ-หยาบๆ-ยังเสพติดอยู่-ยังหลงระเริงไป วันๆ คืนๆ ทั้งวันเวลา-แรงงาน-ทุนรอน เอาไปทุ่มโถมให้กับสิ่งที่อยากใคร่"*

การเสพ **"โลกียสุข"** ก็เหมือนวิ่งไล่จับเงา-คว้าพยับแดด-คว้าสายลม เปล่าดาย ไร้คุณค่า

รู้ด้วยปัญญาให้ชัดแจ้ง กำลังความรู้-เข้าใจ-เห็นชัดเจนขึ้นว่า *"สิ่งที่ดีกว่านี้ ที่เป็นสาระแก่นสาร คืออะไร ?"* นี่ก็คือ *"กำลังปัญญารู้สิ่งชั่ว-ดี รู้สิ่งดำ-ขาว รู้สิ่งควร-ไม่ควร รู้สิ่งที่เป็นคุณค่า-ไม่เป็นคุณค่า รู้ทางที่จะเป็นอาริยะ-ไม่เป็นอาริยะ"*

ก็รู้ชัดว่า *"เออ ! ชีวิตคิดแต่เสพสุข ช่างเปล่าดาย ไม่มีแก่นสาร เหน็ดเหนื่อยเปล่าๆ เสียเวลาเปล่าๆ"* แล้วก็ต้องหาทางเลิกละออกมาให้ได้

นั่นคือ ต้อง **"ตั้งศีล-ตั้งหลักเกณฑ์-ตั้งทางเดิน-ตั้งทางปฏิบัติ"** สู่การก้าวไปในทิศทางแห่ง **"ความเจริญ"** ให้เป็นจริงตามที่ **"รู้"**

ฉะนั้น จะเกิด **"ปัญญา"** ได้ ก็ต้องปฏิบัติฝึก **"จิต"**

หลักใหญ่ คือ "อธิศีลสิกขา อธิจิตสิกขา อธิปัญญาสิกขา"

ใครจะว่า *"ต้องมีปัญญาก่อนศีล ก็ไม่ต้องเถียงกัน"*

เพราะการศึกษา **"ศาสนาพุทธ"** โดยไม่มี **"ปัญญาธาตุรู้"** ไม่ได้

"พุทธ" แปลว่า **"ผู้รู้"** ศาสนาพุทธ จึงมีตัว **"รู้"** นำประกอบตลอดเวลา

แม้จะ **"นิพพาน"** ก็ต้องรู้ความดับสนิทของ **"กิเลส"** จึงเรียกว่า **"นิพพาน"**

ไม่ใช่ **"การดับจิต"** แบบนอกพุทธ จิตผู้ใดไม่มีตัวรู้อยู่ ก็นอกพุทธอยู่เมื่อนั้น

สภาวะของ "ปัญญา" มีสภาพที่รู้มาก รู้น้อย รู้นิดๆ แล้วก็ค่อยๆ มีอินทรีย์ คือ มีกำลังขึ้นเรื่อยๆ กระทั่งเป็นพละ เป็นผล

"ความรู้" จึงเริ่มจาก "ทิฏฐิ" แล้วจึงเจริญเป็น **"สัมมาทิฏฐิ"** แล้วก็ก้าวเป็น **"ปัญญา"** ก้าวเป็น **"ปัญญินทรีย์"** และก้าวเป็น **"ปัญญาพละ"** ไปตามลำดับดังนี้

ก็ต้องเข้าใจให้ละเอียดลออ โดยเริ่มต้นตั้งแต่ **"สัมมาทิฏฐิ"** คือ **"ธาตุรู้"** ที่รู้เข้าใจเห็นอย่างถูกทางก่อน เป็นธาตุรู้นำทาง

แล้วเริ่มปฏิบัติธรรม ก็เริ่มต้นที่ตั้ง **"ศีล"** ให้แก่ตน มี **"ศีล"** เป็นหลักต้น จะละ-จะเลิกอะไร ก็ตั้งใจขึ้น แล้วปฏิบัติไปตามลำดับ

นี่แหละคือ การปฏิบัติ **"ศีล"** โดยมีหลัก **"โพธิปักขิยธรรม ๓๗"**

❤ ทำไมคนเรา "จนลง" ?

[โพธิรักษ์พ้อ ๑ พ.ย. ๑๔ ฉบับที่ ๑๒ ปีที่ ๑๕ (อโศก ๑)]

ทำไมคนเรา "จนลง" ทุกวันๆ ! ตอบได้ง่ายนิดเดียว

และจริงแท้เป็น **"สัจธรรม"** ด้วย ก็คือ เพราะคนผู้นั้น **"อยากรวย"**

"สาธนิเทศทางอากาศ" ครั้งที่ ๑
ออกอากาศทาง TV. น่อง ๔
พุธที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๐๑

<u>ถูกโสกีย์หลอก</u> <u>ถูกโสกีย์ครอบงำ</u>
ทำให้เสียเวลาชีวิตไป
ตั้งนานหลายปี
หลงแสวงหาแต่ "โสกียสมบัติ"

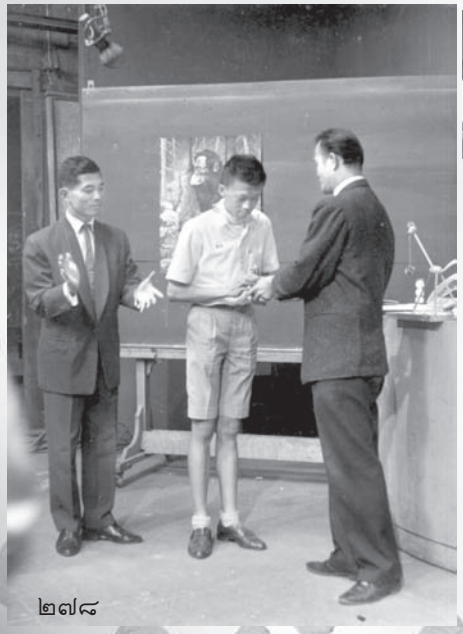

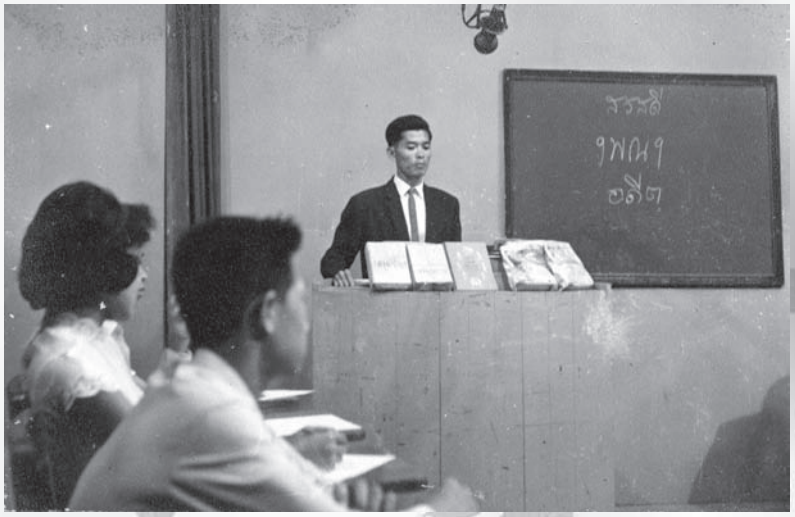

ไม่เชื่อไปถามคน **"ไม่อยากรวย"** ดูสิ ! เขาจะไม่มีวัน **"จนลง"** เลย

เพราะอะไร ? เพราะคนผู้ **"ไม่อยากรวย"** จริงนั้น คือ ผู้ปฏิบัติตนจนกระทั่งมีคุณสมบัติ **"กล้าจน"** (อัปปิจฉะ) **"ใจพอ"** (สันตุฏฐิ) **"สงัดกาย-ใจ"** (ปวิเวก) **"ไม่เกี่ยวข้องกับกองกิเลส"** (อสังสัคคะ) **"พากเพียรอยู่เสมอ"** (วิริยารัมภะ) มี **"ศีล-สมาธิ-ปัญญา-วิมุติ-วิมุติญาณทัสสนะ"** ตาม **"กถาวัตถุ ๑๐"** ของพุทธสมบูรณ์แท้

ด้วยลักษณะความจริงแท้... "จิต" ของผู้ใด ถ้าปล่อยปละละเลย-ไม่หัดข่ม-ไม่หัดบังคับ-ไม่หัดฝึก-ไม่หัดสำรวม-ไม่หัดหยุด-ไม่หัดว่าง-ไม่หัดสูญ

"จิต" ของผู้นั้น ก็จะกระโดดโลดเต้น-ดีดดิ้น-แส่ส่าย-หาความอยาก-เกิดความไม่อิ่ม-เกิดความไม่เต็ม-เกิดความไม่พออยู่เรื่อยไป

เพราะ "กลัวอดอยาก-กลัวไม่มี-กลัวไม่ได้-กลัวไม่เต็ม-กลัวไม่อิ่ม"

คนจึงทำ **"จิต"** ของตน ให้ **"อยาก"** อยู่ตลอดเวลา

และ ใคร...ที่แม้ขณะ **"อิ่ม"** ! ก็ยัง **"อยาก"** อยู่ !

ก็จงรู้ไว้เถิดว่า *"คนผู้นั้น คือ ผู้ไม่รู้จักหยุด ไม่รู้จักพอ ผู้หนาแน่นไปด้วยกิเลส-ตัณหา-ราคะ-รุนแรง"* เพราะหลงในความอร่อย หลงในกิเลส-ตัณหา-ราคะ

ผู้ "พอแล้ว" ผู้ทำ **"จิต"** ของตน ให้ไม่อยาก-ให้เป็นสูญ-ให้ไม่สุขไม่ทุกข์-ให้หยุดได้สำเร็จ-ให้จิตว่าง-ให้จิตเฉยเป็นกลาง ไม่เก็บเอาอะไร...มาใส่ **"จิต"**

แม้จะ **"ไม่มีอะไร...เลย" ในชีวิต !**

ก็คือ **"ผู้ได้แล้วอย่างสมบูรณ์ เป็นผู้มีแล้วอย่างเต็มเปี่ยมจริงๆ"**

ก็คือ **"ผู้รู้แจ้งซึ่งอยู่เหนืออำนาจใดๆ อย่างแท้จริง"**

❤ พุทธพาจนอย่างมีคุณค่า

แนวคิดทางพุทธศาสนา "กบฏ" ต่อ **"ค่านิยม"** สมัยนี้ *(ที่แสวงหาความรวย)*

"พระพุทธเจ้า" เป็นบรมครู เป็นศาสดาเอก เป็นอาจารย์ผู้สูงสุดของเรา เป็นผู้ที่นำพาผู้คนมา **"จนอย่างมีคุณค่า"** ด้วยการ **"ละทิ้งลาภ-ละทิ้งยศ-ละทิ้งสรรเสริญ-ละทิ้งโลกียสุข"** ละล้างทิ้งห่างออกมา ลดเลิกออกมา

"พระพุทธเจ้า" เป็นตัวอย่างในการละทิ้ง **"โลกียสุข"** ทั้งหลาย

"แนวคิดทางพุทธ" จึงกลับกันกับ **"แนวคิดทางโลก"** ทวนกระแสกัน

คนที่ไม่ได้ศึกษาศาสนา หรือ ศึกษาไม่สัมมาทิฏฐิ เกิดมาก็จะถูกครอบงำอย่างนั้น จนกว่าผู้นั้นจะมี **"ภูมิธรรม"** เป็นของตน มี **"บุญบารมี"** ในตนเองเป็น

ของตน ยิ่งเป็นผู้มี **"สยัง อภิญญา"** เป็น **"สยัมภู"** แม้จะถูกโลกียะครอบงำในเบื้องแรก ไม่ช้า ไม่นาน ท่านก็จะรู้เองว่า *"โอ้ ไอ้นี่มาพอกเรานี่หว่า ! โลกียะโลกๆ นี่หลอกเรา !"* เมื่อท่านรู้แล้ว ท่านก็สลัดออกได้ไม่ยากตามบารมี

อาตมาก็ถูกโลกหลอก เสียเวลาชีวิตไปตั้งนานหลายปี หลงสะสม**"โลกียสุข"** แสวงหาแต่ **"โลกียะสมบัติ"** กว่าจะสลัดออกได้ กว่าจะรู้ตัวเอง กว่าจะหันหน้ามุ่งมา **"ทำงานศาสนา"** ถูกสาระสัจจะของเรา อาตมาอายุก็ปาเข้าไปตั้ง ๓๖ ปี

❤ ศาสนาพาคนอยู่สุขอย่างมีคุณค่า

"ศาสนา" เป็นเรื่องของความเชื่อถือ ความยึดถือ ความนับถือ

แล้วก็ถึงขั้น **"เคารพบูชา"** ซึ่งเป็นคุณลักษณะอย่างหนึ่งของคน ที่เห็นว่า *"สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ดีสุดยอดที่สุด ที่มนุษย์ต้องบูชาเคารพ"*

แต่เดิมคนเรามีชีวิตความเป็นอยู่อย่างเป็น **"สุข"** มาก่อน

เพราะมี **"ศาสนา"** เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ

"ศาสนา"
เป็นเครื่องยึด
เหนี่ยวจิตใจ

ภาพนี้
แห่ **"นาคดิ๋ง"**
ของโบสถ์
วัดมหาธาตุ
เมื่อวันที่
๑๔
กุมภาพันธ์
พ.ศ.
๒๔๙๖

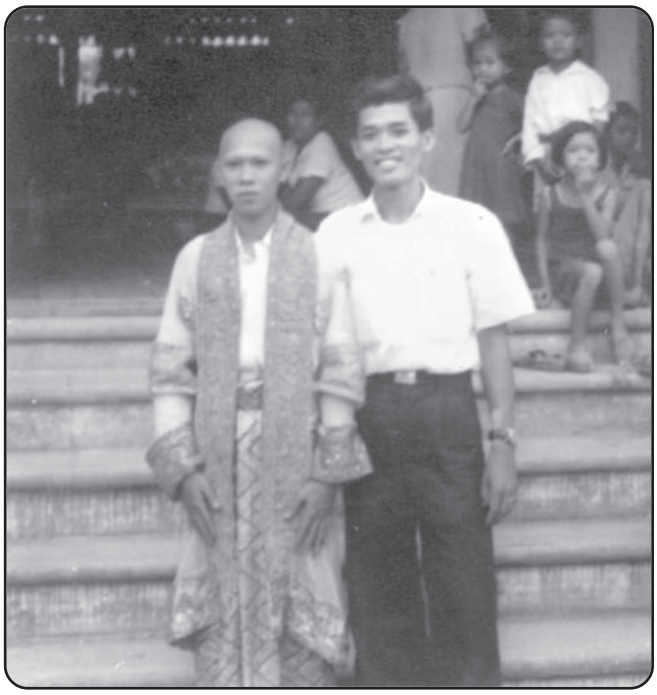

วันบวช **"นาคออด"**
(วัลลภา วินชุกาฯ)
๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๗
บุญส่ง พ่วงพิพัฒน์
ถ่ายภาพ

มายุคหลังๆ นี้ มนุษยชาติชักอยู่ไม่เป็น "สุข" เพราะ **"มานะกิเลส"** หลงตัว อวดดี แล้วรู้สึกตัวเองว่า *"รู้มาก มีมาก ยิ่งใหญ่ที่สุด มีสิทธิ์ขาดอำนาจใหญ่"*

"พระเจ้า" ก็ไม่นับถือ ! **"สิ่งดีงามสูงสุด"** ก็ไม่มี !

แม้ตัวอย่างดีงามของศาสดาแต่ละองค์ๆ ก็ไม่นับถือ เชื่อตัวเองจนรู้สึกตัวเอง จะเป็น **"พระเจ้า"** ซะเอง ! สุดท้ายหนักเข้าก็ไม่มี **"ศาสนา"** !

เพราะฉะนั้น ก็ไม่มีจุดสำคัญในการเชื่อถือ ยึดถือ นับถือ หรือ บูชาเคารพ นี่คือ **คนไม่มี "ศาสนา" แล้ว ! สังคมจึงเดือดร้อนมากๆ !**

ตราบใดที่คนเรายังมี "ศาสนา" ยังยึดถือ-ยังนับถือ-ยังเคารพบูชา-ยังเข้าใจถึงหลักที่ดีงามตามสัจจะว่า ***"เป็นสิ่งที่ยอดเยี่ยม"***

คนเราก็ต้องเข้าไปหยั่งรู้ใน **"ความจริง"** นั้น ให้ชัดเจนว่า *"คืออะไร ? จริงอย่างไร ? เกิดเป็นมนุษย์มีอะไร...ดีที่สุด"*

พระเจ้า" คือ พลังงานทาง **"จิตวิญญาณ"** ที่ยิ่งใหญ่อยู่ในสากลโลกนี้ หรือ จะเรียกว่า **"สิ่งศักดิ์สิทธิ์"** ก็ได้ แต่ความศักดิ์สิทธิ์นั้น ต้องสัมมาทิฏฐิ **"ศาสนาพุทธ"** รู้ยิ่งเห็นจริงว่า *"สิ่งเหล่านี้มีจริง"* เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์อันเกิดจากกรรมวิบากของแต่ละคนๆ สิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นพลังแห่งธรรม ที่ช่วยเจ้าของกรรมเอง

ผู้ไม่มี **"กรรมวิบาก"** ที่ได้สั่งสมมาดีแล้ว จนเป็น **"พลังแห่งธรรม"** ผู้นั้นก็จะไม่มี **"สิ่งศักดิ์สิทธิ์"** ที่จะช่วยเขาไว้ได้

"สิ่งศักดิ์สิทธิ์" ที่เป็นพลังองค์รวม หมายถึง *"พลังแห่งบุญที่คนหลายๆ คนได้กระทำร่วมกัน ก็ย่อมมีพลังศักดิ์สิทธิ์ ที่จะช่วยผู้มีส่วนร่วมนั้นๆ ตามความมีบุญจริง มากน้อยตามจริงของแต่ละคน"*

"ชาวพุทธ" ก็มีพลังองค์รวม มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชัดแจ้งของ **"ชาวพุทธ"** สอดคล้องกัน สอดประสานกัน สังขารกัน สังเคราะห์กัน ผนึกกัน ร่วมรวมกันอยู่

ถึงอย่างไร มนุษยชาติก็เป็นสัตว์โขลง ต้องเกี่ยวข้องกันและกัน แม้แต่ทุกสรรพสิ่งในมหาจักรวาล ก็ยังสัมพันธ์กัน เพียงแต่ใกล้หรือไกลเท่าใด-เท่านั้น

ในสากลโลก หรือ ในเอกภพนี้ จึงไม่มีอะไรปลีกเดี่ยวเป็นเอกเทศ

"มหาจักรวาล" ก็คือ **"เอกภพ"** ก็อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม เกี่ยวข้องกันอยู่

เพราะฉะนั้น โดยความเป็น **"คน"** แล้ว ใคร **"คิด"** จะปลีกเดี่ยว ไม่เกี่ยวข้องกับใครอะไรเลย จึงเป็นความคิดที่ **"มิจฉาทิฏฐิ"**

ความรู้ธรรมดาๆ สามัญ เราก็รู้ว่า *"มนุษย์เป็นสัตว์โขลง ที่รวมกันอยู่อย่างเก่ง ! แต่ทำลายให้แตกกระจายกันก็เก่ง !"*

จึงมี **"ศาสดา"** มากมาย ที่พยายามสร้างสรรคุณงามความดี ให้มนุษย์รวมกันอยู่เป็นกลุ่มก้อน อย่างเป็น **"ภราดรภาพ"** เป็น **"สันติภาพ"**

❤ วิถีพุทธ

ผู้ศรัทธา-เคารพ-นับถือ-บูชา **"ศาสนาพุทธ"**

ย่อมเชื่อว่า **"ศาสนาพุทธ เป็นศาสนาที่ดีเยี่ยม"**

ทั้ง **"ปรัชญา-คำสอน"** ก็มีมากมายหลากหลายละเอียดลออสุดยอด

ทางด้าน **"จิตศาสตร์-ญาณวิทยา"** ก็สูงส่งลึกล้ำ ครบพร้อมในวิธีหาความรู้จนสามารถหยั่งรู้ความจริงได้ถึง "ต้นกำเนิด หรือต้นเหตุ" ของนามธรรมอันเป็นที่สุด จนขั้นสุดแห่งที่สุดของ **"จิต-เจตสิก-รูป-นิพพาน"** ถึง **"สุญญตา-อนัตตา"**

ประเทศไทยมีศาสนาพุทธ มานานนับเป็นพันๆ ปีแล้ว มีประชากรที่นับถือพุทธทั้งประเทศกว่า ๙๐ % แต่ทำไมคนไทย จึงหมกมุ่นอยู่ในอบายมุข-มหรสพ อาชญากรทางราคะ-โลภะ-โทสะ ก็หลากหลาย ตั้งแต่หยาบต่ำขั้นสามัญ ไปจนถึงขั้นสูง เป็นอาชญากรเสื้อนอกแฝงกินบ้าน-โกงเมือง ชนิดไม่กลัวบาปกรรม !

เป็นเรื่องที่น่าคิดมาก คำตอบก็คือ **"วิถีพุทธ"** หรือ **"แนวทางของพุทธ"** ได้

ผิดเพี้ยนไปจาก **"สัมมาทิฏฐิ"** มากแล้วนั่นเอง !

"ศาสนาพุทธ" ไม่ใช่ศาสนาที่หนีเอาตัวรอด ปลีกวิเวกอยู่ป่าเขาเข้าถ้ำ

ผู้ที่ปฏิบัติตามหลัก **"สัมมาอาริยมรรคองค์ ๘"** ไม่ได้ ก็จะหนีไกลออกไปนั่งหลับตาสะกดจิตในป่า หลงดับจิตไปทั้งหมดแบบที่นั่งสมาธิทั่วไป

แล้วก็ดับทั้ง "เวทนา-สัญญา" อย่างพาซื่อ จึงรู้เท่าทันโลกีย์ทั้งหลายไม่ได้

"ศาสนาพุทธ" เป็นศาสนาที่มี **"ปรมัตถสัจจะ"** มี **"โลกุตระ"**

เป็นศาสนาที่ต้องอยู่กับสังคม ทำงานเพื่อสังคม

เพื่อประโยชน์แก่มวลมนุษย์ส่วนใหญ่ *(พหุชนหิตายะ)*

เพื่อความสุขของมวลมนุษย์ส่วนมาก *(พหุชนสุขายะ)*

เพื่อเอ็นดูเมตตามวลประชาในโลก เห็นแก่ผู้อื่น-เห็นแก่โลก *(โลกานุกัมปายะ)*

ปฏิบัติตนอยู่กับชาวโลก รู้แจ้งสภาวะของความเป็นไปในโลกโลกีย์ รู้อัธยาศัยสันดานของสัตวโลก รู้แจ้งในความเป็นโลกโลกีย์อย่างดี *(โลกวิทู)*

มี **สาราณียะ** *(ระลึกถึงกัน)* **ปิยกรณะ** *(รักกัน)* **ครุกรณะ** *(เคารพกัน)*

มี **สังคหะ** *(ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน)* **อวิวาทะ** *(ไม่วิวาทกัน)*

มี **สามัคคียะ** *(พร้อมเพรียงกัน)* **เอกีภาวะ** *(เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน)*

สามารถอยู่กับโลก-กับโลกีย์ ได้อย่างไม่เป็นทาสโลกีย์ แต่ช่วยชาวโลกีย์อยู่

จึงเรียกว่า **"โลกุตระ"** คือ **"เหนือโลก"** ไม่ใช่หนีโลก

ผู้มี "มรรคผล" ของ **"ศาสนาพุทธ"** ก็เพราะรู้จักดับสุข-ทุกข์ของโลกีย์

รู้จัก **"ทุกข์"** แบบโลกีย์ *(รู้ทุกขอาริยสัจ)*

รู้จัก **"เหตุ"** อันทำให้ตกเป็นทาสโลกีย์-ทุกข์ในโลกีย์ *(ทุกขสมุทัยอาริยสัจ)*

สามารถ **"กำจัดเหตุ"** ที่หลงติด-หลงยึด ความเป็นโลกีย์ได้สำเร็จ จนดับเหตุแห่งทุกข์ได้สนิท *(ทุกขนิโรธอาริยสัจ)*

มี **"ทางปฏิบัติ"** ที่สามารถดับทุกข์-ดับวัฏสงสารแบบโลกีย์ *(ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทา หรือ มรรคมีองค์ ๘ คือ ๑. สัมมาทิฏฐิ ๒. สัมมาสังกัปปะ ๓. สัมมาวาจา ๔. สัมมากัมมันตะ ๕. สัมมาอาชีวะ ๖. สัมมาวายามะ ๗. สัมมาสติ ๘. สัมมาสมาธิ)*

จึงชื่อว่า **"โลกุตระบุคคล"** หมายความว่า *"ผู้อยู่ในโลกโลกีย์ แต่ไม่ได้ทุกข์-ไม่ได้สุขไปตามโลกีย์"* เพราะได้ปฏิบัติตนจนสามารถอยู่เหนือโลกีย์สำเร็จ ไม่เป็นทาสโลกีย์ได้จริง แต่ก็สัมผัสสัมพันธ์อยู่กับโลกีย์นั้นเอง ไม่ได้หนีไปไหน

การปฏิบัติตามหลักมรรคองค์ ๘ ไม่ได้หนีจากชีวิตสามัญปกติ ที่โลกีย์เขามี เขาเป็น ก็จะรู้เท่าทัน **กิเลสภายในจิต** ที่กำลัง **"ดำรินึกคิด"** *(สังกัปปะ)* กำลัง **"พูดจาปราศัย"** *(วาจา)* กำลัง **"ทำกรรมกิริยา"** *(กัมมันตะ)* กำลัง **"ประกอบอาชีพ"** *(อาชีวะ)*

แล้วกำจัดหรือดับ **"กิเลส"** อย่างรู้ๆ *(ชานาติ)* เห็นๆ *(ปัสสติ)* ตัวตนของ**กิเลส** ในทันทีที่ยังมีกรรมกิริยา *ดำรินึกคิด, พูดจาปราศัย, ทำกรรมกิริยา, ประกอบอาชีพ* อยู่นั่นเอง ไม่ได้ดับ "เวทนา-สัญญา" ไปทั้งหมดอย่างพาซื่อ จนกลายเป็นคนไม่มีความรู้สึกใดๆ ไม่รู้เรื่องอะไรๆ อย่างที่หลงผิดกัน

แต่ดับเฉพาะ "อารมณ์ หรือเวทนา" ที่เป็นโลกีย์เท่านั้น !

จึงได้รู้แจ้ง-เห็นจริงใน **"ปรมัตถธรรม"** ที่เป็นประโยชน์อันดียิ่งในสังคม

เมื่อจิตละล้างกิเลส โลภ-โกรธ-หลง ได้จริง จิตจะยิ่งมีปัญญา *(อธิปัญญา หรือ ญาณทัสสนะ)* รู้แจ้งใน "หิตะ" หรือประโยชน์เกื้อกูลที่แท้จริง แก่ตน-แก่สังคม

"พหุชนหิตายะ พหุชนสุขายะ โลกานุกัมปายะ" จึงมีในสังคม-ในโลกได้จริง

"เศรษฐกิจ-รัฐกิจ" ในสังคมพุทธ จะเกิดเป็นเศรษฐกิจ-รัฐกิจ **"บุญนิยมเชิงพุทธ"** อันเกิดจากคนที่จิตใจมี **"กิเลสน้อย"** ไปจนกระทั่งถึงขั้น **"ไม่มีกิเลส"** เลย ต่างร่วมกันประกอบการณ์ ก่อให้เป็นระบบ-เป็นวิถีแห่งการดำเนินชีวิต และเป็นวัฒนธรรมแบบพุทธ ที่มีกิจกรรม-กิจการ-พิธีกรรม-พิธีการ ล้วนเกิดจากพฤติกรรมหรือพฤติการของคนที่มี **"กิเลสน้อย"** และคนที่ **"ไม่มีกิเลส"** ร่วมกันสร้าง-ร่วมกันทำ ให้เป็นสังคมแห่ง **"พุทธบริษัท ๔"** ที่แท้จริง

(ต่อ ภาค ๒ "โลกียะ" สู่ "โลกุตระ")

❤

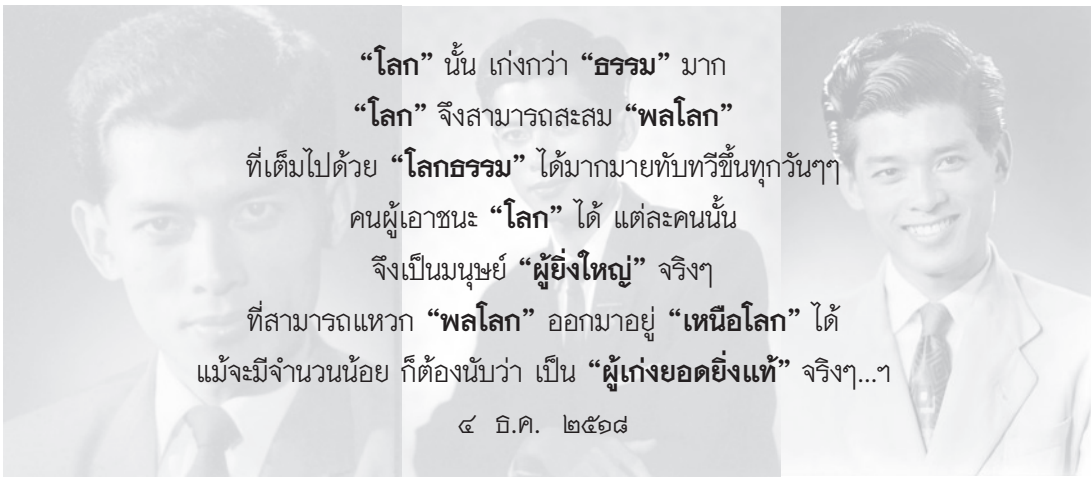

▲ “พ่อท่าน” กับ “คุณพ่อบุญเฉย รักพงษ์”

ถ่ายที่ “บ้านร่ม” เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๐

▲ ที่บ้านเช่าถนนพิชัย ปี ๒๕๐๔

"คุณพ่อบุญเฉย รักพงษ์"

▲ ที่ ร.พ.ศิริราช อ. ๑๑ ก.พ. ๐๗

▲ คุณพ่อบุญเฉย ที่บ้านร่ม พ.ศ. ๒๕๑๐

▲ คุณพ่อ "บุญเฉย รักพงษ์"
ที่ "บ้านร่ม" เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐

"พ่อเฉย" อยู่กรุงเทพฯ กับอาตมาได้ไม่นาน
ก็ขอกลับไปอยู่ที่วารินฯ อีก ทั้งๆ ที่ไม่มีใครแล้ว !

ลูกๆ ก็มาอยู่กับอาตมาหมดแล้ว
แต่ก็ไม่ยอม หนีไปอยู่วารินฯ จนได้
ก็อยู่คนเดียวนั่นแหละ !

ชีวิตของอาตมา อาตมาเห็นว่า "เป็นครอบครัวที่ดีพอได้"
สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องราวของอาตมา เป็นไปตามธรรม-ตามสัจจะ ที่เป็น-ที่มี
เกิดมาก็เป็นอย่างนั้น !

๒๙ ส.ค. ๐๖ ส่งน้องตั๋วไปสวีเดน โดยทุนสวีเดน

ตั๋ง, ตู่, ติ่ง, แต๋ม
ช่วยกันอุ้มตุ๊กตานั่งบนรถ มิ.ย. ๐๗

แต๋ม (ด้าว), ต๋อน (ฟ้า)
ที่บ้านร่ม
๖ สิงหาคม ๒๕๑๐

ติ่ง, ตู่, แต๋ม, ตั๋ง, ต๋อน อุ้มตุ๊กตา
ที่บ้าน "พรหมพิทักษ์" พระโขนง มิ.ย. ๐๗

ทุกคนก็คงต้องการครอบครัวที่อบอุ่น-สุภาพ-เรียบร้อย
อันนี้เป็น "ผลบุญ" ที่อาตมามีมา ได้เกิดมาในกลุ่มคนตระกูลอย่างนี้
"พระพุทธเจ้า" หรือ "โพธิสัตว์มหาสัตว์" จะต้องมีแม่-มีครอบครัวที่เลือกเฟ้น
"สัจธรรม" จะจัดสรรตามความเป็นจริง สัจจะไม่เบี้ยว-ไม่ลำเอียง
ขอให้เชื่อสัจธรรมเถอะ ! สั่งสมกุศลที่เป็น "สัจธรรม"
แล้วกุศลสัจธรรมนั้น จะจัดสรรให้เราอย่างซื่อสัตย์สุจริต เชื่อไหม ?

▲ คุณลุงหมอ นายแพทย์สุรินทร์ พรหมพิทักษ์

▲ คุณป้าส้มจีน พรหมพิทักษ์

ทัศนะของคุณลุง ต่อ พระโพธิรักษ์ผู้เป็นหลาน

❐ น.พ.สุรินทร์ พรหมพิทักษ์

● **นับย้อนถอยหลังไปถึงอดีต** ราวปี พ.ศ. ๒๔๘๑ หลาน **มงคล รักพงษ์** *(รัก รักพงษ์)* ชื่อเล่นว่า **"แป๊ค"** หรือ **"พระโพธิรักษ์"** ปัจจุบัน ได้ไปอยู่กับผู้เขียนที่บ้านพักของโรงพยาบาลจังหวัดหนองคาย *(ซึ่งผู้เขียนเป็นผู้สร้างด้วยเงินงบประมาณของทางราชการเพิ่งเสร็จได้ไม่กี่ปี)* อยู่ระยะหนึ่ง หลานเป็นเด็กเล็ก อายุได้ประมาณ ๓-๔ ปี หลังจากที่ผู้เขียนไปรับราชการ เป็นแพทย์หลวงประจำท้องที่ จังหวัดหนองคาย แล้วเป็นนายแพทย์ผู้ปกครองโรงพยาบาล *(ปัจจุบันเรียกนายแพทย์ผู้อำนวยการ)*

นอกจากนั้น ก็ยังมีน้องภรรยาไปอยู่ด้วย ๒ คน

ประมาณต้นปี พ.ศ. ๒๔๘๒ ผู้เขียนพร้อมด้วยครอบครัว ก็ย้ายไปเป็นสาธารณสุขจังหวัดสกลนคร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เอาหลาน **"มงคล"** ไปอยู่ด้วย ส่วนน้องภรรยาทั้งสอง ลุงฝ่ายภรรยาได้ขอเอาไปอยู่ด้วยที่จังหวัดอื่น

▲ คุณป้า
เมื่อ ๑ มกราคม ๒๔๙๔

◀ คุณลุง+คุณป้า กับ ลูกชาย (ตัว) ลูกสาว (แต๋ว)

▲ คุณลุงหมอสุรินทร์ และครอบครัว
ที่บ้านซอยชัยพฤกษ์ สุขุมวิท ๖๕

▲ คุณลุง, คุณป้า, ตุ๊ ติ๋ม, ต้อย, ติ่ง, ตึ๋ง
เมื่อวันคุณลุงหมอเดินทางไปอเมริกา
ปี พ.ศ. ๒๔๙๕

▲ ฟ้า (ต๋อน), พญ.อาภรณ์ (ตุ๊), จุฬา (ติ๋ม), สุภาพรรณ (ตุ๋ย),
วราวดี (ต้อย), ประยงค์ (แต๋ว) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕

ระหว่างปลายปี ๒๔๘๒ นั้นเอง ก็เกิดศึกอินโดจีน-ฝรั่งเศสขึ้น โดยฝรั่งเศสเป็นผู้ก่อขึ้น และได้นำเครื่องบินไปทิ้งลูกระเบิดในคืนวันขึ้น ๑๕ ค่ำ พระจันทร์เต็มดวงของเดือนธันวาคม ๒๔๘๒ แต่ยังโชคดีของผู้เขียนและครอบครัว ที่ไม่เกิดระเบิด แม้จะตกห่างจากบ้านพัก *(บ้านเช่า)* ของผู้เขียนประมาณ ๔-๕ เมตร ก็ตาม จึงไม่ได้รับอันตรายใดๆ ทั้งสิ้น ต่อจากนั้นประมาณ ๒ สัปดาห์ ผู้เขียนก็ได้รับคำสั่งให้ย้ายเข้าไปรับราชการที่กรุงเทพฯ อยู่ระยะหนึ่ง แล้วย้ายไปเป็นสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส ใต้สุดของประเทศไทย เขตติดต่อกับประเทศมาเลเซีย

ในปีเดียวกันนั้นเอง ในระยะที่ผู้เขียนย้ายเข้ากรุงเทพฯ แล้วไปนราธิวาสนั้น หลาน **"มงคล"** มิได้ไปอยู่ด้วย แต่ได้ไปอยู่กับบิดา-มารดา และคุณยายเขา ที่อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี *(มารดาของหลานเป็นน้องสุดท้องของผู้เขียน)*

พฤติกรรมของหลานระหว่างอยู่ด้วยกัน ที่หนองคาย และสกลนครนั้น เห็นว่า *"หลานเป็นเด็กที่มีนิสัยใจคอดีผู้หนึ่ง มีจิตใจสนุก ร่าเริง แจ่มใส ไม่เกียจคร้านต่อการเรียน และทำการงานในบ้านทุกอย่าง เท่าที่เด็กในวัยนี้จะพึงช่วยได้ เช่น ช่วยเลี้ยงน้อง (ลูกผู้เขียน) ทั้ง ๒ คน ด้วยความรัก และเอ็นดูตลอดเวลา ไม่รังเกียจเดียดฉันท์แต่ประการใด แต่ก็ซนเอาการอยู่ ซึ่งเป็นปรกติวิสัยของเด็กๆ จะต้องซุกซนเป็นธรรมดา จึงทำให้เขาแข็งแรง เจริญวัยตามอายุ ไม่เจ็บไข้ได้ป่วยเลย"*

ครั้นต่อมาผู้เขียนได้มีโอกาสย้าย มาอยู่ที่จังหวัดอุบลราชธานี *(บ้านเกิด)* แล้วได้ช่วยกันทำการก่อสร้างโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลตรวจรักษาโรคจิต-โรคประสาท ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขึ้นเป็นแห่งแรกในภาคนี้ ด้วยเงินบริจาคของผู้มีจิตศรัทธาทั้งหลาย บวกกับเงินงบประมาณจำนวนหนึ่ง จนเสร็จ

เปิดรับบริการผู้เจ็บป่วยด้วยโรคดังกล่าวทุกจังหวัดของภาคนี้ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๒ และเป็นแพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ตั้งแต่ปี ๒๔๙๐ เป็นต้นมา จนกระทั่งได้ย้ายไปเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลสวนสราญรมย์ จ.สุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นโรงพยาบาลในเครือเดียวกันกับโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ เพียงแต่รับบริการสำหรับผู้ป่วยจากจังหวัดต่างๆ ของภาคใต้ทั้งหมดเท่านั้น

เท่าที่ผู้เขียนจำได้ หลานเป็นผู้มีความคิดริเริ่มก้าวหน้าและแปลกๆ รักสวยรักงาม มีจินตนาการไปในทางศิลป์ตั้งแต่เยาว์วัย จนกระทั่งได้มีโอกาสไปศึกษาต่อในกรุงเทพฯ ที่โรงเรียนเพาะช่าง อันเป็นวิชาที่หลานถนัดตั้งแต่เป็นเด็กๆ มาแล้ว

เนื่องจากผู้เขียนมีภาระที่ต้องเลี้ยงดูครอบครัวและลูกๆ ให้การศึกษาแก่เขาทั้ง ๘ คน จนสำเร็จจากมหาวิทยาลัยเกือบทุกคนแล้ว ก็ยังอุปการะหลานอยู่อีกหลายคนต่อเนื่องกัน จึงให้การอุปการะแก่หลานคนนี้ ที่ส่งไปเรียนที่กรุงเทพฯ ไม่ได้เต็มที่นัก ขาดๆ เขินๆ บ้าง ซึ่งตอนต้นก็ให้ไปอยู่ที่วัด กับน้องภรรยาอยู่พักหนึ่ง แล้วย้ายไปอยู่หอพักบุตร ทบ. กรุงเทพฯ

ในช่วงนี้เอง หลานต้องทำงานหนักมาก เพื่อช่วยตนเองหารายได้พิเศษในระหว่างเรียนมาจุนเจือด้วยวิธีต่างๆ ที่เห็นว่าสุจริต เช่น เขียนหนังสือ แต่งเพลงขาย ร้องเพลงออกรายการทีวี. *(โทรทัศน์)* และวิทยุ เป็นต้น ยิ่งกว่านั้น ถึงกับถีบจักรยานส่งหนังสือพิมพ์ตามบ้านต่างๆ ทุกวัน อยู่เป็นเวลานาน

แต่หลานก็มิได้ย่อท้อ กลับมุมานะอดทนต่ออุปสรรคต่างๆ ผ่านพ้นไปด้วยดี

จนสำเร็จการศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ก็พยายามสร้างเนื้อ-สร้างตัว จนมีหลัก-มีฐานะมั่นคง มีบ้านช่อง-มีที่ดินเป็นของตนเอง ด้วยลำพังตนเองโดยแท้

เมื่อกล่าวถึงจิตใจแล้ว ก็เห็นว่า *"เป็นผู้มีจิตใจสูง มีคุณธรรม เห็นได้ในเวลาที่ตนยังไม่มีฐานะ ก็มีความเสียสละ เมื่อเพื่อนฝูง เพื่อนร่วมอาชีพ หรือกระทั่งคนยากจน แม้ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนขอร้องให้ช่วย เมื่อเขาเหล่านั้นเดือดร้อนขาดเงินทอง ก็ยอมเสียสละ ช่วยเหลือเงินทอง หรือเครื่องนุ่งห่มต่างๆ ให้ทุกรายไป"*

ทั้งได้เลี้ยงน้องๆ พร้อมให้การศึกษา จนสำเร็จไปประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งทั้ง ๕-๖ คน บางคนเมื่อเขาต้องการไปศึกษาเพิ่มเติมที่ต่างประเทศ ก็ยอมลงทุนส่งน้องไปเรียนถึงสหรัฐอเมริกา จนสำเร็จวิชาชีพชั้นสูง แล้วประกอบอาชีพอยู่ต่างประเทศจนกระทั่งบัดนี้ ก็มี

เมื่อน้องๆ มีอาชีพเป็นหลัก และมีครอบครัวแล้ว ก็มีความปีติ อิ่มเอิบใจ ภูมิใจ ถึงกับยกบ้านและที่ดินให้น้องบางคนเป็นกรรมสิทธิ์ โดยมิได้คิดค่าตอบแทนเป็นเงินทองแต่ประการใดทั้งสิ้น ซึ่งแสดงว่า *"หลานเป็นผู้มีจิตใจสูงเป็นเลิศ ยากที่จะหาที่เปรียบได้"* แล้วตนเองก็ยอมสละโลกียวิสัย เข้าบวชประพฤติพรหมจรรย์ในพระบวรพุทธศาสนา จนกระทั่งบัดนี้ และต่อไปจนชีวิตจะหาไม่

ก่อนจะเข้าบวช ในระหว่างที่เป็นฆราวาสวิสัยอยู่นั้น ก็ได้ศึกษาพร้อมกับการปฏิบัติเข้าถึงแก่นแท้ของพระธรรม ตามรอยของพระพุทธองค์ แล้วเกิดปีติในพระธรรมจนเข้าบวช พฤติกรรมต่างๆ ดังกล่าว เป็นที่ประทับใจต่อผู้เขียน

จนกระทั่งบัดนี้ ควรแก่การสรรเสริญยิ่งนัก ผู้เขียนขอสดุดีกิจกรรมของหลานที่ได้ดำเนินมาแต่ต้นจนถึงปัจจุบันและอนาคต โดยบริสุทธิ์ใจ

มิใช่ว่า...สดุดีเพราะเห็นว่า *"เป็นหลาน"* แต่สดุดีผลงานของหลานโดยแท้

จึงขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย อันมี พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ จงมาเกื้อหนุนให้หลานเจริญยิ่งๆ ใน "ธรรม" ของ พระพุทธองค์ตลอดไปเทอญ

ข้อเขียนทั้งหมดนี้ หากมีการผิดพลาดประการใด โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือหลงลืม ก็ขอได้โปรดอโหสิ

(นพ.สุรินทร์ พรหมพิทักษ์)

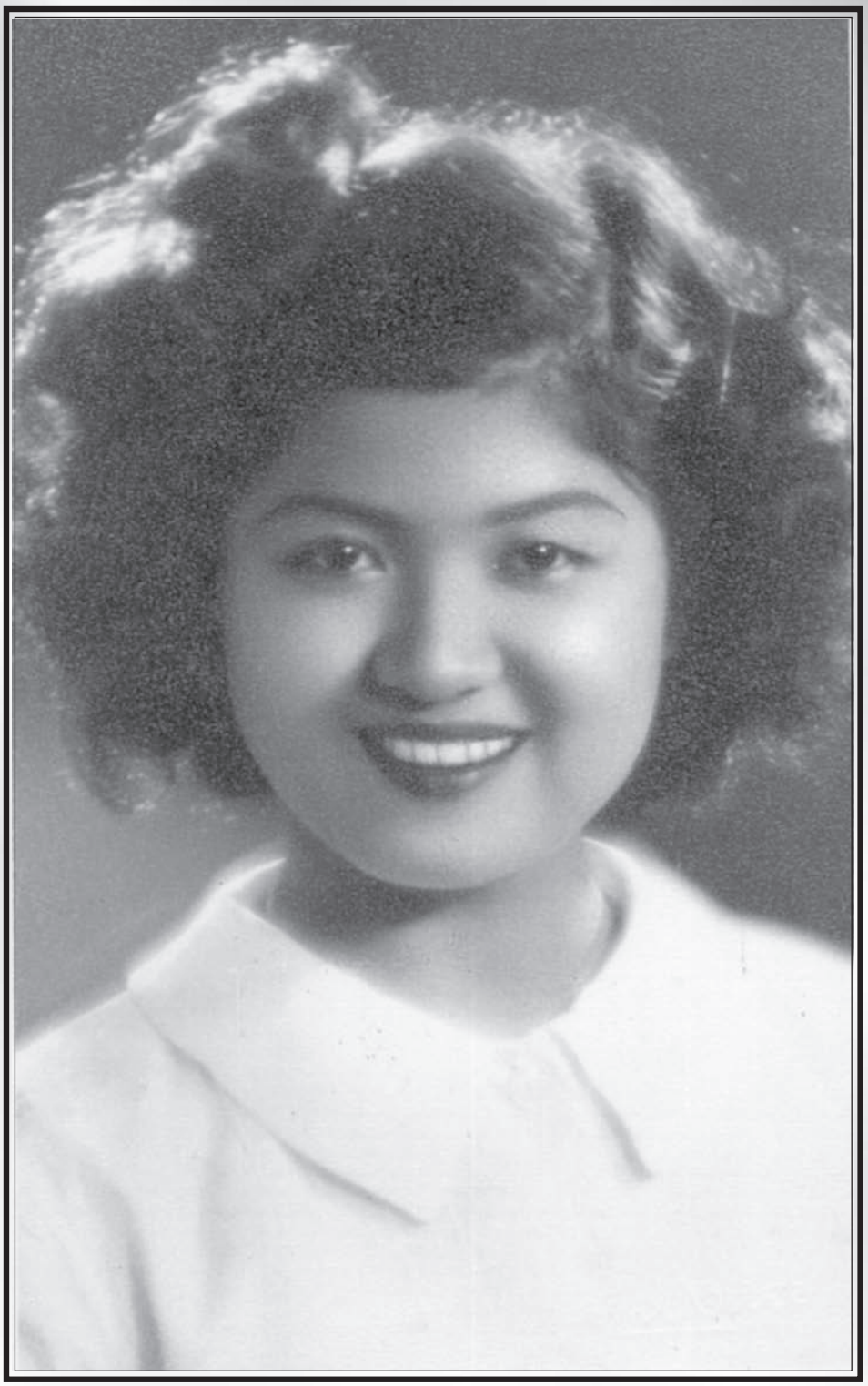

▲ "กิ่งรัก รักพงษ์" ขณะนั้นอายุ ๑๖ ปี
ถ่ายเมื่อ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๖

▲ "กิ่งรัก" ที่แก่งสะพือ ๔ มี.ค. ๙๘
ภาพโดย สมบูรณ์ นุ้ยภักดี

พ.ศ. ๒๔๙๔

๒๒ ก.ย. ๙๖

๒๐ พ.ศ. ๙๕

▲ "กิ่งรัก" (แอ๊ว) พ.ศ. ๒๕๐๒

▲ บัวบูชา (แอ๊ต), กิ่งรัก (แอ๊ว) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓

ด้วยระลึก ถึง ในโอกาส *พ่อท่าน* ครบ ๔ รอบ

❑ *"กิ่งรัก ต้นตระกูล"*

● **เนื่องจากคุณแม่ถึงแก่กรรม** *(เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๘)* ซึ่งขณะนั้น **"พี่แป๊ค"** กำลังเรียนอยู่ที่วิทยาลัยเพาะช่างปี ๓ ข้าพเจ้ากำลังเรียนอยู่พยาบาลปี ๒

ชีวิต **"พี่แป๊ค"** จึงลำบากมาก ต้องทำงานไปด้วย-เรียนไปด้วย เพื่อช่วยตัวเองและข้าพเจ้า เพราะไม่ต้องการรบกวนญาติผู้ใหญ่ คือ **น.พ.สุรินทร์ พรหมพิทักษ์** *(คุณลุง)* ซึ่งเป็นพี่ชายของคุณแม่มากนัก แต่เมื่อขาดเหลือเราทั้งสองก็ต้องขอจากท่าน ซึ่งท่านก็ได้กรุณาเราตลอดมาโดยไม่บ่นเลย

จนกระทั่ง "พี่แป๊ค" สำเร็จการศึกษา ชั้นปีที่ ๕ จากเพาะช่าง ก็ได้เริ่มเข้าทำงานประจำที่ **บริษัท ไทยโทรทัศน์ ช่อง ๔ บางขุนพรหม** *(ซึ่งปัจจุบัน คือ ช่อง ๙)* และได้เริ่มเช่าบ้านอยู่ที่ถนนพิชัย อำเภอดุสิต ได้รับน้องๆ จาก จ.อุบลราชธานี เข้ามาเรียนหนังสือต่อที่กรุงเทพฯ โดยที่ **"พี่แป๊ค"** เป็นคนจัดการเองทั้งสิ้น

ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไร และไม่ว่า **"พี่แป๊ค"** จะกลับบ้านมาเหนื่อยๆ น้องๆ ขอเงิน จะควักให้ทันที โดยไม่เคยบ่นเลย

จากซ้าย... ๑. เพื่อนของน้อง ๒. น้องตุ้ (อาภรณ์) ๓. น้องแต๋ว (พรหมวาลย์) ๔. น้องแอ๊ว (กิ่งรัก) ๕. น้องแป๊ต (มณฑา) เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๐

☼ "กิ่งรัก รักพงษ์" สมรสกับ "สุวิชช์ ต้นตระกูล" ☼

วันศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

“พี่แป๊ค” เป็นคนรักน้องๆ มากเหลือเกิน ยอมเสียสละทุกอย่าง เพื่อดูแล เลี้ยงดู ช่วยเหลือให้น้องๆ ได้รับการศึกษาอย่างดี มีความเป็นอยู่อย่างดี อยู่กันอย่างมีความสุข และไม่ใช่จะเลี้ยงแต่เฉพาะน้องๆ เท่านั้น ยังมีญาติมาอาศัยพักพิงจนสำเร็จการศึกษาไปแล้วหลายคน

ข้าพเจ้ายังจำได้เสมอ เมื่อคราวที่พวกเราพี่ๆ น้องๆ อยู่พร้อมหน้า พร้อมตากัน เรามีแต่ความสุขความสนุกสนานตลอดเวลา

แม้แต่เมื่อข้าพเจ้าจะแต่งงาน **“พี่แป๊ค”** ยังได้พูดกับ **“คุณสุวิชช์”** *(สามีของข้าพเจ้า)* ว่า *“แต่งแล้วพี่ขอร้องให้อยู่รวมกันที่บ้าน”*

“พี่แป๊ค” ชอบเห็นบ้านอยู่กันมากๆ จะทำให้บ้านมีความอบอุ่น-มีความสุข เราอยู่กันด้วยความรักกลมเกลียวกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน เราก็อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข คับที่เราอยู่ได้ แต่คับใจเราอยู่ยาก

ซึ่งสามีของข้าพเจ้าก็ได้ให้ความรักเคารพ **“พี่แป๊ค”** เสมอมา และครอบครัวของเราก็ได้ประสบแต่ความสุขความสดชื่นตลอดมา จนทุกวันนี้

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๖ “พี่แป๊ค” ได้ทำการเช่าซื้อบ้านอาคารสงเคราะห์ ที่ทุ่งมหาเมฆ ซึ่งมีห้องนอนเพียง ๒ ห้อง **“พี่แป๊ค”** ได้จัดการหาเงินมาต่อเติมบ้านให้มีห้องนอนใหญ่ ๔ ห้อง และห้องอื่นๆ อีก เพื่อให้น้องๆ ได้อยู่อย่างสะดวกสบาย

ในช่วงนั้น **“พี่แป๊ค”** มีแฟนอยู่คนหนึ่ง *(ยังไม่ได้แต่งงานกัน)* ข้าพเจ้าสังเกตเห็นว่า *“แฟนพี่แป๊คไม่ค่อยชอบ ที่พี่แป๊ครักน้องๆ มากเกินไป”*

และพูดเป็นนัยๆ ว่า *“ข้าพเจ้าแต่งงานแล้ว ก็ยังไม่ย้ายออกไป” (ซึ่งเขาก็คงไม่ทราบว่า เป็นความต้องการของ “พี่แป๊ค”)*

ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้มีความไม่สบายใจเกิดขึ้นจึงได้ปรึกษากับสามีของข้าพเจ้าว่า *“จะออกไปเช่าบ้านอยู่กันตามลำพัง โดยจะไม่บอกพี่แป๊คให้ทราบถึงสาเหตุอันนี้”* เมื่อข้าพเจ้าขออนุญาต **“พี่แป๊ค”** เพื่อที่จะย้ายออก **“พี่แป๊ค”** ไม่ยอม

ข้าพเจ้าต้องหาเหตุผลต่างๆ นานา จน **“พี่แป๊ค”** ยอมให้ย้ายได้

แต่ **“พี่แป๊ค”** ก็คอยเป็นห่วงไปเยี่ยมเยียน และให้ความช่วยเหลือเสมอมา

แม้กระทั่งลูกๆ ของข้าพเจ้า **“พี่แป๊ค” ก็เป็นคนตั้งชื่อให้ทั้ง ๓ คน** ไม่ว่าจะเป็นชื่อเล่น หรือ ชื่อจริงๆ *(รวมทั้งชื่อของข้าพเจ้าและน้องๆ “พี่แป๊ค” ก็เป็นคนตั้งให้ ยกเว้นน้องนิตยา เป็นชื่อที่คุณอาตั้งให้ เพราะคุณอาเอาไปเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรมตั้งแต่แรกเกิด)*

▲ "เอิญ" หลานคนแรกของตาเฉย

▲ พ่อโป๊ ลูกออม ลูกเอิญ และแม่แอ๊ว

"โอม" กับพ่อโป๊

▲ "โอม" หลานคนเล็กของตาเฉย

จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๐๙ น้องสาวของข้าพเจ้า คือ **น.ส.บัวบูชา** *(แอ๊ต)* ก็ได้แต่งงาน และอยู่ด้วยกันกับ **"พี่แป๊ค"** แทนครอบครัวของข้าพเจ้า

ช่วงนั้นแฟน **"พี่แป๊ค"** คนนั้น ก็ได้เลิกกันไป สาเหตุก็คงจะเห็นว่า *"พี่ชายรักน้องๆ มากเกินไปนั่นเอง และตัวเขาเองทำใจไม่ได้"*

ต่อมาน้องสาวของข้าพเจ้า คือ นางบัวบูชา ได้ย้ายออกไปอยู่บ้านที่การเคหะแห่งชาติคลองจั่น เพราะสามีได้ทำการเช่าซื้อบ้านเป็นของตนเอง

ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๑๑ น้องชาย คือ นายฟ้า *(ต๋อน)* สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ **"พี่แป๊ค"** จึงได้จัดการส่งไปศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกา ด้วยทุนของ **"พี่แป๊ค"** เอง โดยศึกษาในสาขาวิชาวิศวกรรม

ส่วนน้องชายคนเล็ก กำลังเรียนอยู่ที่ "วิทยาลัยครูประสานมิตร"

ในช่วงนั้น **"พี่แป๊ค"** มีแฟนใหม่อีกคนหนึ่ง ความจริงแฟนคนนี้ รู้จักกันมาก่อนแฟนคนเก่าซะอีก แฟนคนนี้เป็นคนฐานะดี ใจกว้าง สวย และน่ารักมาก

ความรู้ ก็เป็นนักเรียนอังกฤษ ทำงานอยู่ที่ ECAFE ศาลาสันติธรรม และเป็นคนที่ยอมให้ **"พี่แป๊ค"** ไปบวช และสนับสนุนด้วย

ในสมัยนั้น ชีวิตของ "พี่แป๊ค" ผ่านมาหมดทุกอย่าง ไม่ว่าสุรา นารี ดนตรี กีฬาบัตร แต่สิ่งต่างๆ เหล่านี้ **"พี่แป๊ค"** ไม่ติด เหล้าเป็นขวดๆ พี่แป๊คเคยดื่ม แต่ก็ไม่เมา ข้าพเจ้าใกล้ชิดพี่ชายเสมอมา ไม่เคยเห็นพี่ชายติดอะไรจนมัวเมาสักอย่าง

และเพื่อนๆ ของ **"พี่แป๊ค"** ชอบมาเล่นไพ่ที่บ้าน เพราะ **"พี่แป๊ค"** เป็นใหญ่ในบ้าน มีห้องปรับอากาศอย่างสบายเพื่อเล่นไพ่ **"พี่แป๊ค"** ก็เล่นกับเขาได้ ก็มีได้บ้าง-เสียบ้าง ไม่เท่าไหร่ก็เลิกไป ไม่ถึงกับงมงายลืมหมดทุกอย่างเช่นคนอื่นๆ

ข้าพเจ้าเคยถามว่า *"ทำไมจึงไม่ติด ?"* **"พี่แป๊ค"** บอกว่า *"ของเหล่านี้อยู่ที่ใจ ถ้าใจของเราอยากติดก็ติด อยากเลิกก็เลิกได้"*

ชีวิตของท่านกับเพื่อนฝูงและคนอื่นๆ นั้น ท่านเป็นคนที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเกื้อกูล และทดแทนบุญคุณผู้ที่เคยช่วยเหลือ เท่าที่มีโอกาสจะทดแทนคุณได้

พี่แป๊คเคยพูดเสมอว่า *"เงินที่คนอื่นให้ แม้จะเป็นเพียงบาทเดียว แต่ถ้าในเวลาที่เราต้องการ มันจะมีค่ามากที่สุด อย่าคิดถึงจำนวนเงินที่ได้รับ ให้คิดถึงน้ำใจตอนที่เขาให้ว่า เขาให้เราด้วยความจริงใจแค่ไหน ?"*

ท่านได้ส่งเสียให้คนอื่นๆ นอกจากน้องแท้ๆ ได้เล่าเรียนจนจบไปก็หลายคน

ทั้งๆ ที่คนเหล่านั้น ไม่ได้เป็นญาติโกโญติกากันมาเลย โดยถึงเวลาต้นเดือนก็มารับเงินจาก **"พี่แป๊ค"** ทุกๆ เดือน ถึงเวลาจ่ายค่าเทอม ค่าใช้จ่ายต่างๆ ก็ให้มารับเงินจาก **"พี่แป๊ค"** โดยที่ **"พี่แป๊ค"** ไม่เคยหวังค่าตอบแทนอะไรเลย

เหตุผลที่ให้ก็เนื่องจากคนเหล่านั้น เข้ามาหาท่าน สมัยที่ท่านยังทำงานอยู่ที่ **บริษัท ไทยโทรทัศน์ ช่อง ๔** มาบอกว่า *"ผมอยากเรียนหนังสือ แต่ผมไม่มีเงิน"*

"พี่แป๊ค" ก็ช่วยจนเขาเรียนจบตามที่ต้องการ โดยที่ท่านไม่ได้เรียกร้องค่าตอบแทนอะไรเลย แม้แต่เมื่อเขาเรียนจบไปประกอบอาชีพเป็นของเขาแล้ว

เท่าที่ข้าพเจ้าทราบ มีไม่น้อยกว่า ๒ คน แต่จะกี่คนก็ไม่ทราบแน่ เพราะท่านไม่เคยบอกใคร

แม้กระทั่งสมบัติบางอย่างของท่าน เพื่อนฝูงหยิบยืมไป ไม่นำมาคืน ท่านก็เฉย ไม่โกรธ ไม่ทวง เป็นต้นว่า *"พิมพ์ดีดตั้งโต๊ะใหม่เอี่ยมเพิ่งซื้อมา เพื่อนทำบทละครวิทยุ ต้องใช้พิมพ์ดีด ก็มาขอยืมไปตั้งนาน ก็ไม่คืน"*

ข้าพเจ้าจึงถามว่า *"ทำไมเขาจึงไม่คืน ? ไม่ไปทวงซักที !"*

ท่านก็บอกว่า *"เครื่องพิมพ์ดีด คงไม่อยู่แล้ว เพราะถ้าของยังอยู่ เขาก็คงเอามาคืน ไม่จำเป็นต้องไปทวง ทวงไปก็ไม่ได้ของคืนมา"* ท่านก็ไม่โกรธ ไม่เคืองอะไร

มีแต่ข้าพเจ้าซึ่งเต้นเร่าๆ ด้วยความโมโห เพราะเวลาที่พี่ชายจะใช้ ก็ไม่มีใช้ ทั้งๆ ที่ตัวเองก็ได้พยายามซื้อหามาเป็นของตัวเองแล้ว ก็ยังมีคนมาเอาไปจนได้

เขาเหล่านั้น...! ก็ช่างกระไรเลย !

วันหนึ่ง **"พี่แป๊ค"** นั่งทำงานอยู่ที่บริษัทฯ มีคนเดินเข้าไปหายกมือไหว้ บอกว่า *"ไม่มีเงิน ยังไม่ได้ทานข้าวเลย"*

พอพี่แป๊คหยิบกระเป๋าเงินออกมา ปรากฏว่า *"มีเงินอยู่ ๒๕ บาท"* พี่แป๊คก็ให้เขาไป ๒๐ บาท เก็บไว้ ๕ บาท เพราะจะต้องเติมน้ำมันรถ ซึ่งถ้าเป็นข้าพเจ้าอย่างมากข้าพเจ้าก็ให้เขาไป ๕ บาท ข้าพเจ้าเก็บไว้ ๒๐ บาท แน่นอน

เมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๑๓ พี่แป๊คได้ถามข้าพเจ้าว่า *"จะเลี้ยงน้องๆ อีก ๓ คน ซึ่งยังเรียนไม่จบต่อจากพี่แป๊คได้ไหม ? เพราะพี่แป๊คอยากจะไปอยู่วัด"*

ก่อนหน้านั้น **"พี่แป๊ค"** ได้ศึกษาทาง **"จิต"** มามาก ได้ **"เดรัจฉานวิชา"** มาหลายอย่าง เช่น *รักษาโรคก็ได้ ทรงเจ้าเข้าผีก็ทำได้ สะกดจิตคนก็ได้*

แต่ **"พี่แป๊ค"** เห็นว่า *"ไม่ใช่ไปในแนวทางของ **พระพุทธองค์** จึงได้ละทิ้งเดรัจฉานวิชาเหล่านั้น หันมาศึกษามุ่งไปในแนวทางของ**พระพุทธองค์**อย่างจริงจัง"*

ข้าพเจ้ารีบปฏิเสธทันทีว่า *"ไม่ได้ เลี้ยงไม่ไหว !"* ข้าพเจ้าขอสารภาพอย่างจริงใจว่า *"ช่วงนั้น ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้พี่แป๊คหันมาทางนี้เลย"*

เพราะข้าพเจ้าเสียดายสิ่งต่างๆ ที่ **"พี่แป๊ค"** มี

"พี่แป๊ค" ทำงานเก่ง หาเงินคล่อง จัดการตกแต่งบ้านเรือนได้สวยงาม สรรหาสิ่งต่างๆ เพื่อบำรุงบำเรอความสุข ทั้งของตนเอง และของน้องๆ ไว้มากมาย

เมื่อข้าพเจ้าปฏิเสธไปแล้วว่า *"ข้าพเจ้าเลี้ยงน้องไม่ไหว พี่แป๊คจึงยังไปอยู่วัดไม่ได้"* ซึ่งต่อมาข้าพเจ้าจึงคิดได้ว่า *"ข้าพเจ้าคงเป็นตัวมารตัวหนึ่ง ที่คอยขัดขวางไม่ให้ท่านเดินไปตามรอยของพระพุทธองค์ ได้อย่างสะดวกสบาย"*

ต่อมาอีกหลายเดือน "พี่แป๊ค"จึงได้บอกข้าพเจ้าให้กลับไปอยู่ที่บ้าน**"พี่แป๊ค"** ที่อาคารสงเคราะห์ทุ่งมหาเมฆอีก เพราะ **"พี่แป๊ค"** จะอยู่ในทางโลกต่อไปอีกไม่ไหวแล้ว ทรัพย์สมบัติทุกอย่างอันเป็นของ **"พี่แป๊ค"** ยกให้ข้าพเจ้าทั้งหมด

ข้าพเจ้าเห็นว่า *"ในคราวนี้ ไม่สามารถที่จะดึงพี่ชาย ให้อยู่ในทางโลกได้อีกต่อไปแล้ว"* ข้าพเจ้าจึงไม่ได้ปฏิเสธท่าน

เพราะท่านได้วางแนวทางไว้ให้ข้าพเจ้าหมดแล้ว โดยที่ท่านสละทางโลกไปแล้วก็ไม่ได้ทำให้ข้าพเจ้าต้องลำบากอะไรเพิ่มขึ้นมากนัก

เมื่อข้าพเจ้ารับปาก ท่านจึงไปอยู่ **"วัดอโศการาม" จ.สมุทรปราการ** ตามความตั้งใจของท่าน ก็ประมาณเดือน **สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๓**

"พ่อท่าน"
ยืนยิ้มอยู่ขวาสุด
ในงานมงคลสมรส
ระหว่าง
"กิ่งรัก รักพงษ์"
กับ
"สุวิชชช์ ต้นตระกูล"
ศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕

ในตอนแรกที่ท่านไปอยู่วัดนั้น ท่านใช้ชีวิตอย่างเรียบๆ ง่ายๆ ใส่เสื้อคอกลมสีขาว กางเกงขาสั้นสีเรียบๆ โกนศีรษะ รับประทานอาหารมังสวิรัติ *(งดเว้นเนื้อสัตว์ทุกชนิด)* วันละมื้อ *(ซึ่งสิ่งเหล่านี้ท่านได้ปฏิบัติอยู่ที่บ้าน ก่อนที่ท่านจะไปอยู่วัดแล้ว)*

ท่านปฏิบัติเช่นนี้ อยู่ได้ประมาณเดือน **พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๓** ท่านก็ได้บวชเป็น **"พระ"** ที่ **"วัดอโศการาม"** นั่นเอง

ในชีวิตที่เป็นพี่น้องกันมา เท่าที่จำได้ **"พี่แป๊ค"** ไม่เคยดุด่า-ว่ากล่าวน้องๆ ให้ได้รับความเจ็บช้ำน้ำใจเลย **"พี่แป๊ค"** มีแต่ให้ๆๆๆ แนะนำให้น้องๆ ไปในทางที่ดี ไม่ให้ออกนอกลู่นอกทาง ชีวิตครอบครัวของพวกเรา ถึงแม้จะขาดบิดา-มารดา แต่เราก็มีพี่ชาย ซึ่งเป็นหลักที่ดีเยี่ยม-มั่นคง-ทะนุถนอม-ประคับประคองน้องๆ ให้ไปสู่ชีวิตที่ราบรื่น มั่นคง

พวกเราทุกคนภูมิใจเสมอว่า *"พวกเราโชคดีอย่างที่สุดแล้ว ที่ได้เกิดมาเป็นน้องร่วมท้องของพี่แป๊ค"*

(กิ่งรัก ต้นตระกูล)

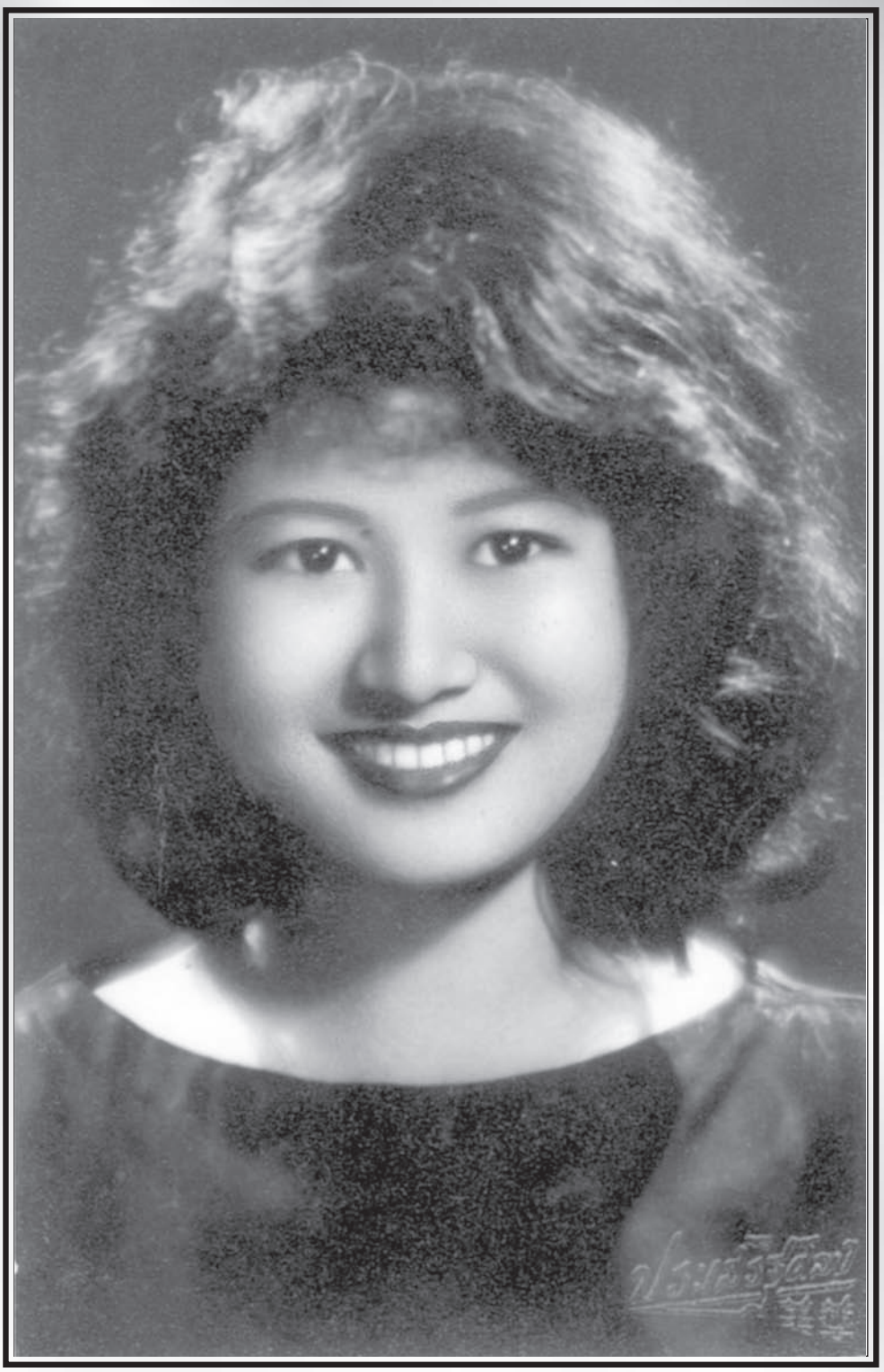

▲ "บัวบูชา รักพงษ์" (แอ๊ต) ขณะนั้นอายุ ๑๕ ปี
ถ่ายเมื่อ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐

▲ ๑๘ ก.ย. ๙๖

▲ ๒๗ ส.ค. ๙๕

"บัวบูชา รักพงษ์" (แอ๊ต)

๑๘ ก.ย. ๙๖

"บัวบูชา รักพงษ์" (แอ๊ต)

อา. ๒๗ ส.ค. ๙๕

▲ น้องแอ๊ต ข้าถ่ายให้เมื่อ ๕ เม.ย. ๙๖

ด้วยระลึกถึง "พี่แป๊ค" ผู้จากไป

❑ *"บัวบูชา ซื่อตรง" (รักพงษ์)*

● **เนื่องจากทางกลุ่มผู้จัดทำ** จะจัดทำหนังสือที่ระลึก เพื่อรวบรวมชีวประวัติของ **"พระโพธิรักษ์"** ให้ละเอียด และใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด เท่าที่จะทำได้ จึงได้ขอร้องให้ผู้ที่เคยมีโอกาสเกี่ยวข้องกับชีวิตของท่าน ทั้งสมัยที่ก่อนจะออกบวช และหลังออกบวช แสดงทัศนะเกี่ยวกับท่าน

ด้วยเหตุนี้เอง ในฐานะที่ผู้เขียนเป็น **"น้องร่วมอุทร"** ของท่านคนหนึ่ง จึงได้มีโอกาสเขียนถึงเกร็ดชีวิตที่เกี่ยวกับท่านมาเท่าที่พอจะนึกออก

"พระโพธิรักษ์" ก่อนที่จะออกบวช มีชื่อเดิมว่า **"มงคล รักพงษ์"** ต่อมาเคยใช้นามปากกาว่า **"รัก พงษ์มงคล"** ในการประพันธ์เพลงหลายเพลง *เช่น ผู้แพ้ ผู้ครองรัก ฯลฯ* หลังจากนั้น จึงเปลี่ยนชื่อจริงเสียใหม่ว่า **"รัก รักพงษ์"** ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้ในทางโลกมาจนถึงปัจจุบัน แต่สำหรับน้องๆ เมื่อก่อนนี้ **"พระโพธิรักษ์"** เป็นที่รู้จักกันในนามของ **"พี่แป๊ค"** ทั้งนี้เพราะท่านเป็นบุตรคนโตของครอบครัว

เมื่อน้องๆ แต่งงาน และมีลูกๆ

"พระโพธิรักษ์" จึงเป็นที่รู้จักกันในนามของ **"ลุงแป๊ค"**

ในชีวิตของผู้เขียน บุคคลที่ผู้เขียนรักมากที่สุดมีอยู่ ๒ คน คือ คุณยายของผู้เขียนเอง *(คุณยายประภาวดี พรหมพิทักษ์)* ซึ่งเลี้ยงดูและใกล้ชิดกับผู้เขียนมาตั้งแต่เด็กจนผู้เขียนเรียนจบ ม. ๘ และอีกคนหนึ่งที่ผู้เขียนรักมากที่สุด ก็คือ **"พี่แป๊ค"**

"พี่แป๊ค" เป็นพี่ที่รักน้อง เข้าใจน้อง และคอยช่วยเหลือน้องๆ อยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าโดยทางแรงกาย แรงทรัพย์ สติปัญญา และด้านจิตใจ

ครั้งหนึ่งขณะที่ผู้เขียนเรียนอยู่ชั้น ม. ๔ ในโรงเรียนราษฎร์แห่งหนึ่ง ที่ จ. อุบลราชธานี สมัยนั้นยังมีการเรียนปีละ ๓ เทอม

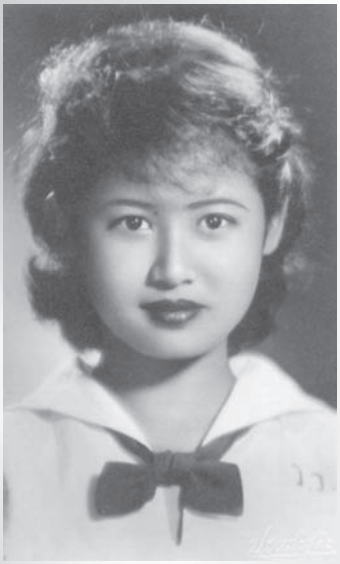

▲ ๒๗ มี.ค. ๒๔๙๙

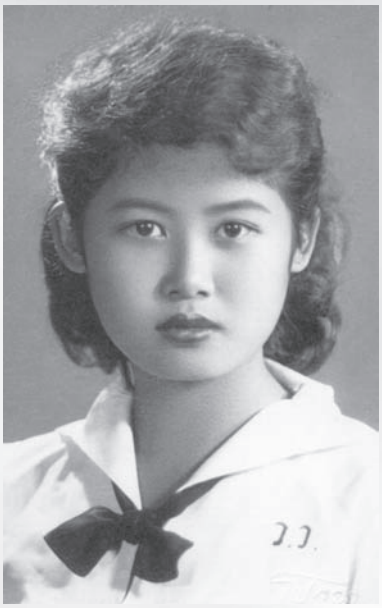

▲ ๑๘ ม.ค. ๒๕๐๐

๑๔ มี.ค. ๒๔๙๘

"บัวบูชา รักพงษ์" (แอ๊ต)

อา. ๒๕ มิ.ย. ๒๕๐๓ ▲

เมื่อผลการสอบประจำภาคต้น ปรากฏว่า *"ผู้เขียนสอบได้ที่ ๑"* ทางโรงเรียนให้สิทธิว่า *"ผู้เขียนจะเลือกเลื่อนชั้นขึ้นไปเรียนชั้น ม. ๕ ในเทอมต่อไปก็ได้"*

ผู้เขียนไม่ทราบว่า *"จะตัดสินใจอย่างไรดี"* จึงมีจดหมายมาปรึกษา **"พี่แป๊ค"** ที่กำลังเรียนหนังสืออยู่ที่กรุงเทพฯ และทำงานหาเลี้ยงตัวเองไปด้วย ในการขี่จักรยานส่งหนังสือพิมพ์ตามบ้าน และทำงานสารพัดอื่นๆ

ต่อมาไม่นาน ผู้เขียนก็ได้รับจดหมายตอบจาก "พี่แป๊ค" พร้อมด้วยธนบัตรใบละ ๑๐๐ บาท ใหม่เอี่ยม ที่ **"พี่แป๊ค"** ส่งไปให้เป็นรางวัลในการสอบครั้งนั้น

คิดดูเถอะว่า *"ผู้เขียนจะซาบซึ้งเพียงใด"*

เพราะผู้เขียนทราบดีว่า *"กว่าพี่แป๊คจะได้เงินจำนวนนี้มา พี่แป๊คต้องลำบากแค่ไหน และพี่แป๊คเอง ก็ยังมีความจำเป็นต้องใช้เงิน แต่ก็อุตส่าห์เจียดเงินจำนวนนี้ไปให้รางวัลแก่ผู้เขียน" (ขณะนั้นพ่อท่านมีรายได้ประมาณเดือนละ ๓๐๐ บาท - ผู้จัดทำ)*

ปกติจดหมายฉบับอื่นๆ ที่ **"พี่แป๊ค"** มีถึงผู้เขียนมักขึ้นต้นว่า **"น้องแอ๊ต"** เฉยๆ แต่สำหรับฉบับนั้น **"พี่แป๊ค"** ขึ้นต้นจดหมายว่า...

"น้องแอ๊ต ที่พี่แป๊คสุดแสนรัก" ผู้เขียนแสนจะปลาบปลื้ม

และเชื่อว่า *"นั่นเป็นความรู้สึกที่แท้จริง ที่พี่แป๊คมีต่อผู้เขียน"*

สาระสำคัญของจดหมายฉบับนั้น มีว่า *"ถึงแม้ว่า น้องแอ๊ตจะอายุยังน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นๆ ที่อยู่ในชั้นเดียวกัน แต่พี่แป๊คก็อยากให้น้องแอ๊ต pass ขึ้นไปเรียนชั้น ม. ๕ เพราะพี่แป๊คเชื่อว่า น้องแอ๊ตจะต้องทำได้"*

ผู้เขียนตัดสินใจตามนั้นทันที พร้อมกับมั่นใจว่า *"ตนเองจะต้องทำได้ ซึ่งก็เป็นความจริง เพราะผลการสอบปลายปี ม. ๕ ของปีนั้นเอง ผู้เขียนก็สอบได้ที่ ๑ อีก เพียงแต่ว่า คราวนี้คะแนนต่ำกว่าที่เคยได้ทุกปี"*

ระหว่างที่ผู้เขียนเรียนหนังสือที่ต่างจังหวัดนั้น **"พี่แป๊ค"** คอยมีจดหมายให้กำลังใจอยู่เสมอ พอจบ ม. ๖ **"พี่แป๊ค"** ก็แนะนำให้สอบเข้าเรียนต่อ ม. ๗ แผนกวิทย์ ที่โรงเรียนประจำจังหวัดนั้น คือ "โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช"

พอสอบไล่ ม. ๗ เสร็จ ในระหว่างปิดเทอม **"พี่แป๊ค"** ก็พาผู้เขียนมาเที่ยวกรุงเทพฯ เพื่อเป็นรางวัลในการที่สอบเข้าเรียนใน "โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช" ได้ ซึ่ง **"พี่แป๊ค"** เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ทั้งหมด

โดยให้ผู้เขียนพักอยู่กับครอบครัวของผู้ที่ **"พี่แป๊ค"** นับถือมากคนหนึ่ง

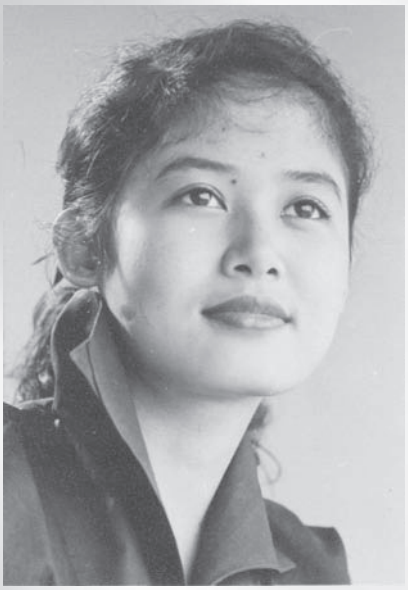

▲ "บัวบูชา รักพงษ์" (แอ๊ต) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒

▲ "บัวบูชา รักพงษ์"
กับ "ขวัญดี รักพงษ์"
ที่บ้านเช่าถนนพิชัย

บัตรประจำตัวนิสิต
จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา ๒๕๐๗

เพราะขณะนั้น **"พี่แป๊ค"** ยังคงเรียนอยู่ที่โรงเรียนเพาะช่าง และพักอยู่ที่หอพักบุตรข้าราชการกองทัพบก ที่ ถ.เศรษฐศิริ ซึ่งที่หอพักนี้เอง **"พี่แป๊ค"** เคยได้รับรางวัลนักเรียนตัวอย่างจาก **"จอมพลผิน ชุณหะวัณ"** ถึง ๒ ปี ซ้อน

เมื่อผู้เขียนกำลังเรียนอยู่ชั้น ม. ๘ ตอนต้นปี **"พี่แป๊ค"** ก็แนะนำให้ผู้เขียนเปลี่ยนชื่อเป็น **"บัวบูชา"** *(ชื่อเดิมอุบล)* โดย **"พี่แป๊ค"** เป็นคนตั้งชื่อนี้ให้ พร้อมบอกวิธีในการติดต่อเพื่อขอเปลี่ยนชื่อเป็นทางการ

ในปีถัดมา "พี่แป๊ค" เพิ่งจะเรียนจบ จากโรงเรียนเพาะช่าง และได้เข้าทำงาน **"บริษัท ไทยโทรทัศน์ จำกัด"** ประจำอยู่ที่ช่อง ๔ บางขุนพรหม *(ขณะนั้น)*

"พี่แป๊ค" ก็เช่าบ้านหลังหนึ่งอยู่แถว ถ.พิชัย พอดีกับที่ผู้เขียนเพิ่งจะสอบไล่ ม. ๘ เสร็จ **"พี่แป๊ค"** ก็จัดการให้ผู้เขียนเข้ามาเรียนต่อที่กรุงเทพฯ โดยให้ผู้เขียนสอบเข้า "จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์" ซึ่งผู้เขียนก็สอบเข้าได้ในปีนั้น

นอกจากนี้ **"พี่แป๊ค"** ยังรับน้องอีก ๒ คน คือ **ฟ้า** กับ **ด้าว** มาเรียนต่อที่กรุงเทพฯ ด้วย โดย **ฟ้า** เข้าเรียนต่อชั้น ม. ๑ **ด้าว** เข้าเรียนต่อชั้น ป. ๑

ทุกอย่างช่างท้าทายความสามารถของ **"พี่แป๊ค"** เหลือเกิน

จนแม้ขนาดคุณลุง *(น.พ. สุรินทร์ พรหมพิทักษ์)* ที่เคยอุปการะครอบครัวเรามาเมื่อสมัยอยู่อุบลฯ ยังออกปากกับผู้เขียนในตอนนั้นว่า *"พี่แกมันไม่เจียมตัว"*

นอกจากนี้เรายังมีญาติห่างๆ อีก ๒ คน ที่เข้ามาเรียนหนังสืออยู่กรุงเทพฯ พักอยู่ด้วย โดยช่วยออกค่าใช้จ่ายบ้าง

ตลอดระยะเวลา ที่ผู้เขียนและน้องๆ อยู่ในความอุปการะของ **"พี่แป๊ค"** นั้น **"พี่แป๊ค"** ได้ทำหน้าที่เป็นทั้ง พ่อ พี่ และเพื่อน สำหรับพวกเรา

ชีวิตภายในครอบครัว ก็มีความสุขไปตามประสา ในขณะเดียวกันจะโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ก็ตาม **"พี่แป๊ค"** ค่อยๆ อบรมสั่งสอนแนวทาง และปรัชญาในการทำงาน และการดำรงชีวิตที่ดีมีประโยชน์

โดย **"พี่แป๊ค"** เองนั่นแหละ ทำตัวอย่างที่ดีให้เราสังเกตจดจำ และโดยการแนะนำด้วยวาจาบ้าง เรามักพูดคุยกันอย่างเปิดเผยในทุกๆ เรื่อง

แม้ **"พี่แป๊ค"** จะเป็นผู้มีบุญคุณแก่เราอย่างยิ่งยวด แต่ **"พี่แป๊ค"** ก็ไม่เคยปกครองเราด้วยพระเดช ไม่เคยลำเลิกถึงบุญคุณ ไม่เคยดุด่า หรือพูดจาด้วยถ้อยคำกระโชกโฮกฮาก **"พี่แป๊ค"** จะรับฟังข้อโต้แย้งที่มีเหตุผลเสมอ

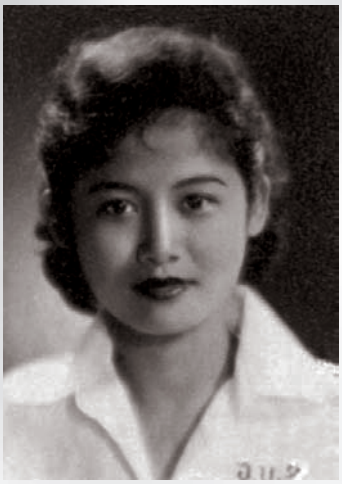

▲ ที่บ้านเช่าถนนพิชัย พ.ศ. ๒๕๐๓

▲ บัวบูชา พ.ศ. ๒๕๐๒

"บัวบูชา รักพงษ์" (แอ๊ต)
ถ่ายที่บ้านเช่าถนนพิชัย
เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๔

ตลอดชีวิตผู้เขียนไม่เคยกลัว**"พี่แป๊ค"**เลย ความรู้สึกที่ผู้เขียนมีต่อ**"พี่แป๊ค"** อย่างเสมอต้น-เสมอปลาย และนับวันจะเพิ่มขึ้น คือ **"ความรัก"**

เป็น **"ความรัก"** ที่บริสุทธิ์ รักและภาคภูมิใจในตัว **"พี่แป๊ค"**

"พี่แป๊ค" เป็นตัวอย่างที่ดีในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นความขยัน อดทน ความจริงจังในการทำงาน และการดำรงชีวิต แม้จะทำงานหนักแสนหนัก แต่ **"พี่แป๊ค"** ก็ยังเต็มไปด้วยอารมณ์ขัน มีอารมณ์ดี และพร้อมที่จะช่วยเหลือน้องๆ และคนอื่นเสมอ **"พี่แป๊ค"** มีเพื่อนไปมาหาสู่อยู่ตลอดเวลา และต้อนรับขับสู้ผู้มาเยือนด้วยดีเสมอ ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนของ **"พี่แป๊ค"** เอง หรือ เพื่อนๆ ของน้องๆ

จากตัวอย่างที่ **"พี่แป๊ค"** ทำให้เห็นนั้น และจากการพูดคุยกันทุกเมื่อเชื่อวัน ทำให้ผู้เขียนจดจำหลักการปฏิบัติตนหลายๆ อย่างจาก **"พี่แป๊ค"**

"พี่แป๊ค" พูดเสมอว่า *"ไม่ว่าจะทำอะไร จงตั้งใจทำสิ่งนั้น ให้ดีที่สุด ถ้าคิดว่า จะทำสิ่งนั้นให้ดีไม่ได้ ก็อย่าทำซะเลยจะดีกว่า"*

ซึ่งผู้เขียนประทับใจมาก และยึดหลักนี้ ในการทำงานทุกอย่างมาจนบัดนี้

ผู้เขียนเคยเล่าให้ **"พี่แป๊ค"** ฟัง ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ทำงานว่า...

"เพื่อนบางคน หรือ แม้แต่ตัวผู้เขียนเอง บางทีก็เสียใจที่ไม่ได้ ๒ ขั้น ในขณะที่คนอื่นเขาได้ ทั้งๆ ที่เราคิดว่า เราน่าจะได้บ้าง"

"พี่แป๊ค" กลับให้ข้อคิดว่า ***"จงทำงานเพื่องาน แล้วทุกอย่างจะตามมาเอง"*** คือ ***"จงพยายามทำงานในหน้าที่ของเราให้ดีที่สุด-ให้มีผลงานออกมาดีที่สุด"*** แล้วเราเองจะเกิดความภาคภูมิใจ ความอิ่มเอิบใจ อันเป็นความสุข โดยไม่ต้องสนใจว่า *"คนอื่นเขาจะให้รางวัล หรือตอบแทนอะไรเราบ้าง"* เมื่อทำได้เช่นนี้เราก็จะสบายใจ

แล้วอะไรทั้งหลายที่ใครๆ อยากได้ เช่น *เกียรติยศชื่อเสียง เงินทอง มันจะตามมาเอง* และถ้าเราได้สิ่งเหล่านี้มา โดยที่เราไม่คาดคิดมาก่อน มันจะมีค่า และให้ความรู้สึกที่ดีแก่เรามากกว่า หรือถึงหากว่า *"เราจะไม่ได้สิ่งเหล่านี้เลย เราก็ไม่เสียใจ หรือผิดหวัง ทั้งนี้เพราะเราไม่ได้หวังว่าจะได้"*

อีกสิ่งหนึ่งที่ผู้เขียนแน่ใจว่า *"ได้จากประสบการณ์และความใกล้ชิดกับ**พี่แป๊ค**"* ก็คือ ***"การเห็นว่า งานทุกอย่างมีค่าเท่าๆ กัน และพยายามเอาใจเขามาใส่ใจเรา"***

นอกจากนี้ **"พี่แป๊ค"** เคยพูดเสมอว่า ***"จงยอมเป็นผู้เสียเปรียบ แล้วเราจะเป็นผู้ชนะในที่สุด"***

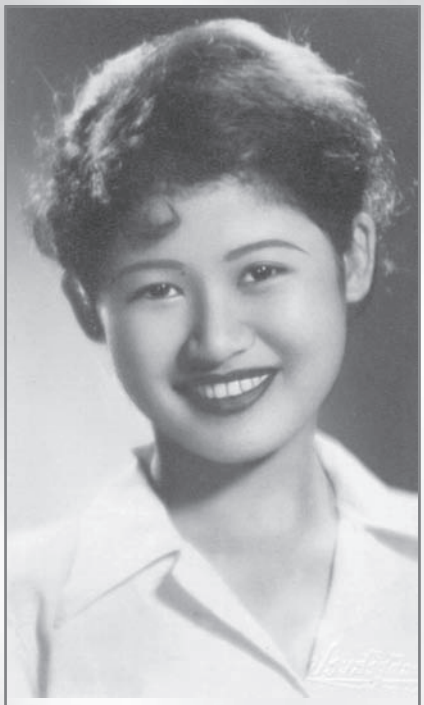

▲ บัวบูชา (แอ๊ต) ๒๗ มี.ค. ๙๙

▲ พ.ศ. ๒๕๐๒

▲ พ.ศ. ๒๕๐๓

▲ ที่บ้านเช่าถนนพิชัย พ.ศ. ๒๕๐๒

คำพูดนี้ ต้องใช้ความอุตสาหะค่อนข้างมาก-ความอดกลั้นเหลือหลายกว่าจะทำได้ แม้กระนั้นผู้เขียนก็ยังเชื่อว่า *"ข้อความนี้เป็นสัจธรรม และจะช่วยให้สังคมสงบสุข และสามารถใช้ได้ในทุกๆ สถานที่"*

ผู้เขียนเองก็พยายามที่จะปฏิบัติตามคำพูดนี้ให้ได้ และเช่นเคย **"พี่แป๊ค"** ได้ปฏิบัติให้เห็นเป็นตัวอย่างเสมอมา ควบคู่ไปกับการทำตนเป็น **"ผู้ให้"** อย่างไม่มีขอบเขตจำกัด จำได้ว่า *"ครั้งหนึ่ง **พี่แป๊ค**ได้รับจดหมายจากใครคนหนึ่ง ที่**พี่แป๊ค**ไม่เคยรู้จักมาก่อน บอกว่า ตนเป็นนักโทษต้องขังอยู่ในคุก ขอให้ **พี่แป๊ค** ช่วยไปประกันตัวออกมาด้วย **พี่แป๊ค**ก็ยังอุตส่าห์ไปประกันตัวเขาออกมา"*

ในระยะหลังๆ ก่อนที่ "พี่แป๊ค" จะออกบวช สัก ๔-๕ ปี ขณะนั้นเราย้ายมาอยู่ที่บ้านเลขที่ ๖๒ อาคารสงเคราะห์ทุ่งมหาเมฆ ซึ่ง **พี่แป๊ค** เช่าซื้อไว้ได้ไม่นาน

เมื่อถึงโอกาสขึ้นปีใหม่ **"พี่แป๊ค"** จะหาของขวัญใส่กล่อง ส่วนมากมักจะเป็นปากกาบ้าง ปากกาดินสอบ้าง **"พี่แป๊ค"** จะบรรจงห่อของขวัญด้วยตนเอง แล้วเขียนที่นอกกล่องว่า *"ของขวัญปีใหม่ จากบ้านเลขที่ ๖๒"* ฝากคนในบ้านไว้ คอยมอบให้บุรุษไปรษณีย์ ที่นำจดหมายมาส่งที่บ้านคนละชุด

ผู้เขียนทราบว่า "พี่แป๊ค" ได้สนใจศึกษาเกี่ยวกับพุทธศาสนา มานานหลายปีแล้ว และมีจุดมุ่งหมายที่แน่วแน่ว่า *"จะออกบวช"* เมื่อตอนที่ผู้เขียนเรียนอยู่ที่จุฬาฯ ปี ๓ ประมาณปี ๒๕๐๔-๕ **"พี่แป๊ค"** เคยพูดว่า *"ตั้งใจเรียนนะทุกคน อีก ๑๐ ปี **พี่แป๊ค** จะออกบวช โดยจะตัดทางโลกทั้งหมด และจะไม่สึกเลย"*

ตอนนั้น พอได้ฟัง **"พี่แป๊ค"** พูดเช่นนั้น ผู้เขียนก็เฉยๆ เพราะคิดว่า *"อีกตั้ง ๑๐ ปี เราก็คงเรียนจบแล้ว ช่วยตัวเองได้แล้ว ไม่เห็นจะเดือดร้อนอะไร"*

และอีกประการหนึ่ง ก็ไม่ได้คิดว่า *"**พี่แป๊ค** จะจริงจังตามนั้น"*

ต่อมาเมื่อเราย้ายมาอยู่บ้านทุ่งมหาเมฆ "พี่แป๊ค" สนใจพุทธศาสนามากขึ้น **"พี่แป๊ค"** เช่าพระพุทธรูปปางต่างๆ มากมาย ทั้งองค์เล็ก องค์ใหญ่ บางองค์เช่ามาด้วยราคาเป็นหมื่น

ทุกเช้า หลังตื่นนอน พออาบน้ำแต่งตัวเสร็จ **"พี่แป๊ค"** จะสวดมนต์ ในห้องพระ เป็นเวลานานประมาณ ๑๐-๑๕ นาที ก่อนที่จะลงมาทานอาหารเช้า

ตอนเย็น จะคอยดูให้คนเปิดไฟห้องพระ ถวายเป็นพุทธประทีปทุกคืน มีแจกันดอกไม้สดจัดถวายเป็นพุทธบูชาด้วย

▲ บัวบูชา (แอ๊ต) ...ที่บ้านเช่าถนนพิชัย...

▲ บัวบูชาและขวัญดี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓

▲ บัวบูชา (แอ๊ต) และ เพื่อน
ถ่ายที่บ้านของเดือนเพ็ญ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔

หลังจากนั้นไม่กี่ปี "พี่แป๊ค" ก็เปลี่ยนพฤติกรรม พระพุทธรูปในห้องพระค่อยๆ ร่อยหรอลง มาทราบภายหลัง *(เพราะตอนนั้นผู้เขียนแต่งงานแล้ว และแยกบ้านมาอยู่ข้างนอก)* ว่า *"พี่แป๊ค ได้แจกจ่ายพระพุทธรูปต่างๆ เหล่านั้น ให้คนอื่นไปจนเกือบหมดสิ้น โดยแจกให้ฟรีๆ ทั้งนั้น"*

ในขณะเดียวกัน **"พี่แป๊ค"** ก็เริ่มรับประทานอาหาร **"มังสวิรัติ"** แล้วปรับเป็น **"มังสวิรัติมื้อเดียว"** และย้ายจากห้องนอนที่ติดแอร์ มานอนบนไม้กระดานในห้องพระ เปลี่ยนสไตล์การแต่งกายมาเป็นในลักษณะสันโดษ คือ เสื้อคอกลมสีขาว และกางเกงขายาว ทั้งๆ ที่ตอนนั้น **"พี่แป๊ค"** ยังต้องมีรายการแพร่ภาพทางทีวี.

เข้าใจว่า *"จะมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์เกิดขึ้นทั่วไปใน **บริษัท ไทยโทรทัศน์** ในขณะนั้นด้วย"*

และแล้ววันหนึ่ง ดูเหมือนจะเป็นปี ๒๕๑๒-๒๕๑๓ จำไม่ได้แน่ ญาติสนิททุกๆ คน รวมทั้งตัวผู้เขียนเอง ก็ได้รับแจ้งให้ทราบว่า *"ให้ไปชุมนุมกันที่บ้านทุ่งมหาเมฆ **'พี่แป๊ค'** มีเรื่องสำคัญจะพูดด้วย"*

เมื่อถึงเวลา พวกเราก็นั่งล้อมวง โดยมี **"พี่แป๊ค"** นั่งเป็นประธาน

"พี่แป๊ค" ประกาศ ให้พวกเราทราบว่า *"พรุ่งนี้จะออกบวช และนับแต่พรุ่งนี้เป็นต้นไป **พี่แป๊ค**จะไม่มีพี่-ไม่มีน้อง-ไม่มีญาติทางโลกอีกแล้ว จะมีแต่ญาติในทางธรรม ซึ่งทุกคนจะได้รับการปฏิบัติเหมือนกันหมด สัมพันธ์โดยสายเลือดที่เราเคยมีต่อกันจะสิ้นสุดลงเพียงแค่วันนี้"*

ความรู้สึกของผู้เขียนในตอนนั้น เหมือนฟ้าฟาดเปรี้ยงในบัดดล เกิดความว้าเหว่และเสียดายขึ้นมาอย่างฉับพลัน พรุ่งนี้แล้วสินะ จะไม่มีอีกแล้ว **"พี่แป๊ค"** ที่เราแสนรัก **"พี่แป๊ค"** ที่รักเรา-เข้าใจเรา **"พี่แป๊ค"** ที่เคยชื่นชมเมื่อเราได้ดี และช่วยเหลือเมื่อเราเดือดร้อน พอมีความรู้สึกเช่นนั้น ผู้เขียนก็ร้องไห้สะอึกสะอื้น

ตอนนั้นจำได้ว่า *"มีน้องอีกคนหนึ่ง คือ ด้าว ที่ร้องไห้สะอึกสะอื้นเหมือนกัน"* ส่วนคนอื่นๆ คงเพียงซับน้ำตาที่ซึมออกมากลบตากันถ้วนทั่ว

แต่มีคนหนึ่งที่ไม่มีน้ำตาให้เห็น คือ แฟนของ **"พี่แป๊ค"** ซึ่งร่วมประชุมอยู่ ณ ที่นั้นด้วย เข้าใจว่า *"คงเป็นเพราะตอนที่ **พี่แป๊ค** ไปศึกษาพุทธศาสนา ตามที่ต่างๆ นั้น ท่านเคยพาแฟนคนนี้ไปด้วย"* และได้เคยปรึกษากันมาก่อนแล้วว่า...

"พี่แป๊คจะออกบวช ซึ่งแฟนของพี่แป๊ค เขาก็อนุโมทนา"

แต่สำหรับเราน้องๆ ไม่ค่อยได้ติดตามท่านไปศึกษาธรรมะ จิตใจจึงยังคงมากด้วยกิเลส จึงอดไม่ได้ที่จะยังแสดงความเสียอกเสียใจและเสียดาย

พอเห็นพวกเรา ร้องไห้กันมากๆ "พี่แป๊ค" จึงพูดว่า *"ร้องไห้ไปทำไม**พี่แป๊ค**ไม่ได้ไปตาย พวกเราควรจะดีใจ ที่ได้เกิดมาร่วมชาติร่วมสกุลเป็นญาติกับ**พี่แป๊ค**มีอีกสักกี่คนที่จะทำได้อย่าง**พี่แป๊ค** พวกเราควรจะภาคภูมิใจ"*

ผู้เขียนกล้าพูดได้ว่า *"ในตอนนั้น ไม่อยากให้พี่แป๊คออกบวชเลย"* แม้แต่ในระยะที่ **"พี่แป๊ค"** ได้ออกบวชแล้วใหม่ๆ เห็นทนทรมานตนเอง นอนบนไม้กระดานในกุฏิเล็กๆ ที่วัดอโศการาม ท่ามกลางแมกไม้ห่างไกลผู้คน ผู้เขียนก็น้ำตาคลอทุกครั้งที่ไปหาหลวงพี่ ความเสียดายยังไม่หมดสิ้นง่ายๆ ถึงกับหวังว่า *"พี่แป๊ค อาจจะกลับใจมาครองชีวิตฆราวาสตามเดิมในไม่ช้า"* ความรู้สึกทั้งหมดนี้ ถ้าจะพูดไปแล้วก็เกิดจากความเห็นแก่ตัว ของผู้เขียนเองโดยแท้

อย่างไรก็ตาม ต่อมาชื่อ **"พี่แป๊ค"** หรือ **"ลุงแป๊ค"** ก็ค่อยๆ เลือนหายไป แต่เกิดมีคำใหม่มาแทน คือ **"หลวงพี่"** กับ **"หลวงลุง"**

มาถึงบัดนี้ ผู้เขียนและลูกๆ เกิดความรู้สึกใหม่แล้ว นั่นคือ ความปลาบปลื้ม ความปีติ และภาคภูมิใจ ในบุญกุศล ที่ผู้เขียนและลูกๆ มีโอกาสได้เกิดมาร่วมอุทร ร่วมสกุล ร่วมชาติ และเป็นญาติสนิท ของบุคคลผู้ซึ่งคนทั้งหลาย สามารถจบนิ้วบูชา แสดงความเคารพสักการะได้อย่างสนิทใจ คือ **"พ่อท่านพระโพธิรักษ์"**

(บัวบูชา ซื่อตรง)

▲ "ฟ้า รักพงษ์" (ต๋อน) ขณะนั้นอายุ ๑๙ ปี
ถ่ายเมื่อ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๙

▲ อา. ๒๗ ส.ค. ๙๕
มะโรง

▲ พ.ศ. ๒๕๐๒

▲ ๒ พ.ศ. ๐๕

น้องข้า
"ฟ้า รักพงษ์"
(ต๋อน)
ข้าถ่ายเมื่อ
๑๐ มี.ค. ๙๘

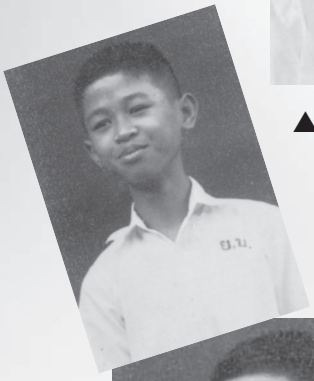

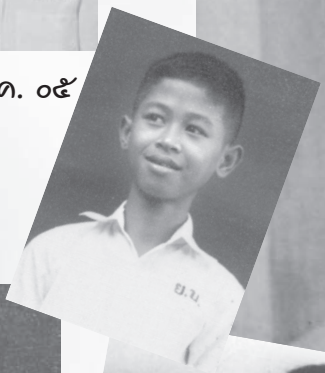

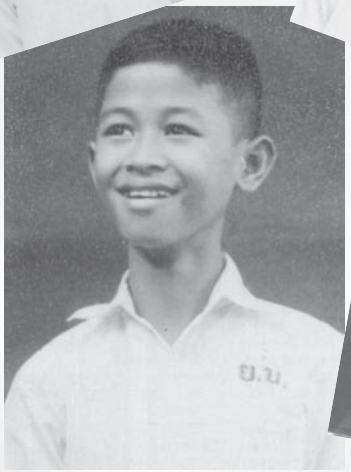

ด้วยระลึก ถึง

ชีวิตผมกับ "พี่แป๊ค"

❑ *ฟ้า รักพงษ์*

● **ผมเป็นน้องคนที่ ๔ ของ "พ่อท่าน"** ในวัยเด็กหลังจากคุณแม่ได้จากพวกเราไป ๓ ปี ผมก็มี **"พ่อท่าน"** นี่แหละ ที่ทำหน้าที่เป็นพี่ชายที่คอยห่วงใย และคอยดูแลพวกเราด้วยดีเสมอมา แม้พ่อและแม่จะขาดหายไป

จำได้ว่า ตอนนั้นผมอายุ ๑๑ ขวบ กับ **แต๋ม** น้องชายคนสุดท้อง ที่อายุน้อยกว่าผม ๔ ปี ได้เข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ พร้อมกับพี่ๆ อีกหลายคน ซึ่งได้มาเรียนและมาอยู่ก่อนแล้ว

ตอนนั้น "พี่แป๊ค" *(พ่อท่าน)* ได้ทำงานที่ **บริษัท ไทยโทรทัศน์ ช่อง ๔ บางขุนพรหม** ซึ่งตั้งอยู่ในเนื้อที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยในปัจจุบัน

"พี่แป๊ค" ได้เช่าบ้านหลังหนึ่ง อยู่ใกล้กับสามแยกพิชัย บ้านนี้เป็นบ้านไม้ คิดว่า เพิ่งสร้างใหม่ เป็นบ้าน ๒ ชั้น แต่มีชั้นครึ่งแยกออกไป ก็ดูเก๋ดี ทำให้มีเนื้อที่สำหรับอยู่อาศัยเพิ่มขึ้น

รวมทุกๆ คนแล้ว จะมี ๘ คน ด้วยกัน หน้าบ้านจะมีบริเวณกว้างมาก เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวออกไป พวกเราช่วยกันตัดหญ้าทำเป็นสนามแบดมินตั้นขนาดมาตรฐาน ใช้เป็นที่ออกกำลังกายของพวกเราได้เป็นอย่างดี

ชีวิตของผมสามารถพูดได้ว่า พวกเราทุกๆ คน เริ่มดีขึ้นโดยตลอด ผมโชคดีมากที่มี **"พี่แป๊ค"** ซึ่งเป็นผู้ที่มีแต่ให้ๆๆ ทุกอย่าง ที่มีคุณประโยชน์ทั้งสิ้น ผมเป็นน้องชายคนเดียวที่ได้ใกล้ชิดที่สุดบ่อยครั้งมากจะเห็นเด็กชายผมเกรียนนั่งซ้อนท้ายรถ Lambretta Scooter คันคู่ชีวิตของ **"พี่แป๊ค"** ไปที่ต่างๆ บนถนนในกรุงเทพฯ

"พี่แป๊ค" มีเพื่อนเยอะมาก "พี่แป๊ค" เคยเรียนเพาะช่าง เป็นศิษย์เก่าก็กลับไปทำกิจกรรมของโรงเรียนมากมาย เป็นหัวหน้าสมาคมต่างๆ ก็เยอะ ได้รับรางวัลอะไรต่อมิอะไร ก็ได้เป็นปกติเสมอ เพื่อสังคม **"พี่แป๊ค"** ทำให้ได้เสมอ

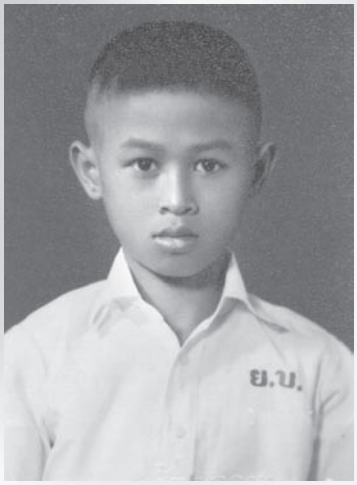

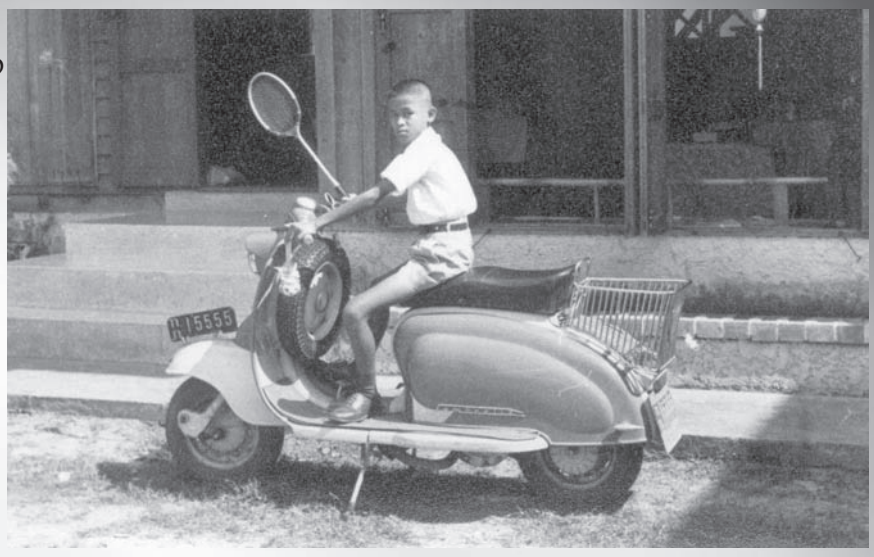

▲ ฟ้า (ต๋อน) ๓๑ ม.ค. ๐๓

▲ "ฟ้า รักพงษ์" (ต๋อน)

ถ่ายที่บ้านเช่าถนนพิชัย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓

"พี่แป๊ค" เป็นคนขยันสู้งาน นอกจากทำงานประจำที่ไทยทีวี.แล้ว **"พี่แป๊ค"** ยังได้เป็นครูสอนในโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ

ผมเกิดมาจนถึงทุกวันนี้ ยังไม่เคยได้ยิน **"พี่แป๊ค"** บ่น หรือ แสดงความย่อท้อต่ออะไรให้เห็นเลย แม้สักครั้งเดียว

ที่บ้านเรา ทุกคนอยู่ด้วยความรัก ทุกคนทำหน้าที่ของตัวเองด้วยดี น้องๆ ก็เคารพพี่ๆ ตามระดับอายุ พี่ๆ ทุกคนก็พยายามทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีให้น้องได้เคารพ

ผมไม่เคยได้ยินคำด่าดุดัน หรือ พูดจาหยาบโลนกันที่บ้านเลย

"พี่แป๊ค" เองเป็นผู้ปกครองในบ้าน ก็ไม่เคยแสดงให้พวกเราเห็น

นี่ไม่ใช่หมายความว่า *"พวกเราพูดแต่ภาษาที่ไพเราะเสนาะหู มีแต่หวานจ๋อยอย่างในละครทีวี.นะ"* แต่ว่า *"เราจะไม่พูดคำที่ไม่เป็นมงคล หรือคำนินทา ที่ทำให้คนอื่นเสียหายด้วยวาจา"*

ผมยังจำฝังใจอยู่จนทุกวันนี้ ถึงคำพูดของ **"พี่แป๊ค"** ได้บอกพวกเราว่า *"คนอื่นเขาจะทำเลวอย่างไร เป็นเรื่องของเขา เราเองทำดีแล้วหรือยังต่างหาก ทำดียังไม่ได้ดีเสมอ แต่ถ้าทำแล้วก็ยังไม่ได้ดี ก็แสดงว่า เรายังทำดียังไม่มากพอ ก็ต้องทำดีให้มากขึ้น"* สำหรับผมถือว่า *"เป็นสัจธรรมที่ทำให้เรามีมานะต่อสู้ ให้เราทำแต่ความดี สร้างกรรมดี ตามวิธีทางพุทธศาสนาทีเดียว"*

โยธินบูรณะ เป็นโรงเรียนแห่งแรกในกรุงเทพฯ ที่ผมได้เข้าเรียน โรงเรียนก็ไม่ไกลจากบ้านนัก เดินไปขึ้นรถรางที่บางกระบือ สมัยนั้นค่าโดยสารเพียง ๒๐ ส.ต. เท่านั้น อยู่กรุงเทพฯ แรกๆ วันเสาร์-อาทิตย์ ผมก็ออกตระเวนทั้งเดินทั้งนั่งรถเมล์ประจำทางจากต้นสายไปลงสุดสาย แล้วนั่งกลับอยู่หลายอาทิตย์ ก็เพื่อต้องการรู้จักเมืองกรุงเทพฯ ให้ดี ผมกลับมาบ้าน ก็จะเล่าสิ่งที่ได้ไปพบเห็นให้พี่ๆ ฟัง ซึ่ง **"พี่แป๊ค"** ก็จะเป็นคนที่ตอบคำถามได้ดีที่สุด

ถึงวันเกิดของผมปีหนึ่ง "พี่แป๊ค" ถามผมว่า *"อยากได้อะไร ?"*

ผมดีใจมาก เพราะตั้งแต่เกิดมาก็ไม่เคยได้ของขวัญวันเกิดมาก่อนเลย ผมขอเป็นจักรยาน เพราะผมจะได้มีอิสระสามารถไปไหนมาไหนเองได้ ไม่ต้องกลัวว่าจะมีรถเมล์หรือไม่ และเวลานั้นกรุงเทพฯ ไม่แออัด ไม่มีอากาศเป็นพิษจากรถรามากเหมือนทุกวันนี้ คิดว่าจักรยานเป็นสิ่งที่เหมาะสมที่สุด ผมก็เลยมีจักรยานส่วนตัวได้ใช้ไปโรงเรียน และทุกๆ แห่งในกรุงเทพฯ อย่างมีความสุข

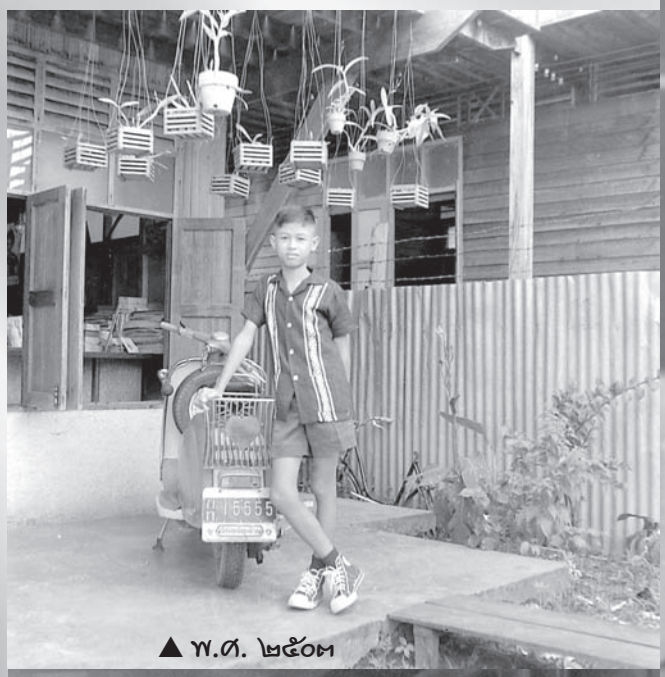

▲ พ.ศ. ๒๕๐๓

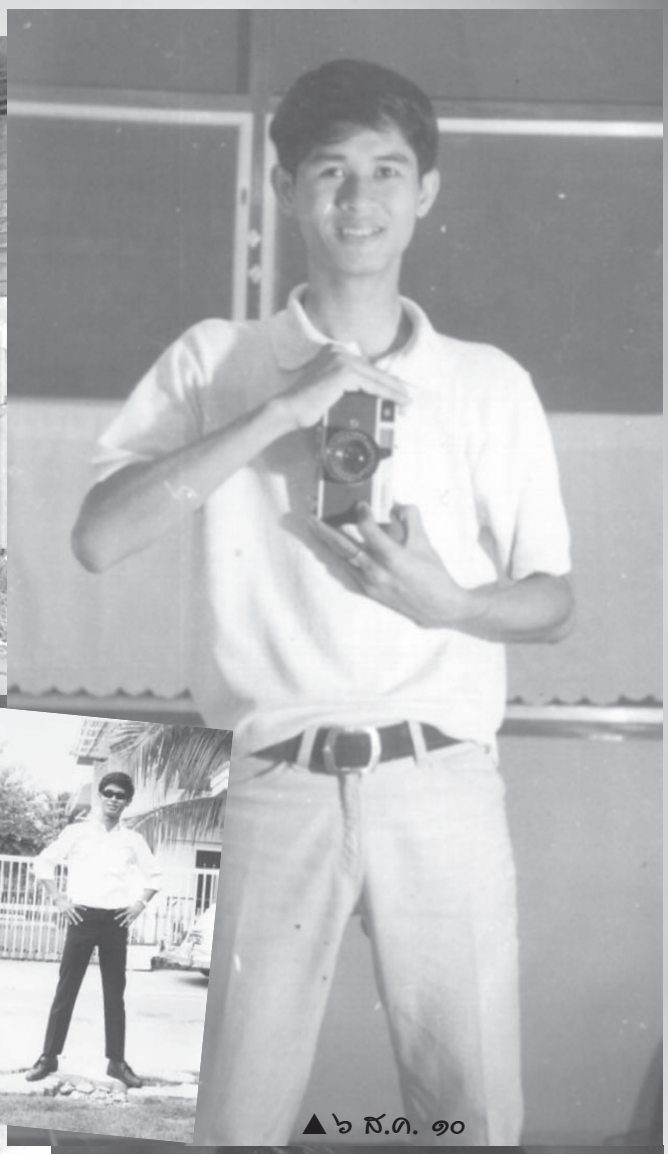

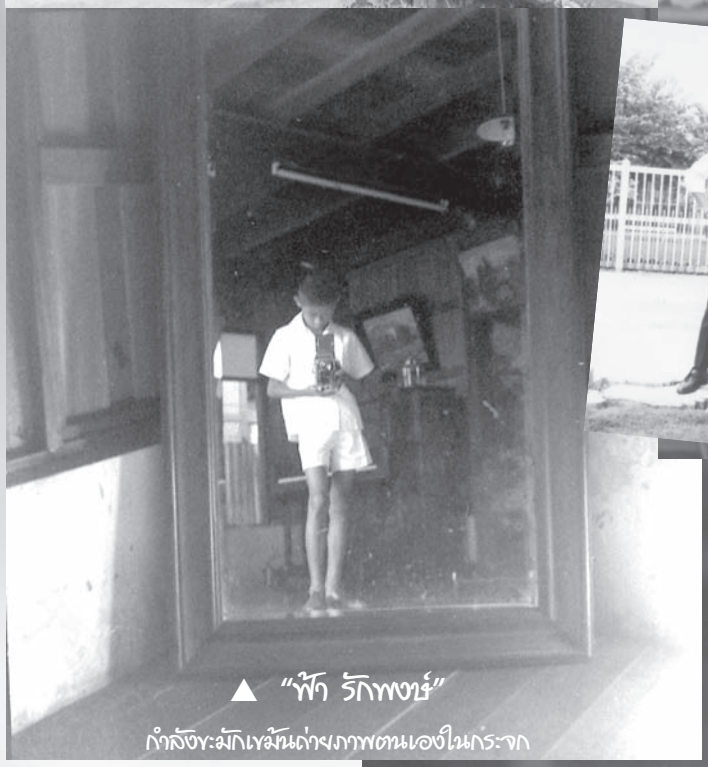

▲ "ฟ้า รักพงษ์"
กำลังจะมีกล้องถ่ายภาพตนเองในกระจก

▲ ๖ ส.ค. ๑๐

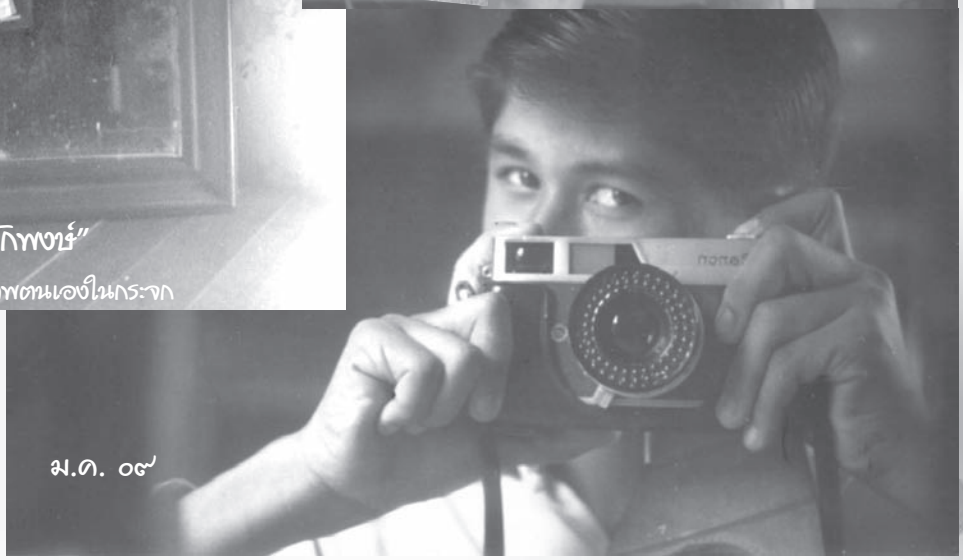

ม.ค. ๐๙

ผมเริ่มรู้สึกสนใจ
ในด้านการถ่ายภาพ
ก็เลยเอาเป็นงาน
"อดิเรก"

“พี่แป๊ค” เป็นคนที่มีศิลปะในจิตใจ รักการเขียน รักการอ่านมาก อาจจะพูดได้เลยว่า *“ไม่เคยปล่อยเวลาให้สูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์สักวินาทีเดียว”*

เพราะถ้าไม่ต้องไปทำงานที่ทำประจำแล้ว **“พี่แป๊ค”** ก็จะมีเรื่องอย่างอื่นทำอยู่เสมอ จะเป็นการเขียนหนังสือ อ่านหนังสือ แต่งเพลง ทำสวน หรือแต่งบ้าน ก็มีเรื่องทำอยู่ตลอดเวลา

ซึ่งงานทุกๆ อย่างที่ **“พี่แป๊ค”** ทำ **“พี่แป๊ค”** มีความสุขกับสิ่งที่ทำเสมอเลย ทำให้พวกเราน้องๆ เห็นคุณค่าการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ รู้จักหางานอดิเรกทำกัน

“พี่แป๊ค” ก็ชอบการถ่ายภาพ ผมสังเกตจากภาพเก่าๆ ที่ **“พี่แป๊ค”** ได้ถ่ายไว้ ดูแล้วขณะนั้น ก็รู้ว่า *“พี่แป๊ค มีหัวสร้างสรรค์ คือ พยายามเล่นภาพเทคนิคต่างๆ อย่างเช่น ทำเป็นภาพฝาแฝด ถ่ายภาพซ้อนภาพ (Double exposure) หรือภาพพระอาทิตย์กำลังตกดิน หรือ ภาพแม่น้ำลำธารที่ไหลช้าๆ ไปตามสายลมเย็นๆ ช่วยให้ผ่อนคลายจากความร้อนในเวลากลางวันได้ ทำให้ภาพออกมาในรูปแบบที่น่าสนใจ มีความรู้สึก มีความโดดเด่นในตัวของมัน”*

ผมเริ่มรู้สึกสนใจในด้านการถ่ายภาพ ก็เลยเอาเป็นงานอดิเรก

“พี่แป๊ค” ให้การสนับสนุนผมอย่างดี เริ่มต้นด้วยซื้อกล้องให้ผมถ่ายภาพขนาด ๒ นิ้ว ใช้ฟิล์มขนาด ๑๒๐ มม. จึงถ่ายได้ ๑๖ ภาพ ต่อม้วน

ประกอบกับขณะนั้น ที่โรงเรียนโยธินฯ มีครูสอนวิชาการถ่ายและล้างอัดขยายภาพ เป็นวิชาพิเศษ ผมก็เลยได้เล่นกล้องตั้งแต่นั้นมา

พอผมทำการล้างอัดขยายรูปเองได้ **“พี่แป๊ค”** ก็ได้ซื้อเครื่องขยายรูปให้ผมได้ทำที่บ้าน โดยใช้ห้องน้ำเป็นห้องมืด ซึ่งส่วนมากก็ทำกันในเวลากลางคืน เพราะนอกจากมืดดีแล้ว ยังเย็นกว่าทำเวลากลางวัน สมัยโน้นแอร์เครื่องเล็กๆ ที่ใช้ตามบ้านยังไม่มีให้ใช้กัน การถ่ายภาพของผมเริ่มวิวัฒนาการดีขึ้นเรื่อยๆ โดย**“พี่แป๊ค”** เป็นผู้ให้การสนับสนุน ผมรู้สึกดีใจ และมีความสุขมาก

วันหนึ่ง “พี่แป๊ค” เอากล้อง Rolleiflex ชนิด Twin Lens (เลนซ์คู่) มาให้ผม Rolleiflex รุ่นนี้เป็นแบบมืออาชีพ (Professional) เท่านั้นที่ได้ใช้กัน ผมก็เริ่มทุ่มเทกับงาน Hobby นี้มากยิ่งขึ้น ก็มีโอกาสได้ไปช่วยถ่ายภาพในงานต่างๆ มากพอสมควร เช่น งานบวช งานกฐิน งานแต่งงาน และงานศพ เป็นต้น

ต่อมาเพื่อนของ **“พี่แป๊ค”** ที่ไทยทีวี. ขอยืมเครื่องขยายมาใช้ที่บริษัทชั่วคราว

▲ เมื่อฟ้าออกทีวี.
เวลาของเด็ก "สนุกกับของเล่น"
ศ. ๑๑ มี.ค. ๒๕๐๓

▲ "ฟ้า รักพงษ์" (ต่อน) เมื่ออยู่ ม.ศ. ๔ (พ.ศ. ๒๕๐๖)

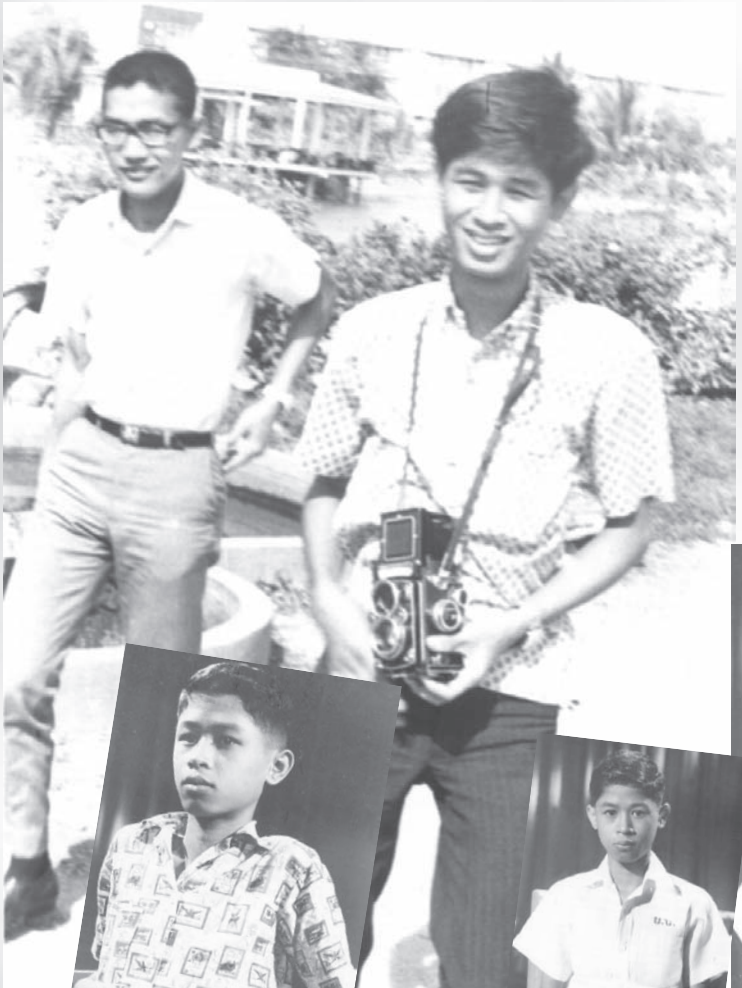

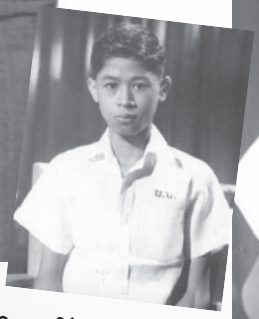

อา. ๑๕ เม.ย. ๐๕ ▲

ผมเลยมีโอกาสได้เข้าไปใช้เครื่องที่โน่น ซึ่งสะดวกสบายกว่าทำที่บ้านมาก และมีแอร์เย็นทั้งวันทั้งคืน ที่ไทยทีวี.นี่เอง ทำให้ผมได้ฝึกฝนการถ่ายรูปมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะภาพ Portrait ซึ่งที่นั่นเป็นที่รวมของเหล่าดาราอยู่แล้ว ทั้งรุ่นเล็ก-รุ่นใหญ่ ก็ทำให้ผมเกือบยึดเป็นอาชีพก็แทบจะได้ แต่ขณะนั้นผมอายุเพียง ๑๕ ปี ได้มาฝึกทำงานที่บริษัทไทยทีวี. ก็เลยได้มีโอกาส-ได้รู้-ได้เห็น-ได้รู้จักคนมากขึ้น

อาจารย์เต็มสิริ บุณยะสิงห์ ซึ่งขณะนั้นเป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมสาธิตประสานมิตร (มวศ.) เห็นผมทำหน้าที่บันทึกภาพให้รายการทีวี. ที่อาจารย์มาออกรายการซึ่ง **"พี่แป๊ค"** เป็นผู้จัด อาจารย์เลยขอผมให้ไปช่วยที่โรงเรียน มวศ.

ผมเลยได้ย้ายไปเรียนที่โรงเรียนมัธยมสาธิต จนจบชั้นมัธยมปลาย
การถ่ายภาพ เป็นงานอดิเรก ที่สนุก ที่น่าชื่นชม
แต่จริงๆ แล้ว ผมไม่ประสงค์ จะยึดเป็นอาชีพ

ตั้งแต่ผมยังเป็นเด็กอยู่ที่อุบลฯ ซึ่งเวลานั้นที่ตัวจังหวัดมีไฟฟ้าใช้แล้ว แต่ที่อ.วารินฯ ที่บ้านผมเกิดยังไม่มีใช้ ผมสนใจและพิศวงว่า ไฟฟ้าทำแสงสว่างได้อย่างไร อยากจะนำมาให้ชาวบ้านได้ใช้บ้าง ผมมีความมุ่งหวังอย่างมากที่จะเป็นวิศวกรทางไฟฟ้าให้ได้ในอนาคต หลังจากจบชั้นมัธยม ผมก็เลือกสอบเพื่อเข้ามหาวิทยาลัยในคณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งในสมัยนั้นใครๆ เขาก็บอก *"จะเรียนวิศวะต้องเป็นเด็กเก่ง จึงจะได้เรียน"* ซึ่งก็เป็นความจริงทุกประการ ผมสอบไม่ได้ เตะฝุ่นอยู่ ๑ ปี

ความจริงก็ไม่ได้เดินเตะฝุ่นจริงๆ นัก เพราะได้ไปทำงานที่ไทยทีวี. รับงานถ่ายภาพบ้าง ได้มีโอกาสช่วย **"พี่แป๊ค"** ทำรายการทีวี. บ้าง และ เป็นคนขับรถให้ **"พี่แป๊ค"** ไปทำงานและติดต่องาน ซึ่งใช้เวลาบนถนนมากทีเดียว

แทบทุกครั้งเมื่อ "พี่แป๊ค" ขึ้นรถ ที่ผมขับแล้ว **"พี่แป๊ค"** จะนั่งหลับ ก็เนื่องด้วยงานที่ทำมันหนักเอาการ ทุกวันเวลาผมขับรถให้ **"พี่แป๊ค"** ผมจะพยายามขับให้นิ่มและระมัดระวังมากที่สุด ความรู้สึกของผมยังจำได้ดีว่า *"ดีใจและมีความสุขมาก ที่ผมได้ทำให้พี่แป๊คได้พักผ่อนบ้าง"* ใจไม่อยากให้ถึงที่หมายเร็วนัก

เพราะหลังจาก **"พี่แป๊ค"** บอกว่า จะไปที่ไหนๆ แล้ว **"พี่แป๊ค"** จะไม่ปล่อยเวลาให้เสียไป **"พี่แป๊ค"** จะใช้เวลาซึ่งอาจจะเรียกว่า แม้จะเป็นเพียงเวลาแค่ ๓ นาที ก็ยังดี ได้พักผ่อนสะสมพลัง เพื่อเตรียมไว้ใช้เมื่อจำเป็น

พอถึงแล้ว **"พี่แป๊ค"** จะตื่นเอง แล้วทำงานอย่างกระฉับกระเฉงได้ต่อไป

ช่วงนี้ผมได้ใกล้ชิดกับ "พี่แป๊ค" มาก ไปไหน-ไปด้วยกัน ผมอายุ ๑๘ ปี กำลังหนุ่มอยู่ในหมู่ดารา และผู้อยากเป็นดาราเยอะแยะ

ก็รู้สึกว่า *"พี่แป๊คมีความไว้ใจ เชื่อมั่นว่า ผมจะไม่ทำอะไรให้เสียหาย"*

"พี่แป๊ค" ไม่เคยได้พูด หรือสอนอะไรผมตรงๆ

สำหรับผมแล้วรู้สึกว่า *"พี่แป๊คจะพูดเป็นคำพูดกับผมน้อยมาก"* ผมจะพยายามอ่านเอาเอง หรือแปลเอาเองจากส่วนลึกๆ ภายใน ให้ผมรู้สึกเองว่า *"จะอยู่ที่ไหนหรือจะทำอะไรก็ตาม จะต้องมีสติคิดถึงตระกูลของเรา ซึ่งอาจจะไม่ใหญ่โตอะไรในสายตาคนอื่น แต่กับเราแล้วเป็นของสูงสุด"* พูดง่ายๆ อย่าทำอะไรให้เสียเลย

ชีวิตในระยะนี้ของ "พี่แป๊ค" มีอะไรเกิดขึ้นเยอะแยะมาก **"พี่แป๊ค"** ได้อุปการะช่วยเหลือคนมาพึ่งพิงแทบเป็นเรื่องปกติ ใครคิดจะฆ่าตัวตาย ใครขาดที่อยู่ ใครขาดเงินเรียนหนังสือ อะไรต่อมิอะไร ถ้ามีคนไปเจอเข้าก็จะพามาหา **"พี่แป๊ค"** หรือบางรายก็เข้ามาหา **"พี่แป๊ค"** ที่ไทยทีวี. เอง ก็มีแยะ

ขณะนั้น อยู่บ้านอาคารสงเคราะห์ทุ่งมหาเมฆ *(ซึ่งพี่แป๊คได้ซื้อไว้และตั้งชื่อบ้านนี้ว่าบ้านร่ม)* จึงเป็นเรื่องธรรมดาๆ ที่อยู่ๆ ก็มีคนแปลกหน้าเข้ามานอน-มากินด้วย

"พี่แป๊ค" รักเด็กๆ มาก เคยพูดอยากมีลูกสัก ๑๐ คน รายการทีวี. ที่ **"พี่แป๊ค"** ทำอยู่สมัยนั้น ส่วนมากจะเป็นรายการเกี่ยวกับเด็กๆ ช่วยให้เด็กได้พัฒนาการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในสังคม กล้าคิด กล้าแสดง กล้าทำ

จัดรายการเด็ก ก็มีบริษัทต่างๆ ให้การอุปการะ (SPONSOR) มีพวกของเด็กเล่น เช่น *ตุ๊กตา ลูกบอล รถยนต์ รถไฟ เครื่องบิน ต่างๆ เหลือจากรายการ*

ทุกวันเด็กของทุกปี **"พี่แป๊ค"** ก็เปิดบ้านให้เด็กทั่วไป เข้ามารับของแจก และมีการละเล่นสำหรับเด็กๆ ให้สนุกสนานกันเป็นประจำ

ทำให้พวกเราทุกคนมีความรู้สึกที่ดี และมีความสุขกับการได้ให้ โดยไม่จำเป็นต้องสาธยายเป็นคำพูดให้เสียเวลา

รายการทางสารคดี ที่ให้ความรู้ต่างๆ ก็มีอยู่หลายรายการที่ **"พี่แป๊ค"** ทำ

นอกจากนี้รายการเพลงต่างๆ **"พี่แป๊ค"** ก็ให้โอกาสกับทุกๆ คน ได้แสดงความสามารถของตนสู่วงการ สู่สาธารณชน

"พี่แป๊ค" เป็นคนชอบการเรียนรู้ และชอบค้นคว้า รู้อะไรต้องรู้ให้แท้จริง

ที่บ้าน **"พี่แป๊ค"** ได้ทำห้องสมุด รวบรวมหนังสือไว้หลายประเภท ทำรวมเล่ม

เป็นชุดๆ เป็นนิทาน-นิยายต่างๆ แม้แต่วิทยาศาสตร์ทางเพศ สารคดีความรู้ ก็มีให้เราได้ศึกษาหาความรู้ได้อย่างดี **"พี่แป๊ค"** แสวงหาการเรียนรู้แทบทุกศาสตร์อะไรต่อมิอะไร สนใจแม้เรื่อง **"จิตวิญญาณ"** ก็จะไปเรียนรู้ทาง**พุทธ**-ทาง**พราหมณ์**ก็มี

"พี่แป๊ค" ไม่เรียนแค่พอรู้เท่านั้น ทุกๆ เรื่องยังต้องปฏิบัติจริง ลงมือทำจริง แน่นอนเวลานอนแทบไม่มีเลย คิดดูกลับถึงบ้าน ๕ ทุ่ม เป็นเรื่องธรรมดา ตี ๓ เป็นบางวัน แต่ก็ตื่นเช้าตรู่ไปทำงานประจำไม่เคยขาด

เท่าที่จำได้ **"พี่แป๊ค"** ไม่เคยป่วยเลย แม้แต่เป็นหวัดก็จะไม่ค่อยเป็นนะ

"พี่แป๊ค" เป็นคนที่มีรูปร่างค่อนข้างผอม แต่สุขภาพดีมาก **"พี่แป๊ค"** ทานอาหารค่อนข้างเป็นเวลา อาหารที่ทานก็เรียบง่ายอะไรก็ทานได้ไม่ทานมาก ไม่เคยตักข้าวล้นจาน อาหารทั้งหมดจะไม่เกินขอบในของจานเลย เคี้ยวอาหารช้าๆ แต่ไม่อืดอาด

"พี่แป๊ค" ไม่เคยเหลืออาหารในจานแม้แต่ข้าวครึ่งเม็ด จานข้าวของ**"พี่แป๊ค"** หลังจากทานเสร็จแล้ว เศษอาหารที่เหลือ คือ อาหารที่เคี้ยวไม่ได้ เช่น กระดูก ถ้ามีก็จะวางอย่างเรียบร้อยไว้ที่ขอบจาน

ถ้าไม่มีเศษอาหารเหลือ ดูไม่ดีอาจจะคิดว่า *"จานยังไม่ได้ใช้เลย"* เพราะนอกจาก **"พี่แป๊ค"** ไม่ให้เหลือแม้แต่เม็ดข้าวแล้ว พวกน้ำแกงก็ไม่ให้เปื้อนจาน

ที่บ้านร่ม "พี่แป๊ค" ได้จัดงานพบปะสังสรรค์กับเพื่อนๆ บ่อยพอสมควร แต่ไม่เคยมีงานไหนทำความรำคาญต่อเพื่อนบ้านเลย เพื่อนบ้านทุกคนก็แสดงความเป็นเพื่อนบ้านที่ดีทุกคน มีงานก็มีการกินเหล้าสูบบุหรี่สนุกสนานเฮฮากัน

"พี่แป๊ค" ก็บริการทุกคนดีหมด แต่ **"พี่แป๊ค"** เองไม่เคยนั่งดื่มเหล้า หรือสูบบุหรี่ตามเพื่อนๆ เลย เพียงทำเอาออไปเป็นบางครั้ง ซึ่งเพื่อนๆ ก็รัก**"พี่แป๊ค"** ดีทุกคน เป็นบุญของผมอีกนะแหละ ที่มี **"พี่แป๊ค"** เป็นตัวอย่างที่ดีให้ผม

ผมได้สอบ entrance เพื่อคณะวิศวะอีกเป็นปีที่ ๒ ก็ไม่ได้อีกเช่นเดิม

พอดี **"พี่แอ๊ต"** มาบอกว่า *"ที่ไปรษณีย์โทรเลขเปิดรับสมัครสอบบอบรมวิชาโทรคมนาคม โดยต้องไปเรียนที่ศูนย์โทรคมนาคม ที่เมืองนนท์ เมื่อเรียนจบแล้วก็ต้องเข้าทำงาน ให้กรมไปรษณีย์โทรเลขขณะนั้น"*

ผมเห็นว่า *"ก็ใกล้เคียงกับที่ต้องการ"* ก็เลยไปเรียน ก็ได้ไปฝึกทำงานที่สถานีดาวเทียมที่แหลมฉบัง จ.ชลบุรี พอจะเข้าบรรจุเป็นข้าราชการทำงาน **"พี่แป๊ค"** ก็ถามว่า *"ยังต้องการจะเรียนวิศวะอยู่หรือเปล่า ?"* ผมก็ตอบว่า *"อยาก"*

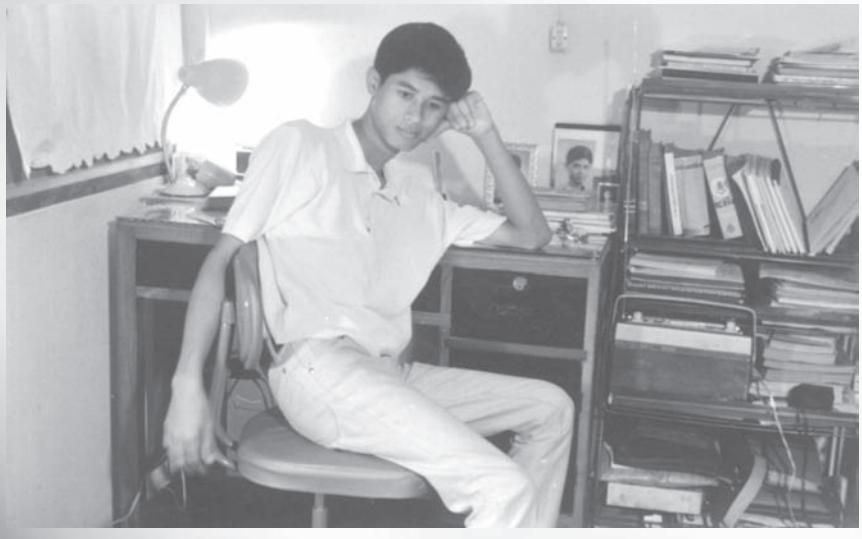

"ฟ้า รักพงษ์" (ต่อน)

"พี่แป๊ค" ก็เลยบอกว่า *"ต้องไปเรียนที่เมืองนอก"* เพราะเมืองไทยขณะนั้นสำหรับผมไม่มีให้แล้ว ก็ให้เลือกเอาระหว่างฟิลิปปินส์กับอเมริกา

แน่นอนผมเลือกอเมริกา เลยไม่ได้ทำงานราชการ และยังต้องเสียค่าปรับอีกเพราะไม่เข้าทำงานตามสัญญา

ผมไปอเมริกา เมื่ออายุครบ ๒๑ ปี พอดี ในปี ๑๙๖๘ *(พ.ศ. ๒๕๑๑)*

ชีวิตของผมในอเมริกา ก็ได้ใช้ชีวิต ได้เรียนรู้ ได้ต่อสู้กับชีวิตแทบทุกรูปแบบ **"พี่แป๊ค"** มีจดหมายให้กำลังใจทุกเดือนไม่ขาด ผมก็รายงานให้พี่ได้รับทราบความเป็นอยู่มิได้ขาดเช่นกัน จะด้วยผลบุญ หรือด้วยอะไรก็แล้วแต่ เวลาผมเกิดทุกข์ยากต้องลำบากเมื่อไร ก็มักจะมีสิ่งที่ดีเกิดขึ้นมาช่วยได้ในที่สุดทุกครั้ง ผมโชคดีที่มีครอบครัวอเมริกันให้อยู่ด้วย ซึ่งขณะนั้นผมกำลังหาที่อยู่ เพราะหาที่เรียนได้แล้ว แต่ Apartment แพงเกินที่ผมจะอยู่ได้ ครอบครัวนี้ให้ผมอยู่ฟรี-กินฟรี

รู้สึกว่า *"พี่แป๊คจะได้เขียนจดหมายมาขอบคุณเขาด้วย"*

ผมก็เลยเก็บเงินสำหรับค่าเรียนอย่างเดียว ซึ่งก็มากโขสำหรับผม

แต่ **"พี่แป๊ค"** ก็ทยอยส่งให้ทุกเดือน

ผมใช้ชีวิตกับคนอเมริกัน ได้ไปเที่ยวพักผ่อนกับพวกเขาในที่ต่างๆ หลายแห่งในอเมริกา รวมไปถึงประเทศคานาดา ก็ได้เล่าให้ **"พี่แป๊ค"** ทราบโดยตลอด

ครั้งหนึ่งเคยเล่าให้ "พี่แป๊ค" ฟังว่า *"พ่อบ้านเขาชอบการตกปลามาก เขาถือว่า เป็นกีฬา (Outdoor sport) ที่สนุกสนาน"*

"พี่แป๊ค" รีบตอบกลับมาทันที บอกให้ผมทราบว่า *"ขณะนี้ทุกวันนี้กำลังปฏิบัติธรรม ทำแต่ในสิ่งที่ดี ไม่เบียดเบียนใคร ไม่ทำให้ใครเป็นทุกข์ พยายามทำตามที่พระพุทธเจ้าได้สอนไว้เท่านั้น ฝรั่งเขาไม่รู้ เขาคิดว่า เป็นเพียงกีฬา ก็เป็นเรื่องของเขา แต่* ***ต๋อน*** *เป็นน้องของ* ***พี่แป๊ค*** *เป็นชาวพุทธ* ***พี่ขอให้อย่าทำบาปใดๆ***

ทั้งปวงเลย" ตั้งแต่ผมเกิดมา **"พี่แป๊ค"** ไม่เคยขออะไรผมเลย มีแต่ให้ๆ มาตลอด

"อย่าทำบาปใดๆ" คำนี้ของ **"พี่แป๊ค"** ผมไม่เคยลืมเลย

ผมใช้เวลาเรียนที่อเมริกา ไปอย่างช้าๆ จะไปเร็วๆ อย่างคนอื่นก็ทำไม่ได้ เพราะมันยากมากสำหรับผม

จนกระทั่งวันหนึ่งในปี ๑๙๗๐ *(พ.ศ. ๒๕๑๓)* ได้รับจดหมายจาก **"พี่แป๊ค"** เพราะ **"พี่แป๊ค"** จะจากโลกนี้ไปแล้ว *"ตั้งแต่นี้ไปจะไม่มี **'พี่แป๊ค'** จะยังคงเหลืออยู่แต่ **'พระรัก'** ที่จะปฏิบัติตนเจริญตามรอยพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น **พี่แป๊ค** ไม่สามารถรอนานไปกว่านี้อีก ทนไม่ได้แล้ว **'พี่แป๊ค'** จะทำงานสานต่อจากที่ได้ทำไว้ในชาตินี้แล้วต่อไป **'พี่แป๊ค'** ได้ให้ **'พี่แอ๊ว'** ทำหน้าที่แทน **'พี่แป๊ค'** ในการส่งเสียให้ต๋อนได้เรียนจนจบปริญญา ขอให้ต๋อนไม่ต้องห่วงอะไร ตั้งใจเรียนให้จบ จากนี้ไปจะมี **พี่แป๊ค** อยู่ในรูปของพระสงฆ์ ขอให้น้องทุกคนปฏิบัติเช่นเดียวกับพระสงฆ์ในพระศาสนาทั่วไป จงอย่าแยกปฏิบัติ เพราะถือว่าเป็นพี่ไม่ได้เด็ดขาด"*

หลังจากอ่านจดหมายฉบับนี้แล้ว ผมบอกไม่ถูกว่า *"ผมรู้สึกอย่างไร ?"* บอกไม่ถูกเหมือนกัน ก็รู้ดีในใจอยู่แล้วว่า *"ในที่สุด...พี่แป๊คก็ต้องเลือกทางนี้"*

แต่ผมก็อดร้องไห้ไม่ได้ เสียใจที่ต้องเสียพี่ชายที่รักและเคารพที่สุดไป อีกใจหนึ่งก็คิดว่า *"ตัวผมเองเป็นตัวหน่วงอยู่นานแล้ว ไม่ให้พี่แป๊คได้ทำในสิ่งที่คนอื่นๆ กว่า ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ คน ก็ยากที่จะทำอย่างนี้ได้"* ซึ่งผมก็คิดโกรธตัวเอง

ผมพยายามยอมรับความจริง แล้วผมก็มีความภาคภูมิในใจอย่างสูง ถือว่า *"เป็นบุญเป็นกุศลของผม ที่ได้เกิดมาเป็นพี่น้องร่วมท้องเดียวกันกับ **พระโพธิรักษ์** ผมจะตั้งใจทำแต่ความดีตอบแทนพี่แป๊คของผมต่อไป"*

ตั้งแต่นั้นมา ผมก็ไม่ได้ติดต่อทางจดหมายกันอีกเลย

ในที่สุดเดือน มกราคม ค.ศ. ๑๙๗๕ *(พ.ศ. ๒๕๑๘)* ผมก็เรียนจบปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตร์ จาก California State University at Fullerton

และได้ทำงานในตำแหน่ง Senior Electronics Engineer ในบริษัทหลายแห่งที่อเมริกาต่อไป.

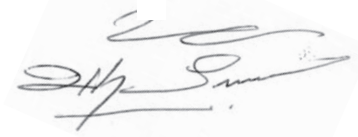

(ฟ้า รักพงษ์)

▲ "นิตยา ศิรินาวิน" (อิ๋ว) ขณะนั้นอายุ ๒๐ ปี
ถ่ายที่ "บ้านร่ม" เมื่อ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๒

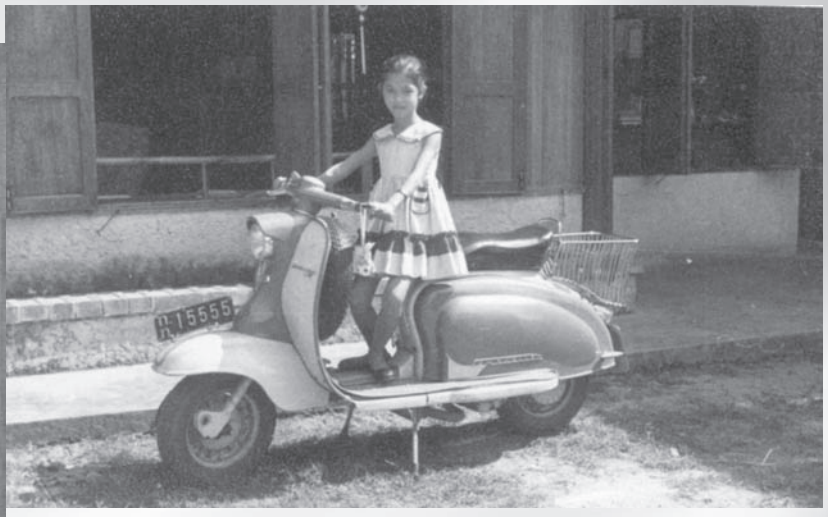

▲ "นิตยา" (อิ๋ว) ที่บ้านเช่าถนนพิชัย ปี พ.ศ. ๒๕๐๒

▲ "นิตยา" (อิ๋ว)
ด้าว (แต๋ม), ฟ้า (ต๋อน),
ที่บ้านถนนพิชัย มี.ค. ๐๓

"นิตยา" (อิ๋ว)
ถ่ายที่บ้านร่ม

ด้วยระลึก ถึง ซาบซึ้งในความ กรุณา

❑ *นิตยา ศิรินาวิน*

● **ข้าพเจ้า “นิตยา ศิรินาวิน” เป็นน้องคนที่ ๕ ของ “พ่อท่าน”** ข้าพเจ้าเองก็ไม่ได้อยู่กับพี่ๆ และ **“พ่อท่าน”** มาแต่เริ่มแรก

เพราะข้าพเจ้าได้ไปอยู่กับคุณอา ซึ่งท่านรับข้าพเจ้าเป็นบุตรของท่าน

ข้าพเจ้าเองมาทราบภายหลังว่า *“พ่อท่านและพี่ๆ ทุกคนนี้ เป็นพี่ที่แท้จริงของข้าพเจ้า”* ซึ่งพี่ๆ ได้สืบหาจนพบข้าพเจ้า ตั้งแต่นั้นมา **“พ่อท่าน”** จึงรับอุปการะเลี้ยงดู และส่งเสริมให้ข้าพเจ้าได้เข้ารับการศึกษาถึงขั้นสูงสุดเท่าที่ข้าพเจ้าจะทำได้ และสามารถที่จะทำมาหาเลี้ยงชีพได้โดยไม่เดือดร้อน

สิ่งที่ประทับใจของข้าพเจ้านั้น คือความอดทนและอุตสาหะของ **“พ่อท่าน”** ที่ขวนขวายทำงานด้วยหยาดเหงื่อแรงงานของท่านอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้ได้เงินตลอดจนอุปกรณ์ต่างๆ ที่จะมาเลี้ยงพวกน้องๆ ให้ได้รับความสะดวกสบาย และส่งเสริมให้น้องทุกคน ได้รับการศึกษาสูงสุด เท่าที่พวกน้องๆ จะสามารถรับได้

ตลอดระยะเวลาที่ท่านส่งเสริมน้องนั้น ตัวท่านเองก็พยายามศึกษาเล่าเรียนเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา ท่านทำงานโดยไม่มีเวลาที่จะอยู่นิ่งเฉย แต่ท่านก็มิได้ทิ้งความสนุกสนานที่จะร่วมทุกข์-ร่วมสุขกับน้องๆ แม้แต่น้อย ฉะนั้นท่านเปรียบเสมือนคุณพ่อ คุณแม่ และ พี่ รวมอยู่ในตัวท่านเพียงผู้เดียว

มีน้อยมาก หรือ เกือบไม่มีเลย ในการดุอย่างแรง เมื่อพวกเราทำผิด ท่านจะดุด้วยวาจา และตักเตือนด้วยคำพูด ที่ทำให้น้องทุกคนได้คิด และปรับปรุงตัวเองให้ดีกว่าเดิม ความอดทนวิริยะของท่าน เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ารักมาก

ถึงแม้ว่า *“ข้าพเจ้าจะอยู่ใกล้ชิดกับท่าน ในระยะเวลาไม่กี่ปีก็ตาม ข้าพเจ้าก็ซาบซึ้งในความกรุณาของท่านที่มีต่อข้าพเจ้า ตลอดจนผู้อื่นที่ได้ใกล้ชิดกับท่าน”*

ท่านได้ปฏิบัติตัว โดยยึดเอาหลักธรรมะประจำใจ และถือหลัก **“ตนเองเป็นที่พึ่งแห่งตน”** แต่ทำไมเรา หรือคนอื่น ไม่เอาตัวอย่างของท่าน อย่างเช่น

▲ แป๊ต (มณฑา), แต๋ม (ดำรา), ต๋อน (ฟัก), อิ๋ว (นิตยา) ที่บ้านพิชัย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒

วันหนึ่งก่อนที่ท่านจะออกบวชได้มีคนมาขนเอาพระพุทธรูปซึ่งท่านได้ขวนขวายหามาเป็นของตัวเอง แต่ทำไมอยู่ๆ ก็มีคนมาเอาไป คนแล้วคนเล่า จนในห้องพระที่แต่ก่อนนั้น มีพระเต็มไปหมด ก็เหลืออยู่ไม่กี่องค์

ซึ่งข้าพเจ้าก็ถามท่านว่า *"เขามาเอาไปทำไม ? นั่นของพี่นี่ !"*

ท่านก็ตอบว่า *"เขาขอ ก็ให้เขา"*

ข้าพเจ้าก็เกิดอยากได้บ้าง ทีคนอื่นเขายังเอาไปได้ แล้วเราทำไมไม่เอาไว้บ้างล่ะ

ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงขอท่านไว้เป็นที่ระลึกและบูชาสักองค์

ท่านก็บอกว่า *"ท่านได้เก็บไว้ให้น้องทุกคนแล้ว ไม่ต้องห่วง"*

ซึ่งความจริงแล้ว ท่านเป็นผู้ให้ข้าพเจ้ามามาก จนหาที่เปรียบไม่ได้เลย

ท่านจะพูดเสมอว่า *"จงเป็นผู้ให้ดีกว่าเป็นผู้รับ ให้ด้วยความจริงใจนั่นแหละเป็นสิ่งที่ประเสริฐสำหรับเรา จงอย่าไปเสียดายของ ถ้าของนั้นมีคนมาขอ ให้ถือว่าของที่เขามาขอนั้น คงเป็นของคนนั้นมาก่อน เขาจึงมาทวงคืน"* นี่แหละคือ **สิ่งที่ข้าพเจ้าซาบซึ้งมากที่สุด** ในการเป็นพี่น้องร่วมท้องเดียวกันกับท่าน

(นิตยา ศิรินาวิน)

▲ "ด้าว รักพงษ์" (แต๋ม), พ่อเฉย, ฟ้า (ต๋อน)
ขณะนั้น "ด้าว" อายุ ๑๖ ปี
ถ่ายที่ "บ้านร่ม" เมื่อ อาทิตย์ที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๐

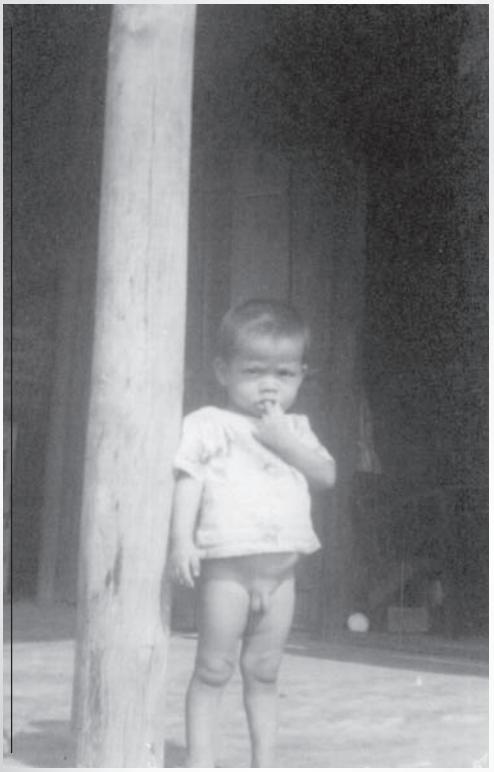

▲ น้องข้า "ด้าว" (แต๋ม)
ข้าถ่ายด้วยกล้องบ๊อก
ราคาไม่เกิน ๒๐๐
เมื่อ ๕ เม.ย. ๙๖

▲ น้องข้า "แต๋ม" ข้าถ่ายเมื่อ ๙ มี.ค. ๒๔๙๘

ด้วยระลึก ถึง "พี่แป๊ค" ผู้พร้อมแล้วที่จะเป็นพระ

❑ *ด้าว รักพงษ์*

● **ผม "นายด้าว รักพงษ์" หรือ มีชื่อเล่นว่า "แต๋ม"** เป็นน้องคนเล็กของ **"พ่อท่าน"** ได้รับการอุปการะจากท่านตั้งแต่อายุ ๗ ขวบ ซึ่งตอนนั้นคุณพ่อผมยังมีชีวิตอยู่ แต่ก็มิได้เป็นหลักของครอบครัวเท่าไหร่

ท่านจึงต้องรับผิดชอบเลี้ยงดู-ให้การศึกษา-อาหาร-ที่อยู่อาศัย และการอบรมผมมาตลอด เหมือนพ่อบังเกิดเกล้าแท้ๆ ของผมอีกคนหนึ่ง และผมก็ได้ให้ความเคารพท่านอย่างนั้นจริงๆ

ขณะที่ผมยังเด็ก ผมเคยถูกลงโทษครั้งหนึ่ง เนื่องจากไม่ได้ช่วยงานทางบ้าน ข้อนี้ทำให้ผมเข้าใจได้ว่า *"คนที่อยู่ด้วยกัน ควรช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน"*

ท่านมักให้ "เหตุผล" ในการอบรมพวกเราเสมอ ไม่เคยใช้สิทธิ์ความเป็นพี่ข่มขู่ เผด็จการ และทุกคนในบ้าน *"ก็ให้ความเคารพท่านอย่างมาก ไม่เคยทุ่มเถียงขึ้นเสียงกับท่าน"*

นอกจากนั้น ท่านยังได้หัดให้พวกเรารู้จักทำงานพิเศษ เมื่อว่างจากเวลาเรียน เช่น **พี่ต๋อน**ถ่ายรูป-ล้างรูป-อัดรูป จนสามารถทำเป็นอาชีพได้ ส่วนผมก็ปลูกต้นไม้ รดน้ำต้นไม้ เป็นเหตุให้ผมชอบธรรมชาติ และเป็นแรงผลักดันให้ผมไปเรียนวิทยาลัยเกษตรบางพระ จ.ชลบุรี และเรียนชีววิทยาที่ มศว.ประสานมิตร จนกระทั่งเคยได้ทำงานที่ ม.รามคำแหง ในตำแหน่งหัวหน้าหมวดเกษตรกร

ท่านเป็นนักธุรกิจ ทำงานตัวเป็นเกลียว แทบจะไม่มีเวลาว่าง เพราะต้องเป็นหลักของครอบครัว ซึ่งมีน้องๆ หลายคน และมีญาติมาพักอาศัยรวมอยู่ด้วย ผมจึงไม่ค่อยสนิท หรือพูดคุยอะไรกับท่านมากนัก

ผมเห็นท่านขยันมาก ทำงานอยู่ดึกๆ ผมเคยมีความรู้สึกว่า *"พี่ชายช่างขยันเหลือเกิน ไม่ค่อยมีเวลาว่าง โดยเฉพาะกับผม เวลาผมจะขอเงินซื้ออุปกรณ์การเรียนต่างๆ ผมก็จะเขียนโน้ตวางไว้ที่โต๊ะท่าน"*

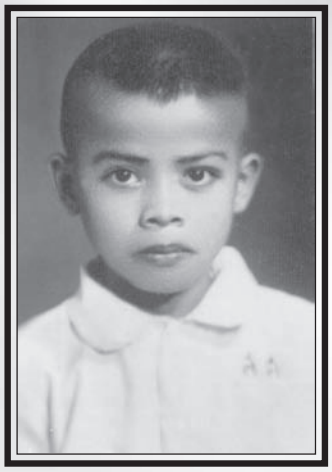

ด้าว รักพงษ์ (แต๋ม)

▲ ด้าว รักพงษ์ (แต๋ม) กับ พ่อเฉย ปี พ.ศ. ๒๕๐๓

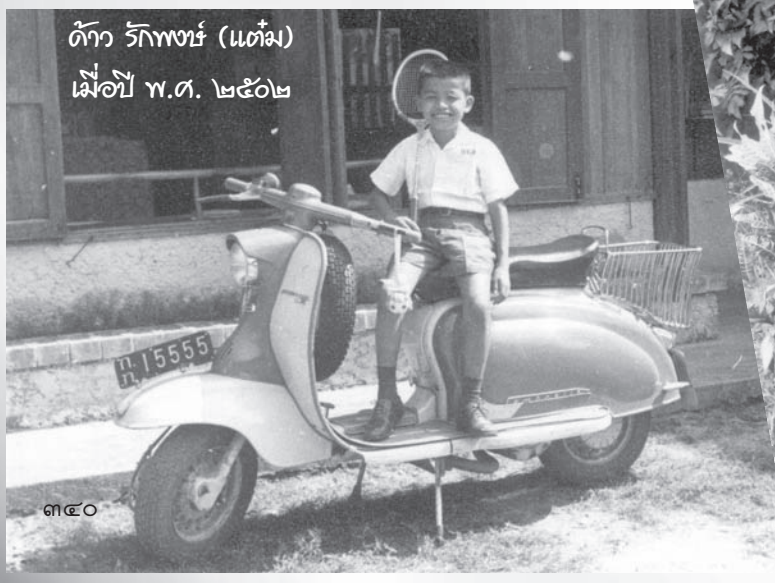

▲ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๗

โดยปกติ ท่านเป็นคนเอื้ออารี ชอบช่วยเหลือคนโดยทั่วไป ผู้ไหนควรได้รับการอุปการะเจือจุน ท่านช่วยได้ท่านก็ช่วยเสมอ

แม้คนรับใช้ในบ้าน ท่านก็ให้การอุปการะเปรียบเสมือนญาติหลายๆ คน

มีแม่ครัวอยู่คนหนึ่ง เรามักเรียกเธอว่า **"แม่พวง"** เป็นผู้ที่น่าสงสาร *คือ "ฐานะไม่ค่อยดี และต้องหย่าร้างกับสามี ท่านก็ได้อุปการะลูกๆ ของแม่พวง ให้ได้รับการศึกษา"*

ท่านเป็นคนใจดี เช่น *เปียนโนที่บ้าน ในขณะที่ท่านปฏิบัติธรรมแล้ว ท่านก็ยกให้กับคนที่ใช้ประโยชน์ได้ เอาไปใช้ ส่วนรถยนต์ก็ยกให้แฟนของท่าน*

มีอยู่ช่วงหนึ่ง ท่านเคยถามว่า *"รู้สึกอย่างไร ? กับพี่ชายคนที่เรียนอยู่เมืองนอก"* ผมก็ถามไปตรงๆ ว่า *"ผมจะได้ไปหรือ ?"*

ท่านก็ถามว่า *"ถ้าได้ไปเมืองนอกแล้ว จะไปเรียนอะไร ?"*

แฟนท่าน *(คนสุดท้าย)* ก็บอกว่า *"บอกไปสิ ถ้าได้ไปแล้ว จะไปเรียนอะไร ?"*

ผมก็บอกว่า *"ถ้าได้ไป ก็อยากจะไปเรียนศึกษาต่อวิชาสมุทรศาสตร์"*

ท่านก็ถามว่า *"ทำไมต้องเรียนวิชานี้ ?"*

ผมก็บอกว่า *"ผมจะมาผลิตอาหาร เพราะทางทะเลมีทรัพยากรมาก"*

ตอนเรียนอยู่ที่บางพระ พี่ชาย *(ฟ้า)* ส่งรูปมา ผมจึงมีแนวโน้มอยากจะไปเรียนต่อต่างประเทศ ก็พยายามที่จะไป รู้สึกลำบากในเรื่องการเงิน และการติดต่อหลายๆ อย่าง ผมจึงเขียนจดหมายไปหาพี่ชาย *(ฟ้า)*

ซึ่งช่วงนั้น **"พ่อท่าน"** ออกบวชแล้ว ผมไม่ได้ไปคุยเรื่องนี้กับท่าน

จนกระทั่งติดต่อเรื่องนี้เรียบร้อย ก็เดินทางไปอยู่อเมริกา ๓ ปี ตั้งใจจะไปอย่างนักเรียน แต่ติดต่อไม่ได้ ก็เลยต้องไปแบบนักท่องเที่ยว คิดว่า *"ทำงานไปก่อน เมื่อมีโอกาสแล้วค่อยเรียนต่อ แต่ก็ไม่ได้เรียน"*

เรื่องแฟนของท่านนั้น ผมก็ให้ความเคารพ เหมือนกับพี่สาวแท้ๆ คนหนึ่ง

แต่ผมเป็นคนตรง ชอบแสดงอารมณ์ออกตรงๆ แฟนท่านคนแรกเป็นครูสุขุมแต่ไม่ค่อยผูกพันกับพวกเราเท่าคนสุดท้าย และอาจมีทัศนะไม่ค่อยตรงกัน แต่เท่าที่ผมเห็น ผมก็ว่า *"เขาดีแล้ว เอาใจพี่ชายดี และมีลักษณะเป็นแม่บ้าน"*

ส่วนแฟนคนหลัง ทำงานที่ ECAFE เอื้อเฟื้อ สนิทสนมกับพวกเราดี

ตอนพี่สาวคนโตแต่งงาน ท่านก็ไม่อยากให้น้องต้องแยกครอบครัวออกไป เพราะไม่ต้องการให้น้องๆ ลำบาก คือ ไม่ให้เรือล่มก่อน ต้องการให้ชีวิตน้องเป็น

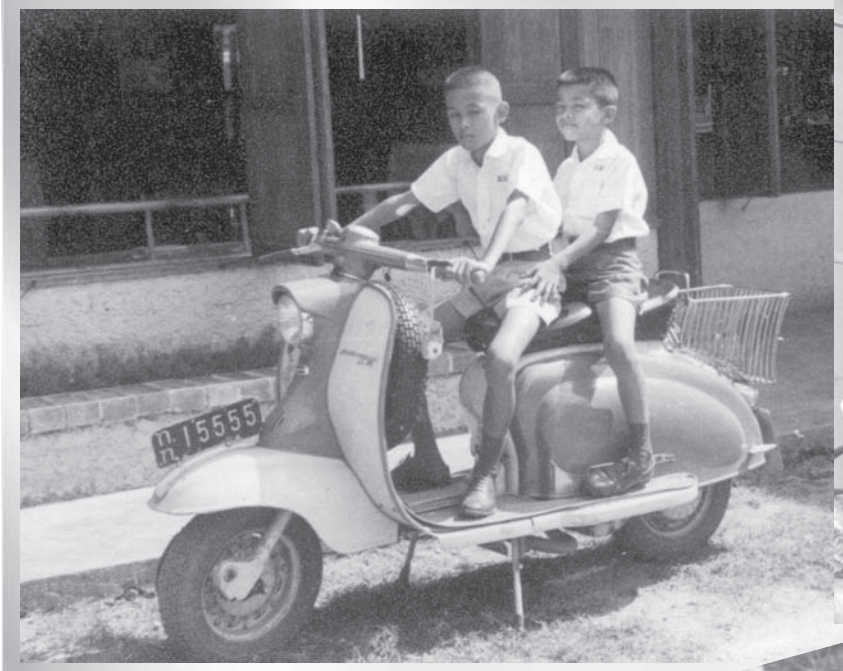

▲ ฟ้า (ต๋อน), ด้าว (แต๋ม) ปี พ.ศ. ๒๕๐๒

ฟ้า (ต๋อน),
ด้าว (แต๋ม)
พ.ศ. ๒๕๐๒

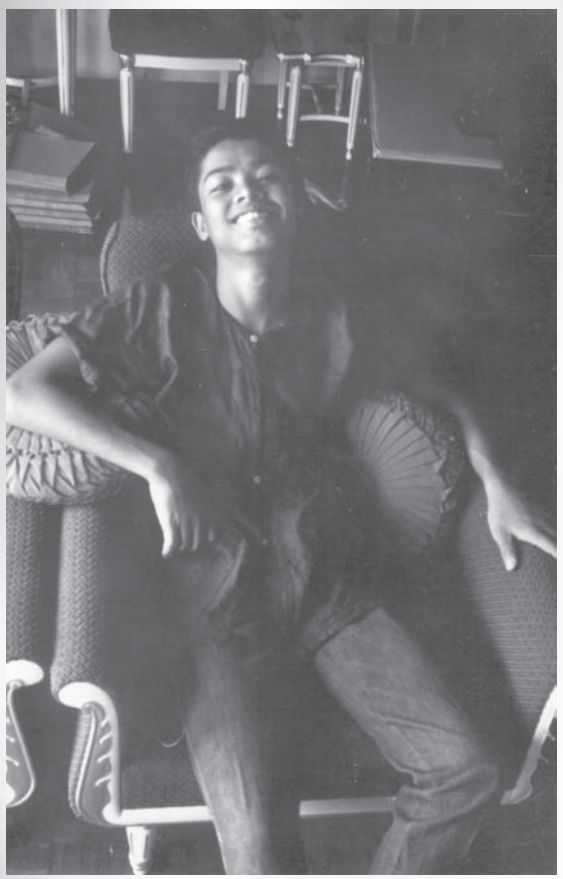

ด้าว รักพงษ์ (แต๋ม)

ไปด้วยดีตลอดรอดฝั่ง ไม่อยากให้แยกไปในขณะที่ยังไม่พร้อม ยังไม่เป็นปึกแผ่น

แต่แฟนคนหนึ่งของท่านเคยบอกว่า *"แต่งงานแล้ว ทำไมไม่แยกออกไป ?"* ซึ่งอาจเป็นแรงผลักดันอันหนึ่ง ที่ทำให้พี่สาวคนโตเข้มแข็ง แล้วก็สร้างเนื้อสร้างตัว สร้างครอบครัวใหม่ ตอนนั้นพี่สาวกับแฟนก็มีงานทำแล้ว และเขาก็ทำได้

ต่อมาท่านได้หันมาปฏิบัติธรรม ผมก็รู้สึกทึ่ง สนใจ และเห็นว่า *"ท่านกำลังทำในสิ่งที่คนน้อยคนจะทำได้"* ช่วงนั้นผมไม่ได้อยู่กับท่าน ต้องไปเรียนที่ชลบุรี รายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมของท่าน ผมจึงไม่ทราบอะไรมากนัก

พอท่านหันมาทางธรรม ผมก็เห็นท่านทาน **"อาหารมังสวิรัติ"** คือ มาที่บ้านก็เห็นแม่พวงเขาจัดอาหารแยกให้ท่านต่างหาก ก็มีพวกผัก-เห็ด-ถั่ว-งา-เต้าหู้ เวลาทานข้าว ผมไม่ค่อยได้ร่วมโต๊ะเดียวกับท่าน เพราะท่านไม่ค่อยมีเวลา

บางครั้งก็ทานพร้อมกัน รู้สึกว่า *"ท่านเคร่งครัดทางด้าน**อาหารมังสวิรัติ**มาก"*

ได้เคยแนะนำพวกเราว่า ***"อาหารมังสวิรัติ...ดี"***

ผมก็ได้แต่สนใจเฉยๆ ยังไม่ได้ปฏิบัติตาม !

หนังสือธรรมะ ที่ท่านเขียนวางอยู่บนโต๊ะ ก็ไม่ได้เอามาอ่าน เพราะตอนนั้นท่านกำลังอยู่ในระหว่างค้นคว้า ผมก็ไม่กล้าไปยุ่งของอะไรๆ บนโต๊ะของท่าน

แต่ก่อนท่านเป็นคนมีอารมณ์ขัน อย่างนักศิลปินทั่วๆ ไป เวลาสนุก...ก็สนุก แต่เวลาทำ...ก็ทำจริงๆ พอปฏิบัติธรรมแล้ว ท่านเปลี่ยนไปบ้าง

คือ *อารมณ์ขันเปลี่ยนไป ไม่ค่อยพูดเล่น ส่วนใหญ่มักเป็นไปในทางธรรม เพื่อนฝูงที่เคยมาสังสรรค์ที่บ้านบ่อยๆ ก็ลดลง แล้วหายไป*

ต่อมาท่านก็ได้เปรยๆ ว่า *"สมบัติพวกนี้ ใครจะเอาอะไรก็เอาไป ท่านไม่ยุ่งนะ" (รู้สึกจะพูดคุยเรื่องนี้ หลังจากที่กลับมาจากงานศพคุณพ่อ)*

ผมก็บอกว่า *"ผมไม่สนใจหรอกเรื่องนั้น ผมอยากเรียนหนังสืออย่างเดียว"*

ตอนผมเรียนอยู่ จ.ชลบุรี *(อายุประมาณ ๑๗-๑๘ ปี)* ท่านก็เรียกตัวกลับมาประชุมกัน ขณะนั้นเรามีอยู่ด้วยกัน ๕ คนพี่น้อง ที่พูดคุยกัน ท่านก็บอกว่า *"จะออกไปบวช"* ทุกคนก็ฟังความคิดเห็นของท่านโดยดุษณี ไม่มีใครค้านแย้ง มีแต่พี่บัวบูชาร้องไห้ เพราะเสียดายท่าน ส่วนผมก็ได้เตรียมตัวเตรียมใจไว้ก่อนแล้ว

ท่านก็บอกว่า *"ระหว่างทางโลกกับทางธรรม ท่านจะไปทางธรรม ใครที่พร้อมอยากจะไปศึกษาทางธรรม ก็ให้ไปหาท่าน"*

ส่วนทางด้านสมบัติต่างๆ นั้น ก็มีน้องเรียนอยู่อีก ๒ คน ท่านก็อยากเกื้อกูลให้ได้เรียนกันให้สำเร็จเรียบร้อยตามสมควร

ก็มีปัญหาว่า *"บ้านหลังนี้ท่านจะขาย (บ้านร่ม) เพื่อเอาเงินมาเป็นทุนสำหรับพี่สาวที่จะซื้อบ้านอยู่ อีกส่วนหนึ่งก็จะให้น้องอีก ๒ คนเรียนหนังสือ ท่านไม่อยากให้พี่สาวต้องรับภาระมาก"* ท่านทราบดีว่า *"ค่าใช้จ่ายในบ้านนี้มากน้อยอย่างไร"*

เพราะท่านเป็นคนจ่ายทั้งหมด ท่านจึงอยากให้ลดลงมา *"โดยขายหลังนี้เสียแล้วไปซื้อหลังเล็ก เพื่อรายจ่ายจะได้ลดลง จะได้มีเงินพอที่จะจุนเจือเลี้ยงน้องอีก ๒ คน ได้"* คนที่ท่านห่วง ก็มี **"พี่ฟ้า"** *(พี่ต๋อน)* ที่เรียนอยู่ต่างประเทศ เพราะทางโน้นค่าใช้จ่ายมาก

แต่พี่สาวคนโตมีเหตุผลว่า *"อยากเอาบ้านหลังนี้ไว้ เพื่อไม่ให้บ้านแตกยังไงๆ ก็ให้เป็นหลักไว้ก่อน เพราะได้ก่อสร้างมาด้วยน้ำพักน้ำแรงของท่านเอง"* ในที่สุดพี่สาวคนโต ก็รับผิดชอบเรื่องน้องอีก ๒ คน และสามารถจัดระบบบ้านทุกอย่าง พยายามไม่ให้ล้มหายไป ตอนนี้ก็เจริญขึ้น ได้เพิ่มเติมอะไรๆ ขึ้นมาอีก

ตอนนั้น ผมฟังเหตุผล ของทุกๆ คนแล้ว ก็เข้าใจได้ว่า *"เป็นความพร้อมของท่าน ที่จะต้องออกไปบวชแล้ว"* **ท่านพร้อมมากที่จะเป็น "พระ"**

แม้บัดนี้ *จะมีข่าวโคมลอยของคนอื่นๆ ในการกล่าวร้ายต่อท่าน*

แต่ *ผมก็ไม่ได้รู้สึกหวั่นไหวตามข่าวลือนั้น เพราะมั่นใจในท่าน*

ผมเชื่อ *"ในความบริสุทธิ์ใจของท่าน ที่มีต่อศาสนาพุทธ"*

ผมถือว่า *"ท่านได้ประพฤติปฏิบัติ และศึกษามาพร้อมแล้วด้วยดี ก่อนที่ท่านจะออกไปบวช"*

(ด้าว รักพงษ์)

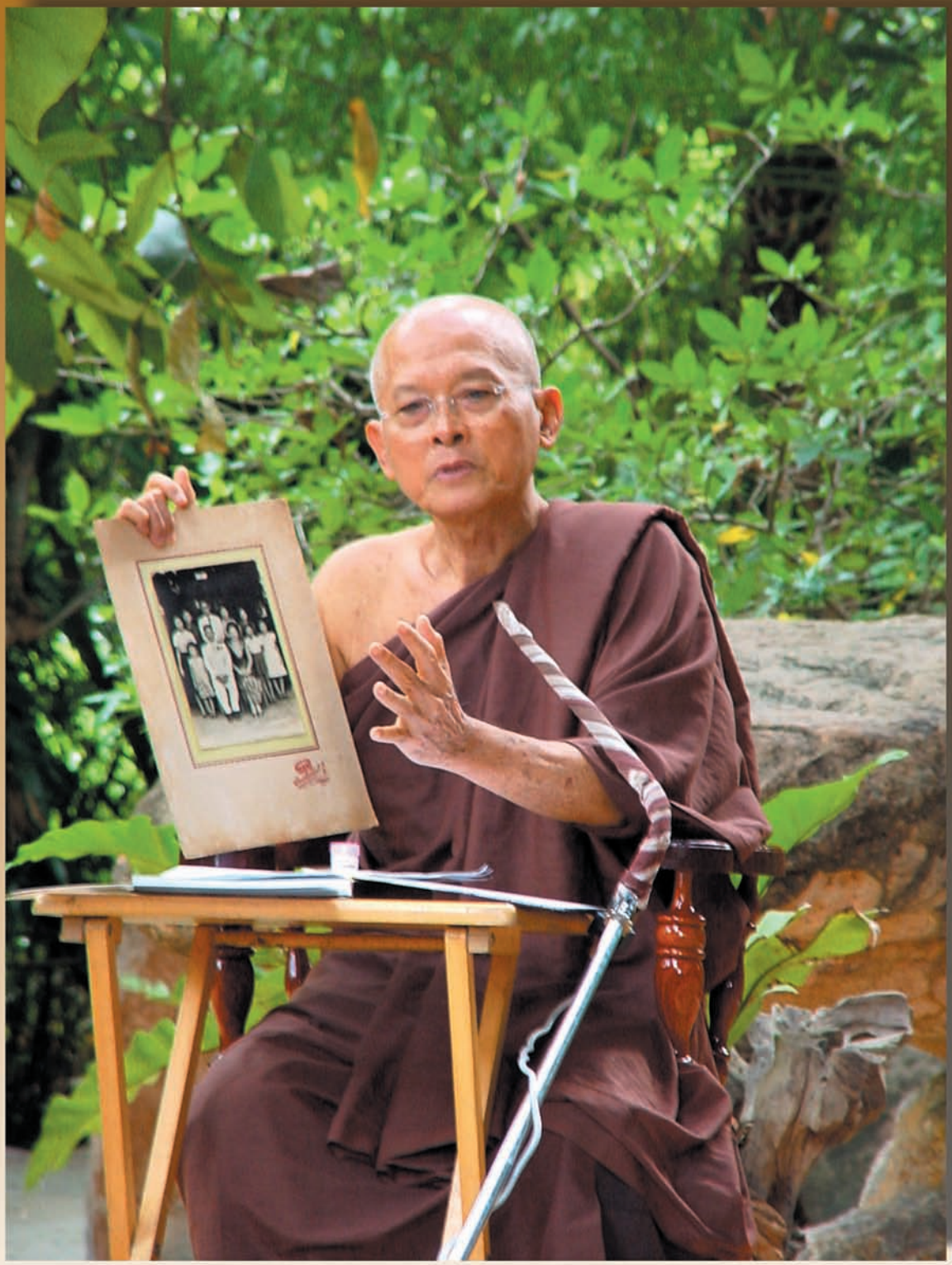

อาตมาเปิดเผยตัวเอง ก็เพราะเรื่องเหล่านี้ เกี่ยวกับความเป็น “คน”
จึงเปิดเผยตัวเองเพื่อให้รู้ว่า...
“จิตวิญญาณคน” จะดี-จะเลวอย่างไร ก็ล้วนเกิดจากการสั่งสม “กรรม”

คล้ายวันเกิดของ “นายแพทย์สุรินทร์ พรหมพิทักษ์”
วันอาทิตย์ที่ ๒๐ ต.ค. ๒๕๓๔ อายุ ๘๘ ปี บริบูรณ์
ณ พุทธสถานสันติอโศก กรุงเทพมหานคร

จากซ้าย

แถว ๑ ด.ญ.สวิวัณ รักพงษ์ (เอ็มมี่), ด.ช.ปกป้อง รักพงษ์ (พอล), ด.ญ.พิชญ์มน เกตุปมา (ปูเป้)

แถว ๒ น.ส.กมลวรรณ พรหมพิทักษ์ (หน่อย), ด.ช.ธนปกรณ์ พรหมพิทักษ์ (หนุ่ย), นางวัฒนา พรหมพิทักษ์ (แดง), น.ส.สมถวิล ไชยกาล (ติ้ม), ด.ญ.ปิยพร รักพงษ์ (เพิร์ล), **นางนิตยา ศิรินาวิน** (อิ๋ว), ด.ญ.สุภัชญา เกตุปมา (เปอติ้ท), **นางกิ่งรัก ต้นตระกูล** (แอ๊ว)

แถว ๓ นายอมรพงษ์ เกตุปมา (แต), นางสุภาพรรณ โคตรจรัส (ตุ๋ย), น.ส.ประยงค์ พรหมพิทักษ์ (แต๋ว), **นางบัวบูชา รักพงษ์** (แอ๊ต), น.ส.อาภาวดี พรหมพิทักษ์ (ติ่ง), น.ส.ภัทธิรา พรหมพิทักษ์ (ปริก), น.ส.แววรัก ต้นตระกูล (เอิญ), นางละม่อม ชีวพฤกษ์ (ต้อย)

แถว ๔ นางจุฬ้า สุดบรรทัด (ติ๋ม), นางสำราญ ก้อนแก้ว (หอย), **นางส้มจีน พรหมพิทักษ์**, นางคำผาย เจริญศรี, นางสุภาวดี เกตุปมา (ตึ๋ง), นางไพรี พลวัน (อ๋อย) น.ส.วีรวรรณ ไชยกาล (อ๋อย), น.ส.แกมใจ ต้นตระกูล (ออม), แพทย์หญิงอาภรณ์ ปราบริปูตลุง (ตุ๊)

แถว ๕ นายสมมาตร เจริญศรี, นายบดินทร์ ซื่อตรง (เอ๋), นายไกสร พรหมพิทักษ์ (แอ๊ด), นายศิริ ทองนาค, น.ส.ดวงกมล พรหมพิทักษ์ (มน), นางวรรณพร พรหมพิทักษ์ (ติก), นางปริศนา รักพงษ์ (ติ๋ม)

แถว ๖ นายวีรพล พลวัน (แอ๊ด), นายไพรัช โคตรจรัส (แจ๋ว), นายวรดล ต้นตระกูล (โอม), **นายแพทย์สุรินทร์ พรหมพิทักษ์**, นายบันดาล ซื่อตรง (โอ๋), **สมณะโพธิรักษ์**, นายสมชาย ทองนาค, นายสุวิชช์ ต้นตระกูล (โป้), **นายฟ้า รักพงษ์** (ต๋อน), **นายด้าว รักพงษ์** (แต๋ม), ด.ญ.ณัฐินี พรหมพิทักษ์ (ไข่มุก), นายจุมพล พรหมพิทักษ์ (ติ๋ว)

[งานเททอง “อนุสาวรีย์พระบำรุงราษฎร์ (จูมมณี) ๖ ธันวาคม ๒๕๔๕]

“ครอบครัว” คือ ความสนิทสนมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
เป็น “สัจธรรม” ของมนุษย์ ระดับ “คุณธรรม” ที่เป็น “คุณภาพ” เหนือชั้นทีเดียว

ทุกวินาที
เป็นวินาทีแห่งบุญ

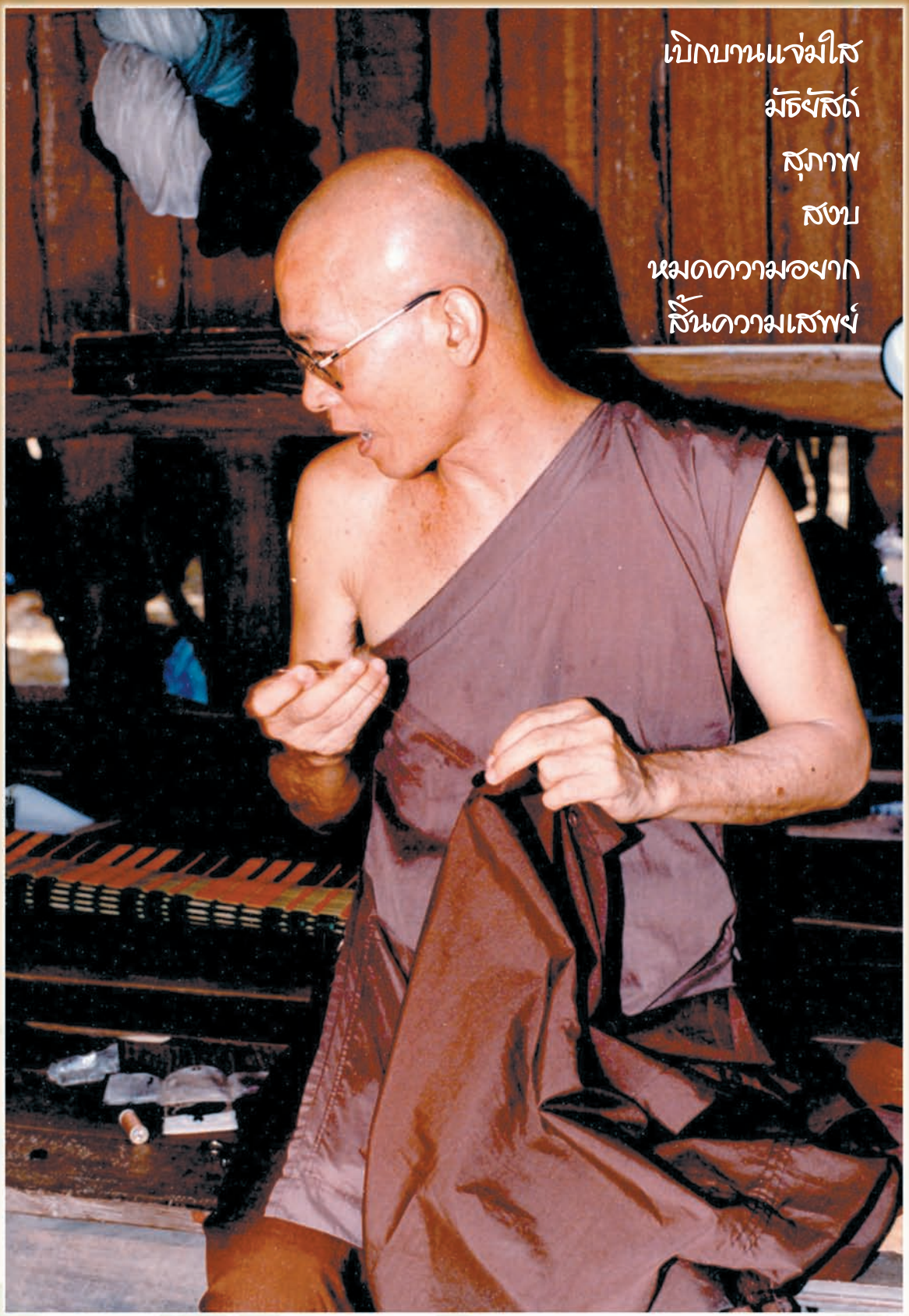
เบิกบานแจ่มใส
มัธยัสถ์
สุภาพ
สงบ
หมดความอยาก
สิ้นความเสพย์

“คนจริง” นั้น หายาก มีน้อย และแล้วจะเป็นพลังในที่สุด

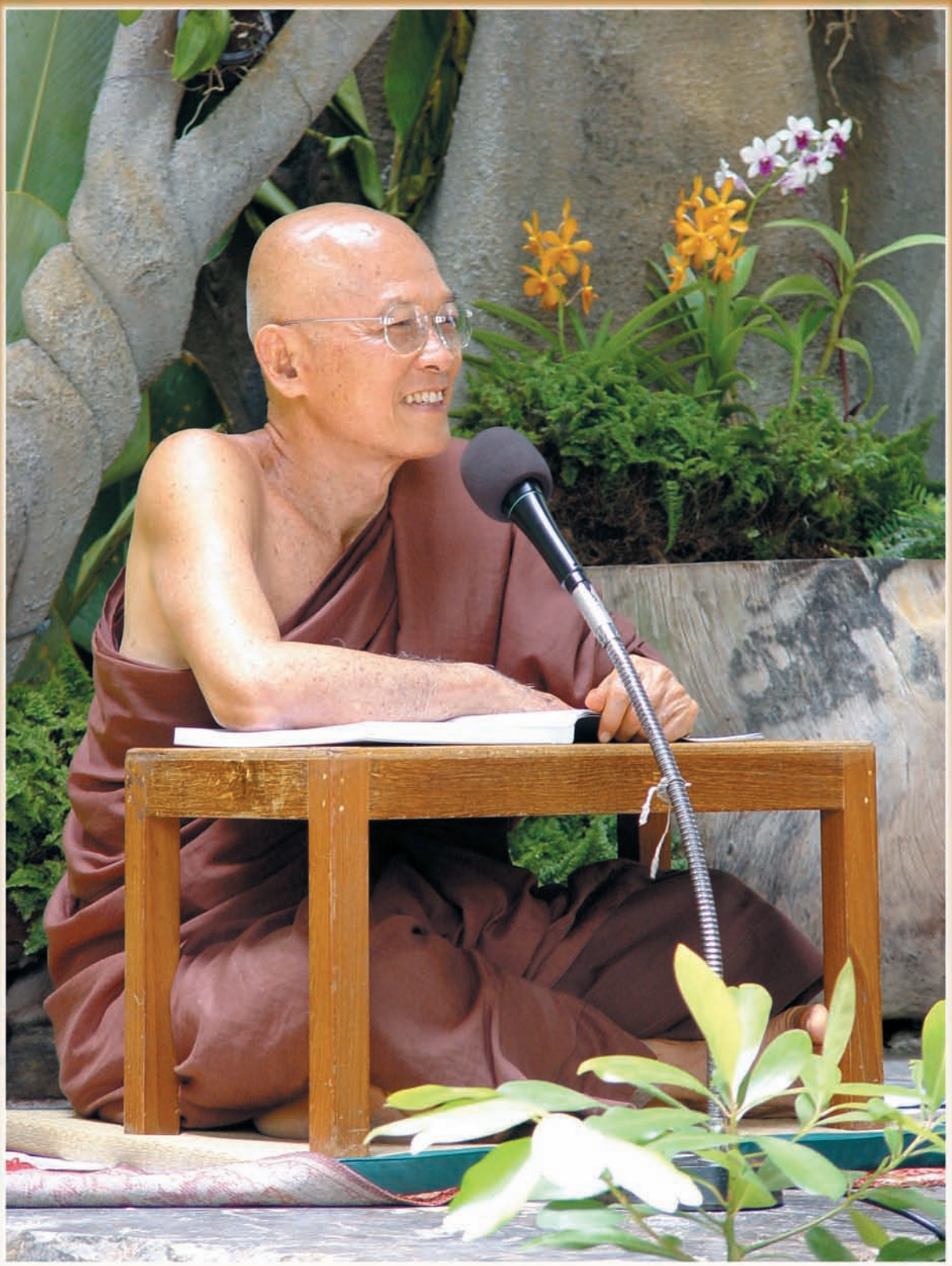

“การเสียสละ” เป็น **“บุญ”** แก่ตนโดยตรง และเป็นคุณค่าแก่โลกโดยรอบ

ไม่รอ ไม่หวัง แต่เราทำ

2003 5 14

“มนุษย์” นั้น จะมีคุณค่าก็อยู่ที่... เป็นผู้มี **“พลังสร้างสรรค”** ที่ **“ถูกธรรมแท้ๆ”**

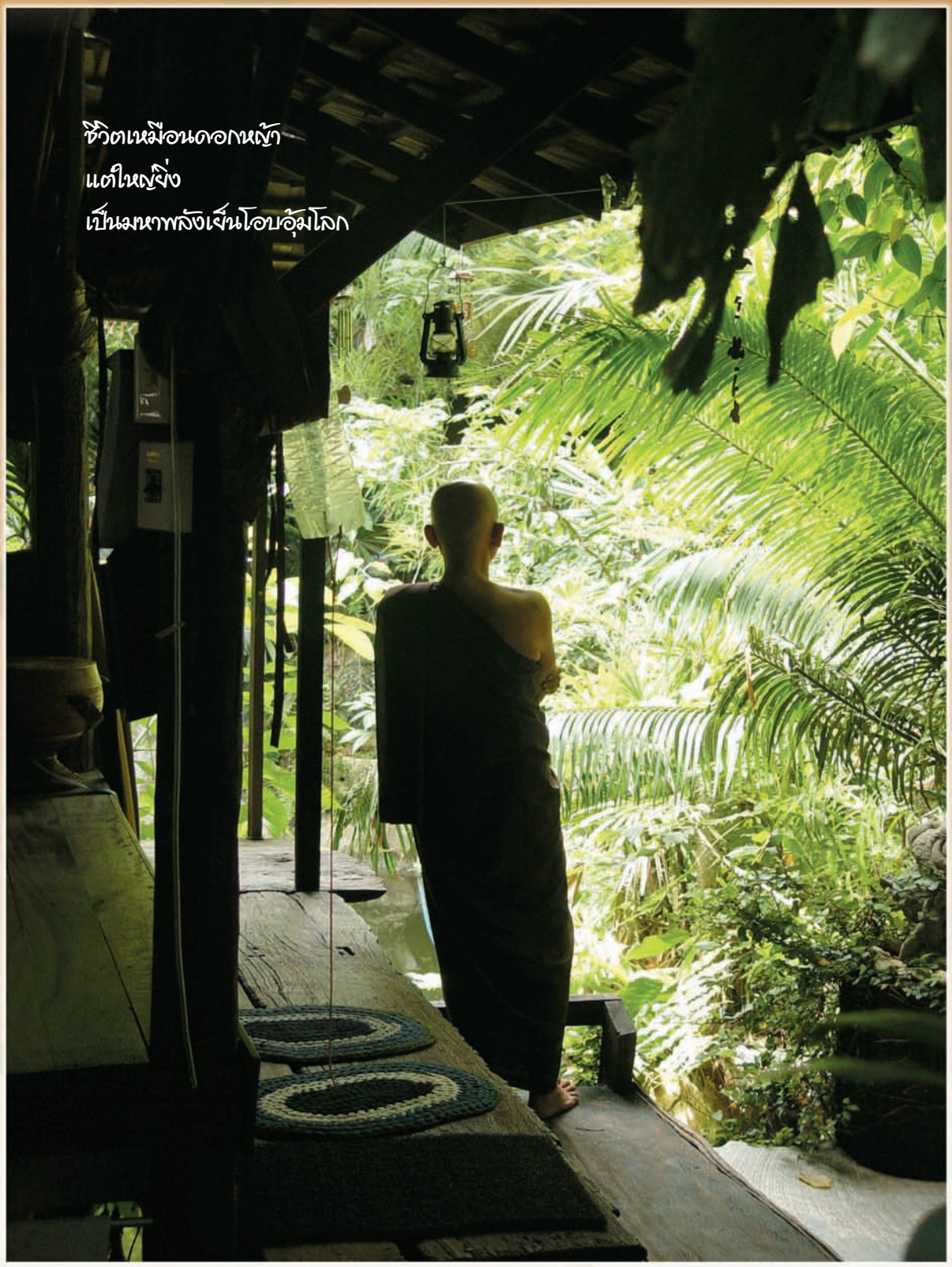

ชีวิตนี้เกิดมาเพื่ออะไร...? เกิดมาเพื่อตาย...!

“การบวช” นั้น เป็น **“อาชีพ”** และเป็น **“สัมมาอาชีวะ”**

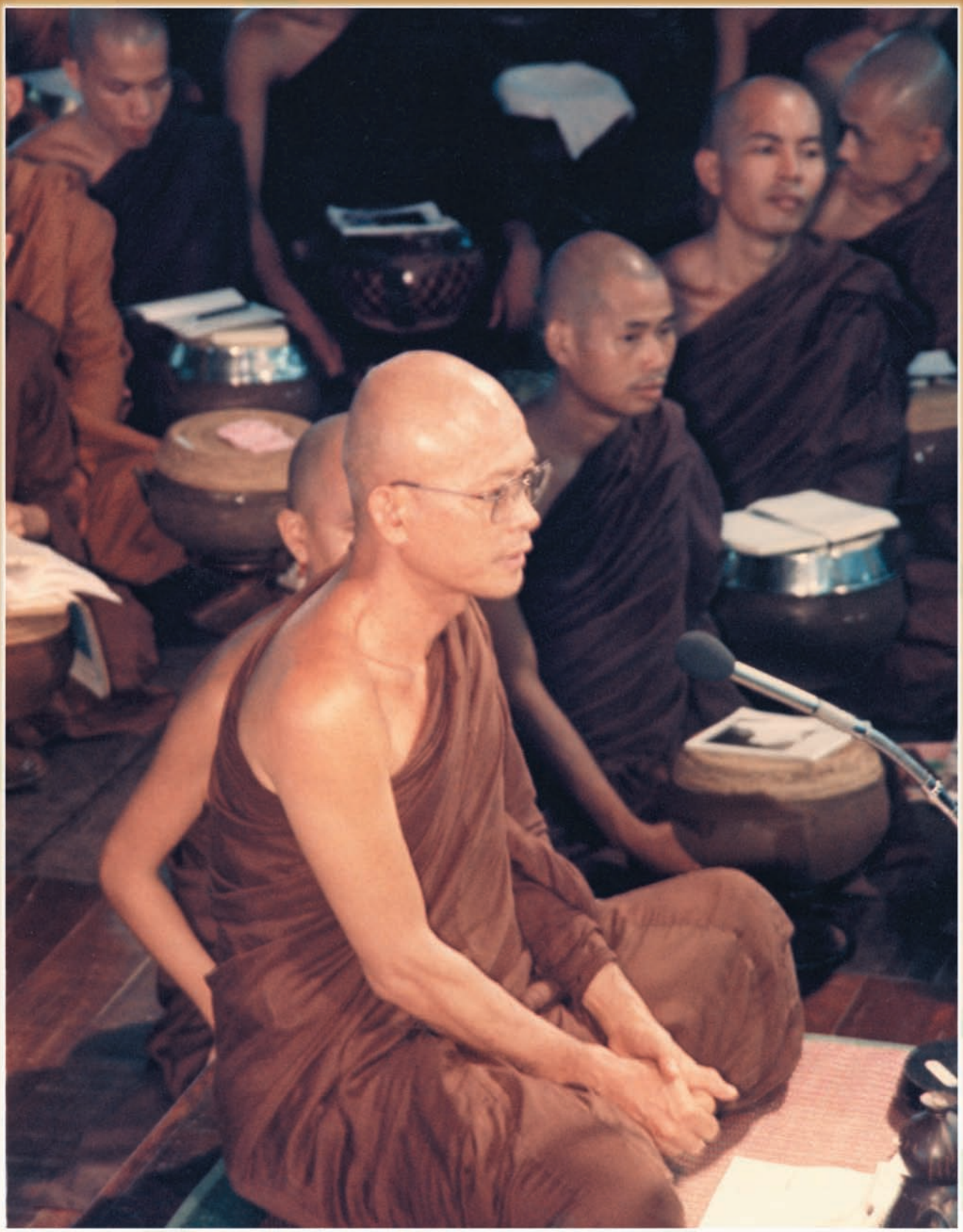

ขอให้เชื่อเถิดว่า โลกนี้มี **“วิญญาณ”**

อันคือ การรับรู้, การปรากฏร่างปรากฏรอยที่แฝงเร้น และการสัมพันธ์ถ่ายทอดรับช่วง

อาศิรพจน์

อิติปิ โส ภควา
อรหัง สัมมาสัมพุทโธ
วิชชาจรณะสัมปันโน
สุคโต โลกวิทู
อนุตตโร ปุริสทัมมสารถิ
สัตถา เทวมนุสสานัง
พุทโธ ภควาติ

ขอนอบยอบ หมอบกราบคารวะ ด้วยสุดเกล้า สุดเศียร สุดกระหม่อม ของข้าน้อยนี้ แนบเช็ด เกลือกกู รองรับ อยู่ใต้ละอองผงคลีธุลีแห่งฝ่าพระบาทของสมเด็จพ่อ ผู้เป็น "พระอนุตตรสัมมาสัมพุทธเจ้า" พระผู้มี "พุทธคุณ" ดังกล่าวข้างต้นนั้น อย่างสุดเทิดสุดบูชายิ่ง

ข้าน้อย ผู้เป็น.....

"สมณพราหมณา สัมมัคคตา สัมมาปฏิปันนา
เย อิมัญจ โลกัง ปรัญจ โสกัง
สยัง อภิญญา
สัจฉิกัตวา ปเวเทนฺตีติ"

.....ได้ทำกิจแล้ว อันคือ **"ย่อมประกาศให้ผู้อื่นได้รู้ทั่วตามแล้ว"** *(ปเวเทนฺตีติ)* ตามที่ข้าน้อยได้ **"ทำให้รู้แจ้งแล้ว"** *(สัจฉิกัตวา)* อย่างจริงๆ เป็นใจของตัวเอง จริงๆ เป็นเจตนาแท้ของข้าน้อยเอง (**สยัง อภิญญา**)

ด้วยสุดเกล้าสุดเศียรสุดกระหม่อมฯ
ข้าน้อย **"สัมมาสัมพุทธสาวก"**

คณะทำงานฝ่ายสมณะ

๑. สมณะเดินดิน ติกขวีโร
๒. สมณะบินบน ถิรจิตโต
๓. สมณะเสียงศีล ชาตวโร
๔. สมณะพิสุทธิ์ พิสุทโธ
๕. สมณะมั่นแจ้ง พุทธชาโต
๖. สมณะแน่วแน่ สีลวัณโณ
๗, สมณะกอบชัย ธัมมาวุโธ
๘, สมณะสู้ซื่อ หลิโต

คณะทำงานฝ่ายสิกขมาตุ

๑. สิกขมาตุมาบรรจบ เถระวงศ์
๒. สิกขมาตุปราณี ธาตุหินฟ้า
๓. สิกขมาตุบุญจริง พุทธพงษ์อโศก
๔. สิกขมาตุพูนเพียร ชาวหินฟ้า
๕. สิกขมาตุมาลินี โภคาพันธ์

คณะทำงานฝ่ายฆราวาส

๑. พลตรีจำลอง ศรีเมือง
๒. พ.ต.ท.รุ่งโรจน์ เรืองฤทธิ์
๓. เรือตรีแซมดิน เลิศบุศย์
๔. นายสมพงษ์ ฟังเจริญจิตต์
๕. นายแสงศิลป์ เดือนหงาย
๖. นายธำรงค์ แสงสุริยจันทร์
๗. นายวิชาญ จิระเวชบวรกิจ
๘. นายสุนัย เศรษฐ์บุญสร้าง
๙. นายจารุวัฒน์ สหัสานันท์
๑๐. นายวิศิษฏ์ จิตตนุปัสน์
๑๑. นายนดาศักดิ์ ธานี
๑๒. น.ส.รวงข้าว ชาวหินฟ้า
๑๓. นางวนิดา วงศ์พิวัฒน์
๑๔. อุบาสิการินธรรม อโศกตระกูล
๑๕. น.ส.ขวัญบุญ นาวาบุญนิยม
๑๖. น.ส.วรรณภาณุ์ กาญจนาลัย
๑๗. น.ส.แววฟ้า สิทธิพันธุ์
๑๘. น.ส.ฟ่องฟ้า ศรีวรพรกุล
๑๙. พันโทหญิงสุวิไล วงศ์ธีระสุต
๒๐. น.ส.ปัทมาวดี กสิกรรม
๒๑. น.ส.รัตนศิริ สุขัคคานนท์
๒๒. นางฟากฝั่งฝัน นาวาอโศกตระกูล
๒๓. นางบุญสิริ จันทนาทิพ
๒๔. น.ส.พัชรินทร์ เฉิดฉันทวณิช
๒๕. น.ส.ฟ้านวล นาวาบุญนิยม
๒๖. ทพญ.ฟ้ารัก ทิพยธรรม
๒๗. ทพญ.ฟากฟ้าหนึ่ง อโศกตระกูล
๒๘. น.ส.ขวัญดิน สิงห์คำ
๒๙. น.ส.ลัดดา ปิยะวงศ์รุ่งเรือง
๓๐. น.ส.เบ็ญจวรรณ เจริญวงษ์